Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1942

16. LEVERING

BOGLADEPRIS KR. 4,00

FORELØBIG FORTEGNELSE OVER DE VIGTIGSTE

KILDE- OG LITTERATURFORKORTELSER

Aarb.=Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.
AM=Afskrift i den Arna-Magnæanske Samling.
APhS=Acta Philologica Scandinavica.
Ark.=Arkiv för nordisk filologi.
B=Boniteringssager.
BL=Boniterings- og Landmaalingssager.
BLU=Boniterings-, Landmaalings- og Udskiftningssager.
BrN GG=Johs. Brøndum-Nielsen, Gammeldansk Grammatik.
BU=Boniterings- og Udskiftningssager.
Coupon=Couponbøger (Kort) til TM.
Danckw=Teksten i Danckwerts Landesbeschreibung.
DAtl=Pontoppidan, Den Danske Atlas.
DF=Danske Folkemaal.
DgP=Danmarks gamle Personnavne, udg. af Gunnar Knudsen og Mar. Kristensen.
DS=Danmarks Stednavne Nr. 1 ff.
DSt=Danske Studier.
Feilb.=Feilberg, Ordbog over jyske Almuesmål.
FT=Folketælling.
Förstem. NO=Förstemann, Altdeutsches Namenbuch. II. Ortsnamen.
Gst=Danske Generalstabskort.
Hellq. EO=E. Hellquist, Svensk etymologisk ordbok.
Hellq. Sjön.=E. Hellquist, Svenska sjönamn.
I=Indberetning til Stednavneudv.
Jb=Jordebog.
Jenssen-Tusch=H. Jenssen-Tusch, Nordiske Plantenavne.
J. Sørensens Kort=Danske Søkort af Jens Sørensen, udg. af Johs. Knudsen.
K=Kort.
Kok=J. Kok, Det danske Folkesprog i Sønderjylland.
Kort Fm=Kort over danske Folkemaal.
L=Landmaalingssager.
LB=Løgumbogen 1578 (SRD VIII).
LDipl=Langebeks Diplomatarium.
Lind Bin.=E. H. Lind, Norsk-isländska personbinamn.
Lind Dopn.=E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn.
LU=Landmaalings- og Udskiftningssager.
Lundgren-Brate=M. F. Lundgren og E. Brate, Personnamn från medeltiden.
M=Matrikel.
MB=Markbog i Rigsarkivet.
Mejer=Mejers Kort i Danckwerts Landesbeschreibung.
Molbech=Dansk Dialect-Lexikon.
Moth=Moths Ordbog, cit. efter Kalkar.
NE=Rygh, Norske Elvenavne.
NecrRip=Necrologium Ripense (SRD V).
NG=Norske Gaardnavne.
Nissen 1840=J. Nissen, Haderslev Amt.
NoB=Namn och Bygd.
Oda. Personn.=O. Nielsen, Oldanske Personnavne.
ODS=Ordbog over det danske Sprog.
OGB=Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län.
Oldekop=Oldekop, Topographie des Herzogtums Schleswig.
Ortschaftsverz. = Ortschafts-Verzeichnis v. Schleswig-Holstein 1890.
Postadr9=Postadressebog, 9. Udg.
Reg=Register.
Rhode 1775=P. Rhode, Haderslev Amts Beskrivelse.
RO=Ribe Oldemoder.
SchLüb=Schiller und Lübben, Mittelniederdeutsches Wörterbuch.
Schmidt-Petersen NF = Die Orts- und Flurnamen Nordfrieslands.
Schröder 1837=Johs. v. Schröder, Topographie des Herzogthums Schleswig.
SJb=Slesvigbispens Jordebog.
Sk=Skatteliste.
SOÄ=Ortnamnen i Älvsborgs län.
SRD = Scriptores Rerum Danicarum.
TGst=Tyske Generalstabskort.
TM=Tysk Matrikel.
Torp NEO=Torp, Nynorsk etymologisk ordbok.
Trap[1]=Trap, Hertugdømmet Slesvig.
Trap[4]=Trap, Danmark, 4. Udg.
U=Udskiftningssager.
UBl=Blandinger, udg. af Universitets-Jubilæets danske Samfund.
VJb=Valdemars Jordebog.
VSK=Videnskabernes Selskabs Kort.
VSO=Videnskabernes Selskabs Ordbog.
ÆDA=Ældste danske Archivregistraturer.

Gammeldige. U 1803 Gamlledige. || **Gammeleng.** B 1779 Gammel Eng, gammel-Eng; U 1779 gammel-Eng; U 1811, B 1811 Gammeleng. || **Gammeltoft** [*'gaməl‚tɔʊst*]. I 1912, I 1923 Gammeltoft.

Gejlballe [*'gæjəl‚baɫ'ə*]. B 1779 Geilballe; U 1803 geylballe, Geylballig; I 1912 Gejlballe; I 1923 Geilballe. || Gejlballeforte [*gæjəlbaɫə'fɔ·id*]. U 1803 geylballig foorte, Geylballe foorte; U 1811 Geilballigfoort; L 1822 Geilballigfort; U efter 1824 Geilballigforte; I 1923 Geilballeforte. || Gejlballe Skov. U 1803 geylballig Skov; U 1811 Geilballig holz; B 1811 Geilballe Skov, Geilballe Fredeskov. || **Gejleng Knude.** U 1803 Geylling Knude; U 1811, B 1811, L 1822 Geilengknude; U efter 1824 Geilengknude am Wege nach Gram; I 1912 Gejlingknude; I 1923 Geilingknude [Geilingknued]. — Ligger ikke ved Gejlballe ovfr. Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Gingerlund. B 1779 Gingerlund; U 1795 Gingelund; I 1923 Gængelund. — Træløs Bakke. || Gingerlundsager. B 1779 Gingerlunds-Agger; U 1779 Gingerlunds-Aggere, Gingerlunds-Agger-Vang; U 1795 Ginge-Lunds Agre, Gingelundt Agre. || Gingerlundsbjærg. U 1779 Giengerlundsbierg, Gingerlundsbierg; B 1815 Gingerlundsbierg; L 1815 Gingelundbierg; B 1821 Gengelundsbierg; L 1822 Gjengelundsbierg, Gienglundsbierg, Giengelundsbierg; U efter 1824 Gienglundsbierg, Giengelundsbierg. — Muligt Subst. ænyda. Gengærd „udredelse el. afgift i levnedsmidler o. s. v." (Kalkar).

Grandled. U 1779 Grandled. — Subst. Grande „Bymand".

Grønning. U 1795 Grönningen; L 1822 Stoor Grönning. || Laasledsgrønning. U 1779 Laasleds-Grönning, laaßleds Gröning; Laasleds-Grøning. — Bebyggelsesnavnet Laasled. || **Grønsig.** B 1779 den grönne Sieg; U 1779 den grønne sieg.

Guldbjærg [*'gul·‚bjɛɹ'ə*]. U 1779 Guldbierg; U 1795 Geldbierg, Guldbierg; L 1815 Vesterguldbierg; B 1815 Vester-Guldbierg; B 1821 Guldbierg, Oster-, Westerguldbierg; L 1822, U efter 1824 Oster-, Wester Guldbierg. || Guldbjærg Ager. B 1779 Guldbierg Aggere, Guldbierg-Agger, öster Guldbierg-Aggere; U 1779 Guldbierg-Agger; U 1795 Geldbiergagre, Öster-, Vester Geldbierg Agre, Öster-, Vester Guldbierg agre; B 1815 Guldbierg-Agger; L 1815 Guldbiergagger. || Guldbjærg Hede. B 1810 Guldbierg Heede. || Guldbjærg Vang. U 1779 Guldbierg Vang, Guldbiergvang. — Subst. Guld, maaske paa Grund af Bevoksning med gulblomstrede Planter eller Fund af Guldsager, jfr. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

Hedehuse Toft. U 1795 Heede Huus tofft. || **Hedeknuder.** B 1779 Heeknuderne. || **Hedekobbel.** L 1822 Heidekoppel. || **Hedeskifte.** L 1822, U efter 1824 Heideschift am Heidehaus. || Nørre-Hedeskifte. B 1815 Nörheedeskift; L 1815 Nørrheedeskift. || Øster-Hedeskifte. B 1821 Oster Heide Skift; L 1822 Osterheideschift an Bremmerfeld. || **Hedetoft.** B 1779 Heetoft; U 1779 Heedetofft, Heetoft, Heetoften.

Hermanseng. B 1811 Hermanseng.

Hessel. U efter 1824 Hißeln; I 1923 Heaslerne [Æ Hesler]. — Eng og Ager. Trænavnet jy. Hessel „Nød".

Holdens Enggaard Ager. B 1779 Holdens Enggaard-Agger. || **Holdenshede.** B 1779 Holdens Heede. || **Holdensland.** B 1779 Holdens Land. — Mandsn. sønderjy. Holden, glda. Halfdan (Kok II p. 25).

Hornsbæk. Trap[4] Hornsbækken.

Hundebølforte [*'hu·ŋəbøɫ'fɔ·id*]. || **Hundebøl Mose.** I 1912, Trap[4] Hundebøl Mose.

Hustoft. U 1779 Huustoft; U 1786 Huußtofft.

Hvidager [*'vi·ə'nɑqə*]. I 1912 Hvidager. — Adj. hvid.

Hørgaard. U 1786 Hörregaard eller Fælleds Tofft.

Indeluktskifte. B 1779 Jndluckt Skifft; U 1779 det saakaldede Jndlukt skifftes Gierde i Ulskier, Jndlugt Skifftet.

Kalveløkke. B 1821, L 1822 Kallücke.

Kirkedal. B 1779, U 1779 Kirkedal. || **Kirkevej.** U 1786 Kircke-Vei.

Knude. B 1779 Knude; U 1779 Merreds Eng og Knude. — Knude, se Indl.

Korntoft. B 1779 Korntofft.

Laasled Ottinger [*æ 'lå·s'læj*]. TM Laasledottinger. — Areal ved Bebyggelsen Laasled, s. d.

Landbolstofter. B 1811 Landbohlstoften. — Subst. Landbol „Kaadner, mindre Landbruger" eller „Kaadnersted, Hus med Jord".

Langagre. U 1779 lang Aggerne.

Lergrav [*æ ˈlɛʀəˈgʀɑs*]. TM Leergravene.

Lilleeng. B 1811 Lildeng; B 1821, L 1822 Lilleng, Lilleeng. || **Lillehave.** L 1822 Kleine Garten. || **Lillekobbel.** L 1822 Kleine Koppel. || **Lilleløkke.** B 1821, L 1822 Lillelücke. || **Lilletoft.** B 1779 lille tofft; U 1779 lille Tofft. U 1811 Lildtoft. || **Lillevang** [*ˈliljəˌvaŋ*']. U 1779 lille Vang; U 1803 Liden vange, Liden vang; L 1822 Lillewang, Lillevang; U efter 1824 Lillewang; TM, I 1912, I 1923 Lille Vang. || Lillevangsdige. U 1779 lille Vangsdige; U 1803 den öster liden Wangs dige.

Løkkepold [*ˈløgəˌpœl*']. — Løkke, se Indl.

Madegaard. B 1779 Maygaard; U 1779 Maygaarden. — Made, se Indl.

Marselsig. B 1779 Maselsieg, Maselsiegs-Hiörne, Maßelsieg; U 1779 Maßelsieg; U 1795 Marselziig, Marselsiig, Marzelsiig; B 1810, U 1811 Masselsiig; B 1815 Masselssiig; L 1815 Masselsiigs; L 1822 Marselzieg, Marzelzieg; U efter 1824 Marselsieg. — Subst. ænyda. marsel „et jordmål" (Kalkar), vel opr. Mark Sølv.

Mergelskifter. B 1815 Mergelskiften.

Merretseng. B 1779 Merretz Eng; U 1779 Merreds Eng og Knude, Merretz Eng og Knude, Merreds Eng; U 1811, B 1811 Merretseng. — Kvindenavnet Merret.

Midteng. B 1821, L 1822 Mitteng.

Musehale [*ˈmu·sˈhɑ·l*]. I 1912 Mushale; I 1923 Musehalen [Æ Mushael]. — Mose. Plantenavnet Musehale, Muserumpe „Myosurus minimus" (Jenssen-Tusch p. 149).

Myre. B 1821 Müüre; L 1822 Muure, Müüre. — Maaske Plur. af Subst. ænyda. Myr „Mose".

Nordvestkrog. U 1795 Norvest Krog.

Nørreeng. B 1821, L 1822 Nörreng. || **Nørreløkke.** L 1787 Nörlyke; L 1822, U efter 1824 Nörlücke. || **Nørremade.** Reg 1580 Normay vp Brendorp feldt. || **Nørremark** [*nöi·mɑig*]. TM Nörmarken. || **Nørretoft.** U 1786 nör Tofft; B 1821 Nörretoft; L 1822 Nordertoft.

Oldemorskrog. U 1811 Oldemoorskroeg. || **Oldemorstoft.** B 1811 Oldemoorstoft; I 1923 Oldemoderstoft [Oldmoe'rs-Toft]. — Om Oldemor i Stednavne se Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Overeng. B 1779 Ouer-Eng; U 1779 Over-Enggaard. || **Overtoft.** B 1811 Overtoft.

Pejtereng. B 1821 Sünder- und Peiters- oder Wester-Eng; L 1822 Sünder- und Wester- oder Peiters-Eng; I 1912 Pejtereng; I 1923 Peitereng. — Mandsnavnet Pejter, en nty. Form for Peter.

Pold. U 1803 Poldet. — Pold, se Indl.

Porseng. B 1779 Porß Eng; U 1779 Poß-Eng, Poß Eng; U 1811, B 1811 Poseng. || Porseng Krog. U 1811 Posengskroeg; B 1811 Posengkroeg. — Plantenavnet Pors.

Riberled. U 1779 Riberled. || Riberledsvang. U 1779 Riberleds Vang. — Led paa Vejen til Ribe.

Ryeeng. U 1811 Ryeng, Ryeeng; B 1811 Ryeeng. — Ryde, se Indl.

Ryttereng. U 1811 Reutereng.

Rævetoft. B 1779 Rævtoft, Rævetofften; U 1779 Rævetoft, Rævtofft, Rævetofft; U 1795 Reftoft; B 1821 Revtoft, Nörre Revtoft, Süder-Revtoft; L 1822 Revtoft, Rewtoft, Norder-, Süder Revtoft; I 1923 Rævetofterne [Røvtouwt]. || Rævetoft Ager. U 1779 Rævetoft Aggere. || Rævetoft Dige. U 1795 Refftoft Diig, Reftoft Dige, Reftoft dig.

Skaftkær [*sgɑs'dɟjə*]. L 1815 Schaftkier. || Skaftkær Skov. B 1779 Skaftkierskov; B 1811 Skaftkier Enemerck; L 1815 Schaftkier Gehege. || Skaftkærvej [*æ ˈsgɑs(')dɟjəˈvæj*]. — Støder op til Skaftkær i Fole S., 3059, s. d.

?Skoleholter. B 1779 Skoeleholderne.

Skovløkke. L 1787 Skaau Lyken, öster Skaau lyken, Wester Skaaulyke.

Skrædderfenne. I 1912 Skrædderfenne.

Skyttemark. U 1779 Sküttermark; B 1815, L 1815 Skytterland; B 1821, L 1822 Sküttermark; I 1912 Skyttemark. — Jfr. Skyttegaard u. Bebyggelsesnavne.

Slotsløkke. I 1923 Slotslykke. — Agerjord.

Slæteng. U 1779 Slet-Eng. — Subst. Slæt „Høslæt".

Sneskrog. L 1787 Snees Krog. — Subst. Snes i Bet. „Pind, tynd Kvist", jfr. Snesmade i Hoptrup, Hoptrup S., 3012, eller maaske Subst. Sned, se Indl.

Stenbroeng. B 1779 Stenbro Eng; U 1811, B 1811 Steenbroeng. || **Stenbropold.** B 1779 Stenbropold; L 1822, U efter 1824 Steenbropold.

Storeng. B 1779 stor Eng; B 1821, L 1822 Stooreng. || **Storgaardstoft.** B 1779 Storgaardstofften; U 1779 Storgaardstoft. || **Storkløv.** U 1811 Stoorklöv; B 1811 Stoorklöverholder. || **Stortoft.** B 1779 stortofft. || **Storvang.** B 1779, U 1779 stor Vang, Storvang.

Stremels. L 1822 Stremels.

Sultekrog [ˈsvœl'dˌkrɒ']. I 1912 Sultekrog; I 1923 Sultekrog [Swoltkro'g]. — Lille Skov med Mose og Kær. Efter Jordens daarlige Beskaffenhed. Jfr. Sultholm i Sønderballe, Hoptrup S., 3012.

Svendseng. B 1779 Schwens Eng, stor Schwens Eng; U 1779 Svens-Eng, Schwens Eng, den store Schwens Eng; U 1811 Svenseng; B 1821 Schwendseng, Schwenseng; L 1822, U efter 1824 Swenseng.

Sydvestkrog. U 1795 Sydvest Krog.

Søndereng. B 1779 Synder Eng, Synder-Engs-Gierde, den synder Eng; U 1779 Synder-Eng; U 1811 Söndereng; U efter 1824 Sundereng. || **Sønderhede** [æ ˈsyŋəˈhi·]. K 1786 Synder Heede Deeling; B 1821 Sünderheede; L 1822 Süderheide, Sünderheede; I 1923 Sønderhede. || **Søndermark.** TM Söndermarken. || **Søndertoft.** U 1786 Sönder Tofft; L 1822 Südertoft.

Teglovnsvang. B 1779, U 1779 Teglovns Vang; U 1795 Teylovnen, Sönder Teilovnen.

Timekær [timˈkjœ'ə]. B 1779, U 1779 Timiekier; U 1795 Thime Kiær, Thime Kier; U 1803 Tiemekier, Tieme Kier; B 1810 Timeskier eller Vesterskoven; L 1822 Thimmeskier, Thimmeskjer; U efter 1824 Thimeskier, Thimmeskier, Thimmerkier; I 1912 Timskjær; I 1923 Timmeskjær. — Plantenavnet Timian eller Mandsnavnet sønderjy. Timme (Kok II 52). Maaske dog opr. *Timandskær, idet det kan have tilhørt ti Bønder.

Tingskov. B 1821, L 1822 Tingskov. || Tingskov Led. U 1779 Tingskovled.

Tofteng. L 1822, U efter 1824 Tofteng. — Toft, se Indl.

Tyvekrog. B 1779 Tyveykrogen; U 1779 Tyvveckrog, Tyvveykrogen, Tyveykrog; U 1811, B 1811 Tyvkroeg. — Almindeligt Skovnavn Landet over, se Gunnar Knudsen i „Dansk Skovforenings Tidskrift" 1925 p. 20, her dog opstaaet ved Sammentrækning af et *Tyvevej Krog.

Ulvegalge. U 1779 Ulgalle. — Jfr. Galgehøj i Nustrup-Bæk, Nustrup S., 3048. || **Ulvskær.** B 1779, U 1779 Ulskier; U 1811 Ulfskier. — Dyrenavnet Ulv.

Vandtrug [æ ˈvaŋ·ˈtrɔʊ]. U 1779 Vandtrogene; I 1912 Vandtruget; I 1923 Vandtrug. — I gamle Dage Vandingssted for Byens Løsdrift (I 1923).

Vejhøj. L 1787 Wey hoy Ender. — Maaske Fejl for Wey hog „Vedhug", jfr. Vedhug i Tiset S., 3061.

Vejle. B 1779 öster Veyle; U 1779 synder Weile, synder-Veyle, den øster Veyle; U 1811 osten der sogenannten Weile. || Vejlevej. I 1923 Vældevej [Veijlvej]. — Vejle, se Indl.

Vestereng. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Historie p. 419) Westeng; B 1821 Wester-Eng; L 1822 Wester- oder Peiters-Eng, Westereng; TM Westerenge. || **Vesterhede.** U 1779 den Vester-Heede. || **Vestermark.** L 1787 Vester Marker; L 1815 Brendstrupper Westerfelde. || **Vestermose** [ˈvæsdəˈmo·s]. TM Wester Mose; I 1912 Vestermose. || **Vesterskov.** U 1779 Vesterskov; U 1795 Vester Skov; B 1810 Timeskier eller Vesterskoven; B 1815 Vester-Fælled eller Vesterskoven. || **Vestertoft.** B 1779 Vestertofft; U 1779 Vestertoft; B 1815 Vestertoften; B 1821, L 1822 Westertoft. || **Vestervang.** B 1779 Den lille Vester Vang; U 1779 Vestervang, Vester-Vang, Vestevang.

Østerager. U 1803 öster agger lyke. || **Østerblokke.** B 1779 Österblocker, de öster blocker; U 1779 öster bloker, de øster Blocker. || **Østerenge.** U 1795 Öster Enge; U 1811 Östereng, Ostereng; B 1811 Östereng; TM Oesterenge. || **Østerhede** [ˈösdəˈhi·]. U 1779 öster Heede; L 1815 Osterheide; B 1821 Oster Heide; L 1822 Osterheide; TM Oester Hede; I 1912 Øster-Hede. || **Østermark** [ǫsdəmɑ.ig]. U 1779 öster Marcken; B 1821 Østermark, Östermark; L 1822 Östermark, Ostermark; TM Ostermark; I 1912 Østermark. || **Østermose** [ˈǫsdəˈmo·s]. B 1779 den öster Mose; U 1779 de øster Moser, de øster Moßer; TM Oster Mose; I 1912 Østermose. || **Østertoft.** B 1821, L 1822, U efter 1824 Ostertoft.

Rødding med Brem.

Aalkær Sig. I 1912 Aalkjærsig; I 1923 Aalkjærsieg.

Aallingsbro. I 1912 Aallings Bro. — Over Rødding Bæk inde i Byen. Nyt Navn (I 1912). Slægtsnavnet Aalling.

Aamade Enge. MB 1683 Om Eng; L 1774—76 Aamay-Eng; K 1856 Aamai; I 1912 Aamajenge.

Assereng [ˈɑ·səˌʁæŋˀ]. — Samme Lokalitet som Bødkereng. || **Assertoft.** Marcussen, Opt. fra Rødding p. 69 „Adser-Toft"; I 1912 Adsertoft. — Toften til Asserhus. Har Navn efter en „Original" ved Navn Adser (Marcussen, l. c.).

Bagertoft. I 1923 Bagertoften [Bagertowt]. — Toft i Rødding By.

Bedre. Jb 1706 ff. Øster paa Bedre, nör paa Bedre. — Jfr. Bedre, RømøS., 3112.

Birke [bɛi·gə]. K 1856, TM Birket; I 1912 Birke; I 1923 Birke [Æ Birg]; Gst Birket. — Agerland. || Birkegyde. I 1923 Birkegyde [Æ Birggyə]. — Vejen til Birke. Birke „Samling af Birketræer, Birkelund", Kollektiv af Trænavnet Birk.

Bjærgager. U 1775—83 Bierg Aggere. || **Bjærgenge.** U 1801—06 Biergenge.

Blok [blɔk]. TM, I 1912, I 1923 Blok. — Blok, se Indl.

Braad. U 1775—83 Brodden. — Braad, se Indl.

Bredskifte. L 1774—76 Bred-Skift.

Brem Kær [bʁæm ˈkjœˈə]. L 1774—76 Brændkiær; TM Bremkjær; I 1912, I 1923 Bremkjær. — Rimeligvis Skrivefejl i L 1774—76. || **Brem Mose** [ˈbʁæm·ˈmo·s]. I 1912 Bremmose; Gst Brem Mose. || **Brem Skov.** I 1912 Brem Skov. — Bebyggelsesnavnet Brem.

Bremmerlund. I 1912, I 1923 Bremmerlund. — Ved Brem.

Buske. I 1923 Buskene. — Et Stykke Mark med Buskvækst.

Bødkereng [ˈbǫʁəgəˌæŋˀ]. I 1923 Bødker-Eng [Æ Børgə Eng].

Degnetoft. I 1912 Degnetoft; Marcussen, Opt. fra Skrave p. 48 „æ Dentoft". — Her laa Degnehuset (Marcussen, l. c.).

Digeeng. Jb 1706 ff. Udi Diegeng i Siegmay; L 1774—76 Diig-Eng, Liden Diig-Eng. — Dige, se Indl.

Drift [æ dʁæst]. I 1923 Drift [Æ Dræwt]. — Samme Lokalitet som Tragt. || **Driftvej** [æ ˈdʁæsdˌvæi]. — Vejen langsmed Drift. Drift, se Indl.

Dybkær. I 1923 Dybkjær. — Adj. dyb.

Dybsholt. 1482—92 (1542, Rep. 12796) Dypßholth; $^{22}/_{7}$ 1493 Dywpsholt; $^{29}/_{12}$ 1493 Dypholt; $^{30}/_{12}$ 1504 Dybssholtt. — Subst. Dyb, vel om et Vandhul.

Ejendomsløkke. Marcussen, Opt. fra Rødding p. 63, 64, 66 „Ejendoms-Lykke"; I 1912 Ejendomslykke. — Et Stykke Jord, som man ved Udskiftningen ikke kunde enes om. Det blev solgt for en ganske lille Købesum, 14 gamle Dalere (50 Rigsmark), og fritaget for Skat (Marcussen, l. c. p. 63).

Elhoved. I 1923 Ellehoved [Elhoy]. — Trænavnet El.

Eskilløkke. I 1923 Eskildlykke [Esgillyg]. — Mandsn. Eskil eller maaske oprindelig *Eskholtløkke af Trænavnet Esk „Ask".

Faareløkke. I 1923 Faarelykke [Fårlygə].

Ferlornestiefel [fəˈlœ.inəˈsdi·fəl]. — Lille Vej ved Rødding By. Tysk Navn, af verloren „tabt" og Stiefel „Støvle".

Fladbælle [ˈflɑ·ˌbælə]. I 1923 Fladbelle(balg) [Fla belle]. — Muligvis en Omdannelse af Fladbalg; om -balg se Indl. u. Balle.

Florager. I 1923 Florager [Florage].

Fruedam. K 1789 Fruen Damm; K c. 1789 Frauens Damm; Beskr 1790 Fruedamm, Fruendamm; TM Fruedamm; I 1912 Fruedam. — Ved Rødding-gaard. Har Navn efter en adelig Frue.

Fælled. I 1912 Fælled; I 1923 Fælleden [Æ Fælle]. — Fælled, se Indl.

Fælleseng. L 1774—76 Fællets-Eng; TM Felleseng; I 1912, I 1923 Fælles-eng. || **Fællesmark.** U 1775—83 Byens Fælleds Marck.

Gaardtoft. MB 1683 gaardtofft.

Gadeager. I 1912 Gadeagre (eller Gadepart); I 1923 Gadepart [Gåedpaert]. — I Brem. || **Gadeløkke.** I 1912 Gadelykke. — I Rødding. Gade, se Indl.

Galgetoft [*æ ˈgalə|tɔst*]. TM Galgetoft, Galgetofte, Galgentofte; I 1912, I 1923 Galgetoft. — Mellem Rødding By og Røddinggaard.

Gammel Annes Knude. U 1775—83 gammel Annes Knude. || **Gammel-eng** [*æ ˈgaməl|æŋˀ*]. TM, I 1912 Gammeleng. || Gammelengskrat. L 1774—76 Gammel-Engs Kratt. || Gammelengvej. I 1923 Gammeleng-Vejen.

Gannedeng. TM, I 1912 Gannedeng. — Anden Lokalitet end Gammel-eng.

Gemmedam. K 1789 Gieme Damm, Giemmer Damm; Beskr 1790 Giemmedamm, Giemme-Damm.

Gravløkke. I 1923 Gravlykke [Æ Gravlyg].

?**Gretestoft.** MB 1683 Gredis tofft, gredes tofft. — Maaske Kvindenavnet Grete.

Hans Dalls Eng. I 1923 Hans Dalls Eng [Hans Dals Eng].

Hans Sørensens Skov [*hans ˈsöl'ənsəns|sgɔs*]. I 1923 Hans Sorensens Skov. — Del af Rødding Skov.

Havreblok. Dok 1724 Hafrebloche ved Rødinggaards March beliggende. || **Havrekær.** MB 1683 Hawer Kier wang; Jb 1706 ff. Haurekier; TM Havre-kjer; I 1912 Havrekjær; I 1923 Havrekjær [Howkjə].

Havrum [*haːs·rsm*]. L 1774—76 Haurum-Eng; TM Havrum, Haurum; I 1912 Havrum; I 1923 Haurum. — Havrum findes som Sognenavn i Hovlbjærg H., 1424 (c. 1600 ÆDA 223) Haffrum, som Landsbynavn i Hornborg S., Nim H., 1552 (E. Gøyes Jb. 239, 275) Haffrum. Forleddet er Subst. Have, se Indl. Efterleddet Rum betyder „ryddet Plads"; jfr. Lindroth, De nordiska ortnamnen på -rum p. 107 ff.

Hedekobbel. TM Haidekoppel. || **Hedeløkke** [*ˈhi·ə|løgə*]. L 1774—76 Heede-Lycke; I 1912 Hedelykke; I 1923 Hedelykke [Heilyg].

Hennebæktorn [*henəbəˈtoˀn*]. TM Honnepbiktorn; Marcussen, Opt. fra Rødding p. 109, I 1912 Hennebæktorn; I 1923 Hennebæktorn [Hennebek-tuen]. — Skovparti Nord for Byen hvor der tidligere fandtes en Mængde Hindbærbuske. Navnet er sikkert Subst. Hindbærtorn „Hindbærbusk", der i Skriftformerne er blevet stærkt forvansket.

Hestehave. K 1789 Hestehaue; Beskr 1790 Heste-Haue, Hestehaue; TM, I 1912 Hestehave.

Hjerting Banke. I 1912 Hjerting- (ogsaa kaldet Rødding) Banke; I 1923 Hjerting Banke [Jedding Bank]. — Lige Nord for Rødding By. Nabobyen Hjerting.

Hjortesøle. I 1912 Hjortsøl; I 1923 Hjortesøle [Jod søl]. — Lille Mark i Nørreskov, nu tilplantet. Jfr. Hjortesøle i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204.

Hojumager. Dok 1724 Hoyum-Acker. — Subst. sønderjy. Hojum „For-ager".

?**Holager Vang.** MB 1683 Haal Agger Wang. — Subst. jy. Hol „Hul".

Holte. TM, I 1912 Holte. || Holtegyde [*ˈhœldə|gyˑə*]. I 1923 Holtegyde [Holtgyə]. — Holte, Plur. eller gammel Dat. af Subst. Holt, se Indl.

Hovbæk. TM Hovbek. — Vel Ellipse for *Hovskov Bæk eller *Hov-mark Bæk. || **Hovskov.** MB 1683 Rödinggaards Houschow. — Subst. Hov „Hoveri".

Hovedhede. TM, I 1912 Hovedhede. || **Hovedkær.** I 1912 Hovedkjær; I 1923 Hovedkjær [Hoy-kjer]. || **Hovedvang.** Dok 1715 Røddinggaardß Hoyvangs Aggere; Dok 1724 der so genandte Haubt Wang; K 1789 Hoo-wang; Beskr 1790 Howang. — Umiddelbart ved Røddinggaard. Subst. Hoved i samme Bet. som i Hovedvej, Hovedgade o. lign.

Hundebøl Hede. TM Hundeböl-Hede; I 1912 Hundebølhede. || **Hundebøl Kobbel.** I 1923 Hundebølkobbel [-kowel].

Høbjærg [*ˈhø̝ˌbjɛɪˈə*]. Jb 1706 ff. Høe Bierg, Höebierg; TM Höberg; I 1912 Høbjerg; I 1923 Høbjerg [Hjøbjer]. || Høbjærg Hede. MB 1683 Hög berg heden.

Højmose [*ˈnönən ˈhöjˌmo·s*]. K 1856 Højmose; TM Höimose; I 1912 Højmose; I 1923 Højmose [Æ Højmuəs]; Trap[4] Højmose. — Hedeareal.

Ibsenstoft. [*ˈɛbsənsˌtɔst*]. I 1912 Ebsens Toft; I 1923 Ibsens Toft [Ebsens Towt]. — Ved Rødding By.

Junkermark [*æ ˈjœŋgəˌmɑɪg*].

Kile. I 1923 Kilen [Æ Kiel]. — Kile, se Indl.

Kirkebæk. MB 1683 Kirchbechen. || **Kirkedal.** I 1912 Kirkedal; I 1923 Kirkedal [Kjerkendal]. || **Kirkensskov** [*kiˌigənˈsgɔs*]. MB 1683 Kierchenschousgierde; TM Kierkenskov; I 1912 Kirkenskov; I 1923 Kirkens Skov.

Klokkehøj [*ˈklɔgəˌhöjˀ*]. Jb 1706 ff. Klock Hoyen; I 1923 Klokkehøj [Klokhøj]. — Ved Kirken, men udenfor Kirkegaarden.

Kobbeltoft [*ˈkɔvəlˌtɔst*]. I 1923 Kobbeltoft [Koweltowt]. — Kobbel, se Indl.

Kohave. L 1774—76 Kohhaven; U 1775—83 Koehaue. || **?Koløkke.** L 1774—76 Koelyckens; U 1775—83 Koe-Leeden. || **Koskov.** I 1912, I 1923 Koskov.

Krikhave [*krikaɪ, ˈkrigˌha·ɪ*]. I 1923 Krækhave [Krøghaw]. — Skovpart. Subst. Krikke „daarlig Hest", jfr. det ofte forekommende Hestehave. Udtalen viser Efterleddet Hale.

?Krog. MB 1683 Krower; I 1923 Krogen. — Et lavtliggende Jordstykke. Krog, se Indl.

Laane. I 1923 Laane [Æ Laane]. || Store-Laane [*ˈsdɔ·əˌlå·nə*]. — Begge Navne angaar samme Lokalitet, og Stedet ligger op til Rødding Skov. Subst. Laane „Krat", jfr. Laane i Majbøl, Hørup S., 3254.

Langager [*ˈlaŋˈaqə*]. Dok 1715 Røddinggardß Lang aggere; U 1775—83 Lang Aggre; I 1912, I 1923 Langager. || **Langløkke.** I 1912 Lange Lykke.

Lergravløkke. TM Leergravlykke; I 1912 Lergravlykke.

Lillekær [*ˈliləˌkjœˈɪ*]. I 1923 Lille Kjær [Æ Lille Kjer]. || **Lilleløkke.** I 1923 Lille Lykke [Lil Ly'k].

Madegaard. L 1774—76 Maygaard, Meyes Gaard; U 1775—83 Maygaarden; I 1923 Madegaard [Æ Maigaard], Maigaard [Majgår]. — Made, se Indl.

Mergelløkke. TM, I 1912 Mergellykke.

Midtmark. TM, I 1912 Midtmark. || **Midtskov.** TM, I 1912 Midtskov.

Mosevej [*æ ˈmo·sˌvæj*].

Musbjærg. Marcussen, Opt. fra Rødding p. 75 „æ Musbjærre", Musbjærre; I 1912 Musebjerg; I 1923 Musebjerg [æ Musbjer]. — Et Stykke Byjord, hvor enhver Grundejer havde Part og saaledes Ret til at hente Grus og Sand. Men saa skete det jo ogsaa, at Folk, som ingen Ret havde, hentede lidt. For nu ikke at sige, at de stjal, sagde man, at de musede (Marcussen, l. c.), deraf Navnet, jfr. hty. mausen „rapse".

Mølleblok. Dok 1724 der so genandte Schma-Dieners Mölleblock nach dem Norder Felde, oder so genandten Wang. || **Møllebæk.** Beskr 1790 Mühlenbach; Trap[4] Røddinggds Møllebæk. — Samme Bæk som Rasselbæk. || Møllebæk Vang. Dok 1715—1863 Molbekwang. || **Mølledam.** Beskr 1790 Mühlenteich. || **Møllerende.** I 1912 Møllerende; I 1923 Møllerenden [må'lrend]. — Fører Vand til Mølledammen ved Røddinggaard. Udtalen i I 1923 tyder paa Subst. jy. Malerende „renden som vandet løber igennem ved overfalds vandmøller" (Feilb.). || **Møllevang.** Dok 1724 Röddinggaards Möllwang.

Møllerløkke. K 1789 Müller Toft; TM Möllerlykke; I 1912 Møllerlykke.

Nyenge. U 1801—06 Nyeenge. || **Nystykke** [*ˈnyˈˌsdø̝ˈk*]. I 1923 Det nye Stykke [Æ Nystyg]. || **Nyvang.** L 1774—76 Nye-Vang; TM Nywang; I 1912 Nyvang; I 1923 Ny Vang [Ny vång].

Nørreblok. U 1775—83 Nørre Blocker. || **Nørreeng.** L 1774—76 Nør-Eng; I 1912 Nørreeng. || **Nørreforte.** U 1775—83 Byens Nør Foerte. ||

Nørregyde. U 1775—83 Nør-Gyden. || **Nørremark.** Dok 1724 Norder Felde; K 1789 Nöremarcken; K c. 1789 Norder Feld, Nord Feld; TM Nordermark, Nordlig-, Oester Nörremark, Wester-Nörremark. || **Nørreskov.** MB 1683 Nörschou; Jb 1706 ff. Nørre Skou, Nørreskou, Nørre Skouen; TM Nörreskov, Norderskov; I 1912 Nørreskov, Nørreskoven. || **Nørrevang.** MB 1683 Rödinggaardtz Nörre Wang.

Plovmandsvej. $^{24}/_{2}$ el. $^{2}/_{3}$ 1490 (Vid. 1532) Plomans vey.

Præstekilde. Rhode 1775 Præstekilde; Oldekop „ä Prästkäl"; I 1912 „Præstekilden"; I 1923 Præstekilden [Æ Præstkæil]; Trap[4] Præstekilde. || **Præsteløkke.** TM, I 1912 Præstelykke. || **Præsteskov** [*æ ˈpræ·sdˌsgɔs*]. Marcussen, Opt. fra Rødding p. 109 Præstegaardsskoven; I 1912 Præstens Skov; Gst Præsteskov. — Del af Nørreskov.

Raahede [*ʀɔˈhi·ə*]. I 1923 Raahede [Raahei]. — Grænser op til Rødding Skov. Dyrenavnet Raa. || **?Raaland.** Jb 1706 ff. Rolland. — Adj. raa om uopdyrket Jord.

Rasselbro. Marcussen, Opt. fra Rødding p. 46, I 1912 Rasselbro. — Over Rasselbæk (I 1912). || **Rasselbæk** [*ˈʀasəlˌbæk*]. MB 1683 Röszelbech; Marcussen, Opt. fra Rødding p. 46, I 1912, I 1923, Trap[4], Gst Rasselbæk. — Samme Bæk som Møllebæk. Verb. rasle, idet Bækken løber meget hurtig og buldrende af Sted (Marcussen l. c.), eller et Subst. Rassel om en Bæk, jfr. Vandrassel i Tyrstrup, Tyrstrup S., 3033.

Rode [*ʀɔ·jə*]. TM Roye; I 1912 Roje; I 1923 Roye. || Rode Krog. I 1912 Rojekrog. — Rode, se Indl.

Rundkær. TM Rundkjoer, Rundkjør; I 1912 Rundkjær; I 1923 Rundkjær [Rundkjø]. || Rundkær Bjærg [*ʀœŋkjə ˈbjɛi'ə*]. I 1912 Rundkjærbjerg; I 1923 Rundkjærbjerg [Rundkjebjerre].

Rytterdam [*ˈʀydəˌdam'*]. I 1923 Rytterdam [Rydderdam]. — Vandingssted for Rytternes Heste 1813—14 (I 1923).

Rødding Banke. I 1912 Rødding Banke. — Samme Lokalitet som Hjerting Banke. || **Rødding Bæk.** [*ʀönəŋˈbæk*]. TM, TGst Röddingbek; Oldekop Röddingau; I 1912 Rødding Bæk; Trap[4], Gst Rødding Bæk. || **Røddinggaardsmose** [*ʀönəŋˈgɔsˌmo·s*]. || **Rødding Kog.** U 1801—06 Rödding Kau, Rødding Kau-Mark, des Feldes Kau genannt, des Röddinger-Kaufeldes. || **Rødding Skov.** 1482—92 (1542, Rep. 12796) Røding sckowff; Rhode 1775 Rødding Skov; K 1789, Beskr 1790 Röddinggaarder Holz; TGst Röddinger Wald; Opt. 1920 [*ʀönəŋ sgâw'*]; Gst Rødding Skov.

Sandgrav. TM Sandgrube.

Sigmade. Jb 1706 ff. Siegmay. — Sig, se Indl.

Skidenløkke [*ˈsgiənənˌlygə*]. TM Skidenlykke; I 1912 Skiddenlykke; I 1923 Skidne Lykke [Æ Skirn Lyg]. — Ved et Engareal. Adj. skiden om et sølet Sted.

Skoleeng. TM Skoleeng; I 1923 Skole-Eng [Æ Skol Eng]. || **Skoleland.** TM Skoleland.

Skomagertoft. I 1923 Skomagertoften [Skomagertowt]. — I Byen.

Skovbæk [*sgɔs·bæk*]. Marcussen, Opt. fra Rødding p. 5, I 1912 Skovbækken. — Del af Rødding Bæk. || **Skoveng.** L 1774—76 Skou-Eng. || **Skovløkke.** TM Skovlykker, Skovlykke; I 1912 Skovlykke. || **Skovtoft.** L 1774—76 En Skou-Toft, Synder Skoutoft; U 1775—83 en Skau toft; I 1923 Vester-, Østerskovtoften [Vester-, Osterskowtowt].

Smedeløkke. TM, I 1912 Smedelykke.

Snuromsvang. L 1774—76 Snør Oms-Vang. — Snurom findes ofte som Navn paa Steder, hvor Vejen drejer.

Sommerlyst. I 1912 Sommerlyst. — Skov. Jfr. Bebyggelsesnavnet Sommerlyst.

Stagkær [*sdɑ·xkjə*]. — Subst. Stage „Pæl".

Stakkelskrog [*ˈsdagəlsˌkʀɔˈx*]. TM Stakelskrog, Skakelskrog; I 1912 Stakkelskrog. — Trekantet Jordstykke ved Rødding Skov. Subst. Stakkel „Tigger".

Stenvang [*ˈsdeˑnəˌvaŋ'*]. MB 1683 Steen Vang; Dok 1715 Steenwang; L 1774—76 Steene-Vang; TM Stenwang; I 1912 Stenvang; I 1923 Den stenede Vang [Stjennewång]; Trap[4] Stennevang. — Adj. stenet.

Storeløkke. TM, I 1912 Store Lykke; I 1923 Store Lykke [Stor Lyg]. || **Storeskov** [æ ˈsdɔ·əˌsgʊs]. I 1923 Store Skov [Stoe skow].

Svinesøle. I 1912 Svinsøl; I 1923 Svinesole [Svin søl]. — Lille Mark i Nørreskov, nu tilplantet, har Navn efter Oldensvin. M. H. t. Efterleddet, jfr. Hjortesøle ovfr. og i Stenderup, Nybøl S., 3244.

Sønderagersvang. MB 1683 Sönder Aggers Wang. || **Søndereng.** Jb 1706 ff. Skou strax ved Byen, kaldet Præstens Synder Eng; I 1912 Søndereng; I 1923 Sønder-Eng [Synnə Eng]; Trap⁴ Søndereng. || **Søndergyde** [ˈsyŋ'əˈgy·ə]. I 1923 Søndergyde [Synnegyə]. || **Sønderhede.** K 1856 Sønder-Hede. || **Søndermark.** TM Söndermark; I 1912 Søndermark. — To Lokaliteter. || **Søndermose** [æ ˈsyŋ'əˌmo·s]. K 1856 Sønder-Mose; TM Söndermoose, Südermoor; I 1923 Søndermose [Synnermuəs]; Trap⁴ Søndermose. — Hedeareal. || **Søndertoft.** K 1789 Süder Toft; Beskr 1790 Süder-Toft. || **Søndervang** [ˈsyŋəˌvaŋ']. Jb 1706 ff. Synder Vangen; L 1774—76, U 1775—83 Sønder Vang; I 1912 Søndervang. — To Lokaliteter.

Teglovnsløkke. I 1912 Teglovnslykke; I 1923 Teglovnslykken [Teglovnslyg].

Toft. K 1856 Toft; TM Tofte, Toft; I 1923 Toften [Tout]. || **Tofteng.** L 1774—76 Toft-Eng. — Toft, se Indl.

Torre. I 1923 Torre [Æ Tor (kort o)]. — Agerjord. Plantenavnet sønderjy. Torre „Padderokke".

Tragt [æ tʀaxd, æ tʀaəd]. K 1856, TM, I 1912 Tragt; I 1923 Tragt [Travt]. — Trekantet Stykke Jord. Samme Lokalitet som Drift.

Tranebærmose. L 1774—76 Trandbær Moose. — Plantenavnet Tranebær.

Trindeng [ˈtʀinˌæŋ' el. ˈtʀinˌæŋ']. L 1774—76 Trind-Eng; Opt. 1922 Trindengen; I 1923 Trind-Eng [Æ Trindeng], Trindengen. — Adj. trind „rund".

Truenkilde. I 1912 Truenkilde eller Truenskilde; I 1923 Truenkilde [Æ Truenkæil]. — I Rødding By. Maaske Subst. jy. Trunde „hult træ, der sættes ned ligesom et kar, hvor der er væld, som indfatning" (Feilb. fra Vens.).

Trædeeng. U 1775—83 Træd Eng. — Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

Tværager. U 1775—83 tver-Aggere, Tver Aggrene.

Tyge Møllers Krog. I 1912, I 1923, Trap⁴ Tyge Møllers Krog. — Ligger i det sydvestlige Hjørne af Søndereng (I 1923).

Udermark. U 1801—06 Udermarken. — Komparativen jy. uder „ydre".

Ulvegrav. I 1923 Ulvegraven [Ullegrau], Ulvegrave [Ullegrau]. — Fælde til at fange Ulve i. || **Ulvekær Sig.** Jb 1706 ff. Ullkiersieg, Ullkier Sieg.

Vandkærflod Vang. MB 1683 Wandkier flod Wang.

Vestereng [ˈvæsdəˌræŋ']. || **Vesterhede.** Jb 1706 ff. den Vester Heede. || **Vesterkær.** TM Westerkjær; I 1912, I 1923 Vesterkjær. || **Vesterløkke.** K 1789 Wester Lück, Wester Lücke; Beskr 1790 Wester-Lücke; TM Wester Lykke; I 1912 Vesterlykke. || **Vestermark** [æ ˈvæsdəˌmɑ.ig]. TM Westermark; I 1912 Vestermark. || Brem Vestermark. TM Brem Westermark. || **Vestermose** [æ ˈvæsdəˌmo·s]. TM Westermoor; I 1912 Vestermose; I 1923 Vestermose [-mu.əs]. || **Vestervang.** U 1775—83 Vester og Sønder Vang.

Ørnekulevang. MB 1683 Ørne Kuld Wang, Ørne Kuld höys Wang. — Ørnekule betyder antagelig „Ørnerede".

Østerager. MB 1683 Øster Agger Wang, Øster Agger wangsz Agger. || **Østereng.** U 1775—83 den Østre Eng. || **Østerhede.** K 1856 Øster-Hede. || **Østerløkke.** K 1856 Øster-Lykke. || **Østermark.** TM Oestermark; I 1912 Østermark. || Brem Østermark. TM Brem Oestermark; I 1912 Østermark. || Østermark Hede. MB 1683 Østermarch Heede. || **Østermose.** I 1912 Østermose. || **Østerskov.** TM Oesterskov; I 1912, I 1923, Gst Østerskov. — Del af Rødding Skov. || **Østertoft.** K 1789 Oster Toft; Beskr 1790 Oster-Toft, Ostertoft.

3056. HJERTING SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Hjerting, Lb [*jɛ'dəŋ*]. RO 1330—48 hyrtingh; $^{3}/_{11}$ 1481 Hirthingh; $^{9}/_{8}$ 1489 Hyertingh; $^{18}/_{7}$ 1493 (LB) Hirting; $^{22}/_{9}$ 1498 (LB) Hyrting; $^{30}/_{1}$ 1500 (Vidisse 1695) Hierting; $^{12}/_{5}$ 1501 Hirting; $^{24}/_{9}$ 1522 (LB) Hirting; Jb 1537—38 Hertinge; Sk 1541 Hirtingk; Sk 1542 Heertinge; Reg 1580 Herting; Jb 1604—05 Hierting; Jb 1639—40 Hiertinngh; Mejer 1649 Gierting; Danckw 1652 Gierting Dorff, Gierting Mühl; M 1662, M 1664, Jb 1672, M 1688 Hierting; Jb 1690 Hierting-Kirchspiell; Rhode 1775, DAtl, VSK Hierting; Schröder 1837, Nissen 1840 Hjerting; Gst 1857—58 Ør Hjerting; Trap[1], TGst Hjerting; Nik. Andersen [ˈ*jædəŋ*]; Mar. Kristensen [*jædəŋ, jedəŋ*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Hjerting. — Navnets ældste Form er Hirting, som senere bliver til Hjerting, idet der her ligesom i Sognenavnet Bjerning, 3022, s. d., foreligger en Lydovergang fra -ir- til -jer-. Hirting er en -ing-Afledning af Ordstammen *Hert-, en ubrudt Form af Dyrenavnet Hjort, urn. *heruta, muligvis anvendt som Personnavn, jfr. det oldn. Mandsn. Hjǫrtr og et tilsvarende engelsk Stednavn Harting i Sussex af Mandsn. ags. *Heorot (Ekwall, English Place-Names in -Ing p. 58—59), ohty. Hirtunghaim samt et ikke nærmere lokaliseret oldnederfrankisk Herthingi (9. Aarh. Förstemann).

Annekshuset. Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 104 Annekshuset. — Her i dette Hus var der indrettet et Værelse til Præsten, som stod til hans Raadighed, naar man kom til Kirke (Marcussen, l. c. p. 105). Hjerting var Anneks til Lintrup.

Bakkegaard, Gd. Gst Bakkegaard.

Bjørnekær, Gd. Trap[4], Gst, Postadr 1939 Bjørnekær. — Naturnavnet Bjørnekær i Hjerting.

Egelund, Gd. Gst, Postadr 1939 Egelund.

Ellelund, Hs. Opt. 1920 [*ælələuŋ'*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Ellelund.

Elmegaard, Gd. Opt. 1920, Gst, Postadr 1939 Elmegaard.

Gastrupgaarde, Gde [*gasdrœpˈgœ'ə*]. Jb 1690 Gastrup Gaard; Rhode 1775, DAtl Gastrup; U 1785—86 Gastrup Gaard, Gaastrupgaard, Gasterop-Gaard; U 1786—93 Gastrup Gaards; VSK Casterup Gde; Schröder 1837, Nissen 1840 Gastrupgaard; Gst 1857—58 Gastrupgde; Trap[1] Gastrupgaarde; TGst Gastrupgaard; Nik. Andersen [*gasdrɔpˈgå·i*]; Trap[4] Gastrupgaarde; Postadr 1939 Gastrup. — Muligvis samme Navn som Sognenavnet Gadstrup i Ramsø H., Absalon Ærkebisp 1171—1201 (AM) Gadstorp, $^{13}/_{8}$ 1257 Garstorp, RJb 1370—1400 Gastorp, $^{9}/_{7}$ 1421 Gardztorp. Forleddet er da Mandsn. glda. Garth, oldn. Garðr.

Hjerting Mose, Gde og Hse. Trap[4] Hjerting Mose.

Hjertingskov, Gde og Hse. Oldekop Hjertingholz; Trap[4], Gst Hjertingskov.

Hjerting Vier, Gde [*æ vi̯j·*]. Trap[4] Hjerting-Vidier. — Naturnavnet Vier i Hjerting.

Hyldedal, Gd. Gst, Postadr 1939 Hyldedal. — Trænavnet Hyld.

Højager, Gd. Gst, Postadr 1939 Højager.

Møgelmose, Gde og Hse [ˈ*mo̯qəl*|*mo·s*]. Schröder 1837, TM, Oldekop Mögelmose; Nik. Andersen [*möwəmos*]; Opt. 1920 [*möwrmu·əs*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Møgelmose. — Naturnavnet Møgelmose i Hjerting.

Møgelmosegaard. Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 110

Møgelmosegaard. — Der fortælles, at der engang har eksisteret en Gaard med dette Navn, men man strides om, hvor den har ligget, og hvor Stamparcellen er blevet af (Marcussen, l. c.).

Møllebrogaard, Gd. Gst Møllebro Gd.

Møllersminde, Hs. Postadr9 Møllersminde.

Møllevejgaard, Gd [*møl'vəj'gɑ'ə*]. Opt. 1920 [*møl'væjgå'r*]; Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 131 Mølvejgaard; Trap[4] Mølvejgd.; Gst Møllevej Gd. — Ligger ved Møllevej, der fører til Skærbæk Mølle i Lintrup S.

Skovgaard, Gd. Opt. 1920 [*sgåwgå'r*]; Gst, Postadr 1939 Skovgaard.

Solhøj, Gd. Gst Solhøj.

Toldergaarden, Gd. Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 125, 127 „Æ Tollegaard", Toldergaarden. — Gaarden har Navn efter en Toldrytter Jens Andersen Dons, født 1789 (Marcussen, l. c. p. 127), som ejede den.

B. NATURNAVNE.

Gastrupgaarde.

Aamade. Jb 1785 (I 1912) Sønder-Aamaj, Øster- og Nørre Aamaj; U 1785—86 Øster og Nørre Aa Mayer, Nør Aa May, Amay, Amay Enge, Amay Eng, Ahmey, Aamayer.

Agertoft. Jb 1785 (I 1912) Agertoft; U 1785—86 Vester Aggertofft.

Bigaard. Jb 1785 (I 1912) Bi-Gaard; U 1785—86 Biegaard. — Indhegning til Bistader.

Bredmade. Jb 1785 (I 1912) Bredemaj.

Faareagre. Jb 1785 (I 1912) Faareagrer.

Fælleshave. Jb 1785 (I 1912) Fælles-Have. || **Fællestuer.** Jb 1785 (I 1912) Fælles-Tuer; U 1785—86 Fællets Tüer, Fælleds Tuer, fæles tuer, fælles tuer.

Gadestykke. Jb 1785 (I 1912) Gadestykke. — Gade, se Indl.

Gammelland. Jb 1785 (I 1912) Gammelland; U 1785—86 Gammel Land.

Haardeng. U 1785—86 Haar Engblock, Haar Eng blocke. — Adj. haard.

Havreland. U 1785—86 Havre Land Blokke, Haver Lands Blocke, Hauver Lands Blocke.

Hjerting Krog. Jb 1785 (I 1912) Hjerting-Krog. — Landsbynavnet Hjerting.

Holm. Jb 1785 (I 1912) Holm, Holmager; U 1785—86 Holmen Synden for Gaarden, Holm Eng. — Holm, se Indl.

Humlegaard. Jb 1785 (I 1912) Humlegaard; U 1785—86 Hummel Gaard.

Kalvehok. Jb 1785 (I 1912) Kalhøj; U 1785—86 Kalhock, Kalhok.

Kirkeeng. Jb 1785 (I 1912) Kirkeeng; U 1785—86 Kirke Eng, Kirke Engen. || **Kirkeskov.** Jb 1785 (I 1912) Kirkeskov; U 1785—86 Kirke Skou.

Koskov [*æ kusgɔs*]. Jb 1785 (I 1912) Ko-Skov; U 1785—86 Koe Skou, koe Skov; TM Kuskov.

Langager. MB 1683 Lang agger Vang; Jb 1785 (I 1912) Langager; U 1785—86 Lang Agger; U 1786—93 Langagger, Lang-Agger, Øster Langagger; U 1792 Lang Agger.

Lidenkrog. U 1785—86 liden Krog.

Madegaard. Jb 1785 (I 1912) Majgaard; U 1785—86 May Gaard, Maygaard, May Gaarde.

Nederskov. U 1785—86 Neder Skov.

Nordvestkrog. U 1785—86 Nordvest krog, Nør Væst krog.

Nydevad. Jb 1785 (I 1912) Hydevad; U 1785—86 Nyde Vaad, Nyde Vad. — Mulig Subst. jy. Nydje „stor Trækølle", jfr. Nyddekær i Marstrup, Hoptrup S., 3012.

Nystykke. U 1785—86 Nye Stykke kaldet, Nystyk, Ny-Styk, Nye Styk Tofft, Nystyk Tofft, Nye Stück Skou, Nystyk Eng. || **Nyvang.** Jb 1785 (I 1912) Nyvang; U 1785—86 Nye Vang, Ny Vang.

Nørreled. U 1785—86 Nør Leed. || **Nørremade.** U 1785—86 Nørre May eller Tofft. || **Nørremark.** U 1785—86 Nørre Mark, Nørre Marck. ||

Nørreskov. Jb 1785 (I 1912) Nørre-Skov; U 1785—86 Nørre Skou; TM Nørreskov. || **Nørretoft.** Jb 1785 (I 1912) Nør-Toft; U 1785—86 den nør Tofft.

Overgaard. Jb 1785 (I 1912) Overgaard; U 1785—86 over Gaard. || **Overskov.** U 1785—86 Over Skov. || **Overtoft.** Jb 1785 (I 1912) Over-Tofterne.

Segmade [*seq·mə*]. Jb 1785 (I 1912) Sigmade; U 1785—86 fæles Seege May; TM Segeren. — Plantenavnet jy. Seg „Scirpus maritimus".

Skovløkker [*æ ˈsgɔəˌlygə*]. U 1785—86 Skau Lyckerne. || **Skovskifter.** U 1785—86 Skau Skiffterne, Skauskiffterne. || **Skovtoft.** U 1785—86 Skov Tofft, Skou Toffte.

Stakketblok. Jb 1785 (I 1912) Bakket-Blok; U 1785—86 Stakket Block, Stakketblock. — Adj. stakket „kort".

Storebjærg. Jb 1785 (I 1912) „det store Bjerg"; U 1785—86 den Store Bierg, det storre Biærrig.

Sultkrog. Jb 1785 (I 1912) Sultkrog; U 1785—86 Sult Krog . . . langs med Langetvedt Skiæl, Svoldtkrog. — Støder op til Sultkrog i Langetved, Skrave S., 3054, s. d.

Svinekrog. Jb 1785 (I 1912) Svinekrog; U 1785—86 Maygaard kaldet Svine Krog, Svin krog; U 1786—93 Sviin Krog, Sviinekrog, Svin Krog, Svine Krog, Sviinkrogs Block; U 1792 Svine Krog.

Sydvestkrog. U 1785—86 Sydvest krog, Synd Væst krog. — Skrivemaaden Synd Væst gengiver den vest- og sønderjy. Dialektform [*synˈvæst*] (Feilb. fra Darum og Brarup).

Sønderager. Jb 1785 (I 1912) Sønderager; U 1785—86 Synder Agger. || **Søndereng.** U 1785—86 Synder Eng, Synder Eng Tofft; U 1786—93 Synder Enge fra Gastrup Gaards Broe; TM Söndereng; Trap[4] Toften Sønder-Enge. || **Sønderskov.** U 1785—86 Synder Skou; TM Sönderskov. || **Søndertoft.** Jb 1785 (I 1912) Sønder Toft; U 1785—86 synder Tofft, Synder Toffte.

Taasager. Jb 1785 (I 1912) Taar-Ager; U 1785—86 Taas Agger, Fælleds Taas Agger, Tes Hauv, Fælestes Hauv, Fældsteds Have. — Maaske Gen. af Subst. glda. tā i fortā „Landsbygade", oldn. tá „Vej, aaben Plads", sv. Dial. tå, tä „indgærdet Vej eller Jordstykke", se nærmere u. Taabro i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Tagkær. Jb 1785 (I 1912) Tagkjær, Store Tagkjær; U 1785—86 storre tagkiær Eng, liden Tagkiær Eng, Øster-, Store Tagkier, Øster tagkiær, Storre tagkier, tagkiær Eng. — Plantenavnet Tag „Rør til Tækkebrug".

Trindeng. Jb 1785 (I 1912) Trindeng; U 1785—86 Trind Eng. — Adj. trind „rund".

Tøvtløs. U 1785—86 Tofftløs, Tofftlos, Tovftøs. — Adj. jy. tøvtløs „unyttig, forgæves" om Jord, som det ikke betaler sig at dyrke.

Vestersig. U 1785—86 Vester Siig Maye. || **Vestertoft.** Jb 1785 (I 1912) Vester-Toft; U 1785—86 Vester Tofft, Væster Tofft.

Øghave [*ˈø·qˈhas·*]. Jb 1785 (I 1912) Øghauge; U 1785—86 Fælleds Øghauge, Øge Hauge, Øg Hauge, Og Hauve, Øg Have, Vester Øg Hauve; TM [Q?]ghave. — Dyrenavnet Øg „Hoppe".

Hjerting.

Aamade. U 1786—93 Øster Aamay; I 1912 Øster-Aamaj.

Annekstoft. U 1786—93 Præstens Annex Tofft. — Jfr. Annekshuset u. Bebyggelsesnavne.

Balleagre. MB 1683 Balle aggers Vang; U 1786—93 Ballerne, Balle Aggere, Baale-Agger, Balle-Aggerne; U 1792 Balle Ag., Baale Ag., Laale Ag.; I 1912 Balagre. — Jfr. Balleager i Vimtrup, Lintrup S., 3057. Balle, se Indl.

Bertelsblok. U 1786—93, U 1792 Bærtels Block.

Bjørnkær. U 1786—93 en grøn Rund kaldes Biørnkier-Siig; U 1792 Biønkier Siig.

Bolbrøder. U 1786—93 Bollbröder; U 1792 Bollbrøder. — Subst. Bol, se Indl., jfr. Bolbraad Ager i Nustrup, Nustrup S., 3048.

Bredager. U 1786—93 Bree-Agger; U 1792 Brede Agger.

Brændhede. U 1786—93 Brænd-Heede; U 1792 Brændheede. — Partc. brændt „afsvedet".

Buskager. U 1786—93, U 1792 Buskagger.

Bæskesskov. U 1786—93 bæskes Skau.

Bøgsager. MB 1683 Bögs agger Wang, Bys agger Wang; U 1786—93 Bøgs Agger, Glæi Halle kaldet; U 1792 Bøgs Agger, glæi haller kaldet.

Digeenge. U 1786—93 Diige-Eng, Diig Enge; U 1792 Diig Eng. — Subst. Dige „Jordvold".

Duneng. U 1786—93 Duen-Eng, Duneng; U 1792 Duen Eng. — Forleddet er en Forkortelse af et Plantenavn som Dungræs, Dunhammer eller Kærdun.

Dyndgaard [*æ dynsgœ*]. U 1786—93 Døndgaarde, Dynd-Gaarde, Dundgaard, Dønd-Gaard, Døndgaardene, døndenggaard; U 1792 Døedgaarde, Dynd Gaarde; TM Dungaard; I 1912 Dyndgaard. — Agerjord omgivet af Engstrækninger.

Eskemade. U 1786—92 Esk-May, Eskmay.

Fennehave [*æ ˈfænˌhas·*]. I 1912 Fenhave. — Fenne, se Indl.

Flodsager. U 1786—93 Langes floes Agger; U 1792 Langes floes Ag. — Gen. af Subst. Flod, se Indl.

?Fonø. U 1786—93 Foen-Øe, Gaard til fonoe; U 1792 Foen Oe. — Adj. glda. forn „gammel".

Fæhave. U 1792 fæe-hau-Ag.

Fælled. U 1792 Fælleden. — Fælled, se Indl.

Gaaseflod. U 1786—93 Goosfloe-Block, Gaas Floo-Block, Goesfloed Block; U 1792 Gaasfloo Block.

Gade [*æ gå·ɹ*]. — Samme Lokalitet som Østermark. Gade, se Indl.

Gammeleng [ˈ*gamǝlˈæŋ*']. TM Gammeleng. || **Gammeltoft.** U 1786—93 Gammeltofft grund.

Gejlbjærg. U 1786—93 Gielbierg, Geilbierg; U 1792 Gielbierg Norden Needer Møll Vey. — Plantenavnet jy. Gejl „Gyvel".

Glædehale. U 1786—93 Bøgs Agger, Glæi Halle kaldet; U 1792 Bøgs Agger, glæi haller kaldet. — Fuglenavnet jy. Glæde „Glente". Maaske et Sammenligningsnavn, der sigter til Jordstykkets Form. Jfr. Glædehale i Bojskov, Tyrstrup S., 3033.

Grandetoft. U 1786—93 Grande Tofft, Grand-Tofft, Grandtofften; U 1792 Grandtofft. — Subst. Grande „Bymand".

Grønrund. U 1792 Grøn Rund.

Gyde. I 1912 Gyden. — Gyde, se Indl.

Hedeager. I 1912 Hedeagrer. || **Hedebjærg.** MB 1683 Hiedberge Vang, Hiebierre Vang; U 1786—93 Hee-Bierg, Heede Bierg, Heede-Bierg-Agger, Heede-Bierg-Block; U 1792 Heede-Bierg Ag., Heede-Bierg-Block, Paa Hee Bierg, Hedebierg. || **Hedemade.** U 1786—93 Heede May.

Herthashøj. Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 99 Herthashøj, Hertashøj. — En stor Kæmpehøj Syd for Byen. Rhode p. 465 siger, at Hjerting har Navn af Herthus „en stor Gudinde for det Nordiske Folk". Imidlertid har der aldrig eksisteret nogen saadan Gudinde, idet denne alene skylder sin apokryfe Tilværelse en Fejl i et Tacitushaandskrift for Nerthus, som formelt svarer til det nordiske Gudenavn Njord. Navnet Herthashøj maa være givet i nyere Tid, tidligst i Slutn. af det 18. el. Beg. af det 19. Aarh. af en historiekyndig, som har haft Kendskab til Rhodes Teori. Højen kaldes af Beboerne aldrig for Herthashøj, men de siger (ifl. Marcussen, l. c. p. 115) altid Staghøj (Staaghøj), s. d.

Hjerting Bæk. MB 1683 Hierting bech. || **Hjerting Mose.** I 1912, Gst Hjerting Mose. || **Hjerting Skov.** MB 1683 Hierttingschow; Trap[4] Hjerting Skov.

Hjertvad Dam. I 1912 Hjertvaddam. — Ellipse for *Hjertingvad Dam.

Holm. U 1786—93 Holm. — Holm, se Indl.

Hvilehøj. U 1786—93 Hviil-Hoy; U 1792 Hviilhøy. — Verb. hvile, se Hvilbjærg i Vodder S., 3088.

Hældager. U 1786—93 Hæld-Agger; U 1792 Hæld Ag. — Hælde, se Indl.

Højager. U 1792 Hoi Ag.

Høvej. U 1792 Høe-Veyen.

Ildenhøj. U 1786—93 Jlden-Høies Aggere, Jldenhøies Vang, Jldenhøy, Jldenhøyes-Agger, Jldenhøies Block; U 1792 Jlden-höies Ag, Jlden-Høyes Vang, Jlden-Høyes Ager, Jlden-Høyes Bloch. — Antagelig Dyrenavnet Ilder, jfr. Ildenbjærg i Seem S., 2707 og Ildenbjærg i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211.

Kirketoft. U 1786—93 Kircke-Tofft, Kirke Tofft.

Klynemose. U 1786—93 Klyen Moos-Agger; U 1792 Klyen Moos Ag. — Subst. jy. Klyne „Mosetørv".

Klægblok. U 1786—93 Øster Krog ved Tægelovnen kaldet Klæg-Block; U 1792 Øster Krog ved tægelovnen kaldet Klægblock. — Subst. jy. Klæg „fedt, sejgt ler, som afsættes af havet; fugtig, lerblandet sandjord" (Feilb.).

Knudstoft. U 1786—93 Knuds Tofft; U 1792 Knuds tofft.

Kohave. I 1912 Kohave.

Krogeng. U 1786—93 Krog-Eng, Eskees Krog Eng.

Krogstrup Fælled. U 1786—93 Kraustrup Fælet; U 1792 Kraustrup fælet. — Nord for Hjerting By (U 1792). Efter Nabobyen Krogstrup i Skrave S., 3054.

Kromark. I 1912 Kromarken.

Kølle [*æ kœ̥l·*]. — Har Navn efter en nu forsvunden Maltkølle.

Landbolsmose. U 1786—93 Landbols-Mose, Landbøls-Moose; U 1792 Landbols Mose. — Subst. sønderjy. Landbol „Kaadner", eller „Kaadnersted".

Landeng. U 1786—93 Land-Eng, Land-Engene, Landeng. — Landeng er Betegnelse for en Eng, der ligger nærmest den faste Agerjord.

Langhøj. MB 1683 Lang hoys Wang, Lang hoyse Wang; U 1786—93 Langhøyes Agger, langhøi, Lang-Høi Agger, Lang-Høes Agger; U 1792 Lang Høyes Ag., Langhøy, Lang Høi Ag.

Lidenlund. U 1786—93 Liiden Lund, liden Lund; U 1792 Liiden Lund. || **Lidenstykke.** U 1786—93 En liden Stykke kaldet.

Lilledal. U 1786—93 lille dall, liden Dall, Lille Dall; U 1792 lille dall. || **Lillesæd.** U 1786—93 paa Lildsæd. — Se Lillesæd i Gabøl, Nustrup S., 3048. || **Lillevang** [*'lilə‿vɔŋ'*]. U 1786—93 lille Vang, lilde Vang, lilde Vang Leed; U 1792 lille Vong, Lilde Vang Leed; I 1912 Lille-Vang.

Lindevedske Toft. U 1786—93 den Lindewitske Tofft. — Godset Lindeved i St.-Vi S. i Vis H. havde Ejendomme her i Byen.

Lundbjærg. U 1786—93 Wester Lundbierg Agger, Lundbierg, Lundbierg Agger, Mit Lundbierg; U 1792 Wester Lundbierg Ag., Lundbierrig Ag.

Længstlund. U 1786—93 Længst-Lund, Længstlund; U 1792 længst Lund. — Superlativen længst, jfr. Længstbjærg i N.-Løgum S., 3117.

Madegaard. U 1786—93 Maygaard, Fælleds Maigaard, fælles Maygaard; U 1792 fælleds Maigaard. — Made, se Indl.

Meldhede. U 1792 meld Heede. — Jy. meld- „mellem-".

Midteng. U 1786—93 Mit-Eng. || **Midtlund.** U 1786—93 Mit-Lund, Medtlund; U 1792 Mit Lund.

Møgelbæk. U 1786—93 Mouel-Beck, Møuel-Beck Grønning, Møyelbeck; U 1792 Møuel Beck, Møuel Beck Grønning; I 1912, Trap[4] Møgelbæk. || **Møgelmose.** U 1786—93 Moyelmoose, Moyel-Moos, Møvel Moos-Agger, Møvel Moose, Øster Møvel Moos Agger, Mouel-Moos-Agger-Ender; U 1792 Møvel Moos Ag.; Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 109 Møgelmose. — Adj. jy. møgel „stor".

Møllehøj. Trap[4] Møllehøj. — Udpløjet Gravhøj. || **Møllevej.** Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 131 Møllevej. — Fører til Skærbæk Mølle i Lintrup S.

Nederled. U 1786—93 Neder Leed. || **Neder-Møllevej.** U 1786—93 neder Møll-Vey; U 1792 Needer Møll Vey.

Nørreballe. U 1786—93 Nørballe-Agger; U 1792 Nørballe Ag. || **Nørregade.** U 1786—92 den nør Gade. || **Nørremark.** U 1786—93 nør Marcken; U 1792 Nør Marken. || **Nørretoft.** MB 1683 Norder Tofft Vang; U 1786—93 Nør Tofft.

Ormeblok. U 1786—93 Ormeblock, Worm-Block; U 1792 Dreme(?) Block, Øster Vorne Block. — Dyrenavnet Orm i Bet. „Hugorm".

Persillegade. U 1792 Den østre Gade kaldes Persillegade. — Jfr. Persillegade u. Bebyggelsesnavne i Abild S., 3121.

Povlstoft. U 1786—93 Pauls Tofft.

Præstevej. U 1785—86 Præste Veyen; U 1786—92 Præste-Veien.

Pytager. U 1786—93, U 1792 Pøttagger, Pøtt-Agger.

Ramme. MB 1683 Synder-, Øster Ramme.

Reblermark [*æ ˈre·flə ˌmaːg*]. I 1912 Refslermark. — Ved Hjerting By. Subst. sønderjy. Rebler „Rebslager", udtalt [*re·flə*], jfr. Reblerbane i Møgeltønder S., 3102.

Regelsvad. U 1786—93 Regels Vaad; U 1792 Regels Waad. — Subst. jy. Regel „Strimmel" eller Mandsn. sønderjy. Riggel (Kok II 45).

Ribervejsager. U 1786—93 den Riiber Vey, Riiber-Veyes Agger, Riiver Veyes Agger, Gastrup Gaards Riiver Vey; U 1792 Riiber Veyes Ag., Riiver Vey.

Risbjærg. MB 1683 Risz biere Wang; U 1786—93 Reesber Agger, Wester-, Øster Reesber Agger; U 1792 Reesber Ag. — Subst. Ris „Krat", idet der foreligger samme Lydudvikling som i Landsbynavnet Rejsby, 3086, hvis Forled allerede i Middelalderen kan skrives Res-, Reese-. En anden Mulighed er et Subst. af samme Rod som Verb. glda. risæ „svulme op" med Bet. „Bakke, Bakkeskraaning", jfr. Reshøj i Ertebjærg, Tandslet S., 3253, i Majbøl, Højrup S., 3254, i Asserballe, Asserballe S., 3258, Rejshøj i Spandet S., 3083.

Rødding Made. U 1786—93 Rødding May, Rødding Mayes-Bierg; U 1792 Rødding Mayes bierg. — Nabobyen Rødding, Rødding S., 3055.

Sandeblok. U 1786—93 Sande-Block, Sande Block; U 1792 Sande Block, Wester Saade-Block. — Adj. sandet.

Simesløkke. U 1786—93 Siemes Lycke; U 1792 Siemes Lycke, Siime Lykke hiørn. — Muligt Mandsn. Simon.

Skovager. U 1786—93, U 1792 Skauagger. || **Skoveng.** U 1786—93 Skoveng. || **Skovløkke.** U 1786—92 Skovlycker, Skov Lycke. || **Skovtoft.** U 1786—93 Povels Skautofft; TM Skovtoft, Skovtofte; I 1912 Skovtoft.

Slugdam. U 1786—93 Slugdamm, Slugdamms Block, Block ved Slug; U 1792 Slugdamms block, Slugdamm. — Subst. jy. Slug, her muligt i Bet. „Lavning" el. „åbning til at lade vand strømme igennem, som ved en sluse" (Feilb.).

Smaaenge. MB 1683 Smaae Enge.

Smalager. U 1786—93 smal Agger, small Agger; U 1792 Smal-Ag., Small Ag. || **Smalforte.** U 1786—93 smalle Forte.

Smedjekrog. U 1792 Smiee Krog, Smie Krog, Smiiekrogs Block.

Smedsig. MB 1683 Smed Sig Wang, Smesig Wang; U 1786—93 Smed Sieg, Smedsigen, Smedie Sieg, Smedsieg, Smeesieg, Smed-Siig Block; U 1792 Smedie Sieg, Smed-Siig-Block, Smed Siig.

Staghøj. U 1786—93 Staghoi, Staaghöies-Agger, Staghøies-Agger, Staghøes-Agger, Mit Staghøes Agger; U 1792 Staag-Høies Ag., Mit Staghoies Ag., Staghøj; I 1912 Staghøj; Guide 1920 Staghøj el. Stjernehøj; Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 115 Staghøj (Staaghøj); Trap[4], Gst Staghøj. — Gravhøj. Subst. Stage „Stang, Pæl". Efter Traditionen har Højen Navn efter en Lægte, som en Mand en Pinselørdag Nat rejste paa Højen for deraf at lave en Majstang ved at binde nogle Ris i den ene Ende. Risene fløj snart bort, men Stagen fik Lov at blive staaende, saa længe den kunde (Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 116 f.). Et lærd Navn paa Højen er Herthashøj, s. d.

Stenhøj. U 1786—93 Steenhoy-Block; U 1792 Steenhøy Block; Guide 1920 Staghøj el. Stjernehøj.

Stenskevejs Blok. U 1786—93 Steenske Veys Block, Steenske Veyes Block; U 1792 Stenske Veys Block. — Muligvis af et oprindeligt *Stenskær.

Sønderballe. U 1792 Synder-balle Ag. || **Søndergade.** U 1786—93 Sønder Gade. || **Søndermark.** U 1786—93 Sønder Marck, Synder-Marck; TM Söndermark. || **Søndertoft.** U 1786—93 Synder-Tofft, Sønder Tofft.

Teglovnkrog. U 1786—93 Tægel-Oven-Krog, Tegeloven-Krog; U 1792 Tægel Oven Krog.

Tinghøj. Trap[4] Tinghøj. — Gravhøj.

Toftmade. U 1786—92 Tofft-May. — Toft, se Indl.

Trehøjsager. MB 1683 Thre höys Wang; U 1786—93 Tre hoi-Agger, Tree Høies Agger, Treehøyes Agger; U 1792 Tre-Høies Ag.

Vaseeng. U 1786—93 Waas-Eng. || **Vaseknude.** U 1786—93 Vas Knud, Vaas Kuude; U 1792 Vas Knud. — Vase, se Indl.

Vejrmøllehøj. I 1912, Marcussen, Opt. fra Lintrup og Hjerting S. p. 110 Vejrmøllehøj. — Møllen er nu forsvundet.

Vestereng. U 1786—93 Væster Enge. || **Vestergaardsskov.** U 1786—93 Vester-Gaards Skau, Væstergaards Skau.

Vier. U 1786—93 Vier, Øster-, Lille-, Store Vier, Viier, Lille-, de stoere Viier, Viien, Vien, Vieragger, Vierne; U 1792 Vier paa Nør Marken, Vierne, Norden Viien, Hvi Ag.; I 1912 Vidieagrene; Opt. 1920 [*ə vi·ər*]. — Plur. af Plantenavnet Vidie, Vie „Pil".

Østeraa. U 1786—93 Øster Aaen; U 1792 Ved Østen Oe. || **Østereng.** U 1786—92 Øster Eng Fælled; U 1792 Øster Enge. || **Østergade.** U 1786—93 Øster Gaden. || **Østerkrog.** U 1786—93 Øster Krog ved Tægelovnen kaldet Klæg-Block, Øster-Krog; U 1792 Øster Krog ved tægelovnen kaldet Klægblock. || **Østerled.** U 1786—93 Øster Leed. || **Østermark** [ˈ*ø·sdə-ˌmɑ.ig*]. U 1786—93 Øster Marck, Østermarck. || **Østertoft.** U 1786—93 Øster Tofft.

3057. LINTRUP SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Lintrup, Lb [*liŋ'dʀœp*]. RO 1330—48 linthorp; NecrRip 1342 (SRD V 563), $^{7}/_{7}$ 1375 (LB) Lintrop; $^{1}/_{8}$ 1440 Lintorp; $^{20}/_{5}$ 1454 Lintrup; $^{6}/_{6}$ 1455 Lintorp; $^{20}/_{4}$ 1456, $^{3}/_{11}$ 1481 Lintrop; $^{4}/_{3}$ 1486 Lintorp; $^{9}/_{8}$ 1489 Lyntrop; $^{22}/_{10}$ 1491 Linterop; $^{11}/_{5}$ 1493 (Kopibog indsendt 1666) Lintrup; $^{1}/_{8}$ 1500 Lintrop; $^{13}/_{1}$ 1508 Linterup; $^{31}/_{5}$ 1508 Lintrop; $^{24}/_{9}$ 1522 (LB) Lintrop; Sk 1524, Jb 1530 Lyntrop; Sk 1542 Lintorp, Lintorpp; Sk 1543 Lyntrupby; Reg 1580, Jb 1604—05 Lintorp; Jb 1639—40 Linterrup; Mejer 1649, Danckw 1652 Lintrup; M 1662 Lindtrup, Lindtrop; Jb 1672 Linterup; M 1688 Lindtrup; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Lintrup. — Den nuværende Form med t kan næppe forklares, hvis man antager, at Forleddet er et oprindeligt Enstavelsesord; jfr. Overgangen Stenthorp > Stenderup. Derimod stemmer det med den moderne Form, hvis man forudsætter et oprindeligt *Lintæthorp (med „vestjysk" Stød); jfr. Overgangen *Maltæthorp > Moltrup (Sb., 3021). I saa Fald af et Mandsn. glda. *Linti, identisk med ohty. Linzo (Förstem. NP Sp. 1059).

Aarlund, Gde [*ɔ·ɹluŋ*]. Sk 1524 Arnelundt; Sk 1542 Arelwnt, Arrelunt; Reg 1580, Jb 1604—05 Arlundt; Jb 1639—40 Aarlundt; Jb 1672 Aarlund; Jb 1690 Aarlundt; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Aarlund. — Formen fra Sk 1524 viser, at Navnet er et oprindeligt Arn(e)lund med Bortfald af n i Trekonsonantgruppe. Af samme Oprindelse som Arnitlund i Vedsted S., 3046 (s. d.). M. H. t. Forlængelsen af a foran rn i Dialekten jfr. Barsbøl, udt. [*bɔ'sbœ̆l*], ndfr.

Aarlundgaard, Gd [*ɔɹluŋˈgœ'ə*]. TGst Aarlundhof; Gst Aarlund Gd; Trap[4] Aarlundgd.

Aasgaard, Gd. Gst Aasgaard. — Aas, se Indl.

Barsbøl, Gde [*bɔ'sbœ̆l*]. U 1773—83 Basbøl, Basbell; TGst Barsbüll; Opt. 1920 [*bå·əsbœ̆l*]; Gst, Postadr 1939 Barsbøl. — Det er tvivlsomt, om Basbøl, Basbell i U 1773—83 er Navn paa en Bebyggelse. Se Barsbøl ndfr. u. Naturnavne i Lintrup.

Blaaskæggaard, Gd. Gst Blaaskæggaard. — Navnet stammer vel fra Eventyret om Ridder Blaaskæg.

Brejdablik, Gd. Trap[4] Brejdablik. — Opkaldelse efter Breiðablik i den oldnordiske Mytologi.

Bygholm, Gd. VSK Bygholm. — Jfr. Bygholm ndfr. u. Naturnavne i Mejlby.

Byrrumgaard, Gd. Gst Byrumgaard; Trap[4] Byrrumgaard. — Gaarden opførtes 1869 (I 1936). Se Byrrum ndfr. u. Naturnavne i Mejlby.

Damgaard, Gde [*damgœ, dam·gœ*]. TGst Dammgaard; I 1923, Gst Damgaard; Trap[4] St.-Damgd.; Postadr 1939 Damgaarde.

Lille-Damgaard, Gd. Trap[4] L.-Damgaard.

Dover, Lb [*dɔsə(ɹ)*]. Udat. Niels Biskop i Børglum Slutn. 13. Aarh. (LB), $^{1}/_{2}$ 1300 (LB) Dofre; RO 1330—48 dowerth; $^{4}/_{3}$ 1486 Dawer; $^{7}/_{7}$ 1492 Dower; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Douwer; Mejer 1649, Danckw 1652 Daver; M 1662 Dour; Jb 1672 Douwer; M 1688 Dover; Jb 1690 Douver; DAtl Dover; VSK Douer; Gst 1857—58, Trap[1] Dovre; TGst, Gst, Postadr 1939 Dover. — Paa Grundlag af Formen i RO 1330—48 er Navnet undertiden blevet sammenstillet med Navne paa glda. -worth(æ) (saal. O. Nielsen i UBl I p. 257) eller

glda. -wærth(æ) (Svend Aakjær i Hjemstavnsbog for Ringkøbing Amt p. 49; jfr. ogsaa Houken i Aarb. f. Aarhus Stift 1930 p. 24). Imidlertid findes der allerede i Haandskrifter fra omkring 1300 Spor af Bortfaldet af ð efter r, saaledes at Skrivemaaden dowerth med th kan være uetymologisk. Der er da ingen Grund til at give denne Form Fortrinnet fremfor Dofre i Afskrifterne af de ældre Diplomer i Løgumbogen. Navnet maa sammenstilles med Dover, Sb. i Hjelmslev H. (3/8 1267 (Exordium Caræ Insulæ) Dofrærmark) og Dover, Lb. i Ydby S., Revs H. og formodentlig med det bekendte norske Dovre, oldn. Dofrar. Sammenstillingen med Dovre er allerede foretaget af N. M. Petersen (Saml. Afh. I p. 168). En svensk Parallel er Gaardnavnet Dofra i Närke (Hellq. Sjön. p. 93). Dover i Lintrup Sogn ligger forholdsvis højt med Bakkeskrænter nordvest for Byen (Dover Bjærge). De andre Byer ligger ligeledes paa meget bakket Terræn. Ikke langt fra Dover Kirke, ved Svejstrup, er der stejle Bakkeskrænter, og ved Dover i Udby Sogn er der stejle Skrænter ned mod Limfjorden. Navnet har sikkert Relation til denne Beliggenhed; se iøvrigt om Oprindelsen Brevner, Sydöstra Närkes sjönamn p. 81 ff. og der cit. Litt.

Doverholm, Gd. Gst Doverholm.

Dover Mark, Gde og Hse. TGst Doverfeld; Trap[4] Dovermark.

Elmelund, Gd. Gst, Trap[4] Elmelund.

Foldingbro, Gde [*fœlǝŋˈbrɔs'*, tidl. *æ brɔs'*]. Sk 1524 Follingbro; Sk 1541—43 Foldingbro; Sk 1542 Folingbro, Follingbro, Foldingbro; Reg 1580, Jb 1604—05 Foldingbro; Jb 1639—40 Fallingbroe; Mejer 1649, Danckw 1652 Foldingbro; Jb 1672, Jb 1690, DAtl, VSK Foldingbroe; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Foldingbro. — Efter Nabosognet Folding i Malt H., 2686. Gaardene ligger ved en Bro over Kongeaaen.

Fuglebæk, Gd [*fɔsəlbæk, fɔslbek, fɔslbæk*]. VSK Fuglebæk Gd; Dörfer 1805 Fuglebek; Gst 1857—58 Fuglebæk; TGst Fuglebek; I 1923 Fuglbækgaard; Gst Fuglebæk; Trap[4] Fuglbækgd.; Postadr 1939 Fuglebæk. — Se Fuglebæk ndfr. u. Naturnavne i Lintrup.

Lille-Fuglebæk, Gd. VSK Lille Fuglebæk; Gst 1857—58 Lle Fuglebæk; TGst Klein-Fuglebek; Gst Lle Fuglebæk; Trap[4] L.-Fuglbæk.

Herberg. — Se ndfr. u. Naturnavne i Mejlby.

Hvidenggaard, Gd [*vɛɾǝŋ, weiǝŋˈgœ'ǝ*]. TGst Hviddinggaard; Hans Pilegaard og Aug. F. Schmidt, Fra Lintrup Sogn p. 59 Videngaard eller Virringgaard; Gst Hvideng Gd; Trap[4] Hvidenggd.; Postadr 1939 Hvidenggaard. — Se Hvideng ndfr. u. Naturnavne i Tornumgaard.

Ismadegaard, Gd [*ismɔjˈgœ'ǝ*]. Gst Ismaj Gd; Postadr 1939 Ismajgaard. — Se Ismade ndfr. u. Naturnavne i Mejlby.

Kastbjærg, Gde [ˈ*kasdˌbjɛi'ǝ*, ˈ*kɔ·sdˈbjɛi'ǝ*]. [11]/5 1493 (Kopibog indsendt 1666) Kastbierg; Sk 1543, 1548 (1553 ÆDA V 344), 1550 (1553 ÆDA V 344) Kastberg; Jb 1604—05 Kastbierg; Jb 1639—40 Kasßbiergh; Jb 1672 Kastbierg; Jb 1690 Kastbierig; DAtl Kastbierg; VSK Kastbierg Gd; Gst 1857—58 Kastbjerggd; Trap[1] Kastbjerg; TGst Kastberg; I 1923 Kastbjerg [Kaaestbjerg]; Nik. Andersen [*ˈka·stbjɛɾǝ*]; Gst Kastbjærg; Postadr 1939 Kastbjerg. — Kastbjærg er et oftere forekommende Bebyggelsesnavn: Kastbjærg, Sb., Gerlev H. (udt. [*kå·sbjæ'rǝ*]; [14]/10 1334 (1487) Kasbiergh; [26]/3 1442 Kasebregh), Kastbjærg, Sb., N.-Dyrs H. (udt. [*kœ·sbjǫ.'ǝ*]; 1421 (1584 ÆDA V 668) Kaszbierg; 1/8 1468 Kastbyergh), Kastbjærg, Gde, Bølling S. og H. (udt. [*kå·stbjæɾǝ*]; Mandt 1610 Kastberig) og Kastbjærg, Gde, Dybe S., Vandfuld H. (udt. [*kå·sbjɜɾǝ*]; [11]/12 1454 (EGøyes Jb 366) Kastberg). Hertil kommer Kastberga i V.-Sallerup S., Harjagers H. ([22]/12 1347 kastbyerghe; [21]/3 1389 Kasebyergh). Paa Grundlag af dette Materiale kan det næppe afgøres med Sikkerhed, om Forleddets oprindelige Form er Kast- el. Kas-. Forekomsten af gamle Skrivemaader med t tyder dog paa, at Kast- i det mindste i nogle af Navnene er det oprindelige, og at Formerne uden t viser Bortfald af Konsonant i Trekonsonantgruppe. Forleddet er da Ordet Kast, der indgaar med forskellige Betydninger i Stednavne. Ved Kastbjærg i Gerlev H. omtales i Dok 7/8 1496 „Kasberg Vold og Kasberg Forborg", og det ligger nær at antage, at Forleddet sigter til denne Vold, saaledes at Kast i dette Navn skulde betyde „noget opkastet". En lignende Betydning kunde foreligge her.

Kastbjærgled, Gd [*kasdbjɛiəˈlæj*]. Dok 1754, DAtl Kastbiergled; K 1790 Casbierr Ley; B 1790 Kastbierreled; VSK Kastbiergled; Gst 1857—58, Trap[1] Kastbjergled; TGst Kastbergled; Nik. Andersen [*kaˑstbjɛəˈlæj*]; Gst Kastbjærgled; Postadr 1939 Kastbjergled. — Ved et Led, hvor der tidligere betaltes Bompenge (Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 69 f.).

Katkær, Hs. Dok 1614 Kat Kier; Præsteindb. 1767 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 144) Katkiær; B 1799 Kattkier-Landbohl; U 1800 Kallkier Landbohl; Dörfer 1805 Katkier. — Efter Naturn. Katkær i N.-Olling. Ifl. I 1767 „et Hus, som mulig maa have Navnet af et Kiær, som findes derhos, hvor saadant kort Græs, som kaldes Kat-Skjeg, vokser". Maaske dog direkte af Dyrenavnet.

Kongensmølle, Ml. VSK Kongens Mølle. — Et andet Navn paa Skærbæk Mølle ndfr.

Lillemølle, fsv. Ml. VSK Lille Mølle. — Ved Hjortvad Aa paa Grænsen til Hygum Sogn.

Lindegaard, Gd. Gst Lindegaard.

Lintrup Mark, Gde og Hse. U 1800 Lintrup Feld; TGst Lintrupfeld; Trap[4] Lintrupmark.

Lintrup Nørrekro, Gd. Dok 1685 Lintrup Kroer; VSK Lintrup Kroe; Gst 1857—58 Lintrup Kro; TGst Lintrup-Norderkrug; Postadr 1939 Lintrup Nørrekro.

Lintrupskov, Gde. TGst, Gst, Trap[4] Lintrupskov.

Lintrup Vesterby. TM Lintrup Vesterbye; Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 15 (efter ældre Kilde) Vesterbyen. — Den vestlige Del af Lintrup By.

Lintrup Østerby. U 1773—83 Øster byen; U 1799—1802 Østerbyen; TM Lintrup Osterbye. — Den østlige Del af Lintrup By.

Lyngbjærg, Hse. Trap[4] Lyngbjærg; Postadr 1939 Lyngbjerg. — Se Lyngbjærg ndfr. u. Naturnavne i Lintrup.

Marienlyst, Gd [*mɒˈɳjj'ənˌlo̤sd*]. Gst Marienlyst; Trap[4] Marielyst; Postadr 1939 Marienlyst.

Mejlby, Lb [*mæjəlby*]. [9]/[8] 1489 Medelby; [22]/[10] 1491 Meielby, Medelby; [11]/[5] 1493 (Kopibog indsendt 1666) Melbye, Medelbye; [12]/[9] 1498 (LB) Medelby; [12]/[5] 1501 Molby, Mølbyø; [31]/[5] 1508 Medelby; Sk 1524 Meelby; Sk 1542 Meelbw, Melbwy; Sk 1543 Lyntrup Meylby; Reg 1580 Meylbuy; Jb 1604—05 Meilbiu, Melbiu; Jb 1639—40 Meyelbüe; Mejer 1649 Melby; Danckw 1652 Melbuy; Jb 1672 Meilbiue; Jb 1690 Meylbiue; DAtl Mehlbye; VSK Meilbye; Gst 1857—58 Mejlby; Trap[1], TGst Meilby; Gst, Postadr 1939 Mejlby. — Adj. glda. mæthæl „midter-". Det er uvist i Forhold til hvilke Byer Mejlby har faaet sit Navn.

Mejlbygaard. Oldekop Meilbygaard; Gst Mejlby Gd; Trap[4] Mejlbygd.; I 1936 Mejlbygaard. — Opført 1883 el. 1884 (I 1936) og ifl. Oldekop parcelleret 1905.

Mejlby Gaarde, Gde. VSK Meilbye Gde.

Mejlby Mark, Gde og Hse. TGst Meilbyfeld; Trap[4] Mejlbymark.

Mettehytte, Hs [*æ ˈmæ'dˌhy'd*]. — Skal have Navn efter en Mand, som efter sin Kone kaldtes Jens Mette (Opt. 1939).

Nissumgaard, Gd. Schröder 1837 Nissumgaard; Gst 1857—58 Nissumgd; Trap[1], TGst Nissumgaard; Opt. 1920 [*nesomˈgå'ɽ*]; Trap[4] Nissumgd.; Postadr 1939 Nissum. — Opkaldelse efter en af Landsbyerne Nissum, eller muligvis efter et deraf dannet Slægtsnavn. Et saadant kendes fra Skærbæk.

Nørre-Olling, Gde [*ɔlən*]. [13]/[8] 1499 Noralenge; Sk 1524 Norallinge; Sk 1542 Aelenck, Allennck; Sk 1543 Olengh; Jb 1639—40 Allingh; Mejer 1649 Alsing; Danckw 1652 Aasing; Jb 1672, Jb 1690 Alling; DAtl Nør-Olling; VSK Olling Gde; Dörfer 1805 Aaling, Norder-Olling; Gst 1857—58 Nørre Aaling; Trap[1] Nørre-Aaling; TGst Norder-Olling; Nik. Andersen [ˈnön ˈɔlən]; Gst Nre Olling; Trap[4] Nr.-Aaling; Postadr 1939 N.-Aaling. — Subst. glda. ālændæ „Landstrækning ved Aa", der oftere forekommer som Stednavn, eller maaske et glda. ālænding med samme Betydning; jfr. Aallingmade i Lunding, S.-Starup S., 3014, og Olling, Lb. i Assing S., Hamrum H. (1573 (c. 1600 ÆDA III 244) Olending). Endvidere er der Mulighed for, at Endel

sen kan være et glda. -længiæ, hvorom se ndfr. u. Skovlund. Olling i Ansager S., Skast H. skrives i Mandt 1612 Aalendingh, men $^{30}/_{3}$ 1461 Alengh, Aalængh, Alængh. Nørre-Olling ligger ved Kongeaaen.

Provstehave, forsv. Gd. $^{1}/_{8}$ 1440 Prowstæ hawæ.

Savmølle, Gd [ˈni·ə œ æ ˈsaʊ·ˈmǫl·].

Silkeborg, Hs [ˈsil'gəˌbɔi'ə]. Oldekop, I 1923, Trap[4] Silkeborg. — Opkaldelse efter Købstaden.

Skiddenkro, Gd [ˈsgiʁənˈkʁɔ'ə]. Schröder 1854, I 1936 Skidenkro. — Et andet Navn paa Lintrup Nørrekro.

Skovgaard, Gd. Schröder 1837 Skovgaard; Trap[4] Skovgd.

Skovlund, Gde [*sgɔslun, sgɔs·lun*]. Sk 1543 Skoffleng; Reg 1580 Wester Schowling; $^{11}/_{11}$ 1587 KronSk Skouflenge; Jb 1604—05 Scholling, Wester Schorreling; Jb 1639—40 Schoullinngh; Jb 1672 Schauling; Jb 1690 Schouling; Dok 1730 Liden Skoulund; Dok 1762 Schoulund, Schaulund; DAtl Skovlundgaard; TGst Skovlund; Oldekop Skovland; Gst, Postadr 1939 Skovlund. — Antagelig af samme Oprindelse som Sognenavnet Skovlænge, Lollands Sønder-H. ($^{29}/_{6}$ 1388 (Afskr.) Schoulenge, Schowlenge; $^{15}/_{1}$ 1472 Skowlænghæ). Efterleddet i dette Navn er Subst. glda. *længiæ „lang Strækning" el. lgn.; jfr. u. Lavning i Anslet, Fjelstrup S., 3031.

Skærbæk, Gd [*sgæi·bæk*]. Oldekop Scherrebek; Trap[4] Skærbæk. — Oprindelig seks Huse, der c. 1910 blev samlet til en Gaard (Trap[4] IX p. 183).

Skærbæk Mølle, Ml [ˈsgæi·bæg ˈmǫl·]. Jb 1604—05 Scherrebeckmølle; Jb 1672 Scherrebeck Mühl; Jb 1690 Scherrebeck Mühle; DAtl Skiærrebek-Mølle; Gst 1857—58 Skjærebækvml; Trap[1] Skjærebæk Vandmølle; TGst Scherrebek-M.; Gst Skærbæk Ml; Postadr 1939 Skærbæk Mølle. — Adj. skær „ren, klar". Jfr. Sognenavnet Skærbæk, 3089.

Slot, Hs [*æ slʊt*]. — Navnet er formodentlig af ironisk Karakter. Jfr. Slotsbjærg ndfr. u. Naturnavne i Dover.

Smedegaard, Gd [*æ smæj·gœ*]. TGst Smedegaard; Oldekop Schmedegaard; Gst, Postadr 1939 Smedegaard.

Stenskildegaard, Gd. I 1923 Stenskjeldsgaard [Stenskieldgaer]; Trap[4] Stenkeldsgd. — I Aarlund.

Storhøj, Gd. Gst Storhøj Gd; Postadr 1939 Storhøj. — Se Storhøj ndfr. u. Naturnavne i Vimtrup.

Svanholm, Gd. Gst, Trap[4] Svanholm. — Antagelig et moderne Opkaldelsesnavn.

Søbækled, Gde og Hse. I 1923 Søbekled [Sebeklej]; Gst, Postadr 1939 Søbækled. — Ved Sigbæk. Se ndfr. u. Naturnavne i Dover.

Søholm, forsv. Gd. Oldekop Söholm; I 1923, I 1936 Søholm. — Den sidste Rest af Bygningerne er nedbrudt 1905 (I 1936). Om Gaarden jfr. Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 10.

Søndervang, Gd. TGst Sönderwang. — Se Søndervang ndfr. u. Naturnavne i Lintrup.

Tornum, Lb [*tu·nœm*]. $^{22}/_{10}$ 1491 Tornum; $^{21}/_{5}$ 1493 Thornwm; $^{18}/_{7}$ 1493 (LB), $^{12}/_{9}$ 1498 (LB) Tornum; $^{12}/_{5}$ 1501, 1517 (1553 ÆDA V 343) Tornwm; Sk 1543 twornum; Jb 1604—05 Torumbiu; Jb 1639—40, Mejer 1649 Tornum; Danckw 1652 Tornum Dorff; Jb 1672, Jb 1690 Tornumb; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Tornum; Nik. Andersen [*tɔ.nom*]; Gst, Postadr 1939 Tornum. — Plantenavnet Torn, enten i Dat.-Pluralisform eller sammensat med glda. -hēm; se Indl. u. -um.

Tornumgaard, Gd. $^{11}/_{6}$ 1493 (Kopibog indsendt 1666) Tornumgaard; $^{21}/_{5}$ 1493 Tornwmgardh; $^{12}/_{9}$ 1498 (LB) Tornumgaard; Jb 1604—05 Torumgarde; Danckw 1652 Tornum Hoff; Jb 1690 Tornum hoff; Dok 1730 Tornumgaard; DAtl Torumgaard, Tornumgaard; VSK, Gst 1857—58 Tornum Gd; Trap[1], TGst Tornumgaard; Nik. Andersen [*tɔ.nomˈgå·ɔ'*]; Gst Tornum Gd.

Tornumgaards Mark, Gde og Hse. Trap[4] Tornumgaardsmark.

Lille-Tornumgaard, Gd. TGst Tornumhof; Gst Ll Tornumgaard; Trap[4] L.-Tornumgd.

Tornum Mark, Gde og Hse. TGst Tornumfeld; Trap[4] Tornummark.

Tornummarksgaard, Gd. Oldekop Tornummarksgaard.

Tornumskov, Gde og Hse. TGst Tornumholz; I 1923 Tornumskov [Tunumskov]; Gst, Postadr 1939 Tornumskov.

Trolddal, Hs [*trœldəl*]. TGst, I 1912 Troldal; I 1923, Gst, Postadr 1939 Trolddal. — Ved Oksevejen. Navnet skal skyldes den vanskelige Passage over et lille Vandløb (Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 42). Efter Sagnet gaar der om Natten fra Trolddal og sydpaa en hovedløs Hest eller Hund (Hans Pilegaard og Aug. F. Schmidt, Fra Lintrup S. p. 56).

Vesterager, Gd. Gst Vesterager Gd. — Se Vesterager ndfr. u. Naturnavne i Aarlund.

Vestergaard. TGst Westergaard; Opt. 1920 [*væsdər'gå'r*]; Gst Vestergaard; I 1936 Mejlby Vestergaard; Postadr 1939 Vestergaard. — Navnet er af nyere Oprindelse, men Gaarden er, saavidt vides, opført før 1800 (I 1936).

Villemadegaard, Gd [*viləmvi'gœ'ə*]. VSK Villemad Gd; U 1800 Willemaygaard; Dörfer 1805 Willemad; Gst 1857—58 Villemadegd; TGst Willemad; I 1923 Villemajgaard; Trap[4] Villemadgd.; Postadr 1939 Villemajgaard. — Se Villemade ndfr. u. Naturnavne i Lintrup.

Villumsdal, forsv. Gd. TGst Villumsdal; Oldekop Willumsdal; Opt. 1920 [*veləm'dal, vœl'əms'dal*]; I 1923 Villumsdal.

Vimtrup, Lb [*vɛm'dʀœp*]. $^{9}/_{8}$ 1489 Wymptrop; $^{22}/_{10}$ 1491 Vimttrop; $^{21}/_{1}$ 1493 Wimtrop; $^{11}/_{5}$ 1493 (Kopibog indsendt 1666) Vimtrup; $^{12}/_{9}$ 1498 (LB) Wymtrup; Sk 1524 Wymptrop; Sk 1541 Wymptorp, wymtorpp; Sk 1542 Wimptorp, Wymptorpp; Reg 1580 Wymtorp; Jb 1604—05 Wimptorp; Jb 1639—40 Wimpterrup; Mejer 1649 Wimtrup; Danckw 1652 Wymtrup; Jb 1672, Jb 1690 Wimbterup; DAtl Vimptrup; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Vimtrup; TGst Wimtrup; Postadr 1939 Vimtrup. — Muligvis af et Tilnavn gldа. *Wimpi, en Sideform til oldn. Tiln. Vimpr. At p er oprindeligt i Forleddet, fremgaar af, at m ikke er gaaet over til n foran t, hvilket maa skyldes, at en Konsonant er faldet bort efter m.

Vimtrupgaard, Gd. Gst Vimtrup Gd.

Vimtrup Mark, Gd. TGst Wimtrupfeld; Gst Vimtrupmark; Postadr 1939 Vimtrup Mark.

B. NATURNAVNE.

Aarlund.

Aarlund Hedeskifte. K u. A. Aarlundheeskifte; TM Aarlundheeskifte, Aarlundskifte. — Se Aarlund ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Agertoft. U 1775—83 Agger Toft.

Barsbøl Eng. K u. A. Barsbülleng; B 1799 Barsbüll Wiese. || Barsbøl Hede. K u. A. Barsbüllheede. || Barsbøl Kær. B 1799, U 1800 Barsbüllkier. || Barsbøl Mose. K u. A. Barsbüllmoose; TM Baarsbüllmose, Barsbüllmose; I 1912 Baarskærmose. || Barsbøl Sig. U 1775—83 Basbøll Siig, Basbel-Sieg, Basbel Siiger. — Støder op til Barsbøl i Lintrup; s. d.

Bjærgager. K u. A., B 1799 Biergagger; TM Bjergagger; I 1912 Aarlundbjerg.

Blok. K u. A. Block. — Blok, se Indl.

Damager. U 1775—83 Dam agger, Dam-Agre; K u. A., TM Dammagger; I 1923 Damager. — Ved Keldsdam ndfr.

Engvej [*æ æŋvæj*].

Faareløkke [*æ 'fœ·ɹ'ly'g*].

Gaaseløkke [*æ 'gœ·s'ly'g*].

Holm. U 1775—83 Holmen; B 1799 Holm, Holmen. — Holm, se Indl.

Hulletvej [*æ 'hœlə'væj*]. — Vej gennem Dover Bjærge. Vistnok af Adj. hullet.

Jokumsfælled ['*jœgœms 'fɛ·ləð*]. || **Jokumshale** [*jœgœms'ha·l*]. — Smal Strimmel Jord. || **Jokumsvej** [*jœgœms'væj*]. — Forsv. Vej ved Jokumshale.

Kalveløkke [*æ 'kal·'ly'g*].

Keldsdam ['*kjæl's'dam·*]. U 1775—83 Kieldes Dam; K u. A. Kildesdamm,

Kildesdammagger; B 1799 Keeldesdamm, Keeldesdammagger; U 1800 Kildesdamm, Kildesdammagger; TM Kildesdamm; I 1923 Kildesdam. — Lille Stykke Eng. Støder op til Keldsdam i Foldingbro. Hvis Udtaleformen er ægte, er Forleddet vel Gen. af Mandsn. Keld. Skriveformerne tyder snarere paa en Sammensætning med Kilde, muligvis et *Kildesø.

Kirkevej [æ ˈkjɛɪ̯ˈgəˌvæj]. — Vejen til Lintrup.

Kov [æ ˈnöɪ̯ˈ ˈkɔs, æ ˈsyŋˈəˌkɔs]. U 1775—83 de saakaldede Kov, Kau; K u. A. Kaue, Sønderkau; B 1799 Kou, Kousagger; U 1800 Koue; TM Kaue. — Højtliggende Agerjord, saaledes at der vanskeligt kan være Tale om Ordet Kog.

?Kælder. K u. A. Kioller; B 1799 Kiiler; U 1800 Kieler. — Formen paa Kortet tyder paa Subst. Kælder, sønderjy. [kɛ̀l·ər] (Feilb.), her brugt om en Sænkning i Terrænet. De andre Former kunde tyde paa Plur. af Ordet Kile.

Kær. U 1775—83 Kiær, Een Liden Toft, som kaldes Kiær, Kier Toft, Kiær Toften; K u. A. Kier, Kier od. Langtoft; B 1799 Kier oder Langtoft. || **Kærager.** K u. A., B 1799 Kieragger; TM Kjeragger. || **Kæreng.** U 1775—83 Kiær Eng.

Langtoft. K u. A. Kier od. Langtoft.

Lilleeng. U 1775—83 Liden Eng; B 1799 Lild-Eng. || **Lilletoft** [æ ˈliljəˌtɔst].

Lyngbjærg. K u. A. Lyngbierg; TM Lyngbjerg.

Løkkeager. U 1775—83 Lycke Agger, Lyk-Agere, Lydt Aggre; K u. A. Lückagger; B 1799 Lykke, Lykk (r. t. Lykkagger). — Løkke, se Indl.

Madegaard. B 1799 Penns oder der Maygaard Süden dem Hause; U 1800 Pens oder Maygaard.

Mads Kejes Fælled [mas ˈkæj̯·s ˈfɛ·ɫəd]. — Tiln. Keje [kæj̯·] „den kejthaandede" kendes fra Vestslesv.

Pens [æ pæns]. U 1775—83 Et lidet stycke Grund, som kaldes Pens; K u. A. Pens; B 1799 Penns, Penns oder der Maygaard Süden dem Hause; U 1800 Pens, Pens oder Maygaard. || Pens Bjærg. U 1775—83 Pens Bierg, Pens Bierg Agre; K u. A. Pensbiergagger; B 1799 Pennsagger; U 1800 Pensagger; TM Pensbjergagger; I 1912 Penstbjerg. — Pens er paa K u. A. et smalt Engstykke, Pens Bjærg er en fremspringende Bakke. Oprindelsen er uklar. Som en Mulighed kan nævnes, at der kunde foreligge Subst. ænyda. pens „(kirkelig) Afgift"; se Kalkar.

Pibermose. K u. A. Pibermoose; TM Pibermohse; I 1912, I 1923 Pibermose. — Subst. ænyda. pibere „fløjtespiller, musiker på blæseinstrument" (Kalkar).

Raadsbjærg [ʁɑsˈbjɛɪ̯ˈə]. U 1775—83 Raads Bierg, Raadsbierre, Raads-Bierge; K u. A. Rodsbirg; B 1799, U 1800 Radsbierg; TM, I 1912 Rodsbjerg; I 1923 Rødsbjerg [Rødsbjerre]. — Snarest Gen. af Subst. Roj, glda. *roth, hvorom se Indl.

Renbjærg. U 1775—83 Vester Renbierg.

Risselager [æ ˈnisəɫˈɑqɔ]. — Ved Foden af Dover Bjærge, der er fulde af Kildevæld.

Skelstenagre. U 1775—83 Skielsteen Agre, Skieldsteen Agre, Skield Steen Ager; K u. A. Skielsteenagger; TM Skelsteenagger, Skelsteunagger. — Paa Grænsen til Foldingbro.

Skovfogedens Bjærg [æ ˈsgɔsfɔsəs ˈbjæɪ̯ˈə]. — I Dover Bjærge. Ifl. Opt. 1939 efter en Skovfoged fra Slutn. af forrige Aarhundrede.

Smedemose [æ ˈsmæjˌmɔ·əs].

Stokbro Ager. K u. A., TM Stockbroeagger; I 1912 Stokbroager. — Paa Grænsen til Lintrup. Stok i Betydningen „Tømmerstok".

Storeng. U 1775—83 Stor Eng, Stoer Eng; B 1799 Stor-Eng.

Sønderhede. K u. A., Sønderheede; TM Sonderheede; I 1923 Sønderhede.

Teglovn [æ ˈtæjəɫˌɔs'n]. — Forhøjning i en Mose, hvor der tidligere har ligget en Teglovn.

Vesterager. K u. A. Vesteragger; B 1799 Westeragger; TM Vesteragger. || **Vesterhede.** K u. A. Vester-Heede; TM Vester Hede; I 1912 Vesterhede.

Dover.

Aalegaardskifte. K u. A. Aalgaardskift. — Eng ved Kongeaaen.

Aamade [*æ ɔmaj̨*]. K u. A. Aamayenge; B 1799 Freigaard oder sein Wiese an der Aue; U 1800 Aamayeng, Aamayeng oder Langkieden, Freigaard oder Aamayeng; TM, I 1912 Aamay. — Ved Kongeaaen.

Bredeng. K u. A. Breeng, Breenge; B 1799 Bree-Eng; U 1800 Breeeng, Breedeng; TM Bredeng; I 1912 Bredeeng.

Broeng. K u. A. Broeng; B 1799 Brücken-Wiese; U 1800 Broeeng. — Ved Foldingbro.

Dejnetrug. I 1912 Deigtrug (e Deitrov); I 1923 Dejgtrug [Dejentrov]. — Lavning. Dejnetrug bruges oftere om Fordybninger i Terrænet.

Dover Bjærge [*æ ˈdɔəə ˈbjæ.iə*]. I 1912 Dovre Bakker; I 1923 Dover Banker; Gst Dover Bjærge. || **Dover Mark.** TM Doverfeld. || **Dover Skov.** TM Skov; I 1912 Dover Skov. — Se Dover ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Egekrat. I 1912 Egekrat.

Frigaard. K u. A. Freigaard; B 1799 Freigaard oder sein Wiese an der Aue; U 1800 Freigaard oder Aamayeng. — Eng ved Kongeaaen. M. H. t. Gaard, brugt om en indhegnet Eng, jfr. det alm. Madegaard.

Fælled [*fɛ·ləd*]. K u. A. Kierlück oder Fähled; B 1799 Fäledskobbel, Fäledskoppel; U 1800 Fæledskobbel; TM Fahled. || **Fælledseng.** K u. A. Feehledeng; B 1799 Fäleds-Eng; U 1800 Fæledseng. || **Fælledsskov.** K u. A. Fählet Skov. — Fælled, se Indl.

?Gildtud Enge. MB 1683 Gilld Tud Enge.

(Her?) **Grønnesbæk.** I 1912 Grønnesbæk.

Himmel [*æ hem'əl*]. I 1912 Himmel (e Himmel). — Ifl. I 1912 en Kilde. Navnet er vel af spøgende Karakter. Jfr. det ofte forekommende Paradis.

Hyrdeeng. K u. A. Hyrdeeng; TM Hyerdeeng; I 1912, I 1923 Hyrdeeng.

?Højstole [*æ ˈhöj̨ˌsgə·l*]. I 1912 Høistole. — Lokalitet paa en Bakke. Udtaleformen beror maaske paa en Omtydning, idet Navnet kan være sammensat med Ordet Stol, brugt om et Bakkeparti; jfr. u. Stolbro i Egen S., 3261. Det er dog muligt, at Højskole er den rigtige Form, da Højskoleelever fra Askov om Sommeren foretager Udflugter til Dover Bjærge (Oplysning fra Dr. Marius Kristensen).

Kirkebjærg [*æ ˈkjɛi'gˌbjɛi'ə*]. I 1912 Kirkebakke; I 1923 Kirkebanke. — Her har Dover Kirke ligget; jfr. Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 38 f.

Kærløkke. K u. A. Kierlück oder Fähled; B 1799, U 1800 Kier; TM Kjerlykke; I 1912 Kærlykke. || **Kærmose.** I 1912 Kærmose; I 1923 Kærmose [Kjærmues]. || **Kærskifte.** MB 1683 Kierschifft. || (Her?) **Kærvej.** I 1912 Kærvei.

Langskiden. K u. A., Tilf. i B 1799 Langskieden; U 1800 Aamayeng oder Langskieden. — Eng ved Lilleskiden. Substantivering af Adj. skiden.

Lillebro. I 1912 Lille Bro. || **Lillemade.** B 1799 Lille May; U 1800 Liedenmay. || **Lilleskiden.** K u. A. Lied.-Skiden. — Se ovfr. u. Langskiden.

Madeeng. MB 1683 Maj Eng. || **Madegaard** [*æ maj̨·gœ, æ ˈmaj̨·ˈgœ·ə*]. K u. A. Maygaard, Maygaarde; U 1800 Maygaarde; TM Maygaard; (her?) I 1912 Maygaard, Maygaard Kilde; I 1923 Majgord.

Nørreager. K u. A. Nøragger; TM Norragger. || **Nørreeng.** K u. A. Nörrenge; B 1799 Nörr-Eng; U 1800 Nörreng; TM Norreng. || **Nørrehede.** K u. A. Nörrheede; TM Norrhede, Norrehede; I 1912 Nørrehede. || **Nørremark** [*æ ˈnöi'ˌma.ig*].

Paddeeng. MB 1683 pai Eng. — Padde i den sønderjy. Bet. „Frø".

Sigbæk. I 1912 Sigbæk, Sigbækeng; I 1923 Sigbæk. — Bæk paa Grænsen til Skrave S. Sig, se Indl.

Skovenge. K u. A. Skavenge; B 1799 Skov-Eng, Skov-Enge; U 1800 Skovenge. || **Skovtoft.** B 1799 Skov-Tofte, die alte Skov-Tofte; U 1800 Skovtoft.

Slotsbjærg [*æ ˈslɔ'dˌma.ig*]. TM Slotsbjerg; I 1912 Slotsbjerg, Slotsbjerg Plantage; I 1923 Slotsbjerg. — Ved Huset Slot (se ovfr. u. Bebyggelses-

navne), som Marken sikkert har Navn efter, selvom I 1923 oplyser, at efter gl. Sagn har her ligget et Slot; [æ ˈslɔ'dˌmɑ.ig] er s. Lok. som Slotsbjærg.

Smaaenge. K u. A. Smaeng; B 1799 Smaae-Enge; U 1800 Smaaenge; TM Smaaeng.

Storeng. B 1799 Stor-Eng; U 1800 Stooreng.

Stubeng. MB 1683 Stub Eng.

Trædeskov. K u. A. Treeskav. — Eng ved Kongeaaen, der støder op til Skovenge ovfr. Subst. Træde „Retstrætte, Proces".

Østereng. B 1799 Osterste Wiese an der Aue, Oster Wiese bey der Aue. — Ifl. en Tilføjelse i B 1799 s. Lok. som Langskiden ovfr.

Foldingbro.

Aamade. U 1783—89 Amay, Amay Eng, a May Eng; K u. A. Aamay; B 1799 Wiese an der Aue (Tilf.: Aamay); U 1800 Aamayeng; TM Amagvig. — Ved Kongeaaen.

Aarlund Høvej. U 1783—89 Alund Høe Vey eller Mølle Veye. — Se Aarlund ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Dover Kirkesti. U 1783—89 Dauer kirke stie. — Maa være Stien fra Foldingbro til Dover, hvor der tidligere var Kirke.

Flyde. B 1799 Flye. — Flyde, se Indl.

Folding Bro. Gst Folding Bro.

Holm. K u. A. Holm. — Eng. Holm, se Indl.

Keldsdam. K u. A., TM Kildesdamm; I 1912 Kildestamme. — Støder op til Keldsdam i Aarlund; se ovfr.

Kontrollørsager. U 1783—89 Controleurs Agger. || **Kontrollørstoft.** U 1783—89 Controlors Tofft, Controleurens Tofft. — Stednavne? Maa have Navn efter den i Foldingbro bosatte Toldkontrollør.

Landbolsland. U 1783—89 Landbols grand; K u. A., TM Landbohlsland. — Subst. sønderjy. Landbol „Kaadnersted, Hus med Jord" eller „Kaadner, mindre Landbruger".

Langager. K u. A., TM Langagger.

Lilleeng. B 1799 Lild-Eng; U 1800 Liedeng.

Møllested. U 1783—89 Mølsteed; K u. A. Møllsted; TM Möllstedt; I 1912 Møllsted; I 1923 Møllested [Møllestej]. — Areal Vest for Foldingbro. Møllested „Sted, hvor en Mølle har staaet".

Riberbanke. I 1923 Riberbanke [Riverbanke]. — Ved Vejen til Ribe og vistnok det første Sted paa Vejen, hvorfra man ser Ribe Domkirke (Opl. fra Dr. Mar. Kristensen). Jfr. Ribervej ndfr. u. N.-Olling.

Søndertoft. U 1783—89 synder Tofft.

Tingvej. I 1912 Tingvei; I 1923 Tingvej. — Markvej der fører ud til Ribevejen.

Vesterdige. U 1783—89 Vester diigen. || **Vestermark.** K u. A. Vestermarck; TM Vestermark. || **Vestertoft.** U 1783—89 Vester Tofft.

Kastbjærg.

Aaeng. TM Aaeng. — Ved Hjortvad Aa. Støder op til Aaeng i Tornumgaard.

Harum Eng. 1547 (1553 ÆDA V 344), 1548 (1553 ÆDA V 344), 1550 (1553 ÆDA V 345) Harom eng. — Ligger ifl. Dok. 1550 „bode inden Kastberg marck och vden".

Holmene. K u. A., B 1799 Holmerne. — Eng ved Hjortvad Aa. Holm, se Indl.

Kaalgaardeng. K u. A. Kaalgaardeng; B 1799 Kaalgaard-Eng; U 1800 Kalgaardeng.

Landeng. K u. A. Landeng; B 1799 Land Eng; U 1800 Landeng. — Landeng er den Eng, der ligger nærmest Agerjorden (i Modsætning til Aaeng); jfr. Landenge, Abild S., 3121.

Lilleeng. K u. A. Liedeneng; B 1799 Lild-Eng.

Midtkobbel. K u. A. Mittkobbel; B 1799 Das mittelste Ackerkoppel.

Nørrehede. K u. A. Nørre Heede; U 1800 Nörrheede. || **Nørremark.** K u. A. Nørre Marck.

Søndermark. TM Sönder Mark.

Vestereng. K u. A. Vestereng; B 1799 Wester-Eng. || **Vesterkobbel.** K u. A. Vesterkobbel; B 1799 Das Westerste Koppel; TM Westermark.

Østerkobbel. K u. A. Østerkobbel; B 1799 Das Osterste Eingehegte Ackerkoppel; TM Ostermark.

Lintrup.

Aalegaardenge. K u. A. Aalgaardenge; B 1799 Aalgaard-Eng. — Ved Kongeaaen.

Aamade. U 1773—83 Amay Eng, Aamay Enge; K u. A. Aamay; U 1800 Aamay, Aamayeng; TM Königsau Wiesen; I 1912 Kongeaaens Enge; I 1923 Aamaj. — Navn paa flere Enge ved Kongeaaen.

Aftægtseng. K u. A. Aftägtseng; B 1799 Aftægts-Engen.

Ankerseng. K u. A. Ankerseng. — Antagelig af Mandsn. Anker.

Barsbøl. MB 1683 Wester Barß bølle Vang, Meidt barß Bälle Vang, Øster Barß bälle Vang; U 1777—83 Vester Basbøll, Vester Basbäl, Vester Basbøl, Mit Basbøll, Midt Basbøll, Midt Basballe, Øster Barsbøll, Øster Basbøll; K u. A. Barsbüllagger, Barsbülltoft; B 1799 Barsbüllagger, Barsbüll Aggerland; U 1800 Barsbülltoft; TM Barsböllager, Nörre Barsböllager; I 1912 Barsbøl. || Barsbøl Høje. I 1912 Barsbølhøje; I 1923 Barsbølhøje [Baaesbølhyve]. || Barsbøl Mose. U 1773—83 Basbøl Moße, Basbal Mooße; K u. A. Barsbüllmoose; TM Barsböllmose; I 1923 Barsbølmose [Baaesbølmues]. — Barsbøl er ifl. K u. A. et større Areal paa Grænsen til Aarlund. Formodentlig Navn paa en forsv. Bebyggelse og af samme Oprindelse som Barsbøl i Skærbæk S., 3089, og Barsbøl i Jels S., 3052. Jfr. Sammensætningerne med Barsbøl ovfr. u. Aarlund.

Bækmark. I 1912 Bækmark.

Domskov. U 1773—83 domskov, Domskov Krog, Dam Skou Kroeg; B 1799 Dumsckov krog; U 1799—1802 Domskou Krog. — Kan muligvis have hørt til Ribe Domkirke, der havde Gods i Sognet (jfr. Dok. 1/8 1440).

Dover Kirkebro. U 1773—83 Daur Kirke Broe. — Maa være en Bro paa Dover Kirkevej. || **Dover Kirkevej.** U 1773—83 Daur Kirke Vey; B 1799 Douer Kirkestie; U 1799—1807 Aarlund og Dauers Kirkevei. — Vejen fra Dover (og Aarlund) til Lintrup.

Egebjærg. K u. A., B 1799 Egebierg; TM Egebjerg; I 1923 Egebjerg [Igebjerre]. — Her var der Egekrat for 60 Aar siden (I 1923).

Fenne. K u. A., U 1800 Fenn. — Fenne, se Indl.

Foldingbro Kirkesti. U 1773—83 Foldingbroe Kirke Stie. — Se Foldingbro ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Fuglebæk. U 1773—83 Fugl Bæck, Fugel Bek, Fugelbeck, Øster Fugl Bæk. || Fuglebæk Hede. I 1912 Fuglbæk Hede. || Fuglebæk Made. K u. A. Fugelbeckmay; B 1799 Fuglbeckmay. || Fuglebæk Plantage. I 1912 Fuglbækgaards Plantage. — Jfr. Fuglebæk ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || Fuglebæk Sig. U 1773—83 Fugelbeck-Sieg, Øster Fugel Beck Sieg; K u. A. Fugelbecksiig; B 1799 Fuglbecksiig; I 1923 Fuglbæksig [Fovlbæksig].

Gamle Kørested. U 1773—83 det Gamle kiør Sted. — Subst. Kørested „vad, sted, vej, ad hvilken man kan køre over å eller sø" (Feilb.).

Gejleng. I 1912 Gejleng. — I I 1912 opført blandt Navne, der delvis er taget fra TM. Sandsynligvis Fejl for det følgende Navn. || **Gejlvang.** K u. A., B 1799, TM Geilvang; I 1912 Gejlvang; I 1923 Gejelvang [Geielvaang]. — Planten. jy. Gejl „Gyvel".

Grandetoft. U 1773—83 Grand Tofften, Grandtofften. — Formodentlig en Toft, hvor Bymændene samledes til Grande „Bystævne".

Gydevej. I 1912 Gydevej. — Gyde, se Indl.

Havegaard. U 1773—83 Haugaard, Haugaarden; K u. A. Havgaarde; B 1799 Havgaarden; U 1799—1802 Havegaard, Havegaarde, Haugaarde, Haugegaarde; TM Havgaard, Haugaard; I 1923 Havgaard [Havgoer]. —

Subst. Havegaard, hvorom se u. Havegaarde i Spandet S., 3083. For ca. 50 Aar siden voksede der Krat paa Arealet (I 1923).

Hedeland. U 1773—83 Heede Land, Heede Landet; B 1799 Heedelandsblokkene; U 1799 Heedland, Heelandsbl.; TM Hede.

Hokken [*høgən*]. — Lille Areal i Byen. Subst. jy. Hokken „sti til får el. kalve" (Feilb.).

?Holbrød Vang. MB 1683 Holbrød Wang, Haldbrød Wang. — Jfr. u. Holbrod i Grarup S., 3015.

Holm. TM Holm. — Holm, se Indl.

Hvidager. MB 1683 Huid ager Vang; U 1773—83 Hvid Agger, Hviid Agger.

Hyrdeland. K u. A. Hyrdeland.

?Høvej. U 1773—83 Hoyvay, Høe Vey, Hiør Vey, Hior Veyen. — Ordet Høvej eller muligvis Fejl for Kovad ndfr. Mange Navneformer i U 1773—83 er stærkt forskrevne.

Kalvetoft. U 1773—83 Kalv Tofft, Kalve Tofft; B 1799 Præstens Kalltoft.

Kirketoft. B 1799 Kirke-Toften; U 1799 Kircketoft.

Klint. U 1773—83 Klinten; K u. A. Klint; U 1800 Klinten. — Bakkeskraaning nær Byen. Klint, se Indl.

Kokager. U 1773—83 Kock Agger, Kock Ager, Kok Agger. || **Kokhave.** B 1799 Kockhave. — Kokager og Kokhave er maaske samme Lokalitet. Snarest af Fuglen. jy. Kok „Hane".

Kovad. U 1773—83 Ku Vay Blokke, Koe Vey Block, Koe Vey Blokke, Kiør Vay Blocke, Koi Vey, Kui Vad, Koe Vay, Kue Vad, Kou Vad Vad; K u. A. Koevaysblocke. — Agerjord. En Markvej fører over et Vandløb her.

?Kragvang. MB 1683 Krog Vang; U 1773—83 Krag Vang, Krag Vangen; B 1799 Kragvang, Kragvangagger; U 1799 Kragvang. — Krog, se Indl.

Krogenge. K u. A. Kroegenge; B 1799 Krog-Eng ved Aaen; TM Krogeng.

Kæppetoft. U 1773—83 Kieppe Tofft, Kieppe Tofft Ager; B 1799 Kiebtofte; U 1799 Kiebtoft, Kiebstoft. — Subst. Kæp. Formodentlig et Sted, hvor man har skaaret Kæppe.

Kærhave. B 1799 Kierhave.

Langager. U 1773—83 Lang Ager, Lang Agger; K u. A. Langagger. || **Langtoft** [*æ ˈlɔŋ·ˈtɔst*].

Lilleeng. B 1799 Lild-Eng; U 1800 Liedeneng; TM Lille Enge. || **Lilleløkke.** TM Lille-Lykke. || **Lillemade.** U 1773—83 Liden May. — Stednavn? || **Lilletoft** [*æ ˈlilə|tɔst*].

Lintrup Bæk. Oldekop Lintrupbek; I 1936 Lintrup Bæk. || **Lintrup Skov.** Gst 1857—58 Lintrup Sk. — Se Lintrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lundager. U 1773—83 Lund Agger; B 1799 Lundager. || **Lundeng.** K u. A. Lundeng; B 1799 Lund-Eng.

Lyngbjærg [*ˈlɶŋ·ˈbjɛɹ'ə, æ ˈlɶŋ|bjɛɹə*]. U 1773—83 Løngbiere, Vester Lyngbierre, Vester Lyng Bierg, Vester Løng bierg, Vester Løng Biærre, Øster Lyngbierg, Øster Lang Bierg, Øster Løngbiære; K u. A. Lyngbiergagger; U 1800 Lyngbierg; TM, I 1912 Lyngbjerg; I 1923 Lyngbjergager.

Madegaard. U 1773—83 May Gaard, Liden May Gaard; B 1799 Maygaard, Maygaarden; TM Maigaard. — Made, se Indl.

Melbjærg. MB 1683 Melle Biere Vang, Middel Biere Vang; U 1773—83 Meillem Biere Vang, Mellem Bierg, Mellem Biere, Mellembierg Vang, Mellem Bierg Vang; U 1800 Mellembiergagger. — Adj. jy. meld- „midter-", glda. (i)mællæ.

Midtvang. U 1773—83 Mit Vang, Midt Vangen, Midt Vanget.

Mølleager. U 1773—83 Molle Ager, Mølle Agger, Møll Agger, den Vester møl Ager. || **Mølledam.** U 1773—83 Mølldam, Møl dam Krrog.

Nielsby Bro. I 1912 Nielsbybro. — Spang over Kongeaaen ved Nielsbygaard i Føvling S.

Nytoft. U 1773—83 Nye-Toffter; K u. A. Nyetoft; B 1799 Nye-Toft, Nyetoft; TM Nytoft; I 1923 Nytoft [Nytovt].

Nørreager. K u. A., U 1800 Nørragger. || **Nørrebæk** [*æ ˈnöɹ'|bæk*]. MB 1683 Norebechß Wang; U 1773—83 Nør Bæk, Nør Bæken, Nor Beck Ager, Nørbels Agger; K u. A. Nørrbeck, Nørrbecksagger, Nørrbeckvang; B 1799

Nörbeck Wiesel, Nørr Beksvang; I 1912 Lintrup Nørre og Søndrebække; I 1923 Nørrebæksvang. || **Nørrehede.** U 1799—1802 Nørrheede, Norder Heide. || **Nørremark** [*æ ˈnöi̯ˌmɑ.ig*]. TM Nörmark, Nörre Mark. || **Nørremose.** K u. A. Nørrmoose; B 1799 Norder Mohr. || **Nørretoft.** K u. A., U 1800 Nørrtoft; TM Nörtoft. || **Nørrevang.** TM Nörre-Vang.

Overløkke. U 1800 Overlücke.

Priggelager. U 1773—83 Prigel Ager, Brigel Ager; K u. A. Pregel u. Barsbüllagger; U 1800 Pregel- Barsbüll und Mellembiergagger. — Af Subst. jy. Priggel „pren, syl, spids pind, brodd" (Feilb. u. Pregl); jfr. u. Priggelhave i Genner, Ø.-Løgum S., 3204. I samme Betydning indgaar Ordet Syl i Marknavne. Der er ingen topografisk Forbindelse med Priggelager i Tornumgaard.

Præstehave. K u. A. Presthave; B 1799 Præsthave; I 1923 Præstehave. || **Præstensdam.** U 1773—83 Præstens Dam. || **Præstevej.** B 1799 Præsteveyen.

Rødebro. I 1912 Rødebro; I 1923 Rødebro [Røebrov]. — Bro over en Bæk paa Vejen til Foldingbro.

Sigager. U 1773—83 Sieg Agger, Sieg Ager; K u. A., B 1799 Siigagger; TM Sig; I 1923 Sigager. — Ved Fuglebæk Sig ovfr.

Skomagertoft. I 1912 Skomagertoft; I 1923 Skomagertoft [Skomagertovt]. — Har tilhørt en Skomager for ca. 80 Aar siden (I 1923).

Skovenge. U 1773—83 Skou Enge; K u. A. Lild Skoveng; B 1799 Skov-Eng, Lild-Skov-Eng; U 1800 Lieden Skoveng. || **Skovhave.** U 1800 Skauehaue. || **Skovkobbel.** K u. A. Skovkobbel; U 1800 Skovkobbel, Skovkovvel. || **Skovkrog.** U 1773—83 den Øster Skou krog, den Østerst Skou Krog. || **Skovlund.** U 1773—83 Lild-Skoulund Mark; K u. A. Lied Skovlund; B 1799 Skoulunds Toft; U 1799—1802 Lidenskaulund; TM Lille Skovlund. — Efter Bebyggelsen Skovlund; se ovfr. || **Skovløkker** [*æ ˈsgɔs·ˈlɣˈgɛ̜kə*]. K u. A. Skovlücke; B 1799 Neder Skovlykke; U 1799—1802 Skovlykke; U 1800 Meilbyer-Skovlück; TM Skovlykke, Skovlykker; I 1923 Skovløkker. || **Skovvej.** U 1799—1802 Skovveien; I 1912 Skovvej.

Skønager. TM Schönacker. || **Skøntoft.** TM Schöntoft.

Smaaenge. K u. A. Smaaenge; B 1799 Smaae-Enge.

Smedeeng [*æ ˈsmæi̯ˌæŋˈ*]. TM Smedeeng.

?Stageled. U 1773—83 staeg Ledet.

Storeeng. K u. A. Stooreng; B 1799 Stor-Eng. || **Storehede.** K u. A. Stoorheede. || **Storemose.** U 1773—83 den Store Moese; U 1800 Stoormoosfloed.

Strusholm. $^{20}/_{5}$ 1454 Strusholm. — Eng. Muligvis af Subst. glda. strut „Top, Spids" (Kalkar). Ogsaa i Norge bruges Ordet om topografiske Forhold (NG I p. 174).

Svinegyde. U 1799—1802 Svingyden; I 1923 Svigyde [Svigyer]. — Markvej i Lintrup Skov. Oprindelig en Vej, ad hvilken Svinene blev drevet paa Olden.

Sønderbæk [*æ ˈsyŋˈəˌbæk*]. K u. A. Sonderbecks vang; B 1799 Sønder Beksvang, Sønder Beksvang Agre, de sønder Beksvang Blokke; I 1912 Lintrup Nørre og Søndrebække; I 1923 Sønderbæksvang. || **Sønderhede.** U 1799—1802 Süder Heide. || **Søndermark** [*æ ˈsyŋˈəˈmɑ.ig*]. TM Söndermark, Sönder Mark. || **Søndermose.** U 1773—83 den Sønder Moose; K u. A. Søndermoose; B 1799 Süder und Norder-Mohr. || **Søndervang.** TM Söndewang.

Telte. U 1773—83 Telterne, Tælterne; U 1779—1802 de saa kaldte Telte. — Subst. Telt. Anledningen til Navnet kunde være den samme som ved Teltagre i Perbøl, Kliplev S., 3222; s. d.

Toftager. K u. A. Toftagger; TM Toftager.

Tornum Kirkesti. U 1773—83 Tornum Kirkestie; B 1799 Thornum Kirkestie; U 1799—1802 Thornum Kirkevei. — Sti fra Tornum til Kirken i Lintrup.

Tranehave [*æ ˈtʀɔ·nˈhɑə·*]. B 1799 Tranhave, Tranhave-Diige; I 1912 Traanhave; I 1923 Traaenhave. — Fuglenavnet Trane.

Tøvtløs. U 1773—83 Tøfftløs, Tofftløs; B 1799 Tøftløs; U 1799 Töflös.

Töftlos. — Adj. jy. tøvtløs „unyttig, forgæves". Bruges oftere som Navn paa daarlig Jord. Der kan ikke være topografisk Sammenhæng med Tøvtløs i Nabobyen Vimtrup.

Udereng [*æ ˈuʀəˈæŋ*']. — Komparativen jy. uder „ydre".

Vesterager. MB 1683 Wester ager Wang; U 1773—83 Vester Ager; K u. A. Vester-Agger. || **Vestermark.** TM Vestermark. || **Vestervad.** U 1773—83 Vester Vey, Vester Vund. || Vestervadsbro [*ˈvæsdəˈvɔjsˈbʀɔs*']. I 1912 Vestervajsbro; I 1923 Vestervadsbro [Vestervajsbrov]. — Bro over Lintrup Bæk, der danner Grænsen mellem Lintrup og Mejlby.

Villemade. K u. A., U 1800 Villemay. — Muligvis af Mandsn. sønderjy. Ville (Kok II p. 58). Navnet udtales med [*l*]; se Villemadegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Østerager. U 1773—83 Øster Ager, Øster Ager Vang; U 1800 Østeragger. || **Østerbysvang.** MB 1683 øster bys Vang. — Se Lintrup Østerby ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Østerforte.** U 1773—83 den Øster Foerte. || **Østermark.** U 1799 Osterfelde; U 1799—1802 Østermarken, Oster-Felde; TM Ostermark, Östermark.

Mejlby.

Anne Klovtofts Madegaard [*ˈklɔstɔsds ˈmaj·gœ*]. I 1936 Ann' Klovtofts Majgaard. — Samme Lokalitet som Vestermajgaard paa K u. A. (se ndfr. u. Madegaard). Arealet var tillagt Ann' Klovtoft, der nævnes i Dok fra 1780, til Aftægt (I 1936).

Blok. K u. A. (I 1936) Blok; U 1800, TM Block; Dok 1860—70 (I 1936) Treblokke. — Blok, se Indl.

Bredeng. B 1799 Bree-Eng. || **Bredmose.** K u. A. (Kopi) Bredmoseng; B 1799 Breemooß Eng.

Bygholm. TM Bygholm.

Byrrum. K u. A. (Kopi) Bydam; B 1799 Bydamm, Byedamrende; U 1800 Byedamm ründ.; I 1923 Byrrum. — Ved Byrrumgaard, der har Navn efter denne Lokalitet. De ældre Former tyder paa, at Navnet er et oprindeligt Bydam, men der findes ingen Dam her i Nutiden, derimod en Slugt med en Bæk.

Damager. K u. A. (Kopi), I 1923 Damager. || **Dameng** [*ˈdamˌæŋ*']. K u. A. (Kopi) Dammeng; B 1799 Damm-Eng; TM Dameng. || **Dammark.** B 1799, U 1800 Dammarck; TM Dammark.

Domskov. B 1799 Dummsckov; U 1800 Dummskov; I 1912 (efter ældre Kort) Damskov. — Støder sikkert op til Domskov i Lintrup; se ovfr.

Erikssig [*jɛʀəgəsˈsiˈx*]. I 1936 Eriks Sig [Jerkessig].

Faarebjærg. I 1912 Faarebakke, Faarebjerg; I 1923 Faarebjerg [Foerbjerre]. — Formen Faarebjerg i I 1912 stammer fra et ældre Kort.

Fenne. K u. A. (Kopi), B 1799 Fenn. — Fenne, se Indl.

Folding Kirkeeng. K u. A. (I 1936) Folding Kirkeeng. — Maa være en Eng, der har hørt til Kirken i Folding S., Malt H.

Gaasehok. U 1800 Gaashock. || **Gaasemade** [*ˈgœ·sˈmaj*]. K u. A. (Kopi) Gaasmaj, Gaasmajhede; B 1799 Gaasmay, Gaasmayheede; TM Gaasemay; I 1923 Gaasemaj.

?Gadehøj. I 1923 Gadehøj [Gaaerhyv']; I 1936 Gaaerhøj el. Gaardhøj. — Gravhøj. „Paa Banken ved Højen fandtes i gamle Dage en Kreaturfold (Sporene ses endnu) og Byhyrdens Hus" (I 1936). || **Gadevang** [*ˈgɔ·jˈwɔŋ*, *ˈgɔ·jˈwɔŋ*']. K u. A. (Kopi) Gadevang; B 1799, U 1800 Gadvang; TM, I 1923 Gadevang. — Gade, se Indl.

Gammeljord [*ˈgam'əlˈjo'ə*]. K u. A. (Kopi) Gammeljord; B 1799 Gammeljord, Sönder Gammeljord; TM Gammeljord. — Jord i Byen ved Siden af Byrrum ovfr.

Gratbjærg [*ˈgʀa'dˌbjɛjˈə*]. K u. A. (Kopi) Grattbjerg, Grattbjerg Eng; B 1799 Grattbierg, Grattbiergeng; U 1800 Grattbierg; I 1923 Gratbjerg. — Formodentlig af et Subst. glda. *grapt, svarende til oldn. gröptr, f. „Grav".

Grønbjærg. B 1799 Das grüne Berg; U 1800 der grüne Berg. — Stednavn?

Grønning. K u. A. (Kopi) Nørrgrønning, Vestergrønning; B 1799 Wester-Grönning; TM Grönning. — Grønning, se Indl.

?Hartager. K u. A. (Kopi) Hartager; B 1799 Haat Ackerland; U 1800 Hard Ackerland.

Hedeager. TM Hede Ager.

Herberg. I 1923 Herberg [Herberre]. — Areal ved en Markvej. Herberg skal oprindelig være Navn paa en Ejendom, der har ligget her (I 1923). Vel i saa Fald et Sted, hvor omvandrende Tiggere fandt Husly; jfr. jy. Herberg i Bet. „gæstekammer ɔ: stakkelskammer, hvori omvandrende tiggere finder gæsteseng på gårdene" (Feilb.). Herpaa tyder ogsaa den Omstændighed, at Herberg er samme Lokalitet som Kællingsti Blokke ndfr. eller ligger i Nærheden heraf.

Husarhøj. I 1923 Husarhøj [Husarhyv]. — Kæmpehøj.

Ismade. K u. A. (Kopi) Stor-, Lille Ismaj; B 1799 Jiismay, Stor-Jiismay, Stoor-Jismay, Lille Jismay; TM Ismay. — Eng ved Kongeaaen. Forleddet er Ordet Is eller muligvis Ellipse for Istag „Tagrør". Der kunde dog ogsaa foreligge Gen. af Træn. Eg eller Kollektivet Ege „Egebevoksning".

Jonskrog. B 1799 Johnskroeg; U 1800 Iohns Kroeg.

Kastkilde [*ˈkaɹəsˈkeˑl̩*]. I 1912 Karenskilde (i daglig Tale „Kaastkield"); Opt. 1920 [*kɔsdˈkiˑl̩*]; I 1923 Karens Kilde [Kaastkield, Kaarenskilde]; Trap[4] Kaastkjeld eller Karens Kilde; I 1936 Kaastkilde (eller Karens Kilde). — Navn paa en sumpet, rund Lavning ved Lintrup Bæk. Efterleddet er Kilde i Bet. „Brønd". Første Led er sikkert (Partcp. af) Vb. kaste i Bet. „grave". Saaledes forklares Navnet ogsaa i I 1936, der meddeler, at „Jordsmonnets Form (næsten cirkelrund) tyder endnu paa, at Mennesker i gamle Dage har gravet Kilden ud".

Kile [*æ kjjˑl̩ (kiˑl̩)*]. TM Kiel. — Trekantet Stykke Agerjord. Kile, se Indl.

Kirkebjærg [*ˈkjɛiˈgəˌbjɛiˈə*]. I 1912 Kirkbjerge; I 1936 Kirkebjerg. — Ifl. det gl. Kort var her en Kirkesti, der nu er nedlagt (I 1936). || **Kirkevej.** TM Kirchweg.

Kløvertoft [*æ ˈklɛ̈sˈəˌtɔst*]. I 1936 Kløvertoft.

Knude. I 1936 Knuden [e Knu]. — Lille Stykke Agerjord. Knude, se Indl.

Krempermærsk. I 1912 Lille-, Store Krømbelmæsk; I 1936 Krombelmæsk. — Det almindelige Marknavn Krempermærsk er Opkaldelse efter Krempermarsch i Holsten. Stedet her beskrives i I 1936 som „en ufrugtbar Plet", og Navnet er vel derfor af nedsættende Karakter. Rimeligvis har man associeret Krempermarsch med hjemlige Ord som Krymp i Bet. „Kniberi" eller Verb. krympe. Jfr. Ordspillet „han er kommet fra Krempe til Glückstadt" ɔ: fra Sult til Overflod (se Feilb. u. krymp).

Krogeng. B 1799 Krog-Eng; U 1800 Kroeeng, Kroegeng. — Krog, se Indl.

Kællingsti Blokke. B 1799 Kiellingstieblokke, Kiellingstieblock; I 1936 (efter ældre Kort) Hallingsblok? — Kælling, sikkert brugt i Bet. „Tiggerske". Jfr. ovfr. u. Herberg.

Lintrup Eng. K u. A. Lintrupeng; B 1799 Lintrup-Eng. — Paa Grænsen til Lintrup; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lokkeskrog. B 1799 Lokkeskrog; U 1800 Lockeskroeg; TM Lakeskrog; I 1936 Bakkelskrog. — Forleddet er antagelig Gen. af et Mandsn. (Tiln.); jfr. u. Lokkesløkke i Felsted, Felsted S., 3224.

Madegaard [*majˑgœ*]. K u. A. (Kopi) Majgaard, Vestermajgaard; B 1799 Maygaard, Maygaarde, Wester-Maygaard; TM Maigaard; I 1923 Majgaard. — Made, se Indl.

Markskelbæk. B 1799 Marksckiellbeck.

Mejlby Skov. TM Meilby Skov; Oldekop Skov; I 1923 Mejlby Skov. — Nu Agerjord. Se Mejlby ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nyeng. K u. A. (I 1936) Nyeng; B 1799 Nye-Eng; U 1800 Nyeeng.

Nørrefælled. TM Nörre Felled. || **Nørrehede.** U 1800 Nörrheede. || **Nørrelavning.** I 1936 Nørrelavning. || **Nørremark.** TM Nörmark.

Oven Tofterne. B 1799, U 1800 Oventoftene.

Plet. K u. A. (Kopi) Plet; B 1799, TM Plett. — Lav Agerjord. Plet, se Indl.

Pyt. I 1936 Pyt [e Pøt].

Rundel [*æ rœŋ'əl*]. I 1936 e Rund'el. — Vandløb. Rundel, se Indl.

Rytterhøj [*'rydəˌhöj'*]. I 1923 Rytterhøj [Rytterhyv].

Skabesig. K u. A. (I 1936) Skabesig?; B 1799 Skabbessiig, Skabbesiig; U 1800 Skabesig. — Af Subst. Skab eller Adj. skabet. Navnet er saaledes en Parallel til Skurresig i Grarup S., 3015.

Skoveng. B 1799 Skov-Eng, Skov-Enge; U 1800 Skoveng. || **Skovløkker.** I 1912 (efter ældre Kort) Skovløkker.

Stænge. K u. A. (Kopi) Sønderstenge, Nørr-Stenge; B 1799 Stenger, Nörr-Stenge, Sönder Stenge, Stengeragger; U 1800 Stengagger; TM Nörre Stenge, Nörre Ager, Sönderstenge. — Større Agerareal. Subst. Stænge i Bet. „Indhegning". Nörre Ager i TM er en Variant til Nörre Stenge.

Sønderhede [*'syŋ'əˌhi·ə*]. K u. A. (Kopi) Sønderhede; B 1799 Sönder-Heede. || **Sønderlavning.** I 1936 Sønderlavning. — Den østlige Del af Arealet hed tidligere Vestermade Dal, den vestlige Vandkær Pyt; jfr. ndfr. || **Sønderling.** K u. A. (Kopi) Vester-, Øster Sønderling; B 1799 Wester-, Øster-Sönderlang; U 1800 Wester-Sönderling, Øster-Sønderling; TM Oster-, Wester Sönderling, Wester Sänderling. — Agerjord Syd for Byen. Navnet er en ling-Afledning af Verdenshjørnenavnet. Jfr. Nørlingager i Døstrup S., 3115. || **Søndermark.** K u. A. (Kopi) Søndermark; B 1799 Søndermarck; TM Söndermark. || **Sønderskov.** I 1936 Sønderskov. — Skoven var forsvundet før 1850 (I 1936). || **Søndervang.** TM Sönderwang.

Treblokke. — Se ovfr. u. Blok. || **Treskaar** [*'trœj'sgɑ.i*]. K u. A. (Kopi) Treskar; B 1799 Tresckarr; U 1800 Treeskar, Treeskareng.

Tyrkiet. I 1936 Tyrkiet [e Tyrki]. — S. Lok. som Plet ovfr. Spottenavnet Tyrkiet kom i Brug efter 1900.

Tyvdal [*tyədəl*]. K u. A. (Kopi) Tyvdal; B 1799 Tyvdall-Eng, Tyvdallsgrube; U 1800 Tyvdall, Tyvdallsgrue; TM Dybdal; I 1912, I 1923 Tyvdal. — I gamle Dage holdt et Tyvekomplot til her (Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 82).

Vandkær Pyt. I 1923 Vandkjærpøt; I 1936 Vandkærpyt.

Vang. TM Wang. — Vang, se Indl.

Vasbjærg. K u. A. (Kopi) Vasbjerg; B 1799 Waesbierg; U 1800 Vasbierg. — Agerjord ved en Vej, der her passerer et lille Vandløb. Forleddet er snarest Ordet Vase, hvorom se Indl.

Vesterager. B 1799 Westeragger; U 1800 Vesteragger. || **Vestermade Dal.** B 1799 Westermaydall; U 1800 Westermaydall Acker; I 1912, I 1923, I 1936 Vestmedal. || **Vestermark.** 3/1 1547 KronSk Meylbyvester Mark; K u. A. (Kopi) Vestermark; B 1799 Westermarck, Westermarcksagger; TM Vester Mark, Westermark. || **Vestervad.** — Se ovfr. u. Lintrup.

Nørre-Olling.

Bredeng. B 1799 Bree-Eng; U 1800 Breedeng. || **Bredskifte.** B 1799 Breeschift oder Olling-Eng.

Everstoft. U 1799—1802 Evers-Toft. — Af Mandsn. Evert (DgP u. Everhard).

Flavjordplet. U 1799—1802 Flavjord Plet. — Jy. Flave „Hedetørv".

Gammeltoft. K u. A., B 1799 Gammeltoft.

Havreland. B 1799 Haverland.

Katkær. B 1799, U 1800 Kattkier. || Katkær Hale. K u. A., B 1799 Kattkierhale; I 1936 Kokjærhale eller Katkjærhale. — Katkær Hale er en smal Strimmel Eng ved Kongeaaen. Se Katkær ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kringelholm. K u. A., B 1799, U 1800, TM Kringelholm. — Eng. Af Subst. ænyda. kringle „Ring, Kreds" ell. Adj. ænyda. kringel „bugtet". En lille Odde rager ud i Kongeaaen her.

Landbolshede. B 1799 Landbohlsheide. — Subst. sønderjy. Landbol „Kaadnersted, Hus med Jord" eller „Kaadner, mindre Landbruger".

Lilleskifte. B 1799 Lildschift, Lild-schift; U 1799—1802 Liedenskift.

Madegaard. K u. A., B 1799 Maygaard.

Nørreenge. U 1799—1802 Nørengene. || **Nørrehede.** U 1800 auf der

norder Heide. || **Nørremark.** K u. A. Nørremarck; U 1800 auf dem norder Felde; TM Nörre-Mark.

Olling Eng. K u. A. Ollingeng; B 1799 Olling-Eng, Breeschift oder Olling-Eng; U 1800 Ollingeng; TM Engene. — Se N.-Olling ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Ribervej. U 1799—1802 Riber-Veien. — Landevejen fra Foldingbro til Ribe.

Storskifte. K u. A. Stoorskift.

Søndermark. U 1799—1802 den synder Agger Mark. — Maaske s. Lok. som Søndermark i Mejlby.

Vesterhede. K u. A. Vesterheede; U 1799—1802 Vesterheeden, Nørollings Vesterheede. || **Vestermark.** K u. A. Vestermarck.

Skovlund.

Gejlbjærg. B 1799, U 1800 Geilbierg. — Planten. Gejl „Gyvel".

Lyngbjærg. B 1799 Lyngbierg; U 1800 Lyngbirgagger.

Nørreager. TM Norager.

Skovhave. U 1800 Skovhave.

Skærbæk Mølle.

Brænknude. U 1797 Bræn-Knud; B 1799 Bränknud; U 1800 Brændknude. — Antagelig af Plantenavnet Bregne, sønderjy. [*brœ'n*] (Feilb. fra Agerskov).

Damhale. U 1797 Dammhal; B 1799 Damhale, Dammhale; U 1800 Dammhale; TM Damhale.

Gammeldam [*æ ˈgamәlˈdam'*]. U 1797 Mölldamm; TM Mühlenteich; I 1912 Skærbækmølle Dam.

Hjerting Møllevej. B 1799 Hiertinger Mühlweg. — Vejen fra Hjerting, 3056, til Skærbæk Mølle.

Lund. TM Lund. — Lund, se Indl.

Madegaard. U 1797, B 1799 Maygaard.

Midtdam. B 1799 Mitt-Mölldamm.

Møllebro. I 1912 Møllebro; I 1923 Møllebro [Mølbrov]; Gst Møllebro.

Nederdam [*ˈnæjәˈdam'*]. U 1797 Nedder-Mölldamm; B 1799 Neder-Mölle-Damm, Nieder Mühl-Teich.

Nørrehede. U 1797 Nörr-Heede; B 1799 Norder Heide. || **Nørremark.** TM Norder Feld.

Overdam [*ˈɔәˈdam'*]. U 1797 Over-Damm; B 1799 Over-Mölle-Damm, Over- und Mitt-Mölldamm; TM Ober Mühlenteich.

Rugbjærg. U 1797, B 1799 Raubierg.

Ryndeler. U 1797 Ryndeler; B 1799 die sogenannte Ryndeler. — Ryndel, se Indl.

Savladblokke. U 1797 Saulay-Blok; B 1799 Savlaiblock, Savlayblokke. — Subst. Savlad „Savbuk".

Slugt. TM Schlucht. — Eng. Stednavn?

Sønderager. U 1797 Synder-Ager; B 1799 Sönder-Agger. || **Sønderhede.** U 1797 Synder-Heede; B 1799 Süder Heide. || **Søndermark.** TM Süder Feld.

Tingsted. I 1923 Tingsted [Tingstej]. — Langdysse. Navnet, der sikkert er af nyere Oprindelse, hænger sammen med den almindelige Forestilling om Dysserne som gamle Tingsteder.

Vesterager. B 1799 Vester-Agger; U 1800 Vesteragger. || **Vestermark.** TM Wester Feld.

Vimtrup Møllevej. B 1799 Wimptrupper Mühlenweg. — Se Vimtrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Volbæk Dam [*vœlbæg ˈdam'*]. U 1797 Voldbekdamms Ager; B 1799 Voldbekdamsagger, Voldbekdams-Ryndel; U 1800 Vollbeckdammsagger; I 1923 Volbækdam. — Ved Vejen fra Skærbæk Mølle til Tornum; støder op til

Volbæk Dam i denne By. Forleddet er Subst. Hole, hvorom se Indl. Jfr. Volbæk i Stubbum, Aller S., 3032.

Østerager. U 1797 Öster-Ager; B 1799 Oster-Agger. || **Østermark.** TM Oster Feld.

Tornum.

Aamade. K u. A. Aamay, Aamaysagger; B 1799 Aamay, Aamay-Eng, Wester-, Oster-Aamay; TM Aamayeng, Amayeng, Aamayagger. — Ved Hjortvad Aa. || **?Aamose Ager.** B 1799 Ommoeß agger.

Bolsmark. K u. A. Bolsmarck; B 1799 Boelsmarck; U 1800 Boelsmarck, Bolsmarck. — Hører ifl. U 1800 til forskellige Landbol. Deraf Navnet.

Bækmund [*bægmun̥*]. K u. A. Becksmund; B 1799 Beckmund. — Eng ved Udløbet af Grydebæk i Hjortvad Aa. Jfr. jy. Bækmunde „Udløbet af en Bæk".

Dyrehave. K u. A. Dyrehave; B 1799 Dyrhave. — Agerjord nær Byen.

Faarhøj. K u. A. Faarhyeagger; B 1799, U 1800 Faarbierg; TM Forhyeagger.

Fenne. K u. A., U 1800 Fenn. — Fenne, se Indl.

?Flistoft. K u. A. Flistoft, Flistofteng; B 1799 Fiilstofft, Fiilstoftagger; U 1800 Fiilstoftagger, Fiilstofteng; TM Fliestoft.

Gabeng. B 1799 Gab-Eng; U 1800 Gabeng. — Gab, se Indl.

Gammelmark. K u. A., B 1799 Gammelmarck; TM Sammel-Mark. || **Gammel-Ribervej** [*æ ˈgɑməl ˈʁivəˌvæj*]. — Det i vestlig Retning gaaende Stykke af en Markvej, der fører fra Tornum ned mod Hjortvad Aa. Vejen fortsattes tidligere mod Vest (Opt. 1939). Den gamle Ribervej har altsaa paa Strækningen mellem Tornum og Kastbjærg gaaet syd om Tornumgaard. Jfr. ndfr. u. Vejle Brink. || **Gammeltoft.** B 1799 Gammeltoft.

Gildbjærg. K u. A. Gildbjerg; B 1799, U 1800 Gildbierg; I 1923 Gildbjerge. — Bakke Sydøst for Byen. Se u. Gildbjærg i Skodborg, Skodborg S., 3053.

Grydebæk [*ˈgʁy·əˌbæk*]. K u. A., B 1799, U 1800 Grydsbeck; TM Grydebak. — Af Subst. glda. *grȳt „Sten, Grus".

Hedetoft. K u. A. Heetoft; B 1799 Heede-Toft.

Kragvang. B 1999 Kragvang.

Langager. K u. A., B 1799, TM Langagger.

Lillemade. B 1799 Kleine May; U 1800 Lieden may.

Madegaard [*æ maj·gœ*]. K u. A. Maygaard, Lild Maygaard, Vestermaygaard; B 1799 Maygaard, lille Maygaard, Nörr Maygaard, Wester-Maygaard, der sogenannte Peder Nißens Maygaard; TM Maigaard, bei Maigaard. — Flere Lokaliteter.

Maren Skovs Mark. I 1923 Maren Skovs Mark. — S. Lok. som Smedegaard Mark ndfr. Navnet er ifl. I 1923 ca. 100 Aar gammelt.

Nørrehede. K u. A. Nørrheede; TM Nörhede, Hörhede. || **Nørremark.** B 1799 auf dem Norder Felde.

Olling Dørsager. K u. A. Ollingdörsagger, Ollindørsagger; B 1799 Ollingdörsagger, Ollingdörrsagger; U 1800 Ollingdörsagger; TM Ollingdorsagger; I 1923 Ollingdorsager. || **Olling Stok.** U 1800 Ollingstock. — Olling Dørsager ligger ved Hjortvad Aa paa Grænsen til S.-Olling i Hygum S., 3058. Olling Stok er formodentlig en Spang over Aaen sammesteds. Muligvis sigter Dør i Olling Dørsager til samme Overgang; jfr. Karsekær Dør i Lovtrup, Uge S., 3221, hvor Dør formodes at have Bet. „Gennemgang".

Randsmose. B 1799 Randsmooß.

Rojer [*ʁɔ·jə*]. K u. A. Royer; B 1799 Rohd, Rohder, Rohderne; U 1800 Rohd, Rohder; TM Roder, Royer; I 1912, I 1923 Roier. — Agerjord. Plur. af Roj, hvorom se Indl.

Skovkrog [*ˈsgɔəˌkʁɔ.x*]. K u. A. Skovkroeg; B 1799 Skovkrog; U 1800 Skovkroeg; I 1912, I 1923 Skovkrog.

Skærbæk Ager. K u. A., B 1799 Scherrebeckagger. — Paa Grænsen til Skærbæk Mølle.

Smedegaard Mark. TM Smedegaard Mark; I 1912 Smedemark. — Se Smedegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Stakketager. K u. A. Stacketagger; B 1799 Stakketagger; U 1800 Stacketagger. — Adj. stakket „kort".

Storehøj [*sdɔ·ə'höj'*, *'sdɔ·əhöj 'aqə*]. K u. A. Stoorhoyagger; B 1799 Storhye-Agger; U 1800 Stoorhyeagger; TM Storhöi Ager.

Svinesig. B 1799 Sviinsiig Gruben, Sviinsiigblock; U 1800 Sviinsiiggrue. — Grue, se Indl.

Sønderager. K u. A. Sønderagger; TM Süderagger. || **Sønderhede** [*æ 'syŋ'ə'he·*]. K u. A. Sønderheede; TM Süder Heide. || **Søndermark.** U 1800 auf dem süder Felde. || **Søndervang.** K u. A. Søndervang; B 1799 Söndervang; TM Süderwang; I 1923 Søndervang [Synnervaang].

Tingsti. I 1923 Tingsti (Tengstej). — Fodsti over Hjortvad Aa i Retning af Hygum. I Hygum var Tingstedet for Frøs og Kalvslund Herreder (Nissen p. 126).

Toftager. K u. A., B 1799 Toftagger.

Vejle. K u. A. Sönder Veulen; B 1799 Sönden Vröulen; U 1800 Søndenvrøulen. || Vejle Brink [*'væjl 'brǫŋg*]. K u. A. Veilbrüncke; B 1799 Weilbryncker; U 1800 Veilbrüncke; TM Weilbrünke, Weilbrunke. — Vejle er en Eng Syd for Tornum paa et Sted, hvor Gammel-Ribervej fører over Grydebæk; Vejle Brink er et tilstødende Stykke Agerjord. Vejle og Brink, se Indl.

Vestermark. TM Westermark. || **Vestertoft.** K u. A. Vest. Toft; B 1799 Wester Toft.

Volbæk Dam. K u. A. Volbeckdamm; B 1799 Vollbeckdamm; I 1912 Volbækdam. — Se Volbæk Dam ovfr. u. Skærbæk Mølle.

Østerhede. B 1799 Die Heide in Osten; U 1800 Öster-Heede. || **Østermark.** K u. A. Østermarck; B 1799 auf dem Oster Felde; TM Ostermark. || **Østertoft.** K u. A. Øst. Toft; B 1799 Øster Toft.

Tornumgaard.

Aalegaardeng. K 1790 Aalgaar Eng; B 1790 Aalgaard Eng. — To forskellige Lokaliteter ved Hjortvad Aa.

Aamade. K 1790 Oster-Amey, Wester Amey; B 1790 Wester-, Øster Aamay-Eng; TM Aaeng. — Ved Hjortvad Aa.

Agerbjærg. K 1790 Ager Bierre, Ager Bierre Heede; Jb 1790 Agerbierre, Agerbierre Heede; TM Agerbjerg.

Bjærgager. TM Bjergager.

Bredeng. K 1790 Bree Eng; Jb 1790 Breeng. || **Bredmose.** K 1790 Breede Moos; Beskr 1797 Breede-Moos.

Engum. $^{11}/_{11}$ 1587 KronSk Enugum; Jb 1690 Engumb; B 1790 Enggum; Beskr 1797 Engum. — Dat. Plur. af Eng.

Fladshøj [*'flas'höj'*, *flɔs'höj'*, *flas'höj' 'malg*]. K 1790, U 1790 Flasch Hügs Ager; B 1790 Flads-Høy-Agerland; Jb 1790 Flaß Höys-Ager; Beskr 1797 Flas-Höe, Flaß-Höes-Ager; TM Fladshöi; I 1923 Fladshyv; Gst Fladshøj. — Antagelig af et Tiln., identisk med oldn. Flatr. Samme Forled indgaar bl. a. i Fladstrup, Lyngby S., S.-Dyrs H. ($^{23}/_{7}$ 1479 Flastrvp). Formen paa K 1790 og i U 1790 kunde dog tyde paa et ældre *Flask- med Bortfald af k i Trekonsonantgruppe.

Flægdam. K 1790 Flech Damm; B 1790 Fleeg-Damme og Volde Sydøst ved Gaarden; Jb 1790 Flochdamm; U 1790 Flech damm; Beskr 1797 Flechdamm. — Plantenavnet Flæg, der bruges om forskellige sværdbladede Vandplanter (se Feilb. u. Fleg).

Fogedeng. TM Foweeng.

Frødam [*æ 'frø·'dam'*]. K 1790 Fröö Damm, Fröö Damm Ager, Fröö Damm Hee[de]; B 1790 Frødam, Frødam Ager, Frødam Heede; Beskr 1797 Fröhdamm, Fröhdamm-Ager, Fröhdamm-Heede; TM Frödam; I 1923 Frødam. — Dyren. Frø, i store Dele af Jylland udt. [*frø·*] (Feilb.).

Grønnegaard. K 1790 Grönn Gaar; B 1790 Grøn Gaard; Beskr 1797 Wiese Grönnegaard.

Gydevej. I 1912 Gydevej; I 1923 Gydevej [Gyervej]. — Ifl. I 1912 en gammel Vej i Tornum Skov.

Havegaard. Jb 1790 Haugaard; Beskr 1797 Wiese Hav-Gaard.

Havelsig. I 1923 Havelsig.

Hvideng [*vεʀəŋ*]. B 1790 Vedding, Veeding Heede; Jb 1790 Wehd Eng; Beskr 1797 Wehd-Eng; TM Werring. — Enten en ing-Afledning af Adj. hvid eller en Sammensætning af dette Ord med Eng. Jfr. i første Tilfælde Sognenavnet Hviding, 3085.

Hølmersdam. K 1790 Hölmers Damm; Jb 1790 Hölmersdamm. — Areal umiddelbart ved Gaarden.

Jonashøl. Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 62 Jonas Hullet; I 1923 Ionashøl. — Ifl. Marcussen a. A. Navn paa et Sted i Farrisbæk, hvor man fandt Liget af en Forpagter paa Tornumgaard ved Navn Jonas, der var blevet myrdet af sin Hustru og Forvalteren paa Gaarden.

Karenskær. K 1790 Karns Kierr, Karns Kierre; B 1790 Karens-Kiær, Karns-Kiær; Jb 1790 Karnskier; Beskr 1797 Krons-Kier, Kares-Kier, Krans-Kier. — Snarest af Kvinden. Karen.

Klodhøj. I 1912 Klodhøj; I 1923 Klodehøj [Klodehyv]. — Lille, rund Høj ved Kastbjærgled. Af Subst. jy. Klod „Tørvestak" (se Feilb.) eller snarere af jy. Klode „Klump".

Landbøl. TM Landböll. — Et stort Stykke Agerjord Syd for L.-Tornumgaard. Muligvis for Landbol „Hus med Jord".

Langager. K 1790 Lang- und Preegel Ager, Lang Ager; B 1790 Lang Ager og Prægel Ager.

Lasdam. B 1790 Laß-Dam; U 1790 Laßdamm.

Madegaard. K 1790 Mey Gaar; B 1790 Maygaard. — Made, se Indl.

Nørrehede. K 1790 Nord Heede; Jb 1790 Nord Heide. || **Nørremark.** TM Nörmark. || **Nørremose.** TM Nörmos.

Oppe ved Skoven. K 1790 Op Byet Schau; Jb 1790 Op byt Schau; U 1790 Op byt Schow; Beskr 1797 Land, op biet Skau genannt. — Oversættelse til Plattysk af et da. „Oppe ved Skoven".

?Ovn. Beskr 1797 Auwen.

Post. K 1790 Karns Kierr und in de Post; B 1790 Karens-Kiær og Enepoß; Beskr 1797 Indpost. — Planten. sønderjy. Post „**Pors**". Formen paa K 1790 er en nedertysk Gengivelse af et sønderjy. „i æ Post". Enepoß og Indpost er Forvanskninger af Kortets Form.

Priggelager. K 1790 Lang- und Preegel Ager; B 1790 Prægel Ager; Jb 1790, Beskr 1797 Pregelager; TM Pregelager. — Se Priggelager ovfr. u. Lintrup. Der er ingen topografisk Forbindelse med denne Lokalitet.

Skideneng. K 1790 Schiden Eng; B 1790 Skiden Eng.

Skovhede. B 1790 Skau-Heede. || **Skovkær.** B 1790 Skau-Kiær; Jb 1790 Schaukier; Beskr 1797 Skau-Kier.

Slagbomseng. K 1790 Schla[g] Bohms Eng; B 1790 Slaubomseng; Jb 1790 Schlagbohms Eng. — Subst. Slagbom „Bom til at slaa op og ned" (jfr. Kalkar).

Smedsmark. K 1790 Schmeyds Marck; B 1790 Smeis-Marck; Jb 1790 Schmeismark, Süden Schmeids Mark; Beskr 1797 Schmeds-Mark.

Stokbro Ager. K 1790 Stock-Broo-Ager; B 1790 Stokbroe; Jb 1790 Stokbroo Ager; TM Stokbro. — Agerjord ved Vejen mellem Tornum og Tornumgaard. || Stokbro Ryndel. B 1790 Stokbroe Ryndel; Jb 1790 Stokbroo-Rönn; Beskr 1797 Stockbro-Rönne. — Stokbro maa være en Bro over Stokbro Ryndel. Af Stok i Bet. „Tømmerstok". Ryndel, se Indl.

Tornumgaard Skov. K 1790 Thornum Gaarder Hölzung; B 1790 Thornum-Gaards-Skau; TM Skov; TGst Tornumholz; I 1912 Tornumskov. — Se Tornumgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Vesterdam. K 1790 Wester Damm; Jb 1790 Westerdamm. || **Vesterhede.** K 1790 Vester Heede; B 1790 Vester-Heede. || **Vestermark.** TM Westermark, Westermarktoft. || **Vestermose.** K 1790 Wester Moos; B 1790 Vester Mose.

Østermark. TM Ostermark.

Vimtrup.

Afbrændtvang. U 1777—85 Afbrænd-Vang, den afbrændte Vang.

Balleager. U 1777—85 Bal Ager, Bal-Agger; K u. A., B 1799 Ballagger. — Paa Grænsen til Hjerting, 3056, og støder antagelig op til Balleagre i denne By. Balle, se Indl.

Bommelskjold. TM, I 1912 Bommelskjold. — Forleddet er vel Verb. bumle „frembringe en hul lyd (især ved ujævn bevægelse); rumle, skumple" (ODS) eller et tilsvarende Subst. I saa Fald et spøgende Navn af samme Art som Bommerskrald og Bommerlund m. fl.; se u. Bommerlund i Bov S., 3271. Muligt er det ogsaa, at Bommel- er en Omdannelse af det i disse Navne indgaaende Bommer-.

?**Borregaard.** U 1777—85 Borregaard, Børre Gaard.

Drivvej. Marcussen, Fra Lintrup og Hjerting S. p. 52 æ Drivvej; Hans Pilegaard og Aug. F. Schmidt, Fra Lintrup S. p. 58 Oksevejen eller Dryvvejen; I 1923 Drivervej [Dryvvej]. — Del af den gamle Oksevej fra Foldingbro over Skærbæk Mølle til Fæsted og videre til Tønder; se Mar. Kristensen i Fra Ribe Amt V p. 285.

Engskov. B 1799, U 1800 Engeskov.

Fælledsskov. B 1799 Fæleds-Sckov; U 1800 Fæhledsskov. — Fælled, se Indl.

Gadeager. K u. A., B 1799 Gadagger; TM Gadeagger, Gadagger. || **Gadetoft.** K u. A. Gadetoft; B 1799 Gad-Toft; TM Gadtofte. || **Gadevang.** U 1777—85 Gade Vang. — Gade, se Indl.

Gammelmark. U 1777—85 Gammel Mark, Gammel Mark Heede; TM Gammelmark.

Gejlager. I 1912 (efter ældre Kilde) Geilagger.

Havetoft. U 1777—85 Hauge Tofft, Hauge Toften. — Have, se Indl.

Havretoft. U 1777—85 Havre-Tofft.

?**Holthøj Vang.** U 1777—85 Holdt Hye Vang, Holds Hye Vang.

Kaalgaardeng. U 1777—85 Kaalgaard-Eng.

Kalvetoft. U 1777—85 Kalve-Tofft, Kalve Toften.

Kirkevej. U 1777—85 Kirke Veyen.

Klynemose. U 1777—85 Klyen-Moese. — Jy. Klyne „Tørv".

Kærhave. U 1777—85 Kierhave, Kiær Hauge, Kiær Have; K u. A. Kierhave; TM, I 1912 Kjorhave.

Langtoft. U 1777—85 Lang Tofften; K u. A. Langtoft od. Tøftløs; B 1799 Langtoft.

Lavsteseng. U 1777—85 Lauritzes Eng, Lauestes Eng; K u. A., TM, I 1912 Lausteseng.

Lærkehøj. U 1777—85 Lærk-Hye Vang.

Madegaard. U 1777—85 May-Gaard, May-Gaardene, Maygaarde; K u. A., TM Maygaarde. — Made, se Indl.

Midtvang. U 1777—85 Midt Vangen; K u. A. Mittvang; B 1799 Midtvang, Mittwang und Blokke, Midtvangsagger; U 1800 Mittvang und Block, Mittvangsagger; TM Mittwang.

Moseblokke. U 1777—85 Moose Blocke, Moße Blocke, Moese Blocker.

Møllevej. U 1777—85 Mølle-Veyen, Dauer Mølle Vey, Kraustrup Mølle Vey. — Vejen til Skærbæk Mølle. „Kraustrup" er Krogstrup i Skrave S., 3054.

Nederløkke. TM Nedre Lykke.

Nytoft. K u. A. Nyetoft; B 1799 Nye-Toft; TM Nytoft.

Nørrehede [*æ ˈnöi̯ˈhi·ə*]. K u. A. Nørre-Heede; TM Norre Hede, Norrehede. || **Nørrekær Eng.** U 1777—85 Nør kiær Eng. || **Nørretoft.** U 1777—85 Nør Tofft; K u. A. Nørretofte; TM Norretoft.

Overløkke. TM Ovre Lykke.

Præsteblok. K u. A. Præstblock; B 1799 Prästblok. || **Præstehøj.** Præsteindb. 1767 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 145) Præstehøj; U 1777—85 Præst Hye Vang. — Ifl. Præsteindb. 1767 „maaske fordi Præsten, naar han drager til Annekset, kommer saa nær forbi". || **Præstemose.** I 1923 Præstemose [Præstmues]. || **Præstevej.** U 1777—85 Præste Veyen; B 1799 Præstevey.

Ribervej. U 1777—85 Hierting Riiber Vey. — Antagelig Vejen fra Hjerting til Tornum. En anden Strækning af samme Vej er Gammel-Ribervej i Tornum; se ovfr.

Rørkær. U 1777—85 Rørkier, Røer kiær; K u. A. Røerkier; B 1799 Röhrkier; TM Rarkjor; I 1912 Rørkær. — Planten. Rør „Phragmites".

Skovager. U 1777—85 Skau-Agger. || **Skoveng.** U 1777—85 Skau-Eng, Skau Enge, Skau Engene, gamle Skaue Eng. || **Skovhave.** U 1800, TM Skovhave. || **Skovkobbel.** K u. A. Skovkobbel. || **Skovløkke.** U 1800 Skovlücke. — Jfr. ogsaa Vimtrup Skov ndfr.

Stageblokke. U 1777—85 Stag Blocke, de Vesterst Stag-Blocke, de Østerst Stag-Blocke; K u. A. Stagblocke; B 1799 Stagblokke, Stagerblocke. — Subst. Stage, maaske om et Grænsemærke. Stageblokke ligger nær ved Grænsen til Hjerting Sogn.

Stakkettoft. U 1777—85 Stacket Tofft. — Adj. stakket „kort".

Stenhøj. U 1777—85 Steen-Hye, Steen Hye Agger, Steen Hye Blocke, Steen Hye-Blocker.

Storhøj. U 1777—85 Stoer Hye Vang; I 1923 Storhøj.

Sønderhede. K u. A. Sønderheede; U 1800, TM Sönderheede. || **Sondermark.** K u. A. Sønder-Marck; TM Söndermark, Sonder-Mark.

Trehøj. U 1777—85 tre Hy-Vey, Tre-Hye Vey.

Tøvtløs. U 1777—85 Tofft-Løs, Tofftløs; K u. A. Tøftløs, Langtoft od. Tøftløs; B 1799 Töftlös; TM Toftlos, Toftlös. — Se Tøvtløs ovfr. u. Lintrup.

Vesterager. K u. A., TM Vesteragger. || **Vesterkilde.** I 1912, I 1923 Vesterkilde.

Vier. U 1777—85 Vier Vang, Vier Heede; K u. A. Viirlück, Wiirluck; B 1799 Wiirlyck; U 1800 Wiirlücke. — Plur. af Planten. Vie „Vidie".

Vimtrup Mose. K u. A. Moose, Wimptrup-Moose; TM Mose, Wimtrup-Moose; I 1912 Vimtrup Mose. || **Vimtrup Skov.** TM Skov; I 1912, I 1923 Vimtrup Skov. — Se Vimtrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Østerager. K u. A. Østeragger; TM Osteragger. || **Østerhede.** K u. A. Østerheede; TM Osterhede; I 1912 Østerhede. || **Østerkrog.** U 1777—85 øster Krog. || **Østertoft.** B 1799 Oster-Toft; U 1800 Östertoft.

3058. SØNDER-HYGUM SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Hygum, Sønder-, Lb [*hy·qəm*]. $^{16}/_{9}$ 1327 (Pavens Kopibog) Hyking; RO 1330—48 hygyngh; $^{9}/_{10}$ 1334 (LB) Hykingh; $^{7}/_{7}$ 1375 (LB), $^{13}/_{5}$ 1380 (LB) Hyging; $^{7}/_{5}$ 1394 Hyghingh; 1409 (1553 ÆDA V 345) Hygom; $^{19}/_{8}$ 1426 Hygum; NecrRip 1440 Hwghum; $^{4}/_{3}$ 1456 Hyghum; $^{1}/_{4}$ 1460 (Pavens Kopibog) Haigwiij; $^{16}/_{6}$ 1460 (Pavens Kopibog) Hygarm; $^{21}/_{5}$ 1478 (LB) Hygom; $^{23}/_{5}$ 1482 Hygum; $^{25}/_{2}$ 1484 Høghwm; $^{30}/_{1}$ 1500 (Vid. 1695) Hygom; 1518 (1551 ÆDA IV 55) Wicken; Sk 1524 Hyogom; Jb 1530 Hywm; Sk 1541 Hugum; Sk 1542 Hugom, Hugum; udat. (1553 ÆDA V 346) Hygom; Reg 1580 Hugom; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Hugum; Mejer 1649 Hygum; Danckw 1652 Hugum; M 1662 Hygum; M 1664 Hygom; Jb 1672 Hygumb; MB 1683 Hoyumbs; M 1688 Hygom; Jb 1690 Hugumb; Rhode 1775, DAtl Hygom; VSK, Schröder 1837, Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[1] Hygum; TGst Hügum; Nik. Andersen [ˈ*hy·qəm*]; Trap[4] Hygum Sogn, Sdr. Hygum; Gst Sr Hygum; Postadr 1939 Sønder Hygum. — Navnet er et oprindeligt inge-Navn, som senere er omdannet til et um-Navn. Det samme er Tilfældet med Hygum i V.-Nebel S., Skadst H., $^{30}/_{7}$ 1310 Hyging, RO 1300—20 hyging, $^{26}/_{3}$ 1409 Hyghum, RO c. 1440 hyghom, udtalt [*hɥ·qœm*]. Hygind i Husby S., Vends H. skrives 1449 (Anne Krabbe) Hyging og udtales [*hy·n*]. Alle disse Navne gaar tilbage til et ældre *Hyking(e), som, da de gamle Navne afledt med -inge kan være Slægtsnavne, afledt af Personnavne, kunde opfattes som en Afledning af et Mandsnavn svarende til glsv. Hyki (Lundgren-Brate) og det islandske mytiske Navn Hjúki (Lind), jfr. det svenske Landsbynavn Hycklinge, der antages at være afledt med -ling af samme Personnavn (Hellquist, Svenska ortnamn på -inge p. 51—52).

Abildskær, Gd [*abəsˈkjœˑi, æ kjœˑi*]. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 133) Abbedskiær; VSK Abelskier; Schröder 1837 Abitzkjer (Abelskjer); Gst 1857—58 Abelskjær; Oldekop Abitskjer; I 1912 Abildskjær; Trap[4] Abildskær; Gst Abiskær; Postadr 1939 Abildskær (Abiskær, Abelskær). — Naturnavnet Absig i Harreby. Absig er senere blevet omdannet til Subst. Abbed el. Trænavnet Abild „Æbletræ".

Bakkely, Gd. Gst Bakkely.

Bakkensbol. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Backensbool. — Mandsn. glda. Bakken (DgP).

Barslund, Gde og Hse [*bɔ·sluŋ*]. Sk 1542 Bastlunt; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Bastlundt; Mejer 1649 Barslundt; Danckw 1652 Barsslundt; Jb 1672 Bastlund; Jb 1692 Bastlundt; Rhode 1775 Baaslund; DAtl Baadslund; VSK Baaslund; Schröder 1837 Baslund, Grosbaslund, Kleinbaslund oder Skrupborg; Gst 1857—58, Trap[1] Baaslund; TM Store-, Lille Borslund; TGst Kl.-, Gr. Barslund; Nik. Andersen [ˈ*bå·slsŋ*, ˈ*ba·sluŋ*]; Trap[4] Barslund eller Baadslund, St.- og L.-Barslund; Gst Ste-, Ll Barslund; Postadr 1939 Barslund. — Plantenavnet Bast, se u. Bastholm i Rejsby S., 3086. Udtaleformen [*bɔ·s-*] skyldes dialektal Forlængelse af *a* i aaben Stavelse foran *st*.

Benborg, Gd [ˈ*bjɛnˌbɔɹˈə*]. KronSk $^{11}/_{11}$ 1587 Benborrig; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Bienborg; Danckw 1652 Benborg; Jb 1692 Bienborg; U 1785—87 Beenborg; K 1790—92 Beenborre; VSK, Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1] Benborg; TGst Benburg; Nik. Andersen [ˈ*be·nborə*]; Opt. 1920 [*bœn·bå'rə*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Benborg. — Subst. Ben. Da Gaard- og

Husnavne paa -borg ofte har en nedsættende Betydning, kunde Benborg være brugt om et Sted, hvor Folkene gnaver Ben.

Bredkrog, Hs [*brɛˈkrɔ.x*]. — I Fæsted Plantage. Naturnavnet Bredkrog i Fæsted.

Brodersted, fsv. Beb. $^{9}/_{10}$ 1334 (LB) Brotherstedt. — Mandsn. glda. Brothir, i Gen. Brothur.

Brøstrup, Lb. $^{23}/_{8}$ 1449 Brøsthorp, Brøsdherop; 1449 (1553 ÆDA V 347) Brøstrop; (her?) u. D. 1470 Brunstorppe; $^{21}/_{5}$ 1478 (LB) Brøstrup; $^{23}/_{5}$ 1482 Brøørstrup; $^{18}/_{3}$ 1492 (LB), $^{30}/_{1}$ 1500 (Vid. 1695), $^{24}/_{9}$ 1522 (LB), Jb 1530 Brøstrup; Sk 1541 broßdorp; Sk 1542 Broesdorp, Broesdorpp; Reg 1580 Brostorp; Jb 1604—05 Bröstorp; Jb 1639—40 Brösterrup; Mejer 1649 Brostrup; M 1661, M 1662 Bröstrup; MB 1683 Bröestrup Bye; M 1688 Bröstrup bye, Brostrup; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Brøstrup; TGst Bröstrup; Nik. Andersen [ˈ*brø·sdrop*]. Trap[4], Postadr 1939 Brøstrup. — Mandsn. glda. Brysti el. Brod, oldn. Broddr.

Brøstrupgaard [ˈ*sdɔ·ə, ˈlilə brœsdrœbˌgɑ̃ˀə*]. U 1798—1801 Bröstrupgaard; VSK Bröstrup Gd; Schröder 1837 Bröstrupgaard; Gst 1857—58 Bröstrup Gd; TGst Bröstrupgaard; Opt. 1920 [*sdu·ər-, lelə brø·sdrɔbgɑ̃ˈr*]; Trap[4] St.- og L.-Brøstrupgd.; Postadr 1939 Brøstrup, L.-Brøstrup.

Brøstrup Mark, Gde og Hse. I 1912 Brøstrupmark; Postadr9 Brøstrup Mark.

Brøstrupskov, Hs. I 1912 Brøstrupskov; TGst, Oldekop Bröstrupholz; Opt. 1920 [*brø·sdrɔbˈsgɑw*]; Trap[4] Brøstrupskov.

Dorteasminde, Gd. Gst, Postadr 1939 Dorteasminde.

Dukisbol. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Dukisbool. — Vel et Mandsn. glda. *Dūkir, beslægtet med oldn. Dúkr (Lind).

Eskær, Gd. $^{19}/_{8}$ 1426 Æskær. — Nævnes i Dok. som Ødegaard. Trænavnet Esk „Asketræ".

Eversbol. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Æuersbool. — Mandsn. glda. *Æwar, oldn. Ævarr.

Frøsig, Gd. Schröder 1837, Oldekop Frösig; Trap[4] Frøsig; Gst Frøsig Gd; Postadr 1939 Frøsig. — Hos Schröder Hs i Fæsted By, i Trap[4] Benævnelse for en Boplads Syd for Fæsted, hvor der før Udskiftningen laa et Par Huse.

Fuglebjærggaard, Gd. TGst Fuglberggaard; Opt. 1920 [*fɑ̀wlbjæˈrɔgoˈr*]; Trap[4] Fuglbjærggd.; Gst Fuglebjærg Gd; Postadr 1939 Fuglebjærg. — Naturnavnet Folebjærg i Harreby, omtydet til Fuglebjærg.

Fuglekær, Gd. Reg 1580 Fugelkier; Schröder 1839 Fuglkjergaard. — Naturnavnet Fuglekær i Harreby.

Fæsted, Lb [*fɛ·sdə*]. $^{21}/_{5}$ 1478 (LB) Fæstet, Fæsth; $^{3}/_{11}$ 1481 Festii; $^{12}/_{9}$ 1498 (LB) fæsti; $^{30}/_{1}$ 1500 (Vid. 1695) Fæsted; (her?) $^{12}/_{5}$ 1501 Seestz; Sk 1524 Feesty; 1533 (1553 ÆDA V 346) Feste; Sk 1541 Festede; Sk 1542 Festede, Festy; Sk 1548 Festy; Reg 1580 Festede; Jb 1604—05 Festede, Vestede, Fedstede, Fedtstede; Jb 1607 Vestede; Jb 1639—40 Fedstedt; Mejer 1649 Festede; Danckw 1652 Feested; M 1664 Fæstedt; Jb 1672 Fested; Jb 1686 Vehestette; M 1688 Fäste; Jb 1692 Festedt; DAtl Fæsted; VSK Fedsted B; Gst 1857—58, Trap[1] Fædsted; TGst Fedstedt; Nik. Andersen [ˈ*fœ·sdæj*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Fæsted. — Subst. Fæsti „Drivvej, Kvægvej" (Mar. Kristensen i NoB XXII p. 109). Fæsti er temmelig tidlig blevet omdannet til Fæsted.

Fæstedgaard, fsv. Gd. NecrRip 15. Aarh. Fæstyghgaarth.

Fæsted Huse. Schröder 1837 Fedstedhuse. — Tre Hse Syd for Fæsted.

Fæsted Mark, Gde. $^{18}/_{7}$ 1493 (LB) Fæstimarck; TGst Fedstedtfeld; Gst Fæstedmark.

Fæsted Toft, Gde [*fɛ·sdə ˈtɔst*]. M 1661 fested Tofft; M 1662 Fæstedtofft; M 1664 Fæsted paa Tofften; MB 1683 Tofft; M 1688 Toftgaard i fæste by; DAtl Fæstedtoft; VSK, Schröder 1837 Fedstedtoft; Gst 1857—58, Trap[1] Fædstedtoft; TGst Fedstedtoft; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Fæstedtoft.

Gammelgaard, Gd. Sk 1542 Gammelgaardt; Reg 1580 Gammelgarde.

Harreby, Lb [*hɑ.i·by*]. Udat. Valdemar II Konge 1202—41 Harebui; s. Dok. (1575 ÆDA V 776, 781) Harrebui; $^{21}/_{1}$ 1206 (LB) Harghby; udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Hareby; $^{7}/_{7}$ 1375 (LB), $^{21}/_{5}$ 1478 (LB) Harby; $^{3}/_{11}$ 1481

Hareby; 18/7 1493 (LB) Hareby marck; 30/1 1500 (Vid. 1695) Harrebye; 4/11 1512 (LB) Hareby; Sk 1541 Harrebwy; Sk 1542 Harrebwy, Harrebw; Sk 1548 Harby; Reg 1580 Harrebuy; Jb 1604—05 Harrebiu; Jb 1607 Harrebuy; Jb 1639—40 Harrebiue; Danckw 1652 Harreby; M 1661, M 1662 Karreby; M 1664 Harrebye; M 1688 Harridsbye; DAtl, VSK Harrebye; Gst 1857—58, Trap[1] Harreby; Nik. Andersen [ˈ*hanəby*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Harreby. — Subst. glda. *hargh, der svarer til oldn. hǫrgr „Stendynge", muligvis i kultisk Betydning „Stenalter" el. „Tempel", jfr. O. Nielsen i UBl I 271.

Harrebygaard, Gd [*haɪ·byˈgɔˈəɪ*]. Schröder 1837 Harrebyegaard; TGst, Oldekop Harrebygaard; Trap[4] Harrebygd.; Gst Harrebygaard; Postadr 1939 Harreby.

Harrebygaard, Lille-, Gd. Gst Lle Harrebygaard.

Harreby Mark, Gde og Hse. Trap[4] Harrebymark.

Harrebyskov, Gd. I 1912, Trap[4] Harrebyskov.

Havremark, Gde og Hse. TGst Haferfeld; Oldekop Havermark; Opt. 1920 [*hawərmæŋ*]; Trap[4] Havmark; Gst, Postadr 1939 Havremark. — Naturnavnet Havremark i Harreby.

Holm, Gde [*hɔlˈm*]. VJb 1231 (13. Aarh.), 25/2 1484, 1518 (1551 ÆDA IV 55) Holm; Sk 1543 Holme; Jb 1604—05 Holm; Rhode 1775, DAtl Holm; VSK Holm Gde; Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Holm; Nik. Andersen [ˈ*holm*, ˈ*holm*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Holm. — Holm, se Indl.

Hygum Gammelmark, Gde og Hse [*hy·qəm ˈgamələˌmaɪg*]. TM, Oldekop Gammelmark; TGst Gammelmark; Trap[4] Hygum Gammelmark; Gst Gammelmark.

Hygum Nymark, Gde [*hy·qəm ˈnyjˈˌmaɪg*]. TM Nymark; TGst Neumark; Trap[4] Hygum Nymark; Gst, Postadr 1939 Nymark.

Hygum Nørremark, Gd og Hse [*hy·qəm ˈmaɪg*]. TGst Hügum-Nordermark; Oldekop Hügumfeld oder Nordermark; I 1912 Hygum Nørremark, Hygommark; Trap[4] Hygum Nørremark; Gst Nørremark.

Hygumskov, Gde og Hse [*hy·qəmˈsgɔs*]. TGst, Oldekop Hügumholz; I 1912 Hygum Skov; Trap[4], Gst Hygumskov.

Kamp, Gde [*kambˈ*]. Jb 1704, B 1790, Schröder 1837, TGst, Oldekop, Trap[4], Gst, Postadr 1939 Kamp. — Naturnavnet Kamp i Fæsted.

Kamtrup, Gde [*kamˈdrɔp*]. 21/5 1478 (LB) Kamdrup; 9/8 1489 Kamtrop; 22/10 1491 Kamdrvp; 18/7 1493 (LB) Camtropmarck; 12/9 1498 (LB) Kamdrup; 30/1 1500 (Vid. 1695) Camptrup; 27/1 1507 Kamtrop; 4/11 1512 (LB) Kamtrop, Kamdrop; 1533 (1553 ÆDA V 346) Kamtrop; Sk 1542 Camptorpp, Camptrop; Sk 1548 Kamptrup; Reg 1580, Jb 1604—05 Camptorp; Mejer 1649 Kamtrup; Danckw 1652 Ramtrup; Jb 1672 Kampterup; Jb 1704 Kamptrup; Sk 1704 Kampstrup; DAtl Kamptrup; VSK Kamterup; Schröder 1837 Kamptrup; Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[1] Kamtrup; TGst Kamptrup; Nik. Andersen [ˈ*kamptrɔp*]; Trap[4], Gst Kamtrup; Postadr 1939 Kamptrup. — Kamp har oprindelig været Navn paa et større Areal, hvorefter baade Kamp og Kamtrup har Navn; jfr. Naturnavnet Kamp i Fæsted.

Kamtrup Mark, Gde og Hse. Trap[4] Kamtrupmark.

Kapernaum, Hse. I 1912, Trap[4] Kapernaum. — To Hse paa Fæsted Hede.

Kemsgaard, Gd [*ɣjɛmsˈgɔˈə*]. Mejer 1649 Kempisgard; Danckw 1652 Kempitzgarde; Contract- og Vurderings Protocol 1738 Kiemsgaard; U 1785 Kemsgaard; VSK Kimsgaard; B 1810, L 1820 Kiemsgaard; Schröder 1837 Kjemsgaard (Kempisgaard); Nissen 1840 Kiemsgaard; Gst 1857—58 Kjemsgd.; Trap[1], TGst, TM Kjemsgaard; Nik. Andersen [*kjæmsˈgɑ̀·ɐˀ*]; Oldekop Kjennisgaard; Trap[4] Kemsgd.; Gst Kemsgaard; Postadr 1939 Kjemsgaard. — Kemsgaard har rimeligvis Navn efter en Mand fra Landsbyen Kemps ved Segeberg i Holsten (saaledes formodet af Olav Kjems i Sønderjy. Aarb. 1939 p. 41).

Kløvergaard. Trap[4] Kløvergd.; Postadr 1939 Kløvergaard. — Andelsmejeri.

Kløvervang, Gd. Opt. 1920 [*klø·vəɾvaŋˀ*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Kløvervang.

Knorborg, Lb [ˈknɔɔ̯i·ˌbɔɔ̯i'ə]. Sk 1541 knurborch; Jb 1604—05 Knurborch; Jb 1639—40 Knurborigh; Mejer 1649, Danckw 1652 Knorborg; U 1785—87 Stor Knorborre, Stor Knorburg, Stor Knorborg; DAtl Knorborg; VSK Store Knorborg; Gst 1857—58 Ste Knorborg; Trap[1] Knorborg; TGst Knorburg; Nik. Andersen [*knorbɔrə*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Knorborg. — Verb. knurre, se Knorborg, Gd. i Gl.-Haderslev S., 3011.

Knorborg, Lille-, Gd. U 1785—87 Klein Knorborg, liden Knorborre; K 1790—92 Lille Knorborre; VSK Lille Knorborg; Gst 1857—58 Lle Knorborg.

Lasbjærggaard, Gd [*lasbjɛɛ̯ə'gɔ'ə̯i*]. TGst, Oldekop Lasberggaard; Trap[4] Lasbjærggd.; Gst Lasbjærg Gd; Postadr 1939 Lasbjerggaard. — Mandsnavnet Lasse.

Lavestoft, fsv. Gd. Jb 1530 lawyßtofft; 1533 (1553 ÆDA V 346) Lawyss tofft. — I Fæsted. Mandsn. Lave.

Markskelbæk, Gd. Schröder 1837 Messelbek; I 1912 Markskjelbæk; TGst Markskjelbek; Oldekop Marskelbek; Opt. 1920 [*marsɛɬkœl'bœg*]; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Markskelbæk. — Naturnavnet Markskelbæk i Harreby.

Munkskovgaard, fsv. Gd. [12]/9 1498 (LB) Munckeschou; Reg 1580 Munckschow. — I LB et Hussted. Naturnavnet Munkskov i Fæsted.

Møllebjærg, Gd. TGst, Oldekop Mühlenberg; Opt. 1920 [*mølbjæ'r*]; Postadr9 Mølbjerg; Trap[4] Mølbjærg; Gst Møllebjærg Gd; Postadr 1939 Mølbjerg, Møllebjærg. — Naturnavnet Møllebjærg i Brøstrup.

Møllebro, Gd. Postadr 1939 Møllebro. — Naturnavnet Møllebro i S.-Hygum.

Nesselgaard. U 1785—86 Nesselgaard. — En af Holm-Gaardene. Nessel er sikkert en ty. Oversættelse af jy. Nalde „Nælde".

Nørvang, Gd. Gst Nørvang.

Okslund, Gd. Opt. 1920 [*awsluŋ'gå'ɽ*]; Gst Okslund. — Naturnavnet Okslund i Harreby.

Sønder-Olling, Gde [ˈsdu·ə-, ˈliljə ˈɔlən]. Reg 1580 Aleng; Jb 1604—05 Alling; Mandt 1606 Aalling; Mejer 1649 Aling; M 1661, M 1662, MB 1683 Olling; M 1688 Auinge; DAtl Olling; VSK Sönderolling; Schröder 1837 Olling (Sönder-Olling); Nissen 1840 Sønderolling; M 1844 Sønder Olling Gaarde; Gst 1857—58 Sönder Aaling; Trap[1] Sønder-Aaling; TGst Süder Olling; TM Store-, Lille Olling; Oldekop Süder-Olling; Trap[4] St.- (eller Sdr.-) Aaling og L.-Aaling; Gst Sr- Olling; Postadr 1939 S.-Aaling. — Se Nørre-Olling i Lintrup S., 3057.

Otting, Gd [ɔ'dəŋ]. I 1912 Otting. — Otting, se Indl.

Skovbo, Gd. Gst Skovbo.

Skovgaard, Gd [*sgɔs·gœ*]. Gst Skovgaard.

Skrøpborg, Gd. Schröder 1837 Kleinbaslund oder Skrupborg. — Skrøp, se Indl.

Snursbol. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Snursbool. — Blev i nævnte Brev bortskødet af en Mand ved Navn Johannes Snur.

Sønderholm, Hse [*syŋə'hʊɬ'm*]. VSK, Schröder 1837 Sönderholm; Gst 1857—58, Trap[1] Sønderholm; TGst Süderholm; Nik. Andersen [*syŋə'hɔlm*]; Oldekop Süderholm; Trap[4], Gst, Postadr 1939 Sønderholm.

Søndervang, Gd. Gst, Postadr 1939 Søndervang.

Toftegaard, Gd. Trap[4] Toftegd.; Gst, Postadr 1939 Toftegaard. — Gd. i Brøstrup. Jfr. Brøstrup Toft u. Naturnavne i Brøstrup.

Totisbol. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Totisbool. — Mandsn. glda. Toti.

Trespring, Gd [*œ'b œ æ 'tnæj'ˌsbnǫŋ'*]. I 1912 Trespring. — Trespring forekommer ogsaa ellers som Gaardnavn, f. Eks. Trespringgaard, Højrup S., 3082, Trespring, Hostrup S., 3131. Stedet her ligger hvor tre Veje mødes og Trespring kunde ligesom det tilsvarende nty. Dreesprung betyde „Vejgaffel" (Mensing).

Vesterby. Jb 1704 Westerbuy. — Del af Harreby.

Vestergaard, Gd [ˈvæsdəˌgɔ'ə]. K 1790—92 Westergaarde; U 1770—88 Vestergaard; Schröder 1837, TGst, Oldekop Westergaard; Trap[4] Vestergd.; Gst, Postadr 1939 Vestergaard. — I Fæsted. Hos Schröder er det to af de mindste Gde, paa K 1790—92 ligeledes to Gde.

Østerby. Jb 1704 Osterbuy. — Del af Harreby.
Østergaard. TGst Osterhof; Opt. 1920 [*øsdərg0*]; Trap[4] Harreby Østergd.; Gst, Postadr 1939 Østergaard. — I Harreby.
Østergaard. Gst Østergaard. — I Hygum Gammelmark.

B. NATURNAVNE.

Brøstrup.

Aalegaardknude. U 1785 dend saa kaldede Aalgaard Knude, Aalgaard Knude Aggere.
Aamade. TM Aamay; I 1912 Aamaj.
Albue [ˈɑɫˈbɔs·, ɑɫˈbɔs·]. U 1771—82 Albou Aggere; TM, I 1912 Albue. — Agerjord ved L.-Brøstrupgaard. Subst. Albue, der oftere findes i Stednavne sigtende til Lokaliteternes Form.
Asp [*asb*]. U 1771—82 Asp Eng, Asp, Aspen, den Nör-, den Østre Asp; U 1785 Asp, Asp Eng; B 1790 Asp Heide, Sönder-, Norder Asp; Jb 1792 Asper-Heide, Asp-Heide, bey Norder Asp, Sünner Asp, Wiese in Asp; B 1818 Aspeng, Asp Engen deraf den lave Eng; Dok. u. A. (B 1818) Asp und Kilde Eng; B 1823 Aspeng; TM Asp. — Ved Hjortvad Aa. Trænavnet Asp, som ellers paa Jy. hedder Esp.
Bavnender [ˈbasən̩ˈænə]. TM Baumender; I 1925 Baunender. — Udtaleformen formentlig urigtig; der skulde ventes palatalt n i Efterleddet.
Brøstrup Toft [ˈbrɒ̝·sdrœb ˈtɔst]. Dok. 1775 (U 1790—1820) den saa kaldet Brøstrup Toft; TM Bröstruptoft. || **Brøstrup Skov.** I 1912 Brøstrupskov; Gst Brøstrup Skov. — Landsbynavnet Brøstrup.
Damløkke. B 1790 Damlycke; Jb 1792 Dammlyck; TM Damlyk. — Dam, se Indl.
Engbæk. U 1771—82 Engebæck, Engebeck, Engebech, Enge-Bæck; TM Engebeck; I 1912 Engebæk. || **Enggaard.** U 1771—82 Eng Gaardene; U 1785 Synder Enggaard Vei.
Erikstoft [*jɛiəgəsˈtɔst*]. TM Jirkestoft.
Femhøj. I 1912 Femhøj.
Fælled [*æ fɛ·ɬəd*]. U 1771—82 den Syndre Fælled; U 1785 paa Heeden eller Fælleds Drifft, Synder Fælled eller Heede; B 1790 Wester-, Norder Fäled; Jb 1792 Nör-, Wester Fæled; B 1818 Fæleden, Fæleden paa Söndermarken; TM Felled, Fäled, Wester-, Osterfelled. — Fælled, se Indl.
Grønløkke [ˈgrön·ˈly'g]. TM Grönlyck.
Hyrdeeng. U 1771—82 Hyrde Eng, Hyrde Engen.
Høllet [*hɒ̝ɬəd*]. TM Hyllet. — Subst. Helvede, jfr. Høllet i Hoptrup, Hoptrup S., 3012.
Keldeng. U 1771—82 Kilde Eng, Kild Eng, Kielde Eng, Kield Eng, Kilder Enge; B 1790, Jb 1792 Keeld-Eng; Dok. u. A. (B 1818) Asp und Kilde Eng, Asp und Kilde. — Subst. Kilde, glda. kælda „Kilde, Brønd".
Knoldløkke [ˈknœɭ·ˈly'gə]. TM Knol; I 1912 Øster og Vester Knold, Knoldfenne.
Knudsager. U 1771—82 Knuds Aggere. || **Knudsskifte.** Jb 1706 ff. Knudsschift. — Eng. || **Knudstoft** [ˈknuw'sˌtɔst].
Langager [æ ˈlɔŋ·ˈaqə]. || **Langløkke.** TM Langlyk. — Skov.
Lillefenne. TM Lille Fen. || **Lilletoft.** B 1790 Kleine Tofft; TM Lilletoft.
Lyrer [*æ lyjə, ly·ə*]. TM Lye; I 1912 Lye, Lyer, Lyre; I 1925 Lyer. — Ager og Eng. Plur. af Subst. Lyre „røghul i taget af de gammeldags røgstuer; skorstenspibe" (Feilb.), der paa denne Egn ogsaa bruges om en fremspringende Spids (Mar. Kristensen).
Lærkestoft. TM Lerkestoft.
Madegaard [*ə majək*]. B 1818 Maygaard eller Vestertoften; B 1823 Maygaard.
Midtløkke [ˈmɛ'dˌly'k]. TM Mittlück.
Møllebjærg. U 1771—82 Mølbierg, Molbierg; B 1790 Möllbierg; Jb 1792 Möllbierre; I 1912 Mølbjærg, Mollebjærg.

Nydige. U 1771—82 Et stycke ... kaldet Nye Diige, nye Diig, Nye Diigen. — Eng. || **Nyløkke** [ˈnʏjˀˈløˈgə]. TM Nylück.

Nørrehede. U 1771—82 den Nør Heede. || **Nørremark.** U 1771—82 Nør Marck; TM Nörmark. || **Nørreskov.** U 1771—82 Nørre Skoven, Nør Skoven, Nør Skov; B 1790 Nörrsckov; Jb 1792 Nörrskov. || **Nørretoft.** U 1771—82 Nør Toft; Jb 1792 Norder Tofte.

Ottingstoft [ˈɔˈdəsˌtɔst]. U 1771—82 Væster Ottings Toft. — Otting, se Indl.

Rasselbæk [ˈʁasəlˌbæk]. U 1771—82 Rodselbech, Rotselbech, Rodselbæck; Dok. 1775 (U 1790—1820) Røssel-Beck; B 1790 Rotzelbeck; I 1912 Rasselbæk. — Danner Grænsen mod Rødding, saa det er samme Bæk som Rasselbæk i Rødding, Rødding S., 3055, s. d.

Riberhustoft. U 1771—82 Synden den Riiber Huus Toft; TM Riberhuustoft. — Har formodentlig tilhørt en Riberhusbonde. Et Hus i Brøstrup hørte under Ribe Amt (Nissen 1840 p. 125). Jfr. Gramtofter i S.-Hygum ndfr.

Ronnevæderskifte [æ ˈʁœnəvəˌsgyəˈd]. TM Rondevädderskift; I 1912 Ronnevædderskiftet. — Mindre Jordstykke Sydøst for Byen. Subst. jy. Ronnevæder „Væder".

Sivager [ˈsyəˈaqə]. TM Sivager.

Skoveng. U 1771—82 Skov Eng; U 1785 Skov Eng, Skov Engene; B 1823 Skoveng. || **Skovløkke.** TM Skovlyck. || **Skovskifte.** TM Skovskift.

Smalskifte [ˈsmaɔˈˈsgyəˈd]. TM Smalskift.

Storhede. B 1790 Die große Heide. || **Stortoft.** TM Storetoft.

Stugtoft. MB 1683 1 Stug Tofft. — Subst. jy. Stuge „lille dynge af høstet boghvede" (Feilb.).

Sønderhede. MB 1683 Synder Heede; U 1771—82 sonder Heede; U 1785 Synder Heede; Jb 1792 Süder Heide; B 1823 den Sönderheede. || **Sønderløkke.** TM Sönderlyk. || **Søndermark.** B 1823 Söndermarken; TM Söndermark, Söndermart. || **Sønderskov.** U 1771—82 Sønder Skov, den synder Skov; B 1790 Sönderscckov; Jb 1792 Sünerskov, Sünnerskov. || **Søndertoft.** U 1771—82 Sønder Toft, Synder Toft, Syndere Toft; Jb 1792 Süder Tofte; TM Söndertoft.

Tidselager [æ ˈtisəlˈaqə]. TM, I 1912 Tidselager.

Tingager [ˈtɛŋˈaqə]. TM Tingager. — Ved Brøstrupgaard. Jfr. Tinghøj i S.-Hygum.

Trehøj. I 1912 Trehøj. || **Trekant** [æ tʁɛkanˌt]. TM, I 1912 Trekant.

Uderskifte. TM Uderskift. — Ikke samme Lok. som Uderskifte i S.-Hygum. Komparativen jy. uder „ydre".

Vandrup Toft. B 1790 Wandrup Tofft; Jb 1792 Wandrop Toft. — Vistnok Opkaldelse efter Sognebyen Vamdrup, udt. [*van·dʁop*].

Vestergade. U 1771—82 Den Vestre Gade. || **Vestermark.** U 1771—82 Vester Marck, Væster og Nør Marck; U 1790 auf dem Wester Felde. || **Vestertoft.** U 1771—82 Væstre Toft; B 1818 Maygaard eller Vestertoften; TM Westertoft.

Ødetoft. Dok. 1634 (U 1790—1820) den Tofft som kaldis ødetofft.

Østergade. U 1771—82 Den Østre Gade. || **Østermark.** B 1818, B 1823 Östermarken; TM Oestermark, Ostermark. || **Østertoft** [æ ˈø·sdəˌtɔst]. U 1771—82 Øster Toft, Øster Toffter; B 1790 Oster Tofft; Jb 1792 Oster Toft, Oster-Tofte; TM Ostertoft.

Fæsted.

Barslund Mark. MB 1683 Borßlund Mark, boeslund marck; U 1770—88 Bogslund-Mark. — Bebyggelsen Barslund.

Bredholm. L 1774—76 Bredholm. || **Bredkrog.** L 1774—76 Bredkrog; Jb 1792 Breekroeg; U 1847—57 Bredkrogeng, Bredkrog-Eng, Bredkrog. — Grænser formodentlig op til Bredkrog i S.-Hygum.

Bregnevej. U 1770 Breyne Vey; U 1770—88 saa kaldede Breyne-Vey; B 1790 Been Weg-Ende. — Jfr. Bræner ndfr.

Bræner. Jb 1704 brehner. — Plur. af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Bækager. MB 1683 Beck ager tegt; Jb 1704 beckager, beck; U 1770 Beck

Agger; U 1770—88 Beck-Agger; L 1774—76 Beckagger; B 1790 Bey der sogenannte Beck. — Samme Lokalitet som Vesterbæk ndfr. || **Bækeng.** U 1770—88 Beeck-Enge, Beck-Engene; U 1786—90 Bæck Eng, Beck Eng; Jb 1792 Beckwiese. || **Bækvang.** L 1774—76 Beckvang.

Bøndereng [*'byŋ'ə‚ræŋ'*]. Jb 1704 bundereng, bündeng, bundereng-Knusz; U 1770 Bønder Eng; U 1770—88, L 1774—76 Bønder-Eng; B 1790 Bønder-Eng; Jb 1792 Bönder Eng; TM Bandeeng.

Dagsslæt. L 1774—76 Dagslet. — Dagsslæt „Det Stykke Eng en Karl kan slaa paa en Dag", se Dagsslæt i Roager S., 3084.

Dyndskifte. L 1774—76 Dyndsckifft.

Dyshøj. Schröder 1837 Dyshöi; Kok II 115 Dyshøj; Trap[1] Dyshøi. — Stenkranset Gravhøj.

Elkær. MB 1683 Elkier tegt, Ellekier tegt; U 1770, U 1770—88 Ælkier; L 1774—76 Ellkiær Agre. — Trænavnet El.

Engtoft [*'æŋə‚tɔs'd*]. TM Engtoft. || **Engvej** [*æŋəvæj*].

Friotting. K 1790—92 Frey-Otting. — Lille Engstykke ved Kirkebro ved Grænsen mod S.-Hygum.

Fælled [*æ fɛ·ɫəd*]. U 1770—88 Fælleten; L 1774—76 fælvang; U 1786—90 den Væster Fæled; I 1912 Fælled, Fæled.

Fælleseng. U 1770—88 Fælleds-Eng, Fælles-Eng, fællets Eng. || **Fælleskrog.** U 1847—57 Fælledskrog.

Fæsted Hede [*æ 'fɛ·sdə 'hi·ə*]. U 1847—57 Fælledsheden, Fæsted Fælledshede; Oldekop Fedstedter Heide; I 1912 Fæstedhede; TGst Fedstedter Heide; Trap[4], Gst Fæsted Hede. || **Fæsted Plantage.** I 1912, Gst Fæsted Plantage.

Gadetoft. L 1774—76 Gade-Tofft; B 1790 Gad-Tofft; Jb 1792 Gaade Toft; I 1912 Gaden. — Stykke Jord Vest for Byen, her har Byen ligget i fordums Tid (I 1912). Gade, se Indl.

Gammelforte. U 1786—90 den gammele Fæe Drift; B 1790 der alte Fahrt. — Drivvej for Kreaturer, vel den Vej hvorefter Fæsted har Navn. || **Gammeltoft.** B 1790 der alte Tofft Süden dem Hause.

Græskobbel. Jb 1792 die sogenannte Graskoppel.

Havesig. U 1770—88 Haue-Sieg. — Have, se Indl.

Hundetude [*æ 'huŋ·‚tuw·ə*]. MB 1683 Hundtude tegt; U 1770 Hundtuer; U 1770—88 de saa kaldede Hundtuer, Hundtuuer; L 1774—76 Huidtue-Vang; TM Hundtud; I 1912 Hundtude. — Snarest Plantenavnet Hundetude, se Hundetude i Møgeltønder S., 3102. Formerne i U 1770—88 og L 1774—76 og Udtalen kunde dog tyde paa, at Efterleddet er Subst. Tue. Forleddet er i saa Fald Dyrenavnet Hund.

Kamp [*æ kamb*]. Jb 1704 die heide Kamp; L 1774—76 Øster-, Vester Kamp; K 1790—92 Aufm Camp; Jb 1792 Kamp, Kamp-Feld, Kamp-Ackern und Heide; U 1847—57 Hedelodder. . . . paa Kamp, de Kamp Agerlodder, Kamp Bakke, Kampagre; K 1860 Kampagre Sandgrav; TM Kampfehlet. — Bakke. Kamp, se Indl.

Kamtrup Fælled. MB 1683 Kamptrop Høistegt eller fæltegt; Jb 1792 Camptruper Jnmarcks Fæled. || **Kamtrup Hede.** B 1790 Kamptrup Heide. || **Kamtrup Høj.** MB 1683 Kamptrop Høistegt eller fæltegt, Kamptrop Høys tegt. || **Kamtrup Mose.** MB 1683 Kamptrup moese; Jb 1704 Kamptrup Mohr; B 1790 Kamptrupper Wiese; Schröder 1837 Kampdruper-Moor; Trap[1] Kamtrup-Mose; Oldekop Kamptrupermoor; Nik. Andersen [*ˈkamptʁop ˈmo·s*]. || **Kamtrup Toft.** U 1770—88 Kamtrup Tofft. — Bebyggelsesnavnet Kamtrup.

Kirkebro. — Se Kirkebro i S.-Hygum. || **Kirkevej.** U 1770—88 Harbye Kirke-Vey, Kirke-Veyen.

Knortoft [*'knœɔ̯ə‚tɔs'd*]. MB 1683 Knob tofft, Knaf tofft; Jb 1704 Knurtofft; U 1770—88 Knie-Tofft; B 1790, K 1790—92, Jb 1792 Knorrtoft. — En anden Lok. paa K 1790—92 end efter Optegnelsen, men begge er Enge, den ene ved Hjortvad Aa, den anden Syd for Kamp og Kamtrup. Forleddets Form og Betydning er usikker. Det kunde efter Markbogsformerne være Verb. jy. knave „gnave", som findes i Knavbæk i Ulkebøl, Ulkebøl S., 3255, eller efter Udtale og senere Former Subst. Knorre, der

synes at foreligge i Stednavne i Betydningen „knudret, tuet Jordstykke", se Knoreng i Højer Flække, 3103.

Koldmose [ˈkå·ɫˈmu·əs]. U 1847—57 Koldmosen; TM Kolmose. — Adj. kold om sur og fugtig Jordbund.

?Komade. U 1770 Commaen.

Kællingvang. MB 1683 Kierlinge Wang.

Kærtoft. L 1774—76 Kiærtofft, Kuærtofft Eng.

Landbolseng. Jb 1792 Landbohls Wiese. || **Landbolshede.** Jb 1792 Landbohls-Heide. || **Landbolsmark.** U 1770—88 Landbølls-Mark; B 1790 das Landbohls-Land; Jb 1792 Landbohls Koppel, Landbohlskoppel. — Ager Øst for Fæsted. || **Landbolsvej** [æ ˈlanɲbəɫˌvæj]. I 1912 Landboelsvejen. — Vejen fra Fæsted til Sønderholm. Subst. sønderjy. Landbol „Kaadner", eller „Kaadnersted".

Langforte [æ ˈlɔŋ·ˈfœ'd]. U 1847—57 Langforten, Langfarten, den saakaldte Langfart; K 1860 Langfart Sandgrav; I 1912 Den lange Forte. — Vej fra Fæsted mod Hjortvad.

Lilleeng. Jb 1792 Kleine Wiese. || **Lilletoft.** L 1774—76 Lille Tofft; B 1790 Kleine Tofft.

Loftskov [ˈlɑs'sgə ˈhi·ə]. TM Loudskud, Lautskodhede. — Loftskov findes flere Gange som Stednavn. Antagelig har man her skovet Rafter til lerklinede Lofter, jfr. Loftskov i Hjerndrup S., 3035.

Lund. Jb 1792 Luund.

Lysenbjærg [lysənˈbjæ'ə]. B 1790 Lyssenbierg; K 1790—92 Lysenbierre Ackern und Heide; U 1847—57 Lysenbjerg Agre; TM Lysenbjerg; I 1912 Lysenbjærg; Gst Lysenbjærg. — Subst. sønderjy. Lyssen „Lyn" om et Sted, hvor Lynet har slaaet ned.

Løkkelund. MB 1683 Lyckelundteigt, Lycke lund tegt; L 1774—76 Lyckelund Vang. — Løkke, se Indl.

Mosevej [æ mu·əsvæj]. TM Moorweg.

Munkskov [ˈmœŋ'gsgɔs]. 24/9 1522 (LB) Munckschou Engh; Jb 1697 Munckschouffwießen; Jb 1704 Munckschou; U 1770 Munckschau Enge; U 1770—88 Monchskow, Monkskau, Munkskau-Enge, Monkskov-Enge; B 1790 Munckskov, Munkskov; TM Munkskov; I 1912 Munkskovskifter; Trap[4] Munkskov Enge og Hede. || Munkskov Hede [ˈmœŋ'gsgə ˈhi·ə]. Jb 1792 Munckskov Heide, Munkskov Heide; U 1847—57 Munkskov-Hede, Munkskovhede; Oldekop Munkskovgaard. — Efter Oldekop samme Lokalitet som Fæsted Hede. Løgum Kloster har ifl. flere Dokumenter i Løgumbogen haft Gods i Sognet.

Møllevej. U 1786—90 den saa kaldede Mølle Vejen.

Nytoft. L 1774—76 Nye-Tofft.

Nørreager. U 1847—57 Nøragerlod, Nøraggerlodder. || **Nørrebæk.** L 1774—76 Ved nørre Beck. — Samme Bæk som Kemsgaard Bæk i Knorborg. || **Nørrehede.** L 1774—76 Nør- og Øster Heede; TM Nördhede. || **Nørrehøj.** Jb 1704 Nordthüe. || **Nørrelund.** MB 1683 Nørlund tegt eller Wang, Nordlundstegt; Jb 1704 Nordlund; U 1770—88 Nørland Vang; L 1774—76 i Nør Land, østerst paa Nør. || **Nørreløkke.** MB 1683 Nordlycke, Nordlych. || **Nørremark** [ˈfɛ·sdə ˈnöi'ˌmɑig]. U 1770—88 Nørre Mark; TM Nordmark, Nörremark; I 1912 Nørremark. || **Nørreskraver.** L 1774—76 Norder Skraver. — Navnet er rimeligvis forskrevet. || **Nørretoft.** U 1770—88 Nørre-Tofft; B 1790 Norder Tofft; L 1774—76 Nørre Tofft, Nør Tofften; Jb 1792 Norder Tofte.

Præsteeng. U 1770 Præst Eng Blocker; U 1770—88 Præst-Eng, Præst-Eng-Blocker; B 1790 Präst-Eng, Präste-Eng; K 1790—92 Præstenge; Jb 1792 Præsteng.

Ribervej [ˈbɔ·sluŋ ˈkivəˌvæj]. U 1770—88 Rieber Veyen; U 1786—1790 den saa kaldede Kemsgaards River-Vey; U 1847—57 den Barslunder Ribe-Vei, den store Ribe-Vei. — Kemsgaards Ribervej og Barslunder Ribervej maa, da Kemsgaard og Barslund ligger ved Siden af hinanden være samme Vej, en Sidevej til den gamle Ribe-Haderslevvej.

Rødefenne. U 1770 Den røde Fenne; U 1770—88 de røde Fenne.

Skidengrøft. U 1770 Skieden grøfft; U 1770—88 Skieden grøfft, skidne

Grov, den skiedene Grøfft; B 1790 Skiidengrob; Jb 1792 Skidengroeb-Wiese. — Adj. skiden.

Stavsager. MB 1683 Stafs ager tegt; Jb 1704 Staufsager, Staufensager. || Stavsager Høj [*sdassə 'hyə'*]. MB 1683 Staufsager Höistegt, Stafs agertegt; L 1774—76 Stauser Hoy-Vang, Staußer Hoy-Vang; I 1912 Stavsehøj; Trap[4] Stavsehøj; Gst Stavsager Høj. || Stavsager Mose. MB 1683 Staufsager Moesze. — Subst. Stav „Stok, Kæp".

Steffensflod. MB 1683 Westeragerstegt eller Stafens flode tegt; Jb 1704 Staufens flöh, Stefens flöh; U 1770—88 Stafenflods-Vang; L 1774—76 Stephans Flod-Vang. — Kunde muligt indeholde et Minde om Stefansridtet, den Skik, at Karlene 2. Juledag (Stefansdag) red Hestene til Vands, en Skik, hvorom der er bevaret Minder fra Sønderjylland (Feilberg, Jul I p. 210); et Steffensdam kendes fra Stenderup S., Hatting H. Men det er dog mest sandsynligt, at Forleddet er det almindelige Mandsnavn Steffen, paa Jy. Staffen.

Stenhøj. Jb 1704 Steenhüe, Steenheu; U 1770 Steenhøy fald; U 1770—88 Steenhoy-Fold; L 1774—76 Steen-Hoy-Vang.

Storhede. Jb 1704 die Grosze heide. || **Stormose.** B 1790 der große Mohr.

Søndereng. (Her?) U 1847—57 Søndereng; TM Söndereng, Sönderengen. || **Sønderfenne.** U 1770—88 sønder Fænne. || **Sønderholm.** U 1847—57 Søndersholm, Sønderholm. || **Sønderløkke.** U 1770—88 den synder Lykke. || **Søndermark.** U 1770—88 syndere Mark; TM Söndermark. || **Søndertoft.** Jb 1704 Süder Tofft; B 1790 Sünder-Tofft, Süder Tofft; L 1774—76 Sønder Tofft; Jb 1792 Sönder Tofte, Süder Tofte. || **Søndervang.** L 1774—76 Sønder Vang; U 1786—90 Synder Vang kaldet.

Trampyt. U 1786—90 Tram Pött; U 1847—57 Trampøt Steen. — Dersom Navnet har haft Efterledstryk, kunde Forleddet være en Sammentrækning af Plantenavnet Tranebær.

Tranebærskifte. L 1774—76 Trandbær Skift. — Grænser formodentlig op til Tranebærskifte i S.-Hygum.

Treholme. U 1770—88 Treholme. — Talordet tre.

Trindtoft Eng. L 1774—76 Trindtofft-Eng. — Adj. trind „rund".

Vandrassel. MB 1683 Vandreszell Höje; U 1770—88 Vanderassel-Beck Agger; L 1774—76 Vandrassel-Vang. — Se Vandrassel i Tyrstrup, Tyrstrup S., 3033.

Vesterager. MB 1683 Westeragerstegt eller Stafens flode tegt, Wester ager tegt. || **Vestereng.** Jb 1792 Wester Wiese im Dorfe. || **Vestermark.** TM Vestermark. || **Vestertoft.** Jb 1704 die Westertofft; B 1790 Wester Tofft, Westertofft; L 1774—76 Vester Tofft; Jb 1792 Wester-Tofte; TM Vestertoft.

Væle. Jb 1704 Vehl. — Væle, se Indl.

Ølgaardsholm. L 1774—76 Ølgaards-Holm. — Kvindenavnet jy. Øllegaard.

Østerhede. L 1774—76 Øster Heede. || **Østermark** [*'östə'maig*]. U 1770—88 Øster Mark; L 1774—76 Østermarck; B 1790 auf dem Oster Felde; TM Ostermark; I 1912 Østermark. || **Østertoft.** Jb 1704 die Oster Tofft; U 1770—88 Øster-Toffter; B 1790 Oster Tofft.

Harreby.

Aamade. Jb 1704 Auwisch, Aueng; L 1774—76 Aamay. || Aamade Toft. L 1774—76 Amay Toft.

?Aarekrog. B 1790 Ackrkroeg, Aderkroeg; U 1809—11 Odderkroeg. — Rimeligvis Dyrenavnet Odder.

Abildskærstoft. B 1790 Abitzkiers Tofft, Abitz Kiers Toft, Apitzkier. — Gaardnavnet Abildskær.

Absig. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) in pratis Absijck kiær iuxta curiam Hareby. — Mandsn. glda. Abbi (DgP).

Boløkke. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 Bolic; Reg 1580 Boluck velde. — Boløkke maa ifl. Beskrivelsen i Biskop Esgers Dokument 1246—73 søges i Nærheden af en Mølle, som laa i Harreby og hørte under Løgum

Kloster. Nu ser der ud til at have ligget to Møller i den nærmeste Omkreds, den ene ved Gelsbro i Gels Aa, den anden paa Grænsen til Aarup i Gram Sogn i Fladsaa, hvilket sidste fremgaar af nævnte Dokument. Sidstnævnte Mølle sigtes der ogsaa til i Navnet Mølleager i Nørretægt i Aarup By, der omtales i Markbogen 1683. Det ser efter det foreliggende nærmest ud til, at Boløkke har ligget ved denne sidstnævnte Mølle. Mandsnavnet glda. Bo.

Bæk. 1601 Vider og Vedtægter V p. 179 Bechagre; Jb 1704 beck; B 1797 Die sogenannte Becke in Storkenhevang; TM Bekken, Beck.

Bøge. Jb 1704 büge, boge. — Ifl. Jb 1704 Navn paa en lille Skov. Kollektivet Bøge „Bøgelund".

Dalager. B 1790 Dallagger, (her?) Vallagger; Jb 1792, B 1797 Dallsagger; B 1809, U 1809—11 Dallagger. — Subst. Dal.

Digeeng. L 1774—76, B 1790 Diig-Eng; Jb 1792 Diig Eng; B 1797 Diig-Eng; U 1809—11 Diigenge; TM Diegeng. || **Digelandsager.** B 1797 Diglands Aggere. — Dige, se Indl.

Dybvad. B 1790 Dybevad, Dybe-Vad.

Enggaard. Jb 1704 Enggahr; B 1790, Jb 1792, Dok. 1800 (U 1800—11) Enggaard; U 1809—11 die nordere-, die westere-, die ostere Enggaarde; TM Enggaard. — Ved et Vandløb ved Grænsen mod Fole. Enggaard synes her at have samme Bet. som Subst. Aamade.

Fole Bjærg. Jb 1704 Fohlberg, (her?) Fohlbirck; L 1774—76 Foelbierg Vang; B 1790 Foolbierreagger, Foolbiergagger; U 1790, U 1791 Faulbiergwang; Jb 1792, B 1797 Foelbierreagger. — Nabobyen Fole, Fole S. 3059, i U 1790 og U 1791 omtydet til Fugl.

Fuglekær. Jb 1604—05 Fugelkier; Jb 1692 Vogel Kierd; Jb 1697 Vogelkiermoeß; Jb 1704 Fauelkehrmarck; Jb 1706 ff. Vogell Kier; B 1790 Faulkieragger; U 1791 Fohlkier-Ager, Faulkier-Agger; U 1792 Faulkier-Ager; Jb 1792 Faulkiær, Fauelkiær, Faulkiær Ackckern, Faulkiæragger; B 1797 Faulkieragger. || Fuglekær Krog. B 1790 Folkerkroeg, Folckerkroeg, Folker Kroeg; Jb 1792 Foelkerkroeg, folkerckroeg; U 1809—11 Folkerkrog; TM, I 1912 Folkekrog. || Fuglekær Mose. Jb 1697 Vogelkiermoeß; Jb 1737 Vogelkier moos, Vogelkiermoes; L 1774—76 Fuglkiær-Moose, Fulgkiær Moose.

?Fælleder. TM Folleder. — Fælled, se Indl.

Fælleseng. B 1790 Fälleds Eng; Jb 1792 Fælleds Eng; U 1806 Fælledseng. — Adj. fælles.

Gaaseblok. B 1790 Gaasblöcke, Gaasblock; Jb 1792 Gaasblökke.

Gammelbytoft. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Gamblæby toffte, Gamlæbytoffte ænde; $^{21}/_{5}$ 1478 (LB) Gammelbytofte. — Ager paa Harreby Mark. || **Gammelgaard** [*ˈgaməlˌgœ·ə*]. B 1790, Jb 1792, TM Gammelgaard. — Eng.

Grisevraa. L 1774—76 Griiswraae, Griisvraae-Eng, Aamay kaldet.

Gundemade. B 1790 Gonnmay; Jb 1792 Gonnemay. — Mandsn. glda. Gunni.

?Halvskifte. B 1790 Hallschifft.

Harreby Enge. Trap[4] Harreby Enge. || **Harreby Fælled.** I 1912 Harrebyfolled. || **Harreby Sand.** Feilb. III 156 [*Har·əby sa·n*]. || **Harreby Skov.** U 1770—88 Harrebye Skov; TM Skoven; I 1912 Harrebyskov, Harreby Skov. — Jord Øst for Byen, som tidligere har været bevokset med Skov.

Havreager. B 1790 Nederhaveracker, Nederhaveragger. || **Havremark** [*ˈnöi'-, ˈsyŋ'əˌhas·ma.ig*]. Jb 1704 habermark; L 1774—76 over-, Neder Hauer Marck; B 1790 Havermarck; U 1792 Ober- oder Neder-Haberwang; Jb 1792 Havermarck-Wang, Havervang, Havermarck, Nederhavermarck, Havermarks Wangen; B 1797 Havermarks-Vang, Havervang; B 1809 Havermark, Nederhavermark, Hawerwang; U 1809—11 Havermarck, Habermarck, Nederhavermarck, Hawerwang; TM Nord Hav-Mark, Sönder Hav Mark; I 1912 Havremark. || Havremarksdige [*ˈhas·ma.igəsˌdi·x*]. || Havremarksvej [*ˈhas·ma.igsˌvæi̯*].

Holm. B 1790 Holm .... in Oster-Eng; B 1823 Holm. || **Holmeng.** L 1820 Stoor-, Lieden Holmeng, Liedenholmeng, Stoorholmeng oder Lundholmeng; B 1823 Holmengene. — Holm, se Indl.

Hovedskifte. L 1774—76 Hoved-Skift.

Hyldstedblok. B 1790 Hyldstedblocke, Hyldstedblock. — Trænavnet Hyld.

Kaalgaardeng. Jb 1704 Kallgahreng; B 1790 Kaalgaard Eng. — Jy. Kaalgaard „Have".

Karlsholm. L 1774—76 Karls-Holm; B 1790 Kaalshom; Jb 1792 Kaalsholm, Kaalsholmer Wiese; B 1797 die sogenannte Kaalholms-Wiese. — Mandsnavnet Karl.

Knivsholm. L 1774—76 Knivs-Holm.

Knæer. I 1912 Øster- og Vester Knæer. — Se Knæ i Skærbæk S., 3089.

Korteblokke. B 1790 die kurtze Blöcke; Jb 1792 die kurtzen Ackerblökke. — Formodentlig tysk Oversættelse af et dansk *Stakkedeblokke af Adj. stakket „kort".

Kragager. B 1790 Kraagagger; Jb 1792, B 1797 Kragagger. — Fuglenavnet Krage.

Kærblok. B 1790 Kierblock, Kier Blöcke; Jb 1792 Kiærblökke; B 1809, U 1809—11 Kierblock.

Landbøl. TM Landböll.

Langkær. B 1790 Langckier.

Ledelund [*lɛ̆i·lun*]. 1601 Vider og Vedtægter V p. 180 Ladelund; Jb 1704 Westen Ledelundt; L 1774—76 sønder Ledelund; B 1790, Jb 1792 Leedigland; U 1792 Leddigland; U 1809—11 Ledigland; I 1912 Lerrelund. — Temmelig stor Bakkeknold Sydøst for Harreby. || Ledelundsbjærg. B 1790 Lediglandsbierg, Lediglandsberg; Jb 1792 Leediglandsberg, Lediglandsberg; TM Lerrelundbjerg; I 1925 Lerlundbjerg. || **Ledeskifte.** L 1774—76 Ledeskift. — Sandsynligvis Ellipse af *Ledelundskifte. Forleddet kan være Subst. jy. Leder, udtalt [*le·r*] (Feilb. fra Darum), som bl. a. har Betydningerne „bjælken langs jorden på bindingsværkshuse; tømmerstykkerne under gulvet, hvorpå gulvbrædderne hviler; bjælkerne hvorpå broplankerne er fastgjorte" (Feilb.). Samsætningen med -lund sigter til, at man her har skovet Tømmer af den omhandlede Art, jfr. det hyppigt forekommende Loftlund. I de fleste af Udskiftningssagerne er Forleddet omtydet til Adj. ledig.

Lilleholm. L 1774—76 liden Holm. || **Lilletoft.** Jb 1792 die kleine Toft, die kleine Tofte.

Lundager. B 1790 Lundacker, Lundagger; Jb 1792 Lundsagger, Luundsagger; B 1797 Lundsager; I 1912 Lundsagre. || **Lundblokke.** B 1790 Lundblöcke; Jb 1792 Lundsblöke, Lundsblökke; B 1797 Lundsblöck. || **Lundholm Eng.** L 1820, B 1823 Lundholmeng. || **Lundvang.** L 1774—76 Lundvang.

Madegaard. Jb 1704 Maygahr.

Markskelbæk [*mɑ.igsgjɛl'bæk*]. — Bæk, mellem Brøstrup og Fole S., 3059.

Mellemhøj Ager. B 1790 Mellemhoyagger, Mellemhyagger; Jb 1792, B 1797 Mellemhyagger.

Munkebjærg [*mœŋgə'bjɛ.iə*]. TM Munkebjerg. — Løgum Kloster har haft Gods i Byen.

Myntrugvang. L 1774—76 Myntrug Vang. — Subst. Myntrug „rugen efter grönjordsbyg, förste år efter gødning, sagtens den, der gjordes penge af el. var rede penge" (Feilb.).

Mølletoft. L 1774—76 Mølltoft; B 1790 Möll-Toft; Jb 1792 Mölltofte; B 1797 Mølltoft. || Mølletoft Knude. L 1774—76 Mølltofft-Knude. || **Møllevej.** B 1790 Mühlweg.

Nørremark. B 1790 Norder Feld; TM Nörmark; I 1912 Nørremark. || **Nørretoft** ['*nöi'ˌtɔst*]. Jb 1792 die Norder Tofte; U 1809—11, L 1820, B 1823 Nörretoft; TM Nord Toft. || **Nørrevang.** U 1792 osten der Norder-Wange.

Okslund [*ɔslun*]. MB 1683 Aaszlund tegt; Jb 1704 Auerschlund, Auschlund, Auschlundt; L 1774—76 Auslund Tægt, Auslund, Auslund-Vang; B 1790, Jb 1792 Auslund; B 1809, U 1809—11 Ausland; TM Auslund. || Okslund Bjærg. U 1792 Auslund-Berg. || Okslund Mose. U 1792 Auslund-Moos; TM Auslundmose. — Dyrenavnet Okse.

Ollesmose. B 1790 Olles-Mooß, Olles Mohr, Olles Mose. — Mandsnavnet Oluf.

Ottingstoft. B 1790 Ottings-Tofft. — Otting, se Indl.

Overmarksvej. Dok 1809 Overmarkes Vey.

Porsskifte. L 1774—76 Poß-Skift; I 1912 Pors. — Plantenavnet Pors.

Povlstoft. B 1790 Pauls Tofft, sogenannte Pauls Toft; Jb 1792 Pauls-Toft; TM Paulstoft.

Pytblok. B 1790 Pyttblock; Jb 1792 Pytblock; B 1797 Pyttblock.

Sandkrullevang. L 1774—76 Sandkrulle Vang. — Formodentlig Fejl for *Sandkulevang af Subst. Sandkule „Sandgrav".

Selager. L 1774—76 Seelagger-Vang; B 1790 Seelleagger; U 1791 Sielagger; Jb 1792 Sellaggern; U 1792 Selagger. — Det kan ikke afgøres om Forleddet har kort eller lang Vokal. Hvis den er kort er det sandsynligvis Plantenavnet Selje „Pil".

Skideneng. L 1774—76 Skiden Eng, Skiden-Eng. || **Skidensig.** B 1790 Skiidensiig, Skiiden-Siig, Lild-, Stoor-Skiiden-Siig; Jb 1792 Stoer-Skidensieg, Stoer Skiidensieg, Skidensieg; U 1792 gros Schieden Sieg, klein Widen-Sieg; B 1797 Stoor Skiiden-Siig; U 1809—11 Skiedensiig, Liedenskieden-Siig, Stoorskiedensiig Moosskift.

Skovblok. B 1790 Skovblock; Jb 1792 Skau-Block, Skaublökke, Schaublock, Schaublok. || **Skovløkker** [ˈsgɔəˈlygə, æ ˈnöɹ' ˈsgɔəˌly'gə]. || **Skovskifte.** B 1790 Skovskift. || **Skovvej** [æ ˈsgɔəˌvæj]. B 1790 von der sogenannte Skov-Vey.

Slotterholm. B 1790 Slotterholm; Jb 1792 Slotterholm, Slotterholms Wiese auf Harrebye Feld; U 1806, B 1809 Slotterholms Eng; Dok. 1809 Slotterholm. — Ved Fladsaa paa Grænsen mod Aarup i Gram S. Subst. jy. Slodder „skident Vand, Dynd, Søle, Slim, Savl".

?Smaasig. TM Smaasiig; I 1912 Smørsig.

Sorthøj. B 1790 von der sogenannte schwartze Hügel, von den sogenannten schwarzen Hügel; Jb 1792 Westen den Schwartzen Hügel, Schwartzen Hügel-Winkel; B 1797 Schwarze Hügel; U 1809—11 Soorthoy.

Stamgrøft. TM Stamgrøft. — Kunde muligvis have Navn efter en Stampemølle.

Stendys. B 1790 Steendyß, Steendysß, Steendys Blöcke; Jb 1792 Steendysblöke, Steendysblock; B 1797 Stenedysblock.

Stenseng. Jb 1706 ff. Steens Eng; L 1774—76 Steens-Eng; B 1790 Steens Eng; Jb 1792 Steenseng; Dok. 1809 Steens-Eng.

Storkeeng. L 1774—76, B 1790 Storck-Eng; Jb 1792 Storck Eng, Storken-Eng; B 1797 Stork-Eng. || **Storkenhede.** L 1774—76 Stærcke Heede Agre; B 1790 Storchenheedevang, Lang-, Kortstorckenheedeagger, Lang-storckenheede Acker; U 1791 Storkenhevang, Storkenhewang; Jb 1792 Lang-, Kurtzstorkkenheede, Kurtzstorkenheede, lengst Storkenheede, die Beke in Storkenhee-Wang, Storkenheede; B 1797 Lang-, Kortstorkenhedeagger, Storkenheede-Ende, Storkenhevang; U 1809—11 Lang-, Kortestorkenheedeagger. — Vel oprindelig *Storkeenghede.

Storskifte. L 1774—76 Storsckift.

Suskær. Jb 1704 Süszkehr; B 1790 Suuskier, Suuskiermoeß, Suuskiermoos; Jb 1792 Suskiær, Sußkiær-Moor; B 1797 Sußkier; U 1809—11 Suurkiermoos; TM Suskaermoose; I 1912 Søskemose. — Verb. suse, om et Sted, hvor det blæser, jfr. Gaardnavnet Susdal i Vilstrup S., 3013. Formerne i Jb 1704 og I 1912 tyder dog paa et Forled Søs-.

Søndermark. U 1809—11 auf den süder Felde; TM Söndermark, Söndermarken; I 1912 Søndermark. || **Søndermose.** TM Sönder Meesen, Sönder Moosen. || **Søndertoft** [ˈsyŋ'əˌtɔst]. L 1820, B 1823 Söndertoft; TM Süder Toft. || **Søndervang.** Jb 1792 Süüder Wang, Süder-Wang; B 1797 Südervang.

Toftland. B 1790 sogenannte Tofft-Land, Tofftland, Toftland; Jb 1792 das Norder Toftland. — Toft, se Indl.

Tophøj Ager. B 1790 Toppehyeagger. — Adj. toppet.

Tøstestoft. Jb 1792 Töstes Toft; B 1797 Tøstes Toft. — Mandsnavnet Tøste.

Udflyttertoft. U 1809—11 Ausflütter-Toft.

Valdemarshøj. Trap[1] Valdemarshøi; Kok II 428, Trap[4] Valdemarshøj. — Gravhøj.

Ved Bæk. B 1790 das Ackerland bey der Beck genannt. — Grænser vel op til Bækenge i S.-Hygum.

Vesterhede. Jb 1704 die westerheide; L 1774—76 den Vestre Heede; U 1809—11 Westerheide; TM Westerhede. || **Vestermark.** TM Vestermark, Westermark.

Vivetoft. L 1774—76 Vive Tofft. — Forleddet synes at være Mandsn. Vibe el. Fuglen. Vibe.

Østen Jakobs. B 1790 das Ackerland Osten Jacobs genannt.

Østereng. Jb 1706 ff. Oster Eng; B 1790 Oster-Eng; Jb 1792 Oster Eng Schifte. || **?Østerfald.** Jb 1704 Oster schlag. || **Østermark.** TM Östermark, Ostermark. || **Østermose.** Jb 1704 Ostermoesz; B 1790 Oster Mohr. || **Østertoft.** U 1809—11 Oster Toft.

Sønder-Hygum.

Aamade. L 1774—76 Aamay.

Abildgaardskifte. L 1774—76 Avelgaard Skifft. — Subst. Abildgaard „Frugthave".

Asp [*æsb*]. TM Asp, Aspeng; I 1912 Asp. — Eng. Støder op til Asp i Brøstrup. || Asp Hede. U 1769—85 Asphede; U 1769—90 Asp Heede, Aspheede; K 1792 Die Asper-Heide; Jb 1792 Asper-Heide; B 1810 Asp Heede; L 1820 Asp-Heide; I 1912 Asphede.

Bakken. TM Bakken. — Agerjord.

Balle. U 1769—90 Balle. || Ballevej. $^{30}/_{1}$ 1500 (Vid. 1695) Ballevey. — Balle, se Indl.

Blokvang. U 1785—86 Blok Vang. — Blok, se Indl.

Bogetvang. L 1774—76 Baaget-Vang. — Plantenavnet Boghvede, udtalt [*bo·qəð*] (Feilb. fra Vestjyll.).

Bredhøj. U 1769—90 Breede-Høy. || **Bredkrog.** U 1769—85, U 1769—90 Brekrog; B 1790 Breedkroeg, Breedekroeg, Breeckroeg; Jb 1792 Breekrog. || Bredkrog Hede [*brə'kʀɔ·x 'hi·ə*]. U 1769—90 bred krog Heede; B 1790 Breeckroeg Heide; Jb 1792 Breekroeg-Heide, Breekroeger Heide; TM Bredekrog Hede, Bredekrohede; I 1912 Bredekroghede. || **Bredkær** [*brɛ'ɬjœ'ɹ*]. Jb 1706 ff. Breekier; L 1774—76 Bredkiær; U 1769—85 Lild Brekiær; U 1769—90 Hygum Breedekiærs diige, Brekier, Brekiær, Lild-, liden-, Stor Brekiær, Bree Kiær, Bredekier, lille Bredekier, Bredekier Skifft; B 1790 Breedkier, Breeckier; Jb 1792 Breekier; TM Breekjer.

Brovang. U 1785—86 Brovong.

Brulkær. TM Brulkjer; I 1912 Bulkjær.

Buskeng. U 1769—85 Busck Eng; U 1769—90 Busk Enger.

Bækenge. Jb 1706 ff. Becke Enge; U 1769—90 Becks Enger; B 1790 bey der sogenannte Beck.

Enevoldseng. U 1769—90 Ennewolds-Eng saa kaldet. — Mandsnavnet Enevold, glda. Enwald (DgP).

Enggaard. Jb 1706 ff. Enggaard; L 1774—76 Enggaard-Eng; U 1769—85 Bojes Eng; U 1769—90 Enggaard, Eng-Gaard, Holms Enggaardes diiger, Hygum Enggaarde, Bojes Eng Gaard, Boyer Enggaard, Enggaard Vey, Enggaard Leed; B 1790 Enggaard, Böyes Enggaard; Jb 1792 Enggaard, Boyens Enggaard; B 1810 den sönder, den nörre Enggaard; L 1820 die südliche Wiese oder Enggaard; TM Böiens Enggaard; I 1925 Boiens Enggaard. — Subst. Enggaard „indhegnet Engstykke". || **Engkær** [*æŋkjə*]. Jb 1706 ff. Engekier; U 1769—85 Engkiær Block; U 1769—90 Engkiær-Hale, Engkiær Block, Eng kiær, Engkier; B 1790 Engckier, Enggeckier; Jb 1792 Engkiær; B 1810, L 1820 Engkier; TM Engkjer, Engkjerager; I 1912 Engkjær. || Engkær Bæk [*'æŋkjə 'bæk*]. TM Engkjerbeck, Engkjerbek; Oldekop Engjerbek; Opt. 1920 [*æŋkə o'*]; Gst Engkær Bæk. || Engkær Hede. TM Engkjerhede. || **Engryndel.** U 1785—86 Enge Ryndel.

Fiskerskifte. U 1769—85 Fischen Lykke; TM Fiskeskift; I 1912 Fiskeskifterne.

Flægsig. U 1769—90 Flægsieg; U 1790 Flegsiig; Jb 1792 Flægsieg. — Plantenavnet Flæg, der bruges om forskellige sværdbladede Vandplanter.

Fælleseng. U 1769—90 saa kaldede Fælles Eng; U 1785—86 Fæleds Eng. || **Fælleshede.** Jb 1792 Fæleds-Heide Koppel; B 1810 Fæleds Heede Kobbeler; L 1820 Fælleds Heidekoppel.

Galgehøj. K 1792 Galgen; I 1912 Gallehøj. — Paa Hygum Gammelmark.

Gammelmark. Jb 1706 ff. gammelmarck; U 1769—85, U 1769—90 Gammel Marck; B 1790, Jb 1792, B 1810, L 1820 Gammelmarck. || Gammelmarksmose [*ˈgɑmǝlmɑˌigǝsˈmuˑǝs*]. U 1769—90 Gammelmarcksmose. || **Gammelmose.** U 1769—90 Gammelmoes; Oldekop Gammelmose. || **Gammeltoft.** U 1770—88 gamle Toffter kaldet beliggende ved Holm Mark.

Gramtofter. U 1769—85 Gram Tofften. — Sandsynligvis efter Gram Gods, som i 17. Aarh. havde en Gaard i S.-Hygum (se C. Andersen, Grams Hist., p. 97).

Grønskifter. U 1785—86 grøn Skiffter.

Havremark. Jb 1792 Haverfeld.

Hedeager. TM Hedeager. || **Hedekobbel.** Jb 1792 Heide-Koppel. || **Hedemade.** Jb 1792 Heidemay.

Hindemade. Jb 1706 ff. Hindemaj; U 1769—90 det Eng Hindemay; B 1790 Hinde-May, Hindemay; TM Hindemay. — Dyrenavnet Hind.

Hjortvad Bro. I 1912 Hjortvadbro. — Bro over Hjortvad Aa.

Holm. Jb 1706 ff auf d. Holm; U 1769—90 Holm ved Aaen; TM, I 1912 Holm. || Holm Bæk. TM Holmbeck, Holmbek; Gst Holm Bæk. || Holm Mark. TM Holmmark. || Holm Skov. I 1912 Holm Skov. || Holmvej [*æ ˈhɔlˑmˌvæi̯*]. — Bebyggelsesnavnet Holm.

Holtager. L 1774—76 Holt Agger Vang, Holt; U 1785—86 Holdt Agger, Holdt Agerer, Holdt Vong.

Hugkær. U 1769—90 Huekier, Haukier, Huekiers Grønning; B 1790 Hueckier; Jb 1792 Hyukiær Heide; TM Hugkjer. — Skrivemaaden Hyukiær i Jb 1792 kunde tyde paa, at Forleddet er Subst. Høj el. det tilsvarende Adj., som er blevet forskrevet i de andre Kilder.

Hygum Bæk. Jb 1706 ff. Hygom Beck; U 1769—90 Hygum Bek; U 1771—82 Hygum Beck, Hygum Bæck; Jb 1792 bey Hygum Beke. || **Hygum Skov.** Gst Hygum Skov.

Hyrdeeng. U 1769—90 Hyrde eller Skiden Eng.

Højtræsager. U 1785—86 Hoytræs Ager, Hoytræds Ager, Hoytræß Agger.

Inderskifte [*ˈiŋˈəˌsgjyə'd*]. TM Inderskift. — S. Lok. som Sønderskov.

Jegelund. Jb 1706 ff. Store-, Lille Jegelund. || Jegelundsbæk. U 1769—85 Jeggelunds bæck; U 1769—90 Jeggelunds Bæck, Jægelunds Beck. || Jegelundsvad. U 1769—85 Jeggelunds Vad; U 1769—90 Jeggelunds Hvad, Jeggelunds-Vad; B 1790 Jegelunds-Vad; Jb 1792 Jægelunds-Vad. — Enge. Trænavnet Eg.

Kalvetoft. L 1774—76 Kalve-Tofft, Kaltofft; U 1785—86 lild kaltofft Vang.

Katteskægholm. U 1790 Katzenbartholm; Jb 1792 der Katzenbarth Holm. — Plantenavnet Katteskæg „Nardus stricta".

Kirkebro [*ˈkjɛi̯ˈgəˌbrɔə'*]. U 1769—85 Kiercke Broen; U 1769—90 ved Kiercke Broen i Saa kaldet Præst Enge, Brøstrup Kierke Broe, Kirke Broen; Gst Kirkebro. — Paa Gst to Lokaliteter ved Grænsen mod Brøstrup og ved Grænsen mod Fæsted. || **Kirketoft** [*ˈkjɛi̯ˈgəˌtɔst*]. TM Kirketoft. || **Kirkevang.** U 1769—90 Kirke Vangen. || **Kirkevej.** U 1769—85 Knorborg Kirke Vey; U 1769—90 Knorborg-Kirke-Vey; B 1790 an der Kirchweg, Knorborrig Kirchweg.

Klophede. B 1790 Clop Heide. — Subst. Klop „Klods" (Kalkar efter Moth), her vel om smaa Høje eller Tuer.

Kokhave [*ˈkɔˈgˌhɑəˑ*]. U 1769—85 Kockhauge; U 1769—90 Kokhave, Kockhaug, Kockhaugen, Kock Hauge, Kocke-Haugen, Kokhauge Hiørn; TM, I 1912, Gst Kokhave. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

(Her?) **Kongsager.** Jb 1704 Königs acker.

Kærlund [*kjæˈluˈŋ*]. TM Kjerlund; I 1912 Kjærlund. || **Kærløkke.** U 1769—90 Kierlykkes nordost Hiørne; Jb 1792 Kiær.

Landskov. U 1769—90 Landskov, Land Skauene, i Landskov deeling, Landskov Læd; TM Landskov.

Langager. TM Langager. || **Langforte** [*æ ˈlɔŋˑˈfœˈd*].

Lergrøft. U 1769—90 Norden Leergrøfft.

Lillemade. B 1790 Kleine May; Jb 1792 Kleine Wiese. || **Lillevang.** U 1785—86 lild Vong.

Madegaard [*maˌjəgœ*]. (Her?) Jb 1704 Maygahr; Jb 1706 ff. Maigaard; U 1769—85 Maii Gaard; U 1769—90 Mai Gaarden, Maii Gaard; B 1790, Jb 1792, TM Maygaard. — Subst. jy. Madegaard „et hegnet engstykke" (Feilb.). || **Madetoft.** Jb 1792 May-Tofte.

Mellemvang. U 1769—90 Mellem Vangen.

Midtgrøft. U 1769—90 Midt Grøfften, den Midt Grøfft, Medgrøfft.

Møllebro. U 1769—90 Mølle Broen; I 1912, Gst Møllebro. — Bro over Hjortvad Aa paa Vejen til Skærbæk Mølle i Lintrup S. || **Møllevej.** U 1769—90 Knorborre Mølle Vey.

Nederkær. B 1790 Nederckier, Neder-Kier; Jb 1792 Nedderkiær. || **Nedertoft.** B 1790 Neder-Tofft; Jb 1792 Neddertoft, Nedder-Tofte.

Nymark. U 1769—85 Nye Marck; U 1769—90 Nymarck, Nymarck Aggere; B 1790 Nyemarck, Ny-Marck, Nymarck; Jb 1792 Nyemarck. || Nymark Hede. K 1792 Njemarker-Heide.

Nørreager. Jb 1706 ff. Nørre-Agres-Wang. || **Nørrebæk.** B 1790 an der Norder Beck; Jb 1792 Bey Norder Beke. — Synes at være samme Bæk som Engkær Bæk. || **Nørrehede.** U 1769—90 den nør Heede. || **Nørrekobbel.** Jb 1792 Norder-Koppel. || **Nørremark** [*ˈnöɔˈˌmaɹg*]. L 1774—76 Fællets Østre og nør Marck; U 1785—86 Nørmark; TM Nörmark, Störmark. || **Nørreskov** [*hyˑqəm ˈnöɔˈˌsgɔsˑ*]. TM Nörskov. || **Nørresti** [*nœˈsdjj*]. U 1769—85 Nørstie; U 1769—90 Nørstie, Nør-Stie, Norderstie, Nordstie; TM Nordstie. — Agerjord. || **Nørretoft.** U 1769—90 nør Tofft; B 1790 Norder Tofft; Jb 1792 die Norder Tofte.

Ottingstoft [*ˈɔdəŋsˌtɔst*]. Jb 1706 ff. Eng ved Hygom Beck kaldet Ottings Tofft; U 1769—90 Ottings-Tofften; TM Ottingstoft. — Otting, se Indl.

Overkær. Jb 1704 Auerkehr; U 1769—85, U 1769—90 Over kiær; B 1790 Over-Kier, Overckier; Jb 1792 Overkiær.

Præsteeng. Jb 1706 ff. Præste-Eng; U 1769—85 Præst Enge; U 1769—90 i Saa kaldet Præst Enge.

Ridestald. U 1785—86 Ride Staldt Kaldet, Riestold, Riie Stald Agger, Rie stold Agger. — Mark.

Rørkær. L 1774—76 Rørkiær, Røerkiær; U 1785—86 Rørkiær Enge, Rør kiær; B 1790 Röhr kier.

(Her?) **Saksholm.** M 1662 Saxholem. — Eng. Subst. Saks i Bet. Saks til Dyrefangst.

Sigeng. U 1785—86 siig Eng.

Skaftkær. U 1769—85 Skautkier; U 1769—90 Skafftkier, Skautkier, Fohle Skautkier, Skaftkier Siig, Skautkier Sieg, Skaft Kiær Siigs Engaard; B 1790 Skaftkiersiig, Skaftckier, Skafftckier; Jb 1792 Skaftkiærsieg, Skaftkiær; TM Skaftkjer, Schafkjer, Sc[k?]aftkjer, Skaftkjersig, Osterskaftkjersig, Westerskaftkjersiig. — Støder op til Skaftkær i Fole S., 3059.

Skidenbæk. L 1774—76 Ved sckiden Beck. — Formodentlig lig Holm Bæk, der løber gennem Skidenkær. || **Skidenkær** [*sgiˌiənkjə*]. U 1769—90 Hyrde eller Skiden Eng; TM Skidenkjer; I 1912 Skidenkjær.

Skoveng. U 1769—90 Skov-Eng; Jb 1792 Südliche-, Nordliche Holtz-Wiese. || **Skovkobbel.** L 1820 Holz und Heidekoppel.

Skraavej [*ˈsgʁœˈˌvæj*].

Snipstoft. U 1769—85 Snips Tofft; U 1769—90 Snips-Tofft. — Snip, se Indl.

Stenager. Jb 1706 ff. Stænd-Vang; U 1769—90 Stende, Stende Vang; TM Steenagere, Steenager.

Surager. TM Suurager; I 1912 Soedager (eller Svedager). — Adj. sur om fugtig Jordbund.

Sønderager. U 1769—90 Süder Agger. || **Sønderbæk.** B 1790 der süder Beck. — Samme Bæk som Holm Bæk. || **Søndergade** [*æ ˈsyŋˀəˌgɑ·ð*]. — Vej i S.-Hygum. || **Sønderhede.** Jb 1792 die Süder Heide; TM Sönderhede; I 1912 Sönderhede, Hyom Sønderhee. || **Sønderkær.** I 1912 Sønderkjær. || **Sønderløkke.** TM Sönderlyck, Sönderlyk. || **Søndermark.** TM Söndermark. || **Sønderskov** [*hy·qəm ˈsyŋˀəˌsgɔs·*]. Dok. 1853 (Flurnamen 1724—1863) Sønderskov; TM Sönderskov. — S. Lok. som Inderskifte. || **Sønderstι.** U 1769—85 Synderstie; U 1769—90 Synder Stie; TM Söndersti. — Agerjord. Ikke umiddelbart Syd for Nørresti. || **Søndertoft** [*ˈsyŋˀəˌtɔst*]. U 1769—90 sønder Tofften.

Taaholt. U 1769—90 J Nør stie Taaholt kaldet. — Subst. oldn. tá „Vej, aaben Plads", se Taabæk i Lunden, Hagenbjærg S., 3263.

Tinghøj. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 134) Ting-Høje. || Tinghøjsvang. Jb 1706 ff. Tinghöies Vang. — Stedet her er muligt det gamle Tingsted for Frøs H. (se Kong Valdemars Jordebog, udgivet af Svend Aakjær p. 77).

Tofteng. MB 1683 Tofft Eng. — Toft, se Indl.

?Tranebærkunder. U 1785—86 trand Bekunder, trand Biær kunder. — Efterleddet kunde være en Gengivelse af Koner, Plur. af Kone, idet det kunde være et Sted, hvor Konerne plukker Tranebær. || **Tranebærskifte.** L 1774—76 Trandbær Skifft.

Trehøj. I 1912 Trehøj. || **Trekant.** TM Trekant.

Troldkær [*tʁœlkjə*]. U 1769—85 Troldkier; U 1769—90 Troldkiær, Troldkier, Troldkier Skift, Troldkier Krog; B 1790 Troldkier; Jb 1792 Trollkiær Heide; TM Troldkjer; I 1912 Troldkjær.

Uderskifte [*ˈuʁəˌsɛjjɐˀð*]. TM Uderskift. — Ikke samme Lok. som Uderskifte i Brøstrup. Komparativen jy. uder „ydre".

Vesterager. Jb 1706 ff. Vesterager Vang. || **Vesterblok.** L 1774—76 Vester Blocke. || **Vesterbæk** [*væsdəˈbæk*]. MB 1683 Westerbeckstegt, Wester Beck tegt; U 1769—90 ved Vesterbeck, Vester Bæcke; B 1790 bey der Wester Beck; TM Westerbeck; TGst, Oldekop Westerbek; I 1912, Gst Vesterbæk. || Vesterbæk Eng. U 1769—85 Vester becks Enger; Jb 1792 Wieseland bey Westerbecker Aue; TM Westerbäckeng. || Vesterbæk Hede. K 1792 Westerbeker-Heide; Jb 1792 Heide bey Westerbeck. || Vesterbæksvang. Jb 1706 ff. Vesterbecks Vang. || **Vestermark.** TM Westermark. || **Vestertoft.** Jb 1704 westertofft; U 1769—90 Vester Tofft; TM Westertoft. || **Vestervang.** L 1774—76 Vester-Vang; U 1785—86 den Væster Vang i Eng Gaard.

Vældekilde. U 1769—90 Vælde Kilden; U 1785—86 killen kaldet.

Væleeng. B 1799 Väeleng, Väel-Eng; U 1800 Væleng. — Væle, se Indl.

Østerager. Jb 1706 ff. Østeraggers Vang; U 1769—90 Öster Agger, Oster Agger; B 1790 Østeragger, Osteragger; Jb 1792 Österagger, Osterakker; B 1810 Österagger; L 1820 Osteragger; TM Oesterager. || **Østerbæksbro.** U 1769—90 Øster Bæcks-Broe. — Maa være Kirkebro over Engkær Bæk. || **Østerkobbel.** TM Oesterkobbel. || **Østermark.** L 1774—76 Fælleds Øster Marck; B 1790 Oster Felde; Jb 1792 aufm Osterfelde; TM Oestermark. || **Østertoft.** B 1790 Oster Tofft; Jb 1792 Oster Toft; TM Ostertoft. || **Østervang.** U 1785—86 den Øster tægt, den Øster Vang.

Knorborg.

Aalegaardseng. L 1774—76 Lille Aalgaards-Eng, Stoere Aalgaard; U 1785—87 liden Algaard, liden Algaard Skiffter, stor Allgards Eng, Stoer Algaards Eng. || **Aalegaardskrog.** U 1785—87 Algaard-Krog, Algaards Krog.

Baarer. MB 1683 Baarder. — Plur. af jy. Baare „hvilende Agerjord, Grønjord".

Bodilskrog. L 1774—76 Bodelskrog; U 1785—87 Bholdes Krog, Boldes Krog. — Kvindenavnet Bodil.

Bækeng. L 1774—76 Stoere Beck-Eng; U 1785—87 Beck Eng, Bæck Eng. || **Bækvang.** U 1785—87 Beck Vang.

Digeeng. L 1774—76 Diig Eng-Skift; U 1785—87 diig Eng. — Dige, se Indl.

Faaretoft. TM Faaretoft.

Flakager. U 1785—87 Flock Ager. || **Flakeng.** L 1774—76 Flack-Eng; U 1785—87 Flock Eng, Flack Eng. || **Flakvang.** U 1785—87 Flack Vang. — Adj. flak „flad".

?Foleng. TM Frol-Eng; I 1912 Foleng. — Maaske Sognebyen Fole, 3059.

Ford Indelukke. MB 1683 Ford Jülycke, Ford Indlucke. — Maaske Dyrenavnet Faar eller Subst. Forte, se Indl.

Frisholm. L 1774—76 Friis Holm; U 1785—87 fris Holm, Friis-Holm Eng. — Folkenavnet Fris „Friser", snarest som Tilnavn.

Fælled. TM Folled. — Fælled, se Indl.

Fælleskobbel. K 1790—92 Fælets-Coppel.

Gammel Annes Eng. L 1774—76 Gammel Annes og Østerst Eng; U 1785—87 Gammel Anns Eng kaldet.

Gejl. I 1912 Gejl. — Ager. || **Gejlbjærg.** K 1790—92 Geilbierre; B 1790 Geilbierg; Jb 1792 Geilbierre Ackern; TM Geil-Bjerg, Geil Bjerg; I 1912 Gejlbjærg. || Gejlbjærg Hede. Jb 1792 Geilbierre Heide. — Plantenavnet jy. Gejl „Gyvel".

Grønager. U 1785—87 Grøn Ager.

Haardkrog. U 1785—87 Haard-Krog, Haar krog.

Hedeager. TM Hedeager. || **Hededige.** MB 1683 Heede dige Tegt, Heede Diege Tegt.

Huleng. TM, I 1912 Huleng.

Højet. L 1774—76 Hoyet.

Hølkrog. Contract- og Vurderings Protocol 1738 dend Øster Hölkrog. — Høl, se Indl.

Hølletseng. L 1774—76 Høllets-Eng; U 1785—87 Høllets Engskifft, Høllets Skiffter. — Gen. af Subst. Helvede, jfr. Høllet i Hoptrup, Hoptrup S., 3012.

?Kalvehave. MB 1683 Øster Kalle Hafue Indlycke, Øster Kaalhauge Indlucke. — Det kan ikke afgøres, om det er et Kalve- el. Kaalhave. || **Kalvetoft.** L 1774—76 Kalve-Tofft.

Kemsgaard Bæk. Gst Kemsgaard Bæk. || **Kemsgaard Hede.** K 1790—92 Kemmsgaarder Heide. — Bebyggelsesnavnet Kemsgaard.

Kilevang. U 1785—87 Kiil Vang. — Kile, se Indl.

Kirkevang. L 1774—76 Kircke Vang. || **Kirkevej.** U 1785—87 Kirke Veyen, den Vey som kaldes Kirke og Ting Vey. — Denne Vej „tager sin Begyndelse ved Hiortwad Aae og i Øster som den forhen har gaaet til Øster Marckenskiæl" (U 1785—87).

Knorborg Eng. K u. A. (Kopi) Knorborgenge; B 1799 Knorborre Eng. — Bebyggelsesnavnet Knorborg.

Langager. U 1785—87 lang Ager, lang Aager, lang Aggere.

Mejlby Eng. B 1790 bis an der Mehlbyer-Wiese; K 1790—92 Mejelbye. — Ligger paa Grænsen til Mejlby i Lintrup S., 3057.

Mellemtægt. MB 1683 Millum Tegt, Mellum Tegt.

Mosetægt. MB 1683 Lille Mosze Tegt, Lille Mooße Tegt, Storre Mooße Tegt.

Mølleholm. TM Mölleholm.

Nørreeng. L 1774—76 Nør Eng; U 1785—87 Nør-Eng. B 1810, L 1820 Nörreng; TM Norre Eng. || **Nørrehede.** TM Norre Hede.

Olling Ore. MB 1683 Allinge Ore. — Bebyggelsen Sønder-Olling.

Præsteeng. TM Praste Eng. — Jfr. Præsteeng i S.-Hygum.

Rørkrog. MB 1683 Rör Kroeg.

Skovvej. B 1790 der sogenannte Skovvey.

Skrædderløkke. TM Skreilykke; I 1912 Skrædderlykke; I 1925 Skredderlykke.

Stentægt. MB 1683 Steen Tegt.

Stormose. MB 1683 Storremosze tegt, Stormosze tegt.

Sønderhede. TM Sonderhede.

Tingvej. U 1785—87 Ting Vey. — Samme Vej som Kirkevej ovfr., s. d.

Tofteng. U 1785—87 Tofft-Eng. — Toft, se Indl.

Torsdige. L 1774—76 Tors Dig. — Mandsnavnet Thord el. Thore.

Vestereng. Contract- og Vurderings Protocol 1738 dend Vester-Eng; L 1774—76 Vester Eng. || **Vesterholm.** TM Westerholm. || **Vesterløkke.** TM Vesterlykke. || **Vestermark.** MB 1683 Vester marcks Wang, Wester Wang; TM Vestermark, Westermark. || **Vestertoft.** B 1790 Wester Tofft. || **Vestertægt.** MB 1683 Vester Tegt, Store-, Lille Vester Tegt, Wester tegt.

Østereng. L 1774—76 Øster-Eng; U 1785—87 Øster Eng; TM Ostereng. || **Østerholm.** TM Østerholm. || **Østerløkke.** TM Osterlykke. || **Østermark.** TM Ostermark, Østermark. || **Østertægt.** MB 1683 Øster Tegt.

3059. FOLE SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Fole, Sb [*fu·əl*]. $^{12}/_{6}$ 1294 Fornel; RO 1330—48 foorlæ; $^{20}/_{5}$ 1456, $^{6}/_{2}$ 1456 (Terpager), $^{4?}/_{3}$ 1456, $^{20}/_{4}$ 1456, $^{1}/_{5}$ 1459 Forle; $^{6-12}/_{6}$ 1466 (udat. Vid.) Fforlle; $^{23}/_{3}$ 1473 Forle; $^{13}/_{12}$ 1482 Ffoorlæ; $^{28}/_{4}$ 1509 (Vid. 1531) Foorle; udat. (1524 ÆDA IV 388 f.) Forelby, Forlee; Sk 1524 Forlle; Sk 1541, Sk 1542 Forll; Reg 1580 Forle; Jb 1604—05 Forll, Forle; Mandt 1606 fuoll; Jb 1639—40 Foell; Mejer 1649 Förll; Danckw 1652 Förldorff; M 1662, M 1664 Fuolle; Jb 1672, M 1688 Foel; Jb 1690 Foell; DAtl Fole, Fohle; VSK, M 1844 Fohl; Gst 1857—58, Trap[1] Fol; TGst Fohl; Nik. Andersen [*ˈfo·l*]; Gst, Postadr 1939 Fole. — De ældste Skrivemaader lader sig lettest forene, naar man antager, at de gaar tilbage til et glda. *Fornlæ, hvor n er bortfaldet i Trekonsonantgruppe. Forleddet er da Adj. glda. forn „gammel", Efterleddet er snarest Subst. glda. *læ „Grav(høj)", samme Ord som urnord. hlaiwa „Grav", got. hlaiw „Grav", oldeng. hlāw „Høj, Gravhøj", der ogsaa antages at indgaa i Navnet Lem (O. Nielsen i UBl II p. 26). Navnet kunde da sigte til den Begravelsesplads fra den ældre Jernalder, der er fundet i Fole By (Trap[4] IX p. 194). En anden Tolkningsmulighed er dog vistnok den, at Navnet er et oprindeligt *Fornwæthlæ, sammensat med glda. wæthil „Vadested". Tolkningen forudsætter glt. Bortfald af ð foran likvid Konsonant (BrN GG II p. 335) og Svind af postkonsonantisk w i tryksvag Stilling (jfr. sst. p. 370). I saa Fald om et Vadested paa den gamle Haderslev-Ribevej over Fole Bæk, der løber gennem Byen.

Aakær, Gd [*ɔkjə*]. TGst Aakjer; Gst, Postadr 1939 Aakær. — Se Aakær ndfr. u. Naturnavne.

Aakær, Lille-, Hs [ˈ*liłə ˌɔkjə*].

Agerskov, Gd [ˈ*aqəˌsgəs*]. VSK Agerskov Gd; Dörfer 1805 Agerskowhuus; Dok 1810 Skovfoged Huus paa Aggerschau; Schröder 1837 Agerskovhuus; TGst Aggerschau; Gst, Trap[4] Agerskov. — Se Agerskov ndfr. u. Naturnavne.

Alsøvang, Gd [ˈ*alsəˌvɔŋ*']. TM Alsövang; TGst Alsöwang; Opt 1920 [*alsøwaŋ*']; Gst, Postadr 1939 Alsøvang. — Se Alsædvang ndfr. u. Naturnavne.

Ballegaard, Gd [ˈ*bałəˌgœˈə*]. VSK Bille Gd.; U 1819 Balle; Schröder 1837, TGst, Gst Ballegaard. — Se Balle ndfr. u. Naturnavne.

Dyssegaard, Gd [*dysə*]. Dok 1779 Dyssegaard; VSK Dysel Gd; U 1819 Dysse; Schröder 1837 Dysselgaard; Gst 1857—58 Dyssegd; TGst Dysselgaard; Gst Dyssegaard; Postadr 1939 Dysselgaard (Dyssegaard). — Se Dysse ndfr. u. Naturnavne. Formerne med l maa gaa tilbage til VSK.

Ny-Dysse, Gd. TGst Neudysse; Gst Nydysse.

Fole Mark, Gde. U 1819 Fohl Feld; TGst Fohlfeld.

Fyldbing, Gd [*fyłˈbəŋ*]. TM, TGst Fyldbing; Opt 1920 [*fyłbeŋ*]; Gst Fyldbing. — Se Fyldbing ndfr. u. Naturnavne.

Fælled, Gd. TGst Fälled; Gst Fælledgaard; Trap[4] Fælled; Postadr 1939 Fælledgaard. — Se Fælled ndfr. u. Naturnavne.

Ganderup, Lb [*ganəsrœp*]. $^{23}/_{6}$ 1473 Gandrop; $^{3}/_{11}$ 1481 Ganderop; $^{30}/_{1}$ 1500 (Vid. 1695) Ganderup, Gandderup; Sk 1524 ganderop, ganderup; Sk 1542 Ganderup, Ganderupp; Reg 1580 Gandorp; Jb 1604—05, Mandt 1606, Jb 1639—40, Mejer 1649, Danckw 1652, M 1662, M 1664, Jb 1672, M 1688,

Jb 1690 Ganderup; DAtl Gamderup; VSK Gandrup; M 1844 Gannerup; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Ganderup. — Ganderup maa sammenlignes med følgende nørrejyske Navne: Gandrup, Vebbestrup S., Hindsted H. (udt. [*gan·drəb*]; $^{27}/_{11}$ 1466 Gamdrop; Mandt 1611 Gambdrup; M 1664 Ganderup), Gandrup, V.-Hassing S., Kær H. (udt. [*gɑjərəp*]; 1466 (1542 ÆDA III 99) Gamdrup; 1552 EGøyes Jb 441 Gamdrup) og Gantrup, Vorladegaard S., Tyrsting H. (udt. [*gaŋdrəp*]; 1465 (ÆDA I 172) Gantrup; Mandt 1610 Gantrup). Navnene har sikkert alle oprindeligt m i Forleddet, i Gandrup i V.-Hassing S. og nærværende Navn med saa tidlig Overgang til n, at den derved opstaaede Lydforbindelse nd har faaet samme Udvikling som ældre nd, opstaaet af n+þ. En lydlig Parallel er Sognenavnet Branderup (RO 1330—48 bramthorp), 3075. Af Mandsn. glda. *Gammi, samme Navn som ohty. Gammo (Förstem. NP p. 591), eller af et Tilnavn, identisk med oldn. Gammi. Samme Personnavn indgaar maaske i Gamst, Anst S. og H. ($^{16}/_{6}$ 1491 Gamste).

Ganderupgaard, Gd [*ganɔ̯ənœb|gœ'ə*]. M 1844 Gannerupgaard i Gannerup; TGst Ganderuphof; Gst Ganderup Gd; Trap[4] Ganderupgd.

Ganderup Kro, Gd [*|ganɔ̯ənœb |krœ'.i*]. — Tidligere Kro.

Ganderup Mark, Hse. U 1819 Gandrup Feld; Postadr 1939 Ganderup Mark.

Granlien, Gd. Gst, Trap[4] Granlien. — Nyere, norskpaavirket Navn.

Grimsmade, Gd [*|gʀims|maj'*]. TGst Grimsmaigaard; Gst Grimsmade Gd; Postadr 1939 Grimsmadegaard (Grimsmejgaard). — Se Grimsmade ndfr. u. Naturnavne.

Holtgaard, Gd. TGst, Ortschaftsverz 1890 Holtgaard; Opt 1920 [*hɑ̊ltgɑ'ɾ*]; Gst Holt Gd.; Postadr 1939 Holtegaard. — Se Holt ndfr. u. Naturnavne.

Hornsgaard [*|hɔɔ̯'ns|gœ'ə*]. (Her?) Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Historie p. 181) Hornshus; Dok 1779 Hoonsgaard; VSK Horns Gde; Schröder 1837 Hornsgaard; Gst 1857—58 Hornsgde; TM, TGst, Gst, Postadr 1939 Hornsgaard. — Subst. Horn, her brugt om et fremspringende Bakkeparti, se Indl. Udtalen er skriftpaavirket.

Kastaniely, Gd. Gst Kastaniely.

Keldkær, Gd [*kʲjælkjə*]. U 1819 Keelkieragger; TGst Kälkjärgaard; Oldekop Kjeldkjergaard; Opt 1920 [*kʲælkʲəgɑ'ɾ*]; Gst Keldkær Gd; Postadr 1939 Keldkær. — Se Keldkær ndfr. u. Naturnavne.

Kærgaard, Gd. TGst Kjergaard; Gst Kærgaard.

Langdel, Gd og Hse [*laŋ|di'əl, lɔŋ|di'əl*]. TGst, Ortschaftsverz 1890 Langdeel; Gst, Postadr 1939 Langdel. — Se Langdel ndfr. u. Naturnavne.

Madegaard, Gd [*|maj'|gœ'ə*]. TGst Maihof; Gst, Postadr 1939 Majgaard. — Made, se Indl.

Mellerup, Gde og Hse [*mælɔ̯ənœp*]. DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Mellerup. — Adj. glda. mæthæl „mellem". Efter Beliggenheden mellem Fole og Ganderup.

Nørregaard, Gd. Gst, Postadr 1939 Nørregaard.

Ottingsager, Gd [*|ɔdəŋs|aqə*]. TGst, Gst Ottingsager; Trap[4] Ottingsgd.; Postadr 1939 Ottingsager. — Se Ottingsager ndfr. u. Naturnavne.

Skaftkær, Hse. Oldekop Skaftkjer; Trap[4] Skaftkær. — Se Skaftkær ndfr. u. Naturnavne.

Skakkenborg, Gd [*|sgagən|bɔɔ̯'ə*]. — I Ganderup. Formodentlig den Gaard, der ifl. Schröder I p. 299 hørte under Grevskabet Schackenborg.

Solvang, Gd. Gst Solvang.

Stampemølle, Gd, Ml [*æ |sdam'b|mœl·*]. DAtl Stampemøllen; VSK Samp M.; Schmidt 1852 Nybøl Stampemølle; Gst 1857—58 Stampeml; Trap[1] Stampemølle; TGst Stampf-M.; Gst, Postadr 1939 Stampemølle. — Vandmølle ved Gram Aa.

Sønderholm, Hs. Postadr9 Sønderholm. — Se Sønderholm u. Naturn.

Tinggaard, forsv. Gd. Trap[4] Tinggd. — Lige Syd for Præstegaarden. Nedbrudt 1876. Her holdt Øvrigheden fra Ribe Ting (Trap[4] IX p. 193).

Toftgaard, Gd. Ortschaftsverz 1890 Toft; Trap[4] Toftgd.

Torntved, Gd. Dok 1777 Torn-Tved; TGst Tornived; Gst, Postadr 1939 Torntved. — Om den fsv. Bebyggelse Torntved se ndfr. u. Naturnavne.

Vestergaard, Gd. Oldekop Westergaard; Gst, Postadr 1939 Vestergaard.
Vestermark, Gde. TM Vestermark; TGst Westermark; Gst Vestermark.
Vesterskov, Gd. Gst, Trap[4] Vesterskov. — Se Vesterskov ndfr. u. Naturnavne.
Ørsbæk, Gd. Mejer 1649 Örsbeck. — Antagelig s. Lok. som Hornsgaard ovfr. Jfr. u. Bæknavnet Ørsbæk i Gram, Gram S., 3061.
Østerby. Dok 1776 østerbyen af Gandrup.

B. NATURNAVNE.

Aakær. Dok 1693 Synden Aakiær; U 1819 Aakier. || Aakær Toft [ˈɔɣjə ˌtʊst]. Dok 1777 (Afskr.) Aakiär Tofft; B 1819 Aakiers toft, Aakiertoft, Akiertoft; TM Aakjärtoft. || **Aamade.** U 1810 Wester Aamay Wiese; B 1819, U 1819 Aamayeng; TM Aamaieng.
Aalegaardsholm. Dok 1806 Aalgaardsholm.
Agerløkke. TM Agerlykke. || **Agerskov** [*aqəɹsgåʊ*]. K 1838 Agerskov; Opt 1920 [*aqərsgåw*']. — Støder op til Gram Skov.
Alsædvang [ˈaɫsəˌvɔŋ']. Dok 1777 Aldsäd Vang; Dok 1778 de Fohlers Alsæd vang; B 1808, U 1808 Allsäd; B 1819 Allsæd; I 1912 Alsøvang; I 1923 Alsædvang, Alsing. — Subst. Alsæd „den nærmest ved byerne og gårdene beliggende agerjord, der aldrig lægges ud til hvile, men besås hvert år" (Feilb.).
Balle. Dok 1777 Balle, Ballie Vang; Dok 1778, I 1912 Balle. || Balle Krog. Beskr 1809 Ballekroeg; Dok 1809 Ballekrog, Ballekroeg. — Balle, se Indl.
Birketoft. I 1912 Birktoft. || **Birketved.** B 1809—10 Birktved, Bircktvedt, Birktvedt; U 1810 Bircktwed, Bircktwedt; B 1819 Bircktved.
?Bjærgtuer. TM Bergtur. — Eng, der støder op til Engtuer ndfr. (nu Agerjord). Efterleddet er sikkert Plur. af Ordet Tue.
Blok. I 1912 Blok. — Blok, se Indl.
Bolbrød Skifte. Dok 1790 (Afskr.) Bolbrødskift.
Boløkke. TM Bolykke.
Bombro [*bœmˈbʁœˈ*]. TM, I 1912 Bombro. — Mark ved en Vej over Fole Bæk. Af Subst. Bom.
Braaleng. B 1808, U 1808, B 1819 Braaleng. — Muligvis af Verb. brøle, der i nogle Egne af Sønderjyll. udtales [*brå·l*] (Feilb.).
Bredmade. Dok 1806 Bredmay, Breemay; B 1819 Norden Breemay; TM Norder Bredmai; I 1912 Bredmaj.
Brunsholm [ˈbʁuwˈnsˌhɔlˈm]. B 1808 Bruusholm; U 1808 Brunsholm; B 1819 Brunsholm, Bruunsholm, Bruunsholm Landeng; TM Brunsholm; I 1912 Bruunsholm, Brunsholmeng. — Af Tiln. (Slægtsn.) Brun.
Buksholm. B 1819, U 1819 Boxholm; TM Boksholm, Nör-, Sönder Boksholm; I 1923 Boksholm. — Støder op til Buksholm i Nybølgaard, Gram S., 3061; s. d.
Bækeng. B 1819, U 1819 Beckeng; TM Bakeng, Boekeng, Bækeng.
Daalse. Dok 1809, B 1809—10, U 1819 Daalse; TM Caalse, Daalse; I 1912 Dolse; I 1923 Daalse, Dollse.
Degneeng. I 1912 Degneeng. || **Degneløkke.** I 1912 Degnlykke.
Digeeng [*æ* ˈ*di·q*ˈ*æŋ*']. B 1808, U 1808, B 1819 Diigeng; TM Digeeng.
Drisnap Busk. Dok 1776 Drischnap Busk.
Dysse. Dok 1777 Dysse, Dyße; Dok 1778, B 1808 Dysse; U 1808 Düsse, Dysse, W. Dysse; U 1819, TM, I 1912 Dysse. — Subst. Dysse „Bunke, Dynge", her maaske i Bet. „Gravhøj". || **Dysseg aard Toft.** TM Dyseegaardtoft. — Se Dyssegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.
Enemærket. B 1819 Enemerket. — Enemærke, se Indl.
Enggaard. Beskr 1809 Enggaard, süden Enggaarde, Jenges-Enggaard; Dok 1809 Enggaardsskift, Jengesenggaard; B 1809—10 Enggaarde; B 1819 Enggaard, Nørr-Enggaard; TM Nörenggard; I 1912 Enggaard. — Jenges- i Beskr 1809 er Gen. af Mandsn. sønderjy. Jeng (Kok II p. 27 u. Inge). || **Engtuer.** TM Engtur. — Jfr. ovfr. u. Bjærgtuer.
Essing. B 1819, U 1819 Essing; TM Nör-, Sönder Essing; I 1912 Essing. ||

Essing Sluse [ˈæsəŋ ˈsliuw·s]. — Ved Gram Aa. Navnet er snarest en Sammensætning paa -eng.

?Farvebæk [æ ˈfɑi·ˌbæk]. — Lille Grøft, der munder ud i Gram Aa ved Stampemøllen. Navnet kunde maaske komme af et med Stampemøllen forbundet Farveri.

Flavskifte. (Her?) Beskr 1809 den stoore Flavheede; U 1819 Flaggenschifte; K 1838 Øster-, Wester Flavskifte; TM Flaggeskifte. — Jy. Flave „Hedetørv".

Flintbjærg [ˈflin'dˌbjɛi'ə]. B 1819, U 1819 Flintbierg; TM, I 1912 Flintbjerg.

Fole Bæk. TM Fohlbach, Fohl Bach; TGst Fohlbek; Opt 1920 [fo·lbæg]; Gst Fole Bæk. || **Fole Skov.** 30/1 1500 (Vid. 1695) Foele Skov. — Se Fole ovfr. u. Bebyggelsesn.

Fruesig [(æ) ˈfʁu·ˈsi'x, ˈfʁu·ˈsi·x]. B 1819, U 1819 Fruesiig; TM Freusig; I 1912 Frue Sig. — Eng. Hører i 1819 til Præstegaarden, men er vel oprindelig Jord, der har tilhørt Kirken (indviet til Vor Frue?).

Fuglehoved. Dok 1790 (Afskr.) Fugelhoved; Dok 1806 Faul Hoed; Beskr 1809 Fuglehoved.

Fyldbing [fyl'bəŋ, fyl'vəŋ]. Dok 1776 fylbing; Dok 1777 Fyldbing; B 1808 Fyldbing, Østerfyldbing; U 1808 Fyldbing, Fyldbing-Ackern, Öster-Fyldbing, Wester Füldbing; B 1819 Fyldbing, Fylbing; I 1912 Fyldbing. — Langstrakt Agerareal, der støder op til Alsædvang. Sidste Led er jy. Bing „Kasse, Aflukke" (se Feilb.). Navnet er muligvis af spøgende Karakter, idet det kan betegne et Sted, hvor Afgrøden fylder godt i „Bingen"; jfr. Sammensætningen Kornbing. Paafaldende er dog Udtalen med Stød og Førsteledstryk.

Fælled [fɛ·ɬəd]. Dok 1778 Fælet ved Horns Led; B 1808 Fäleden; U 1808 Fäled; Dok 1809 Oster-Fæled, Wester Fæled; B 1819 Fæleden, Fælleden, den nørr Fæled, den sønder-, østere-, vestere-, midt Fælled, den nørr Fælledslücke, Vesterfælled; TM Taled, Täledjord, Fäledjord, Fälled, Westerfälled, Osterfälled, Sönderfälled, Nörfälled, Sönder Fälled. — Fælled, se Indl.

Fællesgrav [ˈfæɬ'əs ˈgʁɑs]. — Sandgrav. || **Fællesjord.** TM Fällesjord.

Gaasemade. B 1808, U 1808 Gassemay; B 1819 Gaasmay; U 1819 Gaasemay; TM Gaasmai; I 1912 Gaasemaj. — De ældste Kilder tyder paa, at Forleddet oprindelig er Gasse „Gase".

Gadejord. U 1819, TM Gadejord; I 1912 Gade.

Gammeljord [æ ˈgɑm'əlˌjœ'ə]. Dok 1776 Gamel Jord; Dok 1806, U 1819, TM, I 1912 Gammeljord. — Agerjord vest for Byen. || **Gammelvej.** TM Gammelwei, Gammelvei. — Vejen til Fyldbing.

?Geddeholm. Jb 1792 Giedeholm; U 1792—93 Gieddeholm. — I Myrmade ved Gram Aa.

Gram Eng. TM Grameng. — Paa Grænsen til Gram S., 3061.

Grimsmade. Dok 1777 Grims May Vang; Dok 1777 (Afskr.) Grimms May Wang; Dok 1778 Grims May; B 1808 Grimsmayvang, Grimmsmaywang, Nye-Grimsmay; U 1808 Grimmaywang, Grimsmaywang, Ostergrimsmaywang, Nye-Grimsmay; B 1819 Grimsmay, Grimmsmay, Grimsmayvang, Grimmsmayvang; TM Grimsmai, Grimsmaivang; I 1912 Grimsmaj. || **Grimstoft.** Dok 1777 Grimtofft; B 1819 Grimmtoft, Grimtoft, Grimstoft, Grimmstoft; U 1819 Grimmtoft; TM, I 1912 Grimstoft. — De to Lokaliteter støder op til hinanden. Af Mandsn. glda. Grîm.

Grønløkke. B 1819 den lille grønne Lycke; U 1819 Grönlück. || **Grønning.** B 1809—10 den vester Grønning; B 1819 det grønne østen Gaarden. — Grønning, se Indl.

Grønskær [grönsˈkjœ'ɹ]. 1780 (C. Andersen, Grams Historie p. 275) Grønskjær; TM Grönskjär; I 1912 Grøns Kjær. — Af Slægtsn. Grøn eller muligvis af Subst. Grønning.

Haleeng. U 1808, B 1819, U 1819 Haleng; TM Haleeng; I 1912 Hale. — Hale, se Indl.

?Hanningtoft. Dok 1777 (Afskr.) Hatlings Tofft; I 1912 Hanningtoftbjerge.

Hede. TM Heden. || **Hededal Ager.** B 1819, U 1819 Heededallagger; (her?) I 1912 Hedeager. || **Hedevej.** Dok 1777 (Afskr.) Heede Vey.

Holdensholm. TM Holdesholm; I 1912 Holdens Holm; I 1923 Holdensholm, Holdens Holm. — Mandsn. sønderjy. Holden (DgP u. Halfdan).

Holm. Dok 1777 Holm Engekier; B 1806 De Fohler Holme sønden Aaen; B 1808 Holm, Holmen; B 1819 Holm, Holmen ved Breemay, Holmen sønden Strømmen; TM Holmen, Holn, Holm. — Holm, se Indl.

Holt [*hœld*]. B 1808, U 1808, B 1819, TM, I 1912 Holt. — Større, højtliggende Stykke Agerjord nordøst for Byen. || Holt Agre [ˈ*hœlˀd* ˈ*aqə*]. U 1819 Holt Acker; TM Holtagre. || Holt Led. Dok 1809 Holt-Led. || ?Holt Snav. Dok 1809 Holzsnov; B 1809—10 Holz snov. || Holtvej [*æ* ˈ*hœlˀd*ˌ*væj*]. — Holt, se Indl.

Hornsbæk [ˈ*hœɹˈnsˌbæk*]. TM Hornbach, Hornsbach; TGst Hornsbek; Gst, Trap[4] Hornsbæk. || **Hornsled.** Dok 1777 Hornsled. — Paa Grænsen til Gram Sogn. Se Hornsgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Udtalen af Hornsbæk er skriftpaavirket.

Hoved. Beskr 1809 Hoved ved Becken. — Hoved, se Indl.

Hvide Mergelgrave [*æ* ˈ*vjjˑə* ˈ*mæɹˈqəlˈgʀaəˑ*]. I 1912 Hvide Lergrave. — Maa være et Sted, hvor der er gravet Hvidler dvs. stærkt kalkholdig Mergel.

Hævtholm. B 1808, U 1808 Hävtholm; B 1819 Hævtholm. — Eng. Maaske af Verb. hæfte i Bet. „tøjre" (Feilb. fra Vestjyll.).

Højvang. TM Höjvang.

Hørgaard [*höiˑɬyk, höiˑgœ*]. B 1819 Eng som kaldes Hørregaard; TM Hörrgaard; I 1912 Hørgaard. — Hørgaard „Indhegning til Hør".

Jeppesgab. Dok 1815 Jeppesgab; B 1819 Jeppesgaf, Jeppelgaf.

Jesperkrog. B 1806 Jesperkrog; B 1819 Jesperkroeg; TM Jesperkrog; I 1912 Jespers Krog; I 1923 Jesperkrog. — Mandsn. Jesper.

Kalvetoft. U 1808 Kaltoft. || **Kalvevang** [ˈ*kalˑˌvɔŋ*']. Dok 1776 Kall Vang; Dok 1777 Kalvang, Kalvevang Fodstætte eller Kiørhull; B 1808 Kallvang; B 1819 Kallvang, Øster-Kallvang, Vester Kallvang; TM Kallvang, Westerkalvang, Österkallvang; I 1912 Kalvvang. — Kiørhull „Kørehul" i Dok 1777 maa være en Aabning (i et Gærde), hvorigennem der kan køres.

Keldkær [*ɬjælɬjə* ˈ*aqə*]. Jb c. 1630 Köhlkerr; Dok 1777 Keldkier ager, Øster-, Wester-, Mit Keldkier ager, Kieldkier, øster Kildkier; Dok 1778 Kieldkier Aggere; B 1808 Keelkieragger; B 1809—10 Keeldkier, Keeldkier-Kroge, Keelkieragger; B 1819 Keelkier, Keelkieragger; TM Kjälkjäragre, Kjälkjärägre, Kjälkjärfälled. — Subst. glda. kældæ „Brønd, Kilde".

Kirkeeng. Dok 1815 Kirckeng; U 1819 Kierckeng, Kircken, Westen-Kirckeng; TM Kirkeng. — Ved Gram Aa. || **Kirkeholm.** B 1819 Kirckholm, Kirckeholm.

Klebjærg [*klɜˈbjɛɹˈə*]. — Bakke paa Vejen til Brændstrup. Forleddet kunde være Klev el. Kløv, hvorom se Indl.

Kløvenge [ˈ*klæsˑˈæŋˑ*]. Dok 1809 Kleveng, Kleveng-Wiese; B 1819 Kløveng; U 1819 Klöveng; K 1838 Kløv Eng. — Kløv, se Indl.

Knude. I 1912 Knude. — Navn paa en Eng. Knude, se Indl.

Landbolsløkker. TM Landböslykker, Landboeslykker; I 1923 Landbolsløkke. — Subst. Landbol „Kaadner, mindre Landbruger" eller „Kaadnersted, mindre Landejendom".

Landeng. B 1819 Landeng, Landengen, Meulmay-Landeng, Bruunsholm Landeng; U 1819 Meulmay und Landeng; TM, I 1912 Landeng. — Større Engstrækning ved Gram Aa. Jfr. Landeng i Seem S., 2707.

Langdel. Dok 1777 Langdel, Øster-, Vester Langdeel; B 1808 Langdeel; B 1819 Oster Langdeel; TM Osterlangdeel, Langdel, Längdel(?). — Agerjord. || **Langmose.** I 1912 Langmose. || **Langsigshede.** Beskr 1809 Langsiigsheede.

Lergrave [*æ* ˈ*lɛɹˑˈgʀaəˑ*]. I 1912 Lergrave. — Fælles Lergrave.

Lilleløkke. B 1819 den lille Lycke. || **Lillevang.** Dok 1777 Lilvang; B 1819 Liedenvang, den østere Liedenvang; TM Lillevang, Osterlillevang; I 1912 Lille Vang.

Lund. TM Lunden. || **Lundskær.** Dok 1777 Lunst Kiers Vandløb; Dok

1778 en Gammel Enge gaarde kaldet Lundskier; B 1809—10, B 1819 Lundskier; TM Lundskjär. — Lund, se Indl.

Lysing [*lʏj·səŋ*]. Dok 1790 (Afskr.) Lyssing Skovskifte; B 1808, U 1808 Lysing; Beskr 1809 Lyesing; B 1809—10 Lysing; B 1819 Lyesing; TM Lysingskov; I 1912 Lysing, Lyseng; Gst, Trap[4] Lysing. || Lille-Lysing [*ˈlilə ˈlʏj·səŋ*]. Trap[4] L.-Lysing. || Vester-Lysing. U 1808 Westerlysing; B 1809—10 Wester-Lysing; TM Westerlysing. || Øster-Lysing. Dok 1806 Øster Lysing; TM Österlysing. || Lysing Agre. TM Lysingagre. || Lysing Enemærke. B 1809—10 Lysing Enemerk; TM Lysingenemark; I 1912 Lysing Enemark. || Lysing Fælled. B 1819 Lysing Fæled; TM Lysingfälled. || Lysing Krat. TM Lysingkrat. || Lysing Nørretoft. TM Lysingnörtoft. || Lysing Toft. Dok 1777 Lysing toft; Dok 1778 Lysing Tofft; B 1819 Lysingtoft; TM Lysingtoft, Lysyngtoft. || Lysing Vang. TM Lysingvang. — Skov. Lille-Lysing er s. Lok. som Lysing Krat, Vester- og Øster-Lysing ifl. TM tilstødende Stykker Agerjord. Navnet er en ing-Afledning af Adj. lys og maa vel sigte til, at der har været Rydninger i Skoven. Samme Afledning forekommer i Sverige og Norge som Sønavn (SOÄ XVIII p. 158; Indrebø, Norske Innsjønamn II p. 121).

Madegaard. Dok 1809 Maygaarde, Maygaarden. — Made, se Indl.

Melkær. Beskr 1809, Dok 1809 Meldkier. — Adj. jy. meld- „midter-", glda. (i)mællæ.

Mellemvang. TM Mellemvang.

Mellerup Gade. Dok 1776 den saa kaldede Meldrup gade. — Se Mellerup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Midtløkke. B 1808 Mittlücken; U 1808 Mittlück. || **Midttoft.** I 1912 Midttoft.

Mose. U 1808 seine sogenannte Moos bey Grimsmay; U 1819 Moose; TM, I 1912 Mose. || **Moseeng.** B 1806 Moos Eng; B 1808 Mooseng; TM Moseng. || **Moseløkke.** B 1819 Mooslück.

Myrmade [*ˈmʏj·əˈma·i* el. *maj*]. B 1819 Myrmay; U 1819 Myremay; TM Myremai; I 1912 Myremaj. — Eng ved Gram Aa. Subst. Myr „Mose", hvorom se Indl.

Møgelmade. B 1819 Meulmay, Meulmay-Landeng; U 1819 Meulmay und Landeng; TM Meulmai. — Adj. jy. møgel „stor".

Møllekær [*mølˈkjə*]. Dok 1806 Mølkiær; B 1808 Möllkierlück; Dok 1809 Möllkierwiese; B 1819 Møllkier, Møllkierlück; U 1819 Möllkier, Möllkiereng, Möllkierlück; K 1838 Möllkjer; TM Mögelkjär, Mögelkjärkroog; I 1912 Møgelkjær. — Eng ved Fole Bæk ikke langt fra en Vandmølle. Formerne i TM og I 1912 skyldes antagelig Paavirkning fra det foregaaende Navn.

Naldholm. U 1819 Nallholm. — Planten. jy. Nalde „Nælde".

?Nederstagervej. Dok 1806 Nestaggere Weg. || **Nedertoft.** I 1912 Nedertoft.

Nybæk. B 1819 den nye Beck.

Nørrebæk. TM Norder Bach. || **Nørregaard.** U 1819 Toft oder Nörrgaard beym Dorfe. || **Nørrehale.** TM Nörhale; I 1912 Nørhale. || **Nørrehede.** B 1819 Nørr Heede, Nørreheeden; TM Nörhede. || **Nørrekobbel.** B 1819 det nordere Kobbel. || **Nørrekær.** Beskr 1809 Nörrkier, Nörrkierhale. || **Nørreløkke.** B 1819 Nørrlyck; TM Nörlykke. || **Nørremark.** B 1819 Nørremarken, Nørremarcken; I 1912 Nørmark. || **Nørrestrøm.** TM Nör Strom, Norderstrom; TGst Nordstrom. — Kanal Nord for Gram Aa. || **Nørretoft.** B 1819 Nørretoft; TM Nör Toft. || **Nørrevang.** TM Nörvang.

Ottingsager [*ˈɔˈdəŋˌaqə*]. Dok 1806 Ottingsaggere; B 1808, B 1819 Ottingsagger; K 1838 Ottings Agre; TM Ottingsager, Otingsager; I 1912 Ottingsagre. — Otting, se Indl.

Overtoft. U 1808 Overtoft, Owertoft; B 1819 Overtoft, Overtofte, Overtofter; TM, I 1912 Overtoft.

Plantebed [*æ ˈplaŋˈdəˌbæj*]. I 1912 Plantedbed. — Lille Areal i Fole By. Plantebed er Navn paa et fælles Jordstykke til Dyrkning af Kaalplanter; jfr. Feilb.

Præstemark [*æ ˈpʀɛ·sdˌma.ig*]. — Flere Lokaliteter. || **Præsteskov.** TM Prästeskov; Gst Præsteskov.

Risholt. Beskr 1809 Vester-Riisholt, Österriisholt. — Ris „Krat", se Indl.

Rævegrave [ˈʀæs·ˈgʀɑs·]. Beskr 1809 Revegrave; Dok 1809 Revgrave; TM Rävegrave; I 1912 Rævegrave.

Rørdam [æ ˈʀø·ɹˌdam']. TM Rohrdam. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sand. TM Sand, Sande. || **Sandgrav** [æ sanˀəgʀɑs]. I 1912 Sandgrave. || **Sandvej.** TM Sandweg.

Sivtoft. Dok 1777 Sievetofft.

Skaftkær [sgɑs'dɬˀə]. Dok 1778 (Afskr.) Skaftekjer Skovskifte; Dok 1790 (Afskr.) Skaftkjerskifte; Dok 1804 Skafterkier Kier Skou Skifte; Dok 1806 Skaftkiær, Synden skaftkiær; Beskr 1809 Schaffkier; U 1819 Schaftkier, Skaftkierflaggenschift; Gst 1857—58, Trap[1] Skaftekjær; TM Skaftkjaerskov; I 1912 Skaftkjer; Gst Skaftkær. || Skaftkær Fælled. TM Skaftkjärfälled, Skaftkjärfälleder. || Skaftkær Hede [ˈsgɑs'dɬˀə ˈhi·]. B 1819 Skaftkierheede; U 1819 Skaftkierheide, Skaftkierheede; TM Skaflkjerhede, Skaftkjärhede. || Skaftkær Sig [ˈsgɑs'dɬˀə ˈsi'x]. Dok 1809 Schaftkiersiig, Skaftkiersiig-Wiese; B 1809—10 Schaftkier siig; U 1810 Schaftekiersiig; B 1819 Skaftkiersiig; TM Skaflkjärsiig, Skoftkjärsiig(?), Skaftkjaersiig; I 1912 Skaftkær Sig. — Skov. Snarest af Subst. Skaft, fordi man her har taget Materiale til Skafter; jfr. m. H. t. Betydningen Navne som Loftlund, Loftskov. En anden Mulighed er maaske et Plantenavn *Skaft med s. Bet. som da. Skæfte, sv. Skäfte „Equisetum hiemale" (Lyttkens, Svenska växtnamn p. 1598). Jfr. ty. Schafthalm, Schaftheu „Equisetum" (Grimm).

Skotvej [ˈsgɔ'dˌvæj]. Dok 1776 skiøt veyen som gaar efter fylbing; B 1819 Østerskottveylücke; TM Skottweg; I 1912 Skotvej Lykke. — Subst. jy. Skotvej „mindre bivej fra by til by" (Feilb.).

Skovager. I 1912 Skovager. || **Skoveng.** I 1912 Skoveng.

Skrædderløkke [æ ˈsgʀæjəˈly'g].

Smedetoft [æ ˈsmæj·ˌtɔst]. TM Smedetoft.

Spids. TM Spidsen.

Stampemølle Eng [ˈsdam'bmɶlˌæŋ']. B 1819 Stampmølleng; U 1819 Wiese westen der Walckmühle; K 1838 Stampmølle-Eng; TM Stampmölleng. || **Stampemøllevej.** B 1819 Stampmøllveyen. — Se Stampemølle ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Storeholm. U 1808 Stoore-Holm, auf den großen Holm.

Stridholm. B 1819 Stridholm; U 1819 Stridsholm; TM Stridholm. — Eng i Nærheden af Stampemølle. Subst. Strid, vel i Bet. „Retstrætte". Jfr. Stridsholm i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Sønden Strømmen. B 1819 Sønden Strømmen.

Søndereng. B 1808 Söndereng; B 1819 den søndere Eng. || **Sønderholm** [syŋəˈhɔl'm]. TM Sönderholm; I 1912 Sønderholm. || **Sønderløkke.** B 1819 den søndere Lycke. || **Søndervang.** TM Söndervang.

Toftager. B 1808 Toftagger. — Toft, se Indl.

Tordentræer. Dok 1790 (Afskr.) Tordentræ-Kjer; Beskr 1809 Tordentræerne; Dok 1809 Tordentræer, Torntræerne, Tordenträerne. — Formodentlig Træer, hvor man har „sat Torden hen"; se Aug. F. Schmidt i DSt 1928 p. 56.

Torne. Beskr 1809 die sogenannten Torne; I 1912 Torne. || **Torntved.** Sk 1542 Torntwett Mark; Reg 1580 Torntwedt velde; Jb 1604—05 torntuedtuelde; Jb 1690 Torntwedfeldt; Dok 1780 Torntved, torntved Marck; B 1808 Torntvedt, Torntvedtagger; B 1819 Torntved, Torntvedagger; TM Torntwed; I 1912 Torntved, Torntved Eng. || Torntvedvej [ˈtœɹntəˈvæj]. Dok 1806 Torntwedt Weg. — Efter en forsvunden Gaard Torntved, af hvis Voldsted der endnu findes Spor (se Trap[4] IX p. 193). Forleddet er Planten. Torn.

Trindtoft. Dok 1777 Trindtofft; B 1808, U 1819 Trindtoft. — Adj. trind „rund".

Tudsmade. B 1808, U 1808 Tuusmay; B 1809—10 Tuusmaj; Dok 1815 Tuusmay, Tuusmayeng; B 1819 Tuusmay; TM Tusmai. — Dyrenavnet Tudse.

Tyrager. I 1912 Tyrager. || **Tyreng.** TM Türeng. — Dyren. Tyr.
Tørvehede [ˈtöɔiəˈhi·].
Ulvekrog [ˈulə¡krɔɔˈɔ]. B 1819, U 1819 Ullkroege; TM Uldkrog; I 1912 Ulvkrog; I 1923 Ullekrog, Ulvkrog. — „Der skal efter Sigende den sidste Ulv være bleven dræbt" (I 1912). || **Ulvskær.** Dok 1779 Ulskier; Dok 1790 (Afskr.) Ugelskjer; Dok 1806 Ulskiær; U 1808 Ullskier; Dok 1809 Olskier, Olfskier, Ulfskier, Ulskierschifte; B 1819, U 1819 Ulfskier; TM Ulskjär; I 1912 Ulvskjær. — Dyren. Ulv el. det tilsvarende Mandsnavn.
Veggeslet [*vɛgəˈslæˈd*]. Dok 1806 Veggeslet; B 1819 Viggersslette; U 1819 Viggersslett, Wiggersslett; K 1838 Wegersslette; TM Wiggeslett; I 1912 Vegeslette. — Snarest af Subst. glda. væggæ, jy. Vegge „Kile" (Feilb.), her vel om et kileformet Jordstykke. Udtalen med *[g]* er maaske sekundær. Forleddet kan næppe være Planten. Vægger „Pil", der udtales med ø-Lyd paa Egnen.
Vesterager. B 1819 Vester agger. || **Vestereng.** U 1810 Westereng. || **Vesterhede.** U 1819 Westerheede; TM Westerhede. || **Vesterløkke.** B 1819 den Vestere Aggerlücke. || **Vestermark.** Dok 1778 Vester Marck; TM Westermark, Vestermark; I 1912 Vestermark. || **Vestermose.** Dok 1778 den Vestre Moese. || **Vesterskov.** Dok 1776 Vester Skov; B 1819 Vesterskau, Vesterskauen; TM Westerskov; I 1912 Vesterskov. || **Vestertoft.** U 1808 Westertofte. || **Vestervang** [ˈvæsdə¡vɔŋˈ]. Dok 1776 Vester Vang; B 1808 Westerwang; B 1819, TM, I 1912 Vestervang.
Vie. B 1808 Viid; U 1808 Wiid; B 1819 Viid; U 1819 Wiid; TM Vie; I 1912 Viide. — Lav Agerjord. Trænavnet Vie „Pil".
Østereng. TM Ostereng. || **Østerhede.** TM Osterhede. || **Østerløkke.** TM Oster Lykke. || **Østermark.** B 1808 Östermarken; U 1808 Osterfeld; B 1819 Østermarken; TM Ostermark. || **Østertoft.** U 1819 Ostertoft; TM Östertoft. || **Østervang.** I 1912 Østervang.

3061. GRAM SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Gram, Sb [*gʀæm'*], [ˈ*gʀæm· ˈsås'n*]. VJb 1231 (13. Aarh.), $^{28}/_{5}$ 1285 Graam; $^{31}/_{3}$ 1286 (Hvitfeld), $^{31}/_{5}$ 1314 (Hvitfeld) Gram; RO 1330—48, $^{6}/_{5}$ 1347, $^{25}/_{6}$ 1372 Graam; $^{7}/_{1}$ 1398, $^{6}/_{4}$ 1399 Gram; $^{2}/_{3}$ 1400, $^{28}/_{2}$ 1409, NecrRip 1409 Graam; $^{22}/_{3}$ 1432, Udat 1451—1513 (Udt. 16. Aarh.), $^{6}/_{6}$ 1455, $^{4}/_{3}$ 1456, $^{12}/_{5}$ 1458 (Terpager), $^{26}/_{1}$ 1463, $^{28}/_{2}$ 1464, u. D. 1465 (Vedel Simonsen, ÆDA V 640) Gram; $^{31}/_{5}$ 1465, $^{1}/_{6}$ 1468 Graam; $^{14}/_{4}$ 1472, Udat. 1480—1500 (Voss) Gram; $^{25}/_{11}$ 1490 (1849) Graam; $^{16}/_{6}$ 1491, $^{6}/_{10}$ 1492 Gram; $^{30}/_{11}$ 1495 (Pav. Kopib.) Graue; $^{23}/_{1}$ 1496 (Udt. 16. Aarh.), $^{15}/_{4}$ 1499, $^{33}/_{4}$ 1499 (Pav. Kopib.), $^{26}/_{5}$ 1499 (Pav. Kopib.), $^{30}/_{1}$ 1500 (Vidisse 1695), $^{20}/_{2}$ 1501, $^{1}/_{6}$ 1503, $^{30}/_{7}$ 1507 (Pav. Kopib.), $^{10}/_{2}$ 1508, $^{10}/_{8}$ 1508, Udat. 1508—13 (Hertug Frederiks Reg.), u. D. 1511 (Hertug Frederiks Reg.), 1543 (1553 ÆDA V 344), Sk 1543 Gram; Jb 1639—40 Gramb; Mejer 1649 Gram; Danckw 1652 Gram-Kirche; M 1662, M 1664 Gram; Jb 1672 Gramb; M 1688, DAtl Gram; VSK Gram K & B.; Schröder 1837, Gst 1857—58 Gram; Trap[1] Gram-Slotsby; TGst Gramm; Gst, Postadr 1939 Gram. — Opr. Navn paa en Borg, der indtil 15. Aarh. laa i den sydvestl. Del af Storskoven, se under Naturnavnet Gammel-Gram i Gram ndfr. Navnet maa sammenstilles med Landsbynavnene Gram i Raarup og Bjærge S., Bjærge H. (udt. [*gʀæm'*], $^{29}/_{9}$ 1442 Gram) og Gram i Skanderup S., Hjelmslev H. (1573 (1555—78, ÆDA V 313) Gram). De ældste Former af Sognenavnet viser, at det har opr. langt a; det er da snarest sammensat af Adj. glda. grā „graa" og -heim, se Indl. under -um; jfr. Kr. Hald, De danske Stednavne paa -um Kap. 7.

Aalegaardhuset. B 1806 Aalgaardhuuset. — Ligger ifl. B 1806 ved Skellet mod Fole, antagelig ved Aalhusvang og Aalgaardeng i Gram; jfr. Aalegaardsholm i Fole S., 3059. Aalegaardhus betyder formodentlig „Bolig for Fisker, der røgter Aalegaarden".

Aalehus. Beskr c. 1774 beym Aalhaus. — Vistnok indentisk med Aalegaardhuset ovfr.; Aalehus er formodentlig Ellipse for dette Navn.

Aarup, Gde [*å'ʌp*]. Udat. Esger Bisp i Ribe 1246—73 (LB) Atorpmarck, Atorpmarch; RO 1300—1320 Athorp; Sk 1524 Aarup; Sk 1542 Arup, Arupp; Reg 1580 Arup; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Aarup; Mejer 1649 Orup; Danckw 1652, Jb 1672 Aarup; DAtl Aarup Bye; VSK Aarup Gde.; Schröder 1837 Aarup, Arup; Gst 1857—58 Aarup; Trap[1] Aarupgaarde; TGst, Gst, Postadr 1939 Aarup. — Subst. glda. ā „Aa". Aarup ligger ved Gels Aa.

Aarupgaard [*å·ʌəbˈgå'ˌi*]. Rhode 1775 Arupgaard; TM Aarupgaard; TGst Aaruphof; Gst Aarup Gd; Trap[4] Aarupgd.

Lille-Aarupgaard [ˈ*lleļə å·ʌəbˈgå'ˌi*].

Aaskov, fsv Gd [*ɔsgəˌi*]. Jb 1604—05 Aschouw; Jb 1639—40 Aaschow; Mejer 1649 Aschow; Danckw 1652 Aschaa; Jb 1672, Jb 1690 Astschouff; DAtl Aaskov; VSK Aaskovgaard; Schröder 1837, Gst 1857—58 Aaskov; Trap[1] Aaskov Gd.; TM Aaskov; Oldekop Aaskovgaard; I 1912, Trap[4] Aaskov. — Subst. glda. ā „Aa"; Gaarden laa ved Gels Aa.

Asdalgaard [*asdəlˈgå'ˌi*]. VSK, Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1] Asdal; Oldekop, TGst Asdalgaard; Gst Asdal Gd; Trap[4] Asdalgd.; Postadr 1939 Asdal. — Naturnavnet Asdal i Tiset.

Baskær, Gd [*baskjæˌi*]. Kok II Baskær; Oldekop Baskierhof; Trap[4] Bas-

kærgd.; Gst, Postadr 1939 Baskær. — Naturnavnet Baskær i V.-Lindet.

Billeslund, Gd [*beļəsˈluˈŋ, beļəsˈlugəŋ, biləsˈluˈŋ*]. L 1800 Bielles Lund; L 1806, U 1810, Aagaard 1815, Schröder 1837, Gst 1857—58 Billeslund; Lyngby 1859 [*biləsluˈŋ*]; Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Billeslund. — Bygget ca. 1800 af Grev Knud Bille Schack (d. 1821), der vistnok som Barn var blevet kaldt Grev Bille (C. Andersen, Grams Hist. p. 300).

Birk, Gde og Hse [*æ bɛɾˈg*]. Schröder 1837 Westerlinnetbirk; Kok II Birk; Trap[1] Birket; Oldekop Westerlinnetbirk; Gst Birk; Trap[4] Birket. — Naturnavnet Birke i V.-Lindet.

Blinde Otting, Gd. L 1820 die blinde Otting. — Gaard i Enderupskov, der hører til V.-Nybøl.

Blæsbjærg, Gd [ˈ*blæį·sˌbjæɾˈə*]. — Naturnavnet Blæsbjærg i Tiset.

Brandenhof, Gd [ˈ*bʀanˀənˌhɔf*]. VSK Brandenhoff; U 1822 Brandenhof, Brantenhof; Oldekop, TGst, Gst, Postadr 1939 Brandenhof. — Dannet i Analogi med tyske Navne paa -hof, maaske af Slægtsn. Brandt; Opt. 1920 nævner et Sagn om „en Hyrde Brand, som her havde bygget en Hytte".

Brogaard [*bʀœgœɾ*]. TM Gjelsbrogaard; Trap[4] Brogd. — Gaard ved Gelsbro, ifl. Trap[4] nedlagt 1880.

Demstrup, Hse. Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181), Oldekop, Trap[4], Postadr 1939 Demstrup. — Ifl. Oldekop et Kaadnersted, efter Trap[4] Arbejderboliger ved Gram Teglværk. Naturnavnet Demstrup i Gram.

Enderupskov, Lb [*æŋəɾəbˈsgås*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Immæthorp; NecrRip 1240—1440 Ymdrop; RO 1330—48 Jmthorp; [10]/9 1343 Ymdropskugh; [16]/2 1421 Ymdrop; [20]/2 1501 Endervpskow; Sk 1524 Enderupskoff; Jb 1530 Enderopßkoff; Sk 1542 Endorpschow, Enderupschow; Reg 1580 Enderupschow; Jb 1604—05 Enderupschow, Endrupskov; Jb 1639—40 Enderup Schouw; Mejer 1649 Enderurpschow; Danckw 1652 Enderupschow; M 1662 Enderup Schoff; Jb 1672 Enderup Schouff; M 1688 Enderup Schou; DAtl, VSK, Schröder 1837 Endrupskov; Gst 1857—58, Trap[1] Emdrupskov; TGst Endrupskov; Gst, Postadr 1939 Enderupskov. — Mandsn. glda. Immi (DgP).

Enggaard, Hs [*æŋ·gœɾ*]. Gst, Postadr 1939 Enggaard. — Naturnavnet Enggaard i V.-Lindet.

Faarbjærg, Hs [ˈ*få·ɾˌbjæɾˈə*]. Gst Faarbjærg. — Naturnavnet Faarbjærg i Enderupskov.

Felt, Gd [*æ fæld*]. VSK Feld Gde; Schröder 1837 Feldten; Gst 1857—58, Trap[1] Felt; TM Feldt; Oldekop Felt; TGst Feldten; Gst Felten; Postadr 1941 Feldgaard. — Naturnavnet Felt i Kastrup.

Fladsaa-Aarup. Mejer 1649 Flatsaworup. — En fsv. Bebyggelse Nord for Aarup (se ovfr.) ved Fladsaa (se under Frøs og Kalvslund H.).

Friskmark, Gde og Hse [*fʀɛsgmaɾg*]. VSK Friskmark; Schröder 1837 Frischmark; Gst 1857—58, Trap[1], TM Friskmark; Oldekop Frismark; TGst, Gst, Postadr 1939 Friskmark. — „En Mand ved Navn Anders Lauridsen Frisch (1746—1801) byggede c. 1780 et Hus her og opsatte en endnu bevaret Indskrift: „Sine labore nihil. Anders Lauridsen Frisch Lod dette af Nye opbygge og kalde Frischmark. Voluntas perficit opus"." (Opt. 1920).

Friskmarkgaard. Oldekop Frismarkgaard; Gst Friskmark Gd. — Gd ved Friskmark.

Fuglsang, Hse. Kok II Fuglsang. — Se under Husnavnet Fuglsang i N.-Løgum S., 3117.

Gammelby, Hse [*gɑməlˈby*]. Gst Gammelby. — Naturnavnet Gammelby i Gram.

Gejlagergaard [*gæį·ɫɑqəˈgåˈɾ*]. Gst Gejlgaard. — Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Gelsbro, tidligere Toldsted og Kro [*gjælsˈbʀoˈ*]. Dok 1641 Gielßbroe; Mejer 1649 Gielstbro; Danckw 1652 Gielstbroe; DAtl, VSK Gielsbroe; Schröder 1837 Gjelsbroe, Gielsbroe; Gst 1857—58 Gjelsbro; Trap[1] Gjelsbro Kro; Oldekop, TGst Gjelsbro; Gst, Postadr 1939 Gelsbro. — Ellipse for *Gelsaabro, se under Gels Aa i Frøs- og Kalvslund H., 3050.

Gramby, Lb [*gʀɑmˈbyˈ*]. [16]/5 1496 (Pav. Kopib.) Gramby; Mejer 1649,

Danckw 1652 Gramby; Nissen 1840 Gram-Bye; Trap[1] Gram-Kirkeby; Oldekop, TGst Grammby; Gst, Trap[4] Gramby. — Forleddet er Borgnavnet Gram. Navnet er nu officielt afskaffet, idet Landbrugsministeriet under $^{30}/_{6}$ 1933 efter Ansøgning fra Sogneraadet har meddelt Samtykke til, at Ejerlavene Gram og Gramby fremtidig tillægges Fællesnavnet Gram Ejerlav.

Grambygaard, Gd. Gst Gramby Gd.; Trap[4] Grambygd.

Gramby Mark, Gde og Hse. Oldekop Grammbyfeld; Trap[4] Grambymark.

Gramfaldgaard [*gʀamfɔlˈgɑ̈ˑɹ*]. Gst Gramfold Gd. — Naturnavnet Gramfald i Kastrup.

Gramgaard, Gd [*gʀamˈgɑ̈ˑɹ*]. $^{6}/_{5}$ 1518 Gramgard; Jb 1604—05 Grambsgarde; Mejer 1649, Danckw 1652 Gramhoff; Rhode 1775, DAtl Gramgaard; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Gram Gd.; TGst Grammgaard; Gst Gram Gd; Trap[4] Gramgaard.

Gramgyde, Hse. Jb 1741 Gramgüde, Gram Gyde.

Gram Kro [ˈ*gʀam· ˈkʀoˑ*]. — Andet Navn paa Slotskroen.

Gramlund, Hs [*gʀamˈluŋˀ*]. VSK, Aagaard 1815, Gst 1857—58 Gramlund; TGst Grammlund; Gst, Postadr 1939 Gramlund. — Efter Naturnavnet Lund i Gram. Kaldes ogsaa Taterkro, se ndfr.

Gram Slot [ˈ*gʀam· ˈslɔt*]. Trap[4] Gram Slot.

Grøndallund, Gd [*gʀöndɑlˈluˈŋ*]. Schröder 1837 Gründallund; TGst, Oldekop, Ortschaftsverz. Gröndallund; Gst, Postadr 1939 Grøndallund. — Se Naturnavnet Grøndal i Kastrup.

Hede, Gde og Hse [*æ heˑ*]. TM Hedehusene; Gst Heden. — I V.-Lindet.

Hindballe, Gd [ˈ*hɛŋˑˌbɑlˈə*]. VSK Hinballeg.; Aagaard 1815 Hindballig; B 1823 Hinballig; Schröder 1837 Hindballe; Gst 1857—58 Hindballegd.; Trap[1], TGst, Gst Hindballe. — Naturnavnet Hindballe i Gram.

Hjulergaard. B 1787 Iuler gaarden; U u. A. kaldede Iullergaards Nörkier. — I Kastrup. Subst. Hjuler „Hjulmand".

Holt, Gde. L 1859 Landboelstedet Holt; Oldekop Westerlinnetholt; Ortschaftsverz., Gst, Postadr 1939 Holt. — Naturnavnet Holter i V.-Lindet.

Holtholm, Gd [ˈ*hɔlˀdˌhɔlˈm*]. Gst, Postadr 1939 Holtholm. — Ved Holt ovfr.

Hovgaardlund, Gd [*hɔ̊sˑgɔˈluˈŋ*]. Gst 1857—58, Trap[1] Hovgaardlund; TGst Haugaardlund; Trap[4] Hovgaardslund; Gst, Postadr 1939 Hovgaardlund. — Naturnavnet Havegaard Lund i Tiset.

Humlegaard, Hs. Ortschaftsverz., Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Humlegaard; Oldekop, Gst Hummelgaard; Trap[4] Humlegd. — Naturnavnet Humlegaard i Gram.

Jenning, Gde og Hs [*jænŋ*]. Schröder 1837 Jenning; Gst 1857—58 Jenninggde; Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Jenning. — Naturnavnet Jenning i Gramby.

Jonsborg, Gd [ˈ*joˈnsˌbɔɹˈə*]. Gst, Postadr 1939 Jonsborg. — I Kastrup. Mandsn. Jon.

Lille-Karkov, fsv. Hs [ˈ*leˌlə ˈkaɹˈgəˑɹ*]. TM, I 1925 Lille Karkov. — Laa nær ved Gden Karkov i Seem S., 2707, s. d.

Kastrup, Lb [*kaˑsdʀʁp*]. $^{17}/_{11}$ 1421 Casdorp; $^{28}/_{2}$ 1464 Kaasdorp; $^{6}/_{5}$ 1518 Casdorpe, Castorp; Sk 1524 Caastrup; Sk 1542 Castorp, Casdorpp; 1553 ÆDA V 349 Kasdrop; Reg 1580 Castorp; Jb 1604—05 Kastrop; Jb 1639—40 Kasterup; Mejer 1649 Kastrup; Danckw 1652 Kolstrup; Jb 1672 Kasterup; DAtl, VSK, Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Kastrup. — Mandsn. glda. Karl, jfr. Sognebyen Kastrup i Hammer H., der i VJb 1231 skrives Karlsthorp. Fjærnere Muligheder er de sjældne Tilnavne glda. Karse og Kase.

Kastrup Fælled, Hse [*kaˑsdʀʁbˈfœˑlɔt*]. Oldekop Fälet; Gst Kastrupfælled; Trap[4] Fælled.

Kastrup Mark, Gde. TGst Kastrupfeld.

Kofenne, Hs. Gst Kofenne. — Naturnavnet Kofenne i Gram.

Krogaarden. U 1867 Kroegaarden. — Gd i Tiset.

Krogslund, Skovfogedbolig [*kʀoˈɤsluŋ*]. L 1837 Kroghslundsmark; Oldekop, TGst Krogslund; Gst Krogslund Skovfogedhus; Trap[4] Kroghslund. — Maaske opkaldt efter Forstmanden Fr. Ferd. v. Krogh (1780—1844, se Trap[4] IX 191).

Kræmmerhuset. Jb 1741 Kremer-Huuset, det saa kaldede Kremer Huuß. — Slægtsnavnet Kræmmer forekommer i Sognet.

Kærgaarde, Gde [*æ ˈkjæɾ·ˌgå·ɾ*]. Gst, Postadr 1939 Kærgaard. — Kær, se Indl.

Laaddentot [*ˈlɔj'ənˌtɔt*]. Schröder 1837 Loientat; Trap[4] Loddendal. — Lille Gd ved Kastrup. Af Adj. laadden og Subst. Tot anvendt om uanseligt Hs med „laaddent" Tag; ifl. Opt. 1939 var Gdens Tag tidligere daarligt og forrevet.

Laasled, Skovfogedbolig [*lå·slæj*]. Schröder 1837, Oldekop, Ortschaftsverz., Gst, Trap[4] Laasled. — Nær ved Laasled i Rødding S., 3055, s. d.

Landbolsmark, Gde og Hse [*æ ˈlanˌ·bɔlsˌmaɹg*]. Oldekop, Trap[4] Landbolsmark. — Naturnavnet Landbolsmark i Tiset.

Lillebækgaard [*leljəbægˈgå'ɾ*]. Gst Lillebæk Gd; Postadr 1939 Lillebæk. — Jfr. Lillebæk Mark i Kastrup.

Vester-Lindet, Lb [*væsdə ˈlenət, væsdə ˈlɛnət*]. Sk 1524 Westerlennet; Sk 1541 Westerlynnet; Sk 1541—43 Wester Linnett; Sk 1542 Wester Linnet, Wester Lynnet; Reg 1580 Westerlinnit; Jb 1604—05 Westerlinnit, Westerlinditt; Jb 1639—40 Westerlinnit; Mejer 1649, Danckw 1652 Westerlinneth; Jb 1672, Jb 1690 Westerlinnet; DAtl, VSK Vesterlinnet; Schröder 1837 Westerlinnet; Gst 1857—58 Vr. Lindet; Lyngby 1859 [*væstər lenˑət*]; Trap[1] Vester-Lindet; TGst Westerlinnet; Gst Vr Lindet; Postadr 1939 V.-Lindet. — Se under Sognenavnet Ø.-Lindet, 3051.

V.-Lindet Mark. Gde og Hse. Oldekop Westerlinnetfeld; Trap[4] V.-Lindetmark.

Lundgaard, Gd. Gst, Postadr 1939 Lundgaard. — En af de Gde, der i ældre Tid kaldtes Markbæklund.

Lundsgaard [*luns|gå'ɾ*]. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893, Oldekop, TGst, Gst, Postadr 1939 Lundsgaard.

Løkkegaarde [*æ ˈly'gˌgå·ɾ*]. Gst Lykkegaard. — Naturnavnet Løkke i V.-Lindet.

Løkkesgaard [*lygəsˈgå'ɾ*]. Gst 1857—58 Lykkensgd.; Trap[1] Lykkensgaard; Trap[4] Lykkesgd.; Postadr 1939 Lykkensgaard. — Samme Forled som i Marknavnene Løkkesager og Løkkeskær i Tiset ndfr.

Løkkesgaard, Lille- [*ˈlelə lygəsˈgå'ɾ*]. — I V.-Lindet.

Løkkesgaard, Store- [*ˈsdo·ɾ lygəsˈgå'ɾ*]. — I V.-Lindet.

Markbæk, Gd [*ˈmaɹ'ˌbæk*]. U 1821 Marckbeck; Schröder 1837 Marbek; TM Markbäk, Marbekgaard; Oldekop Marbek, Markbekgaard; TGst Markbekgaard; Trap[4] Markbækgd.; Gst Marbæk Gd; Postadr 1939 Markbæk. — Naturnavnet Markbæk i Kastrup.

Markbæklund, Gde. VSK Markbeklund; Gst 1857—58 Markbæklund; Trap[1] Markbæklunde; Trap[4] Markbæklund. — Naturnavnet Markbæk i Kastrup.

Mejerigaard [*æ mæjəˈɾi'ˌgå'ɾ*]. Gst Mejerigaard. — Ved Gramby Mejeri.

Møgelballe, Gd [*ˈmæs·lˌbal'ə*]. VSK Mogelballe; Aagaard 1815, Gst 1857—58, Trap[1] Møgelballe; TGst Mögelballe; Trap[4], Postadr 1939 Møgelballe. — Naturnavnet Møgelballe i Gram.

Nybøl. [8]/[5] 1518 pa nybellmarck; (her?) Sk 1543 Nubel; 1585 (C. Andersen, Grams Hist. p. 30) tho Nübel. — Landsby nedlagt i Slutn. af 16. Aarh. og lagt ind under den nyoprettede Hovedgaard Nybølgaard.

Vester-Nybøl, Hse [*væsdə ˈnɶv'ɛl*]. DAtl Vester-Nybel; VSK Vesternubbel; L 1820 Wester-Nübbel; Schröder 1837 Westernübel, Wester-Nübel; Gst 1857—58 Vr. Nybøl; Trap[1] Vester-Nybøl Kro; TM Westernübel; TGst Wester Nübbel; Gst Vr. Nybøl; Postadr 1939 V.-Nybøl. — Opr. en Gd, oprettet 1775 af den nordvestl. Del af Nybølgaards Jorder (C. Andersen, Grams Hist. p. 261).

Øster-Nybøl. — Ifl. C. Andersen, Grams Hist. p. 261 kaldtes Nybølgaard undertiden Øster-Nybøl, efter at Parcelgaarden Vester-Nybøl var blevet oprettet 1775.

Nybølgaard [*nɶvɛlˈgå'ɾ*]. Præsteindb. 1638 den hergard Nybbel; Mejer 1649 Nebelhoff; Danckw 1652 Nebel auch Nübel; Rhode 1775 Nybøl; DAtl Nybel, Nybølle, Nybelgaard; VSK Nubbelgaard; Schröder 1837 der Haupt-

hof Nübel; Gst 1857—58, Trap[1] Nybøl Gd.; TGst Nübbelgaard; Gst Nybøl Gd; Postadr 1939 Nybøl. — Se under Nybøl ovfr.

Nybølhus [*nɒvəl'hu's*].

Nørreby [*æ 'nöɹ'ˌbøʃ*]. — Del af Kastrup By.

Nørreby. U 1774 Nörbye. — Del af Tiset By.

Nørregaard [*æ 'nöɹ·ˌgå'ɹ*]. Gst 1857—58, Trap[1] Nørregaard; U 1867 Nörgaarden; TGst Nörgaard; Gst, Postadr 1939 Nørregaard.

Nørrehede, Gde og Hse [*æ 'nöɹ'he·*].

Nørremark, Gde og Hse. Gst Nørremark. — I Kastrup.

Nørremark, Gd [*æ 'nöɹ'ˌmaɹg*]. Gst Nørremark. — I Tiset.

Porsgejl, Gde [*pɔs'gæj'l*]. Dok 1749 Boskeil; Kok II Porsgejl; Oldekop, TGst Porsgeil; Gst, Postadr 1939 Porsgejl. — Naturnavnet Buskgejl i Skjoldager. Jfr. Bebyggelsesnavnet Porsgejl i Nustrup S., 3048. Forleddet er omtydet til Plantenavnet Pors „Myrica gale".

Porsgejl, Lille-, Hs ['*leˀlə pɔsˌgæj'l*]. Gst Ll Porsgejl.

Rygaard, Hs [*ʁy·gɔɹ*]. Kok II Rydgård; TGst Rügaard; Gst, Postadr9 Rygaard. — Naturnavnet Rygaard i Gram.

Ræveborg, Hs ['*ʁæs·ˌbɔɹ'ə*]. — Hus paa Aarup Hede.

Sandet, Lille-, Gd ['*leˀlə 'sanˌsət*]. Gst Ll Sandet. — Jfr. Gaardnavnet Sandet i Arrild S., 3081; da Tolkningen af Sand + with ikke synes at passe paa St.- og L.-Sandet her, der ligger i V.-Lindet By, foreligger der muligvis Opkaldelse.

Sandet, Store-, Gd ['*sdo·ɹ 'sanˌsət*]. Gst Ste Sandet; Trap[4] St.-Sandet. — Se L.-Sandet ovfr.

Skt. Tøgers Kirke, Kirkeruin [*sanˌd 'ty·qəs 'kjɛɹ'g*]. DAtl St. Theocari Kirke; Schröder 1837 die St. Theocarikirche; Gst Skt. Tøgers Ke. — Til Skt. Tøgers Kirke hørte Landsbyerne Enderupskov og Aarup, de tidligere Landsbyer Nybøl og Gelstoft (i Højrup S., 3082), samt den V. for Tiset Bæk liggende Del af Landsbyen Tiset; Sognet, der ogsaa kaldtes Enderup S. og Nybøl S., blev mellem 1561 og 1580 lagt under Gram (J. H. Byriel i Fra Ribe Amt 1912 p. 352 ff., C. Andersen, Grams Hist. p. 436 ff.). Til Kirken er knyttet et Sagn om, at en rig Mand lod Kirken bygge som Tak for, at hans Børn var blevet helbredet ved den i Nærheden liggende Helligkilde Pebel (Byriel, l. c. p. 358); heraf slutter C. Andersen (Grams Hist. p. 437), at Helligkildens Tilstedeværelse utvivlsomt har bidraget til Kirkens Indvielse til Skt. Theocarus, ider der til denne Helgens Liv er knyttet Sagn om Helligkilder ved Skt. Tøgers Kirken i Vestervig (Grams Hist. p. 437); Forestillingen om Kildens Lægedomskraft er dog snarere opstaaet som Følge af, at Kirken var indviet til Skt. Tøger.

Schmidtfeld, Gd [*smæ·jmaʁg*]. Schröder 1837 Schmidfeld; Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Smedemark; Oldekop, TGst Schmidtfeld. — I Kastrup.

Skjoldager, Lb [*sgjœl·aqəɹ*]. [20]/2 1501 Skioldagher; Sk 1524 Skiolagger; Sk 1541—43, Sk 1542 Schiolacker; Sk 1542 Schioldacker; Reg 1580 Skioldacker; Jb 1604—05 Schioldacker; Jb 1639—40 Schiold Ager; Mejer 1649 Scholagger; Danckw 1652 Schioldtagger; Jb 1672 Schioldagger; DAtl Skioldager; VSK Schioldager; Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1] Skjoldager; TGst Schioldagger; Gst, Postadr 1939 Skjoldager. — Subst. glda. skiold „Skjold", der ofte forekommer i Bakkenavne; Landsbyen ligger paa Skraaningen af et fremspringende Højdedrag. Jfr. Indl. under Skjold.

Skjoldagergaard. Gst Skjoldager Gd.

Skovgaard, Gd [*sgåsˑgɔɹ*]. Hoff-Tags-Buch 1760 (C. Andersen, Grams Hist. p. 210) Schougaard; DAtl, VSK, Schröder 1837 Skovgaard; Gst 1857—58 Skovgd.; Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1939 Skovgaard. — „Henning v. Wohnsfleth oprettede af de to Gaarde i Skovkrog Avlsgaarden Skovgaard" (C. Andersen, Grams Hist. p. 127).

Skovgaard Kro. Gst Skovgaardkro. — S. Lok. som Skovkrog, se ndfr.

Skovkrog [*sgåsˑkʁɔ*]. 1585 (C. Andersen, Grams Hist. p. 41) Skovkrog; Danckw 1652 Schow-Kroeg; Dok 1703 Skouf Krog. — Andet Navn paa Skovgaard Kro ovfr. Efterleddet er i Udtalen omdannet til Subst. Kro, men er opr. Krog; Navnet er et opr. Naturnavn, se under Skovkrog i Gramby.

Snur-om, fsv. Hs [*snɔɔ 'ɔm'*]. B 1821 Snorrum. — Fsv. Hs. i Enderup-

skov, i B 1821 et Areal betegnet som „Baustelle". Se under Snuromsdige i Højer Flække, 3103.

Stejle. Opt. 1920 [*o ə sdæ·jl*]. — „Hus paa Gramby Mark, nu nedbrudt. Tidl. Rettersted, hvorom Sagn; erindres endnu af gl. Folk" (Opt. 1920).

Storlund, Gd [*sdo·ilun̥*]. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893, Oldekop, TGst, Gst, Postadr 1939 Storlund. — Naturnavnet Storlund i Enderupskov.

Sønderby [*æ ˈsønəˌby'*]. — Del af Gramby.

Sønderby [*æ ˈsøn'əˌbøʃ*]. — Del af Kastrup By.

Sønderby [*æ ˈsøn'əˌbøʃ*]. Oldekop Westerlinnet Süderdorf; Gst, Trap[4] Sønderby. — Del af V.-Lindet.

Sønderhede, Hse. Oldekop Süderheide; Trap[4] Sønderhede. — Naturnavnet Sønderhede i Tiset.

Taterkro [*æ ˈtɑ·dəˌi̯kʁo'*]. Trap[4] Taterkro; I 1927 Taterkrog. — Tidligere Kro, nu Hus, der ogsaa kaldes Gramlund. Navnet dannet efter Naturnavnet Taterkrog i Gram; jfr. Skovkrog ovfr.

Tiset, Lb [*ti·sət*]. NecrRip 1409 Tiiswid; [26]/3 1413 Tiswith; [12]/5 1458 (Terpager) Tiiswith; Sk 1524 Tysedt; Jb 1530 Tiisßwedt; Sk 1541 Tisit; Sk 1541—43 Tisitt; Sk 1542 Tisewit, Tysewit; Sk 1543 Tyseth; Reg 1580 Tysytt; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Tisitt; Mejer 1649 Tysith; Danckw 1652 Tussieth; M 1662 Tisit; M 1664, Jb 1672 Tisett; M 1688 Thisted; DAtl Thiset; VSK Thisseth; Schröder 1837 Thiset; Gst 1857—58, Trap[1] Tiset; TGst Thiset; Gst, Postadr 1939 Tiset. — Forleddet er Gudenavnet glda. *Tī, oldn. Týr, Efterleddet with, se Indl., jfr. O. Nielsen i UBl I 263 f. Formen Tiiswid fra NecrRip 1409 er i SRD V 542 fejllæst som Tuerswid.

Lille-Tiset, Gde [*ˈlelə ˈti·sət*]. Oldekop Klein-Thiset; Trap[4] L.-Tiset.

Vesterby [*æ ˈvæsdəˌbøʃ*]. — Del af V.-Lindet By.

Vesterby [*æ ˈvæsdəˌby'*]. — Del af Tiset By.

Vestermark, Gde [*æ ˈvæsdəˌma.ig*]. Gst Vestermark; Postadr 1939 Kastrup-Vestermark. — I Kastrup.

Vestermark, Gde og Hse. TGst Thiset-Westerfeld; Gst Vestermark; Postadr 1939 Tiset-Vestermark. — I Tiset.

Vestervang, Gd [*ˈvæsdəˌvaŋ'*]. Gst, Postadr 1939 Vestervang. — Naturnavnet Vestervang i Skjoldager.

Vievang, Gde [*ˈvi·əˌvaŋ'*]. Gst, Postadr 1939 Vivang. — Naturnavnet Hvidvang i Skjoldager.

Vittegaard [*vidəˈgɑ̈'i*]. — Jfr. Vittegaard i Højst S., 3132.

Voddergaard [*vœ.iəˈgɑ̈'i*]. Gst Vodder Gd; Trap[4] Voddegd. — Gd ved Vodderbjærg i Tiset, s. d.

Østerby [*æ ˈœ̥sdəˌbøʃ*]. — Del af V.-Lindet By.

Østerby [*æ ˈœ̥sdəˌby'*]. — Del af Tiset By.

Østergaard. Gst, Postadr 1939 Østergaard. — Gd i V.-Lindet.

Østergaard. U 1867 Ostergaarden. — Gd i Tiset.

Østergade [*æ ˈœ̥sdəˌgɑ·i.*]. — Del af Kastrup By.

Østermark, Gde og Hse [*ˈœ̥sdəˌma.ig*]. Oldekop Endrupskov-Ostermark; TGst Endrupskov-Osterfeld; Gst Østermark; Postadr 1939 Enderupskov-Østermark. — I Enderupskov.

Østermark, Gd [*æ ˈœ̥sdəˌma.ig*]. Gst Østermark Gd; Postadr 1939 Kastrup-Østermark. — I Kastrup.

B. NATURNAVNE.

Aarup.

Aalegaardseng. B 1790 Aalgaards-Eng; Jb 1792 Aalgaardseng. || **Aalegaardsknold.** B 1790 Aalgaards-Knold. || **Aalegaardsmade.** B 1790, Jb 1792 Aalgaardsmay.

Aarup Bjærge [*ˈɑ̈'ləb ˈbjæ.iə*]. || **Aarup Hede.** Trap[4] Aarup Hede. || **Aarup Mark.** TM Aarupmark. — Efter den forsv. Landsby Aarup.

Bosdal. B 1790 Bosdalls Ackerland, von Bosdalls Ackern. — Forleddet kunde være Subst. Busk.

Broholm. U 1792—93 Broeholm. || **?Brokær.** B 1790 Stoer-Braackier, Braackierholm; Jb 1792 Brakier; U 1792—93 klein Broe Kier, gros Brokier.

Digeeng. B 1790 Diig-Eng; Jb 1792 Diigeng; U 1792—93 Diegeng. — Dige, se Indl.

Engtoft. Jb 1792 Wiese-Toft.

Eskeeng. B 1790 Esche-Eng; Jb 1792 Escheng. — Trænavnet Esk „Ask".

Fælledseng. B 1790 sein Fälleds Eng; Jb 1792 Fællets-Eng, Fælletseng. — Adj. fælles eller Subst. Fælled, se Indl.

Gaasemade. B 1790 Gaasmay; Jb 1792 Gaaesmay.

Galgesmade. B 1790, Jb 1792 Gallesmay.

Grisbro. B 1790 Griisbroe, Griisbroeholm; Jb 1792 Griisbroe. — Eng.

Hale. B 1790 sogenannte Hale. — Eng. Hale, se Indl.

?Hallensmade. 1531 (Terpager, Jy. Saml. V 239) Hallens-Made; 1532 (Terpager, Jy. Saml. V 240) Hallingsth maye.

Havregaard. B 1790 Havergaard; Jb 1792 Havergaard, Westerst Havergaard. — Eng.

Holeeng. B 1790 Hool-Eng; Jb 1792 Hooleng. — Hole, se Indl.

Holm. B 1790 Zwo Holmen in der Strohm beliegend; Jb 1792 Holm. — Holm, se Indl.

Kalsholm. B 1790 Kaalsholm; U 1792—93 Kalsholm. — Maaske Mandsn. Karl.

Karkov Holm. B 1790 Karckou Holm; Jb 1792 Karkau Holm. — Tilhører ifl. Jb 1792 en Mand i Karkov, Seem S., 2707.

Kildeeng. B 1790 Keeld-Eng; Jb 1792 Keeldseng.

Kirkevej. TM Kirchweg, Kirchenweg. || **Kirkevejsvang.** MB 1683 Kierche Weys Wang el. Tegte.

Klund. B 1790, Jb 1792 Klund. — Eng. Maaske jy. Klunt „Klump".

Knivsholm. B 1790, Jb 1792 Knivsholm. — Jfr. Knivager i Mjolden S., 3114.

Langkær. B 1790 Langckier, Oster Langckier; Jb 1792 Langkier, Öster-, Mittelste-, Westerlangkier.

Lasseskrog. B 1790 Lasseskroeg; Jb 1792 Laßeskroeg. — Mandsn. Las.

Lilleholm. Jb 1792 kleine Holm.

Mellemager Tægt. MB 1683 Mellum Agger Tegte.

Myrmade. B 1790 in Myre May, Myremay; U 1792—93 Myre May, Myremay, Myrmay. — En Del af Myrmade i Fole S., 3059, s. d.

Mølleager. MB 1683 Møll Aggerne. || **Mølletoft.** B 1790 Möll-Tofft, Möll-Toft; Jb 1792 Österst Mölltoft. || **Møllevej.** TM Mühlenweg.

Nørreaa. B 1790 beim Norder Aue. — Stedlig Benævnelse paa Fladsaa. || **Nørreenge** [*æ ˈnɔ̈ɹˈˌæŋ·*]. TM Nör Enge.

Povlseng. B 1790 Pauls-Eng; Jb 1792 Paulseng.

?Riskær. B 1790 Ritzckier; Jb 1792 Ritzkier.

Ræveborg Plantage [*ˈræs·bɔwjə planˌtɑˈsə*]. Gst Ræveborg Plantage. — Bebyggelsesnavnet Ræveborg.

Saksholm [*ˈsagsˌhɔl'm*]. (Her?) 1531 (Terpager, Jy. Saml. V 239), 1532 (Terpager, Jy. Saml. V 240) Sasholm. — Eng ved Gels Aas Udmunding i Gram Aa, vistnok samme Lok. som Saksholm i Obbekær, Obbekær S., 2706.

Sandbjærge. K 1792 Sand-Berge; Jb 1792 die sogenannten Sandhügels; TM Sand Berge.

Seksskaar. B 1790 Sechs Skarr; Jb 1792 die Sechs-Skarr.

Sivholm. B 1790 Stoer und Lild Siveholm; Jb 1792 Stoer- und Lille-Syveholm. — Plantenavnet Siv.

Spidalsager. Jb 1792 Spedaals Acker. — Har formodentlig hørt til et Hospital i Ribe.

?Stakketagre. B 1790 Die kurtze Ackern; Jb 1792 die sogenannte Kurtzen Stükken. — Maaske Adj. stakket „kort".

Stokkær. B 1790 Stockckier; Jb 1792 Stokkier, Stokkier Wiese. — Antagelig Subst. Stok i Bet. „Gangbræt over Vandløb".

Sønderenge. TM Sönder Enge.

Tange. B 1790 sein sogenannte Tang; Jb 1792 Tang, Tang Wiese. — Tange, se Indl.

Terkelseng. B 1790 Terckels-Eng; Jb 1792 Terkels Eng.
Vesterager. MB 1683 Wester Agger Tegte. || **Vesterenge.** TM Wester Enge. || **Vestergaards Tægt.** MB 1683 Nest Westergaards Tegt. || **Vestermark.** TM Aarup Westermark.
Østereng. B 1790 in der sogenannte Oster-Eng; U 1792—93 Ostereng. || **Østergaards Tægt.** MB 1683 Øster Gaardtegt. || **Østermark.** TM Aarup Ostermark. || **Østervang.** MB 1683 Øster Wang Tegte, Nest Øster Wang Tegt.

Aaskov.

Aamade. L 1819 Aamay oder Müllereng; B 1820 Aamay-Engen.
Aaskov Bjærge. I 1912 Aaskovbjerre. || **Aaskov Enge** [ˈɔsgəi ˈæŋ·]. I 1912 Aaskoveng. || **Aaskov Hede** [ɔsgəi ˈhe·]. TM Aaskou Hede; Oldekop Aaskovheide; Trap[4] Aaskov Hede. || **Aaskov Mark.** TM Aaskov Mark. || **Aaskov Toft.** I 1912 Aaskovtoft. — Efter den forsvundne Gaard Aaskov.
Anders Stoffers Lavning. I 1912 Anders Stofferslavning.
Blok. I 1912 Sønder, Midt og Nørblok. — Blok, se Indl.
Bredmade. B 1820 Breemay.
Brenagre. B 1820 Breengagger; I 1912 Breenagre, Breenagermai, Breensagre. — Af Plantenavnet Bregne eller et sammensat Stednavn Bredeng.
Dalager. B 1820 Dallagger; I 1912 æ Dal. || **Dalgab.** I 1912 æ Dalgaf.
Fælled. L 1819 Fæleden. — Fælled, se Indl.
Grønnegaard. I 1912 Grønnegaard.
Hedeager. B 1820 Heedeagger. || **Hedeblokke.** B 1820 Heedeblocke.
Holm. I 1912 Holm. — Holm, se Indl.
Kalvefenne. I 1912 Kalfen.
Kile. I 1912 Kil. — Kile, se Indl.
Langbjærg. I 1912 æ Långbjerg.
Laveseng. I 1912 Laueseng. — Mandsn. Lave.
Lilleeng. I 1912 Lille Eng.
Møllereng. L 1819 Aamay oder Müllereng.
Møllevej. TM Mühlenweg.
Nørreager. L 1819 Nörragger. || **Nørremark.** TM Nörremark. || **Nørretoft.** L 1819 Nörretoft.
Pjaltekræmmerlavning. I 1912 Pjaltkræmmerlavning. — Subst. Pjaltekræmmer „Bissekræmmer, der opkøber gamle Klude" (se Feilb.).
Rørbusk. I 1912 Vesten æ Rørbusk. — Plantenavnet Rør „Phragmites".
Sjapmose. I 1912 Sjepmos. — Formodentlig en Del af Sjapmose i Seem S., 2707, der ligger ved Grænsen og strækker sig et lille Stykke ind i Aaskov.
Sønderhede. I 1912 Sønderhede. || **Søndermark.** TM Söndermark. || **Søndertoft.** L 1819 Söndertofte.
Vase. I 1912 æ Vas, østen og vesten f. æ Vas. — Vase, se Indl.
Vesteragre. I 1912 Vesteragre. || **Vesterenge.** TM Westerenge; I 1912 Vester- og Østerenge.
Østerenge. I 1912 Østerenge. || **Østermark.** L 1819 Östermarck.

Enderupskov.

Aamade. B 1821 Amay, norden den Amayen; TM Aamaiengene.
Bankemark [æ ˈbaŋˈgˌmaːig]. — Stejl Skraaning. Banke, se Indl.
Blok. TM Blok. — Blok, se Indl.
Bogensbjærg. U 1822 Bogensbierg. — Forleddet er maaske et opr. Bōk-næs-, af glda. bōk „Bøg" og Næs, se Indl.
Bondesmose. B 1821 Bundesmoose.
Brogaards Enge [ˈbrɔ̆ogɔ̆os ˈæŋ·]. || **Brogaards Fælled** [ˈbrɔ̆ogɔ̆os ˈfœ·lət]. || **Brogaards Mark** [ˈbrɔ̆ogɔ̆os ˈmaːig]. || **Brogaards Plantage.** I 1912 Brogaars Plantage; Gst Brogaard Plantage. — Efter den nedlagte Gaard Brogaard. || **Bromark** [ˈbrɔ̆ˌmaːig]. — Har ifl. Opt. 1939 hørt til Gaarden Brogaard.
Drivevej [æ ˈdrɛiːsˌvæj]. — Del af den gamle Studedrivevej fra Foldingbro til Stensbæk Kro i Højrup S., 3082.

Dværgehøj. U 1822 Dverrehy. — Navnet skyldes formodentlig, at man har tænkt sig Højen beboet af Dværge; jfr. Dværgehøj i Hinderup, Hellevad S., 3202.

Enderupskovs Aftægt [*æŋəɹəbˈsgåss ˈås·tæjt*]. Oldekop das Endrupskover Ausgedinge; I 1927 Endrupskov Aftægt. — Høj, stejl Skrænt ved Gels Aa. Det fortælles, at Bønderne i Enderupskov i gamle Dage skilte sig af med deres gamle Aftægtsmænd ved at drukne dem i Aaen paa dette Sted; hver Aftægtsmand blev anbragt paa en halv Vogn, fik 1/4 Pd. Tobak, en Kridtpibe og nogle Svovlstikker med, og saa lod man ham rulle ned ad Skrænten (Opt. 1939). Jfr. A. Olrik og H. Ellekilde, Nordens Gudeverden p. 470 ff. og Aug. F. Schmidt i Sønderjy. Maanedsskr. XVII 97 ff. med Henvisn. || **Enderupskovs Bjærge** [*æŋəɹəbˈsgåss ˈbjæɹə*]. || **Enderupskovs Enge** [*æŋəɹəbˈsgåss ˈæŋ·*]. — Landsbynavnet Enderupskov.

Faarebjærg [*ˈfå·ɹˌbjæɹ'ə*]. I 1927 Faarebjerg.

Flyde. B 1821 Süderheide, auch Flüh genannt. — Flyde, se Indl.

Fælled [*æ ˈvæsdə ˈfœ·ləd, æ ˈǫsdə ˈfœ·ləd*]. U 1810 Fæleden; B 1821 Fælled; TM Fallet, Folled. || Fælledvej [*æ ˈfœ·ləd‿ˌvæj*]. — Fælled, se Indl.

Gamle-Kirkegaard. TM Kirchkegaard, Alter Kirchhof; I 1927 Kirkegaard. — Ved den forsvundne Skt. Tøgers Kirke. || **Gammelvang.** TM Gammelwang.

Gejlvang. U 1777 Geil Vang; TM Geil. — Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Grydebro. I 1912 æ Grydebro.

Hulvej [*æ ˈhœlə‿ˌvæj*]. I 1912 æ Hollevej. — Hulvej Syd for Byen.

Hoveng. TM Hoveng; I 1927 Hovegn. — Subst. Hov „Hoveri".

Kokhave [*ˈkœ‿ˌhåə·*]. B 1821 Kokhauge; TM Kochhauge; I 1927 Kokhave. — Eng og Hede langt fra Byen. Fuglenavnet jy. Kok „Hane". I den optegnede Form, der betegner samme Lokalitet som Formerne i TM og I 1927, er Forleddet omtydet til Dyrenavnet Ko.

Lillemose. U 1822 lille Moose; I 1912 æ Lillemos.

Madegaard. I 1927 Maigaard. — Made, se Indl.

Mettesvad. I 1912 Mettesvåj.

Møllevej [*æ ˈmǫlə‿ˌvæj*]. — Vejen til den nedlagte Mølle i Gelsbro.

Nybøl Hoved. TM Nybelho; I 1924 Nybølhoved [Nybelho'j]. — Areal nær ved Nybølgaard.

Nørrebjærge. I 1912 æ Nørbjerre. || **Nørreenge.** TM Nör Enge. || **Nørrehede.** B 1821 Norder-Heideschift; TM Nör Hede, Nörrehede. || **Nørremark.** TM Nörremark.

Pebel [*æ pɛvəl*]. TM Pebel. — Lille Vandløb, hvis Vand antoges at have lægende Kraft, se J. H. Byriel i Fra Ribe Amt 1912 p. 364 f.; jfr. ogsaa Skt. Tøgers Kilde ndfr. Det af Aug. F. Schmidt, Danmarks Helligkilder p. 156 under Nr. 3061 anførte Navn Helligvand beror paa en Forveksling med Kilden Helligvandskilde i Gramby. Pebel, se Indl.

Revel. B 1821 Revel. — Maaske Fejl for Pebel ovfr. En anden Mulighed er Subst. jy. Ribbel „Strimmel".

Ribervej. B 1821 norden dem Ripperwege.

Rummelvad. I 1912 Rummelvåj; I 1927 Rummelvad [rumlvoi]. — Vadested. Subst. Rummel el. Verbet rumle.

Røreng. B 1821 Röereng, Röer Eng. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Skt. Tøgers Kilde. I 1927 St. Thøgers Kilde. — Samme Lokalitet som Pebel ovfr., s. d.

Skoletoft [*æ ˈsgo·ɬˌtåst*].

Sodde. B 1821 Söy; I 1912 æ Søj. — Støder maaske op til Sodde i Tiset, der ligger nær ved Skellet mod Enderupskov.

Sorthøj [*ˈsœɹdˌhy'*]. Præsteindb. 1638 Soerthøy; I 1927 Sorthøj.

Stensig. B 1821 Steenssieg; U 1822 Steensieg.

Stokeng. B 1821 Stockeng; TM Stokeng. — Subst. Stok i Bet. „Gangbræt over Vandløb".

Storemose. U 1822 westen dem großen Moor. || **Storlund.** U 1777 Stoorlandt, Stoorland; B 1821 Stoorland; TM Storlund. || Storlund Fælled [*ˈsdo·ɹluŋ ˈfœ·ləd*]. || Storlund Mark [*ˈsdo·ɹluŋ ˈmaɹg*]. B 1821 auf Stoorlandfeld. || Storlundvej [*ˈsdo·ɹluŋˌvæj*]. — Efterleddet synes opr. at være

-land, senere omtydet til -lund. Storlund Fælled, Storlund Mark og Storlund Vej har Navn efter Gden Storlund, der igen har Navn efter Marken.

Sønderenge. B 1821 Sündereng, Südereng; TM Sönderenge. || **Sønderhede.** B 1821 Süderheide. || **Søndermark.** TM Sönder-Morken, Söndermark.

Todyslund. $^{16}/_{2}$ 1421 Todyslund. — Muligvis Mandsn. glda. Tōti.

Toftager. B 1821 Toftager.

Vasevej. I 1927 Vasevej [va·svej]. — Vej gennem Engene Syd for Enderupskov. Vase, se Indl.

Vesterenge. Dok 1641 Enderop skouß Vester Enge. || **Vestermark.** TM Westermark.

Østerenge [æ ˈø̜sdəˌnæŋ·]. || **Østermark** [æ ˈø̜sdəˌma.ig]. TM Ostermark.

Gram med Billeslund.

Aalegaardeng. 1667 (C. Andersen, Grams Hist. p. 93) Norderaalgaardskoppel; Jb 1699 ved Wester Ahlgaard; Beskr 1819 Aalgaardeng.

Aalehusvang. K 1806 Aalhuuswang (die westere Koppel, die Mittlere, die Ostere); L 1806, Beskr 1819 Aalhuuswang; TM Aalhuus Marken. — Areal lige Nord for Gram Aa ved Skellet mod Fole. Husnavnet Aalehus.

Aamade. Beskr c. 1774 Aae May, von der grosen Aamay.

?Abildbæk. Kornbog 1738 (C. Andersen, Grams Hist. p. 420) Østen Awelbeck. — Maaske Trænavnet Abild „Æbletræ".

Basseholm. L 1806, Beskr 1819 Basseholm. — Subst. ænyda. Basse „Vildsvin".

Bavnkobbel. I 1912 Baunkobbel. — Kobbel paa hvis højeste Sted der ser ud til at have staaet en Stendysse (I 1912). Subst. Bavn „Vedstabel, der antændtes som Signal ved fjendtlige Skibes Ankomst"; jfr. Bavnehøje i Ballum S., 3111.

Boholm. Jb 1741 Nall og Boe Holm.

Bojsensholm. K 1806 Boysens-Holm.

Bredeng [æ ˈbʁe·ˌæŋ'].

?Brudeeng [æ ˈbʁuj·ˌæŋ']. TM Brudesengen; I 1924 æ Brujseng; I 1927 Brudeengen. — Eng i Storskoven, der ifl. Opt. 1939 engang er blevet givet som Brudegave. Jfr. dog Brudeseng i Kastrup ndfr.

Brændstrup Eng. 1821 (C. Andersen, Grams Hist. p. 302) Brendstrupper Eng; I 1927 Brændstrup Eng. — Støder op til Brændstrup i Rødding S., 3055.

Bækeng. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Beeck Eng; 1775 (C. Andersen, Grams Hist. p. 260) Beckeng.

Degneeng. Beskr c. 1774 des Küsters Wiese; L 1806 von der Küsterwiese.

Demstrup. K 1806, L 1806 Demmstrup; L 1812 Dömstrup; Beskr 1819 Demmstrup. — Areal lige Syd for Gram Teglværk. Demstrup er muligvis opr. Navn paa en nu forsv. Bebyggelse og maa sammenstilles med Landsbynavnet Demstrup i Sjørslev S., Lysgaard H., og med Gaardnavnet Demstrup i Raaby S., Gerlev H. (1416 Demstorp). Forleddet er antagelig et Mandsn. glda. *Dimmær, identisk med Adj. oldn. dimmr „mørk", eller maaske det Mandsn. glda. *Dōmir (Gen. -is), glsv. Døme, der indgaar i Landsbynavnet Dømmestrup i N.-Lyndelse S., Aasum H.

Dødevej [æ ˈdø·ˌvæj]. TM Todtenweg. — Vejstykke, der fra den gamle Vej mellem Tiset og Gram fører tværs over Gramgaards Mark til Gram Kirke; ifl. Opt. 1939 var Dødevej ingen offentlig Vej, men de Tiset Bønder havde Ret til at benytte den, naar de kørte deres døde til Kirkegaarden.

Egeskov Lund. U 1776 Eegeskov-Lund.

Enemark [væsdə ˈjæn·ma.ig]. 1585 (C. Andersen, Grams Hist. p. 31) Norder Einmark; Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) Enemærket; 1821 (C. Andersen, Grams Hist. p. 302) Enemark, Vesterenemark; TM Enemark, Enemarken; Trap[4] Enemærke; I 1927 Vester-Enemærke. — Del af Storskoven. || Vester-Enemarkvej [væsdəˈjæn·ma.igˌvæj]. — Subst. Enemark „Særjord".

Faaremade [*få·ɨmaj*]. TM Foermai; I 1924 Foormaj = Fodermaj. — Hjørne af Storskoven ved Brændstrup Skel.

?Fortevejsvang. 1667 (C. Andersen, Grams Hist. p. 93) Fuetweisvang.

Fredskov. L 1812 Fredeskoven. — Maa være identisk med Storskoven. Subst. Fredskov „skov, som skal indhegnes og vedligeholdes; fredet skov" (ODS).

Fruerlundshøj. Præsteindb. 1638 Fruerlundshøj. — Ligger i Gram S., maaske ved Lunden ndfr.

Frændeshøj. Præsteindb. 1638 Frendishøj. — Hører muligvis til en anden af Sognets Byer.

Gammelby [*ˈgaməlby ˈaqəɨ*]. Beskr c. 1774 Gammelbye; 1776 (C. Andersen, Grams Hist. p. 458) Gammel bye; L 1806 Gammelbye; L 1812 Frede Gammelbye, Fælled Gammelbye; Beskr 1819 Gammelbye, Gammelbye Holz; TM Gammelby, Gammelbyager; I 1912, I 1927 Gammelby. — Skov, tidligere Agerjord Syd for Hindballe. Her skal Byen Vester-Lindet have ligget. „En Masse Store Steen som findes overalt i dette Distrikt skulde være Syldsteen og Levninger fra Fordums Bygninger" (I 1912). Frede- i L 1812 maa sammenstilles med det oftere forekommende Forled Frede-, Fred-, der enten er Verbet frede i Bet. „indhegne" eller Subst. Fred i en tilsvarende Betydn.

Gammel-Gram [*ˈgaməlˈgʀam'*]. 1717 (C. Andersen, Grams Hist. p. 149) Alt-Gram; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 123) Gammel Gram; Beskr 1819 Gammelgramm; TM, I 1927 Gammelgram. — Identisk med Voldsted ndfr. Her maa Gram Slot have ligget indtil 15. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 12, p. 27). || **Gammellund.** Oldekop Gammellund.

Gejlballe. I 1912 Geilballe; Trap[4] Gejlballe. || Gejlballe Hoved [*gæj·tbalə ˈho'ɨ*]. 1821 (C. Andersen, Grams Hist. p. 302), TM, I 1927 Geilballehoved. — I den østlige Del af Storskoven. Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Gieseng. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Gijs Enggaard; Hoff-Tags-Buch 1760 (C. Andersen, Grams Hist. p. 210—211) aus Gieseng, in Greiss-Eng; L 1800 gyes Eng gaard agre.

Graadal. L 1806, Beskr 1819, L 1830 Wester-, Östergraaedall; L 1859, I 1912 Vester-, Østergraadal.

Gramby Kobbel [*gʀamˈby' ˌkɔv'əl, gʀamˈbys ˌkɔv'əl*]. Kornbog 1738 (C. Andersen, Grams Hist. p. 420) Gramby Kobbel; K 1806 Grammbye-Koppel; TM Grambyskobbel. — Støder op til Gramby. || **Gram Dam.** Præsteindb. 1638 Gramdam. || **Gram Skov.** DAtl Gram-Skov.

Grevindens Ege [*gʀɛˈvenənsˈe·qəɨ*]. — Et lille Anlæg i Storskoven bestaaende af tre store Egetræer omgivet af en Bøgehæk, som Grevinden lod plante ca. 1890 (Opt. 1939). || **Grevindens Tæppe.** Gst Grevindens Tæppe. — Andet Navn paa Grevindens Ege ovfr.

Havrekobbel. Jb ca. 1630 in der Haber Koppel; Jb 1741 Hafre Kobbel; U 1776 Gramm-Havre Kobbel; L 1800 Hauer Koppel; L 1806 Havrekoppel.

Hegkær [*hɛkjæɨ*]. TM Heekjor; Trap[4] Hegkær; I 1927 Hækkær. — I den østlige Del af Storskoven. Maaske Trænavnet Hæg „Prunus padus".

Hestehave [*ˈhœ·sdˌhɑ̈s·*]. Jb ca. 1630 bey Hesthave; Dok 1708 der Hesthafen; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Hesthave; L 1806 Hestehave; TM Lille Hesthave, Store-Hestehave; I 1912, Trap[4] Hestehave. — I den østl. Del af Storskoven. || **Hestekobbel.** K 1806 Hestekoppel.

Hindballe. Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) ved Hindballe Led; Beskr 1819 Hinballig; I 1912 Hindballe. — Dyrenavnet Hind.

Hjøvekobbel. Jb 1741 Hiöve Kobbel. — I Gram eller V.-Lindet ndfr. Forleddet kunde være Høvej eller Subst. Hyrde, der i Nabosognet Ø.-Lindet udtales [*jæ̈səɨ*] som Forled i Marknavne.

Hollerhøj. Præsteindb. 1638 Hollerhøj. — Maaske i en anden af Sognets Byer. Muligvis af Subst. jy. Hol „Hul", eller af et opr. *Holager.

Holme. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Holmen; Beskr c. 1774 die Oster Holms. — Plur. af Holm, se Indl.

?Hornhuskobbel. 1667 (C. Andersen, Grams Hist. p. 93) Horrenhusskoppel. — Jfr. Hornsgaard i Fole S., 3059, der vist opr. har heddet Hornshus. || **Hornsbæk.** — Se under Fole S., 3059. || **?Hornsled.** Beskr c. 1774 Hoons

Heck. — Da Stedet synes at ligge nær ved Hornsgaard i Fole S., 3059, kunde Navnet maaske være Ellipse for Hornsgaard Led.

Humlebløde [*ˈhœməlˌblø·ð*]. TM Hummelblöde. — Eng ved Teglværket. || **Humlegaard** [*hœməlgœ·ð*]. Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) i store Hummelgaard; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Hommelgaards Krog, Liden Hommelgaard; L 1806 Lillehommelgaardskroeg; K 1806 Hommelgaard; Beskr 1819 Hummelgaardeng, Hummelgaard, Hommelgaardshede, Liedenhommelgaardskroeg, Lillehommelgaardskroeg; I 1912 Hummelgaard; Trap[4] Humlegaard. — Del af Storskoven.

Hætteland. K 1806 Hittland. — Lille Stykke Eng, der skyder sig ud i Mølledammen. Maaske Subst. Hætte, i Darum udtalt [*he't*] (Feilb.). Jfr. Hætteland i Tiset ndfr.

Høstgrønne. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Høstgrøn. — Maaske en Sammensætning med Subst. jy. Grønne „Jord, som ligger ud til Græs" i samme Bet. som jy. Høstgrøde „Eftergrøde" (Feilb.).

?**Indgaard.** 1821 (C. Andersen, Grams Hist. p. 301) Inngaard. — Del af Storskoven.

Isaksvej [*ˈi·sagsˌvæj*]. — Vej i Storskoven. En gammel Skovrider havde ifl. Opt. 1939 en Islænder, der altid kunde finde ned ad denne Genvej til Skovriderboligen Krogslund, selv i den mørkeste Nat. Isak er i Vodder S. et alm. Navn paa en islandsk Hest.

Jakobs Enggaard [*ˈjakœbs ˈæŋ·gœ·ð*]. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Jacobs Eng; Beskr 1819 Jacobs Enggaard; TM Jacobs-Enggaard. — Eng i Storskoven.

Jens Lauridsens Kær [*jæns ˈlåsˈəsəns ˈkjæ·ˈə*]. Beskr c. 1774 Jenß Lausens Kier; 1776 (C. Andersen, Grams Hist. p. 458) Jens Lausens Kiær; TM Jens Lausens Kjor; I 1912 Jens Lauritsens Kjer; Trap[4] Jens Laursens Kær; I 1927 Jens Lauesens Kær. — I den østlige Del af Storskoven.

Jorrebekkasin [*jœrəbægəˈsi·n*]. — Del af Storskoven; var tidligere Engslunder, hvor der var meget Træk af Bekkasiner og Snepper (Opt. 1939). Forleddet er af uvis Oprindelse.

Juls Enggaard. Jb 1741 Iuuls Enggaard; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Juels Enge; 1776 (C. Andersen, Grams Hist. p. 458) Juels Enggaard; Beskr 1819 Juuls und Jacobs Enggaard; I 1927 Juels Enggaard. — Af Slægtsn. Jul.

Kirkebjærg [*kiˑigəˈbjæˑˈə*]. Jb ca. 1630 auffm Kirchberg; 1667 (C. Andersen, Grams Hist. p. 92) Oster-, Wester Kirchberg; K 1806 Öster-, Westerkierckebierg; TM Kirkebjerg; Gst Kirkebjærg. || **Kirkedam.** Hoff-Tags-Buch 1760 (C. Andersen, Grams Hist. p. 210) in die Kirchdämme, in die Kircken Dämme; L 1806 Kierckedamm; L 1830 Kierkedamm. || **Kirkemade** [*kiˑigəˈmaj', kiˑigəˈmaj*]. $^6/_5$ 1518 kirckemad; Herredsbog 1649 Kierckemaje; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Kiercke Maj; K 1806 Kirckemay; TM Kirkemai. — Eng ved Kirken; støder op til Kirkemade i Gramby.

Kisteeng. L 1859 Kisteeng. — Jfr. Kisteager i Sebbelev, Ketting S., 3257, hvortil der knytter sig et Sagn om en nedgravet Kiste med Guld- og Sølvsager.

Kofenne [*æ ˈkœˌfæn·*]. Beskr 1819 Koefenn; TM, I 1912, Trap[4], I 1927 Kofenne. — Nu Skov, indtil 1880'erne Eng. || Kofennevej [*æ ˈkœfænˌvæj*]. — Vej gennem Kofenne til Billeslund.

Kokhave. Jb 1741 Kock Havge. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Kongeegen [*æ ˈkɔŋ·ˌeˑˈɔ*]. — Den største Eg i Gram Skov (Opt. 1939).

Kræmmereng [*æ ˈkræ·məˌræŋ'*]. Dok 1708 die sogenannte Krahmer-Wiese im Lund; TM Kromerengen, Kræmerengen; I 1924 Kræmereng. — Skoveng ved Lunden. Jfr. Kræmmerhuset under Bebyggelsesnavne. Kaldes ogsaa Mettes Gab, s. d.

Kæmpehøj. Præsteindb. 1638 Kemphøj. — Maaske i en anden af Sognets Byer.

Kæreng. Beskr c. 1774 Kier Eng; 1775 (C. Andersen, Grams Hist. p. 260) Kiæreng. — Kær, se Indl.

Ladegaardspold. K 1806, L 1806 Ladegaardspold. — Ved Gramgaard.
Lilleholm [*æ ˈlelə¡hʊlˈm*]. TM Lille Holm.
Lund [*ɛ lugən̩*]. 1585 (C. Andersen, Grams Hist. p. 31) Suder Lunde; Præsteindb. 1638 Gramlund; Dok 1719 im Lunde, der Lund, der alte Lund; Jb 1741 Lunden; L 1806 Lund; Oldekop Grammellund; TGst Grammlund; I 1912, Trap[4], Gst Lunden. — I Kilderne fra 1585 til 1741 Navn paa en Del af Storskoven, i de nyere Kilder en Skov Sydøst for Gram, der ifl. C. Andersen, Grams Hist. p. 244 var Hede o. 1770; jfr. Taterkrog ndfr. || **Lundkobbel** [*æ ˈlu·n̩¡kɔvˈəl*]. 1667 (C. Andersen, Grams Hist. p. 92) die Norderlund Koppel, die neue Suderlund Koppel; Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) Lundekobbel; K 1806 die nordere-, die südere Lundkoppel; TM Lundkobbel. — I de gamle Kilder Areal ved Storskoven, i de nyere Sydøst for Gram. || **Lunds Enemærke.** Præsteindb. 1638 Lundtz Jenmerck. — Skov. Formodentlig identisk med Enemark ovfr.
Made [*æ maj'*]. TM Mai. — Made, se Indl.
Mejerikobbel [*æ mæjəˈkiˈ¡kɔvˈəl*].
Mergelkobbel. L 1806 Mergelkoppel; Beskr 1819 Mergelkobbel.
Mettes Gab [ˈ*mædəs ˈgaf*]. I 1924, Gst Mettes Hul. — Lav Eng ved Lunden; har ifl. I 1924 Navn efter Forpagteren Hans Dinsen Sørensen Grøndahls Hustru Mette (d. 1881). Kaldes ogsaa Kræmmereng.
Midtled. 1780 (C. Andersen, Grams Hist. p. 275) det sydligste af Enemærket til Midled.
Møgelballe. Jb ca. 1630 uff Möhlbalge; 1775 (C. Andersen, Grams Hist. p. 260) Møgelballe; Beskr 1819 die beiden Meulballigern. || Møgelballe Dam. Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) Møgelballe Dam; Beskr c. 1774 Mögelballe Damm. || Møgelballevej [ˈ*mæs·ˈbalə¡væj*]. — Vej i Storskoven. Adj. glda. mykil, jy. Møgel- „stor".
Møllereng [*æ ˈmœlə¡næŋ'*]. K 1806, L 1806, Beskr 1819 Müllereng; TM Möllerengen. || **Møllerkobbel** [*æ ˈmœlə¡kɔvˈəl*].
Naftræer. L 1800 Zünden for Naf Træer; L 1806 Naffträer. — Skov. || **Nafkobbel.** Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181), Jb 1741 Naf Kobbel. || **Nafvang.** 1667 (C. Andersen, Grams Hist. p. 93) die Neue-, die alte Nafwange. — Ved Gramgaard. Subst. Nab „Fremspring", se under Gadenavnet Naffet i Haderslev Kbst., 3002, jfr. Indl. under Nabbe.
?Naldholm. Jb 1741 Nall og Boe Holm. — Maaske Plantenavnet jy. Nalde „Nælde".
Nyenggaard [ˈ*nyˈˈæŋ·gɔ:ɹ*]. Beskr c. 1774 der Neue Enggaard; Beskr 1819 Nyeenggaard; TM Nye-Enggaard. — Tidligere Eng i Storskoven.
Nørredam. L 1859 Nordre Dam. — Dam. || **Nørreløkke.** L 1837 Nörrlücke. || **Nørremark.** TM Nörmark.
Ovnhuskobbel. I 1912 Ovnhuskobbel.
Porsmose. 1776 (C. Andersen, Grams Hist. p. 458) Possmoose; Kok II Porsmose. — Plantenavnet Pors „Myrica gale".
Promenaden. Jb 1700 paa Promenaden; L 1812 Promenaden. — Den nuværende Slotshave.
Præstenseg [*æ ˈpræsdəs¡eˈx*]. — Uanselig Eg ved en Fodsti i Storskoven; en Præst skal være „hensat" i den; kaldes ogsaa Troldeg (Opt. 1939).
Pugeng. Jb 1741 Piig Enge; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Liden Pugeng, Store Pug Eng; L 1806 Pugeng; Beskr 1819 Pugenge. — Subst. Pugge „Tudse" (ODS).
Pukkerbløde. Præsteindb. 1638 Puger blød; I 1912 Pukkerblöde; Trap[4] Puggerbløde. || **Pukkerhoved** [*pœgəˈhoˈj*]. 1821 (C. Andersen, Grams Hist. p. 302) Puggerhoved; I 1912 Pukkerhoved; Trap[4], I 1927 Puggerhoved. — Del af Storskoven. Forleddet er maaske sammensat af Subst. Pugge „Tudse" og Kær, se Indl.
Rispold [ˈ*ri·s¡pɔlˈ*]. — I Storskoven.
Rugkobler. Dok 1722 Rug Koblerne.
Runddel. Gst Runddelen. — Rund Plads i Storskoven, hvor fire Veje mødes.
Rygaard [*ry·gɔ:ɹ*]. Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) Rygaarden; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Rygaard; K

1806, L 1806 Ryegaardspold; Beskr 1819 Ryegaardsagger, Ryegaardspold; TM Rygaard Mark; I 1912 Ryegaard; Opt. 1920 [*ʁy·g0s lœj*], [*ʁy·gɑ'r plan|ta·ʂø*]; Trap[4] Rygaard. — Tidligere Eng, nu Del af Storskoven. || Rygaardvej [*|ʁy·gœ|væj*]. — Ryde, se Indl.

Rødsted Høj. Præsteindb. 1638 Rødsted høj; Trap[4] Rødstedbjærg; I 1927 [Raastæd|høj]. — Nær ved Gram Aa. Maaske et ellers ukendt Subst. Rødested „Sted hvor man røder Hør".

Rørbjærg [*ʁœbjæ.iə|mɑ.ig*]. L 1806 Röerbierg; TM Rörbjerg; I 1927 Rødebjergsmarken. — Maaske Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sandbæk. Gst Sandbæk. || **Sandmark** [*æ |saŋ·|mɑ.ig*]. || **Sandpolde** [*æ |saŋ·|pol·*].

Sivkobbel [*æ |si.ə|kɔv'əl*]. Kok II Sivkobbel; TM Sivkobbel, Sakoppel. — Plantenavnet Siv.

Skidenholm. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Skiden Holm. || **Skidenkær** [*sgi.i·nkjæ.i*]. Jb 1741 Skidenkier; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Liden Skiden Kier, Store Skidenkier; L 1800 Skiden kier Pold; L 1806 Skiedenkier, Skiedenkierkoppel; Beskr 1819 Skiedenkiereng, Skiedenkierkobbel; L 1859 Skidenkjær, Vestre Skidenkjær; TM Skidenkjor. — Adj. skiden i Bet. „pløret".

Skipperkobbel [*æ |sgibə|kɔv'əl*]. Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) 2 Skipperhuskobler; Hoff-Tags-Buch 1760 (C. Andersen, Grams Hist. p. 209) in die Norder Schipper-Koppel; L 1806 Norder-Skipper-Koppel, Süder-Skipper-Koppeln; TM Skipperkobbeln; I 1927 Skipperkobbel.

Skovenge. Jb 1741 Skov Engene.

Skræpbæk [*|sgræb|bæk*]. Præsteindb. 1638 Schrepbeck; Beskr c. 1774 Schrebbeck; K 1806 Skrupbecks wang; L 1806 Skrubbeckswang; Beskr 1819 Skräppbeckswang. — Bæk ved Teglværket. Snarest Plantenavnet Skræppe.

Skærtorsdag [*sɕjæ|tɑ·ɪsda*]. — Støder op til Langfredag i V.-Lindet ndfr. Dette Navn er sikkert det ældste, og Skærtorsdag dannet i Analogi dermed.

Slotsbjærg. Kok II Slotsbjerg. || **Slotshaven** [*æ |slɔds|hås·*].

Smaleng [*æ |smɑl·|æŋ'*].

Smedeløkke [*æ |smæj·|ly'g*]. L 1859 Smeddekobbel; I 1912 Smedekobbel. — Navnet hidrører ifl. I 1912 fra, at Smeden fra V.-Lindet „i umindelige Tider" har beslaaet Hestene fra Gaarden Billeslund i Løkkens nordøstlige Hjørne, der ligger ved Skellet mod V.-Lindet. Hvis denne Tradition er rigtig, maa det dog vist antages, at der har ligget en Smedie paa Stedet.

Smedenstoft. Dok 1708 den Schmidts Tofft.

Sortensgrob. Præsteindb. 1638 Soertensgroeff. — Nævnes mellem Skræpbæk og Pukkerbløde.

Stenpolde [*æ |sdɛn·|pol·*]. L 1800 Stenpold Leed; L 1806, TM, I 1912 Steenpold.

Storeeng. Hoff-Tags-Buch 1760 (C. Andersen, Grams Hist. p. 211) in der grosse Wiese, in der grossen Wiese. || **Storeholm** [*æ |sdo·ɹ|hɔl'm*]. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Store Holme; L 1806 Stooreholm; TM Store Holm, Store-Holm; Gst Storeholm. || **Storskoven** [*æ |sdo·ɹ|sgås*]. 1821 (C. Andersen, Grams Hist. p. 301), Trap[4], Gst Storskoven. — Navnet forekommer ifl. C. Andersen, Grams Hist. p. 102 allerede 1669.

Sønderdam. L 1859 Söndre Dam. — Dam. || **Søndermark.** L 1800 paa Syndere Mark, paa Zündere Mark. || **Sønderskov** [*sønəsgås*]. L 1806 Sönderskov; L 1837 Süderholz; TM Sönderskoven; I 1912 Sönderskov; Trap[4] Sønderskoven; Gst Sønderskov. || **Søndervang.** Præsteindb. ca. 1700 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 126) Syndervang.

Tagkær [*tɑ·xkjæ.i, |lelə |tɑ·xkjæ.i*]. Dok 1719 Tagkier; Beskr c. 1774 Taagkier; TM Tagkjor; I 1927 Tagkær. — Plantenavnet Tag „Phragmites".

Taterkrog. 1774 (C. Andersen, Grams Hist. p. 259) Taterkjær (Taterkrog); TM Taterkroen. — Ifl. C. Andersen (Grams Hist. p. 244) Navn paa det nuværende Lund, o. 1770 et Stykke Hede. Ifl. I 1927 skal Taterne i gl. Tid have haft Lejr her.

Toreng [*æ |tœ.i·|æŋ'*]. — Plantenavnet sønderjy. Torre „Equisetum".

Trekant [*æ trɛkand*].

Troldeg [æ ˈtrɔl·ˌɛˈɤ]. Gst Troldegen. — Kaldes ogsaa Præstenseg, s. d.

Tudsvad [tusˈvaɻ]. L 1859 Tusvad; TM Fasvad; I 1912 Tursvai; I 1927 Tudsvad. || Tudsvad Kobbel [tusˈvaɻs ˌkɔvˈəl]. Beg. af 18. Aarh. (C. Andersen, Grams Hist. p. 181) Tudswad Kobbel; I 1912 Tursvaiskobbel. — Dyrenavnet Tudse.

Tyseng. Beskr c. 1774 Tys Eng.

Uglebæk. Præsteindb. 1638 Vggelbeck; Beg. af 18. Aarh. ved Uglebeck, i store Hummelgaard.

Ulhøj. Præsteindb. 1638 Vllhøj. — Maaske i en anden af Sognets Byer. Muligvis Dyrenavnet Ulv.

Ulsager. U 1777 Ulsager; (her?) L 1800 den Saa kaldede Alß, Hummelgaard og Alß. — I Gram eller V.-Lindet. Jfr. Alseng i Kastrup ndfr.

Vejrmøllekobbel. TM Vindmühlenkobbel.

Vestermark. Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Wester Marck; Beskr 1819 Westermarck. || **Vestervang.** 1775 (C. Andersen, Grams Hist. p. 260) Vestervang.

Viehøj. Præsteindb. 1638 Wiehøj. — Maaske i en anden af Sognets Byer.

Vikkeland. L 1837 Wickenland. — Plantenavnet Vikke.

Voldsted. Jb ca. 1630 in der Wohlstede; Gst Voldsted. — Stedet, hvor Gram Slot tidligere har ligget; jfr. Gammel-Gram ovfr. || Voldsted Bjærg [vɔlˌsdəˈbjæˌˈə]. 1821 (C. Andersen, Grams Hist. p. 301) Voldstedbjerg; Trap⁴ Voldstedbjærg; I 1927 Voldsted-Bjerg; Gst Voldstedbjærg.

Ørsbæk. Præsteindb. 1638 Øersbeck. — Formodentlig identisk med Hornsbæk, der danner Skel mellem Gram og Fole Sogne; paa Mejer 1649 er Örsbeck nemlig Navn paa Gden Hornsgaard, der ligger nær ved Skelbækken (se under Ørsbæk, Hornsgaard og Hornsbæk i Fole S., 3059). Forleddet er maaske Subst. ænyda. ør „Grus, Sten".

Østerkobbel. Beskr c. 1774 die Oster Coppeln; U 1776 Gramm- öster-Kobbel; U 1777 den öster Gram Kabel; L 1806 Österkoppel. || **Østermark.** K 1806, L 1806 Östermarck; TM Ostermark.

Gramby

(d. v. s. de til den tidligere Landsby Gramby hørende Jorder).

Aamade. B 1810 Aamay Eng; U 1819 Aamayeng, Aamay.

Blok [æ blɔk]. TM Blok. — Blok, se Indl.

Brændevinstoft [æ ˈbræŋ·vɔnsˌtɑ̊st]. — Areal, der ifl. Opt 1939 engang er blevet solgt for Brændevin.

Dødevej. TM Todtenweg. — Fortsættelse af Dødevej i Gram, s. d.

Enggaarde. U 1819 Enggaarde. — Subst. Enggaard „indhegnet Eng", jfr. Enggaarde i Tiset.

Fladbjærg [flaˈdbjæˌə]. U 1819 Fladbierg; TM Fladbjerg; I 1927 Flarbjerg. — Flad Bakke i Gramby.

Fribønderenge [æ ˈfʁiˈbœnəˌræŋ·]. Beskr 1819 Frieböndereng; L 1830 Friböndereng; TM Fribönderenge. — Kaldes ogsaa Gramby Enge. Af Landsbyens fire Gde hørte de to, der ejedes af „Trælbønder", til Gram Gods, medens de to, der ejedes af „Fribønder", hørte til Haderslevhus.

Fælleder [æ fæˈləd, æ fæˈləðəɻ]. B 1810 Fælden; U 1819 Fæleden.

Fællesløkke. U 1819 Fælledslücke, Fæledslücke.

Gramby Bæk [gʁamˈbyˈ ˈbæk]. || **Gramby Enge** [gʁamˈbyˈ ˈæŋ·]. — Kaldes ogsaa Fribønderenge. || **Gramby Landbolsmark** [gʁamˈbyˈ ˈlanˌ·bɔlsˌmaˌig]. — Subst. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

Græsgaard. U 1770 Greisgaard; U 1819 Græsgaard. — Subst. Græsgaard „indhegnet Græsgang".

Havretoft. (Her?) 1585 (C. Andersen, Grams Hist. p. 41) en Ager Hauerwenge; U 1819 Havertoffte.

Hedeagre [æ ˈheˌ·ˌaqəˌiə].

Helligvandskilde. DAtl, Schröder 1837 Helligkilde; Schmidt 1852 Helligvandskilden; Trap¹ Helligkilde; Trap⁴ Helligvand; Gst Helligvandskilde;

I 1927 Helligkilde. — Ifl. DAtl kaldes Kilden Helligkilde og Vandet derfra Helligvand, „som over 100 Aar har været i Anseelse blant Almuen og er bleven flittig søgt St. Hans Aften." Jfr. under Pebel og Skt. Tøgers Kilde i Enderupskov ovfr.

Hok. U 1819 Hock. — Hok, se Indl.

Hvidvang. U 1797 den saa kaldede Viid Vang. — Støder formodentlig op til Hvidvang i Skjoldager, s. d.

Jenning [*'jænɪŋˌmaɪg*]. 1585 (C. Andersen, Grams Hist. p. 41) Jenning; Jb ca. 1630 Ienning[h?]; Præsteindb. 1638 Jenningh; Dok 1705 des Jenninge holtzes; U 1770 Jenning; DAtl Eening; U 1797 Iænnıng, Iænning Heede. — Et stort Areal Syd for Gramby, i de ældste Kilder opført som Skov; ifl. DAtl kan de gamle endnu huske denne Skov, men „den blev ved Tyvehaand Tid efter anden mindre, og en stor Storm omkastede tilsidst paa een Nat 70 Bøgetræer, foruden andre smaae Træer." Maaske en -ing-Afledn. af Trænavnet Ene „Juniperus"; jfr. Hellquist, Om de sv. ortnamnen på -inge, -unge ock -unga p. 239 under Eninge og NG VII 271 under Einung.

Kirkekobbel. U 1819 Kirckekobbel. || **Kirkemade** [*ki.igə'maj'*]. U 1819 Kirckemay. — Eng ved Kirken; støder op til Kirkemade i Gram.

Korsjord. Jb c. 1630 ein stück Land so Creutz Erde genant.

Kær [*æ ɟjæi'ə*]. U 1819 Kier. — Kær, se Indl.

Landbolsforte. U 1819 Landbohlsfoorte. — Subst. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

Lilletoft. U 1819 Liedentoft.

Madegaard. B 1810, U 1819 Maygaard. — Made, se Indl.

Markbæk. Præsteindb. 1638 Marrebech; U 1797, TGst, Oldekop Markbek; I 1927 Mariebæk; Gst Markbæk. — Bæk paa Skellet mellem Gramby, Tiset og Kastrup. Udtalen [*'maɹ'ˌbæk, 'maɹ'gˌbæk*] (se under Tiset og under Bebyggelsesnavne) taler for, at Forleddet er Subst. Mark, se Indl., selv om Formen i Præsteindb. 1638 synes at gengive en Udtale uden Stød. Formen i I 1927 skyldes en ubegrundet Hypotese om, at Helligvandskilden (se ovfr.), der ligger nær ved Bækken, opr. har været indviet til Jomfru Marie.

Midtløkke [*æ 'mɛdˌly'g*].

Møllertoft [*æ 'mœ̝ləˌtåst*]. U 1819 Die Müllertofte; TM Mölletoft. — Her har ifl. Opt 1939 ligget en Vejrmølle.

Nørretoft. U 1819 Nörretoft.

Præstenskobbel. U 1770 Præstens-Kobbel.

Skjoldager Krog. U 1797 den saakaldede Skioldagger Krog. — Landsbynavnet Skjoldager.

Skolekobbel [*æ 'sgo·lˌkɔv'əl*].

Skovagre [*'sgåɐ̯·ˌaqəɹə*]. U 1770, I 1927 Skovager.

Skovgaard Mark [*'sgåɐ̯·gœɹ 'maig*]. TM Skovgaard-Mark. — Gaardnavnet Skovgaard. || **Skovkrog.** Præsteindb. ca. 1700 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 127) Skovkrog.

Stenrøgel. Præsteindb. 1638 Steensrøggel; U 1797 den saa kaldede steen Rævel, den saakaldede Steen Rægel, Steen Regel. — Ifl. Præsteindb. 1638 findes her „en stor bred steen, noget nær 15 alne omkring, paa huilcken, som der meenis, die haffuer offret i gamle dage".

Strandvej [*æ 'sdʀanˌ·ˌvæj*]. — Vej langs Engene ved Gram Aa til Nybølgaard.

Sønderby Vej [*æ 'søɳ'əby ˌvæj*]. || **Sønderhede.** U 1819 Sönderheede. || **Sønderkær.** U 1772 Synder Kiær. || **Søndermark.** U 1819 Söndermarck; TM Sönder Mark. || **Sønderskov.** U 1819 Sönderskau; I 1927 Sønderskov.

Vesterager. U 1819 Westeragger. || **Vesterfælled.** U 1819 Westerfælled, Westerfæled. || **Vester-Hedeland** [*væsdə 'he·laŋ*]. U 1819 Westerheedeland. || **Vesterløkke.** U 1819 Westerlücke, Westerlück. || **Vestermark** [*æ 'væsdəˌmaɹ'g*]. B 1800 Vestermarck; TM Westermark.

Østerager [*'ɶsdəɹˌaq'əɹ*]. TM Oster Ager. || **Østerhede.** U 1819 Österheede. || **Østerløkke** [*æ 'ɶsdəˌly'g*]. || **Østermark.** U 1819 Östermarck; TM Oster Mark. || **Østertoft.** U 1819 Ostertoft.

Kastrup.

Aalkær Dam [*ɔlkjæ.i ˈdɑm'*]. TM Aalkjordam, Aalkjodam; I 1927 Aalkjær Dam. — Agerjord. || **Aalkær Eng.** B 1787 Aaelkier Eng, gammel Aaelkier Eng; U u. Å. Gamel Aalkier Eng. || **Aalkær Mose** [*ˈå·ɔlkjæ ˈmo·s*]. — Landsbynavnet Aalkær i Nustrup S., 3048.

Aamade [*æ ˈɔˌma·j*]. B 1787 Byens Amay Eng; U 1810 Aamayeng; B 1820 Aamay, Aamay Eng; TM Aamai, Aamaiengene; I 1912 Aamade.

Alseng [*ˈɑl·sˌæŋ'*]. — Eng i Engeplet. Har tilhørt en Alsinger (Opt. 1939).

Bakkele [*baˈglə*]. B 1787 Stor Bakkele, stoer- og lieden Bakle; U 1810 Lille-Backele; B 1820 Backele, Lille Backele; U 1821 Backele, Liedenbackele; TM Store-, Lille Bakkele Mose, Lille Bakkels Mose; Gst Bakkle. || Bakkelevej [*ˈbaˈgləˌvæj*]. — Eng langt fra Byen. Subst. Bagkleve, som Feilb. anfører fra Angel og Mellemslesvig i Bet. „Kammeret bag Storstuen".

Bodilsvad [*ˈbo·ɭəsˌvɔj, bo·ɭəsˈvɔj ˈvæj*]. B 1787 Boldis vad; U 1810 Vesten-, Osten Boeleswadt; B 1820 Vesten Boeleswadt, östen Boeles Vad, Boolesvad, Boelesvadt; U 1821 Westenboeleswadt, Bey Boeleswadt, Osten Boeleswadt, Bodilsvad; TM Bodilsvad.

Bredeforte [*æ ˈbʁe·ˌfo·ɹd*].

Brudeseng. I 1924 Brudeseng. — Lavning ved Landevejen mellem Tiset og Kastrup. Et Sagn fortæller ifl. I 1924, at en Brud skal være væltet her paa Vej til Kirken. Jfr. Gunnar Knudsen i DSt 1935 p. 161 ff.

Brændeng. B 1787 Brændings Enge, brænd Enge; U u. Å. Brænd Enge. — Partc. af Verbet brænde.

Budfogedeng [*æ ˈbå·jfåsəˌʁæŋ'*]. || **Budfogedløkke** [*æ ˈbå·jfåsəɹˌløˈg*]. TM Borgfogetlykke. — Hørte ifl. Opt. 1939 til en Gd, hvis Ejer var Budfoged, d. v. s. Sognefogdens Sendebud, naar der skulde sammenkaldes til Hoveriarbejde.

Bækeng. TM Baekeng.

Bøndersig. B 1787 Bönder Siege.

Dameng. TM Dameng. — Dam, se Indl.

Døvehøl. B 1787 et Engeplet synden Aaen, kaldtis det döve Höll. — Adj. døv, maaske i Bet. „ufrugtbar, uanvendelig", jfr. under Døvmose i Hørup, Hørup S., 3254.

Enderupskovs Lod. B 1787 Ænderup Skaus Lod. — Del af Nørrekær. Landsbynavnet Enderupskov.

Engeplet [*æŋəplæt*]. B 1787 Rodholm eller Engeplet Skiffter; B 1820 Engeplett; TM Engeplet, Engerplet, Engplet Eng. || **Engeplet Grov** [*æ ˈæŋəplædˌgʁå'*]. B 1787 Engeplet groven. || **Engeplet Mose** [*ˈæŋəplæd ˈmo·s*]. B 1787 Engeplet Moese. — Arealer, der støder op til Engeplet i Højrup S., 3082. || **Engvej** [*æ ˈæŋ·ˌvæj*]. TM Engweg.

Felt [*æ ˈfæld̥ˌmaɹg*]. TM Feldt; I 1924 Ur å æ Felt. — Agerjord. Felt, se Indl.

Fenne. B 1820, U 1821 Fenne. — Fenne, se Indl.

Flasken. B 1787 Flasken. — Eng. Maaske et Sammenligningsnavn anvendt om et flaskeformet Areal. Men det er ogsaa muligt, at Navnet bør sammenstilles med et oftere forekommende Flask, Flaske, som i Reglen er Navn paa fladvandede Dele af Fjorde eller Oversvømmelser ved Aaer (f. Eks. et fladt Areal i den indre Del af Dalbybugten ved Hindsholm, en fladvandet Vig ved Nissum Fjord, den inderste Del af Horsens Fjord, flere Steder ogsaa lave Enge, der er eller har været oversvømmede); dette Navn er sandsynligvis en -sk-Afledning af Adj. flad.

Friskmark [*fʁæsgmaɹg*]. B 1820 ved Freds Marck; I 1927 Friskmark. — Areal ved Bebyggelsen Friskmark, se ovfr. under Bebyggelsesnavne.

Fælled [*æ fœ·ɭəd*]. B 1787 Fælet; U 1810 Fæleden; TM Tolleden, Fölleden, Faeleden, Fäleden. || Fælledsjord [*æ ˈfœ·ɭəsˌjoˈɹ*]. — Støder op til Fælled ovfr. Fælled, se Indl.

Gaaseagre [*æ ˈgå·sˌaqəɹə*]. B 1820, U 1821 Gaasagger; TM Gaasager.

Gamle Kirkevej [*æ ˈgɑməl ˈkiɹˈgˌvæj*].

Gammelkirke. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 125) Gammel

Kirke; DAtl Gammelkirke; U 1781 ved den saa kaldede gamle Kiercke. — „Der ligger en Del store Stene paa Kastrup Mark, som kaldes Gammel Kirke, hvorom er den Tradition, at de er samlede her i Begyndelsen i den Absigt, at Kirken skulde have staaet sammesteds, men blev dog intet af, eftersom alt, hvad der blev opbygget om Dagen, det blev forflyttet om Natten hen til det Sted, hvor den nu staar" (Præsteindb. 1766).

Georgsløkke [ˈɋjœɔi̯ˈɣɤsˌly'g].

Gram Fald [ˈgʀɑm·ˌfɔl'']. B 1820, U 1821 Grammfold; TM Gram-Fold, Gram Sold; I 1927 Gramfold. — Skraaning paa Vejen til Gram. || **Gram Have.** B 1820, U 1821 Grammhave. || **Gram Vang.** B 1820 Grammvang; U 1821 Grammwang. — Landsbynavnet Gram.

Græsgaard. U 1810 Gadegrund eller Græsgaard. — Jfr. Græsgaard i Gabøl, Nustrup S., 3048.

Grøndal. Dok 1749 saa kaldet stoor Gröndaal. — Ligger ifl. Dok 1749 mellem Kastrup og Aalkær i Nustrup S., hvilket passer med Beliggenheden af Gaarden Grøndallund Øst for Kastrup.

Guldtoft Løkker. TM Guldtoftlykker.

Have. U 1810 Haue; TM Hauge. — Have, se Indl. || **Havegaard** [*æ hås·gœi̯*]. B 1820 Havgaard; U 1821 Havgaard, Haugaard; TM Haugaard. — Agerjord lige Nord for Byen, hvoraf hver Gaard i Byen har et Stykke. Se iøvrigt under Havegaarde i Spandet S., 3083. || **Havevej.** U 1781 Hauveyen. — Have, se Indl.

Helligland [*hælə·lɑ'ŋ*]. — Lille Stykke Hede omgivet af Eng. Maaske Opkaldelse efter Øen Helgoland, der paa Nty. udtales [*hælgoˈland*] og [*he·liˈland*] (Mensing).

Hestehøje. I 1927 Hestehøj [ˈhæ·sthy·].

Hjulereng. U 1810 Juhler Eng.

Holm. B 1820 Holm sönden Aaen; U 1821 Holm. — Holm, se Indl.

Hyrdeeng. B 1787 Hyrde Engen, den gammle Hyrde Eng.

Højskov [*æ ˈhy·ˌsgås·*]. U 1810 Hyeskovkroeg; B 1820 Hoyskov, Hyeskovkroeg; U 1821 Hoyskovkroeg, Hoyskau, Hoyskov; TM Hoiskow, Hoi-Skov; I 1927 Højskov. — Højtliggende Agerjord.

Hølunde [*lu·ŋəi̯*]. U 1810, B 1820 Höelund; TM Hölundene. — Eng med Buske. Subst. Hø.

Indmark [*æ eŋ·mai̯g*]. B 1820 Indmarcken; U 1821 Jndmarck; TM Indmark. — Agerjord umiddelbart ved en af Byens Gaarde.

Kalvehave [*æ ˈkɑl·ˌhås·*]. U 1810 Kallhave.

Kastrup Bæk [ˈkɑ·sdʀsb ˈbæk]. || **Kastrup Kær.** Gst Kastrup Kær. || **Kastrup Nedervej** [*æ ˈkɑ·sdʀsb ˈnæi̯ɔi̯ˌvæi̯*]. — Landsbynavnet Kastrup.

Kirkebro Mose [*kjæˈbʀoˈ ˈmo·s*]. B 1820 Kirckebroe Moose; U 1821 Kirckebroe Moor, Kirckbroe-Moor; TM Kirkebro Mose; I 1927 Kjærbromose; Gst Kærbro Mose. — Mose ved Gamle Kirkevej. || **Kirkensskov.** Kirkeregnsk 1662 Kirkens Skow. || **Kirkevej.** U 1781 den Synre kierkevey, den Nör kierckevey.

Knoldeteng [*æ ˈknɔlə·i̯ˌæŋ'*]. B 1820, U 1821 Knollereng; TM Knollerengene, Knolderenge. — Adj. knoldet „fuld af Knolde".

Kobberbro [*æ ˈkɔvəˌbʀoˈ*]. — Maaske et spøgende Navn dannet i Analogi med Stenbro og Stokbro ndfr.

Kodrift [*æ kœdʀæst*]. B 1820, U 1821 Koedrift; TM Kodrift. — Eng og Fælled. || **Kofenne.** U u. A. Koefænn.

Kog. B 1820, U 1821 Koug. — Kog, se Indl.

Kokhave. U 1810, B 1820 Kockhave; TM Kohhauge. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Kongsbjærg [*kœŋsˈbjæ·i̯ə*]. U 1810 Konsbierg; B 1820 Östen Kongsbierg, Kongsbierg; TM, I 1912, I 1927 Kongsbjerg. — Skraaning lige NØ for Byen.

Kristiansløkke [ˈkʀɛsdjəns|ly'g]. TM Kristiansmark.

Laaddentoft. TM Loddentoft. — Her har tidligere ligget en Gaard, der kaldtes Laaddentot, se ovfr. under Bebyggelsesnavne; Formen Loddentoft skyldes formodentlig en Landmaalers Misforstaaelse af dette Navn. || **Laaddentot Bæk** [*æ ˈlɔj'ənʈɔdˌbæk*]. — Gaardnavnet Laaddentot.

Landbolseng. U u. A. Landbohls Eng. || **Landbolsmose.** B 1820 Landbohlsmoosen. — Subst. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

Langagre [æ ˈlɔŋ·ˌɑqə]. B 1810, B 1820 Langagger; TM Langagre. || **Langeng Bæk** [ˈlɔŋ·æŋ ˈbæk, æ ˈlɔŋ·æŋˌbæk]. Gst Langeng Bæk. — Løber gennem Langenge i Tiset.

Lergrave. B 1820, U 1821 Leergrave.

Lillebæk Mark. B 1820 Lildbeck Marck; U 1821 Lildbeckmarck. || **Lillemose.** TM Lilemose.

Løkke. U 1810 Lycke; B 1820 Lücke. — Løkke, se Indl.

Made [æ ˈmɑ·j]. || **Madeager Løkke.** B 1820, U 1821 Mayaggerlücke. || **Madegaard.** B 1820, U 1821 Maygaard. || **Madeløkke.** B 1820 Maylücke, Söndermaylücke; U 1821 Maylücke.

Markbæk. TM Markbaek, Markbäk. — Agerjord ved Skelbækken Markbæk, se under Gramby.

Melkær [ˈmæl·ʧjæˌi ˈæŋ']. B 1787 mellemkier; U 1798 Mellemkier Eng; U 1810 Mellkiereng, Mellkier, Meldkier; U 1821 Mellemkier, Mellkier, Meldkier, Mellkiereng; TM Melkjaer Enge, Melkjäer; I 1912 Mellemkjær; Gst Meldkær. || **Melkær Grov** [æ ˈmæl·ʧjæˌi ˌgrɑ̊ɔ']. — Kanal. || **Melkær Mose** [ˈmæl·ʧjæ ˈmo·s]. U 1798 Mellemkier-Moose; U 1810 Mellkiermoose; U 1821 Mellkier-Moorschiften, Meldkier-Moor; TM Melkjär Mose. || Melkær Vej. U 1798 Mellemkier Vey. — Jy. [mæl·] „Mellem-", glda. (i)mællæ.

Mettekrog [mædˈkrɔˈx]. B 1787 Mettes krog; B 1820 Medtkroegseng, Medtkroeg; U 1821 Medtkroeg, Medtkroegseng; TM Metkrog. — Lille Stykke Eng ved Gels Aa. Kvindenavnet Mette.

Midtmark. TM Midtmark.

Mikkelstoft. B 1820 Mickelstoft; U 1821 Mickelstoft.

Mosetoft. TM Mostoft. || **Mosevej** [æ ˈmo·sˌvæj]. TM Morweg.

Mærskenge [æ ˈmæsgˌæŋ·]. B 1787 Mærsk Engen, Mæsk Enge; U 1810 Merskeng; (her?) U 1821 Marckeng; TM Marskengene; I 1912 Marskenge. — Enge ved Gels Aa. Mærsk, se Indl.

Møgelvraa. B 1787 Mögelvraae Moese; TM Mögelbro Mose. — Glda. mykil „stor".

Nederløkker [æ ˈnæjəˌiˌlyˈgəˌi].

?Norbakskær [nœbɔsˈʧjæˌiˈə]. TM Norbakkjar.

Nyskifte. U 1810 Nyeskift, Nyeschift.

Nørreagre. TM Nöragre. || **Nørrehede** [æ ˈnöɹˈˈhe·]. U 1810 Nörrheede; TM Nörhede. || **Nørre-Hedevej** [æ ˈnöɹˈ ˈhe·ˌvæj]. || **Nørrekær.** Jb 1741 Nörkier Eng; B 1787 Nörkier, kaldtis wilhelms Nörkier; U 1810 Nörrkier, Nörrnörrkier, Sönder-Nörrkier; U u. A. Nörkierre; TM Nörkjar, Westernörkjär, Smaa Nörkjaer, Nör Nörkjär; I 1912 Nørkjær; Gst Nørkær. || Korte-Nørrekær. TM Korte Nörkjar. || Lange-Nørrekær [ˈlɔŋ· ˈnöɹi·ʧjæ, æ ˈlɔŋ· ˈnöɹi·ʧjæˌvæj]. B 1787 de lange Nörkier; B 1820 Sönder eller Langnörrkier; U 1821 Langnörrkier; TM Lange Nörkjar. || **Nørreløkke.** B 1820 den nörr Lycke. || **Nørremark.** TM Nörmarker.

Præsteeng. B 1787 Præste Eng. || **Præsteholm.** B 1787, U u. A. Præsteholm. || **Præstejord.** 8/5 1518 Eth styck iord pa Castorp marck kalless prest Jord; Præsteindb. ca. 1700 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 126) Præstejord eller Præstetoft.

Rodholm [ˈrɑ̊·ɹˌhɔl'm]. B 1787 Rodholm eller Engeplet Skiffter; B 1820, U 1821 Rodholm; TM Rodholm, Rodholm-Enge. — Maaske ænyda. Rod „Raaddenskab", her i Bet. „Dynd"; jfr. det alm. Forled Raadden-.

Rødstrømmel. B 1787 Rödströmmel; U u. A. j de saakaldede Rödströmeller; TM Rodstrimmel. — Eng. || **Rødstrømmel Bro** [æ ˈrǫsdrǫməl ˈbrɔ']. || **Rødstrømmel Eng** [ˈrǫsdrǫməl ˈæŋ']. U 1798 Rödströmel Eng; B 1820, U 1821 Rödstrimmeleng; TM Störe Rodstrimmelwiese. — Eng ved Vandløb. || **Rødstrømmel Mose.** U 1798 Rödströmel-Moose; U 1810 Röestrimmelmoose; B 1820 Sönder-Rödstrimmelmoose, Nörr dito; U 1821 Rödstrimmel-Moor, Rödstrimmel Moorschiften, süder Röstrimmel Moor, Sönder Rödstrimmel-Moor, Stoerrödstrimmel Moor; TM Store Redstrimmel Mose, Store-, Lille Rödstrimmel Mose. — Efterleddet -strømmel er i dette Tilfælde næppe en rundet Form af Subst. Strimmel, men snarere et opr. *strǿmil

„lille Bæk", en Diminutiv-Afledning af Strøm. Jfr. Uldal Strimmel i Jærnhyt, Hammelev S., 3045. Forleddet er Farveadj. rød.

Skibelund Bjærg. Dok 1749 Skibelund Bierg; U 1810 Skibelund-Bierg, Skibelundbierg; B 1820 Skiebelundbierg. — Efter Nabobyen Skibelund i Nustrup S., 3048.

Skidenkrog [*ˈsgiɹi·nˌkʁoˈx*]. B 1787 Skiedenkrog Enge; U 1810, B 1820 Skiedenkroeg; TM Skidenkrog. — Eng. || Skidenkrog Grov [*æ ˈsgiɹi·nkʁœxˌgʁåsˈ*]. — Afvandingsgrøft. || Skidenkrog Ryndel. B 1787 Skiedenkrog Ryndel. — Ifl. B 1787 Navn paa et Areal, men opr. sandsynligvis det samme lille Vandløb som Skidenkrog Grov.

Skoleløkke [*æ ˈsgo·lˌløˈg*]. TM Skoleltykke; I 1924 Skoleløkke.

Skotvej. B 1787 Skottveyen. — Subst. jy. Skotvej „mindre bivej fra by til by" (Feilb.).

Skovager [*sgåə·aqəɹ*]. B 1820 Skovagger, den vestere Skovagger; U 1821 Westerskovagger, Skovagger; TM Skovagre. || **Skovjord.** B 1810, B 1820, U 1821 Skovjord. || **Skovvang.** U 1781 Skauvangen.

Skrædderеng. B 1787 Skræder Eng.

Smaasige. B 1787 de smaae Siege; U u. A. de Smaae siege.

Spinkforte [*æ ˈsbɛŋˈgˌfo·ɹd*]. TM Spink-Forte. — Markvej ved Spinkhøj og Spinkløkke. || **Spinkhøj** [*ˈsbɛŋˈgˌhøj*]. — Høj ved Spinkløkke. || **Spinkløkke.** B 1820 Spincklücke; U 1821 Spincklück; TM Spinklykke. — Ifl. Opt. 1939 skal Forleddet i Spinkhøj være Subst. Spink i Bet. „membrum muliebre", og Navnet hidrøre fra, at en Pige skal være blevet forført her. Snarere staar Spink dog her, som andensteds, i den opr. Bet. „lille Fugl".

Stenbro [*æ ˈsdjɛn·ˌbʁoˈ*]. — Bro paa Bodilsvadvej.

Stokbro. U u. A. Stokbroe. — Maaske af et Subst. Stokbro i Bet. „Plankebro".

Store-Engvej [*æ ˈsdo·ɹ ˈæŋ·ˌvæj*]. || **Storemose** [*æ ˈsdo·ɹˈmo·s*]. B 1820 stoore Moose, den nordere eller Stooremoose; TM Normose; Gst Storemose. — Mose lige Nord for Lillemose. Formen i TM, der ellers altid skriver Nör- for Nørre-, beror sikkert paa Fejllæsning af et Stor-.

Stuveng. B 1787 Stuff Engen; U u. A. Stue Enge. — Stuv, se Indl.

Sæget. B 1820, U 1821 Sæget; TM Soget, Sæget; I 1927 [Sæ·get]. — Høj Agerjord.

Søndenvej. TM Sondenvej, Söndenvej. — Areal Syd for en Vej.

Sønderbjærge [*sønəˈbjæɹə*]. U 1810, B 1820 Sönderbierg; TM Sönderbjerge; Gst Sønderbjærg; I 1927 Sønderbjerg. || **Søndereng.** U 1821 Söndereng. || **Sønderfælled.** B 1820 Den söndere Fælled, Sönderfælled; TM Sönderfäled. || **Sønderhede.** TM Sönder Hede. || **Sønderkær** [*sønəkjæɹ*]. B 1787 Byens syndre Kier; B 1820 Sönderkier; U u. A. Zünder Kierre; I 1912 Sønderkjær. || Sønderkær Grov [*æ ˈsønəkjæˌgʁåsˈ*]. — Afvandingskanal. || **Sønderløkke.** B 1820 Sönderlücke; TM Sondertykke. || **Søndermark.** TM Söndermarken. || **Sønderskov.** TM Sönderskov.

Tagkær. B 1810, B 1820, U 1821 Tagkier. — Plantenavnet Tag „Phragmites".

Toftager. B 1820 Toftagger; TM Toftagre.

Tonse. TM Tonsse.

Tranekær. B 1787 Byens syndre Kier, i de saa kalde Trankier; U u. A. trankier. — Fuglenavnet Trane.

Trekant. TM Trekanten, Trekant.

Udmark. B 1820 Udmarcken; U 1821 Udmarck; TM Udmark.

Vasevej. B 1787 vaas veyen, vaaes veyen. — Vase, se Indl.

Vesteragre. TM Westeragre. || **Vesterfælled.** U 1810 Vester Fehled; B 1820 Vesterfælled; U 1821 Westerfæld; TM Westerfeeled, Westerfäled. || **Vesterhede.** B 1820 Vesterheede. || **Vesterløkke.** TM Westerlykke. || **Vestermark** [*æ ˈvæsdəˌmaːg*]. U 1810, U 1821 Westermarck; TM Westermark. || **Vestertoft.** B 1820, U 1821 Westertoft.

Væggerkær. B 1787 vöggerkier, vöggerkier Enge. — Plantenavnet Vægger, der bruges om forskellige Pilearter.

Østerfælled. TM Osterfolled. || **Østerkær.** B 1787 ved öster og Nörkier. || **Østerløkke.** TM Osterlykke. || **Østermark.** TM Ostermark.

Vester-Lindet.

Aamade [*omaj*]. (Her?) Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Aa Maj; U 1776 Aamay-Eng; U 1796 Aamayene, Aamayen; U 1810 Amay-Engen; TM Aamay. — Engene langs Gram Aa.

Abildgaard. U 1776 Wester-Abildgaard-Ager, öster-Abildgaard. — Subst. Abildgaard „Frugthave".

Agerløkke [*æ ˈaqəɹˌly'g*]. TM Agerlykke.

Baskær [*baskjæɹ*]. Jb c. 1630 Bast Kerr; U 1776 Batzkiær-Wang, den Synder-, Nörre Badskier-Agger; U 1777 Basckier, Badskier; U 1796 Baskier, Baskier Lyke; U 1798 Baskier væster Blok; TM Baskjier. — Stort Areal Øst for Birke ndfr. Forleddet er Subst. Bast, der i Stednavne anvendes om Kratbevoksninger; jfr. under Bastholm i Rejsby S., 3086, m. Henvisn.

Birke [*bɛɹ'g, ˈbɛɹ'gˌly'g, æ ˈǫsdə ˈbɛɹ'gˌly'gəɹ*]. U 1776 Birck-Agger, öster-, Wester-Bircker; U 1777 Birck; U 1798 Birk; U 1822 Osterbirklücke, Wester dito; TM Birk, Oesterbirklykker. — Stort Stykke Agerjord Nord for Byen, mellem Baskær og Holter. Subst. Birke „Bevoksning med Birketræer".

Damsted. U 1798 Damstæd; B 1809 Dammstedt. — Subst. Damsted „Opdæmning", jfr. under Damsted i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Enggaard [*æŋ·gœ*]. U 1776 Enggaarderne, den Synder-, den Nörre Enggaard; U 1777 Enggord, Nör Enggord; U 1796 Eng gaard tofft; B 1809 Enggaarden, Vester Enggaard; U 1822 Enggaard, kl. Enggaard; TM Enggaard; I 1912 Enggaardene. — Nu Enge, men ifl. U 1810 Skov. || Enggaard Bæk [*æ ˈæŋ·gœˌbæk*]. — Subst. Enggaard, som Feilb. anfører i Bet. „en hegnet plet ved gården, hvor man lader møddingvandet løbe ud"; her snarere i en almindeligere Bet. „indhegnet Engstykke", jfr. det hyppigt forekommende Havegaard, der synes at betyde „indhegnet Skovparcel", og Madegaard ndfr.

Faareløkke [*æ ˈfå·ɹˌly'g*]. U 1822 Faarelücke; TM Faarelykke.

Favrmade. U 1776 Faurmay-Kroeg; Reg 1810, U 1822, TM Fauermay. — Adj. fager „smuk".

Felt [*æ fælˀd*]. TM Feldt, Langfeldt, Sönderfeldt. — Stort Areal ved Skellet mod Ø.-Lindet. Felt, se Indl.

Firemandskande. U 1776 Fiermands Kande.

Fiskbromade [*ˈfɛskjæɹˈmaj'*]. U 1822 Fischpromay, Fischpemay; TM Fiskpromay; I 1924 Fiskkjærmaj, Fiskjærmaj. — Ved Gram Aa. Maaske et Subst. Fiskebro om Bro ved Aalegaard.

Flydeager. U 1776 Flye-Agger. — Flyde, se Indl.

Forte. U 1777 østen Fodten; U 1798 til Fodten. — Vej. Forte, se Indl.

Fruenskær [*fɹuˑənskjæɹ*]. I 1927 Fruens Kær. — Har formodentlig Navn efter en Frue paa Gram.

Fuglemade. U 1810 Fuglmay ved Billeslund.

?Furskovland. U 1777 fuerschon land; U 1798 Baskier væster Blok Fuerskouland.

Fælled. B 1809 Fæled; U 1822 Fælled, Fælledlücke; TM Fieledkoppel, Fieledkopler. — Fælled, se Indl.

Fælleskær. U 1798 Fælleds-Kier. || **Fællesmose.** U 1798 den liden Fæleds Moose.

Gade. U 1796 ved Steenbroen paa gaden; U 1798 ved Steenbroen paa Gaden; U 1822 Gadeager. — Gade, se Indl.

Gammeljord. U 1776 Gammel-Iord-Wang, Gammel Jord; U 1777 Gamel jord; U 1822 Gammeljord. || **Gammelland.** U 1776 Gammel-Land; U 1798 gammel Land. || **Gammelvang.** U 1776 gammelwang; U 1777 gammel vang.

Grønfælled. U 1796 Grönfællet. || **Grønne Skovfælled.** U 1796 hans Grönne Skov fællet, Grön Skovfællet.

Guldbjærg. B 1806 guldbierg; I 1912 Guldbjerg. — Mark der blev opdyrket ca. 1850. Navnet skyldes Guldfund; ifl. I 1912 er her ved Pløjning fundet 2—3 Guldringe og et Stykke af en Guldbarre.

Gydeager. U 1776 Gyde-Agger. — Gyde, se Indl.

Have. U 1776 Linnet-Have, Linnet-Have-Wang; U 1777, U 1798 Hauen. ||

Haveskov [*håsəsgås*]. U 1776 Hauschaublokke; U 1796, U 1798 Hauge Skov; U 1822, TM Hauskov; I 1924 Haveskov. — Agerjord. Have, se Indl.

Hedeblokker. U 1776 Heebloker. — Hører til V.-Lindet eller til Gram. || **Hedefenne.** TM Hedefenne. || **Hedehus Mark.** U 1822 an Heidehausfeld. || **Hedehus Toft.** U 1796 Heede Huustofft; U 1798 Heedehuustoft. || **Hedehusvej.** U 1796 vesten for Heede Huus Vey. — Bebyggelsesnavnet Hede, der i TM kaldes Hedehusene. || **Hedekobbel.** U 1822 Heidekoppel. || **Hedeløkke.** U 1822 Heidelücke. || **Hedeskifte.** U 1822 Heideschift. || **Øster-Hedevej** [*æ ˈǫsdə ˈhe·ˌvæj*].

Hellesmadegaard [*maj·gœ.i*]. U 1822, TM Hellesmaygaard. — Lille Stykke Eng i Byen, aabenbart en Del af Madegaard ndfr., der ligger lige Vest for Byen. Af Subst. jy. Helled „en fold, hvori mærkmanden sætter kreaturer ind, når han har fanget dem løsgående" (Feilb.).

Hesteløkke [*æ ˈhæ·sdˌly'g*].

Hjulager. U 1776 Juulagger. || **Hjulblok.** U 1776 Juulblokker; U 1777 Jüle block; U 1798 Jule-Blok. — To Arealer, der hører til V.-Lindet eller til Billeslund i Gram.

Holme [*æ hʌl·m*]. Jb 1699 Lenit-Holme; Kornbog 1743 (C. Andersen, Grams Hist. p. 419) Linnet Holm; TM Holmene. — Holm, se Indl.

Holter [*hʌl'd*]. U 1776 Linnet-Holdter, Store Holter; U 1777 Holtet; U 1798 Holtet, Holt; Schröder 1837, TM Holt. — Agerjord, der ifl. C. Andersen, Grams Hist. p. 275 f. var Skov i 1780. || Holter Bæk [*æ ˈhʌl'd ˌbæk*]. — Plur. af Subst. Holt, se Indl.

Hyrdeeng. U 1822 Hürdeeng; TM Hyrdemay.

Kalvehave [*æ ˈlelə ˈkal·ˌhås·*]. U 1776 Kallhaue, Kallhave; U 1777 Kalhav, Kalhaven. || **Kalveløkke** [*æ ˈkal·ˌly'g*]. U 1822 die kl. Kalblücke; TM Kalvlykke.

Kirkeland. U 1777 Kiercke landet. || **Kirketoft.** U 1777 Kiercketoften; U 1798 Kirketoften.

Kobbel. TM Koppel. — Kobbel, se Indl.

Kofenne. U 1776 Koofenn-Agger; U 1777 Kuefend; U 1796 koefænn, öster og vester koe fænn. || **Kohave.** Reg 1810 Koehave.

Kær. U 1796 kier; U 1798 Kier. — Kær, se Indl.

Landbolsforte [*æ ˈlaŋ·bɔ̀ls|fo·ɹd*]. U 1796 Landbohlernes Drifft; U 1798 Landbols Drift. — Vej. Subst. Landbol „Kaadnersted, Hus med Jord" eller „Kaadner".

Langfenne. TM Langfenne.

Langfredag [*lɔŋˈfre·də, laŋˈfre·da*]. U 1776 Langfredag, Langfredags-Wang; U 1822 Langfrede; L 1859 Langfredagsagre; I 1912 Langfredag. — Stort Stykke Agerjord tilhørende Gaarden Billeslund; Navnet Langfredag, der forekommer temmelig ofte, kan tænkes opstaaet paa to Maader: Enten sigter det til, at Arbejdet paa det paagældende Areal var forholdsvis langvarigt, eller det er opr. Navn paa Kirkejord, for hvilket der holdtes Langfredagsprædikener; jfr. under Langfredag i Ubjærg S., 3122, Gunnar Knudsen i NoB XXII 105, 108, og P. Skautrup i Sprog og Kultur IV 28.

Laschemose. Schröder 1837 Laschemose. — Muligvis Fejl for et Baskær Mose, jfr. Baskær ovfr.

Lilleholm [*ˈleləhʌlm ˈmaj'*]. U 1822 Lillholm; TM Lilleholmmay. || **Lillekobbel.** TM Lillekoppel. || **Lillemose** [*æ ˈleləˌmo·s*]. U 1796 den Liden Mose; TM Lille Mose. || **Lille-Smaamade.** U 1776 Lille Smaamay. || **Lilletoft.** B 1806 Liden Tofft. || **Lillevang.** U 1777 lile vang; U 1798 lille Vang.

Løkke. U 1777 Lyckerne; U 1798 Lykken. — Løkke, se Indl.

Madegaard [*maj·gœ.i*]. U 1822, TM Maygaard. — Subst. sønderjy. Madegaard „et hegnet engstykke" (Feilb. fra Ø.-Lindet). Jfr. Enggaard ovfr.

Malleng Made [*ˈmaləŋ ˈmaj'*]. U 1822 Mallangeng; TM Mallengmay, Mallengway. — Forleddet er maaske sammensat med et Subst. glda. *mal „Sten, Grus", se under Malsland i Seem S., 2707.

Midtløkke [*æ ˈmɛ'dˌly'g*].

Møgelgejl. U 1776 Meulgeil; U 1777 Möylgeil, Möyelgeil; U 1798 Moylgeil, Moyelgeil. — Adj. glda. mykil „stor" og Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Nørrehede. U 1796 Nör Heede, den Nörre Heede; U 1822 Norderheide, norder Heide, Norderheideschift; TM Nörhede. || **Nørremark** [*nɔ̈i·ma.ig*]. U 1776 Nörrmarck, Nörrmarckes-Krog, Nörrmarckes-Wang; U 1777 Nör Marck, Nör Marckesager; TM Nörremark. || **Nørreskov.** TM Norreskov. || **Nørrevang.** TM Nörvang.

Overdrevet. TM Overdrevet.

Pletager. U 1777 den vester-, den øster plet ager land; U 1798 den væster Pletagerland, den östers Plet Aggerland. — Plet, se Indl.

Radkær. U 1776 Raykiers Wang; U 1777 Radkier, Rai Kier, Raykier; U 1798 Radkier; I 1927 Rajkær. — Smal Engstrimmel. Subst. Rad „Række".

Rangtang [*ranŋtaŋs'bjæi'ə*]. U 1822 Rangtangsbierg; Schmidt 1852, Trap[1] Rangtang; TM Rangtangsbjerg; TGst, I 1912, Trap[4], Gst Rangtang. — Sognets højeste Bakke. Forleddet er maaske identisk med glsv. rang, f. „den Pind, som Hønsene sidder paa", oldn. rǫng, f. „Krumtræ i Baad", sv. Dial. rång, f. „afhugget og afkvistet Træstamme, ukløvet Gærdestav", og sv. Dial. rang, f. „smalt Stykke", „lang smal Vej", jfr. Natan Lindqvist, Bjärka-Säby Ortnamn p. 262 f. under Rängan. Efterleddet er Tange, se Indl.

Skoleeng. U 1822 Schulwiese.

Skovenge. U 1777 Skov Enge. || **Skovfælled.** U 1796 Skov Fælleten, Skovfællet; U 1798 Skov Fæled.

Smalager. U 1776 small-Agger; U 1777 smal ager. || **Smalblok.** U 1776 Smal-Bloke, Small-Bloker.

Sparretoft. U 1776 Sparretoft; U 1777 spare Toft. — Fuglenavnet Spurv, der i Jy. har a-Lyd.

Staffensvang. U 1776 Staffens-Wang. — Mandsn. jy. Staffen (< Stephan).

Stamfenne [*'sdam·ˌfæn·*]. TM Stamfenne. — Agerjord, i hvilket der ligger en Udflyttergaard. Subst. Stamme, maaske i Bet. „det, hvoraf noget har sin Oprindelse", her muligvis om den først opdyrkede Agerjord. Jfr. dog under Stamløkke i Hørup, Hørup S., 3254.

Stenpold. U 1776 Nörre-, Synder Steenpold-Agger. — Subst. Sten. || **Stensholt.** U 1822 Steensholdt; (her?) TM Steensfeldt. — Gen. af Appellativet eller af Mandsn. Sten.

Storefælled [*æ 'sdo·əˌfæ·łəd*]. U 1822 die große Fælled; TM Storefieled.

Sønderbjærge. TM Sönderbjerge. || **Sønderbyvej** [*æ 'søŋ'əbyˌvæi̯*]. — Vejen til Sønderby. || **Sønderfælled.** U 1822 Süderfælled; TM Sönderfieled, Söndersaelled. || **Sønderløkke.** U 1777 sönder lücken. || **Sønderskov** [*sønəsgås*]. U 1796 Zünder Skov, Zynder Skov; B 1809 Vesterlinnet Sönderskov; TM Sönderskov.

Terp Hede. TM Terphede. — Landsbynavnet Terp i Ø.-Lindet S., 3051.

Toftager. U 1776 Toft-Agger, Toftagger.

Tudsvad. U 1776 Trutzvays-Enggaard, Trutzvays-Blokke; U 1777 Tus Maj; U 1798 Tus May; U 1822, TM Tusmay; Gst Tusmaj; I 1924 Tusvaj = Tusvad. — Eng ved Gram Aa, uden topografisk Forbindelse med Tudsvad i Gram. Forleddet er Dyrenavnet Tudse, Efterleddet Vad eller Made, se Indl.

Tveholme. TM Tveholme.

Tyvekrog. U 1810 Tyvkrogen, Tyvekrogen. — Skov i Enggaard. Subst. Tyv, jfr. Gunnar Knudsen i Dansk Skovforenings Tidsskr. 1925 p. 20.

Vesterager. U 1776 Wester-Agger. || **Vesterkobbel.** TM Westerkoppel. || **Vestertoft** [*æ 'væsdəˌtåst*]. U 1822 Westertoft.

Østerager. U 1776 öster Agger. || **Østerløkker.** U 1776 öster Lykker; TM Oesterlykke. || **Østertoft** [*æ 'ɶsdəˌtåst*]. TM Östertoft.

Nybølgaard.

Aamade. L 1820 Aamay.

Bredmade. 8/5 1518 bremad; 1585 (C. Andersen, Grams Hist. p. 41), Dok 1766 Bredemade; L 1806 Breemay; Beskr 1819 Broemay; L 1830 Brumay; TM Bredmaieng.

Buksholm [*bœgshɔlm*]. 8/5 1518 bwckholm; Præsteindb. ca. 1700 (Sønderjy.

Aarb. 1913 p. 127) Buxholm; Dok 1766 Bocksholm; L 1820 Boxholm; L 1859 Buskholm-Eng. — Dyrenavnet Buk.

Dueeng [*æ ˈdu·ˌæŋ*']. c. 1690 (C. Andersen, Grams Hist. p. 124) Dureng; Dok 1693 Due Eng; L 1820 Dueng; L 1859 Due-Eng; TM Dueeng.

Engholm. L 1859 Engholm.

Havegaard [*håə·qɔ.i*]. (Her?) Dok 1701 Koppel Oster Haug; Dok 1766 begge saa kaldede hov Gaarder, Øster Hovgaard; L 1820 Wester-, Osterhavgaard, Liedenhavgaard; TM Oster-Haugaard. — Subst. Havegaard anvendt om indhegnet Skovparcel, se under Havegaarde i Spandet S., 3083.

Kalveeng [*æ ˈkal·ˌæŋ*']. L 1820 Kallfenn; L 1859 Kalv-Eng; TM Kalveng. — Lille Eng lige ved Gaarden.

Kolderup Agre. L 1820 Kollerup; TM Kolderup-Agre. — Maaske spøgende Benævnelse paa kold Agerjord.

Landeng. L 1806, Beskr 1819, L 1820 Landeng. — Formodentlig den Eng, der ligger nærmest ved den faste Agerjord.

Langeng [*æ ˈlɔŋ·ˌæŋ*']. L 1859 Lang-Eng; TM Lang Eng.

Mølleaaen. Dok 1766 Mølle Aaen. || **Mølledam.** L 1820 Mülldamm; L 1859 Mölledam-Eng.

Nybøl Skov. L 1820 Nübbel-Holz; L 1859 Nybbel Skov, Nybbel Fredskov; TM Nübel-Skov.

Nørreeng. TM Nör Enge.

Pandested. L 1820 Pandsted. — Jfr. Pandestedbjærg i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Polde [*æ pɔl·*]. — Tilplantede Flyvesandsbanker. Pold, se Indl.

Præsteeng [*æ ˈpræ·sd̥ˌæŋ*'].

Runddel. L 1859 Runddeel-Eng.

Sandbjærge. L 1859 Sandbjerge.

Sivløkke [*æ ˈsi.əˌly'g*]. TM Sivfenner.

Skovløkke [*æ ˈsgåə·ˌly'g*].

Svinekrog [*ˈsvin·ˌkrɔˈx*]. L 1820 Swiinkroeg; L 1859 Lille Svinekrog, Store Svienekrog; TM Svinkrog. — Een Tønde Land lige ved Gaarden.

Toftagre. L 1859 Toft-Agre. || **Tofteng.** L 1859 Toft-Eng; TM Tofteng. || **Toftmade** [*tåəˈdmaj*]. Dok 1766 Tautmay; L 1820 Toftmay; L 1859 Toftmai Eng; TM Torfmaieng.

Vesterager. L 1859 Vestre Agre. || **Vestereng** [*ˈvæsdəˌæŋ*']. L 1820 Westereng; L 1859 Vester-Eng; TM Vestereng. || **Vesterfælled.** L 1859 Vester-Fælled. || **Vesterholm.** L 1859 Vester Holm, Vester-Holm-Hede. || **Vestermark.** L 1859 Vester-Mark; TM Vertermark.

Østerager. L 1859 Østre Agre. || **Østerfælled.** L 1859 Øster-Fælled; TM Oster-Falled. || **Østerkobbel.** Dok 1698 det saa kaldet Nübelsche Öster Kaabel, det Nübelsche Oster Kobbell. || **Østermark** [*æ ˈɶsdəˌma.ig*]. L 1859 Øster-Mark; TM Ostermark.

Skjoldager.

Aamade. U 1805 Aamay Wiesen.

Aftægtseng. U 1805 Aftægtsengen, Aftægts-Engen.

Baskær. K 1805 Baskier-Enge; U 1805 Baskier, Baskiereng, Bastkier, Bastkier enge. — Lille Stykke Eng, der støder op til Lunden i Gram. Se under Baskær i V.-Lindet, med hvilket der dog ikke er nogen topografisk Forbindelse.

Blaaeng [*æ ˈblå'ˌæŋ*']. U 1768 Blaa Eng; K 1805 Blaaeng; U 1805 Blaaeng, Blaa-Eng, Blaaengbierg; TM, Gst Blaaeng. — Har ifl. Opt. 1939 Navn efter blaat Græs.

Blokke. U 1805 Blokkene. — Plur. af Blok, se Indl.

Bredeskifte. U 1768 Øster Bredeskifte.

Buskgejl [*bœsˈgæj'l*]. K 1805 Buschgeils-Ackerland; U 1805 Baasgeil, Bosgeil, Bosgeils Agre, Bosgeilsagre, Busckgeil, Buschgeil; U 1820 Buskgeil, Busckgeil; TM Paasgeils Agerland. — Et stort Areal, der ifl. Opt. 1939 tidligere var fuldt af Gyvel. Subst. Busk og Plantenavnet Gejl „Gyvel". Jfr. Porsgejl under Bebyggelsesnavne.

Dam. U 1805 den saakaldede Dam paa Gaden. — Dam, se Indl. || **Damsted** [*æ dam·sdæj*]. Vide 1785 Damsted, Damstæd; K 1805 Dammstedt; U 1805 Damstedet, Dammstedts Damm; TM Damsted. — Har været Fiskedam for godt 100 Aar siden (Opt. 1939). Jfr. Damsted i V.-Lindet ovfr.

Eleng. U 1768 Elle Engen, El Engen; K 1805 Ellenge; TM Elle Eng. — Trænavnet El. || Eleng Ager. U 1805 Ellingagger.

Fædrift. U 1805 Fædriften.

Fælled [*æ fæ·ləd*]. — Fælled, se Indl.

Gade. U 1805 paa Gaden. — Gade, se Indl.

Gammelager. K 1805, U 1805 Gammelagger. || **Gammelland.** U 1805 Gammelland. || **Gammel-Landevej.** U 1805 den saakaldede gammle Landevei.

Grønsig. Vide 1785, U 1805 Grönsiig.

Hvidvang [*vi·əvɔŋ*]. K 1805 Hvidvang; U 1805 Hvidvang, Vester-, Øster Hvidvang, Huidvang; Kok II Vivang; TM Hirdvang, Wester Hiedvang, Wester Hiedvaag; I 1912 Vivang. — Farveadj. hvid.

Hyrdeeng [*æ ˈjæsəlˌæŋˈ*]. U 1768 Hyrdens Eng; K 1805 Gammel-Hyrdeeng; U 1805 Gammelhyrde-Eng, Hyrde-Engen, den gammel Hyrdeeng; TM Gammel Hyrdeeng.

Igledam [*ˈi·lˌdamˈ*]. U 1805 Jildammen; Gst Igldam. — Her har været Igler (Opt. 1939).

Kalvetoft [*æ kal·tɔst*]. K 1805 Kalltoft; U 1805 Kalletoft, Kalltoft.

Kobbel. K 1805 Kobbel; U 1805 det saakaldede Kobbel, Kobbelet. — Kobbel, se Indl.

Landbolseng. U 1805 Landbohlseng, Landbohls Engen. || **Landbolsland.** U 1805 Landbohls-Land. — Subst. sønderjy. Landbol „Kaadnersted" el. „Kaadner".

Lavsteskrog. U 1805 Laustes Krog.

Lilleeng. K 1805 Liedeneng; U 1805 Lild Eng, Liedeneng.

Madeager [*æ ˈmaj·ˌaqəjə*]. || **Madeeng** [*æ ˈmaj·ˌæŋˈ*]. — Made, se Indl. || **Madegaard.** U 1768 Maygaarden; Vide 1785 Maygaarden, Maygaards ager; K 1805 Maygaarde, Maygaardagger; TM Maigaard Ager. — Subst. sønderjy. Madegaard „en hegnet eng" (Feilb. fra Ø.-Lindet).

Mølleholm. U 1768 Vester-, Øster Mölholm; U 1805 Möllholm.

Nørreblokke. U 1805 Nörreblocke. || **Nørrehede.** U 1805 Nörrheeden. || **Nørrekær** [*nöj·kjæ*]. Vide 1785 Nörkiær; K 1805 Nörrkier; U 1805 Nörkier, Nörrkierr, Nörrkierblock, Nörrkierblokke, Nörrkierveyen; TM Nörkjoer, Nörre Kjoerenge; Gst Nørkær. || **Nørremark** [*æ nöj·maig*]. K 1805 Nörre-Marck; U 1805 nörr Marken, Nörrmarken, Nörremarck; TM Nörre Mark.

Rørkær [*rœj·kjæ*]. U 1768 Rörkier; K 1805 Röerkierenge; Kok II, Gst Rørkær. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sigeng [*æ ˈsi·ˌæŋˈ*]. U 1768 Vester-, Øster Siig Engen; K 1805 Siigenge; U 1805 Siig-Eng, Siigenge; TM Sugenge. — Sig, se Indl.

Skidenkær [*sgi.i·nkjæ.i*]. U 1768 Nör Schidenkier, Sönder Skidenkier; K 1805 Skiedenkier; U 1805 Skiidenkier, Øster Skidenkier, Vester Skiidenkier; TM Skidenkjoer; Gst Skidenkær. — Adj. skiden i Bet. „sølet".

Skov [*æ sgås*]. TM Skov. — Agerjord, der støder op til Lunden i Gram. || **Skoveng** [*æ ˈsgås·ˌæŋˈ*]. Vide 1785 skov-enge; K 1805 Holzwiesen; TM Skoveng. — Støder op til Skov ovfr.

Storedam. U 1768 den store Dam.

Syvskaar. U 1768 Syvskar; K 1805 7 Skarr; U 1805 7 Skar, Syvskarr; Kok II Syvskar. — Smal Engstrimmel.

Sønderhede [*æ he·*]. K 1805 Sönder-Heede; U 1805 Sönderheeden; TM Sönder Hede.

Tranebærskifter. U 1768 Trandbærskifften. — Plantenavnet Tranebær.

Vesterløkke. TM Westerlygge. || **Vesterskov.** U 1768 Vester Skoven. — Formodentlig samme Areal som Skov ovfr. || **Vestervang.** K 1805 Westerwang; U 1805, TM Vestervang.

Østerdam. Vide 1785 Öster Dammen. || **Østerenge.** K 1805 Österenge; TM Oster Enge. || **Østerhede.** K 1805 Österheede; U 1805 Østerheeden;

TM Oster Hede. || **Østermark** [*æ ˈœsdəˌma.ig*]. K 1805 Östermarcken; U 1820 auf dem Osterfelde.

Tiset.

Aamade [*æ ˈɔˌma·ị*]. U 1775 Aae-May; U 1779 Aamay; B 1821 Amay, westen dem Aamaywege; U 1867 Ameyen; TM Aamai; I 1927 Aamaj. || Aamade Krog. U 1774 Aamey Krog; TM Aamaikrog.

Adelkær [*aị·ɫkjæ.i*]. B 1821 Ailkiær, Ajelkier; U 1822, TM Ailkjer; I 1927 Ailkær. — Stort Areal i Tiset Kær. || Adelkær Grob [*ˈaị·ɫkjæ ˌgʀoˈf*]. — Kanal. || **Adelvej.** Die Heimat 1919 p. 9 der Adelweg. — Vejen Gram—Højrup. Forleddet er Adel- i Bet. „Hoved-".

Agerkær. U 1774 Ager Kiär.

Asdal. U 1774 Aas-Dahl, Aasdahl. || Asdal Gab [*asdəɫ ˈgaf*]. — Subst. jy. As „Aadsel" (Feilb.) eller maaske Trænavnet Ask.

Baasballe. U 1774 Baas Bal Agere, Baas Bal Vang.

Birkesig. Præsteindb. 1638 Bircksig; U 1774 Birke Siig; I 1927 Birkesig. — Bæk.

Bjærgager. L 1794 Biære-Agger. || **Bjærgvang.** L 1794, U 1794 Biærre-Vang.

Blæsbjærg [*ˈblæị·sˌbjæi'ə*]. — Verbet blæse.

Bredmade. B 1821, U 1822 Breemay. || **Bredmose** [*æ bʀeˈ*]. B 1821 Bredemoße, Breemoose; TM Breemose.

Brokmose. L 1794 den saakaldede Brock-Moose, Brok-Moose. — Dyrenavnet Brok „Grævling" eller maaske Subst. Brokke „lille Stykke"; i sidste Tilf. skulde Navnet være ensbetydende med det hyppige Brøkkelmose.

?Brunbjærge. Præsteindb. 1638 Brundbierge.

Bøndergaardsagre. U 1774 Böndergaars Agere, Böndergaards Synder Ager.

Dejnetrug. U 1774 Deyentrof; TM Degntrog. — Subst. Dejnetrug „Trug, hvori Dejen ældes".

Dybmose [*æ ˈdy·vˌmo·s*].

Enggaarde [*æ ˈæŋ·ˌgå·i*]. B 1821 Enggaard, Enggaarde; U 1867 Enggaard; TM Enggaarde; I 1927 Enggaard. — Subst. Enggaard i Bet. „indhegnet Eng", jfr. under Enggaard i V.-Lindet ovfr. || Enggaard Grob [*ˈæŋ·gœi ˌgʀoˈf*]. — Kanal. || **Engkrog.** U 1774 Engkrog.

Felbererløkke. B 1821 Felbereder Lykke; U 1822 Felbererlücke; I 1927 Feldberlykke. — Subst. Felbereder „Garver".

Flyde [*æ flyˑ*]. L 1805 Flye; B 1821 Flüh; TM Flue; I 1927 [ə flyˑ]. — Flyde, se Indl.

Fælled [*fœˑləd*]. U 1794 Fæledt-Jorder; B 1821 Fælled, Fædled; TM Tolled, Fälled; I 1927 Feele. || **Fælledseng** [*æ ˈfœˑləds̩æŋˈ*]. || **Fælledsvej** [*æ ˈfœˑləds̩væị*]. — Fælled, se Indl.

Gadeblok. U 1774 Gaad Bloken. — Gade, se Indl.

Gammeljord. U 1774 Gammel Jord Vang. || **Gammelvej** [*æ ˈgaməɫˌvæị*]. — Den gamle Vej til Gram.

Glatmose. U 1774 Glatt Moos.

Gramballe [*gʀamˈbaɫˈə*]. U 1774 Gramm Balle, Gramm-Balle; U 1779 Gram Ballig; U 1821 Gramballe, Gramballig; TM, I 1927 Gramballe. — Skraaning ved Skellet mod Gramby.

Grydshøj. Præsteindb. 1638 Grydtzhøj. — Maaske i en anden af Sognets Byer. Forleddet er Subst. glda. griut „Sten".

Gunnildstoft. TM Günnilds Toft. — Kvindenavnet Gunnild.

Gundsnap. U 1774 Gundsnapper. — Maaske Mandsn. glda. Gunni. Snap, se Indl.

Gydeender. I 1927 Gyende [gyˈænə]. — Areal lige Vest for Byen, hvor to Markveje mødes. Subst. Gyde i Bet. „Markvej" el. „Landsbygade", se Indl.

Havegaarde [*æ ˈhåsˑˌgå·i*]. Præsteindb. 1638 Tisit Hauffgaard; U 1774 Haugaarden, til Haugaardesdiegen, Nübbel Syd vester Haugaard; B 1821 Haugaard, den öster og nör Haugaard; TM Haugaard. — Inddiget Agerjord NØ for Byen; ifl. Præsteindb. 1638 Skov. Subst. Havegaard „indhegnet

Skovparcel", se under Havegaarde i Spandet S., 3083. || Havegaard Lund [*hås·gœ ˈlu'ŋ*]. — Nu Agerjord ved Havegaarde.

Hedeblok. U 1774 Hede Bloken. || **Hedeland** [*æ he·laŋ*]. B 1821 Wester-, Oster-, Norder Heideland, Norder Heidland, Heedeland; TM Hedeland, Wester Hedeland, Osterhedeland.

Holm. U 1776—79 Thiset Holm, Holm. — Holm, se Indl.

Husper Ager. U 1774 de Synder Husper Ager. — Læsningen af u er usikker.

Hætteland [*hɛdlaŋ*]. U 1822 Hittlandsmoose, Hettlandsmoose; TM Hetland. — Lille Areal i Bymarkens sydøstligste Hjørne. Subst. Hætte, der i Darum udtales [*he't*] (Feilb.). Jfr. Hætteland i Gram ovfr.

Højvad. Præsteindb. 1638 Höiwad.

Jefskrog. U 1774 Jefs Kroog. — Mandsn. sønderjy. Jef.

Kajeshøj. Præsteindb. 1638 Kaieshøy. — Maaske i en anden af Sognets Byer. Mandsn. eller Kvindenavnet glda. Kaie.

Kalvehave. U 1774 Kalhauen, Kallhau; B 1821 Kallhave; U 1822 Kallücke, Kallhave; I 1927 Kalvehave [kalhau]. || Kalvehave Bro [ˈ*kal·hås ˈbrɔˀ*].

Kløverløkke. U 1822 Kleverlücke.

Kochsmark. TM Kokesmark. || **Kochstoft** [ˈ*kɔgsˈtåst*]. TM Kochs Toft. — Maaske efter Redaktør P. Chr. Kochs Bedstefader Jørgen Koch, der viste „megen Nidkierhed i at befordre Fælledskabets Ophævelse i bemældte Bye i Aaret 1774, har afdeelt sine Jorder i Kaabler, indhegnet Kaablerne med Grøfter, og beplantet Grøfterne med Hessel og Havetorn" (O. Malling, Store og gode Handlinger p. 406).

Kodrift. U 1774 Koedrifft.

Kog [*æ kås*]. L 1794 den saa kaldede Kog; U 1794 Koge, ved Kog-Led; B 1821 Kau; TM Koge. — Lille Stykke Eng. Kog, se Indl.

Kokhave [ˈ*kɔg‧hås·*]. TM, I 1927 Kokhauge. — Lille Stykke Eng langt fra Byen. Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Koløkke. B 1821 Kohlücke.

Krog. U 1775 Krog, Kroog. — Krog, se Indl.

Kær [*æ ˈkjæ·ˌæŋ·*]. U 1779 Kiärret; L 1816 Kiereng; U 1822 Kjer; Gst Tiset Kær. || **Kærende** [*kjæˈæ·ŋ*]. B 1821 Kierende; TM Kjorender. — Kær er nogle lange Engskifter Sydvest for Tiset ved Skellet mod Kastrup; nogle tværgaaende Engstykker for Enden af disse Skifter hedder Kærende. Kær, se Indl.

Landbolsmark [*æ ˈlaŋ·bɔlsˌmaˌg*]. TM Landbolsmark, Landbölsmark. || **Landbolsvej** [*æ ˈlaŋ·bɔlsˌvæj*]. — Vejen til Landbolsmark ovfr. Subst. sønderjy. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

Langenge [*æ ˈlɔŋ·ˌæŋ·*]. B 1821 Langeng; U 1822 Langeng, Laneng; TM, I 1927 Langenge. || Langeng Grob [ˈ*lɔŋ·æŋ ˌgrɔˈf*]. — Kanal.

Langetved Mose [ˈ*lɔŋətvə ˈmo·s*]. B 1821 Langetved Moose; TM Langetved Mose. — Landsbynavnet Langetved i Skrave S., 3054.

Lergravager. U 1774 de Lang og Wester Leere Grave Ager. || **Lergravvie.** U 1774 Läre Gravi; U 1775 Leere Grau-Vie; L 1805 Leeregravvie; B 1821 Leregravwie, Wester Leregravwie; TM Bergravi, Leergravi; I 1927 Lergrav-Vidje [lergrauvi·]. — Efterleddet er Subst. jy. Vie „Vidie".

Lilleløkke. U 1822 Lille-Lücke. || **Lilletoft.** U 1822 Lilletoft. || **Lillevang.** U 1774 Liilvang; B 1821 Lillewang; TM Lille-Wang.

Løkkerkroge. U 1779 Lyker-Kroger. || **Løkkesager.** U 1774 Lykes Agere; B 1821 Lükkes Agger, Lükesager, Lükkesager. || **Løkkeskær** [*lygəsˈkjæˌəˀə*]. Vide 1742 Lychis Kier; U 1774 Lykens Kiär; U 1775 Lykes-Kiär; L 1794 Lykgaards Kiærs Vey; U 1794 Lyckgaards-Kier, Lyckgaards-Kiers Vey; B 1821 Lükeskier, Lükkeskjær, Lükeskjær; TM Bykeskjer, Lykeskjer, Lykeskjør; I 1924 Lykkeskjær; I 1927 Lykkeskær. — Forleddet i de to sidste Navne og i Gaardnavnet Løkkesgaard er Gen. af Subst. Løkke, se Indl., eller af et Marknavn Løkkegaard, jfr. Formerne i L 1794 og U 1794.

Made [*æ ma·j*]. U 1774 Mayen; U 1775, B 1821 May; TM Made, Mai; I 1927 Maj. || **Madeager.** U 1774 de Lang May Ager, vester May Ager. — Made, se Indl.

Markbæk [ˈmaɹˈgˌbæk]. — Agerjord ved Skelbækken Markbæk, se under Markbæk i Gramby.

Merretshave. U 1774 Merrets Hav-Vang. — Kvindenavnet Merret.

Middagssted. U 1774 Westen Middags städet. — Se under Middagssted i Løgumkloster Flække, 3118.

?Midtblok. U 1774 Medblok. || **Midtløkke.** B 1821 Mittlükke; U 1822 Mittlücke; TM Midt-Lykke.

Møllereng. U 1774 Möller Engen; U 1775 Müller Engen. — Eng mellem Tiset og Enderupskov. Har maaske hørt til den nu forsvundne Gelsbro Mølle, der omtales af C. Andersen i Grams Hist. p. 50 f.

Nybøl Hovvej. U 1774 Nübbel Hau-Vey. — Vejen til Nybølgaard, hvor de fleste Bønder i Tiset forrettede Hoveri indtil 1770'erne (jfr. C. Andersen, Grams Hist. p. 255).

Nørreager. U 1794 de Nörre Agere; TM Wester Norreager. || **Nørrebæk** [æ ˈnöɹˈˌbæk]. || Nørrebæk Agre [nöɹˈbægˈaqɔɹ]. || **Nørrehede.** U 1775 Nör Heede; U 1794 den Nörre Hede. || **Nørrekær** [nöɹˈkjæ, æ nöɹˈkjæ]. || **Nørremark** [æ ˈnöɹˈˌmaɹg]. || **Nørreskov.** U 1794 den nörre Schau. || **Nørretoft.** B 1821 Norder Toft; U 1822 Norder Toft, Norder-Tofte, Nordertoft.

Per Lauesens Toft [pɛ ˈlåsˈəsəns ˌtåst]. TM Peer Lausens Toft.

Rømmeseng [æ ˈnömməsˌæŋˈ]. TM Römöeseng. — Subst. Rømmes „Mand fra Rømø".

Rønholm [ˈnön·ˌhɔlˈm]. U 1774 Rönn-Holm Kroog; B 1821 Rönnholm, Rönholmmoose, Rönholmwiese; U 1822 Rönholm, Rönholmmoose, Rönholm-Eng; TM Rönholm; I 1927 Rønholm. — Trænavnet Røn.

Sandpold. U 1822 Sandpold.

Skolemade [æ ˈsgoˑlˈˌmaˑj]. TM Skolmai.

Gammel-Skotvej. U 1774 den Gl. Skottvey. — Subst. jy. Skotvej „mindre bivej fra by til by" (Feilb.).

Skovløkker [ˈsgåsˑˌlygɔɹ]. L 1816 Skovlücke; B 1821 Oster-, Norder-, Wester Skaulykke, Skaulykke; TM, I 1927 Skovlykke.

Sneskrog [snɛsˈkʀoˈx]. U 1774 Sneeß-Kroog; B 1821 Schneskrog, Schneeskrog; U 1822 Schneeskrog; TM Sneeskrog. — Eng. Samme Forled som i Snesmade i Hoptrup, Hoptrup S., 3012.

Sodde. L 1805 Soye; B 1821 Söy; U 1822 Soy; TM Soen, Söen; I 1924 Æ Söj; I 1927 [så·j]. — Ifl. I 1924 sur Sumpjord. Maaske et Subst. *Sodde svarende til no. sodda, f. „en med Vædske gennemtrukken Masse" (Ross); jfr. under Søderup i Hjordkær S., 3213.

Stenholm Mose. U 1775 Steenholm-Moose. || **Stensbæk Holm.** U 1779 Steensbeck Holm. — Gaardnavnet Stensbæk i Højrup S., 3082. || **Stenseng** [ˈsdeˈnsˌæŋˈ]. L 1805, B 1821 Steenseng; TM Steens-Enge. || **Stensmose** [ˈsdeˈnsˈmoˑs]. U 1822 Steensmoose; TM Steens Mose. — Ved Stenseng. Subst. Sten el. Mandsn. Sten.

Storeager. U 1774 Stoorager. || **Storebæk.** U 1774 den Stoore Bek. || **Storeeng.** TM Store Eng. || **Storemose** [æ ˈsdoˑəˌmoˑs]. B 1821 Stoore Moose Skift; U 1822 Stoore-Moose, Stoormoose; TM Stormoose. || **Storeskifte.** B 1821 Stoorskift.

Storgaards Toft. U 1774 Stoorgaards Tofft. — Forleddet er vel et Gaardnavn eller Slægtsnavn.

Studager. U 1774 stuud Agere, (her?) Skuul Agere.

Sønderhede. B 1821 Süderheede, Süder Heide, Sünderheede. || **Sønderhøj Ager.** TM Sönderhohager, Sönderhöhager. || **Søndermark.** TM Söndermark. || **Søndertoft.** TM Sönder Toft.

Tiset Bæk [ˈtiˑsət ˈbæk]. || **Tiset Hede** [æ heˑ]. Gst Tiset Hede.

Troldhøj. Præsteindb. 1638 Troldhøy. — Maaske i en anden af Sognets Byer.

Tværblok. U 1774 tvärblok.

Tømmerholt [tɛməhɔld]. U 1774 Timmer Holt; B 1821 Timmerholdt; TM Timmerholdt. — Støder op til Tømmerholt i Højrup S., 3082.

Udmark. B 1821, U 1822 Udemark.

Ushøj. Præsteindb. 1638 Vßhøj. — Maaske ikke i Tiset, men i en anden af Sognets Byer. Forleddet er rimeligvis Mandsn. glda. Ugot.

Vaseenge [ˈvɑ·sə¦æŋ·]. B 1821 Waseng, Waaseng; U 1822 Waseng, Waes-Eng; TM Wasseng. — Vase, se Indl.

Vedhug. U 1779 Veyhug; L 1805 Vedhovender; B 1821, U 1822 Weihug; TM Weihüger; I 1927 Vejhug. — Subst. ænyda. Vedhug „Træhugst" (Kalkar). Der er ganske vist ingen Trævækst paa Stedet nu, idet Vedhug er Navn paa Enge ved Kær ovfr.; men da Kær i Sønderjy. tidligere har haft Bet. „sumpet Kratskov" (se Steenstrup, Indled. Stud. 110, A. Bjerrum i Sydslesvig I 76; jfr. dog Gunnar Knudsen i Nord. Kultur V 116), kan det antages, at Stedet tidligere har været kratbevokset.

Vesterager. U 1774 Wester Ager Vang; B 1821 Westerager; TM Westerager, Westeranger, Vesterager. || **Vestergaards Agre.** U 1774 Vestergaards Agere. — Af et Gaardnavn eller Slægtsnavn Vestergaard. || **Vesterhede.** U 1775 Wester Heede. || **Vesterkær.** U 1822 Westerkjer. || **Vesterløkke.** TM Wester Lykke. || **Vestermark** [æ ˈvæsdə¦ma.ig]. TM Nör-, Süder Westermark. || **Vestertoft.** B 1821, U 1822 Westertoft.

Vodderbjærg. U 1774 Woder Bierings-Vang; B 1821 Wodderbierg; U 1822 Wodderbierg, Wudderbierg; TM Wodderbierg. || **Vodderskov.** Præsteindb. 1638 Wodaskouff. — Forleddet er snarest et opr. Vaadager, jfr. Vodder i Brøns S., 3087, og Vodderslette i Spandet S., 3083.

Vojumager. U 1774 Voem-Ager. — Antagelig Subst. jy. Hvoddem „Forager", se Ole Widding i DF IV 117 ff.

Østerhede. B 1821 Osterheede, Osterheide; U 1822 Osterheide, Oster Heide, Österheede; TM Oster-Hede. || **Østerkær.** U 1822 Osterkjer. || **Østerløkke.** B 1821 Osterlükke; TM Oster Lykke. || **Østermade.** U 1774 Øster May. || **Østermark** [æ ˈøsdə¦ma.ig]. TM Ostermark. || **Østermose.** U 1774 Öster Moos. || **Østertoft.** B 1821, U 1822 Ostertoft.

3070. NØRRE-RANGSTRUP HERRED.

Her anføres ogsaa Eksempler paa det usammensatte Herredsnavn. Absalon Ærkebisp 1177—1201 (LB) Raffnstorpherret; Omer Bisp i Ribe 1178—1204 (LB) Ranxstropherret; Valdemar II Konge 1202—41, $^{21}/_{1}$ 1206 (LB), Tuvo Bisp i Ribe 1214—30, $^{23}/_{3}$ 1228 (LB) Rauenstorpherret; 1228 (1575 ÆDA V 770) Ranxtrup herrit; VJb 1231 (13. Aarh.) Rafnsthorphæreth; $^{30}/_{12}$ 1298 (LB) Rauensthorpherret; $^{24}/_{2}$ 1299 (LB) Ranxtrupherret; $^{3}/_{7}$ 1319 (LB) Rauensthorpherret; RO 1330—48 rangstorphæreth; $^{29}/_{11}$ 1345 (LB) Nör Ranxtrup herret; $^{14}/_{5}$ 1357 Norrangstorp H.; $^{15}/_{6}$ 1360 (LB) Nörranxtorpherret; Erik af Pommern 1396—1439 Rangstorpphæret; $^{2}/_{3}$ 1400 Nørrærangstorphæret; $^{21}/_{4}$ 1444 (LB) Nörranxstrup herret; $^{26}/_{9}$ 1474 (LB) Nörranxstrupherret; $^{1}/_{9}$ 1505 (LB) Ranxstrupherrit, Nörranzstrupherrit; $^{14}/_{8}$ 1508 (LB) Ranxstrupherritz ting; $^{11}/_{3}$ 1514 (LB) Nörranxstrupherret; $^{14}/_{7}$ 1521 (LB) Ranxstrup herrit; $^{14}/_{6}$ 1523 (LB) Nör ranxstrupherret; $^{27}/_{11}$ 1531 (LB) Ranxstrupherret; $^{14}/_{5}$ 1532 (LB) Nörranxstrup herret; Sk 1541 Ranchstorppherde, Ranxtorpherde; Sk 1542 norder Ranxstorp Herde, Norder Ranxstorp Herred; Sk 1548 Nör Rangstrup harde; $^{13}/_{11}$ 1567 (LB) nhör Ranxstrupherrit; $^{17}/_{11}$ 1567 (LB) Nör ranxstrop herritt; $^{13}/_{12}$ 1567 (LB) Nör ranxstrup herritt; $^{18}/_{12}$ 1567 (LB) North ranxstrupherde; $^{4}/_{11}$ 1568 (LB) Nordt Ranxstorp harde; Reg 1580 Ranxtorp Herde; Jb 1607 Norder Ranxtorp Harde; Jb 1639—40 Rangssterrup Harde; Mejer 1649 Nort Ranxstorp Herde; Danckw 1652 Norderrangstorff Harde; M 1662 Rongstrup Herret; M 1664 Rungstrup Herreth; Rhode 1775 Nørrangstrup Herred, Nør-Rangstrup Herred; DAtl Nør-Rangstrup-Herred; VSK Nor Rangstrup Herred; Nissen 1840 Nørre Rangstrup Herred; Gst 1857—58 Nre Rangstrup Herred; Trap[1], Trap[4] Nørre-Rangstrup Herred. — Den nordlige Del af det ældre Rangstrup Herred, jfr. Sønder-Rangstrup Herred, 3200.

NATURNAVNE.

Fiskbæk. Mejer 1649 Fischbeck; Gst Fiskbæk.

?Rævebæk. Mejer 1649 Fochsbeck. — Samme Bæk som Smedebæk.

Smedebæk. Gst 1857—58 Smedebæk; Trap[1] Smedebækken; TGst Schmedebek; Nik. Andersen [*ˈsmæjbæk*]; I 1912, Gst Smedebæk.

3071. TOFTLUND SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Toftlund, Lb [*tåsdluŋ*]. $^{25}/_{8}$ 1510 (LB) Tofftlund, Tofftlundt; Jb 1537—38 Tofftlundth; Sk 1541—43 Tofftluntt; Sk 1542, Jb 1542—43 Tofftlunt; Reg 1580, Jb 1604—05, Jb 1639—40, Mejer 1649 Tofftlundt; Danckw 1652 Tofftelundt; M 1662 Tofftlund; M 1664 Tofftelund; Jb 1672 Tofftlund; MB 1683 Toffteliung; Jb 1690 Tofftlund; Mandt 1707 Tofftlundt; DAtl, VSK, Aagaard 1815, Schröder 1837, Gst 1857—58 Toftlund; Lyngby 1859 [*t0w·t-loŋ*]; Trap[1], TGst, Trap[4], Gst Toftlund. — Sognebyens opr. Navn var Herrested, se ndfr.; ifl. Aagaard 1815 p. 236 blev Byen, der tidligere laa ved Kirken, afbrændt i 17. Aarh. og genopbygget Nord for Kirken, hvor det nuv. Toftlund ligger; det er muligt, at Traditionen om Byens Brand er rigtig (jfr. Naturnavnet Brændsand under Toftlund ndfr.), men Begivenheden synes i saa Fald at være henlagt til en alt for sen Tid, idet Toftlund afløser Herrested som Landsbynavn o. 1500; som Kirke- og Sognenavn var Herrested derimod endnu ikke helt gaaet af Brug i 1760erne (ifl. Præsteindb. 1766).

Allerup, Lb [*aləiəp*]. 1521 (LB) Alderup; Sk 1541 Aldorp, Allerup; Sk 1542 Allerup; Jb 1542—44 Allerupp, Alderupp; Reg 1580 Aldorp; Jb 1604—05 Allerup, Aldrop; Jb 1639—40, Mejer 1649, Danckw 1652, Jb 1672, Jb 1690, DAtl, VSK, Aagaard 1815, Schröder 1837, Gst 1857—58 Allerup; Lyngby 1859 [*alˀ·ərop*]; Trap[1], TGst, Trap[4], Gst Allerup. — Mandsn. glda. Alli (DgP).

Allerupgaard. Gst Allerup Gd.

Allerup Mark, Gde og Hse. Gst Allerupmark.

Enemark, Gde [*jæn·maig*]. $^{14}/_{8}$ 1508 (LB) Jenmerck; $^{9}/_{7}$ 1510 (LB) Enmerck; Sk 1542, Jb 1542—43 Einmarck; Reg 1580 Eynmerck; Jb 1604—05 Einmerck; Præsteindb. 1638 Ennemerck; Jb 1639—40 Emmerck; Mejer 1649, Danckw 1652 Ienmarck; Jb 1672 Enmerck; MB 1683 Enemercke; Jb 1690 Enmerck; DAtl Eenmark, Eenmerk; VSK, Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Trap[4], Gst Enemark. — Subst. Enemærke „Særjord", se Indl.

Gejlbjærg, Gd [ˈ*gæjˀ·tˌbjæɹˀə*]. TGst, Oldekop Geilberg; Gst, Postadr 1941 Gejlbjærg. — Naturnavnet Gejlbjærg i Allerup.

Gravlund, Gd [*gnas·luŋ*]. Jb 1777—78, VSK Gravlund; Aagaard 1815, Schröder 1837 Graulund; Gst 1857—58, Trap[1] Gravlund; TGst Graulund; Trap[4], Gst Gravlund. — Naturnavnet Gravlund i Stenderup.

Havrebæk, Store-, Gd [*hås·bæk*, ˈ*sdo·ɹ ˈhås·bæk*]. Gd. Dörfer 1805 Haverbek; Aagaard 1815 Haverbæk; Schröder 1837 Haverbek; Gst 1857—58 Havrebæk; Trap[1] Haverbæk; TM Haverbeck; TGst Haverbek; Nik. Andersen [ˈ*hawɹbæk*]; Trap[4] Havrebæk; Gst Ste Havrebæk; Postadr 1941 St. Haverbæk. — Bæknavnet Havrebæk, se under Hyrup i Bevtoft S., 3073.

Havrebæk, Ny-, Gd [ˈ*nøð ˈhås·bæk*]. Postadr 1941 Ny Haverbæk. — Ny Gd bygget 1929.

Herrested, fsv. Lb. $^{26}/_{5}$ 1292 Hærixstæth; $^{3}/_{8}$ 1303 (LB) Hæregstedt; RO 1330—48 Heryxstath; ^{5} el. $^{6}/_{5}$ 1455 (RegChr I) Herstede; s. Dok. (LB), $^{10}/_{6}$ 1505 Herrestede, Harrestede; Beg. 16. Aarh. Kirkehist. Saml. III 669 Herrestedtt; Sk 1541—43 Herrestede Mhoell; Præsteindb. 1638 Herredsted kircke; Jb 1639—40 Herrestedt; Mejer 1649 Herredtstede; Danckw 1652

Herredsted-Kirch; Jb 1672 Herrested K.; Jb 1690 Herrestedt. — Det gamle Navn paa Sognebyen, se under Toftlund ovfr. Mandsn. glda. Herik, se DgP.

Herrestedgaard, Gd m. Gæstgiveri [*hæɹəsdəˈgɑ̀ˈɹ*]. Dörfer 1805, Aagaard 1815, Schröder 1837 Herrestedgaard; Gst 1857—58 Herrestedgd; Trap[1] Herrested; TGst Herrestedgaard; Oldekop Herrestedtgaard; Trap[4] Herrestedgd.; Gst Herrested Gd. — Efter den fsv. Lb Herrested, se ovfr.

Holbækgaard, Gd. Schröder 1837 Holbekgaard; TM Holbek Gaard; TGst Holbekgaard; Trap[4] Holbækgd.; Gst Holbæk Gd. — Vistnok Naturnavnet Holbæk i Toftlund.

Humlehave, Gd [*æ ˈhœməɫˌhɑ̊sˑ*]. Aagaard 1815 Hommelhauge; Schröder 1837 Hummelhauge; Nissen 1840 Hommelhauge; Oldekop Hummelhauge; Trap[4], Gst Humlehave; Postadr 1941 Hummelhave.

Hølleskov, Gde [*hœ̝ˈləsgɑ̊s*]. TM, Oldekop Hölleskov; Trap[4], Gst Hølleskov. — Naturnavnet Hølleskov i Toftlund ndfr.

Jærnhyt [*jæn·hyt*]. — Forsv. Hytte, hvor der har boet en Smed. Navnet er en spøgende Opkaldelse efter Jærnhyt i Hammelev S., 3044.

Kartemager, Hs [*æ kɑ·ɹmɑqəˌɹ*]. — Ejeren kartede Uld med Kartemaskine (Opt. 1940).

Kirkehøj, Gde og Hse [*kiˌigˈhœ̝j, kiˌigˈhyˀ*]. Dörfer 1805 Kirkhoy; Aagaard 1815 Kirkhøi; Schröder 1837 Kirchhoy; Gst 1857—58 Kirkehøj; TGst Kirkehoi; Trap[4], Gst Kirkehøj. — Naturnavnet Kirkehøj i Allerup.

Knoldkærgaard. Gst Knoldkær Gd. — Navnet var ukendt i 1940, men Ejerens Bedstefader kaldtes Hans Knold (Opt. 1940).

Korsbjærg, Gd [*kɔsbjæɹə*]. VSK Korsberg; Aagaard 1815, Schröder 1837, Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[1] Korsbjerg; TGst Korsberg; Trap[4], Gst Korsbjærg. — Naturnavnet Korsbjærg i Stenderup.

Kude. Mejer 1649 Kude. — En Bebyggelse anbragt NV for Stenderup; formodentlig Fejl for Knude, jfr. under Naturnavnet Knude i Stenderup.

Kærgaard, Gd [*kjæˌi·gɔ̀ˌi*]. KronSk $^{3}/_{1}$ 1547 Kiargaard; KronSk $^{25}/_{10}$ 1583 Kiergaard; Jb 1604—05 Kiergardt; Jb 1639—40 Kiergaardt; Mejer 1649, Danckw 1652 Kiergarde; Jb 1672, Jb 1690 Kiergaard; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913), DAtl Kiærgaard; Gst 1857—58 Kjærgd; Trap[1] Kjærgaard; TGst Kjergaard; Trap[4] Kærgd.; Gst Kærgaard. — Kær, se Indl.

Lebæk, Gd [*lɛbæk*]. Dörfer 1805 Lebek; Aagaard 1815 Lebæk; Schröder 1837 Lebeck; Nissen 1840 Lebæk; Gst 1857—58 Læbæk; TM Lebeck; TGst Lebek; Trap[4], Gst Lebæk. — Naturnavnet Lebæk i Toftlund ndfr.

Lejehus. Jb 1777—78 Leyhuußet, Ley-Huußet, Leyehuuß. — Forleddet er Subst. Led eller maaske snarere Verbet leje; jfr. at Subst. Lejefolk hos Aagaard 1815 p. 282 bruges som Synonym for Inderster.

Lilleholtgaard, Hs [*ˈlɛlˌ·hɔɫdˈgɑ̀ˈɹ*]. — Ifl. Opt. 1940 et ironisk Navn.

Lindholm, Gde. VSK, Aagaard 1815, Schröder 1837, Nissen 1840, Gst 1857—58, Kok II, Trap[1], TGst Lindholm; Nik. Andersen [*ˈlinˌhɔlm*]; Trap[4], Gst Lindholm. — Trænavnet Lind. Kaldes ogsaa Porsplet.

Lindholmgaard. TGst Lindholmgaard; Trap[4] Lindholmgd.; Gst Lindholm Gd.

Løbækgaard, udstykket Gd [*lœ̝bægˈgɑ̀ˈɹ*, alm. *æ lyk*]. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913) Lychegaard; U 1772—81 Lyckbeck-Gaard, Lyck-Beeck-Gaard, paa Lyckbeck; Schröder 1837 Lybekgaard; Gst 1857—58 Løbækgd; Kok II Lybækgård; Trap[1] Løbækgaard; TM Lybekgaard; TGst Löbekgaard; Nik. Andersen [*æ ˈlyk*]; Trap[4] Løbækgd.; Gst Løbæk Gd. — Ved Østerløkke i Ørderup; det opr. Navn synes at være Løkke el. Løkkegaard (af Subst. Løkke, se Indl.); senere er Gaardens officielle Navn ændret til Løbækgaard efter Bækken Løbæk, der ligeledes har Navn efter Østerløkke (se under Løkkebæk i Ørderup).

Løbækhus, Hs. Postadr9 Løbækhus. — Se Løbækgaard ovfr.

Musvang, Gd [*muˑsvɔŋ, musvɔŋ*]. KronSk $^{25}/_{10}$ 1583 Musvang; Jb 1604—05 Musswang; Jb 1639—40 Muußwangh; Mejer 1649 Mosvang; Danckw 1652 Muesswang; Jb 1672 Musßwang; Jb 1690 Müßwang; Jb 1704, Mandt 1707 Mußwang; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913) Muuspang; Rhode 1775 Musvang; DAtl Muspang; Gst 1857—58 Musvang; Lyngby 1859 [*muˈsvɑ̀ŋ*];

Musvang; TGst Muuswang; Trap[4], Gst Musvang. — Naturnavnet Musvang i Toftlund ndfr.

Nørremark, Gde og Hse [*sdænəɹəb ˈnöɹ·maɹg*]. TM Norderfeld; Oldekop Stenderup-Norderfeld; Trap[4], Gst Nørremark. — Naturnavnet Nørremark i Stenderup.

Persillegade [*æ pɛˈsiɫəˌga·ɹ*]. — Se under Persillegade i Abild S., 3121.

Popgaard, Gd [*pɔbˈgɑ̊ˈɹ*]. Aagaard 1815, Schröder 1837, Nissen 1840, Gst 1857—58 Popgaard; TM Poppgaard; TGst Popgaard; Trap[4] Popgd.; Postadr 1941 Popgaard. — Formodentlig Mandsn. sønderjy. Poppe, Pop (Kok II).

Porsplet, Gde [*pɔsplæt*]. Schröder 1837 Posplat; Kok II Posplet; Oldekop Prosplet; Trap[4], Postadr 1941 Porsplet. — Kaldes ogsaa Lindholm. Naturnavnet Porsplet i Stenderup.

Pughøj, Gde og Hse [*pœˈhøɹ, pœˈhyˀ*]. VSK Poghöy; Dörfer 1805 Pughoy; Aagaard 1815 Pughøi; Schröder 1837 Pughoi; Nissen 1840 Pughøi; Gst 1857—58 Pugehøj; Trap[1] Pugehøi; TM Pughöi, Pughoi; Oldekop Pughöi; Trap[4], Gst Pughøj. — Naturnavnet Pughøj i Rømet.

Rømet, Gde og Hse [*rø·mət*]. [6 el.] $^{6}/_{5}$ 1455 (RegChr I) Roymud; s. Dok. (LB) Röymet; $^{14}/_{8}$ 1508 (LB) Römet; $^{28}/_{12}$ 1509 (LB) Römett; $^{14}/_{4}$ 1510 (LB) Römeth, Römet; $^{9}/_{7}$ 1510 (LB) Römett, Römeth; $^{28}/_{7}$ 1510 (LB) Römedt; $^{25}/_{8}$ 1510 (LB) Römett; $^{15}/_{10}$ 1510 (LB), $^{24}/_{11}$ 1510 (LB) Römett, Römet; $^{30}/_{11}$ 1510 (LB), $^{7}/_{8}$ 1512 (LB) Römet; $^{11}/_{2}$ 1521 (LB) Römett; Sk 1548 Rømmydt; Jb 1607 Rohmett; Mejer 1649 Römeth; Danckw 1652 Römet; Reg 1676 Röhmmitt; Jb 1686 Röhmit, Röemidt; Jb 1704, Reg 1704 Römmitt; Reg 1709 Römmit, Rommit; DAtl, VSK Rømmet; Aagaard 1815, Nissen 1840, Gst 1857—58 Rømet; Lyngby 1859 [*rö·mət*]; Trap[1] Rømet; TM, TGst Römet; Trap[4], Gst Rømet. — Der kan ikke gives nogen sikker Tolkning af Navnet, bl. a. fordi det er uvist, om m hører til Forleddet eller til Efterleddet. Hvis Efterleddet er -et, forklares det naturligst som et opr. -with (se Indl. under Ved), idet dette Ord som trykløst Efterled i Stednavnet bliver til -et i denne Egn; i saa Fald synes det ikke muligt at tolke Forleddet; man kunde ganske vist opfatte -m- som en bevaret Dat. Plur.-Endelse, men et Navn af Typen Dat. Plur. + -with synes ellers ukendt. Hvis Efterleddet er -met, maa det tolkes som Subst. Med „Kendemærke", oldn. mið, n. „Mærke, Tegn, som udviser noget, hvorpaa noget kan kjendes" (Fritzner), idet glda. -th i dette Ord maa formodes at blive til -t ligesom i -with, naar Efterleddet er trykløst; Forleddet kan i saa Fald være glda. *roth „Rydning" (se Indl. under Roj), idet Efterleddets i kan have fremkaldt i-Omlyd.

Rømet Mark, Gde og Hse [ˈ*rø·mət ˈmaɹg*].

Skallebæklund, Hs [*sgaɫəbəgˈluˈŋ*]. — Ironisk Navn paa et Hs ved Skallebæk.

Skovlund, Hs [*sgåə·luŋ*]. Aagaard 1815, Schröder 1837, Nissen 1840, TGst, Trap[4], Gst Skovlund. — Nær ved Skovgrønning i Ørderup ndfr.

Skovsbjærg, Gd [*sgåəsbjæɹə*]. Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Skovsbjerg; Oldekop Skovsberg; Nik. Andersen [*ˈsgå·sbjerə*]; Trap[4] Skovbjærg; Gst Skovsbjærg. — Naturnavnet Skovsbjærg i Ørderup.

Skrøp, Gde og Hse [*æ sgrɔp*]. Jb 1777—78 Skruppen. — Ogsaa kaldet Stenderup Gaarde. Naturnavnet Skrøp i Stenderup.

?Solund. Reg 1580 Szolunt.

Stavninggaard. Gst Stavninggaard. — Stavninggaard har Navn efter Ejerens Kone, der stammer fra Stavning ved Skern (Opt. 1940).

Stenderup, Lb [*sdænəɹəp*]. $^{13}/_{11}$ 1345 (LB), $^{20}/_{11}$ 1345 (LB) Stendorp; $^{30}/_{8}$ 1348 (LB) Stendrup; $^{21}/_{4}$ 1444 (LB), $^{14}/_{8}$ 1508 (LB), $^{15}/_{10}$ 1510 (LB) Stenderup; $^{12}/_{11}$ 1510 Sthendorppe; Sk 1541 Stendorp, Stenderup; Sk 1541—43 Stendorp; Sk 1542 Stenderup; Jb 1542—43 Stenderupp, Stendorpp; Sk 1548 Stenderup; Reg 1580, Jb 1604—05 Stendorp; Jb 1607 Stenderup; Jb 1639—40 Stenderrup; Mejer 1649 Stenrup; Danckw 1652 Stendorp; Jb 1672 Stendrup; Reg 1676, Jb 1690 Stenderup; Mandt 1707 Stendrup; DAtl, VSK, Aagaard 1815, Schröder 1837, Gst 1857—58 Stenderup; Lyngby 1859 [*stæŋ·ərop*]; Trap[1], TGst, Trap[4], Gst Stenderup. — Subst. Sten, jfr. Stenderup i Nybøl S., 3244.

Stenderup Gaarde, Gde og Hse. VSK Stenderup Gde; Aagaard 1815, Schröder 1837 Stenderupgaarde; Nissen 1840, TGst Stenderupgaard; Trap[4] Stenderupgde; Gst Stenderupgaarde. — Andet Navn paa Skrøp ovfr.

Stenderup Vestermark, Gde og Hse. Oldekop Stenderup-Westerfeld; Trap[4] Stenderup Vestermark.

Storvig, Gd [*sdɔˈveɡɔx, sdɔˈviˈx*]. VSK Storvig; Dörfer 1805 Storwür; Schröder 1837 Storviig; TM, Oldekop, I 1912, Trap[4], Gst Storvig. — Gd ved et Engdrag, der kiler sig ind i Agerjorden Øst for Toftlund.

Sønderby. TGst Süderdorf; Opt. 1920 [*syˈnəˌbyjt*]; Trap[4] Sønder-, Øster- og Vesterby. — Del af Toftlund By.

Søndermølle, fsv. Ml [*æ ˈsøɲˈəˌmǫl·*]. Gst Søndermølle.

Toftlundgaard [*tåsdlunˈgɑˈi*].

Toftlund Mark, Gde og Hse [*ˈtåsdluɲ ˈmaig*].

Toldbodgade [*ˈtol·bɔˌga·i*]. Postadr 1941 Toldbodgade. — Gade nær ved Toldbræt, se under Naturnavne i Toftlund ndfr.

Toldstedgaard. P. Eliassen, Kongeaaen p. 31 Toldstedgaard. — Her betaltes ifl Amtsregnskaber o. 1630 „Kongelig Majestæts Smaatold" (P. Eliassen, l. c.). Jfr. under Naturnavnet Toldbræt i Toftlund.

Vesterby. Trap[4] Vesterby. — Del af Toftlund By.

Vesterby. U 1772—81 Vester Byen, Ørdrup Øster og Vester Bye. — Del af Ørderup By.

Vestermølle [*æ ˈvæsdəˌmǫl·*]. Gst Vestermølle.

Væsbjærg, Hs [*vœˈøsbjæˌə*]. VSK Væsbærg; Aagaard 1815 Værsbjerg; Schröder 1837 Väsbjerg; Nissen 1840 Værsbjerg; Gst 1857—58 Væsbjerg; TGst Wesberg; Gst Vesbjærg. — Naturnavnet Væsbjærg i Ørderup.

Ørderup, Lb [*öˈəˌəp, öˈəˌnəp*]. [26]/5 1292 Iurthrup; Sk 1541 Ordrup; Sk 1542 Orderupp, Oerderup; Jb 1542—43 Orderupp; Reg 1580, Jb 1604—05 Orderup; Jb 1639—40 Ørderrup; Mejer 1649, Danckw 1652 Orderup; Jb 1672, Jb 1690 Ørderup; DAtl Ørrerup; VSK, Aagaard 1815 Ørderup; Schröder 1837 Oerderup; Gst 1857—58 Ørderup; Lyngby 1859 [*ör·erop*]; Trap[1] Ørderup; TGst Örderup; Trap[4], Gst Ørderup. — Forleddet kunde muligvis være et Mandsn. glda. *Yri, identisk med Komparativen glda. *ȳri „yngre", jfr. det oldn. Kvindenavn Ýrr (Lind Dopn.), der indgaar i det norske Gaardnavn Yrstad (Rygh Personn.). Et opr. Yrathorp kan udvikle sig til *Ørthorp ved Forkortelse og Aabning af Y, eller til *Jurthorp ved tidligt Bortfald af den midterste Vokal, Forkortelse af Y og Brydning til Ju- foran rth (BrN GG I 341 ff.).

Østerby. Trap[4] Sønder-, Øster- og Vesterby. — Del af Toftlund By.

Østerby. U 1772—81 Øster Byen, Ørdrup Øster og Vester Bye. — Del af Ørderup By.

B. NATURNAVNE.

Allerup.

Aalkær. (Her?) U 1793—96 Oldkier; TM Aalkjaer.

Abildgaard. B 1794 Avildgaard. — Subst. Abildgaard „Frugthave".

Ajlkrog [*æ ˈaj·tˌkrɔ·x*]. U 1793—96 Aielkrog. — Da Ajlkrog er en Eng ved Fiskbæk, langt fra Byen, er det lidet sandsynligt, at Forleddet er Subst. Ajle; det er snarere Adel, glda. athæl, oldn. aðal „Natur, Væsen", som første Sammensætningsled brugt i Bet. „den egentlige", „Hoved-".

Bikkelsbjærg [*ˈbɛgəlsˌbjæˌə*]. TM Bekkelsbjerg; I 1912 Bækkelsbjer. — Samme Forled som i Bikkelsborg i Højrup S., 3082, s. d.

Blok [*æ blɔk*]. B 1794, TM, I 1912 Blok. — Blok, se Indl.

?Blødsig. U 1793—96 Bløisiig.

Boldkær [*boˈlkjæˌi*] U 1793—96 Boldkier, Boldkier Vey; TM Bolkjaer. — Adj. bold i Bet. „fortrinlig", jfr. Boldengkær i Højrup S., 3082.

Bolleeng. U 1793—96 Boll-Eng. — Dyrenavnet Bolle „Tyr".

Bredeng [*æ ˈbɾe·ˌæŋ*]. TM Bredeng.

Døbbelagre [æ ˈdǫ̈vəlˌaqəɹə]. U 1793—96 døvel Agger; TM Dövelager; I 1912 Døvelager. — Døbbel, se Indl.

Faareagre [æ ˈfå·ɹˌaqəɹə].

Fenne. U 1793—96 Fenne. — Fenne, se Indl.

Flyde [æ *fly·*]. TM Flye. — Flyde, se Indl.

Foldager [*fo·ɭaqəɹ*]. TM Foldager; I 1912 Feldager. — Fold, se Indl.

Fælled [æ *fœ·ɭəð*]. TM Feldet, Lille-, Store Feldet; I 1912 lille-, Store Fælled. — Fælled, se Indl.

Gade [æ *ga·ɹ*]. U 1793—96 øster Gadlei, Gaden; TM Garder, Garder Eng, Søndere Garder; I 1912 Gade Enge. — Gade, se Indl.

Gamle-Flavvej. U 1793—96 den gamle Flau-Vey. — Subst. jy. Flave „Hedetørv". || **Gammelbæk.** U 1793—96 gammel Bek. || **Gammelstøv.** U 1793—96 Gammelstøv. — I U 1793—96 forekommer et Subst. Støv med uvis Bet. („et Støv samt en Doel ved Holmen"); det er maaske ensbetydende med sønderjy. Støvning „Dæmning", jfr. Verbet støve „opdæmme" (Feilb. under stivning og stive). Sml. Klarestøv, Navn paa et Vandsted i Kirkerup S., Sømme H.

Gedebjærg. U 1793—96 Giedbierg, Giedbiere; I 1912 Gedebjærg.

Gejlbjærg [ˈgæi̯·ɭˌbjæɹ'ə]. U 1793—96 Geilbiere, Geilbierg, Gielbierg; B 1794 Geilbiere, Geilbierg Aggere; TM Nordre Geilbjerg, Norder Geilbjerg, Norder Gülbjerg, Geilbjerglykke, Söndere Geilbjergager; I 1912 Geilbjerg. || **Gejlforte** [æ ˈgæi̯·ɭˌfo·ɹd]. I 1912 Geilforte. — Vej ved Gejlbjærg ovfr. Plantenavnet Gejl „Gyvel".

Grønning. U 1793—96 Grønning.

Hareng [*haɹˈæŋ'*]. U 1793—96 Hadeng; TM Harreng. — Maaske Dyrenavnet Hare.

Havreblok. U 1793—96 Nør-, sønder Hauer-Blok.

Hedeager. TM Hede Ager, Hed Ager; I 1912 Hedeager. || **Hedeholm.** U 1793—96 Heeholm.

Hesteløkke [æ ˈhæ·sdˌlyk].

Holkær. I 1912 Hoolkjær. — Subst. Hole, se Indl., eller Adj. jy. hol „hul".

Holm. U 1793—96 en Holm, Holmen. — Holm, se Indl.

Hovedager. B 1794 Hoved Ager. — Subst. Hovedager i Bet. „Forager".

Humleeng [æ ˈhœməɭˌæŋ']. — Eng ved Gaarden Humlehave.

Højdynd. U 1793—96 Hydynd.

Hørgaard. U 1793—96 Hørgaarddigen.

Kalveløkke [æ ˈkaɭ·ˌlyk]. TM Kalvelykken, Kalvlykke; I 1912 Kalvelykker.

Kathede. U 1793—96 Katheede. || **Kathøj** [ˈkadˌhøj].

Kirkehøj [*kiig*ˈhøj]. U 1793—96 Kirkhyeager, Kirkhye-Agger, Kirkhyeland, Kirkhye, Kirkehoy; TM Kirkehöi; Trap[4] Kirkehøj. — Ved Vejen fra Allerup til Toftlund Kirke.

Kroge [æ *kʀo·x*]. TM Krog. — Plur. af Krog, se Indl.

Kæreng. U 1793—96 Kier-Eng; TM Kjaer Eng. — Kær, se Indl.

Langager [ˈlɔŋ·ˌaq'əɹ]. B 1794, TM, I 1912 Langager. || **Langeng.** U 1793—96 Lang-Eng, Langeng; TM Lareg Eng; I 1912 Langeng. || **Langskov Bjærg.** U 1793—96 Langskaubiere, Langskaubierg; TM Langskabjerg; I 1912 Lungskabjerg.

Lavsteskær. U 1793—96 Laustes Kier. — Mandsn. Lavst.

Lerkuler. U 1793—96 ved Leerkuulerne, 3de Leerkuller.

Lundager. TM Lundager.

Lyngbjærg. TM Lyngbjerg, Lyngbjerglykken. || **Lyngmose** [æ ˈlǫŋ·ˌmo·s]. TM Lyng Mosen.

Løkke. TM Lykken. — Løkke, se Indl.

Moseløkke [æ ˈmo·sˌlyk]. TM Mos Lykken.

Nyeng [æ ˈnøgˌæŋ']. U 1793—96 Nye-Eng, Nyeeng, Øster Nye Eng; TM Nye Eng; I 1912 Nyeeng.

Nørreager. TM Nordre Ager. || **Nørre-Birk** [æ ˈnöɹˈbɛɹg]. TM Nore Birk, Nöre Birk; I 1912 Nørre Birk Enge. — Trænavnet Birk. Jfr. Birk i

Arrild S., 3081. || **Nørreeng.** U 1793—96 nør Eng eller Kier. || **Nørregrob.** U 1793—96 Nør Grob. || **Nørrehede.** TM Nörre Heden. || **Nørreløkke.** TM Nörrelykke; I 1912 Nørrelykker. || **Nørremark.** TM Nörre Mark, Nordere Mark; I 1912 Nørremark. || **Nørremose.** B 1794 den nör Moos. || Nørremose Ager. U 1793—96 Nørmoosager, Nørmoos Agger, Nør-Moos-Agger. || **Nørretoft** [*æ ˈnöl'ˌtåst*]. U 1793—96 nør Toft, den nør Toft; TM Nörre Toft, Nordre Toft.

Overløkke. U 1793—96 Auer Lyk. || **Overvejsager** [*ˈåsənəsˌaq'əɹ*]. U 1793—96 Auerveys Agger, Overveys Agger; TM Overveis Ager; I 1912 Overveisager.

Pinekrog. U 1793—96 Piin Krog, Piinkrog, Piinkrogen. — Nedsættende Benævnelse paa daarlig Jord.

Pold. U 1793—96 Pold. — Pold, se Indl.

Rebelhale. U 1793—96 Revelhal; B 1794 Revelhale. — Subst. jy. Rebel „Strimmel".

Riberblok. U 1793—96 Riber-Blok. — Adj. Riber af Købstadnavnet Ribe. Stedet ligger maaske ved Vejen over Højrup til Ribe.

Rømet Bro [*ˈrø·məd ˈbrɔ'*]. I 1912, Gst Rømet Bro. — Bro, over hvilken Vejen fra Allerup til Bebyggelsen Rømet passerer Rømet Bæk. || **Rømet Bæk** [*ˈrø·mət ˈbæk*]. Gst Rømet Bæk. — Bæk mellem Allerup og Rømet.

Sivsig. U 1793—96 Syve Siig.

Sjøv [*æ sjåə*]. — Lavning. || Sjøvager [*ˈsjåə·ˌaq'əɹ*]. U 1793—96 Siøu Agger, Siøvager. — Sjøv, se Indl.

Skallebæk [*æ sgaləbæk*]. U 1793—96 Skallebek, Schallebeck, Skallebeck; TM Skalbäk, Skalebäk; I 1912 Skallebæk. — Fiskenavnet Skalle; jfr. Skallebæk i Gl.-Haderslev, Haderslev Kbst., 3002. || Skallebæk Bro [*ˈsgaləbægˌbrɔ'*]. I 1912, Gst Skallebæk Bro. || Skallebæk Enge [*ˈsgaləbæg ˌæŋ·*]. || Skallebæk Vad. U 1793—96 Skallebek Vay, Skallebeck Vay. || Skallebækvej. U 1793—96 Skallebek-Vey.

Skovager. TM, I 1912 Skovager.

Skrædderager. TM Skrädderager; I 1912 Skræderager.

Skrøp [*æ sgrɶp*]. U 1793—96 Skrøp, Skryp, Skryppet, Skrypland; B 1794 Skryp, Væster Skryp; TM Skröp. — Krat, der støder op til Skrøp i Stenderup ndfr. Skrøp, se Indl. || Skrøpagre [*æ ˈsgrɶbˌaqəɹə*]. U 1793—96 Skrøpager, Skrøpagger, Skryp Agger; TM Skröp Ager; I 1912 Skropager.

Smaleng [*æ ˈsmal·ˌæŋ'*]. TM Smaleng.

Smedeeng. U 1793—96 Smei-Eng, Smede-Eng.

Smedietoft. U 1793—96 Smedie Toft, Smidetoft.

Snip [*æ snɛp*]. — Spids Engstrimmel mod Syd, hvor Skallebæk udmunder i Fiskbæk.

Sorthøj [*ˈsvœdˌhøj*]. U 1793—96 Sorthye.

Storeholm. TM, I 1912 Storholm. || **Storeløkke.** TM Storlykken.

Svedenløkke [*æ ˈsvæj·nˌlyk*]. TM Sweden Lykke; I 1912 Svedenlykke. — „Løkke med Morbund, som der engang gik Ild i. Det brændte hele Sommeren" (Opt. 1940). Partc. af Verbet svide.

Søndereng [*æ ˈsønəɹˌæŋ'*]. U 1793—96 Sønder-Eng; TM Sinder Eng; I 1912 Sønder Enge. || Sønderengvej. I 1912 Sønder Engvei. || **Sønderhede.** U 1793—96 sønder Heede; TM Sönder Heden. || **Søndermark.** TM Sönder Mark. || **Søndertoft** [*æ ˈsønˀəˌtåst*]. U 1793—96 Søndertoft; TM Sönder Toft; I 1912 Sønder Toft.

Traneholm. U 1793—96 Tranholm. — Fuglenavnet Trane.

Trineseng. B 1794 Trines Eng.

Troldager. TM, I 1912 Troldager. || **Troldskifte.** U 1793—96 Troldskøft Agger, Troldskift.

Tueeng [*æ ˈtu·ˌæŋ'*]. U 1793—96 Thue-Eng Grønning, Sønder Thue-Eng Grønning, Thueeng, den gamle Thüeeng Vey; B 1794 Sünder Thüe; TM Tho Eng.

Tures. U 1793—96 Thuures.

Tvelmerhøj. U 1793—96 Tvelmerhyes Agger.

Vesterager. U 1793—96 Væster Agger; TM Wester Ager, Wester Agerlykken, Westerager, Vestre Ager. || **Vesterenge** [*æ ˈvæsdəˌnæŋ·*]. TM Wester

Eng; I 1912 Vester Enge. || Vesterengvej [æ ˈvæsdəˌɾæŋ·ˌvæj]. I 1912 Vester Engvei. || **Vesterhede.** TM Vestre Heden, Wester Heden; I 1912 Vesterhede. || **Vesterled.** U 1793—96 Vesterley. || **Vesterløkke.** TM Vestre Lykke, Wester Lykken. || **Vestermark** [æ *væsdəmaɹg*]. TM Wester Mark. || **Vestermose.** TM Wester Mos, Wester Mosen; I 1912 Vestermose.

Vælstage[æ ˈvɛɹ·l̥ˌsdɑ·ɤ]. Jb 1777—78 Væle-Stage, Vællestagen, Vælstagen; U 1793—96 Vælstagen, Veyen til Vælstag; TM Velstager, Wehlstag; I 1912 Vehlsstag. — Det Punkt, hvor Skellet mellem Allerup og Stenderup rammer Sogneskellet mod Højrup. Paa Grundlag af den moderne Udtale er Navnet tidligere (under Hvirlstage i Højrup S., 3082) tolket af Plantenavnet Hvirl „Juncus squarrosus"; de gamle Former her viser imidlertid, at Forleddet er Subst. sønderjy. Væle „Vadested", se Indl.; formodentlig har der været et Vadested her gennem Skallebæk, idet man herfra ad en smal Højderyg kunde passere Engene og Moserne mod Vest. Efterleddet er Subst. Stage; Vadestedet har maaske været vanskeligt at finde og derfor afmærket ved en Stage.

Østerager. TM Ostre Ager, Oster Ager. || **Østergrob.** B 1794 öster Grob. || **Østerhede.** TM Oster Heden. || **Østerkær.** U 1793—96 Østerkier. || **Østermark** [ˈjœsdəˌmaɹg]. TM Ostre Mark; I 1912 Østermark. || **Østertoft.** U 1793—96 Øster Toft; TM Ostre Toft; I 1912 Oster-, Vester og Sønder Toft.

Rømet.

Aaeng. Jb 1704 Oster-, Wester Aueng; U 1791 Øster Aae-Enge. || **Aamade** [æ ˈɔˌmɑ·ˌj]. TM Aamai.

Bolleeng [æ ˈbœl·ˌæŋ']. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Dunhammersig. U 1791 Donhammersiig. — Plantenavnet Dunhammer „Typha".

Fælled [æ *fœ·l̥əd*]. TM Feldet. — Fælled, se Indl.

Gade. U 1791 Gaden; TM Garder. || Gadeeng. U 1791 Gad-Eng; TM Garde Eng. — Gade, se Indl.

Hedeager. TM Heideager.

Horreder. Jb 1704 horreder.

Højland. U 1791 Hyland, Hoylande.

?Jegsager. U 1791 Jegsagger; (her?) TM Geesager.

Kile. TM Kilen.

Knude [æ *knu·ɹ*]. TM, I 1912 Knude. — Agerjord omgivet af Eng. Knude, se Indl.

Kær. Jb 1704 Kehreng; U 1791 Kierren; TM Kjaer; I 1912 Kjær. — Kær, se Indl.

Lund. U 1791 det saa kaldede Lund; TM Lund, Wester Lund. — Lund, se Indl.

Lyngbjærg Høj. U 1791 Lyngbierg-Hye. — Jfr. Lyngbjærg i Allerup.

Midtløkke. TM Mitt Lyk.

Muldkær [*moˑlˌkjæɹ*]. Jb 1704 Mohlkier.

Nedervang. 28/12 1509 (LB) Nederwaang; 14/4 1510 (LB) Negherwanck; TM Niedervang, Nedere Vang; I 1912 Nedervang.

Nørrehede. U 1791 nør Heeden. || **Nørreløkke.** TM Norder Lyk. || **Nørremark.** TM Nörre Mark. || **Nørretoft.** U 1791 de tvende Nør Tofter; TM Nörre Toft.

Overvang. 28/12 1509 (LB) Owerwang; 14/4 1510 (LB) Auerwanck.

Pughøj [*pœˈhøj*]. 24/11 1510 (LB) Pugehøy; Schmidt 1852 Pughøi; Trap[4] Pughøj. || **Pugsig.** 24/11 1510 (LB) Pugesijgh. — Af Subst. Puge, der er et alm. Tilnavn til Nissen og identisk med oldn. púki, m. „ond Aand". Jfr. Schmidt 1852: „i Pughøi vestenfor Kirken spøgte Nissen endnu for ikke længe siden". Sml. Pugehøj i Læborg S., Malt H. (Feilb. under -puge).

Rømet Vad [ˈʁø·məd ˈvɔj]. — Vad Syd for Rømet.

Skifter [æ *sgæs.t*]. Jb 1704 Schiffteng; TM Skift, Skift Eng; I 1912 Skifte. — Skifte, se Indl.

Storehøj. U 1791 den væsterst store Hoy.

Svenghøl. U 1791 Svenghøl. — Verbet jy. svænge „bringe til at svømme", især „vande Heste". Jfr. Svengdam i Mandbjærg, Branderup S., 3075.

Sømose. TM Söe Mosen.
Sønderaa. Præsteindb. 1638 Sønder Aa; U 1791 ved sønder Aaen. || **Sønderløkke.** U 1791 den sønder Lyk; TM Süder Lyk. || **Søndertoft.** U 1791 de tvende sønder Tofter.
Teglovnagre [*æ ˈtæj·ɫåsn̩ˌaqəɹ*].
Vestertoft. TM Wester Toft.
Østermark. TM Öster Mark. || **Østertoft.** Jb 1704 Oster Tofft; U 1791 Østertoft, øster Toft; TM Oster Toft.

Stenderup.

Aaeng [*æ ˈɔˌæŋˈ*]. TM Aaeng. || **Aamade** [*ɔmaj, æ ˈɔˌma·j*]. U 1774—78 Aamay; Jb 1777—78 Aamayene; TM Aamai, Amai; I 1912 Aamai. || Aamade Eng [*æ ˈɔmaj ˌæŋ·*]. TM Aamai Eng. || **Aaskov** [*ɔsgås*]. TM Askov; Gst Aaskov. — Krat.
Aalegaard. U 1774—78 Aalgaarden, Algaarden.
Aftægtseng [*æ ˈås·tæjdsˌæŋˈ*].
Alsæd. Jb 1777—78 Alsæd i Skrup. — Subst. Alsæd „den nærmest ved byerne og gårdene beliggende agerjord, der aldrig lægges ud til hvile, men besås hvert år“ (Feilb.).
Andsnap [*ansnap*]. TM Andsnab, Wester-, Öster Andsnab, Ansnabs-Eng, Ansnabs-Fälled, Ansnabsager, Ansnabs-Fälledseng; I 1912 Andsnap. — Eng. || Andsnap Bæk [*æ ˈanˑsnab ˈbæk*]. TM Andsnab-Bach; I 1912 Andsnapbæk; Gst Andesnabbæk. — Fuglenavnet And.
?Armskifte. TM Arniskift.
Arnebjærg Hede. TM Arnebjerghede. — Maaske opr. arnar-, den gl. Gen. af Subst. Ørn.
Baalsted [*æ ˈbœɫ·ˌsdæj·*]. TM Baalsted, Boelsted. — Højtliggende Agerjord. Jfr. Baalsted i Bovlund, Agerskov S., 3074.
Bevtoft Kroge. Jb 1777—78 de saa kaldede Beftoft Kroege. — Sognebyen Bevtoft, 3073.
Birklund [*bɛɹ.gluŋ*]. TM Birklundager, Birklundeng; I 1912 Birklund, Birkelundeng. — Eng. Støder op til Birklund i Ørderup. || Birklund Bæk [*ˈbɛɹ.gluŋ ˌbæk*]. TM Bäkkelund-Bach; I 1912 Birkelundbæk; I 1925, Gst Birkelund Bæk.
Biskehøj [*bɛsgəˈhøj*]. Jb 1704 büschouheü; Jb 1777—78 imellem Bischophøy og Kaarsbierg, Bisckou-Høy, Bisckov Høy; U 1777—78 Bysckov Høy, Biscov Høy, Biskob Høy. — Høj paa det Sted, hvor Skellene mellem Allerup, Stenderup og Toftlund mødes. Paa Grund af Beliggenheden langt fra Byen maa Forleddet snarere antages at være Subst. Biskop end et Stedn. Byskov.
Bjørnkær [*bjön·kjæɹ, bjönkjæˈpoɫˈ*]. Jb 1777—78 Biørnkier, Biønkier; TM Björnkjaer.
Bolleager. I 1912 Bolager. || **Bolleeng** [*æ ˈbœɫ·ˌæŋˈ*]. Jb 1777—78 Boll-Engene, Boll-Engen, Boll-Eng; U 1777—78 Bohl Engene; I 1912 Boleng; I 1925 Boeleng. — Subst. sønderjy. Bolle „Tyr“.
Buskeng. U 1774—78 Busch Eng; TM Busk Eng.
Byggestedtoft. TM Bygstedttoft.
Bækeng [*æ ˈbæg̊ˌæŋˈ*]. TM Bekeng; I 1912 Bækeng.
Damager. I 1912 Damager.
Drift [*æ dræst*]. I 1912 Drevt. — Areal Vest for Byen. Drift, se Indl.
Dyndstykker [*æ ˈdø·nˌsdøgəɹ*]. TM Dündeslyker.
Eleng [*ˈæɫ·ˌæŋˈ, æ ˈæɫˈˌæŋ·*]. Jb 1777—78 Ell-Eng; TM Elleng; I 1912 Eleng. — Trænavnet El.
Enemark Bæk. Jb 1777—78 Ennemærk Bek, Ennemerck Beck; TM Enemark-Bach. || **Enemark Fælled** [*ˈjæn·maɹg ˈfœ·ɫəd*]. (Her?) Jb 1777—78 den Jndermarkes Fælled. — Gaardnavnet Enemark.
Engager [*æŋ·aqəɹ*]. TM Engager. || **Engeplet.** Jb 1777—78 Enge-Plett; TM Engeplett. || **Engtoft.** Jb 1777—78 Enge-Toft.
Faarebro. TM Faarbro; I 1912 Faarebro. || **Faareløkke** [*æ ˈfå·əˌlyk*].

Flavskifte [æ ˈflås·ˌsgæs.t]. TM Flaveskifter. — Subst. jy. Flave „Hedetørv".

Flyde [æ fly·]. TM Flüve, Flüre; I 1912 Fly, Flye. — Flyde, se Indl.

Fogedeng [æ ˈfåsəˌræŋ·]. TM Fogereng, Fogedeng.

Forholm. TM Forholm.

?Forklæde. Jb 1777—78 Forkeler.

?Forstue. TM Forstoff; I 1912, I 1925 Forstoft.

Fælled. TM Fälled, Fälet. || **Fælledeng** [ˈfœ·ləd‚æŋ']. TM Fälledeng, Fälled Eng. || **Fælledsager.** TM Fälledsager. — Fælled, se Indl.

Gaardkrog [ˈgå·ɹˌkʀoˈx].

Gaasekrog [ˈgå·sˌkʀoˈx]. TM Gaaskrog. || **Gaasevraa** [gɔsfʀə]. TM Gaaswra; Gst Gaasfred. — Fuglenavnet Gaas og Subst. Vraa, se Indl.; Opt. 1940 meddeler følgende navneforklarende Sagn: „Da Svenskerne var her, satte Bønderne Engene uden om gɔsfʀə under Vand og boede her; derfor kaldes Stedet Gudsfred".

?Gadebjærg. U 1777—78 Kirke Jord . . . God Bierg Kaldet, Gad Bierg. || **Gadeeng** [æ ˈgɑ·ɹˌæŋ·]. Jb 1777—78 Gaden; TM Gaade, Gadeeng, Gaadeeng, Gaarde Eng, Lille-Gadeeng; I 1912 Gade, Gadeeng. || Gadeeng Bæk [æ ˈgɑ·ɹæŋ ˌbæk]. TM Gadeengbach, Gade u. Westlykeeng Bach, Gade u. Westlydeeng Bach. — Gade, se Indl.

Gammelager. TM Gammel Ager-norden Veien, Gammelager. || **Gammelby Toft.** Jb 1777—78 Gammelbye-Toft, Gammelbye Toft. || **Gammelgrob.** Jb 1777—78 den Gamle Grob, den Gammel Grob. || **Gammeltoft.** Jb 1704 Gammeltofft; Jb 1777—78 Gamm. Toft.

?Gedehaler. U 1774—78 Geedhaller, Geedhallerne; TM Bedehalle. || **Gedeholm** [ge·əhʌ̀lm]. TM Geholm; I 1925 Gedeholm.

Granløkke. I 1912 Granlykke.

Gravlund. Jb 1704 Graulundt; Jb 1777—78 paa Graulund. — Subst. Grav anvendt om Ulvegrav eller om Savgrav, jfr. Landsbynavnet S.-Gravlund i Bedsted S., 3201. || **Gravlund Bæk.** Præsteindb. 1638 Graufflund Beck. || **Gravlund Løkker.** TM Graulund Lycker. || **Gravlund Pold.** TM, I 1912 Graulund Pold. || **Gravlund Slade.** Jb 1777—78 Graulund Slad; U 1777—78 Graullund slad. || **Gravlund Vesterløkker.** TM Graulund Westerlycker. — Gaardnavnet Gravlund, se ovfr.

Gryde [æ gʀy·ɹ]. Præsteindb. 1638 it bierg norden Stenderup med naffn Gryd; TM Gryde Poll; I 1912 Gryde, Grydeagre. — Gravhøj. En Fordybning i Højen er ifl. Opt. 1940 en moderne Grusgrav. Gryde, se Indl.

Grønning. Jb 1777—78 Grønning, Grøning.

Hareskov. (Her?) Jb 1704 hoeschau; Jb 1777—78 Harsckov, Øster Harsckov. || Hareskov Bæk. Præsteindb. 1638 Haarskouff Beck. — Dyrenavnet Hare.

Havreland. Jb 1777—78 Hauerland. || **Havreløkker** [æ ˈhåsəˌlygəɹ]. Jb 1777—78 Haver-Lykke, Haverlykke, Hauer-Lykker, Hauer-Lykken; TM Havrelyker.

Hedeager. TM Hede-Ager, Hedeager; I 1912 Hedeager. || **Hedeblok.** Jb 1777—78 Heede Block, Heede-Blokkene. || **Hedeland.** U 1774—78 det saakaldede Heede Land. || **Hedepold.** TM Hedepold.

Helligvand. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913) Helligvand. — „Paa Stenderup Mark Norden Byen har været et saakaldet berømmeligt Helligvand, blev søgt af mange, og derfor paa Vejen til Stenderup blev sat en Arm-Blok 1681, hvoraf Pengene blev brugte til Kirken og Sognets Fattige. Den vedvarede til 20. Decbr. 1708, da ingen siden kom til dette Helligvand" (Præsteindb. 1766).

Holmeng. TM Holm Eng.

Husager. TM Huusager.

Hvidmose. Jb 1704 Widemoes; TM Vindemooseng; I 1912 Hvirmos. — Formodentlig Farveadj. hvid.

Hyrdeblok. Jb 1777—78 Hyrde Block paa Graulund. || **Hyrdeeng** [æ ˈhi·əɹˌæŋ']. Jb 1777—78 den Vester-, den Øster Hyrde-Eng; TM Hyrdeeng.

Højstub. Jb 1704 heustupp; Jb 1777—78 Hystop.

?Høleng. TM Wester Horleng, Wester Hörleng; I 1912 Hørleng.

Jerkeskær. Jb 1777—78 Ierkes Kier, Jerckes-Kier, Jerkes-Kiær; U 1777—78 Ierkes Kier, Ierckes Kier, Ieskier Kier; TM Erichskjaer, Erichskjerbach. — Mandsn. Erik, sønderjy. Jerk.

Jyding. Jb 1777—78 Jydding, Jyding.

Kalvekrog [*æ ˈkal·ˌkʀo·x*]. TM Kalvekrog; I 1912 Kalkrog. || **Kalveløkke** [*æ ˈkal·ˌlyk*]. TM Kalvelyken, Kallyck, Kallyk; I 1912 Kallykke, Kalvelykke.

Karmose [*æ ˈkaɹ·ˌmo·s, ˈfæl'əs ˌkaɹ·mœs, æ ˈkaɹ·mœsˌvæi̯*]. Jb 1777—78 Karre-Mooß, Karre-Moße, Karremooßen; TM Karremoos; I 1912 Karmoos. — Her groede ifl. I 1912 og Opt. 1940 Karbørstelyng [*ˈkaɹəbœsdˌlǫŋ*'], d. v. s. Revlingeris, der brugtes til at lave Karskrubber af; Navnet er da Ellipse for Karbørstelyng-Mose.

Kile [*æ ki·l*]. TM Kiel.

Klammereng [*æ ˈklaməɹˌæŋ*']. TM Klammring; I 1912 Klammereng. — Verbet klamre i Bet. „skændes" eller det tilsv. Subst.

?Klintled. Dok. 1840 Klintleyet. || **Klintmose.** Jb 1777—78 Klindt-Mooßen, Klint-Moße. || **Klintsand.** I 1912 Klintesand. || **Klintvej.** Jb 1777—78 Klindt Veien; U 1777—78 Klint Veyen. — Klint, se Indl.

Knude [*æ knu·d*]. TM, I 1912 Knude. — Areal NV for Stenderup; jfr. Kude under Bebyggelsesnavne. Knude, se Indl.

Kokhave. Jb 1777—78 Kockhauen, Kokhau. — Fuglenavnet Kok „Hane".

Korsbjærg. Jb 1704 Koesberg; Jb 1777—78 Korsbierg, Kaarsbierg; Trap[4] Korsbjærghøj.

Krogeng. TM Krogeng.

Kudeflod. Mejer 1649 Kud fl. — Identisk med Andsnap Bæk, der løber Syd for Knude ovfr. Navnet er sikkert konstrueret af Mejer paa Grundlag af Bebyggelsesnavnet Kude, der sandsynligvis er Fejl for Knude.

Kulmilested. Jb 1777—78 Kollmiellesteder, Kollmillesteder, Kollmillstæder, Koolmilst.; U 1777—78 Koll-Miile Stede, Koll-Miilesteder. — Af Subst. Kulmile.

Kællingsti. Jb 1704 Kellingstech. — Jfr. Kællingsti Blokke i Mejlby, Lintrup S., 3047.

Langager. Jb 1777—78 Lang-Agger, Langagger, Langager. || **Langeng** [*æ ˈlɔŋ·ˌæŋ·*]. Jb 1777—78 Lang-Enge, Lang Enge, Lang-Eng; TM, I 1912 Langeng. || **Langvad** [*æ ˈlɔŋ·ˈvɔi̯*].

Lillebro [*æ ˈleləˌbʀo*']. I 1912 lille Bro; Gst Lillebro. — Bro nær ved Storebro i Ørderup ndfr. || **Lilletoft.** TM Lille Toft.

Lindet Kær [*leŋəd ˈkjæɹ*']. TM Linnetskjaer; I 1912 Linnetskjær, Linnetkjær. || Lindetkær Bæk [*leŋəd ˈkjæɹ· ˈbæk*]. Gst Kærbæk. — Har Navn efter Lindetgaard i Arrild S., 3081, V.-Lindet i Gram S., 3061, eller Sognebyen Ø.-Lindet, 3051.

Lodskov. Jb 1777—78 Lodskov Lykke, Lodsckou Lyk. — Formodentlig Partc. [*lɔt*] af Verbet lukke i Bet. „indhegne".

Lorensager. TM Lorenzager.

Lyngdal. Jb 1777—78 Lang-Dall, Lyng-Dall, Lyndall; I 1912 Lyngdal.

Lysmose [*æ ˈly·sˌmo·s*]. TM Lysmoosen; I 1912 Lysmoos. — Se under Lysemose i Tønder Lds., 3101.

Løkke. TM Lyk, Lyker. — Løkke, se Indl.

Madsesplet. I 1912 Madses Plet.

Mellem Vejene. Jb 1777—78 Mellem-Veyen.

Melkær [*mæl·kjæɹ*]. TM Melbkjaer; I 1912 Melkjær. || Melkær Bæk [*ˈmæl·kjæɹ ˌbæk*]. TM Melkjär-Bach; Gst Melkær Bæk. — Jy. Mel- „Mellem-".

Moseeng [*æ ˈmo·sˌæŋ*']. TM Mooseng; I 1912 Moseng. || **Mosefenne.** TM Moosfenn.

Mæneng [*ˈmœ·nˌæŋ*']. Jb 1777—78 Meen-Eng; TM Mähneng, Wähneng; I 1912 Mæneng, Mehneng. — Den nærmest ved Byen liggende Del af Engarealet mod Nord. Forleddet er Subst. glda. mæghæn, oldn. megin, n. „Kraft, Styrke", jy. Men „magt, kraft" (Feilb. fra Vendsyssel); jfr. Sammensætninger som glda. mæyenshwsit „Hovedbygningen" (9/8 1435, jfr. Br.-N GG II 151), ænyda. mænland „Fastland" (Kalkar), oldn. meginborg „Hoved-

borg, den egentlige Borg, det inderste og væsentligste af Befæstningen", meginmørk „den vigtigste Del af Skoven" o. a.

Nytoft. Jb 1777—78 den Nye Toft.

Nørreagre. Jb 1777—78 Nør Agre; TM Nörreager, Nörrager, Nörr Ager Lyk. || **Nørrebæk.** TM Norder-Bach, Norderbach. || **Nørreeng.** Jb 1704 Nordeng. || **Nørrefælled.** Jb 1777—78 det Nørre Fælled. || **Nørreløkker.** TM Nörrelycker, Nörrelyk, Nörrelyker. || **Nørremade.** TM Nörrmai; I 1912 Nørremai. || **Nørremark** [*æ ˈnöɔ̈·maɹgˈvæj*]. Jb 1777—78 Nør Marken; TM Nörrmark. || Nørremarks Fælled. Jb 1777—78 Nør Markes Fælled; TM Nörrmark Fälled. || **Nørremose.** TM Nörremoos. || **Nørretoft.** Jb 1777—78 den Nør Toft.

Oldemorsskifte. TM Oldemoersskift. — Jfr. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Per Thomsen [*pɛ ˈtam·sən*]. I 1912 Store-, lille Per Thamsen. — Eng; antagelig Ellipse for Per Thomsens Eng.

Poldager. TM Poldager. — Pold, se Indl.

Porsplet [*æ pɔsplæt*]. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913) Porspletter; Jb 1777—78 Pors-Plett, Poß-Plett, Poß-Plætt. — Hede og Krat. Plantenavnet Pors „Myrica gale".

Præsteeng. Jb 1777—78 Præst Eng.

Pølsekedel. I 1912 Pølsekjedel. — Se under Pølsekedel i Højer Lds., 3104.

Rebel. TM Reve; I 1912 Revvel; I 1925 Revel. — Rebel, se Indl.

Ribervej. Jb 1777—78 Riiber Veys Agger, Norden Riiber Vey.

Rosbæk. Jb 1777—78 Rosbeck. — Maaske ænyda. ros „Hest".

Rytland. Jb 1777—78 Rytland, Rytlandet. — Partc. af Verbet rydde.

Rørskifte [*ˈrø·ɹˌsgæs.t*]. Jb 1777—78 Rør Skifterne, Rørsckiffte, Rør Skift; TM Röhr-Skift; I 1912 Rørskift. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Saddegrøft [*æ ˈsaj.dˌgrœst*]. TM Seidgröft. — Lille Areal, hvor der gravedes Græstørv til Opdæmning (Opt. 1940). Subst. sønderjy. Sadde „Græstørv" og Grøft i Bet. „Gravning".

Sivsig [*ˈsiəsˌsiˈx*]. U 1774—78 Sive Siig Heede; Jb 1777—78 sivesig; TM Sievesiig.

Sjøveng [*æ ˈsjæs·ˌæŋˀ*]. TM Sjöveng. — Sjøv, se Indl.

Skrummel [*æ sgrœmˈəl*]. Jb 1777—78 Skrommel; TM Skrummel, Skrümmel; I 1912 Skrommel. — Høj Agerjord. || Skrummelforte [*æ ˈsgrœmˈəlˌfo·id*]. I 1912 Skrommelsvei, Skrommelsforte. — Markvej gennem Skrummel. Ifl. Opt. 1940 var Vejen berygtet for Spøgeri. Forleddet er Subst. Skrummel, der i Vestjy. kan have Bet. „Spøgeri" (Feilb.).

Skrøp [*æ sgrœp*]. Jb 1777—78 i Skruppen, Skrup, Skrøp, Skrøppen; TM Skrübb; I 1912 Skrøpvei. — Krat, der støder op til Skrøp i Allerup ovfr. || **Skrøpager.** Jb 1704 Schrup Acker. — Skrøp, se Indl.

Smalgrønning. TM Smalgrönning. || **Smallund** [*smaləŋ*]. TM Smallund.

Sorthøj. Trap[4] Sorthøj.

Spindekonebusk [*æ ˈsbeŋ·kunˌbœsg*]. Trap[4] Spindekonehøj. — Busk nær ved Vejen fra Stenderup til Allerup, ved Skellet mellem disse Byer. Til Stedet knytter sig formodentlig en flere Steder forekommende Tradition om en overnaturlig Spindekone; jfr. Spindbanke V.-Vedsted S., 2708; se ogsaa Feilb. III p. 492 a L. 10—22.

Stenderup Eng. TM Stenderupeng. || **Stenderupgaarde Vestermark.** TM Stenderupgaarde-Westermark.

Steneng [*æ ˈsdeˑnˌæŋˀ*]. Jb 1777—78 Steen og Boll-Engene; TM Steenseng; I 1912 Steneng, Steenseng.

Storkær [*sdoˑikjæɹ*]. U 1774—78 Stor Kier, Stoer Kier, Storkier; TM Stor-Kjer; I 1912 Storkjær.

Stubeng [*sdœˈvæŋˑ*]. TM Stoffeng, Öster Stoffeng; I 1912 Stofeng.

Svinholeng [*æ ˈsvinˑhoɪˌæŋˀ*]. TM Svinholleng; I 1912 Svinhuleng. — Det midterste Led er jy. Hol „Hul".

Sønderager. TM Sönderager; I 1912 Sønderagre. || **Sønderende.** Jb 1777—78 Synder ender Østen Kirkeveyen. || **Søndereng.** TM Sönder-Eng. || **Sønderfælled.** TM Sönder-Fälled. || **Sønderløkke.** TM Sönderlyk, Sönder-

lycker. || **Søndermark.** Jb 1777—78 Synder- og Vester Mark; TM Söndermark; I 1912 Søndermarken. || Søndermarks Fælled. Jb 1777—78 Synder-Markes-Fælled. || **Søndermose** [*æ ˈsøɲˈəˌmo·s*].

Tappestang [*æ ˈtabˌsdɔŋˈ*]. Jb 1777—78 Tapstang, Tapstang-Enge; TM Tappstang Eng; I 1912 Tapstang. — Opdyrket Hede. || Tappestang Ager [*ˈtabsdɔŋ ˈaqəɹ*]. I 1912 Tapstangager. || Tappestang Bæk [*ˈtabsdɔŋ ˈbæk*]. TM Tapstangbach; I 1912 Tapstangbæk. || Tappestang Mose [*ˈtabsdɔŋ ˈmo·s*]. TM Tappstangmoose. — Subst. Tappestang „stangen, der lukker hullet i bryggerkarret, hvorigennem urten løber ud" (Feilb.).

Taproj [*tabˈʁɔɣ*]. Jb 1777—78 Top-Røy, Toproy, Toprøy; TM Tapsreu; I 1912 Taprøi, Tapreu. || Taprojsbæk [*æ tabˈʁɔjs ˌbæk*]. TM Tapsreu-Bach; I 1912 Tapreusbæk. — Forleddet er formodentlig opr. Subst. Top.

Toftager [*tåə.daqəɹ*]. TM Toft-Ager.

Toftlund Bløde. U 1774—78 det saa kaldede Bløde; TM Toftlund-Blöde. || **Toftlund Eng.** Jb 1777—78 Toftlund Eng; TM Toftlund-Eng. — Landsbynavnet Toftlund.

Trekant. TM Trekant.

Trædemose. Jb 1777—78 træd-Mooß, Træd Mooßen, Tredmooße, Træd-Mooß-Veyen, Trædmoße Vey; I 1912 Trinnemoos. — Subst. Træde „Trætte, Proces".

Tøjreeng [*æ ˈtîsəɹˌæŋˈ*]. Jb 1777—78 Tyder-Eng, den Nør Tyder-Eng, Tyreng; TM Tydeeng; I 1912, I 1925 Tyvereng. || Tøjreeng Bæk [*æ ˈtîsəɹæŋ ˌbæk*]. TM Tyde u. Gadeengbach; Gst Tydebæk. || ?Vester-Tøjreeng Bæk. TM Weststudeeng-Bach, Weststenderup-Bach, Gade u. Westlykeeng Bach, Gade u. Westlydeeng Bach.

Tørvehøj [*æ ˈtöiəˌhøɟ*]. Trap[4] Tørhøj. || Tørvehøjvej [*æ ˈtöiəhøɟˌvæi*]. || **Tørveled.** Jb 1777—78 Torveleyet, en Krog inden Torveley.

?Udehellet. TM Udehellel.

Udvange. Jb 1777—78 de saa kaldede Udvange.

Ulvsbjærg [*uɬsbjæiə*]. Jb 1777—78 Ullsbierg, Ulsbierg, Uls-Bierg; TM Ulvsbjerg; I 1912 Ulfsbjerg. — Dyrenavnet Ulv.

Vesteragre [*æ ˈvæsdəɹˈaqəiə*]. TM Westerager; I 1912 Vesterager. || **Vesterengvej** [*æ ˈvæsdəˈnæŋ·væi*]. || **Vesterhede.** Jb 1704 westerheide; TM Westerhede. || **Vesterløkken.** TM Westerlycker, Westerlyk. || **Vestermark.** Jb 1777—78 Synder- og Vester Mark; TM Westermark. || **Vestertoft.** Jb 1777—78 den Vester Toft.

Vælestage [*æ ˈvɛɹ·tˌsdɑ·x*]. — Se under Vælestage i Allerup ovfr.

Østeragre [*æ ˈösdəɹˌaqəiə*]. TM Österager; I 1912 Osteragre. || **Østereng.** Jb 1704 Ostereng. || **Østerfenne.** I 1912 Østerfenne. || **Østerløkke.** TM Österlyk, Osterlyk, Österlycker. || **Østermark.** TM Östermark. || **Østertoft.** Jb 1777—78 den Øster Toft.

Toftlund.

?Adelvej. MB 1683 Aalveyen.

Allerup Kirkevej [*ˈalˌəɹəb ˈkiɹˈgˌvæi*]. — Landsbynavnet Allerup.

Biskehøjs Ager. TM Beskehöisager; I 1925 Buskhøjager. — Efter Biskehøj i Stenderup ovfr.

Bodilstoft. I 1912 Bodilstoft.

Bolleeng [*æ ˈbœl·ˌæŋˈ*]. TM Bolleeng. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Brændsand [*bʁɛɲˈsɑˈɳ*]. MB 1683 Nörre brendsand-agre, Syndre-brendsand-agre; TM Brändsand, Brändesand; Oldekop Brendsand; I 1912 Brændsand. — Areal Syd for Toftlund Kirke og Herrestedgaard. Ifl. Schröder 1837 og Oldekop har Herrested By ligget her, indtil den i 1644 blev afbrændt og flyttet mod Nord. Forleddet er Partc. af Verbet brænde. Jfr. under Toftlund ovfr.

Brødagre. MB 1683 Bröd-agre. — Brød, se Indl.

Damagre. MB 1683 Damagre Fald; TM Damm. — Dam, se Indl.

Farversbæk. I 1912 Farvesbæk, Farres Bæk. — En Farver har formodentlig anvendt Vand fra Bækken til at skylle Tøj i.

Fælled [*æ fœ·ləd*]. TM Faelled. — Fælled, se Indl.

?Gade. TM Gaarde.

Gammelager [*gɑmɔ̸ˈlɑqɔ*]. TM Gammel Ager, Gammel Agerland, Gammelager. || **Gammel-Kirkevej.** I 1912 Gammel Kirkevei. || **Gammelland.** TM Gammelland. || **Gammelløkke** [*æ ˈgɑmɔ̸lˈlyk, gɑmɔ̸lˈlyk*]. MB 1683 Gammel-Lyche Indtegt, Gammel-Lyche-agre, Gammel-Lyche-Fald; TM Gammel Lykke; I 1912 Gammellyke, gamle Lykke.

Hale. TM, I 1912 Halen.

Havrebæk Bro. I 1912 Haverbækbro. — Bæknavnet Havrebæk, se under Hyrup i Bevtoft S., 3073.

Hedeager. TM, I 1912 Hedeager. || **Hedeland.** TM Hedeland. || **Hedelod.** TM Hedelodden. || **Hedeløkke.** TM Hede Lykke.

Herrested Toft. MB 1683 Herrested Tofft-agre, Herrested Tofft Indtegt; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913) Herrested-Tofte; Aagaard 1815 Herrested Tofter; TM, I 1912 Herrestedtoft. — Efter den forsv. Landsby Herrested, se ovfr.

Holbæk. I 1912 Holbæk. — Subst. jy. Hol „Hul" eller Adj. jy. hol „hul". || **Holtuer** [*æ ˈhɔlə¦tu·ɔ, æ ˈhɔl·¦tu·ɔ*]. TM Hottude; I 1912 Hultur; I 1925 Holletud. — Subst. jy. Hol „Hul".

Hølleskov [*hɔˈlɔsgɔ̸s*]. Præsteindb. 1638 Høllerskouw; MB 1683 Höllidschouff; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913) Holteskov. — Navnet forekommer ogsaa som Gaardnavn i Spandet S., 3083, hvor Forleddet er tolket som Subst. Helvede; det er dog snarere Plantenavnet Hylver „Ilex aquifolium" (se Mar. Kristensen i NoB 1936 p. 171 f.); i Præsteindb. 1638 hedder det nemlig, at Skoven kaldes Høllerskouw „uden tuiffuell for den orsags skyld, at saa mange høllertorne ere opvoxene og groede derudi i fordum tid". Jfr. Hølleskov i Gøttrup, Tislund S., 3072.

Hørgaard. MB 1683 Hörregaard-agre.

Jomfrusti. I 1912 Jomfrusti. — Markvej. Opkaldelse efter det alm. Gadenavn Jomfrusti, se under Jomfrusti i Haderslev Kbst., 3002.

Jørgenstoft. TM Jörgens Toft; I 1912 Jørens Toft.

Kalveløkke. TM Kalvlykke.

Kile. TM Kilen.

Kokhave. TM Overkokhave, Neder Kokhave; I 1912 Kokhave. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Kær. TM Kjaer, Kjerlykke; I 1912 Kjær. — Kær, se Indl.

Langagre. MB 1683 Lang-agre; TM, I 1912 Langager.

Lebæk [*lebæk*]. Præsteindb. 1638 Leebeck; I 1912 Lebæk. || Lebæk Bro [*lebæg ˈbno'*]. I 1912 Lebækbro; Gst Lebæk Bro. — Jfr. Læbæk i Jels, Jels S., 3052.

Lilleløkke. TM Lille Lykke.

Made. TM Mai. — Made, se Indl.

Melvang [*ˈmæ·l¦vaŋ', ˈmæ·l¦vɔŋ'*]. MB 1683 Melwang Indtegt, Melwangagre; TM Mehlwang; I 1912 Meelvang. — Glda. mæthæl- „midter-".

Mergelløkke. TM Mergellykke.

Midteng. TM Midt-Eng. || **Midtløkke.** TM Midtlykke, Midt Lykke.

Musvang [*mu·svɔŋ*]. $^{28}/_{12}$ 1509 (LB) Mussewang; $^{14}/_{4}$ 1510 (LB) Musswang, Musswanch; $^{9}/_{7}$ 1510 (LB) Musswang; $^{26}/_{7}$ 1510 Mussewanck; $^{15}/_{10}$ 1510 (LB), $^{24}/_{11}$ 1510 (LB), $^{7}/_{6}$ 1512 (LB), $^{11}/_{12}$ 1521 (LB) Musswang; KronSk $^{3}/_{1}$ 1547 Mues Vang. — Ved Skellet mod Branderup S. Dyrenavnet Mus.

Nedereng. TM Neder Eng. || **Nederløkke.** TM Neder Lykke.

Nørreager. MB 1683 Nörre-agre. || **Nørreeng** [*æ ˈnöɔ̸'¦æŋ'*]. TM Nörre Eng; I 1912 Nørreeng. || **Nørrehede.** TM Nörre Hede. || **Nørreløkke.** TM Nörre Lykke. || **Nørremark.** TM Nordermark, an Norder Mark, Nörre Mark. || **Nørremose.** TM Nörre Moos. || **Nørre-Nod.** TM Nörre Nod, an Nörre Nod. — Sidste Led er af uvis Oprindelse. || **Nørretoft.** TM Nörre Toft; I 1912 Nørretoft.

Overager. TM Overager. || **Overeng** [*æ ˈåsəɔ¦æŋ'*]. TM Over-Eng. || **Overløkke.** TM Over Lykke. || **Overtoft.** TM Over Toft.

Ovnsager [*ås·nsaqɔɔ, ås'nsaqɔɔ*]. TM Ovensager; I 1912 Ovnsager. — Agerjord ved Sogneskellet mod Syd. Muligvis efter en forsvunden Teglovn, jfr. Ovnstoft i Rørkær, Bjerning S., 3022.

Revsø Mark. I 1912 Refsø Mark. — Efter Gaardnavnet Revsø i Sommersted S., 3041.

Segelum [*sɛqəluŋ, sɛqəlɔm*]. TM Segelum; I 1912 Segelund, Segellund. — Agerjord omgivet af Eng. Efterleddet er opr. Holm, se Indl., Forleddet Plantenavnet Seg, i Darum udtalt [*seg'*] „Scirpus maritimus" og „Carex" (Feilb.).

Skoveng [*æ ˈsgås·ˌæŋ'*]. TM Soveng, Skoveng. || **Skovkobbel.** TM Skovkobbel. || **Skovlund** [*sgås·luŋ*]. TM Skovlund. || **Skovløkke** [*æ ˈsgås·ˌlyk*].

Smaleng. I 1912 Smaleng.

Stenderup Kirkevej [*ˈsdæŋəiəb ˈkiɛ'gˌvæj*]. — Landsbyn. Stenderup.

Stensager [*sdɛnsaqəɛ*]. TM Steensager; I 1912 Stensager. — Her findes ifl. Opt. 1940 mange Sten fra Stensætninger. || **Stenshede.** MB 1683 Steensheede Indtegt, Steens-heede-agre.

Storemose. MB 1683 Stoere moesze, Store tørffue mosze.

Søndereng. TM Sönder Eng, Söndereng; I 1912 Søndereng. || **Sønderhede.** TM Sönder Hede. || **Sønderløkke.** TM Sönder Lykke. || **Søndermark.** TM Sönder Mark. || **Søndermose.** Dok. 1840 Südermoor; TM Sönder Moos; I 1912 Søndermose, Sønder Mose. || **Søndertoft.** TM Sönder Toft; I 1912 Søndertoft.

Timmelsvang [*ˈtɛməsˌvaŋ'*]. MB 1683 Timmels Indtegt, Timmels-agre; TM Timmelswang. — Jfr. Timmershave i Højrup, Stepping S., 3037, Timmeseng i Burkal S., 3135, Timmesfenne i Emmerlev S., 3107, og Timmeshøj i Notmarkskov, Notmark S., 3259.

Tingvej. Die Heimat 1919 p. 9 der Thingweg. — Vejen fra Brøns til Toftlund.

Toftlund Skov [*æ sgås*]. Præsteindb. 1638 Tofftlund Skow; TM Toftlundholz, Toftlund Holz; I 1912, Gst Toftlund Skov.

Toldbræt [*æ tɔl·brɛt*]. MB 1683 Agre Vesten til Toldbrettet; Oldekop Tolbret; I 1912 Toldbræt. — Hos Oldekop Navn paa et Areal, ifl. I 1912 en Vej, og ifl. Opt. 1940 opr. Navn paa et Skilt ved Landevejen ved Vestermølle. I Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913) omtales „det Sted, hvor nu kgl. Toldbræt udhænger"; her skulde der ifl. Præsteindb. betales Told af Købmandsvarer etc. og „1/2 Sk. af hver Stk. Stud af Nør Jylland til Holland eller Hamborg". Jfr. Gaardnavnet Toldstedgaard.

Trekant. TM Trekant.

Trindsig. MB 1683 Trindszieg Indtegt. — Adj. trind „rund".

Ulvehøj. MB 1683 Vlfwehöy Indtegt, Vlfwehöy-agre.

Vesteragre. I 1912 Westeragre. || **Vestereng.** TM Wester Eng. || **Vesterhede.** TM Wester Hede; I 1912 Westerhede. || **Vestermark.** TM Westermark, Wester Mark; I 1912 vester Mark. || **Vestermose** [*æ ˈvæsdəˌmo·s*]. Dok. 1840 Westermoor; TM Westermos; I 1912 Vester Mose, Westermose; Gst Vestermose. || **Vestertoft.** TM Westertoft.

Ørderup Kirkevej [*ˈœ.iəiəb ˈkiɛ'gˌvæj*]. — Landsbynavnet Ørderup.

Østerager. I 1912 Østerager. || **Østereng.** TM Oster Eng. || **Østerhede.** I 1912 Østerhede. || **Østerløkke.** TM Osterlykke. || **Østermark.** TM Oster Mark, Ostermark; I 1912 Øster Mark. || **Østertoft.** TM Oster Toft.

Ørderup.

Aabodstykker. U 1772—87 Aaebod Styker. — Subst. jy. Aabod „Tilgift, Erstatning".

Birklund [*bɛɛ'gluŋ*]. U 1772—81 Birklund; TM Birkelund; I 1912 Birklund; Gst Birkelund Eng. — Eng, der støder op til Birklund i Stenderup ovfr.

Broagre [*æ ˈbrœˌaqəiə*]. U 1772—81 Braa Ager; TM, I 1912 Broager.

Dybeng. U 1772—81 Ramkier dyv Eng.

Egbæk. Præsteindb. 1638 Eegbeck. — Bæk NØ for Ørderup. Jfr. Jegbro ndfr.

Foldløkke. I 1912 Foldlykke. — Fold, se Indl.

Fælled. U 1772—81 Ørdrup Vester Bye Fællet. — Fælled, se Indl.

Gade [*æ ga·ɹ*]. U 1772—81 den saa kaldede Gade ved Byen Beligende, Øster Byes Gade; TM Gade; I 1912 Gadelykke. — Areal ved Byen. Gade, se Indl.

Gamle Tørvevej. U 1772—81 den gamle Torve vey.
Graveng. TM Graveng. — Grav, se Indl.
Grimskær [*gʀimskjæ*]. U 1772—81 Grimskier, Grunskier; TM Grimskjer; I 1912 Grimskjær. — Mandsn. glda. Grim.
?Grøve. U 1772—81 de Saa kaldede Grøfve.
Hedeløkke. TM Hede Lykken, Hedelykk.
Hesteløkke [*æ ˈhœ·sdˌlyk*].
Hofmannsløkker [*æ ˈhɔfmansˌlygəɹ*]. — Efter en Mand Søren Hofmann, der boede i en lille Ejendom Vest herfor (Opt. 1940).
Holme [*æ hɔl·m*]. — Plur. af Holm, se Indl.
?Hvidmose. U 1772—81 Vide Moes. — Maaske Farveadj. hvid.
Hyrdeeng. U 1772—81 Hyrde Engen, Øster Hyrde Eng.
Højagre [*æ ˈhy·ˈaqəɹə*]. — Adj. høj.
Hølleskov. U 1772—81 Hølleskov. — Støder antagelig op til Hølleskov i Toftlund odfr.
Jegbro. U 1772—81 Jegbroe, Jeg Broe, Jegbroe Eng. || **Jeghøj Stykker.** U 1772—81 Jeghøy Stykker, Jeghøye Stykker, Jeghøy Styck, (her?) de Enge Jægestykker og Krog kaldede; I 1912 Eghøj eller Jeghøj. — Plantenavnet Eg.
Jeskær [*jɛskjæɹ*]. Præsteindb. 1638 Jeßkier Beck; U 1772—81 Jeskier, Ieskier Agger; TM Jeskjer; I 1912 Jeskjær, Jeskjærhede; Gst Jeskærhede. — Gen. af Trænavnet Eg eller af Kollektivet Ege.
Kile [*æ ki·l*]. TM Kilen.
Koløkke. TM Ko-Lykke; I 1912 Kolykke.
Krambod Byggested. U 1772—81 det saakaldede Kramboe Bygested. — Subst. Krambod „Købmandsforretning".
Krog. U 1772—81 Kroge, Krogene, de Enge Jægestykker og Krog kaldede. — Krog, se Indl.
Landblok. U 1772—81 Landbloker.
Langagre [*ˈlɔŋ·ˌaqəɹə*]. || **Langløkke** [*æ ˈlɔŋ·ˌlygəɹ*]. I 1912 Langelykke. || **Langmose.** U 1772—81 Lang Moes.
Lilleløkke [*æ ˈleləˌlyk*]. TM Lille Lykke.
Lundager. U 1772—81 Lundaggere, Lundagger; TM, I 1912 Lundager. || **Lundkær** [*lu·ŋkjæɹ*]. U 1772—81 Lundkier; TM Lyngkjär; I 1912 Lundkjær, Lundkjærvej. || Lundkær Løkke [*ˈlu·ŋkjæɹ ˈlyk*]. TM Lyngkjär Lykke; I 1912 Lundkjærlykke. — Lund, se Indl.
Løkke. U 1772—81, TM Lykke. || **Løkkebæk.** I 1912 Lykbæk; Gst Løbæk. — Ved Østerløkke ndfr. || Løkkebæk Bro [*ˈlybæg ˈbʀo'*]. I 1912 Lybækbro. || **Løkkeeng.** U 1772—81 Lyk Eng eller Olle Knudsens Lyk Eng kaldet, Lyk Engene. || **Løkkemark.** U 1772—81 Lyk Mark, Lyk Marken, Lykmarken, Lykke Mark. — Løkke, se Indl.
Mergelland [*æ ˈmæɹ'gəlˌla'ŋ*]. TM Mergelland.
Midtløkke. TM Midt Lykke; I 1912 Midtlykke. || **Midtvang.** U 1772—81 Midt Vang, Mitt Vang, Mittørste Vang; TM Midtwang.
Musvang Stykker. U 1772—81 Mus Vang Stykker. — Maaske efter Gaarden Musvang.
Nyeng [*æ ˈnøʤˌæŋ'*]. U 1772—81 nye Eng Krog; TM Nyeng. || **Nyløkke.** TM Ny Lykke.
Nørreagre [*æ ˈnɔɹ'ˌaqəɹə*]. TM Nörre-Ager, Nörre Ager. || **Nørreeng** [*æ ˈnɔɹ'ˈæŋ'*]. || **Nørrehede.** I 1912 Nørrehede. || **Nørrekær** [*nɔɹ·kjæɹ*]. U 1772—81 Nørkier, Norkier; TM Nörkjär, Nörkjär-Eng; I 1912 Nørkjær; Gst Nørkær Eng. || Nørrekær Bæk [*ˈnɔɹ·kjæɹˈbæk*]. || Nørrekærvej [*ˈnɔɹ·kjæˌvæj*]. I 1912 Nørkjærvej. || **Nørreløkke.** TM Nörre-Lykke, Nörre Lykke; I 1912 Norrelykke. || **Nørremose.** I 1912 Nørre-Mose. || **Nørretoft** [*æ ˈnɔɹ'ˌtɒst*]. TM Nörre Toft; I 1912 Nørretoft.
Ramkær [*ʀam·kjæɹ*]. U 1772—81 Ramkier-Moße, Ramkier Mooße, Ramkier, Ramkier dyv Eng; TM Ramkjär, Didriks-Ramkjär, Ramkjer Lykke; I 1912 Ramkjær, Ramkjærlykke; Gst Ramkær. || Ramkær Bæk [*ʀamkjæɹ ˈbæk*]. TM Ramckjär-Bach, Ramkjer Bach; I 1912 Ramkjærbæk. || Ramkær Grønning. I 1912 Ramkjærgrønning. || Ramkærvej [*ʀamkjæˌvæj, ˈsønən ʀamkjæˈvæj*]. I 1912 Ramkjærvej. — Maaske af et Subst.

identisk med sv. Dial. ramm „fugtig Eng, Sump"; jfr. Ramkær i Rise, Rise S., 3212, Ramme i Bylderup S., 3134, og Sognenavne Ramløse, DS II 68.

Rundløkke [*æ ˈʀɔnˑˌlyk*]. TM Rundlykke.

Segelum. U 1772—81 Siglum, Seglum. — Støder maaske op til Segelum i Toftlund ovfr., s. d.

Skadeland. U 1772—81 Skad Land, Skadland. — Fuglenavnet Skade.

Skovager. TM Skovager. || **Skovgrønning** [*æ ˈsgåsˑˌgrønəŋ*]. U 1772—81 Skou Grønningen, Skovgrønning, Skou Grønning; TM Skovgrönning; I 1912 Skovgrønning. || **Skovsbjærg.** U 1772—81 Skovs Bierg; Trap[4] Skovsbjærg. — Bakke. || Skovsbjærg Eng [*sgåssbjæɹə ˈæŋˀ*]. || **Skovvang.** U 1772—81 Skov Vang, Skovvang.

Smaastykker. U 1772—81 Smaae Stykker.

Smalløkke [*æ ˈsmaɔˑˌlyk*]. TM Smalle Lykke.

Smedemark [*æ ˈsmæjˑˌmaɹg*]. TM Smede Mark; I 1912 Smedelykke.

Smekkerenge [*smægəˈʀæŋˑ*]. U 1772—81 Smekker Eng, Smeker Eng; TM Smeckereng; I 1912, Gst Smekkereng. — Maaske et opr. Smedekær Enge.

Stokkebrokrog. U 1772—81 Stokbroe Krog. — Af et Subst. *Stokkebro „Plankebro".

Storebro [*æ ˈsdoˑɹˈbʀoˀ*]. I 1912, Gst Storebro. — I Nærh. af Lillebro i Stenderup ovfr. || **Storebæk** [*æ ˈsdoˑɹˈbæk*]. — Den Bæk, som Storebro fører over. || **Storeløkke** [*æ ˈsdoˑəˌlyk*]. TM Stor Lykke.

Studeløkke [*æ ˈsduˑəˌlyk*]. — Her fededes Stude (Opt. 1940).

Sønderager. TM Sönderager. || **Søndereng** [*æ ˈsøŋˀəˌʀæŋˀ*]. TM Sönder-Eng; I 1912 Søndereng. || **Sønderhale** [*æ ˈsøŋˀəˈhɑˑt*]. — Smal Eng. || **Sønderhede.** TM Sönder Hede. || **Sønderløkke.** TM Sönder Lykke, Sönder Lykk. || **Søndermark** [*æ søŋəmaɹg*]. || Søndermarksvej [*æ ˈsøŋəmaɹgsˌvæj*]. I 1912 Søndermarksvej. || **Søndertoft** [*æ ˈsøŋˀəˌtåst*]. TM Sönder Toft, Tönder Toft, Söndertoft; I 1912 Søndertoft. || **Søndervang.** U 1772—81 Synder Vang.

Tornebuskager. U 1772—81 Tornbusk-Aggerne, Tornbusk agger Ender.

Ungkræled. U 1772—81 Ungkreleed.

Vesterager. TM Westerager. || **Vesterhede.** TM Westerhede. || **Vesterløkke.** TM Wester Lykke, Nord for Vester Lykke. || **Vestertoft.** TM Wester Toft; I 1912 Vestertoft.

Væsbjærg. U 1772—81 Væß Bierre agge[r] Vang, Veesbierg Aggere, Væsbierg, Væs Bierg; TM Vedsbjerg, Vesebjerg; I 1912 Værsbjerglykke. — Jfr. Husnavnet Væsbjærg, der udtales [*vœˈəsbjæɹə*] og i Aagaard 1815 skrives Værsbjerg; disse Former tyder paa, at Forleddet er Gen. af Dyrenavnet Vædder.

Østerløkke [*æ ˈɶsdəˌlygəɹ*]. TM Oster-Lykke, Nord for Oster-Lykke, Oster Lykke.

3072. TISLUND SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Tislund, Lb [*ti·slun̥*]. RO 1330—48 tiislwnd; $^{2}/_{3}$ 1400 Tyslund; Sk 1541 Tislunt; Sk 1542 Tiselundt; Jb 1542—43 Tyslunt; Reg 1580 Tyßlunt; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Tieslundt; Mejer 1649 Tieslundt; Danckw 1652 Tydslundt oder Tiesslundt; Jb 1672 Tiesßlund; Jb 1690 Tieslund; Rhode 1775, DAtl Tiislund; VSK Thiislund; Schröder 1837, Nissen 1840, Trap[1] Tiislund; Gst 1857—58 Tyrslund; TGst Tieslund; Nik. Andersen [ˈ*ti·slun̥*]; Gst, Postadr 1941 Tislund. — Forleddet er det hedenske Gudenavn oldn. Týr, glda. *Tī, i Gen. Tīs, som ogsaa foreligger i andre Stednavne som Tislund i Brørup S., Malt H., og Tiset i Gram S., 3061.

Aabøl, Lb [*å·vəl*]. Sk 1542, Jb 1542—43 Abell; Reg 1580 Abull; Jb 1604—05 Abüll; Jb 1639—40 Aabull; Mejer 1649 Abell; Danckw 1652 Abel; Jb 1672 Aaböll; Jb 1690 Aaböll, Abböl; Rhode 1775 Aabøl; DAtl Aaböll; VSK Aabel; Schröder 1837 Aaböl; Gst 1857—58, Trap[1] Aabøl; TGst Aabel; Nik. Andersen [ˈ*å·vəl*]; Gst, Postadr 1941 Aabøl. — Ved Gels Aa, deraf Navnet. Jfr. Store-Aabøl.

Aabøl Gaarde, Gde. Schröder 1837 Aabölgaarde; Nissen 1840 Aabelgaarde.

Aabøl, Lille-, Gde og Hse [ˈ*liļə ˈå·vəl*]. Sk 1542 Abellwck; Jb 1542—43 Abeluck; Reg 1580 Abullucke; VSK Lille Abel; Schröder 1837 Klein-Aaböl; Nissen 1840 lille Aabel; Gst 1857—58 Lle Aabøl; Trap[1] Lille-Aabøl; TGst Kl. Aabel; Oldekop Klein-Aabel; Nik. Andersen [ˈ*liļ* ˈ*å·vəl*]; Trap[4] L.-Aabøl; Gst Ll Aabøl; Postadr 1941 L.-Aabøl. — Ligger Syd for Aabøl og synes ældst at have heddet Aabølløkke, da de gl. Former næppe kan opfattes som Skrivefejl for *Abellütke.

Aabøl, Store-. TGst Gr. Aabel; Oldekop Groß-Aabel; Opt. 1920 [*sdoˑˀ å·vl̥*]; Trap[4] St.-Aabøl. — Andet Navn paa Aabøl.

Aabøl, Øster-. VSK Øster Abel; Gst 1857—58 Ør Aabøl; Trap[4] Ø.-Aabøl. — Andet Navn paa Østermark.

Bjorholmsminde, Gd. Trap[4], Gst Bjorholmsminde. — Andet Navn paa Gøttrupgaard. Slægtsnavnet Bjorholm.

Fehrsgaard, Gd. I 1923 Fehrsgaard; Trap[4] Fehrsgd. — Efter tidligere Ejer (I 1923).

Fredebo, Gd. Gst, Postadr 1941 Fredebo.

Frydendal, Gd. Schröder 1837 Frydendal; Oldekop, Trap[4] Frydenlund; Gst, Postadr 1941 Frydendal. — Naturnavnet Frydendal i Gøttrup.

Gøttrup, Lb [*gödənœp*]. Sk 1541, Sk 1542 Gettorp; Jb 1542—43 Gettorpp; Reg 1580 Gettorp; Jb 1604—05 Gettorp, Göttrup; Jb 1639—40 Götterup; Mejer 1649 Gottrup; Jb 1672, Jb 1690 Götterup; Rhode 1775 Gøtterup; DAtl Gotterup; VSK, Schröder 1837 Götterup; Gst 1857—58 Gøtrup; Trap[1] Gøttrup; TGst Götterup; Nik. Andersen [ˈ*gödənœp*]; Gst, Postadr 1941 Gøttrup. — Mandsn. glda. Gøti. De ældste Skriveformer med Get- er tyske.

Gøttrupgaard, Gd. TGst, Oldekop Götterupgaard; Trap[4] Gøtrupgd. (eller Bjorholmsminde).

Gøttrup Kro, Gd. Oldekop Götterup-Krug; Trap[4] Gøtrup Kro.

Havrebæk, Lille-, Gd [ˈ*liļə ˈhåə·bək*]. I 1923 Havebæk (lille) [Lillehavbech]; Gst Lle Havrebæk. — Andet Navn paa Tingstedgaard. Nabogaard til Gaarden Havrebæk i Toftlund S., 3071.

Høgelund, Gd [*hǫqəluŋ*]. Gst Høeglund. — Samme Gaard som Lygterpold ndfr. Fuglenavnet Høg.

Hølleskovgaard, Gd. Schröder 1837 Hölleskov; Trap[1] Hølleskov; TM Hölleskov; Nik. Andersen [*ˈhøləsgɔw*]; Trap[4] Hølleskovgd.; Postadr 1941 Hølleskovgaard. — Efter Hølleskov i Toftlund S., 3071.

Hølleskovhus, Hs. Schröder 1837 Hölleskovhuus.

Kilen, Gd og Hse [*æ kiˈl* el. *æ kiˈl*]. Gst Kilen. — Kile, se Indl.

Kirkebjærg, Gd. VSK Kirkbierg; Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1] Kirkebjerg; TGst Kirkeberg; Nik. Andersen [*ˈkiŋgbjɛrə*]; Opt. 1920 [*kergˈbjär'ə*]; I 1923 Kirkebjerg; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Kirkebjærg. — Naturnavnet Kirkebjærg i Gøttrup.

Knæbrested, Hs [*æ knævəsdəj*]. — Nu nedbrækket Lejehus. Verb. jy. knæbbre "om megen, højrøstet og skinger tale" (Feilb.).

Krøsendal, Gd. Schröder 1837 Krösendal; TGst, Oldekop Krösendahl; I 1923, Trap[4], Postadr 1941 Krøsendal.

Langkærgaard, Gd [*laŋkjəˈgɑˈə*]. Oldekop Langkjergaard; I 1923 Langkjærgaard; Trap[4] Langkærgd.; Gst Langkær Gd; Postadr 1941 Langkær. — I Tislund.

Langstedgaard, Gd [*laŋsdəˈgɑˈə*]. VSK Langsted Gd; Schröder 1837 Langstedgaard; Gst 1857—58 Langstedgd; Trap[1] Langstedgaard; TGst Langstedtgaard; Nik. Andersen [*lɔŋsdæjˈgɑ·rˈ*]; I 1923 Langstedgaard; Trap[4] Langstedgd.; Gst Langsted Gd; Postadr 1941 Langsted. — Gaarden ligger paa Langager i Gøttrup og har vel faaet Navn efter denne.

Lundsminde, Gd. Gst, Postadr 1941 Lundsminde.

Lygterpold, Gd [*löjdəpœl, æ ˈlöjdəˌpœlˈ*]. I 1923 Løgtehøj [Løjderpold]; Postadr 1941 Lygterpold. — Samme Gaard som Høgelund ovfr. Jfr. Naturnavnet Lygtepold i Tislund. Forleddet er Subst. Lygte, sønderjy. [*löjtər*] (Feilb.).

Mølbjærggaard, Gd. Gst Mølbjærg Gd. — Naturnavnet Møllebjærg i Gøttrup.

Møllergaard, Gd. Gst Møllergaarden; Postadr 1941 Møllegaard.

Sisselholm, Gd. Trap[4] Sisselholm. — Naturnavnet Sisselsholm i Tislund.

Skovhus, Hs. Schröder 1837 Skovhuus.

Stampemølle, Gd [*æ ˈsdɑmbˈmǫlˈ*]. B 1796 an der Stampfmühle; TGst, Oldekop Stampmölle; Trap[4] Stampeml.; Gst, Postadr 1941 Stampemølle. — Ved Gels Aa. Subst. Stampemølle „Mølle, hvorved et Stampeværk drives, f. Ex. til at valke og stampe Klæde" (VSO).

Tinglevhøj, Gd. Schröder 1837, Oldekop Tinglefhöi; I 1923 Tinglefberg [Tinglevberg]; Trap[4] Tinglevhøj. — I det sydvestlige Hjørne af Sognet ved Grænsen mod Bevtoft og Toftlund Sogne. Se Tinglev Høj, -Mark og -Mose i Gøttrup.

Tingstedgaard, Gd. I 1923 Tingstedgaard; Trap[4] Tingstedgd. — Ved Tingvej. Samme Gaard som Lille-Havrebæk ovfr.

Tislund Mølle, Gd. Oldekop Tieslund-Mölle; Trap[4] Tislund Ml.

Toldstedgaard, Gd. VSK Tolshøy; Schröder 1837 Toldstedgaard; Gst 1857—58 Tolshøj; Trap[1] Tolshøi; Kok II 406 Tolshøj; TGst Toldstedtgaard; Oldekop Tolstedtgaard; Nik. Andersen [*tulsˈhyj*]; Gst Tolshøj Gd; I 1923 Toldstedgaard; Trap[4] Toldstedgd.; Postadr 1941 Toldsted. — Naturnavnet Tolshøj i Gøttrup. Navnet er senere blevet omdannet til Toldstedgaard.

Vestermark, Gde. Gst Vestermark.

Østergaard, Gd. B 1794 Ostergaards, Øster Gaards. — I Aabøl.

Østermark, Gde. Gst Østermark. — Andet Navn paa Øster-Aabøl.

B. NATURNAVNE.

Aabøl.

Aakær [*ɔɸjə*]. TM Aacker, Ausker; I 1923 Aakær. || **Aamade** [*æ ɔmajə*]. TM Aamey, Aamai; I 1912 Aamai, Nordeaamai; I 1923 Aamay. — Ved Gels Aa.

Andholm. B 1794 Anholm; K 1795 Andholm. — Fuglenavnet And.

Bjørnekær [*bjön·kjə*]. B 1794 Biønkier; Jb 1795 Biörnkier; K 1795 Biörn-Kier; B 1796 Biörnkier, Biörnkier-Sicht; Jb 1797 Biørn Kier, Biørnkier; TM Biere-Kier; I 1912, I 1923 Bjørnkjær.

Blokager. B 1794 Blockagger, Vester Blockene; Jb 1795, K 1795 Blok; B 1796 Blokke; Jb 1797 Blok; TM Block Ager; I 1912 Blockager; I 1923 Blochager. — Blok, se Indl.

Bolleeng [*ˈbœl·ˈæŋ*']. B 1794 Boll Eng; Jb 1795, K 1795, B 1796 Boll-Eng; Jb 1797 Boll Eng; I 1923 Bolteng [Boldeng]. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Bredsig. B 1794 Breekier; Jb 1795, K 1795, B 1796 Breedsiig; Jb 1797 Breed Siig, Breedsiig.

Brødevej [*æ brø·væj*]. I 1912 Brødvei; I 1923 Brødevejen (Bødevej) [Brødervej]. — Subst. sønderjy. Brøde „Bøde, Mulkt".

Damager. Jb 1795 Dammager; K 1795 Damm Ager; B 1796 Dammagger; Jb 1797, TM Damm Ager; I 1912, I 1923 Damager. || **Dameng.** B 1794 Dam Eng; Jb 1795 Dammengkrog, Damm-Engkrog; K 1795 Damm Eng, Damm Engkrog; B 1796 Damm-Engkrog; Jb 1797 Damm Engkrog. — Ved Gels Aa. Dam, se Indl.

Flyager [*ˈfly|aqə*]. Jb 1795 Flye-Ager; K 1795 Fly-Ager; B 1796 Flye-agger, Flye-Agger, aus der sogenannte Flye; Jb 1797 Flye Ager; I 1923 Flyveager [Flyager]. — Har Navn efter Flyvesand (I 1923).

Forte. I 1912 Forten. — Vej. Forte, se Indl.

Fælled [*æ fæ·ləd*]. B 1794—97 den væster Fæled; TM Feld; I 1912 Fælled. — Fælled, se Indl.

Gaasemade. B 1794 Gaaßmay; K 1795 Gaas-May; Jb 1795, B 1796 Gaasmay; Jb 1797 Gaas-May; TM, I 1912 Gaasmai; I 1923 Gaasemad [Gaasmay].

Gade [*æ gɑ·ɹ*]. Jb 1795 Gade; K 1795 Gad, Gade; B 1796 von der sogenannte Gade, Gaden; Jb 1797, TM, I 1912 Gade. — To Lokaliteter, den ene umiddelbart Øst for Byen; her har Byen ligget indtil den brændte i 1831 (Opt. 1940); den anden noget Vest for Byen. || **Gadedige.** B 1794 Gaddiegen eller Krogmaj. || **Gadeeng** [*æ ˈgɑ·ɹˌæŋ*']. B 1794 Gade Eng; Jb 1795 Gad-May, Gadmay; K 1795 Gad-May; B 1796 Gadmay; Jb 1797 Gad May; TM Gadeeng; I 1912 Gadeng; I 1923 Gadeeng [Gadeng], Gademay. — Lige Nordvest for Byen ved Gels Aa. Samme Lok. som Vestereng. || **Gadesig.** B 1794 Gadesieg; Jb 1795, K 1795, B 1796, Jb 1797 Gadsiig; I 1923 Gadsig. — Vest for Byen ved Gade. Gade, se Indl.

Gammelskov Eng. Jb 1797 Gammelschau-Eng; TM Gammelskov Eng, Gammelkov Eng; I 1912, I 1923 Gammelskoveng.

Haardmade [*ˈhɑ·ɹmaj*]. B 1794 Haarmay; K 1795 Haar May; Jb 1795, B 1796 Haarmay; Jb 1797 Haar May, Haar-May; TM, I 1912 Haarmai; I 1923 Haardmad [Haarmay]. — Adj. haard.

Hedeager. Jb 1795 Heede-Ager, Heedeager; K 1795 Heede Ager; B 1796 Heede-Agger; Jb 1797 Heede Ager, Hede Ager; I 1923 Hedeager. || **Hedeland.** Jb 1795, K 1795, Jb 1797 Heedeland; I 1923 Hedeland. || **Hedesig.** B 1794 Hedsieg; Jb 1795, K 1795 Hidsiig; B 1796 Heedsiig, Hedsiig; Jb 1797 Hidsiig; I 1923 Hedesig [Heedsig].

Heenhøj. Gst Heenhøj. — Kan være et oprindelig *Hedelandhøj. Højen ligger paa Hedeland ovfr.

Herredsfogedkær [*æ ˈhæɹˈəsfåəsˌkjæɹ*']. **Hestefælled.** I 1923 Hestefælled [Hestfælet]. || **Hestehøj** [*ˈhæ·səˌhy*]. Jb 1795 Heestehöi, Heesthöiager; K 1795 Heesthoi Ager, Heesthöy-Ager; B 1796 Hestehoyagger, Hästehoyagger; Jb 1797 Hesthoi, Hesthoi Ager; TM Heesthoi Ager; I 1912 Hesthoiager; I 1923 Hestehøjager; Gst Hesthøj. || **Hestesæt.** B 1794 Hæstesæt Eng; Jb 1795 Heesteseet, Heestesæt; K 1795 Hestesett, Hesteset; B 1796 Hestesätt; Jb 1797 Heestesett, Hestestedt. — Eng ved Gels Aa udfor Hestehøj, oprindelig *Hestehøjsæt. Efterleddet er Subst. Sæt i Bet. „sted, hvor der er ret til at sætte et fiskergarn i en å" (Feilb.), jfr. Ulvsætter i Frøslev, Bov S., 3271 og Jeppessæt i Aarø, Øsby S., 3017.

Hienhøj. Jb 1795 Hienhøi, Hienhöy; K 1795, Jb 1797 Hienhoi; TM Hien-

hoi, Hinhoi; I 1923 Hunhøj; I 1925 Hiehöi. — Ikke s. Lok. som Heenhøj ovfr.

Holmkrog. B 1794 Holm Krog. || **Holmlund** [*hɔlmˈlu·ŋ*]. B 1794 Holmlund; Jb 1795 Holmlund, Holm Lund; K 1795, B 1796 Holm-Lund, Holmlund; Jb 1797 Holm Lund; TM, I 1912, I 1923 Holmlund. — Holm, se Indl.

Hovager. I 1923 Hovager.

Hvirlkær [*vɛlkjə*]. B 1794 Virlkier, Virlkier Hale; Jb 1795 Virlkier; K 1795 Virl-Kier; B 1796 Virlkier, Wirlkier-Sicht, Virlkier-Sicht; Jb 1797 Virl Kier; TM Wjlkjer, Wjrlkjer, Wjelkjer, Wilkier; I 1912 Wielkjær; I 1923 Vilkjær [Vierkjær]. — Plantenavnet Hvirl „Juncus squarrosus".

Hyrdeeng. B 1794 Hyrde Eng; Jb 1795 Hyrde-Eng; K 1795 Hyrde Eng; B 1796 Hyrde-Eng; Jb 1797 Hyrde Eng; I 1923 Hyrdeeng. — To Lokaliteter. Byhyrdens Eng.

Højeng. I 1923 Høieng. — Adj. høj.

Kanalgrob. B 1794 Canal grov. || **Kanalhede.** Jb 1795 Kanal-Heede; K 1795 Kanal Heede; B 1796 Kanal-Heede, Kanal-Heide; Jb 1797 Kanal-Heede; TM Canal-Heede; I 1912, I 1923 Kanalhede. — Areal med lange lige Grøfter. Det maa være disse, der her er betegnet som Kanaler.

Kirkemose. B 1794 Kirkmose; B 1796 Kirchmoos. || Kirkemose Ager. U 1794—97 Kirke-Moose Agre; Jb 1795 Kirkmoosager; K 1795 Kirkmoos-Ager; B 1796 Kirchmoosagger; Jb 1797 Kirkmoosager; TM Kirkmoos-Ager; I 1912 Kirkmosager; I 1923 Kirkemoseager [Kirkmosager]. || Kirkemose Hede. Jb 1795 Kirkmoosheede; K 1795 Kirkmoos Heede; Jb 1797 Kirkmoosheede.

Kobberholm. B 1794 Kober Holm, Liden Koberholm; Jb 1795 Kovverholm, Kobberholm; K 1795 Koverholm, Kovverholm; B 1796, Jb 1797 Kobberholm; TM Kopenholm; I 1912 Kokenholm; I 1923 Kobberholm [Kovverholm]; I 1925 Kobberholm. — Eng.

Kokhave. B 1794 Kockhauge; Jb 1795 Kokhave, Kockhave; K 1795 Kokhave; B 1796 Kockhave, Kockhav; Jb 1797 Kokhave. — Eng langt fra Byen. Fuglenavet jy. Kok „Hane".

Korteng. Jb 1795 Kort-Eng; K 1795, B 1796, Jb 1797 Kort Eng; I 1923 Korteng. — Ligger ved Siden af Langeng.

Krofælled [*æ ˈkrɔˌfœ·ɬəd*]. — Har hørt til Kroen.

Krogmade [*krå·mæj*]. B 1794 Gaddiegen eller Krogmaj; Jb 1795 Kraamay, Kraa-May; K 1795 Kraa-May; B 1796 Kraamay; Jb 1797 Kraa May, Kraae May; TM Süder-, Norder Kraamai, Süder Kramai; I 1912 Sønderkraamai; I 1923 Sønderkraamay, Norderkromay. — Ved en Bugtning paa Gels Aa.

Kær [*æ ɬjæɾ·*]. TM Kjar, Kjier. || **Kærvej.** B 1794 Kierveien; I 1912 Kjærvei.

Landmade [*ˈlanˌmaj*]. Jb 1795 Landmay, Land-May; K 1795 Land May; B 1796 Landmay; Jb 1797 Land-May, Landmay; TM Landmai; I 1923 Land-May [Landmay]; I 1925 Landmai. — Engen ved det faste Land, det samme som Landeng, der findes flere Steder som Stednavn, jfr. Landeng i Seem S., 2707.

Langager. Jb 1795 Langager; K 1795 Lang Ager; B 1796 Langagger; Jb 1797, TM Lang Ager; I 1912, I 1923 Langager. || **Langeng.** B 1794 Lang Eng; Jb 1795, K 1795, B 1796 Lang-Eng; Jb 1797 Lang Eng; I 1923 Langeng. — Ligger ved Siden af Korteng. || **Langmose.** B 1794 Langmose. || Langmose Ager. Jb 1795 Langmoosager; K 1795 Langmoos-Ager; B 1796 Langmoosagger; Jb 1797 Lang Moosager; I 1923 Langmoseager [Langmosager]. — Ved Langager.

Lilletoft. Jb 1795 Lild-Toft; B 1796 Kleine Toft; Jb 1797 Lild Toft; I 1923 Lille Toft [Lilltovt].

Meldkær. B 1794 Meldkier, smalle Meldkier; Jb 1795 Meldkier; K 1795 Meld-Kier; B 1796 Meldkier; Jb 1797 Meld Kier; I 1923 Meldkjær [Meelkjær]. — Mellem Gels Aa og Kærene ved Byens Sydgrænse. Adj. jy. meld „imellem".

Mergelbro. Gst Mergelbro.

Mølledamager. Jb 1795 Mölldammager; K 1795 Mölldamm Ager; B 1796, Jb 1797 Mölldammagger; I 1923 Mølledamager [Møldamager]. — Ved Stampemølle.

Nørrehede. TM Norder Heede; I 1912 Norderhede; I 1923 Nørrehede. || **Nørretoft.** B 1794 Ostergaards nør Tofft; Jb 1795 Nörre-Toft; K 1795 Nörre Toft, Nörr Toft; B 1796 Nörr-Toft, Norder-Toft; Jb 1797 Nørr Toft, Nørre Toft; TM Norder-Toft; I 1912 Nordertoft; I 1923 Nordertoft [Nørretovt].

Præsteeng. B 1794 Præste Eng; Jb 1795 an des Predigers Wiese, Präst-Eng, Preeste-Eng; K 1795 Præst-Eng, Preeste-Eng; B 1796 Der alte Prediger Wiese; Jb 1797 Præst Eng, Präst Eng; I 1912 Præsteng; I 1923 Præsteng [Præsteng].

Pølsekedel. B 1794 Pølskedel; Jb 1795 Pölskeedel, Pölskedel; K 1795 Pöls Keel; B 1796 Pölskedel; Jb 1797 Pølskedel; I 1923 Pølskedel [Pørlskeel]. — Ved Gels Aa. Almindeligt Engnavn.

Raakær. Gst Raakær. — Ved Gels Aa ved Grænsen mod Nustrup S.

Rygget. B 1794 Rügget.

Røreng [ˈrø·ˌræŋˀ]. B 1794 Rør Eng, Rør Eng Krog; Jb 1795 Rör-Eng; K 1795 Rör Eng; B 1796 Röhr-Eng, Röhr Engkrog; Jb 1797 Rör Eng; TM Rörenge; I 1912, I 1923 Røreng. || **Rørkær.** B 1794 Rørkier; Jb 1795 Rörkier, Rorkier; K 1795 Rör-Kier; B 1796 Röhrkier Sicht; Jb 1797 Rör Kier; TM Roikjer; I 1912 Røikjær; I 1925 Rørkær.

Sandmade. I 1912 Sandmai; I 1923 Sandmay.

Stakkelsmose. B 1794 Stakkelsmose. — Subst. Stakkel „Tigger".

Storager. Jb 1795 Stor-Ager; K 1795 Stor Ager, Stoer Ager; B 1796 Stor-Agger, Storagger; Jb 1797 Stor Ager; TM Stor-Ager; TM, I 1923 Storager. || **Storhøl.** Jb 1795 Stor-Hull; K 1795 Stoer-Hull, Stoerhull; B 1796 Store-Hüll, Stoerhüll; Jb 1797 Stor-Hüll; I 1923 Storhule [Storhul]. — Ved Gels Aa. || **Stormose.** B 1794 Store mose.

Stripager. B 1794 Strip Aggere; Jb 1795 Strip-Ager; K 1795 Strip Ager; B 1796 Stripagger, Strip-Agger; Jb 1797 Strig Ager; I 1923 Stripager. — Se Strip i Møgeltønder S., 3102.

Svenghøl. B 1794 Svenghøl. — Verb. jy. svænge „bringe til at svømme", jfr. Svenghøl i Rømet, Toftlund S., 3071.

Sæksig. B 1794 Sæksieg; Jb 1795 Secksiig; K 1795 Seksiig, Seeksiig; B 1796 Secksiig; Jb 1797 Seksiig; I 1923 Seksig. — Subst. Sæk i Bet. „Hængesæk, Hængedynd".

Sønderager. TM Sönderager. || **Søndereng.** Jb 1795 Synder-Eng; K 1795 Synder-Enge; B 1796 Sönder-Eng, Sönder-Enge; Jb 1797 Synder Eng. || **Sønderhede.** TM Süder Heede; I 1912 Sønderhede. || **Søndermose Ager.** I 1923 Søndermoseager [Synnermosager]. — Syd for Aabøl. || **Søndertoft.** B 1794 sønder Tofft, Østergaards Synder Tofft, den Synder Toften; Jb 1795 Synder-Toft; K 1795 Synder-Tofften; B 1796 Sönder-Toft, Sünder Toft; Jb 1797 Synder Toft; TM Süder Toft; I 1912 Søndertoft; I 1923 Søndertoft [Synnertovt].

Taterpold. I 1923 Taterhøj [Taterpold]. — Hvor Taterne blev begravet (I 1923).

Toftmade. B 1794 Tofftmay, Vester Tofftmay eller Gade Eng; Jb 1795 Toftmay; K 1795 Toft-May; B 1796 Toftmay; Jb 1797 Toft May; TM, I 1912 Toftmai; I 1923 Toftmai [Tovtmay]. — Ved Gels Aa, støder op til Nørretoft.

Tranesig. B 1794 2de Transiger, den nørrest og østerst Transieg; Jb 1795, K 1795, B 1796, Jb 1797 Transiig; I 1923 Transig. — Fuglenavnet Trane.

Treskaar. Jb 1795 Treskar; K 1795 Treeskar; B 1796 Treskarr; Jb 1797 Treskar. — Eng, som er tre Skaar bred.

Trindkær Krog. B 1794 Trindkier Krog; I 1923 Trekær [Trekjær], Trelkær [Trelkjær]. || **Trindmose.** B 1794 Trindmose. — Adj. trind „rund".

Tullesager [*tuləsˈaqə*]. || **Tullesmose** [*tuləsˈmo·s*]. Rhode 1775, B 1794 Tulles Mose; Jb 1795 Tullesmoosager; K 1795 Tullesmoos & Lang Ager; B 1796 Tullesmoesagger, Tullesmoosagger; Jb 1797 Tullesmoor Ager, Tullesmoos Ager; Schröder 1837 Tullesmoor; Nissen 1840, Kok II 417 Tullesmose; Oldekop Tule's Moor; I 1923 Tullesmoseager [Tullesmoosager]; Gst Tullesmose. — Mandsn. glda. Tulle, jfr. Toldborg i Gøttrup.

Tværeng. B 1794 Tver Eng Lod; Jb 1795 Tvereng, Tuer-Eng; K 1795, B 1796 Tver-Eng; Jb 1797 Twer Eng; I 1923 Tvereng.

Ulveløkke. I 1923 Ulvelych [Ulvelyck].

Vandstedager. Jb 1795 Vandstedager, Vandsteedager; K 1795 Vandsted Ager, Vanstedt Ager; B 1796 Vandstedagger; Jb 1797 Vandsted Ager; I 1923 Vandstedager.

Vesten Teglovn. B 1794 Vesten Tegelovn.

Vestereng. Opt. 1940 Vestereng. — Samme Lokalitet som Gadeeng ovfr. || **Vesterhede.** TM Wester Heede; I 1912 Westerhede; I 1923 Vesterhede. || **Vesterkær.** Jb 1795, K 1795 Vester-Kier; B 1796 Vesterkier; Jb 1797 Vester Kier; TM Wester Kier; I 1912 Westerkjær; I 1912 Vesterkær [Vesterkjær]. || **Vesterlod.** B 1794 Vesterlod. || **Vestermarkvej.** I 1912 Westermarkvei.

Viebusk. Jb 1795 Wiebusk, Viebusk; K 1795 Vie Busk, Viebusch; B 1796 Wiebusch; Jb 1797, I 1923 Viebusk. — Ved Gels Aa. Viebusk „Pilebusk".

Voldhøj. B 1794 Voldhøy.

Østerkær. B 1794 Øster Kier. || **Østermarkvej.** I 1912 Østermarkveien.

Gøttrup.

Bredmade. B 1796 Breemay; K 1796 Bree-May, Breemay.

Dameng. TM Dam Eng. — Dam, se Indl.

Drift. B 1786 die Trift. — Drift, se Indl.

Dyndeng. I 1923 Dyndeng [Døendeng]. — Eng Syd for Møllebjærg. || **Dyndstykker.** U 1782—87 Dyndstykker, Døndstykker; U 1783, B 1796 Dyndstykker; K 1796 Dündstyker, Dyndstyker; Jb c. 1796 Döendstyker; Jb 1797 Döndstyker; I 1912 Doendstykke.

Foldager. I 1923 Foldager. — Fold, se Indl.

Folsig Agre. U 1782—87 Folsig Agre.

Frydendal. K 1796 Frydendall; Jb c. 1796 Früdendall; Jb 1797 Frydendall; I 1912 Frydendal, Frydendall; I 1923 Frydendal. — Agerjord og Hede (Jb 1797), i I 1912 Navn paa en Dal. Jfr. Marknavnene Frydendal i Rise-Hjarup, Rise S., 3212, samt Frydendal i Hoptrup, Hoptrup S., 3012.

Fælled. U 1782—87 det nørr Fælled. — Fælled, se Indl.

Fælleshede. U 1782—87 Fellitz Heede, Fælleds Heeden.

Gammelbæk. B 1796 an die alte Becke.

Granløkke [*æ ˈgran·ˈlyk*]. B 1796 Grannlyck, Grann-Lyk; K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797 Grand-Lyk; I 1912 Grand Lyk; I 1923 Granlych. — Ved Gøttrup By. Subst. Grande „Nabo, Bymand", men i saa Fald er Udtalen fejlagtig, eller Trænavnet Gran.

Havreløkke. I 1923 Havrelych [Haverlych].

Hedeblok. B 1796 Heedeblocke; K 1796 Heedeblok, Heedeblock; Jb c. 1796 Heedeblock; Jb 1797 Heede-Blok; I 1923 Hede Blok [Hedeblok]. || **Hedelandsagre.** U 1782—87 det saakaldede Heedeland, Heedelands-Agre. || **Hedeløkke** [*ˈhe·ˈlyk*].

Hollundsmose. U 1782—87 Holland-Moeße; B 1796 Hollundsmooß; K 1796, Jb c. 1796 Hollundsmoos; Jb 1797 Hollundsmoos, Hollundermoos; I 1912 Hollundsmoos; I 1923 Hollundsmose [Hollundsmoos]. — Subst. jy. Hol „Hul" og Lund.

Holme. U 1783 Holme. — Holm, se Indl.

Hugeng. U 1782—87 de Store-, de smaae Hoch Enge; U 1783 De smaae Hoch Enge; B 1796 Hug-Eng, kleine Hug Enge; K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797 Hug-Eng; TM Hoch Eng; TM, I 1912 Hug Eng; I 1923 Hugeng. — Verb. hugge i Bet. „slaa Græs" (Feilb.), jfr. Hugeng i Hostrup S., 3131.

Hykær. U 1782—87, U 1783 Hye Kierr Enge, Hyekier eller Synderkier; B 1796 Hyekier, Hyeckier; K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797 Hykier; TM, I 1912 Hykjer; I 1923 Hytkjær. — Adj. høj i Dialektformen [*hyj*', *hyʃ*].

Hyrdeeng. U 1782—83, U 1783 Liiden Hyrde-Eng; B 1796 Der Hirten-Wiese; K 1796, Jb c. 1796 Hyrde-Eng; Jb 1797 Hyrde Eng. — Byhyrdens Eng.

Højeng. I 1923 Høieng [Højeng]. — Adj. høj.

Høllеskov [*höləsgås*]. B 1796 Höllerschov, Hölleschov; K 1796 Höllerskov, Höllersckov, Hölleskov-Ager, Höllerskov-Ager; Jb c. 1796 Höllerskov

Ager, Hölleskov Ager, Hyllerskov; Jb 1797 Hyllerskov, Höllerskov Ager; I 1912 Hollerskauager; I 1923 Hølleskov [Hørlskov]. — Større Areal, hvor nu Gøttrup By ligger. Grænser op til Hølleskov i Toftlund S., 3071, s. d.

Kalveløkke. I 1923 Kalvelyche. — Tæt ved en Gaard i Gøttrup.

Keldkær. U 1782—87 Kilde Kier, Kildekier Skifft; U 1783 Kildekier Skifft; B 1796 Keeldkier; K 1796 Keldkier, Keeldkier; Jb c. 1796 Keeldkier; Jb 1797 Keildkier; TM Kelkjer; I 1923 Keldkjærager, Kjelkjær. — Subst. glda. kælda „Kilde, Brønd".

Kirkebjærg. U 1782—87 Kirkebierg, Kirkebiergs Blokke, Kirkebierg Aggere; U 1783 Kirkebierg; K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797 Kirkbierg; I 1912 Kirkbjerg, Kirkbjerg; I 1923 Kirkebjerg.

Koløkke. I 1923 Kolych.

Krejelstkær. I 1912 Kreielstkjær. — Jfr. Krejsel i Tislund.

Kroløkke. I 1923 Krolyk [Krolych]. — Ved Kroen.

Kræmmerager. K 1796, Jb c. 1796 Kræmer-Ager; Jb 1797 Krämer Ager; I 1912 Kræmer Ager; I 1923 Kræmmer Ager [Kræmerager]. — Ved Gøttrupgaard.

Langager. U 1782—87 Lang-Aggere; U 1783 Langagger; K 1796 Lang-Ager; Jb c. 1796, Jb 1797, I 1912, I 1923 Langager. || **Langvraa.** U 1782—87, U 1783 Langwraae; K 1796 Langwraa; B 1796, Jb c. 1796, Jb 1797 Langwraae; TM Lang Vro; I 1912, I 1923 Langvraa. — Ved en Krumning paa Ramkær Bæk.

Lilleløkke. TM Lille Lück. || **Lilletoft.** I 1923 Lilletoft [Lilltovt].

Løkke. B 1796 Der sogenannte Lykke, Lycke; K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797 Lyk. || **Løkkedige.** U 1783 Lyck-Diigen.

Mergelløkke. I 1923 Mergellyche [Mergellych].

Møllebjærg. U 1782—87 Møllbierg, Møllbierg Aggere; U 1783 Möllbierg, Möllbierg Aggere; K 1796 Möll-Bierg; Jb c. 1796, Jb 1797 Möllbierg; TM Mollbjerg; I 1912 Möllbjerg; I 1923 Møllbjerg, Mølbjerg [Møølbjerg]; Gst Mølbjærg. || **Mølledam.** B 1796 Mölldamms Enge; K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797, I 1912 Mölldamm; I 1923 Mølledam [Møøldam]. — Ved Møllebjærg. || **Møllevej.** U 1782—87 den gamle Mølle Vey, dend nye Mølle-Vey; B 1796 der alte-, der neue Mühlweg.

Nederløkke. TM Neder Lück.

Nykær Eng. I 1923 Nykjæreng.

Nørreager. K 1796 Nörr-Ager; Jb c. 1796 Norrager; Jb 1797 Nörre Ager; I 1912 Nörr Ager. || **Nørrehede.** K 1796 Nörr-Heede; Jb c. 1796, Jb 1797 Nörre Heede; I 1923 Nørre Hede [Nørrehede]. || **Nørrekær.** U 1782—87 Nørrkier. || **Nørreløkke.** I 1923 Nordlych [Nørrelych]. || **Nørremark.** U 1783 Nörr-Marrk; K 1796 Nörr-Mark; Jb c. 1796 Nörrmark; Jb 1797 Nörr Mark; TM Nörder Mark; I 1923 Nordermark [Nørremark]. || **Nørremose.** U 1782—87 Nørr-Moeße; U 1783 Nörr Moeße; K 1796 Nörr-Moos.

Oldemorseng. TM Aalmers Eng; I 1923 Oldermorseng [Olmoseng]. — Subst. Oldemoder, se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S. 3107.

Ottingseng. B 1796 der sogenannte Ottings-Wiese; K 1796, Jb c. 1796 Ottings-Eng; Jb 1797 Ottings Eng; I 1923 Ottingseng. — Otting, se Indl.

Overløkke. TM Over Lück; I 1923 Overlych.

Podning. I 1923 Porning. — Tilplantet Dige. Subst. jy. Podning „levende Hegn", dannet af Verb. jy. pode „plante Træer".

Præstevej Ager. U 1782—87 Præstvey-Agger; U 1783 Præstevey-Agger.

Ramkær Bæk. TM Ramkjerbach; Gst Ramkær Bæk. — Se Ramkær i Rise, Rise S., 3212.

Ridebane. U 1782—87, U 1783 Ridebane; B 1796 Riidebane, Ridebane; K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797, I 1912 Ridebane. — Navn paa en Eng.

Rødestykker. U 1782—87 Røde Stykker, Røde stykkerne; U 1783 Röde Stykker; B 1796 Rödestykker, Rödstykker; Jb c. 1796 Rödestyker, Rödestykker; K 1796, Jb 1797 Rödestyker; TM Röder Stücke; I 1912 Rödestykke; I 1923 Rødestykke [Røestykker, Rodestykke]. — Enge ved en Bæk, hvor der vel har været rødet Hør.

Sivløkke. I 1923 Syvelych (Sivlyek) [Syvellych]. || **Sivsig.** U 1782—87, U 1783 Siive-Siig.

Skovdige [*æ ˈsgåsˑˈdi·x*]. U 1782—87, U 1783 Skovdiigen. — Ved Skovland. || **Skovland.** TM Skov Land; I 1923 Skovland. || **Skovmose.** TM Skov Moos; I 1923 Skovmose [Skovmoos].

Smalløkke. TM Smal Lück.

Storeeng. TM Store Eng.

Stranddige. I 1923 Stranddige. — Ved Kanten af Tinglev Mose.

Sønderhede. K 1796 Synder-Heede; Jb c. 1796, Jb 1797, I 1912 Synder Heede. || **Sønderkær.** U 1782—87 Synder Kierr; U 1783 Synder Kierr, Synderkier. || **Sønderløkke.** TM Süder Luck. || **Søndermark.** TM Süder Mark; I 1923 Søndermark [Synnermark].

Tinglev Høj [*tɛŋlə ˈhöj*]. U 1782—87 Tingele-Høy, Tingele-Høye, Tingelehøy; U 1783 Tingele-Höy; K 1796 Tingelefhöi-Ager; Jb c. 1796 Tingelefhöi; Jb 1797 Tingelefhoi; TM Tinglef Hoi; I 1912 Tingeleffhöi; I 1923 Tinglefberg, Tinghøj. || **Tinglev Mark.** TM Tingelef Mark; I 1923 Tinglevmark [Tinglefmark]. || **Tinglev Mose.** U 1782—87 den saakaldede Tingelef-Moeße; B 1796 der sogenannte Tingelef-Mohr; K 1796 Tingelef-Moos; Jb c. 1796, Jb 1797 Tingelefmoos; TM Tinglef-Moor, Tingelef-Moos; I 1912 Tingeleffmoos; I 1923 Tinglevmose [Tinglefmoos]. — Alle disse Lokaliteter ligger i Sognets sydvestlige Hjørne, grupperede om Tingvej ndfr. Formen synes ældst at være Tingled, og maa formodentlig sigte til et Led paa Tingvejen, hvor denne passerer Sognegrænsen. Navnet er tidlig blevet ændret til Tinglev, formodentlig under Paavirkning fra Sognenavnet Tinglev, 3116. || **Tingvej** [*tɛŋvəj*]. U 1782—87 Tingveyen, Ting-Veyen; U 1783 Ting-Veyen; I 1912 Tingvei; I 1923 Tingvej. — Skærer Tinglev Mose og Tinglev Mark og gaar fra Tislund til Geestrup i Agerskov S., hvor N.-Rangstrup Herred tidligere havde sit Tinghus (Aagaard 1815 p. 282).

Toftindtægt. U 1782—87 de saakaldede Tofft-Jndtægter; K 1796 Toft-Indtegt; Jb c. 1796 Toft-Integt; Jb 1797 Toft-Jntegt.

Toldborg. Oldekop Toldborg. — Oldekop beretter, at der ved den nuværende Toldstedgaard skal have staaet en Borg, Toldborg, paa hvilken Ridderen Tule Vognsen skal have boet. Navnet er sikkert dannet efter den nævnte Tule Vognsen, ligesom ogsaa Tullesager og Tullesmose i Aabøl ifl. Sagnet skal have Navn efter ham (Schrøder 1837).

Tolshøj. U 1782—87, U 1783 Tollshye Agre; K 1796 Tollshöies Ager; Jb c. 1796 Tollshöi-Ager; Jb 1797 Tollshoy Ager; I 1912 Tolshøi, Tolshoi Ager; I 1923 Tulshøjager. — Mandsn. glda. Tholf.

Trineskrog. B 1796, K 1796, Jb c. 1796, Jb 1797 Trineskrog; TM Triners Kro; I 1912 Trineskrog; I 1923 Trinneskrog. — Eng ved Ramkær Bæk. Kvindenavnet Trine.

?Tøjle. U 1783 Töyel.

Vestermark. TM Wester Mark.

Voldeng. U 1782—87 Vold Eng, Vold-Enge-Skifft; U 1783 Vold-Enge; B 1796, Jb c. 1796 Vold-Eng; K 1796, Jb 1797, TM, I 1912 Vold Eng; I 1923 Voldeng.

Østerkær. U 1782—87, U 1783 Østerkier; B 1796 Østerkær; K 1796, Jb c. 1796 Öster-Kier; Jb 1797 Öster Kier; TM Oester Kjer; I 1912 Øster Kjær. || **Østermose.** U 1782—87, U 1783 Øster-Moeße; K 1796 Öster-Moos; Jb c. 1796 Östermoos; Jb 1797 Öster Moos; TM Oster Moor; I 1912 Öster Moos; I 1923 Østermose [Østermoos].

Tislund.

Aalegaardkrog. I 1923 Olgokrog. — Ved Gels Aa.

Aavej [*æ ɔvæj*]. I 1923 Aavej. — Løber langs Gels Aa.

Adelvej [*æ ˈɑjˈəlvæj*]. — Adelvej „Hovedvej". Samme Vej som Ribervej ndfr.

Baslund. U 1784—98 Baaslund; B 1796, Jb c. 1796, K 1796—97, Jb 1797, I 1912, I 1923 Baslund. — Muligvis et oprindeligt *Bastlund. Om Bast- i Stednavne se u. Bastholm i Rejsby S., 3086.

Bjærg [*bjɛiˈə*]. U 1784—98 Under Bierre; TM, I 1923 Bjerg; I 1923 Øvre Bjerg [Overbjerg], Nedre Bjerg [Nederbjerg]. || **Bjærgager.** Jb c. 1796

Bierg-Ager, Biergager; K 1796—97 Bierg-Ager; Jb 1797 Bierg Ager; I 1912 Bjærgager; I 1923 Bjergager. || **Bjærgvej.** I 1923 Bjærgvej. — Bjærg sigter her til den Bakke, paa hvilken selve Byen Tislund ligger.

Bjørnehøj. Jb c. 1796 Biörnhoy; K 1796—97 Biörnhöi; Jb 1797 Biörnhoy; I 1912 Björnhöi; I 1923 Bjørnhøj.

Bredmade. U 1784—98, B 1796 Breemay; Jb c. 1796 Breedmay; K 1796—97, Jb 1797 Breemay. || **Bredsig.** B 1796 Breesiig; Jb 1797 Breedsiig.

Broeng. U 1784—98 Broe-Eng; Jb c. 1796 Broe Eng; K 1796—97 Bro-Eng; Jb 1797 Broe Eng; I 1912 Bro Eng; I 1923 Broeng. — Ved Riber Bro.

Dalvej Ager. Jb c. 1796 Dallveyager; K 1796—97 Dallvey Ager; Jb 1797 Dallmay Ager; I 1912 Dalveiager; I 1923 Dalvejager. — Samme Vej som Aavej ovfr.

Damager [*ˈdam¸aqə*]. Jb c. 1796 Dammager; K 1796—97 Damm-Ager; TM Damager; I 1912 Dammager. — To Lokaliteter. Dam, se Indl.

Dyndeng. U 1784—98 Dönd-Eng; B 1796 Dynd-Eng; Jb c. 1796 Dönd-Eng; K 1796—97 Dönd-Eng, Dynd Eng; Jb 1797 Dönd Eng; TM Dynd Eng; I 1912 Döendeng; I 1923 Dyndeng [Døeneng]. — To Lokaliteter.

Fælled [*æ fæ·ɫəð*]. — Fælled, se Indl.

Gadetoft. Jb c. 1796 Gade-Toft; K 1796—97 Gad Toft; Jb 1797, I 1912 Gade Toft; I 1923 Gadetoft [Gaedtovt]. — Gade, se Indl.

Gammelaa. I 1923 Gammel Aa [Gammelaa].

Grønnevej Ager. Jb c. 1796 Grönnevey Ager; K 1796—97 Grönneng Ager, Grönnevey Ager; Jb 1797 Grönnevey-Ager; I 1912 Grönnevei Ager; I 1923 Grønnevej Ager [Grønnevejager].

Gunnershøj. Jb c. 1796 Gunnershöi Ager; K 1796—97 Gunnershöi-Ager; Jb 1797 Gunnershoi Ager; I 1912 Gunneshoiager; I 1923 Gunnershøj. — Mandsn. Gunnar el. Kvinden. jy. Gunner.

Harreshøj Ager. Jb c. 1796 Harreshöiager; K 1796—97 Harreshöi-Ager; Jb 1797, I 1912 Harreshoi Ager; I 1923 Hareshøjager. — Da Stedet ligger lige Syd for Tislund Kirke og er samme Lokalitet som S.-Kirkeager, og da Forleddet i Tislund er et hedensk Gudenavn, kunde Navnet sammenstilles med Landsbynavnet Harres i Brede S., 3116, hvis Forled er tolket som glda. *hargh, oldn. hǫrgr „hedensk Tempel, Alter". En anden Mulighed er Mandsn. Harald, jfr. Harresbjærg i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Hellekrog. B 1796 Hellekroeg. — Subst. sønderjy. Helled „en fold, hvori markmanden sætter kreaturer ind, når han har fanget dem løsgående (Feilb.).

Hyrdeeng. U 1784—98 Hyrde-Eng, die sogenannte Hirten-Wiese; B 1796 Der Hirtenwieße, Norden in der sogenannte Kier beliegend; K 1796—97 Hyrde Eng Kier, Hyrde Eng & Kier; I 1912 Hyrde Eng. — Støder op til Hyrdeeng i Gøttrup.

Kalveløkke. TM Kalvelykken.

Kathøj [*ˈkað¸hyj*]. I 1923 Kattehøj [Kathy].

Kirkeager. Jb c. 1796 Synder Kirk- und Harreshöiager, Nörr-Kirkager; K 1796—97 Nörr-, Synder-Kirk-Ager; Jb 1797 Synderkirk og Harreshoi Ager, Norrkirk Ager, Nörrkirk Ager; I 1912 Nörrkirk Ager, Synderkirks Ager. I 1923 Sønder-, Nørre Kirkager [Synner-, Nørrekirkager]. — To Agre ved Tislund Kirke. || **Kirkesten.** B 1796 die sogenannte Kircksteen, Kirchsteen; I 1923 Kirkesten [Kirksteen]. — Syd for Tislund Kirke. || **Kirkestl.** I 1923 Kirkesti.

Klovenhøj. U 1784—98 Klaunhy; B 1796 Klaunhye; Jb c. 1796 Klauenhöi, Klauenhoy, Klauen Höi; K 1796—97 Klauen-Höi; Jb 1797 Klauenhoi; I 1912 Klauenhöi; I 1923 Klauenhøj. — Det fra jy. Dial. kendte Partc. kloven „kløvet", oldn. klofinn af Verb. kljúfa „kløve".

Krejsel. U 1784—98 bei Kreisel; Jb c. 1796 Kreisel. — Se Krejsel i Bramdrup, Moltrup S., 3021.

Kær. U 1784—98 Kier; B 1796 in der sogenannte Kier, Kierschift; Jb c. 1796 Kier.

Langager. U 1784—98 Langaggere; Jb c. 1796 Lang Ager; K 1796—97 Lang-Ager; Jb 1797, I 1912 Lang Ager. — To Lokaliteter.

Lilletoft. B 1796 Kleine Toft.

?Lygterpold. TM Lögh-Pul. — Se Gaardnavnet Lygterpold ovfr.

Maane. U 1784—98 Maan; B 1796 Halve Maane; Jb c. 1796, K 1796—97, Jb 1797 Maan. — Eng, som har Navn efter sin Form, idet Halve Maane i B 1796 vel er det rigtige Navn.

Midtslag. U 1784—98 Mit Slag, Mitslag. || **Midttoft.** U 1784—98 Midt Toft; Jb c. 1796, K 1796—97, Jb 1797, I 1912 Mitt Toft; I 1923 Mot Toft [Vestermottovt].

Mølledam [*æ møl·dvm*]. U 1784—98 Oster-, Vester-, Mitt-Mölldamm; Møldams Agger; K 1796—97 Vester-, Öster Mölldamm, Mölldamm-Ager; I 1912 Mölldammager, Vester & Öster Mölldamm; I 1923 Øster Mølledam [Øster Møldamager]. — Ved Stampemølle. || **Møllevej.** U 1784—98 Gøtterup Mølvey; B 1796 der Göttrupper Mühlweg.

Nederløkke. TM Neder Lyk.

Nørreager. TM Nörre Ager. || **Nørrekær Ager.** Jb c. 1796 Nörrkier-Ager. || **Nørretoft.** U 1784—98 Nørtoft; K 1796—97 Nör-Toft, Nörr-Toft; TM Norre Toft; I 1912 Nørr Toft. || **Nørrevej.** I 1923 Nørre Vej [Nørrevej]. — Samme Vej som Ribervej.

Potmade. U 1784—98 Pottmay, Pott-May; Jb c. 1796 Pottmay; K 1796—97 Pött-May; Jb 1797, I 1912 Pottmay; I 1923 Pottmay [Potmay].

Præsteeng. B 1796 Præste-Eng. || **Præstevej.** B 1796 an der sogenannte Præstevey.

Riberbro [*ˈrivəˈbrɔˈ*]. B 1796 die sogenannte Riiber-Broe; I 1912 Riberbroe (Riberbro); I 1923 Riberbro [Riverbro]; Gst Riber Bro. — Bro paa Ribervej ndfr. || **Ribervej** [*ˈgamɔl ˈrivəˈlaŋvæj*]. B 1796 der sogenannte Ripener Weg. — Samme Vej som Adelvej ovfr. Vejen har ført over Stenderup i Toftlund S. og videre i NV. til Ribe.

Saddehytte. I 1923 Saithytte [Saedhyt]. — Sadde „Græstørv", Hytte opført af Græstørv.

Sand [*æ sɑˈŋ*]. TM Sand.

Sisselsholm. U 1784—98 Sisselsholm; B 1796 Zidselsholm; Jb c. 1796 Sisselsholm; K 1796—97 Sisselsholm, Sissels-Holm; Jb 1797 Sisselsholm; TM Sisselholm, Sisselholm Eng; I 1912 Sisselsholm; I 1923 Sisselholm [Sissesholm]. — Grænser op til Sisselsholm i Hjartbro, Bevtoft S., 3073.

Skadeager. Jb c. 1796 Skad Ager, Skade-Ager; K 1796—97 Skade Ager; Jb 1797 Skad-Ager, Skade Ager; I 1923 Skadeager. — Fuglenavnet Skade.

Slade. U 1784—98 i Slaad. — Slade, se Indl.

Smalløkke. I 1923 Smallelych [Smallych]. || **Smalsig.** U 1784—98 smal Siig.

Smedeager. Jb c. 1796, K 1796—97 Smiede Ager; Jb 1797 Snude Ager; I 1923 Smede Ager [Smedeager].

Stabeleng. U 1784—98 Stavel-Eng; B 1796 Stabel Eng, Stabel-Enge; Jb c. 1796, K 1796—97 Stavel-Eng; Jb 1797, I 1912 Stavel Eng; I 1923 Haveleng. — Ved Grænsen mod Bevtoft S. Subst. Stabel i Bet. „Pæl".

Stensblok. B 1796 Steensblock, Steensblocke.

Sømose [*sjǫmɔs*]. TM Söe Mose; I 1912 Sjömoose; Gst Sømose. || Sømose Hede. Jb c. 1796, K 1796—97, Jb 1797 Siömoos-Heede; I 1912 Sjömooseheede; I 1923 Sømosehede [Sømoshede].

Søndereng. U 1784—98 Synder-Eng; Jb c. 1796 Synder Eng; K 1796—97 Synder-Eng; TM Süder-Eng; I 1923 Søndereng [Synnereng]. — To Lokaliteter, hvoraf den ene ved Stampemølle. || **Sønderhede** [*ˈsyŋˈəˈhe·*]. K 1796—97 Synder-Heede; Jb 1797 Synder Heede; TM Sönder-Heede; I 1923 Sønderhede [Synnerhede]. — To Lokaliteter. || **Søndermark.** U 1784—98 den sønder Mark, Sønder Mark og Moose; TM Sönder-Mark. || **Søndermose.** U 1784—98 Sønder Mark og Moose; Jb c. 1796, K 1796—97 Synder-Moos; Jb 1797 Synder Moos; I 1912 Synder Moos; I 1923 Søndermose [Synnermose]; Gst Søndermose. || **Søndertoft.** U 1784—98 Søndertoft; B 1796 Der Süder und Oster Toft; Jb c. 1796, K 1796—97 Synder-Toft; Jb 1797, I 1912 Synder Toft. — Flere Lokaliteter paa K 1796—97.

Terkelstoft. Jb c. 1796 Terkelstoft; K 1796—97 Terkels-Toft; Jb 1797, I 1912 Terkels Toft; I 1923 Terkels Toft [Terkelstovt]. — I Tislund By. Mandsnavnet Terkel.

?**Trindsig.** U 1784—98 Trindsiig; B 1796 Transiig.

Trædeblok. K 1796—97 Treed Blok, Tree-Blok; Jb 1797 Tredblok; I 1912, I 1923 Treblok. — Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

Tørveløkke. I 1923 Tørvelych [Tørrelych].

Vandstedager. Jb c. 1796 Vandstedager; K 1796—97 Vandsted-Ager; Jb 1797, I 1923 Vandstedager. || **Vandstedkrog.** U 1784—98 Vandstedkrog, Wandsted-Krog; B 1796 Vandstedkroeg; Jb c. 1795 Vandstedkrog; K 1796—97 Vandsted Krog; Jb 1797, I 1912, I 1923 Vandstedkrog.

Vesterhede. Jb c. 1796 Vester Heede; K 1796—97 Vester-Heede; Jb 1797, I 1912 Vester Heede. || **Vestermark** [*æ væsdəmaiq*]. || **Vestermose.** I 1923 Vestermose [Vestermoos]. || **Vestertoft.** B 1796 Wester Toft; Jb c. 1796, K 1796—97, Jb 1797 Vester Toft; TM Wester Toft; I 1912 Vester Toft.

Viesig. Jb c. 1796, K 1796—97, Jb 1797 Viesiig Ager; I 1912 Viesig Ager. — Plantenavnet Vidje, Vie „Pil".

Vraaenge. B 1796 An Wraae Wiesen. || **Vraakrog.** U 1784—98 Wraae-Kroeg, Wraaekrog, Wraakrog, Vraakrog; B 1796 Wraaekroeg; Jb c. 1796 Vraae Krog, Vraakrog; K 1796—97 Vraa Krog; Jb 1797 Wraakrog, Vraakrog; I 1912, I 1923 Vraakrog. — Eng i en Bugtning af Hyrup Bæk. Vraa, se Indl.

Vældskilde. I 1923 Vældskilde [Vældskilder].

Østereng. U 1784—98 Oster Eng; Jb c. 1796 Öster Eng; K 1796—97 Öster-Eng; Jb 1797 Oster Eng; I 1912 Öster Eng. || **Østertoft.** B 1796 Oster Toft; Jb c. 1796 Öster Toft; K 1796—97 Öster & Nörr-Toft; Jb 1797 Oster Toft; TM Oster-Toft.

3073. BEVTOFT SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Bevtoft, Lb [*bæ̀stâst*]. RO 1330—48 bethætoft (el. bechætoft); $^{3}/_{12}$ 1471 Beuetoft, Beuetofft; $^{25}/_{1}$ 1473 (1575) Beuetoft; Sk 1541—43 Beuetofftt; Sk 1542 Beuetoffth; Jb 1542—43 Bevetoft, Beuethofft; Reg 1580 Beuetoft; Jb 1604—05 Beuetofft; Jb 1639—40 Befftofft; Mejer 1649 Beuftoft; Danckw 1652 Beutofft; Jb 1672, Jb 1690 Bewtofft; Rhode 1775, DAtl Beftoft; VSK Beftofte; Schröder 1837, Nissen 1840 Beftoft; Trap[1], Gst 1857—58 Bevtoft; TGst Beftoft; Nik. Andersen [ˈ*böwtowt*]; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Bevtoft. — Den usikre Læsning af Navnets ældste Form vanskeliggør i høj Grad Tolkningen. Er det Bethætoft, kan Forleddet være et Personn. *Bethi, men Overgangen th > w vil være meget paafaldende, jfr. dog u. Højer i Højer Flække, 3103. Langt sandsynligere under Hensyn til Navnets senere Former er Læsemaaden Bechætoft. Forleddet kunde i saa Fald være Ordet Bæk, hvilket vilde finde Støtte i Byens Beliggenhed ved Aaen, men paa den anden Side vilde dette Forhold sikkert have hindret den stærke Omdannelse, der er sket. Snarere er det et glt. *Bøkætoft, der har udviklet sig til *Bøghætoft og allerede i Slutn. af 15. Aarh. optræder i Formen Beuetoft, der ganske svarer til Nutidsudtalen. Forleddet er da Kollektivet glda. bø̄ki „Bøgelund".

Aakærgaard, Gd. Gst Aakær Gd.

Aarupgaard, fsv. Gd. DAtl Arupgaard. — Har formodentlig ligget ved Sønderaa.

Andershoved, Gd. VSK, Fausbøl, Agerskov p. 41 f., Gst Andershoved. — Naturnavnet Andershoved i Hyrup.

Bevtoftgaard, Gd. Trap[4] Bevtoftgd.; Gst Bevtoft Gd.

Bevtoft Mark, Gde og Hse. Trap[4] Bevtoftmark; Postadr 1941 Bevtoft Mark.

Bevtoft Mølle, Gd. Danckw 1652 Beutofftmühl; U 1785—88 Beftoft-Mølle; U 1792 Beftofter-Mühle; K 1799 Beftofte mölle; Nissen 1840 Beftoft Mølle; Oldekop Beftoftmühle; Trap[4] Bevtoft Ml.

Blankenhof, Gd [*blaŋən|hof*]. K 1799 Blanken; VSK Blanhgd; Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Blankenhof; Nik. Andersen [*blaŋən|hof*]; Oldekop, Trap[4], Gst, Postadr 1941 Blankenhof. — Adj. blank „klar, skinnende". Det oprindelige Blankgaard er blevet fortysket til Blankenhof. Blankgaard kunde være Ellipse af *Blankaagaard, jfr. Blankbro i Strandelhjørn.

Dalgaard, Gd. Gst, Postadr 1941 Dalgaard.

Damgaard, Gd [*dam·gœ*]. K 1799, VSK Damgd; Trap[1], TGst, Ortschaftsverz. Damgaard; Oldekop Dammgaard; Trap[4] Damgd.; Gst, Postadr 1941 Damgaard. — Dam, se Indl.

Damhus. K 1799 Damhuus.

Egeskovgaard, Gd. K 1799, VSK Egeskovgd.

Faargaard, Gd. K 1799 Faargd; VSK Fraae Gd; Gst 1857—58 Favregd; Trap[1] Fauregaard; TGst, Oldekop Faargaard; Nik. Andersen [ˈ*fawŋgœ*]; Trap[4] Faargd.; Gst Faaregaard. — I Bevtoft. Forleddet er Dyrenavnet Faar, i nogle Kilder omtydet til Adj. favr „smuk".

Forbjærg, Gd [ˈ*fɔˌbjɛ̀i'ə*]. Nik. Andersen [ˈ*fɔbjɛrə*]; Oldekop Forberg; Trap[4] Forbjærg. — Naturnavnet Forbjærg i Hjartbro.

Fruegaard. K 1799, VSK Fruegd; Ortschaftsverz., Oldekop Frugaard. — I Strandelhjørn.

Frydenlund, Gd. Schröder 1837, Nissen 1840, TM, Ortscahftsverz., Oldekop, I 1912 Frydenlund. — Samme Gaard som Glasergaard.

Glasergaard, Gd [*gla·sə'gå'ə, 'gla·sə,gå'ə*]. TGst Glasergaard; Nik. Andersen [*ə ˈgla·sə,gå·ʀ*]; I 1912 Glasergaarden; Trap[4] Glasergd.; Gst Glasergaard; Postadr 1941 Glaser Gd. — Subst. Glaser „Glarmester".

Grønlund, Hse. Oldekop Grönlund. — Samme Lok. som Hjartbroskov.

Havnsøgaard, Gd. K 1799 Haugd; TGst, Ortschaftsverz., Oldekop Havnsgaard; Trap[4] Havnsgd.; Gst Havnsø Gd.; Postadr 1941 Havnsøgaard. — Naturnavnet Havnshøj i Strandelhjørn.

Herregaard, Hs [*hæi·gœ, ˈhæʀəgœ, æ hæi'əgœ, æ hæiəgœ*]. I 1912 Hergaard.

Hjartbro, Lb [*ja·idbʀœ*]. [24]/6 1460 Hiertbro; Sk 1524 Hyortbro; Sk 1541 J[a?]rtbro; Sk 1541—43 Hiartbro; Sk 1542 Jartbro, Hiartbro; Reg 1580 Jartbro; Jb 1604—05 Hiartbro; Jb 1639—40 Hiarttbroe; Mejer 1649 Iardebro, Jardro; Danckw 1652 Iardbro; Jb 1672, Mandt 1707 Hiartbroe; Rhode 1775 Hiartbro; DAtl, VSK, Schröder 1837 Hiartbroe; Nissen 1840 Hjartbroe; Gst 1857—58, Trap[1], TGst Hjartbro; Nik. Andersen [*ˈjaɪtbʀo*]; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Hjartbro. — Glda. hjartar- el. hjarta-, henholdsvis Gen. Sing. og Gen. Plur. af Dyrenavnet Hjort.

Hjartbrolund, Gd. (Her?) [3]/12 1471 Hiortelum; K 1790—92 Hiardbrolund; U 1804, VSK Hiartbroelund; Gst 1857—58, Trap[1] Hjartbrolund; TGst Hjartbrofeld; Nik. Andersen [*jaɪtbʀo'lu·ŋ*]; Oldekop, Trap[4], Gst, Postadr 1941 Hjartbrolund.

Hjartbro Mark, Gde og Hse. Trap[4] Hjartbromark.

Hjartbroskov, Hse. Oldekop Hjartbroholz (Grönlund).

Hjørnsgaard, Gd. Gst, Postadr 1941 Hjørnsgaard. — I Strandelhjørn.

Humlehøj Huse. VSK Humlehøj Huuse.

Den hvide Svane, Hs [*æ 'vi· 'sva·n*]. Gst Den hvide Svane. — Efterligning af det tyske Kronavn „Weisser Schwan".

Hyrup, Lb [*hy·ʀœp*]. [15]/10 1510 (LB) Hörup; Sk 1541—43, Sk 1542, Jb 1542—43, Reg 1580 Hugerup; Jb 1604—05, Jb 1607, Mejer 1649, Danckw 1652 Hurup; Jb 1672 Hyrup; Sk 1676 Hurup; Jb 1690, Mandt 1707, VSK, Schröder 1837, Nissen 1840, Trap[1], Gst 1857—58 Hyrup; TGst Hürup; Nik. Andersen [*ˈhy·ʀop*]; Trap[4], Gst Hyrup; Postadr 1941 Hyrup By. — Gen. Plur. af Subst. glda. hōgh „Gravhøj". Der findes endnu et Par bevarede Gravhøje ved Byen. Lydforbindelsen glda. ōgh bliver i det nordlige Sønderjylland til langt y, jfr. Landsbynavnet Hyrup i Øsby S., 3017.

Hyrup Hede, Gde og Hse. Postadr 1941 Hyrup Hede.

Hyrup Søndermark, Gde og Hse. TGst Hürupmark; Oldekop Südermark; Trap[4] Hyrup Søndermark; Gst Hyrupmark.

Hyrup Vestermark, Gde og Hse. TGst Hürupwesterfeld; Oldekop Hürup-Westermark; Trap[4] Hyrup Vestermark; Gst Vestermark; Postadr 1941 Hyrup-Vestermark.

Højbo, Gd. Gst Højbo.

Højgaard, Gd. Gst, Postadr 1941 Højgaard. — I Hyrup i Nærheden af en Gravhøj.

Jerstal, Neder-, Lb [*'nœ·ə 'jæsdəl*]. [15]/6 1456 Nedderiastal; [3]/12 1471 Jerstol; Sk 1541 Wester Jerstall; Sk 1542 Jerstall, Nedder Jerstall, Nedder Jerstal; Reg 1580 Wester Jerstal, Nedder Jerstall; Jb 1604—05 Nederierstall; Jb 1639—40 Neier Jerstald el. Jerstaldt; Meyer 1649 n. Erstall; Danckw 1652 Näherorstall; Jb 1672 Neyer Jerstall el. Jerstald; Jb 1690 Jerstall; Rhode 1775 Nederhierstal; DAtl Neder-Jerstall, Nederhierstal; VSK Neder Iersdal; Schröder 1837 Nederjersdal; Nissen 1840, Gst 1857—58 Neder-Jersdal; Trap[1] Neder Jersdal; TGst Ndr. Jersdal; Nik. Andersen [*ˈnœ·ʀˈjæʀsdoɭ*]; Oldekop Nieder-Jersdal; Trap[4] Neder-Jerstal; Gst Neder Jerstal; Postadr 1941 Neder-Jerstal. — Se Landsbynavnet Over-Jerstal i Vedsted S., 3046.

Jerstal Mark, Neder-, Gde og Hse. Trap[4] Neder-Jerstalmark; Postadr9 Neder-Jerstal Mark.

Juhlsminde, Gd. Gst, Postadr 1941 Juhlsminde.

Jægerlund, Hse [ˈ*jæ·qəluŋ*]. K 1799 Iægelundhuus; VSK Iægelund; Gst 1857—58 Jegelundhus; TGst Jägerlund; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Jægerlund. — Oprindelig af Trænavnet Eg, hvilket ogsaa fremgaar af Formerne af de hertil hørende Naturnavne Jægerlund Gade, Jægerlund Hede, Jægerlund Mark, s. disse u. Naturnavne i Neder-Jerstal. I nyeste Tid omtydet til Jæger.

Jægerlundhus, Hs. Gst Jægerlund Hs.

Kirkelund, Gd og Hs. K 1799, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Kirkelund; Nik. Andersen [ˈ*kiɐ̯klun*]; Oldekop, Trap[4], Gst, Postadr 1941 Kirkelund.

Kragager, Gd og Hs [*krɑqˈɑqə*]. Gst 1857—58 Kragager; Oldekop Kragagger; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Kragager. — Naturnavnet Kragager i Bevtoft.

Kraggaard, Gd [*krɑɑxˈgå.ə, krɑ·xgɑ*]. K 1799 Kraggd; VSK Kroggd; TGst, Oldekop Kraggaard; Trap[4] Kraggd.; Gst, Postadr 1941 Kraggaard. — Fuglenavnet Krage.

Krejsel, Gd [*krɑæjsəl*]. Postadr9 Krejsel; Trap[4], Gst Kreisel; Postadr 1941 Krejsel. — Naturnavnet Krejsel i Hjartbro.

Krygersminde, Gd. Gst, Postadr 1941 Krygersminde. — Slægtsnavnet Kryger, som særlig er knyttet til Bevtoft S., jfr. Krygers Mose i Hjartbro ndfr.

Langegaard, Gd. Gst Langegaard.

Lerdal, Gd. K 1799 Leerdal gd; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Lerdal; Nik. Andersen [ˈ*le·ɐdal*]; Oldekop, Gst, Postadr 1941 Lerdal.

Lundsgaard, Gd [*æ luˑŋ*]. K 1799 Lundsgd; VSK, TGst Lundsgaard; Trap[4] Lundsgd.; Gst, Postadr 1941 Lundsgaard.

Mergelland, Gde. Trap[4], Gst Mergelland; Postadr 1941 Hyrup-Mergelland. — Naturnavnet Mergelland i Hyrup.

Mulegaard, fsv. Gd. Præsteindb. 1638 Mulegaard, Mullgaard.

Nygaard, Gd. Gst Nygaard. — I Bevtoft.

Nygaard, Gd. Trap[4] Nygd.; Gst, Postadr 1941 Nygaard. — I Strandelhjørn.

Nørgaard, Gd. Trap[4] Nørgd.

Overgaard, Gd. U 1794 Overaasgaard; K 1799 overaaegd; TM Overaaesgaard; TGst, Oldekop Overgaard; Trap[4] Overgd.; Gst, Postadr 1941 Overgaard. — Jfr. Overaasgaardsmark i Neder-Jerstal.

Petersborg, Gd. K 1799, VSK Petersborg; TGst Petersberg; Oldekop Petersburg; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Petersborg.

Præsthøjgaard, fh. Gd. K 1799 Præsthoy gd.; VSK Præsthøy Gd; Schröder 1837 Prästhöigaard; Nissen 1840 Præsthøigaard; Gst 1857—58 Præstehøjgd; Trap[1] Præstehøigaard; Oldekop Prästhoigaard; Nik. Andersen [ˈ*prɛ·sthyˈgå·ɐ*ˈ].

Sjællandshus, Gd. TGst, Oldekop Sjellandshuus; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Sjællandshus. — Jfr. Naturnavnet Sjællandsmark i Bevtoft.

Skovgaard, Gd. TM, I 1912, Gst, Postadr 1941 Skovgaard. — Ved Hjartbro Skov.

Skovgaard, Gd. I 1912, Gst Skovgaard. — Ved Hyrup Skov.

Skovhoved, Gd. K 1799 Skovhoved; Gst 1857—58 Skovhovedhus.

Skovhus, Gd [*æ gåshus*]. I 1912 Skovhuset. — Andet Navn paa Hjartbrolund.

Slævad, Gd. K 1799 Slævad gd; VSK Slævvad; Kok II 357 Slevadgård; TGst Slävad; Oldekop Slävadgaard; Trap[4] Slevadgd.; Gst, Postadr 1941 Slevad. — Naturnavnet Slævad i Neder-Jerstal.

Sofiedal, Hs. TGst Sophienthal; Oldekop Sophiendal; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Sofiedal.

Strandelhjørn [ˈ*sdrɑnəljo.in*]. [21]/[5] 1500 (17. Aarh.) Strandelhorn; Jb 1535 Strandelhornn; Sk 1539, Sk 1541, Sk 1541—43 Strandelhorn; Sk 1542 Strandelhorn, Strandelhorne; Sk 1542—43 Strandelhorn, Stranndelhorn; Reg 1580 Strandelhörn; Jb 1604—05 Strandelhorn; Jb 1609 Strandelhornn; Mejer 1649 Strandelhorn; Danckw 1652 Strandelhören; Jb 1672 Strandelhiorn;

Regnsk 1684—89, Jb 1704 Strandelhörn; Rhode 1775, DAtl Strandelhiørn; VSK Strandelhiørne; Schröder 1837 Strandelhjörn; Nissen 1840 Strandelhjørn; Gst 1857—58, Trap[1] Strandelhjørne; TGst Strandelhjörn; Nik. Andersen [ˈsdʀanʒəljørn]; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Strandelhjørn. — Byen ligger mellem Moser og Enge ved Nibsaaens Dalsænkning. Strandel- kan være opstaaet af et *Strangdal, sammensat med et til no. Dialekt Strange „stok, træstamme“ (Torp NEO) svarende dansk Ord.

Strandelhjørnlund, Gd. Gst, Postadr 1941 Strandelhjørnlund. — Gaarden ligger ved Lund og Leneskær, se u. Naturnavne i Strandelhjørn.

Strandelhjørn Mark, Gde og Hse [æ ˈgå·ə]. TGst Strandelhjörnfeld; Ortschaftsverz. Strandelhjörnmark; Oldekop Strandelhjörnfeld; Trap[4] Strandelhjørnmark.

Strandelhjørnskov, Gde og Hse [æ sgås]. Oldekop Strandelhjörn im Wald; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Strandelhjørnskov.

Søndergaard, Gd. Oldekop Süderhof; Trap[4] Søndergd.; Gst, Postadr 1941 Søndergaard.

Trekroner, Gde. Gst Trekroner. — Muligvis Opkaldelse efter det københavnske Fort, se iøvrigt Husnavnet Trekroner i Hjortlund S., 2704.

Trodsenborg, fh. Hs [ˈtʀɔsənˌbɔɔɹ'ə]. TM Trossenburg; Fausbøl, Branderup-Roost p. 60 Trodsenborg. — Nævnes 1735 i Branderup Kirkebog (Fausbøl, l. c.). Se Bebyggelsesnavnet Trodsenborg i Notmark S., 3259.

Tudebjærg, Gde [ˈtu·bjɛɹə]. Gst Tudebjærg Gd; Postadr 1941 Tubjærg. — Naturnavnet Tudebjærg i Strandelhjørn.

Tyrholm, Gd. Jb 1788 Thyrholm; TGst, Trap[4] Tyrholm. — Samme Gaard som Hjørnsgaard. Har Navn efter den nærliggende Tyrholm Høj i Strandelhjørn.

Vandsted, Gd [æ vanʒdəj]. — Samme Gd som Overgaard i Neder-Jerstal.

Vestergaard, Gd. K 1799 Vestergd; VSK Vester Gd; Gst 1857—58 Vestergd. — I Hjartbro.

Vestergaard, Gd. Gst Vestergaard. — I Neder-Jerstal.

Vestergaard, Gd [væsdəˈgå·ə]. — I Strandelhjørn.

Voldborg Hede, Gde og Hse. TM, TGst, Ortschaftsverz. Voldburghede; Oldekop Woldbergheide; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Voldborghede. — Naturnavnet Voldborg Hede i Strandelhjørn.

Vraa, Gde [vʀå']. Juli 1502 Wra; Sk 1541—43 Wraa; Sk 1542 Wrae; Jb 1542—43 Vrae; Jb 1604—05, Mejer 1649, Danckw 1652 Wra; Jb 1672, Jb 1690 Wraa; U 1794 Wraae; K 1799 Vraaegde; VSK Vraae Gd; Schröder 1837 Wraae; Nissen 1840 Vraae; Trap[1] Vraa; Gst 1857—58 Vraagde; TGst Wraa; TM Vraag; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Vraa. — Vraa, se Indl.

Østergaard, Gd. K 1799 Östergd; VSK Øster Gd; Gst 1857—58 Østergd; Trap[1] Østergaard; TGst Ostergaard; Nik. Andersen [øsdənˈgå·n']; Trap[4] Østergd.; Gst, Postadr 1941 Østergaard.

B. NATURNAVNE.

Bevtoft.

Bevtoft Aa. Otto Kier, Mittheilungen über das Amt Hadersleben 1852 p. 3 auf die Beftofter Aue; I 1912 Bevtoft Aa.

Bjorholm [bjɔˌhɔlm, ˈbjœɹhɔlm, ˈbjœɹˌhɔl'm]. Dok 1794 Biørholm Eng; TM, I 1912 Bjorholm; Gst Bjornholm. — Grænser op til Bjorholm i Hjartbro.

Bolager. TM, I 1912 Bollager. — Dyrenavnet sønderjy. Bolle „Tyr“.

Bokskrog. TM Boxkrog; I 1912 Bokskrog. — Familienavnet Bock.

Bredmade [bʀɛˈmaj]. TM Bredmai; I 1912 Bredmaj.

Bækeng. TM Bekeng; I 1912 Bækeng.

Damhale. U 1781—83 Damhael. — Dam, se Indl.

Fruevad. I 1912 Fruevad.

Faarevandsted. U 1781—83 Faar-Vandsted.

Fællesmose. I 1912 Fælledsmose.

Gammeljord. U 1781—83 Det Gamle Jord vesten Galsted vey; TM,

I 1912 Gammeljord. — Galsted er en By i Nabosognet Agerskov. || **Gammelland.** TM, I 1912 Gammelland. || **Gammel-Lergrav.** U 1781—83 et stykke Grund vesten Galsted Vey kaldet de Gamle Leergrave. || **Gammelløkke.** U 1781—83 dend Gamle Lykke.

Gassedam [ˈ*gasədam*]. — Fuglenavnet Gasse „Gase".

Glindersig [*glinɔˈsi.x*]. U 1781—83 Glindersiig, Glinder-Sieg; TM Glinerhieg; I 1912 Glinessig.

Grønshøj. U 1781—83 Grønßhye Agger; K 1799 Grönshöy; VSK Gronshöy; Oldekop Grönshöi.

Hyrup Eng. TM Hyrup Eng. — Landsbynavnet Hyrup.

Højmose. U 1781—83 Hyemoeßen; K 1799 Höy Mose; TM Hoi Moos.

?Hølsig. U 1781—83 Høllsieg, Holsig; TM Jollsieg. — Høl, se Indl.

Kirkedal. TM Kirchendal; I 1912 Kirkedal.

Kongenshede. TM Kongenseeheede, Kongensecheede; I 1912 Kongenshede.

Kragager. TM Krachager. || **Kragpold** [ˈ*kʁa·xˌpɔl̥*]. — Fuglenavnet Krage.

Laaddenhøj [ˈ*lɔjənˌhyj*, *lɔjənˈhy·*]. K 1799 Löyen höye; Oldekop Loyenhöi; I 1912 Lujenhøj (Loddenhøj); Trap[4] Loddenhøjene; Gst Laaddenhøj. — Adj. laadden om Lyng- og Kratbevoksning.

Lundsager. TM Lunds Ager; I 1912 Lundsager.

Mattesdam [*madəsˈdam*]. TM Mathes Dam; I 1912 Mathesdam. — Mandsn. Mattes, en Form af Matthias.

Midtager. TM Mittager; I 1912 Midtager.

Moltestoft. TM, I 1912 Moltestoft. — Mandsn. Molte.

Morrehede. U 1781—83 Det Morre Heede. — Adj. jy. morret „tørveagtig, om jord" (Feilb.).

Møllestrøm. TM Mühlenstrom. || **Møllevej.** U 1781—83 Møllveyen; TM Mühlweg; I 1912 Mølvej.

Nyløkke. U 1781—83 Nye Lyk, Ny-Lykken.

Nørreager. TM Nørre Ager, Nörr Ager; I 1912 Nørager. || **Nørreeng.** TM Nörre Eng. || **Nørremark.** TM Nörre Mark; I 1912 Nøremark.

Præsteland. TM Preestland.

Riberbro. K 1799 Riberbroe.

Rismark. TM, I 1912 Riesmark. — Ris, se Indl.

Rokdal [*ʁɔdal̥*]. U 1781—83 Rokdall, Rokdall Ager; I 1912 Rotdal. || Rokdal Bjærg. U 1781—83 Rokdallbierg. — Plantenavnet Rok „Padderok" (Jenssen-Tusch p. 79).

Rugbjærg Hede. TM Raubiergheede.

Rødkløft. TM Rothenklöft.

Sandager. TM, I 1912 Sandager. || **Sandkiler.** U 1781—83 Sandkieler. || **Sandland.** TM, I 1912 Sandland.

Sjællandsmark. TM Sjellandmark; I 1912 Sjællandsmark. — Marken ved Sjællandshus.

Sofienmark. TM, I 1912 Sophienmark. — Marken ved Sofiedal.

Stagmade. TM, I 1912 Stagmai. — Subst. Stage.

Studeløkke [ˈ*sdu·əˌl̥yk*].

Søndereng. TM Synder Eng; I 1912 Søndereng. || **Søndergade** [*æ ˈsyŋəˌga·*]. — I Bevtoft By. || **Sønderhede.** TM Synder Heede; I 1912 Sønderhede. || **Søndermark.** TM Synder Mark, Syder Mark; I 1912 Søndermark.

Trindmose. U 1781—83 Trind-Mooß. — Adj. trind „rund".

Troldeng. TM Troll-Eng; I 1912 Troldeng.

Tyvevej. TM Diebsweg.

Tørvemosepold [*tödəmœspɔl̥*]. TM Torfmoospolt; I 1912 Torfmosepold.

Vesterager. U 1781—83 den Vester Agger. || **Vesterkrog.** TM Westerkrog; I 1912 Vesterkrog. || **Vesterløkke.** TM Westerlyk; I 1912 Vesterlyk.

Østerager. TM Öster Ager; I 1912 Østerager. || **Østerkrog.** TM Osterkrog; I 1912 Østerkrog. || **Østerled.** U 1781—83 ved Øster Ley, det Øster Bye-Led. || **Østerløkke.** TM Osterlyk; I 1912 Østerlyk. || **Østermark.** U 1781—83 Østermark.

Hjartbro.

Aalegaardeng. K 1790—92 Aalgaard-Eng; B 1791 Aalgaard Eng; Jb 1792 Algaard Eng; U 1794 Aalgaardeng.

Aamade. U 1792 Aamay, die Aue-Wiesen; I 1912 Aa Eng, Aamaj.

?Aenshøje. K 1799 [A?]enshöye.

Bevtoft Plantage. TM Beftofter Plantage; Oldekop Gehege Beftoft; I 1912, Gst Bevtoft Plantage.

Bjærg [*æ bjɛɹ'ə*]. K 1790—92 Bierg; B 1791 das Berg; Jb 1792 Bierg; U 1792 auf den so genannten Berg, det saakalde Bierg, Bergkoppel; U 1794 Bierg; TM Bjerg. || Bjergvej. I 1912 æ Over og æ Nærbjerrevei, over og neder Bjergvej.

Bjorholm. K 1790—92 Biarholm; B 1791 Biorholm; Jb 1792 Biarholm; U 1792 Biorholm; U 1794 Biarholm; U u. A. Biahrholm; TM Biarholm; I 1912 Bjorholm. — Eng. Grænser op til Bjorholm i Bevtoft. || Bjorholm Ager. K 1790—92 Biarholm-Ager; Jb 1792 Biarholm Agger; U 1794 Biärholmagger, Biarholm Agger. — Maaske Dyrenavnet glda. biavær „Bæver".

Blaksig. K 1790—92 Blaksieg; B 1791 Blacksiig; Jb 1792 Blaksieg; U 1794 Blaksieg; U u. A. Blunk Siig, Blank Siig. — Adj. blak „lys, bleg".

Blegkrog. K 1790—92 Bleg Krog; Jb 1792 Blek Krog; U 1794 Blex Kroeg. — Eng. Verb. blege om at blege Tøj.

Botmade. K 1790—92 Bod May, Bodmay; B 1791 Bottmay; Jb 1792 Bottmai; U 1792 Bodmay; U 1794 Bottmai. — Adj. but „som ikke er spids, afstumpet".

Bredemade. K 1790—92 Bred Maj, Breed May; Jb 1792 Breedmai; U 1794 Brendmai; I 1912 Bredsig. || **Bredevej.** SkovK 1939 Bredevej.

Brunpold [*æ ˈbʁu·nˌpœlˀ, æ ˈbʁu·nˌpœlˀ*]. K 1790—92 Brunbierg; TM Brunbjerg; I 1912 Brunbjerg, Æ bruunpold.

Digeeng. K 1790—92 Digeng. — Subst. Dige, se Indl.

Driftager. K 1790—92 Drift Ager; B 1791 der Trift; Jb 1792 Drift-Agger; U 1794 Drift Agger; U u. A Drift bei Öster Kier, Drift Agger. || **Driftvej.** TM Driftweg, Triftweg. — Drift, se Indl.

Ejlvad [*æjlvoj*]. K 1790—92 Eielvad Eng; B 1791 an Eilvad, Eilvadblock; Jb 1792 Eielvad-Eng; U 1792 Eilvad, Eilvadt, Eielwadt, Eilvads-Block; U 1794 Eielvadt Eng, Eielvadteng; K 1799 Elvad; U u. A Eielwaid Eng bei Eielvaid; I 1912 æ Eilvoi, Ejelvejbro, Ejelvej. — Dyrenavnet Igle.

Engelhøj [*æŋəlˈhyj*]. B 1791 Engelhoy; U 1794 Engelhøi, Engelhoi; K 1799 Engelhöy; Trap[4], Gst Engelhøj. — Gravhøj. || Engelhøj Ager. K 1790—92 Engelhöies-Ager; Jb 1792 Engelhøi-Ager; B 1794 Engelhoy-Agger; U u. A Engelhoi Agger & Block; TM Engelhoiager. — Mandsnavnet glda. Engli (DgP) el. Slægtsnavnet Engel.

Engtoft. TM Engtoft.

Faaremade. K 1790—92 Farmay, Far May; B 1791 Formay; Jb 1792 Formai; U 1792 Formay; U 1794 Formai; U u. A Fahrmai.

Flyde [*fly·, flyˀ*]. K 1790—92 Fly; B 1791 Flye; U u. A, TM Flyd; I 1912 Flye, Fly, æ Fly. — Flyde, se Indl.

Forbjærg. K 1790—92 Forbierg Ager; B 1791, Jb 1792, U 1794 Forbierg; U u. A Faarbierg; TM Forbjerg. || **Foreng.** B 1791 For Eng. — For „foran, forrest" el. maaske Dyrenavnet Faar.

Fælled [*fœ·ɫəd, æ fœ·ɫəd*]. TM Feled, Oester-, Nörre-, Westerfälled, Fälled, Sönder Fälled; I 1912 Fælled. — Fælled, se Indl.

Gadeager. B 1791 Die sogenannte Gadagger. — Gade, se Indl.

Gammeleng. TM Gammel Eng. || **Gammeljord.** K 1790—92, Jb 1792 Gammeljord; U 1794 Gammeliord; TM, I 1912 Gammel Ager.

Gejlbjærg [*ˈgæjlˌbjɛɹˀə*]. K 1790—92 Geielbierg, Geielbjierg; B 1791 Geilbierg, Geilbiergagger; Jb 1792, U 1792, U 1794 Geilbierg; TM, I 1912 Geilbjerg. || **?Gejlbro.** I 1912 Geitbro. — Bro, muligvis over Gels Aa. Plantenavnet jy. Gejl „Gyvel".

Grønnevej. SkovK 1929 Grønnevej.

Gøttrup Krog. K 1790—92 Götterup Krog; B 1791 Göttrupkroeg; Jb 1792 Gotterup-Krog; U 1792 Götrupkroeg; U 1794 Gotterup Kroeg, Gottrup

Kroeg; U u. A Götterup Krog. — Nabobyen Gøttrup i Tislund S., 3072.

Haardeng. K 1790—92 Haar Eng; B 1791 Haard Eng, Haar Eng; Jb 1792 Haar-Eng; U 1792 Haareng; U 1794 Haar Eng, Haareng; U u. A Haardeng. — Adj. haard.

Haveeng. K 1790—92 Hav Eng, Haueng; B 1791 an der sogenannte Hov-Eng, Hov Eng Sicht; I 1912 æ Hoveng. || **Havegaard** [*hås·gœ*]. K 1790—92 Haugaard; Jb 1792 Havgaard; U 1794, TM Haugaard. — Eng. Have, se Indl.

Havrekrog. K 1790—92 Haver Krog, Hauerkrog; B 1791 Haverkroeg; Jb 1792 Havre Krog, Havrekrog; U 1792 Höuer-Krog; U 1794 Havre Krog, Haver Kroeg; U 1804 Haukroeg. — Eng.

Hestmade [ˈ*hæ·sdˌmaj*].

Hjartaa. Mejer 1649 Iard fl.; DAtl Jardaae; I 1912 Jardeaa og Gardeaa; Trap[1] Jarle-Aa. — Lokalt Navn paa Gels Aa ved Hjartbro, rimeligvis dannet af Mejer af Bynavnet Hjartbro, der paa Kortet 1649 skrives Iardebro.

Hjartbro Skov. K 1790—92, U u. A Skov; K 1799 Hiartbroe Skov; Oldekop Hjartbroeskov; Trap[4], Gst Hjartbro Skov. — Bebyggelsesnavnet Hjartbro.

Hyrdeeng [ˈ*hi·əˌæŋ*]. K 1790—92 Hyrde Eng; B 1791, Jb 1792 Hyrde-Eng; U 1792 der Hirten-Wiese; U 1794 Hyrde Eng; I 1912 Hiereng.

Hølbro. I 1912 Hølbro. — Høl, se Indl.

Jigeng. K 1790—92 Iigeng; B 1791 Jig Eng; Jb 1792 Iig-Eng; U 1792 Jigeng; U 1794 Jig Eng, Jigeng. — Trænavnet Eg.

Jomfrusti [*æ jœmfrusdi·*]. — I Hjartbro Skov. Jfr. Jomfrugang og Jomfrusti i Haderslev Kbst., 3002.

Kamperhede. K 1790—92 Kamper Heede; Jb 1792 Rymmevais & Kamper-Heede; U 1794 Kemper Heede. — Jfr. Kamperhoved i Broager, Broager S., 3245.

Kile. TM Kiel. — Kile, se Indl.

Kirkestok. I 1912 Kirkestok. — Bro.

Knoldkrog. K 1790—92 Knoll Krog; Jb 1792 Knold Krog; U 1794 Knolkrog, Knoldkrog.

Kok. K 1790—92 Kok; Jb 1792, U 1794 Kock. — Lille spids Engkrog. Jy. Kok i Bet. „lille Høstak".

Koldingvraa. K 1790—92 Koldingvraa, Kolding Vraa; B 1791 Coldingwraae; Jb 1792 Colldingwraae, Coldingvrae; U 1794 Coldingwraae; I 1912 Kollingvraa. — Eng ved Bevtoft Mølledam. Skriveformerne med C tyder paa, at Navnet har været opfattet som en Sammensætning med Bynavnet Kolding, der tidl. alm. blev skrevet Colding.

Kragager. TM Krag Ager, Kragager Eng; I 1912 Krag Ager. — Fuglenavnet Krage.

Krejsel [*kræjsəl*]. K 1790—92 Kreisel; B 1791 Kreißel, Kreißel Eng; Jb 1792 Kreisel; U 1792 Kreisel, Kriesel-Wiesen; U 1794 Kreisel; U u. A Krisel, Kreisel; U 1804 Kreisel, Kreiseleng. || Krejsel Hede. U 1792 Kreisel-Heide; U 1804 Kreisel Heide. || Krejsel Mose. K 1790—92 Kreisel Moos; U 1792 Kreisel Mohr, Kreiselmohr; U 1804 Kreisel Moor. — Se Krejsel i Bramdrup, Moltrup S., 3021.

Krog [*æ krɒ·q*]. K 1790—92 Krog; B 1791, Jb 1792 Kroeg; U 1792 Krog; U 1794 Kroeg. — Eng. Krog, se Indl.

Krygers Mose. Gst Krygers Mose. — Tidligere Præstehøj Mose. Familienavnet Kryger, som særlig er knyttet til Bevtoft Kro og Vandmølle.

Kær [*æ kjæɹ·*]. B 1791 Kier, Kierschift, die Kierwiesen, Kier Ende; U 1792 Kierwiesen, Kierwiese; TM Kjer, Kjär.

Landbolstoft. B 1791 Landbohlstoft. — Sønderjy. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

Langeng. K 1790—92 Lang Eng; B 1791 Lang Eng, Lang Engschift; Jb 1792 Lang-Eng; U 1792, U 1794 Langeng. || **Langmade** [ˈ*laŋ·ˌmaj*]. B 1791 Langmay; U u. A Langmai.

Lillemade. TM, I 1912 Lille Mai. || **Lillemose.** I 1912 lille Mose. || **Lillesæd.** K 1790—92 Lild See; B 1791 Lildsäd Ackerland; Jb 1792 Lild-Seed; U 1794 Lild Send, Lild Leed; U u. A Lild Sæd. — Se Lillesæd i Gabøl, Nustrup S., 3048.

Lyngholmsvej. U 1804 Norder-Lyngholms Weg; I 1912 Lyngholm Vej.
Løkke. B 1791 Die Lycke oder das Berg. — Løkke, se Indl.
Madegaard [*æ maj*]. K 1790—92 Maigaard, Maygaard; B 1791 Maygaard; Jb 1792, U 1794 Maigaard; TM Mai.
Melkær. K 1790—92 Meld Kier; B 1791, Jb 1792 Meldkier; U 1792 Meldkier, Melkier; I 1912 æ Meldkjær. — Jy. mel „mellem".
Midtskov. I 1912 Midtskov. || **Midtstykke.** I 1912 æ Midtstyk. || **Midtvej.** U 1804 zum sogenannten Mitwege.
Morgenstykke. TM, I 1912 Morgenstykke. — Jfr. et Navn som Aftenbjærg i Brandsbøl, Hagenbjærg S., 3263.
Myrevej. SkovK 1939 Myrevej.
Mølledam. K 1790—92 Mölldamm; Jb 1792 Möll Damm; U 1794 Molldamm, Mölldamm; TM Mölldamm; I 1912 Mølledam. — Ved Bevtoft Mølle. || **Møllevang.** K 1790—92 Möll-Vang; Jb 1792, U 1794 Möllvang; I 1912 Møllemarken.
Møllereng. U 1794 Möller Eng, Moller Eng; I 1912 Møl Eng. || **Møllersmose.** K 1790—92, Jb 1792, U 1794 Möllers Moos; K 1799 Möllers Mose.
Naldmade [*nalmaj*]. K 1790—92 Naldmaj, Naldmay; B 1791 Naldmay; Jb 1792 Nald-May, Naldmai; U 1792 Naldmay; U 1794 Naldmai. — Plantenavnet jy. Nalde „Nælde".
Nørreager. TM Nörre Ager; I 1912 Nørre Ager. || **Nørrehede.** K 1790—92 Nörre Heede; U 1792 Norder Heide; U 1794 Nörre Heede; U 1804 Norder Heide, Nørrheeden. || **Nørretoft.** K 1790—92 Nörre Toft Jord, Nörre Toft; B 1791 Norder Toft, Die sogenannte Norder Tofte; Jb 1792 Nörre-Toftjord; U 1792 die Norder Toffte; TM Nörretoft; I 1912 Nøretoft. || **Nørrevej.** SkovK 1939 Nørrevej.
Pionerbro [*æ piəˈneˈəˌbʁoˈ*]. Gst Pionerbro. — Bro over Sønderaa i Hjartbro.
Pløskile. K 1790—92 Plöes Kiel, Ploes Kiel; B 1791 Plöeskiel; Jb 1792 Ploes Kiel; U 1792 Plöskiel; U u. A Ploes Kiel; I 1912 Pløskiel. — Subst. jy. Pløs „Dynd, Sjap" el. Verb. jy. pløse „plaske i vand og snavs" (Feilb.).
Præstehøj Mose. K 1790—92 Presthoi-Moos; U u. A Præsthoi Moos. — Nu Krygersmose.
Purbjærg. I 1912 æ Porbjærre.
Pyteng. K 1790—92 Pött-Eng, Pott Eng; B 1791 Pytt Eng; Jb 1792 Pött-Eng; U 1794 Potteng; U u. A Pött Eng, Pytt Eng.
Raskesig. K 1790—92 Raske Sieg; B 1791 Raschersiig. — Kunde være *Rasselkærsig med elliptisk Bortfald af anden Stavelse, af Plantenavnet jy. Rassel „Rhinanthus Cristagalli" (Jenssen-Tusch 198—99). Jfr. Raskerhøj i Kestrup, Hoptrup S., 3012.
Rugbjærg Ager. Jb 1792 Raubierg Agger; U 1792 Raubierg, Raubierg-Agger; U 1794 Raubiergagger, Raubierg Agger, Raunbiergagger. || **Rugbjærg Hede.** K 1790—92 Raubierg Heede. || **Rugbjærg Vang.** K 1790—92 Raubierg Vang; Jb 1792 Raubierg-Vang; U 1794 Raubierg Vang.
Rundsig. I 1912 Rundsig.
Ryttereng. I 1912 Vester Ryttereng.
Rømmesvadshede. K 1790—92 Rymmesvads-Heede; Jb 1792 Rymmevais & Kamper-Heede, Rymmervais Heede; U 1792 Römmeswadts Heide; U 1794 Rommervais & Kemper Heede, Röumervais Heede; U u. A Rymmeswais Heede; K 1799 Römmesvad Hede. || **Rømmesvadsmose.** K 1790—92 Rymmesvads-Moos. — Maaske Slægtsnavnet Rømer, Adj. jy. rømmes, hvad der hører til Rømø, eller der foreligger en Sammentrækning af *Rødmose, af Farveadj. rød.
Savværksvej. SkovK 1939 Savværksvej.
Sigeng. K 1790—92 Sig Eng. || **Sigvej.** B 1791 an der Siigweg; U 1792 Siegweg.
Sisselsholm. K 1790—92 Sisselsholm; B 1791 Zidselsholm; Jb 1792 Sisselsholm; U 1792 Sisselsholm, Sisselholm; U 1794 Sisselholm, Sistelholm. || Sisselholmshede. U 1792 Sisselholms Heide. — Kvinden. Sissel. Jfr. Sisselbjærg Ager og Hede i Over-Jerstal, Vedsted S., 3046.

Sivsig Mose. K 1790—92 Sievesieg Moos; Jb 1792 Sievesieg-Moos, Sieversieg-Moos; U 1794 Sivisiegmoes, Sieversiegmoos; K 1799 Sivesig Mose; I 1912 Siversigmose.

Skelsig Krog. K 1790—92 Skell-Sieg Krog; Jb 1792 Skellsiig Krog; U 1794 Skellsieg Krog. — Paa Grænsen mod Neder-Jerstal.

Skinderstykke [ˈsginɲəˌsdǫgə]. TM Skyndstyk, Skindstyk; I 1912 Skinderstyk, æ Skindnestykker. — Subst. Skinder „Garver, Skindbereder".

Skomagermark. I 1912 Skomagermark.

Skovhoved. K 1790—92 Skovhoved; B 1791 Ein stück Heide Norden der Hölzung, davon die Oster-Ende Skovhoved genannt; Jb 1792 Skov Hoved; U 1792 Skauhoved, Skovhoved; U 1794 Skovhoved. — Subst. Skovhoved „fremspringende Del af Skov, isoleret liggende lille Skov". || **Skovled.** B 1791 das sogenannte Skovley; U 1792 bei Holzhecke; Jb 1792 Bey Skovled; U 1794 Skov Led, bei Skovled. || **Skovløkke.** TM Skov Lyk; I 1912 Skovlykke. || **Skovskifte.** U 1794 Holzschift; U 1804 vester Skovsckift, die mittlere Holzschifte, mellemste Skovskift, søndere og østere Skovsckift.

Skrædderhøj. I 1912 Skræderhøi.

Skyttereng. K 1790—92 Skötter Eng; Jb 1792 Skötter-Eng; U 1794 Skötteren; TM Skytter Eng; I 1912 Skyttereng. — Ved Sønderaa i Hjartbro By. || **Skytterkrog.** B 1791 Skötterkroeg; Jb 1792 Skotter & Havrekrog; U 1792 Skötter und Höuer-Krog; U 1794 Skötter & Havre Kroeg; U u. Å Skytter Krog. || **Skyttersig.** K 1790—92 Sköttersieg, Skötter Sieg; B 1791 Sköttersiig. — Ingen Forbindelse med Skyttereng. || **Skyttertoft.** B 1791 Sköttertoft; U 1792 Schöttertofft. — Sønderjy. Skytter „Skytte".

Smedeeng. I 1912 Smeieng.

Sorgmade [ˈsɔɹəˈmaj, ˈsɔɹəˌmaj]. K 1790—92 Sorrig May, Sorrigmai; B 1791 Sorrigmay; Jb 1792 Sorrig-May, Sorrigmai; U 1792 Sorrigmay; U 1794 Sorrigmai. — Jfr. Sorgager i Ballum S., 3111.

Stagmade. I 1912 Stagmai. — Subst. Stage „Pæl".

Stampemølle Kørested. I 1912 Stampmølle Kørested. — Vadested.

Steldhøj Ager. K 1790—92 Stellhoi-Ager; Jb 1792 Stellhoy Agger; U 1794 Stellhöyagger. — Se Steldbjærg i Moltrup, Moltrup S., 3021.

Stenpold. U u. Å Stinnpold.

Storeeng. TM Store Eng. || **Storeløkke.** K 1790—92 Stor-Lyk; Jb 1792 Stor Lyk; U 1794 Storlyck, Stor Lück. || **Storemose.** K 1790—92 Stor-Moos; I 1912 Store Mosse.

Svinemade. K 1790—92 Svinn May, Svinmai; B 1791 Sviinmay; Jb 1792 Svinnmai; U 1794 Svenmay.

Sønderager. TM Sönderager; I 1912 Sønderager. || **Søndereng.** TM Sönder Eng. || **Sønderløkke.** TM Sönder Lyk; I 1912 Sønderlyk. || **Søndermark.** TM Söndermark, Süder Mark; I 1912 Søndermark. || **Søndermose.** U 1794 Synder Moos. || **Søndertofter.** U 1792 Süder Tofften.

Tagkær. K 1790—92 Tagkier; B 1791 Tagckiersiig; U 1794 Tagkier; TM Tragkjer. || Tagkær Hede. K 1790—92 Tagkier Heede; Jb 1792 Tagkier-Heede; U 1794 Tagkier Heede. || Tagkær Høj. K 1790—92 Tagkierhoi. — Plantenavnet Tag „Phragmites".

Toftpold [ˈtåsdˌpɑlj]. — Toft, se Indl.

Tingvej. I 1912 Tingvej.

Trekant. TM, I 1912 Trekant.

Trindmade. Jb 1792, U 1794, TM, I 1912 Trindmai. || **Trindsig.** K 1790—92 Trindsieg; B 1791 Trindsiig. — Adj. trind „rund".

Troldhøj. Jb 1792 Trollhoi; U 1794 Trollhöi.

Tørvemade [ˈtöiˌtöiəmaj, töiməj, ˈvoˈəˌtöiəmaj, vo·əmaj]. — Ved Sønderaa. Forleddet i de to sidste Udtaleformer er Adj. vaad.

Vaadkrog. K 1790—92 Vaad Krog. — Ved Sønderaa.

Valsbæk [vaɫ·sbək]. K 1790—92 Valsbek; TM Walsbeck; I 1912, Gst Valsbæk. || Valsbæk Enge. TM Wolsbeck Enge; I 1912 Valsbækenge. — S. Lok. som Valsbæk i Uldal, Skrydstrup S., 3047.

Valleskrog. K 1790—92 Valles-Krog; Jb 1792 Valleds Krog; U 1794 Valleds Kroeg. — Lille Engstykke uden Forbindelse med Valsbæk ovfr.

Vesteraa. TM Westeraa. || **Vesterager** [æ ˈvæsdəˈaqə]. K 1790—92,

Jb 1792 Vester-Ager; U 1794 Vesteragger. || **Vestereng.** K 1790—92, Jb 1792 Vester Eng; U 1794, TM Wester Eng. || **Vesterforte.** I 1912 Vesterfort. || **Vesterkær.** K 1790—92, Jb 1792 Vester-Kier; U 1792 Westerkier Wiese, Wester Kierwiesen; U 1794 Vesterkier; TM Westerkjer, Wester Kjär. || Vesterkær Hede. K 1790—92 Vester Kiers Heede; Jb 1792 Vester Kiers-Heede; U 1794 Vesterkiers Heede, Vesterkier Heede. || **Vestermark.** U 1792 Wester Feld; TM Wester Mark; I 1912 Vestermark. || **Vesterskov.** TM Wester Skov; I 1912 Vesterskov. — Del af Hjartbro Skov. || **Vestertoft.** TM Westertoft; I 1912 Vestertoft.

Vraa. K 1790—92 Vraa; TM Vraae Eng; I 1912 Vraa. — Vraa, se Indl.

Værland. K 1790—92 Vehrland, Vehrland Ager; Jb 1792 Vehrlands-Agger, vehlands & Raubierg Agger; U 1794 Vehrland & Raubierg Agger. || Værlandspold. K 1790—92 Vellands-Pold; B 1791 Wälandsfold; Jb 1792 Vellandspold; U 1794 Vellandspol; U u. A Vellandspold. — Dyrenavnet Vædder.

Østerhede. K 1790—92 Öster-Heede; Jb 1792 Öster Heede; U 1794 Öster Heede. || **Østerkær.** K 1790—92 Öster Kier; Jb 1792 Öster-Kier; U 1794 Österkier, Osterkier; TM Osterkjer. || **Østersig.** K 1790—92 Öster Sieg; U 1792 Oster Sieg. || **Østerskov.** U 1804 Østersckoven; TM Oster Skov; I 1912 Østerskov. — Del af Hjartbro Skov. || **Østertoft.** B 1791 Oster Tofft; Jb 1792 Oster-Toftjord; TM Oestertoft; I 1912 Østertoft. || **Østervej.** SkovK 1939 Østervej.

Hyrup.

Aftægtstoft. U 1791—92 Aftægts-Toften eller Christen Petersens Toft.

Andershoved. K 1799 Anderhoved; TM Andrea Hoved; I 1912 Andree Hoved; Gst Andershoved. — Bakke. Jfr. Gaardnavnet Andershoved.

Baslund Ryndel. U 1791—92 Baslund Ryndel. — Om Bast i Stednavne, se Bastholm i Rejsby S., 3086.

Bejershoved. TM Bejershoved; I 1912 Beiershoved. — Slægtsnavnet Bejer.

Birkelund. U 1791—92 Birk, Birklund; TM Birkelund; I 1912 Birkelundager. || Birkelund Mose. U 1815 Bircklundsmoose. — Efter Birkelund, Hse i Agerskov S., 3074, som grænser op til Hyrup.

Bjærg. U 1791—92 Bierget. || Bjærgvej. U 1791—92 Biergeveyen.

Brinkstykker. U 1791—92 Brynkstykker.

Brænhøj [ˈbʁæ·nˌhyj]. K 1799 Brendhöy. — Partc. af Verb. brænde el. Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Brødet. U 1791—92 Brødet. — Brøde, se Indl.

Dinsesdam. U 1791—92 Dinses Dam. — Vel Mandsnavnet Dines.

Eleng. TM, I 1912 Eleng. — Trænavnet El.

?Frueeng. I 1912 Trueng. || **Fruevad** [ˈfʁo·ˌvoj]. TM Truewey. — Vadested over Hyrup Bæk.

Gaardbjærg. U 1791—92 Gaarbierg; TM, I 1912 Gaardbjerg.

Gadetoft. U 1791—92 Nör-, Sønder Gadtoft. — Gade, se Indl.

Gammelskov Bjærg. U 1791—92 Gammelskov Bierg. — Efter Gammelskov, Gde og Hse i Agerskov S., 3074, som støder op til Hyrup.

Geestrup Bjærg. TM Gastrupbjerg, Gestrupbjerg; I 1912 Gestrupbjerg. — Efter Geestrup, Lb i Agerskov S., 3074.

Grueager. TM Grue; I 1912 Grueager. — Grue, se Indl.

Hark. I 1912 Peter Riis Hark. — Se Hark i Ørby, Vonsild S., 3018.

Havrebæk. U 1791—92 Haverbek; I 1912 Havebæk. || ?Havrebæk Løkke. U 1791—92 Haverbekkyppes. || Havrebæksmose. U 1791—92 Haverbeksmoose, Haverbeksmoos. — Gaarden Store-Havrebæk i Toftlund S., 3071 har Navn efter denne Bæk.

Hedeager. U 1791—92 Heede-Agger. || **Hedeland.** U 1791—92 Heedeland. || **Hedetoft.** I 1912 Hedentoft.

Hellebækskær. K 1799 Hellebæks Kær. — Adj. hellig.

Hyrdehus Ager. U 1791—92 Hyrdehuus Agger.

Hyrup Bro. Gst Hyrup Bro. || **Hyrup Bæk.** Trap[1] Hyrupbæk; Gst 1857

—58 Hyrup Bæk; Nik. Andersen [*hynop ˈbæk, hy·nop ˈbæk*]; I 1912 Hyrup Bæk, Hyrup Bækeng; Trap[4], Gst Hyrup Bæk. || **Hyrup Krat.** TM Hyrup Krat. || **Hyrup Mose.** K 1799, Gst Hyrup Mose. || **Hyrup Skov.** K 1799, TM, I 1912, Gst Hyrup Skov.

Høvej. U 1791—92 Høeveyen.

Kaadnerløkke. TM Kaadner-Lykken; I 1912 Kaanerlykke. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalvehave. TM Kalve-Have; I 1912 Kalvehave.

Kirkelund. TM Kirke-Lund; I 1912 Kirkelund. || Kirkelundsager. U 1781—83 Kirkelunds Ager, Kirkelunds Agger, Kirklunds Aggere. || **Kirkevej Eng.** TM Kirkewey-Eng; I 1912 Kirkevejeng, Kirkevej.

Klintenbjærg. I 1912 Klintenbjerg. || **Klintesager.** TM Klintes Ager; I 1912 Klintesager. — Klint, se Indl.; jfr. Klint i Mandbjærg, Branderup S., 3075.

Klont. I 1912 Klont. — Eng. Subst. jy. Klunt „en klump af noget, jord, ler" (Feilb.).

Kløvereng. TM Klöver; I 1912 Kløvereng.

Knudsbjærg. U 1791—92 Knudsbierg. || Knudsbjærg Mose. U 1815 Knudsbierg-Moose. — Mandsnavnet Knud.

Kragpold. TM Kragpull; I 1912 Kragpuld. || **Kragvad.** U 1791—92 Vandsted Kragvad kaldet. — Fuglenavnet Krage.

Laaddenhøj. K 1799 Laadenhöy; VSK Löyenhöy; U 1791—92 Loyenhyesagger. — Adj. laadden om Lyng- og Kratbevoksning.

Langager. TM Langager. || **Langløkke.** TM Lang-Lykken.

Lilleløkke. TM Lille Lykke, Lille Lykken; I 1912 Lillelykke. || **Lille-Tyrki** [*ˈlilə tǫ.iˌkij*]. TM, I 1912 Lille Tyrki. — Ligger ved Siden af Sibirien. Landsnavnet Tyrkiet findes ligesom Sibirien flere Steder som Marknavn.

Lushøj [*ˈlu·sˌhyj*]. TM Lushoi; I 1912 Lushøj. — Insektnavnet Lus.

Lyngbjærg [*lǫŋbjɛ.iə*]. TM, I 1912 Lyngbjerg; Gst Lyngbjærg.

Lysemose. U 1791—92 Lysmoosen, Lysmoos. — Se Lysemose i Tønder Lds., 3101.

Mergelland. TM Mergel Land; I 1912, Trap[4] Mergelland. — Her findes større Mergellejer, som har forsynet de omliggende Sogne med Mergel (Trap[4]).

Møllebjærg. U 1791—92 Mølbierg, Møllbierg; TM Möllebjerg; I 1912 Møllebjerg. || Møllebjærg Mose. U 1815 Møelbierg-Moose, Mølbierg-Moose.

Nymark. U 1791—92 Nymarken, Nye-Marken. || **Nymose.** U 1815 Nyemoose, Nyemoosen; TM, I 1912 Nymose.

Nørreager. TM Nörre Ager, Nörreager. || **Nørrehede.** TM Nörre Hede. || **Nørreløkke.** TM Nörre Lykke, Nörre Lykken. || **Nørremark** [*ˈnöi·ˈmɑ.ig*]. TM Nörre Mark; I 1912 Nøremark. || **Nørremose** [*ˈnöi·ˈmo·s*]. U 1791—92 Nør-Moosen; Gst Nørremose. — To Lokaliteter. || Gammel-Nørremose. U 1815 Gammelnørmoos, den Gammle-Nørmoose. || **Nørresig.** TM Nörresieg, Nörre Zieg; I 1912 Nøresig. || **Nørretoft.** U 1791—92 den Nør Toft.

Ottingstoft. U 1791—92 Norden for eller Ottings Toft. — Otting, se Indl.

Schmidtsløkke. TM Schmidts Lykken; I 1912 Schmidtslykke.

Sibirien [*siˈbe.ʁiən*]. — Ligger ved Siden af Lille-Tyrki.

Sivdøbbel. U 1791—92 Syvedøbbel, Syvedødel.

?Skoleager. TM Skoleager; I 1912 Skelager.

Skovdam. TM, I 1912 Skovdam.

Skrædderenq. TM Skrädereng; I 1912 Skrædereng. || **Skræddertoft.** U 1791—92 Skredertoft.

Spoland. U 1791—92 Øster-, Vester Spoland, Spolander. || Spolandshøj. U 1791—92 Spolandshye; K 1799 Vester-, Öster Spaaland höye; Oldekop Sparelundhöi. — Subst. Spog „Spøgelse", jfr. Spokær i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201, hos Oldekop omdannet til Fuglenavnet Spurv.

Stokeng. TM, I 1912, Gst Stokeng. — Subst. Stok „Gangtræ over Vandløb". Stedet ligger ved Hyrup Bæk.

Storeløkke. TM Storelykke, Store Lykken; I 1912 Storlykke. || **Storemade.** TM Store May; I 1912 Storemaj. || **Storemose.** K 1799 Store Mose; U 1815 Stoormoose, Stoormoosen; TM Store Mose; I 1912 Stormose.

Sønderager. TM Sönderager. || **Søndereng.** TM Sönder-Eng; I 1912 Søndereng. || **Sønderhede.** TM Sönder-Heden. || **Sønderløkke.** TM Sönder Lykke, Sönder Lykken. || **Søndermark.** TM Söndermark, Sönder Mark. || **Søndermose** [*æ ˈsyŋəˈmo·s*]. U 1815 Søndermoose; TM Söndermose; I 1912, Gst Søndermose. || **Sønderskov.** TM Sönder-Skov; I 1912 Sønderskovager. || **Søndertoft.** U 1791—92 den sønder Toft; TM Sönder-Toft; I 1912 Søndertoft.

Tinglev Høj. U 1791—92 Tingelefhyeland, Tingelevhyeland; TM Tingleff-Hoi; Oldekop Tingleshöi; I 1912 Tinglevhøj. — Grænser op til Tinglev Høj i Gøttrup, Tislund S., 3072. || **Tinglev Mose.** U 1815 Tingelef-Moose, Tingelef Mohr; TM Tingleff-Mose. — Grænser op til Tinglev Mose i Gøttrup, Tislund S., 3072.

Tingvej. I 1912 Tingvei. — Samme Vej som Tingvej i Nabobyen Gøttrup, Tislund S., 3072.

Trekant. TM Trekant, Trekanten; I 1912 Trekant, Trekantager.

Trindmose. U 1791—92 Trind-Moose, Trindmoosen; K 1799 Trind Mose; U 1815 Trindmoose. — Adj. trind „rund".

Tørvevej. U 1791—92 Torreveyen ved Kullmiilerne.

Ulvej. U 1791—92 Ullveyen. — Dyrenavnet Ulv.

Vagthøj. K 1799 Vagthöy.

Varp. U 1791—92 Varp. — Varp, se u. Varpland i Gravlund, Bedsted S., 3201.

Vesterager. TM Vester-Ager, Westerager; I 1912 Vesterager. || **Vesterbjærg.** TM Vester-Bjerg; I 1912 Vesterbjerg. || **Vesterhede.** TM Wester Heede; I 1912 Vesterhede. || **Vesterløkke.** TM Wester-Lykke. || **Vestermark.** TM Westermark; I 1912 Vestermark. || **Vestermose.** K 1799 Vester Mose; U 1791—92 Væster Moosen, Væster Moos Ende; U 1815 Westermoose; TM, I 1912 Vestermose. || **Vestersig.** TM Westersieg; I 1912 Vestersig. || **Vestertoft.** U 1791—92 Væster Toft, den Vester Toft; TM Wester Toft; I 1912 Vestertoft.

Viesig Ager. U 1791—92 Viesiigagger, Vester Viesiig-Agger. — Plantenavnet Vie, Vidje „Pil".

Vraastoft. U 1791—92 Vraaes Toft. — Maaske Bebyggelsesnavnet Vraa.

Østerager. TM Oster-Ager. || **Østergaard Bjærg.** TM Ostergaard-Bjerg; I 1912 Østergaardbjerg. || **Østerløkke.** TM Oster Lykke. || **Østertoft.** U 1791—92 den Øster Toft; TM Oster-Toft; I 1912 Østertoft. || **Østkær Eng.** TM Ostkjer-Eng; I 1912 Østkjæreng.

Neder-Jerstal.

?Aabrinker. U 1785—88 Anbryncker.

Bjærg [*œb å æ ˈbjɛlə*]. U 1785—88 Bierget.

Blankbro [*blaŋgˈbʁo'*]. U 1785—88 Blankbroe; Jb 1790, K 1790 Blankbroes Eng; U 1790 Blankbroe; U 1794 Blankbroes Eng; TM Blankbro Eng; I 1912 Blankbro. — Grænser op til Blankbro i Strandelhjørn.

Engkrog. U 1785—88 Engkrog, liden Engkrog kaldet, stoer Engkrog, Stor-Eng-Krog; Jb 1790 Store-, Lilde Engkrog; K 1790 Store Engkrog, Lille-Engkrog; TM Eng Krog, Store Engkrog.

Fedkrog. U 1785—88 Feed-Krog, Feedkrog; B 1791 Feedkroeg. — Subst. Fed „Landstrimmel ved Vand" el. Verb. fede, jfr. Fedekrog i Rise, Rise S., 3212.

Gadetoft. Jb 1790, K 1790 Gad-Toft; U 1794 Gadtoft; TM Garde Toft. — Gade, se Indl.

Gammelaa. U 1790 Gammel Aae; TM Gammel Aa. — Eng. || **Gammelhede.** U 1785—88 Gammel-Heede, Gammel Heede Agre. || **Gammel Lergrave.** U 1785—88 Gammel Leergrave.

Grimmsmark [*ˈgʁɛmsˈmaːg*]. TM Grims Ager Mark. — Efter en tysk Ejer Grimm (Opt. 1940).

Grundsten. U 1785—88 Grundsteen.

Holm. Jb 1790, K 1790, B 1791, U 1794, TM Holm. — Holm, se Indl.

Hustoft Made. U 1785—88 Huustoffte-May.

Hyrdeeng. U 1785—88 Kiersieg Hyrde-Eng.

Jægerlund Gade. U 1785—88 Jægelund Gade, Jægelund Gade-dige. || **Jægerlund Hede.** U 1785—88 Jeggelund Heede; B 1791 Jegelunds Heide. || **Jægerlund Mark.** U 1785—88 Jegelund Mark, Jægelund Mark; Jb 1790 Ieegelundtmark, Ieegelund; K 1790 Jægelund-Mark; B 1791 Jegelund Feld; U 1794 Iægelundmark, Jägelundmarck. — Bebyggelsesnavnet Jægerlund.

Kalveløkke [*æ ˈkal·ˈløjk*]. || **Kalvetoft.** U 1790 Kaltofft.

Kesmade. U 1785—88 Keeßmay, Keeß-May. — Jfr. Kesmade i N.- og S.-Vilstrup, Vilstrup S., 3013.

Klommerkrog. K 1790 Klommer Krog. — Verb. jy. klomre „arbejde paa en klodset Maade" (Vodder S.) eller muligt Fejl for Klammerkrog af Verb. klamre „skændes", jfr. Klammereng i Stenderup, Toftlund S., 3071.

Krog. U 1785—88 Kroeg; Jb 1790 Krog, per Ennemerks Krog; K 1790 Krog, Per Ennemerks-Krog; U 1790 Krog; U 1794 Krog, Kroeg, Per Ennemercks Kroeg, Ennemarks Kroeg.

Kærbjærg. U 1785—88 Kierbierg. || **Kærmose** [*ˈkjæɾˌmo·s*]. U 1785—88 Kier-Mosen; Jb 1790, K 1790, B 1791, U 1794 Kier; TM Kiermose; Gst Kærmose. || **Kærsig.** U 1785—88 Kiersieg; B 1791 Kiersiig.

Landbolshede. U 1790 Landbols Heede. — Sønderjy. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

Langmose. U 1785—88 Langmoes; Jb 1790, K 1790 Lang-Moos; U 1794 Langmoos; TM Lang Mose.

Lillegade. U 1790 den liden Gade. || **Lillekrog.** Jb 1790 Lilde-Krog; K 1790 Lille Krog; U 1794 Lilde Kroeg. || **Lillemose.** U 1785—88 lieden Moese, liden Moese; K 1790 Lilde Moos; TM Lille Moos. || **Lilleryndel.** U 1790 den liden Røndel, den liden Ryndel. || **Lilletoft.** TM Lille Toft.

Løkke. U 1785—88 den saa kaldede Lycke; Jb 1790 Lük, Lyk; K 1790 Lyk; B 1791 Lycke; U 1794 Lyck. — Løkke, se Indl.

Magerhøj. U 1785—88 Mager Hoys-Agre, Mager Hoys Aggere; Jb 1790 Magerhøi; U 1794 Magerhöi. || Magerhøj Hede. K 1790 Magerhøi Heede; TM Magerhøi Hede. || **Magermade.** U 1785—88 Magermay, Mager-May; B 1791 Maver Eng.

Mellemmose [*mælˈmœs*]. U 1785—88 Mellem og Smede-Mose; TM, Gst Mellemmose.

Midtmade. K 1790 mitt May; B 1791 Midtmay.

Mølledam. U 1785—88 Møldamm, Møldam; Jb 1790 Öster-, Vester-Mölldamm, Möll-Damm; K 1790 Vester & Öster Mülldamm; TM Mölledamm. — Ved Aaen tæt S. for Neder-Jerstal By. || **Møllevej** [*æ møl·væj*]. — Vej til Bevtoft Mølle.

Møllereng. Jb 1790 Möller-Eng; K 1790 Möller Eng. — Syd for Byen, ved Aaen.

Nyeng. TM Nyeng.

Nørreaa. Mejer 1641 Norder Ow; U 1785—88 Nør Aaen; TM Nörre Aa; I 1912 Nøreaa. || **Nørreager.** Jb 1790 Nörre Agger; K 1790 Nörre-Agger; U 1794 Nörragger, Nörre Agger; TM Nörre Ager. || **Nørredynd.** U 1790 Nørdynd. || **Nørreeng.** TM Nörre Eng. || **Nørrehede.** Jb 1790, K 1790, U 1794, TM Nörre Heede. || **Nørrekær.** U 1785—88 Nørkier, Norkier. || **Nørremark** [*æ nöɪmaɪg*]. U 1790 nørre Marck; TM Nörre Mark. || **Nørretoft.** U 1785—88 Nordertofft, nør Tofft; Jb 1790 Nörre Toft; K 1790 Nörre-Toft; U 1794 Nörretoft.

Overgaardsmark. K 1790 Overaaesgaarder-Feld; U 1790 Nederjerstalds Over-Aaes-Mark; TM Overaaesgaarderfeld; TGst Overgaarderfeld; Gst Overgaardsmark. — Bebyggelsesnavnet Overgaard, der ældst hed Overaasgaard.

Pinemose [*ˈpi·nˌmo·s*]. TM Pinemoos. — Mark. Spottende Navn paa Grund af Jordens ringe Beskaffenhed eller Arbejdets Besværlighed.

Povlstoft [*ˈpɔlsˌtåst*]. TM Paulstoft, Paulstoft Ager, Paulstoft Eng.

Pottermade. U 1785—88, Jb 1790, B 1791 Pottermay; U 1794 Pottermai; TM Pottemans Eng, Pottemaus Eng. — Subst. jy. Potter „Pottemager".

Sakservej [*æ såssvæj*]. U 1785—88 Saxe Veyen, Saxeveyen. — Muligt en Fortsættelse af Saksservej i Skrydstrup, Skrydstrup S., 3047, der løber kort Øst for Skrydstrup Kirke ved Brænbjærg og siges i Præsteindb. 1638 at danne Grænsen mellem Haderslev Provsti og Ribe Stift.

Skelhøj. U 1785—88 Skielhoy. || **Skelsig.** U 1785—88 Skielsieg; Jb 1790 Skellsieg; K 1790 Skell-Sieg; B 1791 Skiellsiig; U 1794 Skellsieg. — Ved Skellet mod Bevtoft og Hjartbro.

Skidenkrog. B 1791 Skiidenkroeg.

Skorremade. U 1785—88 Skorremay, Skörmay; Jb 1790 Skorremay; K 1790 Skorre May; B 1791 Die Heide Skorremay genannt; U 1794 Skorremay, Skorremai. — Plantenavnet Skurv „Cuscuta europæa" (Jenssen-Tusch p. 69) eller Adj. skurvet om Bevoksning med Skurv.

Skovdal. U 1785—88 Skovdall; K 1790 Skov Dall; U 1794 Skovdall.

Slævad [*slevvj*]. TM Store-, Lille Släwad. — Eng ved Sønderaa. || Slævad Dal. U 1785—88 Slædevad-dall, Slævaddal; Jb 1790 Sleevad-Dall; K 1790 Slev Vad Dall; B 1791 Slädevadsdall; U 1794 Slewad dall, Sleevad dall. — Overkørsel over Aaen ved Overgaard. || Slævaddal Eng. Jb 1790 Sleevad Dall-Eng; U 1790 Slævad Eng, Slevad-Eng; U 1794 Slevad dall Eng; TM Släwda Eng, Slavdal Eng. || Slævaddalshøj. U 1785—88 Slævaddals Hoy. || Slævaddalskrog. U 1785—88 Slædedals Krog; B 1791 Slädevaddalskroeg. || Slævad Hede. U 1790 Slævad Heede, Slevad-Heede. — Se Slævad i Oksenvad, Oksenvad S., 3042.

Smaaeng. U 1794 Smaa Eng, Smaae Eng. || **Smaakrog.** U 1785—88 smaae Kroge, smaa Krog, smaae Krog, Smaa Kroge; K 1790 Smae Krog; B 1791 Smaaekroege.

Smedemose [*ˈsmæj̯·ˈmo·s*]. U 1785—88 Smede-Mose; TM, Gst Smedemose.

Sorkrog. K 1790 Sor Krog. — Eng. Glda. sor „Snavs, Pløre", se Surbæk i N.-Hostrup, Egvad S., 3203. Andre Forklaringsmuligheder er Adj. sur el. Adj. sort.

Staghøj. U 1785—88 Stanghoy, Staghoy. || Staghøj Mose. U 1785—88 Staghye-Moeße, Staghymoese; K 1790 Staghøi Moos; TM Staghøimoos. — Subst. Stage.

Stopkrog [*ˈsdɔgˈkʀo·x, æ ˈsdɔgkʀɑ̈x*]. U 1785—88 Stobkrog, Stob-Krog; Jb 1790 Stobkrog; K 1790 Stob-Krog; B 1791 Stobkroeg; U 1794 Stobkrog; TM Stop Krog. — Ved Sønderaa. Forleddet er snarest Subst. Stub, men kunde muligvis ogsaa være glda. *stop, en Sideform til Stump, se Stoppløkke i Barsø, Løjt S., 3211. I Udtaleformen tilsyneladende omtydet til Stok.

Storemade. TM Storemai. || **Storetofter.** U 1790 stoer-Tofften.

Sønderager. K 1790, U 1794 Synder Agger; TM Sönder Ager. || **Sønderhede.** Jb 1790 Synder-Heede; K 1790 Synder Heede; U 1794 Synder & Oster Heede; TM Sönder Hede. || **Sønderkær.** U 1785—88, K 1790 Synder Kier; Jb 1790 Synderkier; U 1794 Synderkier, Synderkiermoos; TM Sönder Kier. || **Søndermark** [*æ synəmɑ̈ɪg*]. Jb 1790 Syndermark; K 1790 Synder-Mark; TM Sönder Mark. || **Søndermose.** Jb 1790 Synder Moos; U 1794 Syndermoos. || **Søndersig.** U 1785—88 Synder Siege. || **Søndertoft.** U 1785—88 Südertoft, syndre Tofft; Jb 1790 Synder Toft; K 1790 Synder-Toft; U 1794 Syndertoft; TM Sönder Toft.

Toft [*tåst*]. TM Toft. || **Toftmade.** U 1785—88 Toffte-May, Toffte-Eng. — Toft, se Indl.

Tranesig [*æ ˈtʀɑ·nˈsi.x*]. U 1785—88 Transieg-Moese, Transieg, Trahnsieg; K 1790 Transieg; B 1791 Transiig; Trahnsiig; TM Transieg. — Fuglenavnet Trane.

Tøndervej. U 1785—88 Tønderveyen, den gamle Tønder-Alfar Vey.

Vandløb. U 1785—88 Vandløb Strømmel; Jb 1790 Wandlof; K 1790 Vannlof Agger; U 1794 Wandlöf; TM Vannelof Ager, Vannlof Ager. || Vandløb Hede. K 1790 Vannlof Heede; TM Vannelof Hede.

Vesterhøjsager. U 1785—88 Vester Hoyes Agre, Vesterhoyes Agerfold; K 1790 Vesterhøis Agger; B 1791 Westerhyes-Agger; TM Westerhöis-Ager. || **Vesterhøjsmose.** U 1785—88 Vester-Hyes-Moeße; K 1790 Vesterhøi Moos; TM Westerhöismoos. || **Vestertoft.** B 1791 Wester Toft.

Væggersig. U 1785—88 Vøgersieg, Vøgersieg Strømmel. — Plantenavnet

jy. Vægger, Fællesnavn for forskellige Baandpile (Feilb.). Strømmel er rimeligvis Subst. Strimmel.

Østerager. Jb 1790 Öster-Agger; K 1790 Öster Agger; U 1794 Österagger; TM Oster Ager. || **Østerhede.** U 1794 Oster Heede. || **Østerhøj.** U 1785—88 Øster Høys Aggere, Østerhyes Agre; K 1790 Österhoi Heede, Österhøi Agger; TM Österhøi Ager.

Strandelhjørn.

Aabæk. TM Aabeck. || **Aakrog.** TM Store Aakrog. || **Aakær.** TM Akjer.

Abildsrøgel Ager. Mejer 1641 Abbißruggell Acker; U 1778, B 1778 Avils Røgels Ager. — Trænavnet Abild „Æbletræ"; Røgel, se Indl.

Agerspold Ager. Mejer 1641 Aggerspoll-Acker. || **Agerspold Hede.** Mejer 1641 Aggerspoll Heide.

Bagnede. TM Bagned, Nederst Bagnede; I 1912 Bagnede.

Bankeslund [ˈbaŋgəsˌlu.ŋ, æ ˈbaŋˈgəsˌlu.ŋ]. I 1912 Bankslund. — Engareal nedenfor en Skrænt. || **Bankesløkke** [æ ˈbaŋgəsˌløg]. — Beliggenhed ikke opgivet. Skal være købt af en Mand ved Navn Bank (Opt. 1940).

Blankbro. Mejer 1641 Blanckbrugke wisch; Jb 1704 Blanckbro; Dok 1768 die Süder Wischen Blanckwraae genannt; B 1880 Blankbro; Gst Blankenbro. — Bro over Nibsaa ved Gaarden Blankenhof, som ældst hed Blankgaard. Blankbro kan være Ellipse af *Blankgaardbro eller muligt *Blankaabro. *Blankaa maatte da opfattes som et ellers glemt lokalt Navn paa Aaen.

Boleng [bɔlæŋ]. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Braadet. U 1778, B 1778, U 1788 Brodet. — Braad, se Indl.

Bredeng. L 1774—75 Bred-Eng, Liden Breede Eng; B 1778 Liden Bred Eng, Liden Breed Eng; U 1778 Breed Enge. || **Bredholm.** Jb 1704 Breholm. || **Bredmade.** Mejer 1641 Bredemay. || **?Bredodde.** Mejer 1641 Bredeorth. — Ved Siden af Bredmade. Se Nørrehoved ndfr. || **Bredstykker.** B 1778 Breestycker, de Bree Stycker; U 1778 Breestycker, de Breede Stycker; Dok 1786 Sandager Breede Styker.

Brengsager [brænsˈaqə, brænsˈaxə]. B 1778 Liden Brengsager, Stor Brengs Ager; U 1778 Liden Brengs ager, Stor Brengsager; U 1788 smaae og Midt Brænds Agre; TM Brings Ager; I 1912 Bremsager. — Hedder ogsaa Koløkke. || **Brengseng.** B 1778 Storre-, Lille Brengs Eng. — Forleddet er rimeligvis et Mandsnavn glda. *Bræng, som foreligger i Landsbynavnet Brændstrup, Rødding S., 3055, s. d.

Buskløkke [æ ˈbœsgˈløg].

Damstykke. TM Dam Stykke. — Dam, se Indl.

Danielskær [ˈdɑˈniəlsˌkjæˈ]. TM Daniels Kjer; I 1912 Danielskjær.

Eleng. U 1778 Äll Enge; B 1778 All Eng; U 1788 Vester Ell Eng. || **Elkærforte** [ˈælkjə ˈfo·ɹd]. U 1788 Elkier Forte; Jb 1788 Elkier-Forte. — Trænavnet El.

Engager. TM Engager.

Fenner [æ fæn·]. B 1778 Fenner; U 1788 Fænnerne; Jb 1788 Fennerne; TM Fenn. — Fenne, se Indl.

Flyde. K 1797, B 1797, Jb 1797 Flye; I 1912 Flymos. — Flyde, se Indl.

Foleager. TM Fool Ager, Fohl Ager. — Subst. Fole „Hesteplag".

Fruehøjsager. Mejer 1641 Fraw-Huß Acker; B 1778 Frue Hyes Ager; Dok 1786 Frue Hyes agere; U 1788 Frue Høys Agre. || **Fruehøjshede.** Mejer 1641 Frawhuß-Heide.

Fælled. Dok 1768 das Fellitz-Feld; TM Fälled. || **Fælledseng.** L 1774—76 Felleds Eng; U 1788 Fælet Eng. — Fælled, se Indl.

Gaardager. U 1778, B 1778 Gaarde Ager.

Gaasebæk. B 1778 Gaasbek Ager. || **Gaasekeldsager.** B 1778, U 1778 Gaaskels Ager. || **Gaasekeldsmose.** B 1778 gaaskels Moes. — Af Gaas og glda. kælda „Kilde, Brønd". || **Gaasekær.** U 1788 Gaaeskier. || **Gaasepold.** U 1788 Gaaes Pold.

Gadeager. B 1778 de Smaa Gad Ager, de Store Gade Agere; U 1778 Smaa-, Stor Gadager; U 1788 Nør Gade Agre; TM Gaade Ager; I 1912 Gadager. || **Gadeløkke.** U 1788 Gadelyckcke; Jb 1788 Gadelycke. — Gade, se Indl.

Galsted Ager [ˈgalsdəj ˈaqə]. B 1778 Galstedt Ager; U 1778 Galstedt Agere, Galstedt Krog; U 1788 Galsted Agre; TM Galsted Ager; I 1912 Galstedager. — Nabobyen Galsted, Agerskov S., 3074.

Gammelager [gaməlˈaqə]. I 1912 Gammelager. || **Gammelgaard** [ˈgaməlgœsˈmaːg, ˈgaməlˌgåːə]. || **Gammelhave.** TM Gammel Have. || **Gammelløkke.** TM Gammel Lykke.

Gejlager. U 1788 Geil Agre. || **Gejlbjærg.** L 1774—76 Geilbierg Jndtægt; B 1778 Storre-, Liden Geilbierg, Geilbierg Ager; U 1778 Stor-, Liden Geilbierg; U 1788 Stoer-, lieden geilbierg Agre. || Gejlbjærg Mose. Jb 1704 Geibiergmoesz; B 1778 Geyl Bierg Moes; K 1799 Geilbierg Mose-Kier. — Plantenavnet jy. Gejl „Gyvel".

Gertrudsager. U 1778, B 1778 Giertruds Ager; U 1788 Giertruds Agre.

Gods [æ gœs]. — Subst. Gods. Spøgefuldt Navn paa et større Jordstykke paa Voldborg Hede.

Graaholm Hede. Mejer 1641 Grauth-Holm Heide. || **Graastensager.** B 1778 Graasteensager, Graasteen; U 1778 Graasteens ager; U 1788 Graasteens Agre, omkring den Graaesteen. || **Graastenshede.** Mejer 1641 Grauthsteins-Heide. || **Graastensmose** [grɔsənsˈmoˑs]. U 1778, B 1778 Graasteens Moese; U 1788 Graaesteens Moese; TM Grasens Moose; Gst Graastensmose.

Gravengaard. U 1788, Jb 1788 Gravengaard; Oldekop Woldburg oder Grauesgaard. — Partc. af Verb. grave i Bet. „indgrøfte".

Grundvad. Mejer 1641 Grundtway; U 1788 grundvad Vadsted. — Vadested over Sønderaa. Adj. jy. grund „lavvandet".

Habrunsled. Jb 1704 habrunslei; B 1778 Habruns Leis og Steendam Leis Ager; U 1778 Habruns Leys og Steendam Leys ager.

Haderslevvej [ˈhaːsləˈvæj]. B 1778 Hadersleff Vey, Haderslef veyen; U 1788 Hadersleff Veyen. || Haderslevvej Stykker. U 1788 Hadersleff veye styckcker.

Havnshøj. Dok 1768 Häunshoy; B 1778 Havens Hye, Hauns Hye Ager; U 1778 Hauns Hye ager; U 1788 Hauns Høy Agre. || Havnshøj Hede. B 1778 Hauns Hye Heede; TM Store-, Lillehavnsehede; I 1912 Havnsehede. || Havnshøj Mose. U 1788 Hauns Høy Moese. — Rimeligvis Mandsn. glda. Haghni, med yngre Genitiv paa -s, jfr. Havnstrup, Snejbjærg S., Hammerum H., Mandt. 1610 Hauffenstrup.

Hede [æ heˑ]. TM Heeden. || **Hedeager.** TM Heedeager, Heede Ager. || **Hedeløkke** [æ heˑˌløkə]. TM Heede Lykke.

Henningsovn. B 1778 Hennings ovens ager; U 1788 Hennings ovn.

Hesteager. TM Hesteager.

Hjarupforte. I 1912 Jarupforte. || **Hjarupvej Ager.** K 1797, Jb 1797, U 1797 Iarupvei-Ager; B 1797 Jarupweyagger, Jarupagger. — Landsbynavnet N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

?Hjælmpold. TM Helm Poll. — Subst. Hjælm om en lille Bakke, se Hjælm i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191.

Holm [hɔlm]. TM Holm; I 1912 Holmlykke. || **Holmeng** [æ ˈˈhɔlˑmˈæŋ, æ ˈhɔlˑmˈæŋ]. || **Holmmose** [ˈˈhɔlˑmˈˈmoˑs]. TM Holm Moose; I 1912 Holmmos; Gst Holmmose. — Holmeng og Holmmose ligger ved Trundholm Mose ndfr. Holm, se Indl.

Hovedsager [æ ˈhoːjsˌaqə]. TM Hoved Ager, Hoveds Ager; I 1912 Hovedsager. — Hoved, se Indl.

Humlegaard. Dok 1779 dend Saa kaldede Kaaps Holt Hommelgaard, Hummelgaard. — Kopsholt, Gd i Ø.-Løgum S., 3204.

Hyrdeager [ˈhiˑəˈaqə]. B 1778, U 1778 Hyrde Ager; U 1788 Hyrde Agre; TM Nederst-, Overst Hyrde-Ager. || **Hyrdeeng** [ˈˈhiˑənæŋ]. B 1778 Hyrde Eng; U 1778 Hyrde Engen; Dok 1786 Hyrde Eng; TM Hiir Eng. || **Hyrdeforte** [æ ˈhiˑəˈfoˑid]. Dok 1774 byens eller den saa kaldte hyrde forte. — Vej ved Hyrdeager.

Immervad, Vester-. Mejer 1641 Wester Jmmerwath. — Vadested over Sønderaa til Over-Jerstal i Vedsted S., 3046, hvor Gaarden V.-Immervad har Navn efter dette.

Kaadnereng [ˈkɔinəɹˈæŋ]. || **Kaadnervej.** B 1880 Kaadnervei. — Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kallestoft. U 1788 Calles Tofft. — Mandsnavnet sønderjy. Kalle.

Kalveløkke. TM Kalllykke, Kall Lykke, Oster Kall Lykke, Wester Kall-Lykke.

Karen Amtmandshøj. I 1912 Karen Amtmandshöi.

Karlod [*æ kaˈlo*]. — Lille Areal mellem Aakærgaard og Damgaard. Samme Navn som Karlod i Lysabild og Karlelod i Sarup, Lysabild S., 3252.

Karen Tils Mose. B 1778 Karen Thielß Moese; U 1778 Karen Thiels og Graasteens Moese; U 1788 Karltiens Moese.

Keldbækrønne. I 1912 Keldbækrön; Gst Keldbækgrøn. — Subst. glda. kælda „Kilde, Brønd". Rønne, se Indl.

Kirkensstuv. U 1778, B 1778 Kirckens Stue. — Mark. || **Kirkevadsager.** Mejer 1641 Kirchway; B 1778 Kirckveys ager; U 1778 Kirck-Vays ager; Dok 1786 Kirk vays Ager; U 1788 Kirckevads Agre; K 1797, Jb 1797 Kirkvei-Ager; B 1797 Kirchweiagger, Kirchweyagger; U 1797 Kirkvei-Ager, Kirk-Ager. — Paa Mejers Kort betegnet som Vadested over Nørreaa (nuvær. Sønderaa); Stedet har sikkert Navn efter en forsvunden Kirke, som laa i Nærheden af Vadestedet, men paa Neder-Jerstals Grund, paa Mejers Kort betegnet som „Vestigia einer Kirchen". Senere omtydet til Kirkevejsager.

Kløverløkke. TM Klöver Lykke.

Knudskrog. TM Knurs Krog. || **Knudstoft.** U 1788 Knuds Tofft.

Kofenne. B 1778 Koefen, Kofen; U 1778 Kofæn; U 1788 koefæn; Jb 1788 Koefeen; TM Ko Fenn. || **Koløkke** [*kɔlyk, kœlyk*]. TM Ko Lykke, Kolykke; I 1912 Kolyk. — Flere Lokaliteter.

Koksløkker. Dok 1768 Kockslücken. — Familienavnet Kok.

Korsforte. B 1792 Korsforte, Korsforten.

Kragholm Ager. Mejer 1641 Kragholm-Acker. || **Kragholm Hede.** Mejer 1641 Kragholm Heide. — Fuglenavnet Krage.

Krogager. L 1774—76 Sønder-Kraag Ager-Jndtægt; B 1778 Synder-, Mit-, Nør Krog Ager, Krog ager; U 1778 Synder-, Mittest-, Nør Krog ager; Dok 1786 krog Ager; U 1788 Krog Agre; TM Kragager. — Krog, se Indl.

Kulmilestykker. Dok 1774 nogle gamle Kuulmiilsteder; B 1778 Kaal miil Stycker; U 1778 Kuul Miil stycker, Kaal Miil stycker; U 1788 Kulmelstyckcker.

Kørret. TM Nederst Kyrd. — Kørret, se Indl.

Laaddenhøj. I 1912 Loienhøj. — Adj. laadden sigtende til Højens Bevoksning.

Langager. TM Lang Ager; I 1912 Langager. || **Langhorn.** B 1778 Langwon; U 1778 Lang won; U 1788 Langhorns Agre. || **Langløkke** [*æ ˈlaŋ·lyk*]. TM Langlykke; I 1912 Langlyk.

Leneskær [*lɛnəsˈkjæˑ*]. Mejer 1641 Lundtkier; Jb 1704 lundkier; Dok 1768 Lundt Kier; L 1774—76, B 1778 Lundkier; U 1788 Lundkier, Lundkier Eng, Carstens Lundkier; TM Lenas Kjer; I 1912 Leneskjær; Gst Leneskær. — Lundtkier paa Mejers Kort falder ikke helt sammen med Gst Leneskær og Placeringen af den optegnede Udtale, som vel er en Gengivelse af TM eller Gst, men da Mejers Kort her er fortegnet, er der næppe Tvivl om, at det er samme Sted, der menes. Formen Leneskær skyldes sikkert en Misforstaaelse i TM.

Lergravstykker [*lɛˑəgrɑs*]. B 1778 de Synder-, de Nör Leeregraf Stycker; U 1778 Synder-, Nør Leregraf Stycker; U 1788 Nør-, Synder leergrave stycker; Jb 1788 Leergrøft; TM Leergrave; I 1912 Leeregrave.

Lilleløkke [*æ ˈliləˈlyk*]. TM Lille Lykke. || **Lilletoft.** U 1788 lieden Tofft.

Lund [*æ lo.ŋ, æ lu.ŋ*]. Mejer 1641 Lundbusch; B 1778 Lundskrop; U 1788 Lunde; TM Lun, Luns Ager; I 1912 Lundlyk, Lund; Gst Lund. || **Lundkrog.** B 1778 Lund Krog Stycker, U 1778, U 1788 Lundkrog.

Madeager [*æ maj*]. Dok 1768 Maidagger; L 1774—76 May-Ager Jndtægt; B 1778 Synder May Ager, Mit May Agere; U 1788 Mit May Agre, May Agre. — Made, se Indl.

Mathieseskær [*mɒˈtiˈsəsˈkjæˑ*]. TM Mathieses Kjer.

Mergelløkke [*ˈmæˑjˈgəlˌlyk, æ ˈmæˑjˈgəlˌlygə*]. TM Mergel Lykke, Oster-, Wester Mergel Lykke; I 1912 Mergellykke.

Midteng [*mædəŋ*]. TM Midt Eng. || **Midtholm.** B 1778 Midt Holm. || **Midtløkke.** TM Midt Lykke.

Moseeng. Jb 1704 Moes Eng; L 1774—76 Mooß-Eng, Mors Eng; B 1778 Moes Eng; U 1778 Moes Enge, Moes Engene, Moes Eng; Jb 1788 Moos-Eng; TM Mose-Eng; I 1912 Moseng; Gst Moseeng.

Munkeskov. Mejer 1641 Munck schow. — Den sydl. Del af Strandelhjørn Skov. Støder op til Munkeskov i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204. || Munkeskov Hede. Mejer 1641 Munck schow Heide. || **Munketoft.** Mejer 1641 Munck tofft. — Ved Munkeskov.

Mærsk. B 1797 der Marsch, der Märsch; Jb 1797 Mæsk. — Et lille Stykke Eng. Mærsk, se Indl.

Nedereng [*næ·ə'æŋ*]. || **Nedergade** [*'næ·ə'ga·ð*]. || **Nederkær.** TM Neder Kjer. || **Nederløkke.** TM Neder Lykke. || **Nederskov.** TM Neder Skov.

Nyhede. U 1778, B 1778, Dok 1786 Nye Heede. || **Nyholm.** U 1788 Nyeholm. || **Nylandsløkke.** TM Nylands Lykke; I 1912 Nylandlykke. || **Nyløkke.** Jb 1797 Nye Lyck. || **Nymose Pold.** U 1788 Nye Moes Pold; TM Nymands Poll.

Nørreaa. Mejer 1641 Norder Ow; U 1778, B 1778 Nørre Aae; U 1788 Nør Aaen; Jb 1788 den Nørre Aae. — Den nuvær. Sønderaa, se u. Abkær i Vedsted S., 3046. || **Nørreager.** Mejer 1641 Nort Acker; Dok 1768 Norragger; L 1774—76 Nør-Ager-Jndtægt; B 1778 Nör Agers Krog, de Mit-, de Øster Nør Ager; U 1778 Vester-, Mittelst, øster Nørager; Dok 1786 Nør Ager; U 1788 Øster-, Mit Nör Agre; TM Nörre Ager. || **Nørreeng.** TM Nörre Eng. || **Nørreholm.** B 1778 Nør Holm; U 1788 Nør Holms Agre. || **Nørrehoved.** Mejer 1641 Nortort; Jb 1704 Nordhoi; L 1774—76 Nør-Hoved Jndtægt. || Nørrehovedsager. Mejer 1641 Nortt ortacker; B 1778 Nør Hoeds Ager, Nør Hods Ager; U 1778 Nør Hoedsager. || Nørrehovedspold. U 1778 Nør Hoeds Pold; B 1778 Nør Hods Pold; U 1788 Nør Hoved Pold. — Mejers Nortort er Nordspidsen af Strandelhjørn Skov, og Formen gengiver vel et *Nørreodde, men Stedet ser ud til at have heddet Nørrehoved, jfr. Sønderhoved ndfr. || **Nørrekær.** Jb 1704 Nordkier; Dok 1768 Nörrkier; L 1774—76 Nør-Kier, Nørkier; B 1778, U 1788 Nörkier; TM Nörre Kjer. || **Nørrelund** [*'nöi·ˌlu.ŋ*]. || **Nørremade.** B 1778 Nør May Ager; U 1778 Nör May ager; U 1788 Nør Mays Agre. || **Nørremark.** U 1778 Nørre Marck; TM Nörre Mark. || **Nørreskov.** Dok 1768 Nörrholdts; TM Nörre Skov. || **Nørretoft** [*æ 'nöi'tåst*]. TM Nörre Toft.

Opkastager. TM Opkast Ager. — Partc. af Verb. opkaste „danne (grav, brønd, grøft osv.) ved gravning" (ODS), her vel om en indgrøftet Ager.

Overeng [*åsəæŋ*]. || **Overkær.** TM Over Kjer. || **Overskov.** TM Over Skov.

Penningshøj. L 1774—76 Pennings-Hye Jndtægt. — Subst. ænyda. Penning „Penge". Navnet kan stamme fra Møntfund.

Pæleager. U 1778, B 1778 Pæl Ager; Dok 1786 Pæll Ager; U 1788 Pæel Agre.

Rossenslund [*'ʁɔsəns'ˌlu·ŋ*]. TM Rossens Lun; I 1912 Rossenslund. || **Rossenstoft** [*ʁɔsəns'tåst*]. TM Rossens Toft; I 1912 Rosenstoft. — Familienavnet Rossen.

Rubæk Eng. Mejer 1641 Roubeck-Eng; U 1778 Raabeck Eng. || **Rubækstoft** [*'ʁu·bægəs'tåst*]. Mejer 1641 Suder Roubeck tofft; TM Rudebeks Toft. — Begge Lokaliteter mellem Nibsaa og Strandelhjørn By. Af et Bæknavn Rudebæk, som er Navn paa den Aa, der lige Nord for Strandelhjørn ved Neder-Jerstal forener sig med Nibsaa, se Rudebæk i Skovby, Vedsted S., 3046. Ved en Misforstaaelse af Mejer kan dette Navn være overført paa Nibsaa, der ellers paa et andet af Mejers Kort hedder Thur beck.

Ryttersgaardseng. B 1778 Ryttersgaards Eng.

Rørkær. Mejer 1641 Nort Rörkier, Suder Rorkier; Jb 1704 Rohrkier, Röhrkier; B 1778 Nør Rørckier Stycker; U 1778 Nør-, Synder Rørckier; U 1788 Nør-, synder Røerkier Agre. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sandager. U 1778, B 1778, Dok 1779, Dok 1786 Sandager.

Sandkro Eng [*'sanˌkʁɔ ˌæŋ*]. — Gaardnavnet Sandkro i Ø.-Løgum S., 3204, hvis Ejer i mange Aar havde lejet den.

?Skamlund. B 1778 Skamelund; U 1788 Skaueling. — Hvis Formen i B 1778 er den rigtige, af Adj. glda. skammær „kort".

Skottervej. B 1880 den saakaldte Skottervei. — Omdannelse af Subst. jy. Skotvej „mindre Bivej".

Skovager. Jb 1704 Schauager; Dok 1768 Schausagger; B 1778 Lange Skousager; U 1778 Lange Skovsagere. || **Skovdal.** B 1778 Skou dall Stycker; U 1778 Skoudalls stycker; Dok 1779 skaudal støcker; K 1797, Jb 1797, U 1797 Skovdall-Ager; B 1797 Skovdallagger. || Skovdal Mose. Jb 1704 Schaudallmoesz; B 1778 Skoudals Moese; K 1797, Jb 1797 Skovdall-Moos. || **Skovforte** [*æ ˈsgås|foˑid*]. || **Skovløkke** [*æ ˈˈsgåsˑˈlyk, sgåsˑlyk*]. TM Skovlykke, Oster-, Sönder Skovlykke; I 1912 Skovlykke. || **Skovsager** [*sgåssˈaxə*]. B 1778 Lange Skousagere; Dok 1779 Lang Skousager; Dok 1786 Lange Skovs Agre; TM Skovs Ager. || **Skovskifte.** Jb 1788 Skauskiftet. || **Skovvejstykker.** B 1778 Jerstald Skovvey Stycker; U 1788 Ierstald Skauvey.

Skræddereng. U 1788 Skræder Eng.

Skrøpager. B 1778, U 1778 Skrop Ager; U 1788 Skrup Agre; TM Skryb. — Skrøp, se Indl.

Skærdam. Mejer 1641 Scherteich. — Skærdam ligger paa Skærtoft, hvorfor det vel er Ellipse af *Skærtoftdam. || **Skærtoft.** Mejer 1641 Schertofft oder Steindams Acker. — Adj. skær, der i Sønderjy. bruges om „et stykke jord, frit for ukrudt" (Feilb.).

?Skøftesløkke. TM Sköftes Rykke.

Slangeled [*slaŋəlæj*]. — Lille Vej i Strandelhjørn By.

Smalløkke. TM Smal Lykke.

Spidsløkke [*æ ˈsbesˈlyk, æ sbeslyk*]. TM Spids Lykke, Spissen; I 1912 Spislyk. — To Jordstykker i Form af en spids Trekant.

Stadsvej. Dok 1779 Strandel Hiørn Stads Vey; I 1912 Stadsforte. — Er vel Vejen til Haderslev.

Steeng. L 1774—76 Stæg-Eng; B 1778 Stæg Eng; U 1778 Stæg Enge; Dok 1786 Stæg Eng, Steeg Eng; U 1788 Steeg Eng. — Subst. jy. Stege „Stage, Pæl".

Stenbroskifte. B 1792 Steenbroe Skiffte. || **Stendam.** Mejer 1641, Jb 1704 Steindam; TM Steendamm; I 1912 Stendam. || Stendamsager. Mejer 1641 Steindams Acker. || Stendamsled. L 1774—76 Steendam-Leis-Jndtægt; B 1778 Steendam Leis Ager; B 1792 Steendamsled. — Ænyda. Stendam „stendæmning" (Kalkar). || **Stenhøj** [*sdænhyj*]. || **Stenmose.** Jb 1704 Groesz Steen Moesz. || **Stenstykker.** U 1778, B 1778 Steen Stycker.

Stokbro [*sdɔgbrɔ*]. L 1774—76 Storckbroe May; B 1778 Stock Broe May, Stockbroe toft; B 1792 Stockbroe Steenbroe, Stockbroe demning; TM Stockbro Eng, Stockbro; I 1912 Stokbroager. — Eng. Stokbro er en Bro, som bestaar af en enkelt Tømmerstok.

Storehoved. U 1788 stoer Hoved Agre. || **Storekær.** TM Store Kjer. || **Storeløkke.** TM Store Lykke. || **Storetoft** [*æ ˈsdoˑəˈtåst*]. B 1778 Stortofft; TM Store Toft.

Strandelhjørn Skov [*æ sgås*]. Mejer 1641 Strandelhörn Holtz; Trap[4] Strandelhjørn Skov. — Gammelt Egekrat.

?Stuvagre. U 1788 Stue Agre. — Subst. glda. stuf „Jord udenfor Fælleskabet".

Sønderager. TM Sönderager. || **Søndereng** [*æ ˈsyŋəˈæŋ*]. Jb 1704 Suder Eng; Dok 1768 die Süder Wischen Blanckwraae genannt; TM Sönder Eng; I 1912, Gst Søndereng. || Sønderengvej [*æ ˈsyŋəæŋˌvæj*]. || **Sønderholm.** B 1778, U 1778 Synder Holm; U 1788 Synder Holms Agre. || **Sønderhoved.** Mejer 1641 Suderhovet. — Skovhoved i Munkeskov. || Sønderhoved Ager. Mejer 1641 Suderhofvet Acker. || **Sønderløkke** [*syŋˈəˈlyk*]. TM Sönder Lykke. || **Søndermade.** U 1778 Synder May ager; U 1788 syndermays Agre. || **Søndermark.** TM Sönder Mark. || **Søndermose.** TM Sönder Mose. || **Sønderskov.** Jb 1704 Süder Schau Ende; TM Sönder Skov.

Tidsel [*æ tisəl*]. — Agerjord. Plantenavnet Tidsel.

Tingledsmark. TM Tingeles Mark.

Toftmade [*æ tɔstmaj*]. U 1788 Tofft Eng; TM Toftmay. — Toft, se Indl.

?Tolvstensager. B 1778 Tolsteensager; U 1778 Tolsteens Ager; U 1788 Toldsteens Agre. — Talordet tolv.

Trekant [*ˈtrækanɟd*]. TM Trekant.

Trinnekesager. B 1778 Trinneckes Ager; U 1778 Trinneckes ager. — Kvindenavnet sønderjy. Trinnik, Diminutiv af Trine (Kok II 54).

Trundholm [*tʁu·ŋhɔlm*]. Mejer 1641 Trundholm Acker; B 1778 Vester-, Øster Trundholm; U 1778 Vester Trundholm, Trundholm Agre; Dok 1786 Trundholm; U 1788 vester Trundholm agre, øster Trundholms agre; TM Trunholm Ager. || Trundholm Høj. I 1912 Truenbjerg; Gst Trundholm Høj. || Trundholm Mose [*ˈtʁu·ŋhɔlm ˈmo·s*]. TM Trunholm Mose. || **Trundkær.** Mejer 1641 Trundt kier. — Ved Trundholm. Subst. jy. Trunde „halvrådden, hul træstamme" (Feilb.).

Trædestykker. U 1788 Trædstyckcker. || **Trædsenskrog.** U 1778, B 1778 Trædens Krog; U 1788 Trædsens Krog; Jb 1788 Tredsenskrog. — Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

Tudebjærg [*tu·bjɛiə, ˈtu·bjɛiəˈlyk*]. Mejer 1641 Thuelbirg Acker; Jb 1704 Tuhlbierg; Dok 1768 Oster Tudberg, Wester Tadberg; L 1774—76 Tuudbierg-Jndtægt; B 1778 Tudbierg, Tudbierget, Lild Tudbierg; U 1778 Tudbierg, Midt Tudbierg; U 1788 Thudbierg, lieden Thudbierg, Thudbierg Agre; K 1799 Tude Bierg; VSK Tudehøj; TM Tosbjerg, Wester-, Oster Tosbjerg; TGst Tudehöi; Gst Tudebjærg. — De ældste Former viser, at Forleddet oprindelig er Mandsnavnet glda. Tuli, senere omdannet til Verb. tude. Formen i TM synes paavirket af det nærliggende Bebyggelsesnavn Torsbjærg i Vedsted S., 3046.

Tuleng. Mejer 1641 Thuell eng. — Eng i Nærheden af Tudebjærg. Forleddet er det samme som i dette Navn.

Tvillingagre. B 1778 Tvilling agere indtil Tørre Veyen; U 1778 Tvilling agere.

Tyrholm Bro. B 1778 Tyrholm Broe; Dok 1786 Thyrholm Broe; U 1788 Tyrholm Broe. || **Tyrholm Bæk.** Mejer 1649 Thur beck; TM Tyrholm Bach; I 1912 Thyrholmbæk. || **Tyrholm Eng.** U 1788 Tyrholm Eng. || **Tyrholmforte.** Dok 1779 Tyverholm forte. || **Tyrholm Høj** [*tyəhɔlm ˈbjɛiə, tyˑəhɔlm ˈbjɛiə, tyˑəhɔlm ˈhyj*]. Dok 1777 Tyrholm hy, tyr Holm Hy; K 1799 Tyrholm Bierg; I 1912 Tyrholmhøj; Gst Tyrholm Høj. || **Tyrholm Kær.** Jb 1704 Tührholmkier; L 1774—76 Tyrholm-Kier; Dok 1779 Tyver Holm kier; K 1797 Thürholm Kier; TM Tyrholm Kjer. — Bebyggelsesnavnet Tyrholm, Ø.-Løgum S., 3204.

Tøjreløkke. TM Töier Lykke. — Verb. tøjre.

Tørvevejsager. B 1778 Tørre Veis Ager; U 1778 Torne veysager; U 1788 Torveveys Agre.

Vandager. U 1778, B 1778 Vandager; U 1788 Vand Agre. || **Vandstedager.** K 1797, Jb 1797, U 1797 Vandsted-Ager; B 1797 Vandstedagger.

Vase [*æ ˈva·s*]. — Vase, se Indl.

Vesterager. Jb 1797 Vester-Ager; TM Wester Ager. || **Vestereng.** TM Wester Eng. || **Vesterbjærg Hede.** Mejer 1641 Westerberg-Heide. || **Vesterkær.** TM Wester Kjer. || **Vesterløkke.** TM Wester Lykke. || **Vestermark.** TM Wester Mark; I 1912 Vestermark. || **Vestermose.** Jb 1704 Wester Moesz; U 1778 Vester Moese; K 1799 Vester Mose; TM Wester Moose; Gst Vestermose. || **Vestertoft.** B 1778 Vester tofft; TM Westertoft.

Voldborg. Oldekop Woldburg. — Voldsted. || Voldborg Hede. [*vœlbœʁə ˈhe·*]. Mejer 1641 Wolburgisheide; L 1774—76 Voldborg-Heede; U 1788 Voldburg Heede; Jb 1788 Voldborrig-Heede, Woldborrig-Heede; K 1799 Voldborg Heede Kær; Kok II 446, I 1912 Voldborghede. — Støder op til Voldborg i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Volleskær [*vɔlsɫjæ*]. — Mandsnavnet jy. Volle.

Væggerstykker. B 1778 de Smaa Vøger Stycker; U 1778 Smaa Vøger stycker. — Plantenavnet jy. Vægger, Fællesnavn for forskellige Baandpile (Feilb.).

Vælkær. B 1778 Hvælckier Hallestycker, Hvelckier Hall, Hvelckier, Velckier; U 1778 Hvelckier Hal, Vælcker; U 1788 Vælkier, Vælkierhale, Vælkier Hale; Jb 1788 Velkier, Velkierhale; TM Wellkjer. || **Vællund.**

Mejer 1641 Weell lundt Acker; Jb 1704 Wehlund. || Vællund Hede. Mejer 1641 Wellundt Heide. — Støder op til Lund ovfr. Forleddet er Subst. Væle, se Indl.

Østerager. TM Oster Ager. || **Østerhede.** Mejer 1641 Oster heide; K 1797, Jb 1797 Öster-Heede; TM Oster Heede. || **Østerholm.** Mejer 1641 osterholm-Acker. || **Østerkær.** TM Oster Kjer. || **Østerløkke.** TM Oster Lykke. || **Østermade.** Mejer 1641 Oster may. || **Østermark.** TM Oster Mark; I 1912 Østermark. || **Østermose** [*øsdəˈmo·s*]. U 1778 öster og .... Vester Moese; K 1799 Öster Mose; B 1792 Øster Moese; TM Oster Moose. || **Østertoft.** B 1778 Øster tofft; U 1788 østre Tofft.

3074. AGERSKOV SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Agerskov, Sb [*åəsgås*]. (Her?) udat. 1250—1300 (LB) Akerbeck; RO 1330—48 akærskogh; (her?) $^{18}/_{1}$ 1475 (Pavens Kopibog) in de Gerescola; $^{14}/_{8}$ 1508 (LB), $^{9}/_{7}$ 1510 (LB) Aggerschou; Sk 1541 aggerschow; Sk 1541—43 Aggerschou; Sk 1542 Aggerschow; Jb 1542—43 Aggerschou, aggerschow; Reg 1580, Jb 1604—05 Aggerschow; Jb 1639—40 Aggerschouw; Mejer 1649, Danckw 1652 Aggerschow; Jb 1672 Aggerschouff; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 259) Agerskau, efter vor Dialekt Auerskau; DAtl Agerskov; VSK Aggerskov K & B.; Aagaard 1815 Agerskov (Auerskov); Gst 1857—58 Agerskov; Lyngby 1859 [*aw·skåw*]; Trap[1] Agerskov; TGst Aggerschau; Nik. Andersen [ˈ*awəsgɔw*]; Gst, Postadr 1941 Agerskov. — Af Subst. Ager. Navnet har sikkert betegnet en sammenhængende Skovstrækning med et mindre, opdyrket Omraade. Endnu paa Mejers Kort er der betydelige Skovarealer i Sognet, men paa Rhodes Tid er de forsvundne (Rhode 1775 p. 477). Agerskov forekommer ogsaa som Bebyggelsesnavn i Finderup S., Nørlyng H. (1326 (1574 ÆDA II 206) Aggerskoff) og i Bording S., Hamrum H. (M 1688 Agerschou).

Aabjærg, Gd. Dörfer 1805 Aabierg; Fausbøl, Agerskov p. 41 Aabjerg. — I Geestrup.

Aagaard, fsv. Gd. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 259) Aagaard.

Agerskov Skel, Gde. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Agerskovsskjel; Mathiesen, Stedfortegnelse 1897 Agerskov-Skjel.

Agerskov Vesterhede, Gde. TGst Westerheide; Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Agerskov Vesterhede; Opt. 1920 [*væsdəhe·i*]; Gst, Postadr 1941 Vesterhede. — Se Vesterhede ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Baalsted, Gde [*bå·lsdəj*]. Dörfer 1805 Baalstedt; Trap[1] Baalsted; TGst Baalstedt; Nik. Andersen [*æ* ˈ*bå·lsdæj*]; Gst, Postadr 1941 Baalsted. — Se Baalsted ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Birkelund, Hse [*bɛiglun*]. Gst 1857—58 Birklund; Lyngby 1859 [*birklon*]; Trap[1], TGst, Trap[4], Gst Birkelund. — Se Birkelund ndfr. u. Naturnavne i Galsted.

Bispelgaard, Gd. Dörfer 1805 Bispelgaard; Trap[1] Bispelgaarde; TGst Bispelgaard; Nik. Andersen [*besbəlˈgå·ɹ*]; Gst, Postadr 1941 Bispelgaard. — Se Bispel ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Bjærge, Hs. I 1912 Bjergene (æ Bjerre). — Ved Bjærgager i Geestrup; se ndfr. u. Naturnavne.

Bjørnholm, Gde [*bjɶɹnhɔlm*]. Dörfer 1805 Biörnholm; Trap[1] Bjørnholm; TM Biörnholm; TGst Björnholm; Nik. Andersen [ˈ*bjøɹnhɔlm*]; Trap[4] Bjørnsholm; Gst, Postadr 1941 Bjørnholm. — Dyren. Bjørn.

Bjørnskov, Gd [*bjönsgås*]. 1726 (Fausbøl, Agerskov p. 99) Bjørnskov; Rhode 1775 Biørnskou; DAtl Biørnskov; K 1795—96, Jb 1795—96 Biörnschau; Gst 1857—58 Bjørneskov; TGst Björnskov; Nik. Andersen [ˈ*bjøɹnsgɔw*]; Gst, Postadr 1941 Bjørnskov. — Se Bjørnskov ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Lille-Bjørnskov, Gd. Dörfer 1805 Kleinbiörnskow; Fausbøl, Agerskov p. 42 lille Bjørnskov.

Bjørnskov Kro [*bjɶnsgås* ˈ*krɒ*ˈ]. Trap[1] Bjørneskov-Kro.

Bovlund, Lb [*båsˑluŋ*]. 4/9 1266 (LB) Borlund; 11/10 1267 (LB) Burlund; 3/6 1417, 26/9 1474 (LB) Borlund; 15/10 1510 (LB) Borlundt; 11/2 1521 (LB) Borlund; Sk 1541, Sk 1542 Borlunt; Jb 1542—43 Borlunt, Borlunnt; Sk 1543 Burlundth; 13/12 1567 (LB), 18/12 1567 (LB) Borlundt; 21/10 1568 (LB) Borlunde; 4/11 1568 (LB) Borlundt; Reg 1580 Borlunt; Jb 1604—05 Borlundt; Mejer 1649 Baurlundt; Danckw 1652 Bourlundt; Jb 1672, Jb 1690 Bourlund; DAtl Baulund; Dörfer 1805 Baulund, Buerlund (Borlund); Gst 1857—58 Bovlund; Lyngby 1859 [*b0wlonˀ*]; Trap[1] Bovlund; TGst Baulund; Nik. Andersen [ˈ*bɔwlsŋ*]; Gst, Postadr 1941 Bovlund. — Ifl. la Cour (Sønderjyll. Hist. I p. 224), der iøvrigt med Urette opfatter Formen Burlund i Dok. 1267 som et selvstændigt Bebyggelsesnavn, af Guden. oldn. Borr. Mere sandsynligt er det, at Navnet er et glda. *Borthlund med Bortfald af th i Trekonsonantgruppe, sammensat med Subst. glda. borth, der indgaar i Stednavne i Bet. „Kant, Rand" (O. Nielsen i UBl II p. 22). Bovlund ligger ved Foden af et fremspringende Bakkeparti, der her falder temmelig stejlt af mod Vest og Syd (jfr. Bovlund Bjærg ndfr.). En anden Mulighed er dog, at borth har Bet. „Planke". Hvorledes Overgangen til Bov- skal forklares er tvivlsomt. Man kunde maaske tænke paa Paavirkning fra Ordet Bue, der ogsaa bruges som Terrænbetegnelse (jfr. u. Bov, Sb., 3271).

Bovlund Bjærg, Kirke, Gde og Hse. TGst Baulundberg; Trap[4], Gst Bovlundbjærg. — Jfr. Bjærgløkker ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Bovlund Nymark, Gde [*båsluŋˈnyˈmaig*]. Dörfer 1805 Nyemark; TGst Baulund Nymark; Fausbøl, Agerskov p. 95 æ Nymark; Trap[4] Nymark; Gst, Postadr 1941 Bovlund Nymark. — Se Nymark ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Brændgaard, Gd. TGst Brenngaard; Trap[4] Brændgd.; Gst Brændgaard. — Verb. brænde.

Damgaard, Gd. Trap[1] Damgaard.

Faarhus, Gde [*fåˑihus*]. Rhode 1775 Farhus; DAtl Farhuus; VSK Fahrhuus; Gst 1857—58 Faarehus; Trap[1] Faarehuus; TGst Faarhaus; Opt. 1920 [*fåˑhus*]; Gst Faarhus; Postadr 1941 Faarehus. — Nævnt 1640 (Fausbøl, Agerskov p. 12). Ifl. Aagaard 1815 p. 288 var her et Schæferi.

Faarhus Mark, Gde. Postadr 1941 Faarehus Mark.

Flenghus, Gd [*flæŋˈhuˈs*]. Dörfer 1805, TGst Flenghuus; Gst, Postadr 1941 Flenghus. — Se Flenger ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Galsted, Lb [*gałsdəj*]. 9/7 1510 (LB) Gallsted; 15/10 1510 (LB) Galsted; Sk 1524, Sk 1541, Sk 1542, Jb 1542—43, Reg 1580 Galstede; Jb 1604—05 Galstedt; Jb 1639—40 Gallstedt; Mejer 1649, Danckw 1652, Jb 1672 Gallstede; Jb 1690 Gaelstedt; DAtl Galsted; VSK Galsted B.; Gst 1857—58 Galsted; Lyngby 1859 [*galˑstæj*]; Trap[1] Galsted; TGst Galstedt; Gst, Postadr 1941 Galsted. — Hvis Forleddet er et Personnavn, kunde det være et glda. *Galm, identisk med oldn. Gálmr, idet m kunde svinde i Trekonsonantgruppe. En anden Mulighed er Mandsn. (Tiln.) Galin (DgP). Er Forleddet et Appellativ, kunde det være Subst. Galge (saal. Svend Aakjær, Kong Valdemars Jordeb., Kommentaren p. 80).

Galsted Mark, Gde og Hse. TGst Galstedtfeldt; Trap[4], Gst Galstedmark.

Gammelskov, Gde [*gamølsgås*]. 14/8 1508 (LB) Gammelschou; Sk 1541, Sk 1542, Jb 1542—43, Reg 1580, Jb 1604—05 Gammelschow; Mejer 1649 Gamelschow; Danckw 1652 Gammelschow; Jb 1672 Gammelschouff; Jb 1690 Gammel-schouff; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1941 Gammelskov.

Gammelskov Mark, Gde. Oldekop Gammelskovfeld; Trap[4] Gammelskov Mark; Gst Gammelskovmark; Postadr 1941 Gammelskov Mark.

Gammelskov Stub, Gd. Dörfer 1805, Fausbøl, Agerskov p. 41 Gammelskovstub. — Se Gammelskov Stub ndfr. u. Naturnavne i Gammelskov.

Gavl, Gd [*æ gåsˈl*]. Oldekop Gaul; Trap[4] Gavl. — Se Gavl ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Geestrup, Lb [*geˑsdrœp*]. 30/8 1348 (LB) Gisdrup; 21/4 1444 (LB) Gestrup; 9/7 1510 (LB) Giestrup; 12/11 1510 Gißedorppe; 11/2 1521 (LB) Geestrup; Sk 1541 gisedorp, gisedorpp; Sk 1541—43 Gysdorp, Gisdorp; Sk 1542 Gisedorp; Jb 1542—43 Gysdorp, Gysedorpp; Reg 1580 Gyssedorp; Jb 1604—05

Gestorp; Jb 1639—40 Gesterrup; Mejer 1649 Gestorp; Danckw 1652 Gesterup od. Geestrup; Jb 1672 Geesterup; Jb 1690 Geestrup, Geesterup; DAtl Geestrup; Lyngby 1859 [*ge·strop*]; Postadr 1941 Gestrup. — Af et Mandsn. glda. *Gisi; identisk med glsv. Gise (Lundgren-Brate). Jfr. DgP u. Gise.

Neder-Geestrup, Lb [*næ·əby*]. U 1770—71 Neder-Byen, Nederbye Geestrup; VSK Nedergestrup; B 1795 Nedderbye; Dörfer 1805 Nieder-Gestrup; Gst 1857—58 Neder Gestrup; Lyngby 1859 [*næ·rby ge·strop*]; Trap[1] Neder-Gestrup; TGst Nieder-Geestrup; Nik. Andersen [ˈ*næ·ɹby*]; Opt. 1920 [*næɔ ge·isdrəp*]; Gst Neder Geestrup; Postadr 1941 Neder-Gestrup.

Over-Geestrup, Lb [*åəəby*]. U 1770—71 Over- og Nederbye Geestrup, Overbye; VSK Overgeestrupbye; B 1795 Auerbye; Dörfer 1805 Ober-Gestrup; Gst 1857—58 Over Gestrup; Lyngby 1859 [*owərby ge·strop*]; Trap[1] Over-Gestrup; TGst Ober-Geestrup; Nik. Andersen [ˈ*ɔwəɹby*]; Opt. 1920 [*åuə ge·isdrəp*]; Gst Over Geestrup; Postadr 1941 Over-Gestrup.

Geestruplund, Gde. Dörfer 1805, Trap[1] Gestruplund; TGst Geestruplund; Nik. Andersen [*gesdrɔpˈlu·ŋ, ge·sdrɔpˈlu·ŋ*]; Postadr 1941 Gestruplund. — Jfr. Lund ndfr. u. Naturnavne i Geestrup.

Geestrup Mark, Gde og Hse. TGst Geestrupfeld; Trap[4] Gestrup Mark; Gst Geestrupmark.

Geestrup Vestermark, Gde og Hse. Trap[4] Gestrup Vestermark.

Gejlbjærg, Gde [ˈ*gæjlˌbjɛɹ'ə*]. Dörfer 1805 Geilberg; Trap[1] Geilbjerg; TGst Geilberg; Gst Geilbjærg; Postadr 1941 Gejlbjerg. — Se Gejlbjærg ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Gejlbjærggaard, Gd. Gst Gejlbjærg Gd. — Se Gejlbjærg ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Goldbæk, Gde [*gœlbɔk*]. Sk 1541 Goltbeke; Sk 1542 Goltbeck; Jb 1542—43 Goltbeke; Reg 1580 Goltbecke; Jb 1604—05 Goldtbeck; Mejer 1649, Jb 1672 Goldbeck; Jb 1690 Goltbeck; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 260) Goltbæk; DAtl Goldbek; Gst 1857—58, Trap[1] Goltbæk; TGst Goldbek; Nik. Andersen [ˈ*gɔlʧbæk*]; Gst, Postadr 1941 Goldbæk. — Af Dyren. Galt, i Agerskov udtalt [*gɔlʧ*] (Feilb.). Udtaleformen hos Nik. Andersen skyldes sikkert Paavirkning fra Skriveformer med t; i den genuine Udtale er t bortfaldet i Trekonsonantgruppe. Samme Navn er Goltbæk i Kestrup, Hoptrup S., 3012.

Grimmose, Gd. Gst, Postadr 1941 Grimmose. — Se Grimmose ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Havstedgaard, Gd [*håəsdəˈgɑ̈'ə*]. Oldekop Haustedtgaard; Trap[4] Havstedgd.; Gst Havsted Gd; Postadr 1941 Havsted. — Af Subst. Have, hvorom se Indl., eller maaske Opkaldelse efter Landsbyen Havsted i Rabsted S., 3133.

Hjortlund, Gd. (Her?) Reg 1580 Hyortlunt; VSK Hiortlund; Gst 1857—58, Trap[1] Hjortlund; Nik. Andersen [ˈ*jɔɹtlœŋ*]; TGst, Gst Hjortlund. — Se Hjortlund ndfr. u. Naturnavne i Geestrup.

Hodsbølhus. B 1795 Hochspelhuus Heide; Dörfer 1805 Hodsbölhuus; Fausbøl, Agerskov p. 41 Hadsbølhus. — Se Hodsbøl ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Højkær, Gd. (Her?) Trap[4] Slykær; Gst, Postadr 1941 Højkær. — Se Højkær ndfr. u. Naturnavne i Bovlund. Slykær i Trap er formodentlig Fejl for *Hykær.

Højmose, Gd. TGst Hoi-Moos. — Se Højmose ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Højset, Gd [*höjsət*]. Dörfer 1805 Hoysethuus; Kok II p. 200 Højsethus; Oldekop Hoisethuus; Fausbøl, Agerskov p. 42 Højset; Trap[4], Postadr 1941 Højsethus. — Se Højset ndfr. u. Naturnavne i Vellerup.

Højt, Hs. Oldekop Hoit; Trap[4] Højt. — Se Højt ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Jonsborg, Gde [ˈ*jo'nsˌbɔɹ'ə*]. TGst Johnsburg; Oldekop Jensburg; Fausbøl, Agerskov p. 96 Johnsborg; Gst, Postadr 1941 Jonsborg. — Oprindelig et Hus, bygget af John Kagemand (Fausbøl anf. St.).

Jonsborg Slot, Hs [ˈ*jo'nsbɔɹə ˈslɔt*]. — Hus ved Jonsborg.

Jægerborg, Gd el. Hs. Fausbøl, Agerskov p. 42 Jægerborg.

Jørgensby, Gde [*ˈjœɹ'qənsby*]. Trap[1] Jørgensby; TGst Jürgensby; Nik. Andersen [*ˈjœɹnsby*]; Fausbøl, Agerskov S. p. 42, 96 Jørgensby, Jørnsby; Opt. 1920 [*jör'nsby*]; Gst, Postadr 1941 Jørgensby. — Paa en Hedelod, der i Midten af forrige Aarhundrede blev opdyrket af Jørgen Jespersen, efter hvem Bebyggelsen har Navn (Fausbøl p. 100).

Kaadnere, Gde [*æ kɔlnəɹ*]. Fausbøl, Agerskov p. 96 Kaadnerhus. — Det almindelige Navn paa Gejlbjærg (i Agerskov) ovfr. Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kravlundgaard, Gd. Dörfer 1805 Krawlundgaard; Schröder 1837 Kraulundgaard; Fausbøl, Agerskov p. 42 Kravlundgaard; Postadr 1941 Kravlundshus. — Se Kravlund ndfr. u. Naturnavne i Mellerup.

Kronborg, Gd [*ˈkʁɑ̊·nˌbɔɹ'ə*]. Kok II p. 240 Kronborg; TGst Kronburg; Oldekop Kronberg; Fausbøl, Agerskov p. 42 Kronborg; Opt. 1920 [*kro·nbårə*]; Gst, Postadr 1941 Kronborg. — Opkaldelse efter Kronborg Slot.

Kvindelum, Gd. TM Quindelum; Oldekop Quindelund; Trap[4] Kvinlund; Gst Kvindelum; Postadr 1941 Kvindelund. — Se Kvindelum ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Kærgaard, Gde [*ʧjæɹgœ, ˈsdo·ə ˌʧjæɹgœ, ˈliljə ˌʧjæɹgœ*]. U 1770—71 Kiergaard; VSK Kiergd; Trap[1] Kjærgaard; TGst Kjärgaard; Nik. Andersen [*ˈkjængɔɹ*]; Gst St Kærgaard, Ll Kærgaard; Postadr 1941 Kærgaard. — Se Kærgaard ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Langelund, Gde og Hse [*lɔŋəlun*]. [11]/2 1521 (LB) Langlund; Sk 1541 langelunt [som Tilnavn]; Sk 1542, Jb 1542—43 Langelunt; Reg 1580, Jb 1604—05 Langlundt; Jb 1639—40 Langelundt; Mejer 1649 Langlundt; Danckw 1652 Longelundt; Jb 1672, Jb 1690, DAtl, VSK, Gst 1857—58 Langelund; Lyngby 1859 [*lɑ̊ŋəlon*]; Trap[1], TGst Langelund; Nik. Andersen [*ˈlɔŋlən*]; Opt. 1920 [*lɑ̊ŋəlon*]; Gst, Postadr 1941 Langelund.

Lerskov, Gde [*le·əsgɑ̊s*]. Trap[1], TM, TGst Leerskov; Gst, Postadr 1941 Lerskov.

Lundsgaard, Gd. TM Lunds Gaard, Lundsgaard; TGst Lundsgaard; I 1912 Lundgård; Gst Lundsgaard. — Ved Lund i Geestrup; se ndfr. u. Naturnavne.

Mariesminde, Gd. Gst, Postadr 1941 Mariesminde.

Mattesbjærg, Gd. VSK Mathies Bierg; Fausbøl, Agerskov p. 42 Mattesbjerg. — Se Mattesbjærg ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Melkær, Gd. Trap[4] Meldkær; Gst Melkær; Postadr 1941 Melkærsgaard. — Se Melkær ndfr. u. Naturnavne i Geestrup.

Mellerup, Lb [*mæl'ərœp*]. Sk 1541—43, Sk 1542 Meldorp; Jb 1542—43 Melderupp; Reg 1580, Jb 1604—05 Meldorp; Jb 1639—40 Mellerup; Mejer 1649, Danckw 1652 Melderup; Jb 1672, Jb 1690, DAtl Mellerup; VSK Mellerup B.; Gst 1857—58 Mellerup; Lyngby 1859 [*mæl'ərop, mæl·ərop*]; Trap[1], TGst Mellerup; Nik. Andersen [*ˈmæləʁop*]; Gst, Postadr 1941 Mellerup. — Adj. glda. mæthæl „midter-". Her vel efter Beliggenheden i Forhold til de andre, mindre Bebyggelser Syd for Agerskov: Vellerup, Sindet m. fl.

Mose, Gd. 1595 (Fausbøl, Agerskov p. 12) i æ Moes. — I Bovlund.

Muspyt, Gde [*mu·sbət*]. Sk 1541 Musput; Sk 1542 Mwspwt; Jb 1542—43, Reg 1580 Musput; Jb 1604—05 Muspött; Mejer 1649 Musputh; Danckw 1652 Musputt; Jb 1672 Mußpött; Jb 1690 Mußpött; DAtl Muspyt; VSK Muusputh; Gst 1857—58, Trap[1] Muspyt; Nik. Andersen [*ˈmu·spət*]; TGst Muspött; Opt. 1920 [*muspət*]; Trap[4] Muspøt; Gst, Postadr 1941 Muspyt. — Dyren. Mus.

Møllebjærg, Gde. Dörfer 1805 Mölbierg; TGst Mühlenberg; Opt. 1920 [*mølbjärə*]; Trap[4] Mølbjærg; Gst, Postadr 1941 Møllebjærg. — Se Møllebjærg ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Nitriskær, Gde [*æ ʧjæ'i, nidnɔsˈʧjæi*]. Sk 1542, Jb 1542—43 Nitriskier; 1570 (Trap[4] IX p. 204) Nethiskjær; Reg 1580 Nittiß Kier; Jb 1604—05 Nittiskier; Jb 1639—40 Nitterßkier; Mejer 1649 Niterskeer; Danckw 1652 Nitterskier; Jb 1672, Jb 1690 Nittriskier; DAtl Nitrizkiær; VSK Nittreskier; Dörfer 1805 Nitterskier, Niterskier; Gst 1857—58 Nittreskjær; Lyngby 1859 [*œ ʧær'*]; Kok II p. 290 Nidrekskær (Nedreskær); Trap[1] Nittriskjær; TGst Nitriskjer; Nik. Andersen [*æ ˈkjæɹ'*]; Gst Nitreskær; Postadr 1941

Nitriskær. — Det midterste Led er muligvis Ordet Ris „Krat“ (se Indl.), men Forleddet er uklart. Udtalen [*nidrəsˈkjæɹ*] er antagelig litterær.

Nitriskær Mark, Gde. TGst Nitriskjerfeld; Trap[4], Postadr 1941 Nitriskær Mark.

Nygaard, Gd. Gst Nygaard; Postadr 1941 Mellerup-Nygaard.

Nørbygaard, Gd. Trap[4] Nørbygd.

Oksgaard, Lille-, Gd. Gst Ll Oksgaard.

Oksgaarde, Gde [*åssgœ*]. Sk 1524 Ousgardt; Sk 1542 Owsgarde, Ousgarde; Jb 1542—43 Onnsgardh(?); Reg 1580 Owsgard, Owsgarde; Jb 1604—05 Ousgard; Jb 1639—40 Ousßgaardt; Mejer 1649 Ausgard; Danckw 1652 Augesgarde; Jb 1672, Jb 1690 Ousßgaard; DAtl Ousgaard; VSK Autzgd; Dörfer 1805 Augesgaarde, Augesgaarde (Ausgaarde); Gst 1857—58 Oxgd; Lyngby 1859 [*åw·sgår*]; Trap[1] Oxgaard; TGst Oksgaard; Trap[4] Oksgde; Gst Oksgaard; Postadr 1941 Oksgaarde. — Dyrenavnet Okse.

Otting, Gd. Jb 1795—96 Ottings Baustelle und Hof. — I Vellerup. Otting, se Indl.

Pipop, Gd. Fausbøl, Agerskov p. 42, Postadr 1941 Pipop. — Imperativnavn. Sigter formodentlig til lav eller skjult Beliggenhed.

Rangstrup, Lb [*rɔŋsdrœp*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Rafnsthorp; [16]/7 1254 (LB) Rauenstorp; [10]/3 1256 (RO), [18]/3 1266 (RO) rauænstorp; [21]/4 1444 (LB) Ranxstrup; Sk 1524 Ranxtrup; Sk 1541 ranxstorpp, Ranchsturp, Ranxstrup; Sk 1541—43 Ranxstorp; Sk 1542 Ranxstorp, Ranxstorpp; Jb 1542—43 Ranxstorp; Sk 1543 Ranckstorpp; Reg 1580, Jb 1604—05 Ranxtorp; Jb 1639—40 Rangsterrup; Mejer 1649 Raufnstrup; Danckw 1652 Rangstorff, Rauffnsdrup; Jb 1672, Jb 1690 Rangsterup; DAtl, VSK, Gst 1857—58 Rangstrup; Lyngby 1859 [*råŋstrop*]; Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1941 Rangstrup. — Af Mandsn. glda. Rafn. Overgangen -afns- > -angs- kan sammenlignes med Lydudviklingen i det alsiske Lavensby i Hagenbjærg S., 3263, der 1245 skrives Langesio. Lydgrupperne [*awns*] og [*aŋs*] synes paa et vist Tidspunkt at være faldet sammen, hvorefter de er blevet restitueret forskelligt (og i begge Tilfælde forkert) i de to Navne.

Rangstrup Gaarde, Gde. Sk 1524 Ranxtrupgarde; Sk 1541—43 Ranxstorp garde; Sk 1542 Ranxstorpgarde; Reg 1580 Ranxtorpgarde; Jb 1604—05 Rangstorpgarde; Jb 1639—40 Rangsterrupgaarde; Danckw 1652 Rauffnstrupgarde (Meyerhoff); Jb 1672, Jb 1690 Rangsterupgaard; VSK Rangstrup gde; Gst 1857—58 Rangstrup Gde; Lyngby 1859 [*råŋstropˈgå·r*]; Trap[1] Rangstrupgaarde; TGst Rangstrupgaard; Nik. Andersen [*rɔŋsdrɔpˈgå·ɹ*]; Gst Rangstrup Gde; Postadr 1941 Rangstrupgaarde.

Rangstrup Mark, Gde og Hse. TGst Rangstrupfeld; Trap[4], Gst Rangstrupmark.

Ravnsgaard, Lille-, Gd. Gst Lle Ravnsgaard.

Rebslagergaard, Gd [*æ ˈrɛ·fslə‿gå'ə*]. — I Galsted.

Rusbølminde, Gd. TM Rusböllminde. — I Rangstrup. Forleddet er vel et Slægtsnavn.

Rævebjærg, Gd [*ˈrɛ̆æ‿bjɛɹi'ə*]. Dörfer 1805 Revbierghuus; Trap[1] Rævebjerg; TM Revebierg; TGst Revberg; Nik. Andersen [*ˈnöwbjɛrə*]; Fausbøl, Agerskov p. 41 Rævbjerghus; Opt. 1920 [*råubjärə*]; Trap[4] Revbjærg; Gst Rævbjærg; Postadr 1941 Rævbjerg. — Se Rævebjærg ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Rønnegaard, Gd. Gst, Postadr 1941 Rønnegaard. — I Nærheden af Rønager i Galsted og muligvis opkaldt derefter; se ndfr. u. Naturnavne.

Sindet, Gde [*siŋət, siŋ'ət*]. Sk 1542 Sindewit; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Sindett; Mejer 1649 Sindith; Danckw 1652 Syndet; Jb 1672, Jb 1690, VSK, Gst 1857—58 Sindet; Lyngby 1859 [*siŋət*]; Trap[1], TGst Sindet; Nik. Andersen [*ˈsiŋət*]; Gst, Postadr 1941 Sindet. — Efterleddet er Subst. glda. with „Skov“ (se Indl. u. Ved). Forleddet er snarest Subst. Sene, glda. sinæ, brugt som Plantenavn (se ODS). I et oprindeligt *Sin(æ)with kan [*n*] ved en forkert Analyse af nw-Forbindelsen gaa over til [*ŋ*]. Jfr. u. Stendet i Aastrup S., 3019.

Skadborg, forsv. Hs. I 1912 Skarborg; Fausbøl, Agerskov p. 12 Skadborg. — Har Navn efter Maren Skade, der nævnes 1669 (Fausbøl p. 12).

Skibelund, Gde. VSK Skivlund; Dörfer 1805 Skibelundgaard; Gst 1857—58 Skibelund; TGst, Fausbøl, Agerskov p. 41 Skibelundgaard; Opt. 1920 [*sgivəlonˀgå'ə*]; Gst Skibelund Gd; Postadr 1941 Skibelund. — Se Skibelund ndfr. u. Naturnavne i Vellerup.

Skibelundhus, Hs. Dörfer 1805, Oldekop Skibelundhuus; Fausbøl, Agerskov p. 42 Skibelundhus.

Skovbjærg, Gd. Gst Skovbjærg Gd. — Se Skovbjærg ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Skovbjærg, Gd. VSK Skovbierg; Gst Skovbjærg. — Se Skovbjærg ndfr. u. Naturnavne i Sindet.

Susvind, Gd [ˈ*su·sˌviŋ*]. VSK Suusvind; B 1795 in Suuswind genannt; Dörfer 1805 Susviert, Suswind; Trap[1] Suusvind; TGst Suuswind; I 1912, Gst, Postadr 1941 Susvind. — Verb. suse. Efter Beliggenhed paa en Bakke. Jfr. Susvind i Ø.-Lindet S., 3051.

Tangsgaard, Gd. TM Tangsgaard. — Ved Tangsmose; se ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Tappesager, Gd. Gst Tapsager. — Se Tappesager ndfr. u. Naturnavne i Rangstrup.

Terpsminde, Gd. Gst Terpsminde. — Af Terp, snarest som Slægtsnavn.

Tornehave, Gde. TGst Tornhave; Trap[4] Tomhave; Gst Tornehave; Postadr 1941 Tornhave. — Se Tornehave ndfr. u. Naturnavne i Agerskov.

Torsmark, Gd. Gst Torsmark. — Se Torsmark ndfr. u. Naturnavne i Bovlund.

Trægaard, Gd [*trægœ*].

Tyrholmsgaard, forsv. Gd. 18. Aarh. (Fausbøl, Agerskov p. 24) Tyrholms Gaard. — Efter Bebyggelsen Tyrholm i Nabosognet Ø.-Løgum, 3204. Maaske er Navnet her anvendt som Familienavn.

Vandenggaard, Gd. Trap[1], Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Vandenggaard.

Vellerup, Lb [*vælərœp*]. (Her?) [18]/3 1196 (RO) wethlæthorp; [13]/11 1345 (LB), [29]/11 1345 (LB), [30]/8 1348 (LB), [15]/8 1360 (LB) Welderup; Sk 1541 Velderup; Sk 1541—43, Sk 1542 Weldorp; Jb 1542—43 Weldorpp, Welldorpp; Sk 1548 Welderup; Reg 1580 Weldorp; Jb 1604—05 Welderup; Jb 1607, Jb 1639—40, Mejer 1649 Wellerup; Danckw 1652 Wilderup; Jb 1672, Jb 1686, Reg 1704 Wellerup; DAtl, VSK, Gst 1857—58 Vellerup; Lyngby 1858 [*vel·ərop*]; Lyngby 1859 [*vɛl·ərop*]; Trap[1] Vellerup; TGst Wellerup; Nik. Andersen [ˈ*vælərœp*]; Gst, Postadr 1941 Vellerup. — Om den ældste Form skal henføres hertil eller til Vellerup i Horns H. (saaledes Registret til RO og DS II p. 146), er tvivlsomt. Det paagældende Dokument er et Privilegiebrev for Biskoppen af Ribe, udstedt af Knud VI i „wethlæthorp". Af Subst. glda. wæthil „Vadested". Syd for Byen er der store Engstrækninger med mindre Vandløb.

Vellerup Mark, Gde og Hse. Oldekop Wellerupfeld; Postadr 1941 Vellerup Mark.

Vestager, Gd. Gst, Postadr 1941 Vestager. — Gaard Vest for Galsted. Jfr. Naturnavnet Vesterager sst.

Vesterby. U 1775—78 Vester-Byen. — Navn paa en Del af Vellerup.

Vestergaard, Gd [ˈ*væsdəˌgå'ə*]. TGst Westergaard; Gst, Postadr 1941 Vestergaard.

Vojumgaard, Gd [*vœjœmˈgå'ə*, ˈ*vœjˈœmˌgå'ə*]. Dörfer 1805 Woyomgaard; Trap[1] Voiensgaard; TGst Woyumgaard; Nik. Andersen [*vojmˈgå·ɤ*]; Fausbøl, Agerskov p. 41 Vojemgaard; Opt. 1920 [*vojəmˈgå'ə*]; Gst, Postadr 1941 Vojumgaard. — Subst. jy. Hvoddem „Forpløjning"; se Feilb.

Østerby. U 1775—78 Øster-Byen. — Del af Vellerup.

Østergaard, Gd [*jœsdəˈgå'ə*]. Trap[1] Østergaarde; TGst Ostergaard; Gst, Postadr 1941 Østergaard. — I Agerskov.

Østergaard, Gd. Gst Østergaard. — I Rangstrup.

Østergaard, Gd. Trap[4] Østergd.; Gst Østergaard. — I Geestrup.

B. NATURNAVNE.

Agerskov.

Aabodskifte. B 1795 Aboed Schift, Aoed Schift. — Subst. Aabod „Erstatning".

Bagkleve [ˈbagˈklæə·]. B 1795 Bakløv; Jb 1795—96, K 1796—97, TM Baklöv; I 1912 Bakkløv. — Eng. Se u. Bagkleve i Rise-Hjarup, Rise S., 3212.

Bispel [ˈbisbəl ˈaqə]. 1540 (Fausbøl, Agerskov p. 9) Bispel Mark; Præsteindb. 1638 Bispel; Jb 1795—96 Bispel-Ager; K 1796—97 Bisspel-Ager; TM Bispel-Acker. || Bispel Eng. Jb 1542—43 Bysbull wysck; Jb 1604—05 bischbul wische; Jb 1690 Reßbölwisch, Reeßbolwißch; Jb 1737 Reesbüllwisch. — Oprindeligt Bebyggelsesnavn paa -bøl. Ifl. Præsteindb. 1638 findes her „nogele faa steen, paa huilcken sted der sigis aff de gammele at haffue standen en hergaard". Forleddet er maaske Ordet Biskop.

Bjærgager. U 1786—87 Bierre-Agger; K 1796—97 Bierg-Ager; TM Bierg-Acker.

Bjørninglund. Præsteindb. 1638 Biørninglund. — Ifl. Præsteindb. en Lund mellem Agerskov og Geestrup. Bjørning er snarest en ung-Afledning af Dyren. Bjørn og saaledes en Sideform til Sognen. Bjerning, 3022. Udelukket er det dog ikke, at der kunde foreligge en Sammensætning paa -eng.

Blok. K 1796—97, TM Blok. — Blok, se Indl.

Boldershøj [ˈbɔlˈəɹsˌhyˈ]. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 261) Balders- eller Bolders Høj; Rhode 1775 Boldershøy; U 1786—87 Bolders-Hy; B 1795 Bollershy; Jb 1795—96 Bolleshoi, Bolleshoy; K 1796—97 Bolleshöi; Schröder 1837 Bolderhoi; TM Bolleshoi; I 1912 Ballershoj; I 1923 Bolleshøj. — Umiddelbart Syd for Byen. Ifl. Rhode p. 477 er her oppløjet Ben. Forleddet kunde indeholde Guden. Balder, men er maaske snarere Gen. af et Personnavn; jfr. Bolderstoft i Brorsbøl, S.-Starup S., 3014.

Bremgang [*bræmgəŋ*]. Jb 1795—96 Bremgang; K 1796—97, TM Bremmgang. — Agerjord. Forleddet er sikkert et Planten. *Bræme, om hvilket se u. Bremmet i Knud, Fjelstrup S., 3031. Stedet støder op til Lundsager og ligger ikke langt fra Tornehave. Gang har sikkert her Bet. „Græsgang". Jfr. det almindelige Kogang.

Bromose. U 1786—87 Broe-Moosen; Jb 1795—96 Broe Moos; K 1796—97 Broo-Moos. — Ved Vejen til Rangstrup, der her passerer et lille Vandløb.

Brunbjærg [ˈbɹu·nˌbjɛɹˈə]. Præsteindb. 1638 Brunbierg.

Brødagre. U 1786—87 Brøde Aggerne, Brod-Aggerne; Jb 1795—96 Bröed-Ager; K 1796—97 Broed Ager. — Brød, se Indl.

Bytoft [*byˈtåst*]. U 1786—87 Byetoft, Byetoffter; K 1796—97, TM Bye-Toft. — Umiddelbart ved Byen.

Degneeng. Jb 1795—96, K 1796—97 Degne-Eng; TM Degne Eng.

Drav [*dɹåə*]. U 1786—87 Drav-Lykkerne, Drav Lykken, Dravene; B 1795, K 1796—97, TM, I 1912 Drav. — Navn paa en Eng. Drav, se Indl.

Egelund. Præsteindb. 1638 Egelund.

Engerise [*æŋəˈʁi·s*]. Præsteindb. 1638 Ingeriis; U 1786—87 Eege-Riiß-Busk; Jb 1795—96, K 1796—97, TM Enge-Ries. — Krat. Udtalen [*-ʁi·s*] maa være Pluralisform. || **Engtoft.** B 1795 Engtoft.

Eriksdam. 18. Aarh. (Fausbøl, Agerskov p. 28) Eriksdam. || **Erikssten.** 18. Aarh. (Fausbøl, Agerskov p. 28) Eriks Steen. — Skelsten mellem Agerskov og Kærgaard.

Flenger. U 1786—87 Fleng Aggerne, Flenger; B 1795, Jb 1795—96 Flenger; K 1796—97 Fleng-Ager. — Agerjord, formentlig opdyrket Hede; Arealet støder op til Østerhede. Vel Plur. af Subst. jy. Flænge, der kan anvendes om et (stort) Stykke Jord (se Feilb.). En Diminutivafledning af s. Ord er formodet i Navnet Flengel, Horsbyg, Egvad S., 3203.

Gade [*æ gɑ·*]. B 1795 Gadepart, Gade; K 1796—97 Gade; I 1912 Gaden. — Gade, se Indl.

Gammeldam. U 1786—87 Gammel Damm, Gammel-Dam; TM Gammel-Damm. || **Gammelskov Stub.** U 1786—87 Gammelschou Stup, Gamel-

schou Stup; B 1795 Gammelskovstopf, Gammelskovstob; Jb 1795—96 Gammelschau-Stob; K 1796—97 Gammelskov-Stop. — Paa Grænsen til Gammelskov; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Gejlbjærg. U 1804 Geilbierg. — Planten. Gejl „Gyvel".

Graveneng [*ˈgrɑ̊sənˌæŋˀ*]. B 1795 Graven Eng; Jb 1795—96, K 1796—97 Grauen-Eng; TM Grauen Eng. — Partcp. af Verb. grave i Bet. „forsyne med Grøfter".

Græsgaard. U 1786—87 Greis-Gaarden; B 1795, Jb 1795—96 Greesgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Gærdebred [*gjɛi·brœ*]. 1741 (Fausbøl, Agerskov p. 91) Gerrebrei; B 1795 Gierebroe; Jb 1795—96 Giederbroe; K 1796—97, TM Gieder-Broe; I 1912 Gjer bro. — Eng ved Vejen til Bovlund. Det oftere forekommende Navn Gærdebred, egl. „Strækning ved et Gærde", som her er omtydet til -bro.

Halvskifte. B 1795 Halvschift; K 1796—97 Halvskift.

Hedeland. U 1786—87 Heedeland; B 1795 Heedeland, Heedelands-Ager; K 1796—97 Heedeland, Hedelands Ager; TM Heedeland.

Hodsbøl. Jb 1795—96 Hoxbüllheede; K 1796—97 Hoxbyll Heede; TM Hoybüll. — Areal paa Grænsen mellem Agerskov, Rangstrup og Faarhus. Muligvis oprindelig Navn paa en forsvunden Bebyggelse. Hvis Formen Hokser den oprindelige, kan Forleddet være Mandsn. glda. *Hok, der forudsættes i Hokstrup, Fjolde S. Skrivemaaden Hods- (se u. Faarhus) kunde dog tyde paa en Udtale [**hos-*]; i saa Fald snarest af Mandsn. Horsi, der indgaar i de talrige Hostrup'er.

Hustoft. B 1795 Huustoft.

Hyldager. 1540 (Fausbøl, Agerskov p. 9) Hyld-Ager; U 1786—87 Hyld-Agger, Hyldagger. — Trænavnet Hyld.

Hyrdeeng [*ˈhi·əˈæŋˀ*]. U 1786—87 Hyrde-Eng; K 1796—97, TM Hyrde Eng.

Hørland [*hölˀn*]. B 1795 Hørland; Jb 1795—96 Hörrland; K 1796—97, TM Hörr-Land.

Kaadnervej. U 1786—87 Kaadner Vey. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Katfenne. Jb 1795—96 Kattfenn; K 1796—97 Katt Fenn. — Meget lille Engstykke. Navnet sigter sikkert til Engens Lidenhed. Jfr. dog u. Bebyggelsesn. Katkær i Lintrup S., 3057.

Kirkemose. Fausbøl, Agerskov p. 19 Kirke- eller Nymose. || **Kirkepold** [*kiɫgˈpœlˀ*]. Gst Kirkepold. || **Kirkesig.** B 1795 Kierkesieg; Jb 1795—96, K 1796—97, TM Kirksiig.

Korspold. U 1786—87 Kors-Pold; TM Korspolt. — Ved Vejen og Grænsen til Rangstrup. Af Subst. Kors.

Krog. B 1795 Krog. — Krog, se Indl.

Kærgaard. 1540 (Fausbøl, Agerskov p. 9) Kærgaards Mark; 18. Aarh. (sst. p. 28) Kjærgaards Mark; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 257), U 1786—87 Kiergaard; B 1795 Kieregaardsfold; Jb 1795—96 Kierregaard, Kierregaardsfold; K 1796—97 Kierregaard, Kierregaards-Fold; TM Kjaergaards-Fold; I 1912 Kjerregaard. || Kærgaardsbæk. TM Kjergaards-Bäck, Kjergaardsbach, Kjeergaardsbach. || Kærgaardshoved. Jb 1795—96 Kierregaardshoved; K 1796—97 Kierregaards Hoved. || Kærgaardsmose. Jb 1795—96 Kierregaardsmoos; TM Kierregaards-Moos. — Agerjord paa Grænsen til Bovlund. Har Navn efter en nedlagt Gaard. Den moderne Bebyggelse Kærgaard er opstaaet ved Udflytning til Marken K. || **Kærmose.** K 1796—97 Kier-Moos; TM Kier Moos.

Laaddenhøj. U 1786—87 Loden Hye; TM Lodenhoi. — Adj. laadden, efter Bevoksningen.

Langager [*æ ˈlɔŋ·ˈaqəˀ*]. B 1795 Langager; K 1796—97 Lang Ager; TM Lang-Ager. || **Langeng** [*ˈlɔŋˌæŋˀ*]. || **Langsmalken.** Jb 1795—96 Lang-Smallken; K 1796—97 Lang-Smalken; TM, I 1923 Lang Smalken. — Smalt Engstykke. Jfr. Langsmalle i Pøl, Nordborg Lands., 3266.

Lillelod [*ˈliljəˈlöɔˀ*]. B 1795 Lildelod; Jb 1795—96 Lilde-Lod, Lilde-Löd; K 1796 Lildelod, Lild-Löder; K 1796—97, TM Lilde Löd; I 1912 Lild-Lod. — Eng. Endelsen er Subst. Lod, i Agerskov udtalt [*lör*] (Feilb.).

Lundsager [ˈ*luŋsˈaqə*]. Jb 1795—96 Lund-Ager; K 1796—97 Lunds-Ager; TM Lundsager. — Lund, se Indl.

Løkke [*lyk*]. B 1795 Lyk; K 1796 Lyker, Lykker; K 1796—97, TM Lyk. || **Løkkeeng.** B 1795 Lyk Eng, Lyke Eng, Lykke Eng. || **Løkkekrog.** B 1795 Lyke Krog an der Aue zu. — Løkke, se Indl.

Mariebjærg [*mɒˈʁi·əˌbjɛɹˈə*]. U 1786—87 Marrebierg, Marrebiergs-Moos; Jb 1795—96 Marienbierg; K 1796—97 Marien Bierg; TM Marien-Berg; I 1923 Mariebjærg. — Bakke ved Kirkepold, ifl. I 1923 Præstegaardsjord. Forleddet er vel Kvinden. Marie.

Mellem Vejene [*mæl̩ə ˈvæj̇·*]. B 1795 Meilemvey; Jb 1795—96 Mellemvey; K 1796—97 Mellemvey- & Skibelundsblok. — Areal ved en Korsvej.

Mølleeng [ˈ*mœlˌæŋˈ*]. Jb 1795—96, K 1796—97 Möll-Eng; TM Möll Eng. || **Møllesig** [*mœlsix, mœlˈsiˈx*]. U 1786—87 Møll-Siig, Møllsiig; Jb 1795—96, K 1796—97 Möllsiig; TM Möllsieg. || Møllesig Hede. Jb 1795—96 Müllsiig-Heede; K 1796—97 Möllsiig Heede. || **Møllesunk** [*æ ˈmœlˌsœŋg*]. B 1795 Möllsang Eng; Jb 1795—96, K 1796—97 Möllsank; TM Möllsaek; Fausbøl, Agerskov p. 7 Mølsaank. — Ved Mølleeng. Her er fundet nedrammede Pæle og andre Rester af en Vandmølle. Til Stedet er knyttet det bekendte Sagn om, at Møllen er sunket efter at Ejeren havde sendt Bud efter Præsten, for at han skulde berette et Svin (Fausbøl p. 7 f.). Efterleddet er en Sideform *Sunk til Subst. jy. Synk „Morads", der indgaar i Junkersynk i Bylderup S., 3134. Eller muligvis et oprindeligt -synk, der senere er omdannet under Paavirkning af Præt. af Verb. synke, i Sønderjy. udt. [*sɑ̊ŋ(')k*] (Feilb.).

Nujbjærg [ˈ*nuˌjˌbjɛɹˈə*]. Præsteindb. 1638 Nuybierg; U 1786—87 Noybierg, Nojbierg; Jb 1795—96, K 1796—97 Nuibierg; VSK Nyberg; TM Nuiberg; Fausbøl, Agerskov p. 37 Nujbjerg; I 1923 Nulbjerg; Gst Nulbjærg. || Nujbjærg Mose [ˈ*nuˌjˌbjɛɹə ˈmo·s*]. U 1786—87 Noybiergs Mooß; K 1796—97 Nuibierg-Moos; TM Nuiberg Moos. — Forudsætter et glda. *nūth-, der muligvis er identisk med oldn. hnúðr, m. „Stang". Se om dette Ord Feist, Vergl. Wörterb. d. got. Sprache[3] u. hnuþo og Walde-Pokorny I p. 396 f. Den moderne Udtale beror paa en Forvanskning.

Nyeng [ˈ*nyˈˌæŋˈ*]. B 1795 Ny Eng, Nor-, Synder Ny Eng; Jb 1795—96 Ny-Eng, Nye-Eng; K 1796—97 Nyeng, Ny-Eng; TM Nye-Eng. || **Nymose** [ˈ*nyˈˌmo·s*]. Jb 1795—96 Ny-Moos, Nye-Moos; K 1796—97, TM Nye-Moos; Fausbøl, Agerskov p. 19 Kirke- eller Nymose.

Nørregade. U 1786—87 den Nør Gade; K 1796—97 Nörr Gade; TM Noerr-Gade. || **Nørrehede.** B 1795 Norheede; K 1796—97 Nörre-Heede; TM Noerre-Heede, Nörre Heede. || **Nørretoft.** Jb 1795—96, K 1796—97 Nörre-Toft; TM Noerre-Toft.

Pavlund [*påslun*]. 1540 (Fausbøl, Agerskov p. 9) Paulund; U 1786—87 Paulund, Paulund Vey; Jb 1795—96 Paulund; K 1796 Pau-Lund; K 1796—97 Pau-Land; TM Pau-Lund; I 1912 Paulund. — Eng. I 1540 Kirkejord (Fausbøl anf. St.). Samme Navn er no. Pavelund, ifl. NG V p. 437 „vistnok af páfi „Pave", brugt som Mandstilnavn". Ordet forekommer ogsaa som Tiln. i Glda. (se u. Paveholt i Sønderballe, Hoptrup S., 3012), men er vel her brugt som Betegnelse (Øgenavn?) for en katolsk Præst.

Polde. U 1786—87 Heede Jmellem Polde. — Pold, se Indl.

Præstemark. B 1795 Aggermark so Præestmark genannt; Jb 1795—96 Præst-Mark, Præstmark; K 1796—97 Preest Mark, Preestmark-Moos; TM Preest-Mark, Preestmark-Moos.

Rantrum Bjærg. Jb 1795—96 Rantrum-Bierg; K 1796—97 Ranntrum Bierg. — Samme Navn som Rantrum Bjærg i Vedbøl, Vedsted S., 3046, hvor Rantrum forklares som sammensat af Rand „Kant" og Rum. Jfr. dog Landsbynavnet Rantrum i Mildsted S., S.-Gøs H. (19/9 1381 (c. 1500) Ranthem).

Ribervej. U 1804 Riiber Veien. — Vejen til Geestrup.

Rævebjærg. Præsteindb. 1638 Reffbierg. || Rævebjærg Mose [ˈ*ʁæsbjɛɹə ˈmo·s*].

Rødehøl [*æ ˈʁø·ˈhœl̩*]. Jb 1795—96 Röerhöll; K 1796—97 Röed-Hyll; TM Roed-Hyll. — Eng. Forleddet er Planten. Rør „Phragmites" el. Adj. rød (efter Vandets Okkerfarve).

Sivsig Mose. K 1796—97 Syvesiig-Moos.

Skibelund. Præsteindb. 1638 Skerlund; U 1786—87 Skiflund, Skivlund; B 1795 Schibelund; Jb 1795—96 Skibelundsbierg, Skibbelundblok; K 1796—97 Skibelunds Bierg, Skibelundsblok. — Støder op til Skibelund i Vellerup; s. d.

Skjold. Jb 1795—96, K 1796—97, TM Skiold. — Højtliggende Agerjord. Skjold, se Indl.

Skolepold [*ˈsgo·lˌpœlˀ*]; U 1786—87 Skaal Pold, Sønder-, Nøer Skaald Pold. — I samme Kilde forekommer Formen Skaalen „Skolen".

Skælbassehøj. Gst Skælbassehøj. — Jy. Skælbasse „Skarnbasse".

Snedvej [*æ ˈsnæjˌvæj*]. — Kort Forbindelsesvej mellem Vejene til Bovlund og Vellerup. Adj. jy. sned „skraa".

Stenbjærgskobbel. TM Steenbergskoppel. || **Stenskov Bjærg** [*ˈsdɛnsgåsˌbjɛɹˈə*]. Præsteindb. 1638 Steenskovbierg; Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 259) Stenskou-bjerg; U 1786—87 Steensskau-Bierg, Steensskou-Bierg; K 1796—97 Steensskov Biergmoos; VSK Steenskovbg; TM Steenskovbierg-Moos, Steenstoft Gergmoos; Gst Stenskov Bjærg.

Sønderhede. U 1786—87 den Sønder Heede; K 1796—97, TM Synder-Heede. || **Søndermark.** U 1786—87 Sønder Markes Aggerland; TM Synder-Mark.

Teglovnløkke [*ˈtæjlåsnˈlyk*]. || **Teglovnsvej** [*ˈtæjlåsnsˌvæj*].

Timothéløkke. TM Thymothe Lyk.

Tofteng [*ˈtåstˌæŋˀ*]. B 1795 Toft Eng; K 1796—97, TM Toft-Eng.

Tornehave. U 1786—87 Tornhave; B 1795 Tonhaue; Jb 1795—96 Tornhave; K 1796—97 Tvornhave.

Trædemose. U 1786—87 Træd-Moosen. — Subst. Træde „Retstrætte, Proces".

(Her?) **Tulleshøj.** Kok II p. 417 Tulleshøj.

Tværskifte. B 1795 Twerschift; Jb 1795—96, K 1796—97, TM Tver-Skift. — Eng.

Tyvevej [*æ ˈtyə·ˌvæj*]. U 1786—87 Tyve Veyen, Tyve-Veyen; TM Diebsweg; I 1923 Tyvevej. — Markvej. Ifl. Opt. 1940 skal nogle Røvere være blevet anholdt der. Snarere dog en Vej, der benyttedes ved Skovtyverier.

Vadeled [*æ ˈvɔj·ˈlæj*]. U 1786—87 Vadleyet. — Ved Agerskov By. Vejen til Geestrup fører over en Bæk her.

Vandblokke. U 1786—87 Vandblokkene; Jb 1795—96 Vandblok; K 1796—97 Vand-Blok.

Vestergade. U 1804 Westergade, Heedelandet Vester gade kaldet. || **Vesterhede.** B 1795 Westerheede; K 1796—97 Vester-Heede. || **Vestermark.** U 1786—87 Vester-Marken, Vester Markens Aggerland; B 1795 Agermark auf dem Westerfelde; TM Wester-Mark. || **Vesterryder** [*ˈvæsdəˈny·ə*]. Jb 1795—96, K 1796—97 Vester Ryer; Lyngby 1859 [*væstørry·r*]; TM Wester-Ryer; I 1923 Vesterry. — Krat.

Vognplads. TM Wagenplatz. — Lille trekantet Areal ved Kirkegaarden.

Østerbjærg. Jb 1795—96 Öster-Bierg; K 1796—97 Österbierg Ager. || **Østerbrøde** [*jǫsdəˈbnø·*]. U 1786—87 Øster-Brøde; Jb 1795—96 Öster Bröde, Öster-Heede oder Bröde; K 1796—97 Öster-Bröde, Öster Bröd Moos; TM Oester-Bröde, Oester-Bröd-Moos. || **Østereng.** TM Oester-Eng. || **Østergade.** Jb 1795—96 Öster Gade; K 1796—97 Öster-Gade; TM Oester-Gade. || **Østerhede.** U 1786—87 den Østerheede; (her?) B 1795 Østermarkesheede; K 1796—97 Öster-Heede; TM Oester Heede. || **Østerløkke.** Jb 1795—96 Öster-Lyk; K 1796—97 Öster Lyk. || **Østerryder.** Lyngby 1859 [*jøstørry·r*]. || **Østertoft.** Jb 1795—96 Öster-Toft; K 1796—97 Oster Toft; TM Oester-Toft.

Bovlund.

Agerløkke. B 1795 Agerlyk. || **Agermark.** B 1795 Agermark.

Allerup Ager. Fausbøl, Agerskov p. 73 Allerup Ager. — Efter Landsbyen Allerup i Toftlund S., 3071, eller snarere et deraf afledet Slægtsnavn.

Alskær. U 1776—86 Alskier; B 1795 Alskier, Mit-, Wester Alskier; Jb 1795—96 Als-Kier, Öster-, Mitt-, Nörr-, Vester-Alskier; K 1796—97 Vester-Mitt

& Oster Alskier; Lyngby 1859 [*alskær'*]; TM Oester Alskier, Wester-Alskier. — Mandsn. glda. Alf.

Baalsted. Præsteindb. 1638 Baalsted; U 1776—86 Baalsted, Baalstedet, Bahlstedet; B 1795 Bahlstedt; K 1796—97 Bahlstedt; TM Baalsted. — Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Af Subst. Baal; paa Marken er der fundet store Mængder af Trækul (Sønderjy. Maanedsskr. XV p. 98). Ifl. Præsteindb. 1638 siges der at have staaet en Herregaard her.

Bjærgløkker [*ˈbjɛɹəˌlygə*]. U 1776—86 paa Bierget, imellem Biergene; B 1795 Bieriglyk, Bieriglyke, Toftlyke oder Smaaebieriglyke; K 1796—97 Bierg Lyk, Bierg-Lyk; TM Bjerg Lyk.

Bovlund Plantage. Gst Bovlund Plantage. — Se Bovlund ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Breddam. U 1776—86 Breed-Damm; TM Bredeдam. || **Bredmade.** U 1776—86 den Breede Maj.

Dalløkke [*æ dal*]. B 1795 Dallyk; Jb 1795—96, K 1796—97 Dall-Lyk; TM Dall, Dall Lyk.

Doksig. U 1776—86 Dok Siegs. — Jfr. Dokhøj i Hønkys, Egvad S., 3203, og Dokbro i Bramdrup, Moltrup S., 3021.

Dybvæld [*ˈdyvˌvœˈl*]. U 1776—86 Dybvælen, Dybvæelen, Dybvæl; Jb 1795—96 Dybwehl; K 1796—97 Dybveeld; TM Dybweld.

Dynd [*æ dɔˈn*]. B 1795 Døener, Døenerkier; Jb 1795—96 Döend; K 1796—97 Doen; TM Dünd, Dönd. — Eng.

Engløkke. B 1795 Engelyk; K 1796—97 Eng-Lyk.

Faareløkke [*ˈfå·əˈlyk*]. TM Faare Lyk.

Fenne. B 1795, K 1796—97 Fenn. — Fenne, se Indl.

Fiskersløkke. TM Fiskers Lyk.

Flyde. B 1795, Jb 1795—96 Flye; Lyngby 1859 [*æ fly·*]; TM Flye. — Flyde, se Indl.

Fælled. U 1776—86 Baulund Fæled; B 1795 Fehlet, Underbierig oder Fehlet; K 1796—97 Fehled; TM Fählet. || **Fælledseng.** B 1795 Fehletwiese, Fehlets Eng oder Moos. || **Fælledslod.** B 1795 Fehletlod, Fehletslod. || **Fælledsløkke.** B 1795 Fehletlyk, Fehletlyke, Høyt Fehlet Lykke, Hykier Fehletlyke, Fehletslyk auf dem Westerfelde; K 1796—97 Fehleds-Lyk. — Fælled, se Indl.

Gaardskjold. 1540 (Fausbøl, Agerskov p. 9) Gaardskjold.

Gammelløkke. TM Gammel Lyk. || **Gammeltoft** [*ˈgaməlˌtåst*]. TM Gammel Toft.

Gavl [*æ gås'l*]. B 1795 Gauel Eng; Jb 1795—96 Gauel-Eng; TM Gave, Gavl. — Eng. Har Navn efter sin trekantede Form.

Græsgaard. B 1795 Greesgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Grøndrav. U 1776—86 et Grøn drav, det Grønne drav. || **Grønsig.** U 1776—86 den Grønne Siig.

Havegaard [*hås·gœ*]. U 1776—86 Havgaardkrogen; B 1795 Havgaard, Havgaard krog; K 1796—97, TM Havgaard. — To forskellige Lokaliteter.

Havn [*æ hås'n, æ hås·n*]. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 259) Haunen; B 1795 Haven Eng, Havn Eng, Haven Englyck; Jb 1795—96, K 1796—97 Havn-Eng; TM Havn Eng, Nörre-, Sönder Havn Eng. || Havn Bæk. TM Havnbäck; I 1912 Havnbæk. || Havnvej Løkke. B 1795 Skiedenwehld oder Havenveylyk. — Støder op til Havn i N.-Løgum S., 3117; s. d. I Præsteindb. 1766 nævnes en Tradition om, at en Vig af Havet engang har gaaet herind, og at der er fundet et lille Skibsanker her.

Havreager. Jb 1795—96, K 1796—97 Haver-Ager. || **Havreeng.** Jb 1604—05 Hauerwisch Einmerck; Jb 1690 Habewisch; Jb 1697, Jb 1737 Haberwisch.

Hedeknøs. U 1776—86 den saakaldede Heede-knøs; Jb 1795—96 Heede-Knöes, Heedeknöes; K 1796—97 Heede Knöes; TM Hedeknös. || **Hedeløkke.** TM Hede-Lyk.

Hjælmsholm. Præsteindb. 1638 it elkier, som kaldes Hielmsholm eller Slaikier. — Muligvis af Tiln. glda. Hialm (Eks.: $^{23}/_{11}$ 1216 (Afskr.) Apy Hiælm).

Hjørnefenne. TM Hjörn Fenne.

Holm. U 1776—86 Holmen; TM Holm. — Holm, se Indl.

Hundsig. U 1776—86 Hund-sieg.

Hyldebuskløkke [*ˈhylbœsgˌlyk*]. B 1795 Hüllbuschlyk; Jb 1795—96, K 1796—97 Hyllbusk-Lyk; TM Hyldebusk-Lyk.

Højkær [*hy·kjə, ˈhy·kjə ˈæɳ·*]. U 1776—86 Hyekier, Hykier; B 1795 Hykier, Nor Hykier; Jb 1795—96 Hykier, Hy-Kier; K 1796—97 Hykier; TM Hykier, Lille Hykier.

Højt [*höj·t*]. U 1776—86 Hoit; B 1795 Høyt, Lildhøyt, Kiobhaue oder Høytlyk, Høytlyk, Høythaue; Jb 1795—96 Hoyt, Lild-Hoyt, Stor-Hoyt; K 1796 Lild-Hoyt; K 1796—97 Hoyt, Stor-Hoit, Lild Hock; TM Hoyt, Store-, Lille Hoyt; I 1912 Hojt. || Højt Hede. U 1776—86 Hoit Heede; B 1795 Stoerhøyt Heedelyk. || Højt Kær. U 1776—86 Høitkier, Hoitkier, Hoit Kier; Jb 1795—96 Hoyt-Kier; K 1796—97 Hoy Kier; TM Hoyt-Kier. — Engareal Syd for Bovlund. Skal muligvis sammenstilles med Bebyggelsesnavne som Løjt, Flovt, Lert etc., hvor -t antagelig er Bestanddel af et Suffiks. Forleddet kunde da være Fuglen. Høg, men ogsaa andre Muligheder foreligger. Jfr. dog Hyet i Fredsted, Gl.-Haderslev S., 3011. „Lild Hock" paa K 1796—97 er s. Lok. som Lild-Hoyt paa K 1796.

Kaadnerholm. U 1776—86 Kaadner Holm, Kaadnerholm. || **Kaadnermark.** U 1776—86 Kaadner Marken. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalveløkke. TM Kalve Lyk. || **Kalvetoft.** TM Kalve Toft.

Katfenne [*æ ˈkadˌfæn·*]. U 1776—86, I 1912 Katfenne; TM Kattefenne, Katfenne. — Navnet sigter antagelig til, at Arealet er meget lille. Der er ingen topografisk Forbindelse med Katfenne i Agerskov; se ovfr.

Kildesig [*kjælˈsiˑx*]. U 1776—86 Kildsiig, Kildsiigs Lykke, Kild-Sieg; B 1795 Kieldsiig; Jb 1795—96 Keeldsiig; K 1796 Keldsiig; K 1796—97 Keelsiig; Lyngby 1859 [*kælˈsi·g*]; TM Kjeldsieg; Fausbøl, Agerskov p. 66 Keldsig. — Ifl. Lyngby en Løkke med Væld i.

Kileløkke. TM Kile Lyk. — Kile, se Indl.

Kirkeland. TM Kirk-Land. || **Kirkesig.** B 1795 Kierksieg; K 1796—97 Kirksiig.

Kosig. U 1776—86 Koesiig, Koe-Sieg, (her?) Toesiig.

Krog [*æ kʀo.x*]. U 1776—86 Krogen; TM Krog. — Krog, se Indl.

Kvindelum [*kvinəlɔm, kviŋəluŋ*]. U 1776—86 Quindlum, Langelund-Have Quindlum Kaldet; B 1795 Quindlumheede; Jb 1795—96, K 1796—97 Quindelum; I 1912 Kvindelum. — Støder op til Kvindelum i Vellerup og til Kvindelum i Bedsted, Bedsted S., 3201; s. d.

Kær [*æ kjæɹˈ*]. B 1795, Jb 1795—96, TM Kier.

Kærgaardsmade. U 1776—86 Kiergaard-Maj, Kiergaards-Maj; B 1795 Kierregaards Mays lyk, Kierregaards Maylyk. — Støder sikkert op til Kærgaard i Agerskov, paa Grænsen til Bovlund. || **Kærløkke.** TM Kier Lyk.

Købhave. U 1776—86 Kiøbe-Haven; B 1795 Kiøbhaue, Kiobhaue oder Høytlyk; Jb 1795—96 Kiobhave; K 1796—97 Kiöbhave. || Købhave Bæk. U 1776—86 Kiøbe-Have Beke; TM Kjöbhavebäck, Kjöbhavebäk; I 1912 Kjøbhavebæk. — Subst. Køb el. Verb. købe.

Langelund Have. U 1776—86 Langelund-Have, Langelund-Have Quindlum Kaldet; B 1795 Langelundhaue; K 1796—97 Langelund-Have; TM Langelund Have. — Sikkert et Areal, der har hørt til Langelund (se ovfr. u. Bebyggelsesnavne), selv om dette ikke grænser op til Bovlund. Paa K 1796—97 er Langelund-Have og Quindelum (se ovfr. u. Kvindelum) to Arealer, der støder op til hinanden. || **Langløkke.** TM Lang Lyk.

Lillekær [*lilˌkjə*]. U 1776—86 Lildkier, Lildkier Eng, Lildkier drav; B 1795 Lildkierlyk, Lildkier Heedelyk, Lildkier Wiesekoppel; K 1796—97 Lild-Kier; TM Lille Kier. || **Lilleløkke.** B 1795 Lildelyk; Jb 1795—96 Lilde-Lyk; TM Lille Lyk. || **Lillemose.** U 1776—86 den lild Mooß; B 1795 Lildemoos; TM Lille Moos.

Længstedal. (Her?) B 1795 Leendall; Jb 1795—96 Längstedall; K 1796—97 Längstdall.

Løkke. K 1796—97, TM Lyk. || **Løkkeager.** TM Lyk Ager. — Løkke, se Indl.

Madeløkke. Jb 1795—96, K 1796—97 May-Lyk; TM Mai, May. — Made, se Indl.

Martin Hansens Løkke [*ma.idɪn 'hansəns ˌlyk*]. TM Martin Hansens-Lyk.

Melkær [*mælkjə*]. U 1776—86 Meldkier, Meldkier dieg; B 1795 Meilkier, Meilkierlyk; Jb 1795—96 Meld-Kier; K 1796—97 Meld Kier, Meld-Kier; TM Meldkier, Midt-, Wester Meldkier. — Adj. jy. meld- „midter".

Middagssted [*æ 'mɛɪəˌsdæj*]. I 1912 Mirrested; TM Middagsted. — Jfr. Middagssted i Løgumkloster Flække, 3118.

Midtgrov. TM Midtgroft, Midtgröft; I 1912 Hykjær-Midtgrov, Haven Midtgrov. || **Midthave.** B 1795 Mitthaue; K 1796—97 Mitt Have, Mitt-Have; TM Midt Have. || **Midtmose.** TM Midt Moos.

Moseager. Jb 1795—96, K 1796—97 Moos; TM Moos, Moos Ager. || **Moseløkke.** TM Moor Lyk; Coupon 1875 Moos-Lyk.

Møllebjærg. Præsteindb. 1638 Mølbierg; U 1776—86 Mølbierg; Jb 1795—96 Möllbierg, Möll-Bierg; K 1796—97 Möll-Bierg; TM Nörre-, Sönder Möllebjerg. || **Mølledam.** — Se u. Branderup, Branderup S., 3075. || **Møllekær Enge** [*'mœl·kjə 'æŋ·*]. || **Møllestrøm.** — Se u. Branderup, Branderup S., 3075. Efter Branderup Mølle sst.

Nederløkke. TM Neder-Lyk.

Nymark. Jb 1795—96 Nyemark, Nye-Mark; K 1796—97 Nye-Mark; TM Nyemark.

Nørreager. TM Nörre Ager. || **Nørreeng.** TM Nörre Eng. || **Nørrehave.** B 1795 Norhaue; K 1796—97 Nörr-Have. || **Nørrekær.** U 1776—86 Nørkier; B 1795 Norkier; K 1796—97 Nörr-Kier; TM Nörre Kier. || **Nørreløkke** [*'nœɹ'əˌlyk*]. B 1795 Norlyk; K 1796—97 Nörre-Lyk; TM Nörre Lyk. || **Nørremark** [*'nœɹ·'maːg*]. || **Nørremose** [*'nœɹ'ə'moːs*]. TM Nörre Moos. || **Nørreskær Bæk.** TM Nörreriiskierbach. — Se u. Nørreskær i Vellerup. || **Nørretoft.** B 1795 Nortoft, Nordertoft; K 1796—97 Nörr-Toft, Nörre-Toft.

Overfælled. TM Over-Fählet. || **Overløkke.** TM Over-Lyk.

Paddedam. U 1776—86 Pad-dammen. — Padde i den sønderjy. Bet. „Frø".

Pebel [*æ pɛv'əl*]. I 1912 Pevvel. — Lille Vandløb. Pebel, se Indl.

Plet [*æ plæt*]. B 1795 Plettagerlyk; Jb 1795—96 Plett-Lyk; K 1796—97 Plett Ager; TM Plet. — Højtliggende Agerjord. Plet, se Indl.

Porskær [*pɔskjə*]. U 1776—86 Poskier, Poskierlyk, Poskierlykken; Jb 1795—96 Pos-Kier; TM Poskier. — Planten. Pors „Myrica gale".

Roddikrønde. B 1795 Räukrönde, Räukrynde, Räukryndeschift; Jb 1795—96 Roykrynde, Royk-Rynde; K 1796—97 Roikrynde; TM Roikrynd; I 1912 Røigrynd, Røigrynbæk. — Eng med Grøfter. Subst. jy. Roddik „rødt vællingagtigt, jærniltet bundfald i grøfter" (Feilb.).

Rojereng. Jb 1795—96 Royer Eng; K 1796—97 Roier Eng; TM Royer Eng. — Antagelig et *Rojer, Plur. af Subst. Roj, hvorom se Indl., der senere er sammensat med Eng. Jfr. m. H. t. den sekundære Plur.-Form paa -er Rojerne i Københoved, Skrave S., 3054.

Rør [*æ rø'əɹ*]. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 259) i Rørene; U 1776—86 Røhr, Røhr Eng; B 1795 Røer Eng; K 1796—97 Rör-Eng; TM Röer Eng, Nörre-, Sönder Röer Eng. || **Rørbæk.** I 1912 Røerbæk. — Planten. Rør „Phragmites".

Sillevang [*'sɛlə̥ˌvɔŋ', 'sɛlə̥ˌvɔŋ· ('sœlə̥-?)*]. B 1795 Seelewanglyk, Seelevanglyk; Jb 1795—96 Sillevang, Sille-Vang; K 1796—97 Sillevang; TM Sillewang. — Planten. Selje „Pil".

Sivflæk. B 1795 Syndersyveflek, Nordersyveflek, Syvefleck auch Krog, Syveflek auch Syndelwaas genannt; Jb 1795—96 Synder-Syveflek, Nörre-Siveflek; K 1796 Siveflek; K 1796—97 Syvefleck. — „Syndelwaas" er en Form af Søndervase; se ndfr. Efterleddet er Subst. Flæk „Plet". || **Sivkrog.** U 1776—86 Sivekrog, Sieve Krog; B 1795 Syvefleck auch Krog, Syvekrog; Jb 1795—96 Sive-Krog, Sivekrog; TM Syvenkrog, Syverkrog. || **Sivløkke** [*'sɨjə'lyk*]. TM Siver Lyk.

Skidenvæld [*'sgiːiən̥ˌvœ'l*]. U 1776—86 Skiiden Vælen, Skiiden Vaelen, Skiiden Væel; B 1795 Skiedenwehl, Skieden Vehl, Skiedenwehld oder Haven-

veylyk; Jb 1795—96 Skiedenwehl, Skiedenvehl; K 1796—97 Skiedenveld; TM Skidenwäld, Sönder Skidenwäld, Sönder Skidenwald. — Eng.

Skoleløkke [*ˈsgo·lˈlyk*]. TM Skole Lyk.

Skotvej. U 1776—86 Skøtveyen, Skøttveyen, Skottveyen. — Jy. Skotvej „mindre Bivej".

Sladkær. Præsteindb. 1638 Hielmsholm eller Slaikier, Slaykier-Aa. — Maa være s. Lok. som Sladkær i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201 (s. d.). Slaykier-Aa er sikkert et andet Navn paa Smedebæk; se u. N.-Rangstrup H., 3070.

Slagbomløkke [*ˈslåsbœmˌlyk*]. — Areal nær Byen ved Vejen til Bovlund Bjærg. Subst. Slagbom „Bom, der kan slaas op og ned" (jfr. ODS).

Slump [*æ slœmb*]. B 1795 Slumpstykker, Slumpkrog; Jb 1795—96 Slumpkroeg, Slump-Krog; K 1796—97 Slump Krog; TM Slump. — Jord, der er udskiftet paa Slump. Jfr. u. Slumpstykke i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201.

Slætenge [*æ ˈslædˌæŋ·*]. U 1776—86 Slet Engene; B 1795 Sleet Eng; K 1796—97 Slet-Eng; TM Slet Eng, Slet-Engkog. — Subst. Slæt „Høslæt".

Smalholt [*smɑl·hœld*].

Smedjepold [*æ ˈsmiːəˌpœl'*]. — Her er en lille Fordybning, hvor man kan finde Slagger (Opt. 1940).

Sorteng. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 259) Sort-Enge; U 1776—86, B 1795 Sort Eng; K 1796—97, TM Sort-Eng.

Sprænblok. K u. A. Spræn-Blok. — Planten. jy. Spræn „Tørstetræ, Rhamnus frangula".

Storeeng. TM Store Eng. || **Storeholm.** U 1776—86 den Store Holm, den Stoere Holm. || **Storehøj.** B 1795 Stoerhylyk; Jb 1795—96 Storhoy-Lyk; K 1796—97 Storhoi-Lyk; TM Store Höi. || **Storeløkke.** TM Store Lyk, (her?) Stude Lyk. — Stude Lyk ligger ved Store Lyk og er vel s. Navn. || **Storemose** [*ˈsdo·əˌmo·s*]. U 1776—86 den store Mooße; K 1796—97 Stor-Moos; TM Store Moos.

Suderauer. 4/11 1568 (LB) Suder-Auer. — Ligger ifl. Dok. mellem Bovlund, Bjerndrup og Visbjærg (i N.-Løgum S., 3117). Terrænet her er sumpet, saa Efterleddet kan ikke være Ordet Ager.

Sønderager. K u. A. Synder Agger; TM Sönder Ager. || **Sønderbæk.** U 1776—86 den sønder Bek. || **Søndereng.** TM Sönder Eng. || **Sønderkær.** U 1776—86 synder Kier; B 1795 Synderkier; K 1796—97 Synder Kier; TM Sönderkier. || **Søndermose** [*ˈsyŋ'əˈmo·s*]. U 1776—86 den Sønder Mooße, Synder Mooße; K 1796 Syndermoos; TM Sönder Moos. || **Sønder-vase.** U 1776—86 Trulses Vey eller den sønder Vaße; B 1795 Syveflek auch Syndelwaas genannt.

Terperkørret [*ˈtæi·bəgˈköi'ə*]. — Paa Grænsen til Ø.-Terp i Bedsted S., 3201. Forleddet er et Adj. eller Indbyggern. Terper, dannet af dette Bynavn. Udtalen [*ˈtæi·bəg*] er sikkert Fejlhøring for [*ˈ*tæi·bə*] paa Grund af det følgende [*k*].

Toftløkke. B 1795 Toftlyke oder Smaaebieriglyke. || **Toftmose.** TM Wester Toftmoos.

Torsmark. Fausbøl, Agerskov p. 72 Thorsmark. — Øst for Byen. Her er fundet Urner og Brandpletter (Fausbøl p. 73).

Transig. U 1776—86 Tran-Siigs; B 1795 Transieglyk; Jb 1795—96 Transiig; Lyngby 1859 [*traŋˈsi·g*]. || Transigsbæk. Lyngby 1859 [*traŋˈsi·gsbæk*]; TM Transikbäck; I 1912 Transsiigsbæk. — Forleddet er snarest Ellipse for Tranebær. Dette Ord kan i Sønderjy. udtales med [*ŋ*]; se Tranebærholm i N.-Løgum S., 3117.

Trekant. TM, Fausbøl, Agerskov p. 72 Trekant.

Troldhave [*ˈtrœlˌˈhåə·*]. U 1776—86 Trold-Have, Troldhave; B 1795 Troelhaue; Jb 1795—96, K 1796—97, TM Troldhave. — Lav Agerjord paa Grænsen til Bedsted Sogn.

Truelsesvej. U 1776—86 Trulses Vey eller den sønder Vaße.

Trædeland. U 1776—86 Trædlandet; Jb 1795—96 Treed-Land; K 1796—97 Treed Land; TM Trädland; I 1912 Treland. — Subst. jy. Træde „Retstrætte, Proces". Ifl. Fausbøl, Branderup-Roost p. 53 kommer Navnet af, at der var Strid om Jorden mellem Branderup Mølle og Bovlund.

Tved [*æ tve'ə*]. U 1776—86 Tved, den Sønder Tved, den Nør Tveed; B 1795 Tweedtlyk, Tweedtlyke, Synder-Tweedtlyk; Jb 1795—96 Synder-Tved, Tved-Lyk, Synder Tved Lyk; K 1796—97 Synder-Tveed; Lyngby 1859 [*æ tve'r*; Plur. *æ tve·r*]; TM Tved. — Tved, se Indl.

Tye. U 1776—86 Quindlum Tye; B 1795 Quindlum Tyenlykke; Jb 1795—96, K 1796—97, TM Tye. — Lavt Areal ved Kvindelum ovfr. Navnet kunde være et glda. *thiū, identisk med oldn. þjó, n. „det tykkeste af Laaret" (Fritzner), her anvendt som Sammenligningsnavn. Tolkningen er dog ganske usikker; der kunde f. Eks. ogsaa erindres om det uforklarede no. Gaardn. Ty (NG XII p. 108).

Tørvediger [*'tö.iə,di·qə*]. B 1795 Torrediger, Thorredigerlyk; Jb 1795—96 Torrediig; TM Törredieg. — Eng Syd for Byen.

Under Bjærg. B 1795 Underbierig, Underbierig oder Fehlet; Jb 1795—96, K 1796—97 Under-Bierg.

Vandblok. Jb 1795—96, K 1796—97 Vandblok. || **Vandsted** [*vaŋsdə'i*]. U 1776—86 Vandsted Eng; B 1795 Wandstedt; K 1796—97 Vandstedt; TM Vandsted.

Vanrad [*'vɔn,ra'i*]. U 1776—86 Vanraad, Van-Raad, Nør-, Sønder Vanraad; B 1795 Wannrad, Wandraad; Jb 1795—96 Vandraad; TM Wonrad, Worrad. — Se u. Vanrad i Arrild S., 3081.

Vase [*æ va·s*]. TM Wassen; I 1923 Vaseng. — Engareal. Vase, se Indl.

Vesterballe Have. U 1776—86 Vesterballe-Have; B 1795 Westerballighaue, Westerballehaue; K 1796—97 Vesterballehave; TM Vesterballe-Have. — Vesterballe er formodentlig Navn paa en Del af Bovlund By. || **Vesterfælled.** TM Wester Fählet. || **Vesterkær.** TM Wester Kier. || **Vesterløkke.** B 1795 Westerlyk; K 1796—97 Vester Lyk; TM Wester-Lyk. || **Vestermark.** B 1795 Westerfelde. || **Vestermose.** TM Wester Moos. — Ikke langt fra Vestertoft Mose og vel oprindelig s. Lok. || **Vestertoft Mose.** B 1795 Westertoftmoos; K 1796—97 Vester Toft Mo[os].

Vindnerløkke. I 1912 Vindnerlyk.

?Væleager. K u. A. Væl-Agger. — Væle, se Indl.

Østerkær. B 1795 Østerkier; K 1796—97 Oster Kier; TM Öster Kier. || **Østerløkke.** B 1795 Østerlyk; K 1796—97 Öster Lyk; TM Oester-Lyk. || **Østermark** [*'jœsdə,ma.ig*]. || **Østermose.** U 1776—86 den Øster Mooße; K 1796, TM Öster Moos. || **Østertoft.** B 1795 Østertoft; Jb 1795—96 Öster-Toft.

Faarhus.

Gade. B 1795, Jb 1795—96 Gade. — Gade, se Indl.

Hodsbøl Hede. K 1795—96 Hodsbyll Heede; Jb 1795—96 Hodsbüll-Heede; TM Hodsbüll-Heide. || **Hodsbøl Mose.** B 1795 Hodsböll-Moos; K 1795—96 Hodsbyll-Moos; TM Hodsbüll-Moor. — Ved Hodsbøl i Agerskov; s. d.

Nørrebjærg. B 1795 Nor Bierig; K 1795—96 Nörr-Bierg, Nörrbierg-Heede; Jb 1795—96 Nörr-Bierg; TM Norderberg, Norderberg-Heide. || **Nørremose.** K 1795—96 Nörr-Moos. || **Nørretoft.** B 1795 Nortoft; K 1795—96 Nörr-Toft; TM Norder-Toft.

Slæfringpold. B 1795, K 1795—96 Slæfring-Pold; TM Sleefring-Pold.

Stenpold. B 1795 Staenhy; K 1795—96, Jb 1795—96, TM Stend-Pold; I 1923 Stenpold.

Sønderager. K 1795—96 Synder-Ager; TM Süder-Acker. || **Sønderhede.** K 1795—96 Synder Heede; TM Süder-Heide. || **Søndermark.** B 1795 Synder- und Westermark. || **Søndermose.** TM Süder-Moor. || **Søndertoft.** TM Süder Toft.

Vestermark. B 1795 Westermark. || **Vestertoft.** K 1795—96 Vester-Toft; TM Wester Toft.

Østerhede. B 1795 Østerheede. || **Østermose.** K 1795—96 Öster-Moos; TM Oster Moor. || **Østertoft.** B 1795 Østertoft; K 1795—96 Öster-Toft.

Galsted.

Aakrog. U 1785—88 Aakroeg, Aaekroegen, Aaekroegene.

Aftægtseng [*æ ˈɑstæjdsˌæŋˀ*].

Bigaard. U 1785—88 Biegaarden. — Indhegning til Bistader.

Birkelund. U 1785—88 Bircklund, Birkelunds-Moeße, Bircklund Moeße; Jb 1795—96, K 1796—97 Birklund-Ager, Birklund-Moos; Lyngby 1859 [*birkloŋ ag·ər*]; TM Birklund Ager, Birklund Moos, Birklund Eng; TGst Birkelund Moor; Gst Birkelund Mose. || Birkelund Sig. U 1785—88 Birklund-Siig, Bircklund-Siig.

Bredeblokke. U 1785—88 Breede Blokke.

Brænager. U 1785—88 Brenager, de Vester-, Øster Breenagger. || **Brænbjærg.** U 1785—88 Brenbierg, Brænbiergs-Vey, Breenbiergs Pold, Brænbiergs-Pold, Brænbiergs Agger, Brænbiergs-Moeße, Brænbiergs Moeßvey; B 1795 Breenbierig pold; Jb 1795—96 Brænbierg, Brænbierg Moos, Brænbierg Heede; K 1796—97 Breenbierg, Breenbierg Heede, Breenbiergs Moos; Lyngby 1859 [*bræ·nbjerə*]; TM Brennbierg, Brennburg, Brennbierg Moos. — Ifl. Lyngby af Planten. Bregne, udt. [*bræˈˀn*]. Var tidligere Hede.

Brændingstykke. U 1785—88 Brendingstyk, Sønder Brendingstyk, Nørr dito. — Subst. Brænding „afbrændt Hedeareal". Jfr. Brændinger ndfr. u. Mellerup.

Bøndernes Løkke [*æ ˈbyŋˈənəsˌlykˀ*].

Damhøj. TM Dammhoi.

Dohøj. Præsteindb. 1638 Dohoi; (her?) U 1785—88 de-hod, de-hoed. — Ifl. Præsteindb. „en høy aggervang" hvortil der knytter sig det bekendte Sagn, at man begyndte at bygge Kirken her, men hvad der blev bygget om Dagen blev om Natten ført til Kirkens nuværende Plads.

?Døvjordsager. U 1785—88 Døvjordsagger, Døejords og Ondsiigs agger. — Forleddet er Adj. døv eller død. Navnet sigter i begge Tilfælde til ufrugtbar Jord; jfr. u. Døvmose i Hørup, Hørup S., 3254.

Faareager [*æ ˈfɑ·ɹˈɑqəˀ*].

Flydemose. Jb 1795—96, K 1796—97 Flye-Moos; Lyngby 1859 [*æ flyˑ·moˑs*]; TM, TGst Fly Moos; Gst Flymose. — Flyde, se Indl.

Fruepold. U 1785—88 Frue-Pold; TM Frue Pol; Fausbøl, Agerskov p. 105 Fruepold. — Ifl. Fausbøl anf. St. skal der have staaet en Borg her; man finder endnu Rester af Teglsten. || **Fruesig.** U 1785—88 Frue-Siig; Jb 1795—96 Frusiig; K 1796—97 Frue-Siig; Lyngby 1859 [*fruˈsiˑg*]; TM Frue Siig. || **Fruevad** [*fʀɔˈvɔj*]. 1707 (Fausbøl, Agerskov p. 20) Fruevad. — Ved Hyrup Bæk paa Grænsen til Bevtoft Sogn og i Nærheden af Fruepold og Fruesig.

Fælleshede. TM Fälles Heede.

Gade. B 1795 Gade oder Toft; Jb 1795—96, K 1796—97 Gade; Lyngby 1859 [*æ gɑˑr*]. — Gade, se Indl.

Galsted Skov. Præsteindb. 1638 Galsted skov. — Se Galsted ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Gammelby Toft. U 1785—88 Gammelby-Tofft; K 1796—97 Gammelby-Toft; Lyngby 1859 [*gaməlby tʊwˑt*]; TM Gammelby Toft; Fausbøl, Agerskov p. 105 Gammelby. — Agerjord Øst for Byen. Her har Galsted tidligere ligget (Lyngby 1859 og Fausbøl anf. St.). || **Gammeljord.** U 1785—88 Gammeljord, det gamle Jord.

Gejlbjærg. B 1795 Gielbierig, Geielbierig fold; Jb 1795—96 Geielbierg, Geielbierg-Ager; Lyngby 1859 [*gɛjˑlbjerə*]. || **Gejlpold.** U 1785—88 Geilpold; Jb 1795—96 Geielpold-Heede; K 1796 Geil-Pold-Heede; K 1796—97 Geiel Pold, Geielpold-Heede; TM Geil Pold. — Planten. jy. Gejl „Gyvel".

Grundtoft. TM Grundtoft.

Grønning. U 1785—88 Grønning i Rüerne. — Grønning, se Indl. || **Grønvej.** U 1785—88 Grønnevey. || Grønvejspold. U 1785—88 Grønneveys Pold, Poldet ved Grønnevej.

Gydestykker. U 1785—88 Gydstykker, de Nørr Gydstykker; Lyngby 1859 [*gyˑstɔlkər*]. — Gyde, se Indl.

Hedeløkke [*æ ˈhe·ˌlyk*]. B 1795 Heede, Heede oder Fehlet. || **Hedevej.** U 1785—88 Heede-Veyen.

Holm. U 1785—88 Holm. — Holm, se Indl.

Holtue. U 1785—88 Holltuud, Holtuud; B 1795 Holtur; Jb 1795—96, K 1796—97 Holltue. — Støder op til Holtue i Rangstrup; s. d.

Hulling. U 1785—88 den Øster Flye og Hullingen til Nørr. — Stednavn?

Hyrdeblok. U 1785—88 Hyrdeblock. || **Hyrdeeng.** U 1785—88 Hyrde-Eng, Hyrde-Engen; K 1796—97 Hyrde Eng; Lyngby 1859 [*æ hi·ræŋ'*]; TM Hyrde Eng.

Hyrup Blok. Jb 1795—96 Hyropblok; Lyngby 1859 [*hy'rop blåk*]. — Efter Nabobyen Hyrup i Bevtoft S., 3073.

Katager. U 1785—88 Katt-Agger.

Kildeager. U 1785—88 Keeldagger, Keeldaggere.

Kirkevej. U 1785—88 Kirkeveyen, den Nørr Kirkevey.

Klavseskær. U 1785—88 Clausses Kier, Clausses Kierr; K 1796—97 Claueses Kier; TM Claussens Kier. || **Klavsestoft.** U 1785—88 Clausses Tofft.

Kokfenne. U 1785—88 Kock-Fenne. || **Kokholm** [*kɔghɔlm*]. U 1785—88 Kockholms Pold, Kackholms-Pold; B 1795 Kakholmheede; Jb 1795—96, K 1796—97 Kokholm; Lyngby 1859 [*kåkhålm*]; TM Kokholm. — Ifl Lyngby et ophøjet Sted med Lyng eller Katteskæg. Fuglen. jy. Kok „Hane".

Korsager. U 1785—88 Korsagger. || **Korspold.** U 1785—88 Korspold.

Kroge. U 1785—88 de Øster Kroege, de veste dito. || **Krogsager.** U 1785—88 Krogsagger, Kroegsagger, Kroegs-Aggers-Moeße; Jb 1795—96 Krogs-Ager; K 1796—97 Krog Ager. — Krog, se Indl.

Kulhusholm. U 1785—88 Kullhuus-Holm. — Subst. ænyda. kulhus „Oplagssted for Kul"; se u. Kulhuse DS II p. 137.

Kærsig. U 1785—88 Kiersieg, Kiersiigs Moeße.

Laaddenhøje. U 1785—88 Lodenhye, Loden Hye, Lodenhye Aggere, Lodenhye Pold; Jb 1795—96, K 1796—97 Laienhoi-Ager; Lyngby 1859 [*laj·ən hy·*]; TM Laienhoi Ager. — Adj. laadden. Ifl. Lyngby „et Stykke Agerland med et Par Gravhøje paa, der have været overgroede m. Lyng".

Langager [*æ ˈlaŋ·ˈaxə*]. U 1785—88 Langagger; K 1796—97, TM Lang Ager. || **Langeng.** Jb 1795—96 Lang-Eng; K 1796—97, TM Lang Eng.

Lilleløkke. Jb 1795—96 Lild-Lyk; K 1796—97 Lild Lyk; TM Lille Lyck.

Lundagre. U 1785—86 Lundagre. || **Lundløkke.** Jb 1795—96 Lund-Lyk; K 1796—97, TM Lund Lyk; Lyngby 1859 [*æ lu·ŋlyk*]; TM Lund Lyk. || **Lundshøj.** U 1785—88 Lunds Høy. || Næst Lundshøj. U 1785—88 Næstlundshøy, Nestlundshøys Pold, Øster nestlundshøy. — Adv. næst „nærmest". Lund, se Indl.

Lyngholm. U 1785—88 Lyngholm eller saakaldede Store Holm. || **Lyngplet.** U 1785—88 Lyng-Plett.

Lænder. U 1785—88 Lænder, de vester Lender, de Øster dito; Jb 1795—96 Lænder; K 1796—97 Leender. — Lænde, se Indl.

Made. U 1785—88 Mayen, May i Hyrde-Eng. || **Madeager.** U 1785—88 May-Agger, May-Agger-Siig. — Made, se Indl.

Mads Hansens Kær. B 1795 Østerkier auch Maz Hansens kier genannt; Jb 1795—96 Mads Hansens Kier; TM Matz Hansens Kier.

Midtløkke. Jb 1795—96 Mitt Lyk; K 1796—97 Vester-Mitt- & Öster Lyk.

Moseland. TM Moorland. || **Mosevejen.** U 1785—88 Moeßveyen, den sønder Moeßvey.

Mundkrig. U 1785—88 Mundkriig. — Subst. jy. Mundkrig „Mundvig" (Feilb.) anvendt som Sammenligningsnavn.

Nylandsager. U 1785—88 Nylands smal og Storagre, Nylands-Agger, Nylandsagger. || **Nymose.** Jb 1795—96, K 1797—98 Nye-Moos; TM Nye Moos; TGst Nye-Moos; Gst Nymose.

Nørreager. TM Nörre Ager, Nörr Ager. || **Nørregade.** U 1785—88 den Nørr Gade. || **Nørrehede.** B 1795 Norheede; K 1796—97 Nörre Heede, Nörr Heede; Lyngby 1859 [*nör'he·*]; TM Nörre Heede. || **Nørrekær** [*nöɔ̈·kjə*]. U 1785—88 Nørrkierholm; Jb 1795—96, K 1796—97 Nörr-Kier; TM Nörre Kier. || **Nørremade.** U 1785—88 nørr May. || **Nørremark.** U 1785

—88 Nørr Marken. || **Nørretoft.** B 1795 Nordertoft; K 1796—97 Nörr Toft; Lyngby 1859 [*æ nör't0wt*].

Ondaare. U 1785—88 Ondodder, Onde Odder. || **Ondsig.** U 1785—88 Ondsiig, Ondsiigs agger; Gst Ondsig. — Adj. ond i Bet. „besværlig, vanskelig".

Povlsager. U 1785—88 Pauls agger, Poulsagger, 10 smaae Pauls agger, Pauls-Agger; K 1796—97 Pauls Ager; Lyngby 1859 [*påw'lsag·ər*]; TM Pauls Ager.

Ravnsbjærg. U 1785—88 Ravnsbierg, Raunsbierg-Agre, Lild Ravnsbierg, Sønder Ravnsbierg; Jb 1795—96 Store-, Lild Rauensbierg; K 1796—97 Store Ravnsbierg, Lild Ravensbierg; Lyngby 1859 [*sto·r raw'nsbjer'ə, lil· raw'nsbjer'ə, raw'nsbjær'ə*]; TM Store Ravensburg, Lille Ravensbierg. — Fuglen. Ravn eller Mandsn. glda. Rafn.

Ronnevæderholm. U 1785—88 Ronneværholm; TM Romwaldt Holm, Romwatt Holm. — Jy. Ronnevæder „Væder" (Feilb.).

Ryder. U 1785—88 Rüerne, det midt Rye. — Ryde, se Indl.

Rødeblokke. U 1785—88 de Røde Blokke.

Rønager. U 1785—88 Rønnagger, Rønnager, Vester Rønnagger; Jb 1795—96, K 1796—97 Rönn-Ager; Lyngby 1859 [*rön·ag·ər*]; TM Rönn Ager. — Af Trænavnet Røn eller maaske af Subst. Røn, oldn. hraun „Stendynge, Stengrund". Stedet støder op til Stengryde ndfr.

Sandager. U 1785—88 Øster-, Vester Sandagger, Sandaggers-Moeße. || **Sandhede.** Jb 1795—96 Sand Heede; K 1796—97 Sand-Heede; TM Sand Heede.

Sivløkke [*'syəs'lyk*].

Skovdam [*'sgås·'dam'*]. U 1785—88 Skovdamm, Skovdamsagger, Skovdamms moeße; Jb 1795—96 Skovdamm-Moos; K 1796—97 Skaudamm Moos; Lyngby 1859 [*skåw·dams mo·s*]; TM Skaudamm Moos; TGst Skaudamm-Moos; Gst Skovdam, Skovdam Mose. || **Skovvej.** U 1785—88 Skovveyen, Skov-Veyen.

Skrædderløkke [*æ 'sgræ.ə'lyk*].

Skrøp. U 1785—88 Skrop. || **Skrøpkær.** U 1785—88 Skropkier; Jb 1795—96, K 1796—97 Skrob-Kier; Lyngby 1859 [*æ skrøpkær'*]; TM Skrop Kier. — Skrøp, se Indl.

Sletengsgab. U 1785—88 Sletengsgab.

Slunde. U 1785—88 Slunden. — Slunde, se Indl.

Smaablokke. U 1785—88 de smaae Blokke. || **Smaakrog.** U 1785—88 Smaaekrogs Agger-Ender.

Smalager. U 1785—88 Smallagger, Nylands smal og Storagre.

Solbjærg. U 1785—88 Sollbierg; Lyngby 1859 [*sol·bjær'ə*]. — Ifl. Lyngby et højtbeliggende Areal. Se u. Solbjærg i Hviding S., 3085.

Sorthøj. U 1785—88 Sorthye, Sorthyes-Aggerland; Jb 1795—96 Sorthoy; K 1796—97 Sorthoi; Lyngby 1859 [*so·rthyj'*]; TM Sorthoi.

Stanggab. U 1785—88 Stanggab. — Se u. Stanggab i Anderup, Stepping S., 3037.

Stengryde. U 1785—88 Steengryd, Midt Steengryd, Steengryds Agger, Steengryds Hye; B 1795 Staengrued, Staengrüed; Jb 1795—96, K 1796—97 Stennegryd; Lyngby 1859 [*stæn·gryr*]. — Støder op til Stengryde i Rangstrup. Se u. Stengryde i Hinderup, Hellevad S., 3202.

Stimose. Jb 1795—96, K 1796—97 Stie-Moos. || **Stivej.** U 1785—88 Stievey.

Storeager. U 1785—88 Stoeragger, Stoere Agger, Vester-, Øster Stoeragger. || **Storeeng.** U 1785—88 Stoer Eng, Stoer Engene, Stoer-Eng-Holm. || **Storegaardshøj** [*'sdo·gœs|hy'*]. U 1785—88 Storgaards-Høy. || **Storeholm.** U 1785—88 Stoer-Holm, den store Holm, Lyngholm eller saakaldede Store Holm. || **Storekær.** U 1785—88 Storkier. || **Storelund.** U 1785—88 Stoer Lund. || **Storeløkke.** TM Store Lyk.

Stripper. U 1785—88 Stripper. — Se u. Strip i Møgeltønder S., 3102.

Stykende. U 1785—88 det Vester stykke eller stykende kaldet; B 1795 Styk Ende oder Westerpart.

Styvel. U 1785—88 Styvel. || Styvelsmose. U 1785—88 Stüvelsmoeße;

Jb 1795—96, K 1796—97 Styvels-Moos; TM Styvels Moos; TGst Styvels-Moos; Guide 1926 [tyvelsmo's]; Gst Styvelsmose. — Se u. Styvel i Rabsted S., 3133.

Sønderager. TM Sönder Ager. || **Søndergade.** U 1785—88 sønder Gaden. || **Sønderkær.** U 1785—88 Sønder Kierr. || **Søndertoft.** Jb 1795—96 Synder-Toft; K 1796—97 Synder Toft; Lyngby 1859 [*æ syŋ'ər tΘwt*].

Taddersæd [*taɫəsə*]. U 1785—88 Tadder-Sæden; Jb 1795—96, K 1796—97 Tadersee; Lyngby 1859 [*æ tar·əsæ*]; TM Tadersee; I 1923 Taddersæ. — Subst. Tadder „Boghvede".

?Torneager. U 1785—88 Taarnagger, Taanaggers Blokke. || **Tornebusk.** U 1785—88 Tornbusck.

Trekant. TM Trekant.

Tøgerskær. Jb 1795—96 Töges-Kier; K 1796—97, TM Töges Kier. — Mandsn. Tøger.

Vendagre. U 1785—88 de Vester Vendagger, de 6 Øster Vendagger. — Formodentlig et oprindeligt Appellativ med Bet. „Forpløjning".

Vesterager. Jb 1795—96 Vesterager, Vester-Ager; K 1796—97 Vester-Ager; TM Wester Ager. || **Vesterblokke.** U 1785—88 de Vester Blokke. || **Vestereng.** TM Wester Eng. || **Vesterflyde.** U 1785—88 den Vester Flye. || **Vestergade.** Jb 1795—96 Vester Gade; K 1796—97 Vester-Gad; TM Vester Gad. || **Vesterhede.** B 1795 Westerheede; K 1796—97 Vester-Heede; TM Wester Heede. || **Vesterkær.** U 1785—88 Vester Kierr, Vesterkier; K 1796—97 Vester-Kier; Lyngby 1859 [*væstər kær'*]; TM Wester Kier. || **Vesterløkke.** B 1795 Westerlyk; K 1796—97 Vester Lyk, Vester-Mitt- & Öster Lyk. || **Vestermark.** U 1785—88 Vester-Marken; B 1795 auf dem Wester felde. || **Vesterpart.** B 1795 Styk Ende oder Westerpart. || **Vestertoft.** U 1785—88 Vester Tofft; K 1796—97 Vester-Toft; Lyngby 1859 [*æ væstər-tåwt*]; TM Wester Toft.

Vojumager. U 1785—88 Vodem Agger, Vodemagger, de 10 Øster Vodemagger. — Jy. Hvoddemsager „Forpløjning".

?Æblekær. U 1785—88 [*Æ ?*]belkier.

Østerager. Jb 1795—96 Öster und Vesterager; K 1796—97 Öster-Ager; TM Oster Ager. || **Østereng.** TM Oster Eng. || **Østerflyde.** U 1785—88 den Øster Flye. || **Østerkær.** U 1785—88 Østerkier, Øster-Kier; B 1795 Østerkier, Østerkier auch Maz Hansens kier genannt. || **Østerløkke.** Jb 1795—96 Öster-Lyk; K 1796—97 Vester- Mitt- & Öster Lyk. || **Østermark.** TM Oster Mark. || **Østertoft.** U 1785—88 Øster Tofft; K 1796—97 Öster Toft; Lyngby 1859 [*æ jøstər tåwt*]; TM Oster Toft.

Gammelskov.

Branderup Mose. Jb 1795—96 Branderup Moos; K 1796—97 Branderup-Moos. — I Vesterhede. Efter Sognebyen Branderup, 3075, der ikke grænser direkte til Gammelskov.

Gammelskov. Præsteindb. 1638 Gammelskov. || **Gammelskov Krat** [*gaməlsgås ˈkrat*]. Lyngby 1859 [*gaməlskåw krat*]; TM Kratt; Gst Gammelskov Krat. || **Gammelskov Mose** [*gaməlsgås ˈmo·s*]. Gst Gammelskov Mose. — Se Gammelskov ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Græsgaard. B 1795 Greesgaard; Jb 1795—96 Græsgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Hedeblok. B 1795 Heedeblok. || **Hedeholm.** Jb 1795—96 Heedeholm. || **Hedetoft.** B 1795 Hehtoft; K 1796—97 Heede-Toft; TM Heedetoft.

Hessel. B 1795 Heissel; Jb 1795—96, K 1796—97, TM Heisel. — Trænavnet Hessel eller Kollektivet glda. hæslæ, n. (i Stedn.) „Hasselbevoksning".

Lillesø [*æ ˈliljəˌsø'*]. || **Lilletoft.** B 1795 Lildetoft, Lildtoft; K 1796—97 Lild-Toft.

Løkke. B 1795, K 1796—97, TM Lyk. || **Løkkesø.** Jb 1795—96 Lyk-Söe; K 1796—97 Lyk Söe; TM Lyk-See. — Løkke, se Indl.

Nytoft. B 1795 Nytoft; K 1796—97 Ny Toft.

Nørrehede. B 1795 Norheede; K 1796—97 Nörr-Heede, Nörre-Heede,

Nörr Heedeland; TM Noerre-Heede, Noerr-Heede. || **Nørretoft.** B 1795 Nortoft; K 1796—97 Nörr Toft; TM Nörr-Toft.

Pæksø. Jb 1795—96 Pek-Söe; K 1796—97 Pek Söe. — Planten. jy. Pæk, Betegnelse for forskellige, mest sværdbladede, Vandplanter.

Sjøv. Jb 1795—96, K 1796—97 Siöv; Fausbøl, Agerskov p. 7 Gammelskovs Sjøv. — Sjøv, se Indl.

Skrøp. Jb 1795—96, K 1796—97 Skrob. — Skrøp, se Indl.

Storesø [*æ ˈsdo·əˌsø'*]. Jb 1795—96 Stor-Söe; K 1796—97 Stör-Söe, Stor-Söe; TM Stor-See.

Stubager. Jb 1795—96 Stob-Ager; K 1796—97 Stob Ager; TM Stob-Ager.

Sønderager. Jb 1795—96, K 1796—97, TM Synder-Ager. || **Sønderhede.** B 1795 Synderheede. || **Søndermark.** B 1795 Syndermark. || **Søndertoft.** B 1795 Syndertoft; K 1796—97, TM Synder-Toft.

Teglovnhøj. Gst Teglovnhøj.

Tingland. B 1795 Tingeland; Jb 1795—96, K 1796—97 Ting-Land. — „Westen in der Heide belegen" (B 1795), altsaa langt fra Tinghøj i Nabobyen Rangstrup.

Tyvevej. TM Diebsweg. — Utvivlsomt samme Vej som Tyvevej i Agerskov, s. d.

Tørvemose Sø. Jb 1795—96 Torremoos-Söe; K 1796—97 Torremoos Söe.

Vesterager. B 1795 Westerager; K 1796—97 Vester Ager. || **Vesterhede.** B 1795 Wester und Norheede; K 1796—97 Vester-Heede.

Viehøj. Gst Viehøj. — Snarest af Adj. hvid, efter Bevoksningens Farve.

Østerager. Jb 1795—96, K 1796—97 Öster-Ager; TM Oester-Ager. || **Østerhede.** B 1795 Øster und Synderheede. || **Østermark.** B 1795 Østermark. || **Østermose.** Jb 1795—96, K 1796—97 Öster-Moos; TM Oester-Moos. || **Østertoft.** B 1795 Østertoft; K 1796—97 Öster Toft; TM Oester-Toft.

Geestrup.

Aabod. U 1770—71 det store Aaebod, det lille Aaboed; U 1777—87 Fælletz Eng eller Aaboed; B 1795 Aboed; K 1796—97 Aabod; TM Aboi. — Subst. jy. Aabod „Erstatning".

Aamade Eng. B 1795 Amai Eng, Aomay Eng langs der norder Aue; Jb 1795—96 Amay-Eng; K 1796—97 Amai Eng, Amei-Eng.

Agerløkke. B 1795 Agerlyk. || **Agermark.** B 1795 Rautoft auch Aggermark genannt.

Arkelhøj. U 1770—71 Archelhye; U 1777—87 Arckelhye, Archelhye, Sønder Archelhye, Sønder-Arkelhøy, Midt Arckelhye, Nørr Archelhye; B 1795 Arkelhy, Arkelshyager; Jb 1795—96 Arkelhoi-Ager; K 1796—97 Arkelhoi Ager; I 1912 Arnkielhøj. — Her har der ifl. I 1912 tidligere ligget en Gravhøj. Sandsynligvis af et Kvinden. svarende til oldn. Arnkatla.

Bejshoved [*bæjsˈhoˈi̯*]. U 1770—71 Beishoved, Leishoid, Leishoid Tuer; U 1777—87 Beishoved, Beidshoved, Beyers Hoved, liden Beyshoved, lild Beidshoved, Store Beishoved, Stoer Beidshoved, Beydshoveds Grob; B 1795 Beishovedtuer, Lang Beishoved, Lildebeishoved; K 1796—97 Beishoved, Lille-Beishoved; TM Beishoved.

Birk. U 1770—71 Birck- og Dyndkier; U 1774—79, K 1796—97, TM Birk. — Kollektivet Birke „Birkebevoksning".

Bjærgager [*æ ˈbjɛɹəˈaqə*]. B 1795 Bierig, Biereager; Jb 1795—96 Bierg-Ager; K 1796—97 Bierg-Ager, Biergager; TM Bjerg Ager. || **Bjærgbuske.** U 1774—79 de Vester Bierg Buske, de vester Bierge-Buscke, de øster dito. || **Bjærgum Bjærg** [*bjɛɹəm ˈbjɛɹ'ə*]. U 1770—71 Biermbierg, Bierm-Bierg; U 1774—79 Biermbierre; U 1777—87 Bierumbierre, Midt Bierrumbierre, Vester Bierrumbierg, Øster Bierrumbierg, Øster Bierrum-Bierre; B 1795 Bierumbierig, Bierum Bierig; K 1796—97 Bierrum-Bierg; TM Bierrum Bjerg. || **Bjærgum Sig.** U 1770—71 Biermsiig; U 1777—87 Bierumsiig. — Dat. Pl. af Bjærg.

Blærreblok. U 1777—87 Blerre-Blok; B 1795 Blerreblok. — Blærre, se Indl.

Branderup Bjærg. U 1770—71, U 1774—79 Branderup Bierg; B 1795 Brandrupbierigagger; K 1796—97 Branderup Bierg; TM Branderup Bjerg. — Støder op til Branderup S., 3075.

Brunstoft [*brœnsˈtåst*]. U 1770—71 Brunstoft, Brunstofft, Bruns Tofft; B 1795 Bronstoft; K 1795—96, TM Brons Toft; I 1923 Brundstoft. || **Brunstoftsforte** [*brœnsˈtåsdəsˈfo·id*]. U 1774—79 Bruus Toftes Foerte. — Mandsn. (Slægtsn.) Brun.

Bulbro. U 1770—71 Boll Broen; U 1777—87 Bollbroe, Bollbroen. — Subst. Bulbro „Bro af Tømmerstokke".

Buskeng. U 1770—71 Busk Eng; B 1795 Busch Eng; K 1796—97 Busk Eng.

Bækkrog. TM Beckkrog.

Bøgeskov [*æ ˈbø·qəˈsgåə*]. U 1770—71 Bygeskov; U 1774—79 Byge-Skov; Jb 1795—96 Bygeskov; K 1796—97 Byge Skov; TM Böge Skov.

Dyndkær [*dø·ŋkjə*]. U 1770—71, U 1774—79 Dyndkier; B 1795 Döenkier; K 1796—97 Dönd-Kier; TM Dönt Kjaer; I 1923 Dyndkær.

Egehøj [*e·qəˈhy'*]. U 1770—71 Egehyes Buske; U 1774—79 Eege-Hoy, Egehye, Egehyes Aggre, dito Blokkene; B 1795 Eggehy; Jb 1795—96 Eegehoi; K 1796—97 Eege-Höi. || **Egeskov.** TM Ege Skov. — Egekrat ved Geestrup omtales af Aagaard p. 289.

Ellemgab. U 1770—71 Ellem Gav. — Vel Trænavnet Elm eller det tilsv. Kollektiv glda. ælmæ (i Stedn.).

Elleskov. TM Ell Skov. — Elleskov ved Geestrup omtales af Aagaard p. 289.

Engblokke. U 1777—87 Eng-Blokke; B 1795 Engeblok. || **Engløkke.** TM Eng Lykke.

?Foleløkke. TM Fol Lykke. — Snarest af Subst. Fole „Hesteplag".

Fælled. B 1795 Norheede oder Fehlet, Westerheede oder sein Fehlet; Jb 1795—96, K 1796—97 Fehled; TM Fälled. || **Fælledsmark.** B 1795 Fehletsmark. — Fælled, se Indl.

Gade [*æ gaˑi*]. B 1795, K 1796—97 Gade; TM Gaade. || **Gadeløkke.** B 1795 Stoertoft oder Gadlyk. || **Gadepart.** B 1795 Gadpart; Jb 1795—96 Gadepart; K 1796—97 Gade-Part. || **Gadetoft.** B 1795 Gadtoft; Jb 1795—96 Gadetoft, Gad-Toft; K 1796—97 Gade-Toft. — Gade, se Indl.

Gammeltoft. B 1795 Gammeltoft; Jb 1795—96 Gammel-Toft; K 1796—97, TM Gammel Toft.

Gejlager. Jb 1795—96 Gaiel-Ager. || **Gejlbjærg** [*ˈgæjəlˌbjɛiˈə*]. U 1770—71 Geilbierg, Gielbierg; U 1777—87 Geilbierg, Nørre-, Sønder-Geilbierg, Geilbierg-Agger; B 1795 Geielbiere, Geielbierig; K 1796—97 Geilbierg, Gaiel Bierg. — Planten. Gejl „Gyvel".

?Grandeløkke. TM Grann Lyk.

Græsgaard. B 1795, Jb 1795—96 Greesgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Gøttrup Sti. U 1770—71 Gøtterup Stie. — Efter Gøttrup i Tislund S., 3072.

Haderslevvej. U 1774—79 Haderslev Vey; U 1777—87 den Haderslev Vey; B 1795 dem sogenannten Hadersleber Weg. — Vejen til Galsted.

Havrebæk. U 1770—71 Haverbecken, Haverbeck, Hafverbeck. — Paa Grænsen til Hyrup i Bevtoft Sogn. || **Havretoft.** C. 1735 (Fausbøl, Agerskov p. 10) Havertoft; U 1770—71 Havre-Tofften; U 1777—87 Havretofften, Haver-Tofften; TM Haver Toft.

Hedeeng. TM Heede Eng. || **Hedeholm.** U 1777—87 Heedeholm, Heede Holm, Heedeholmene. || **Hedeland.** Jb 1795—96 Heedeland; K 1796—97 Heedeland, Heede Land. || **Hedeløkke.** B 1795 Hehlyk, Heelyk; Jb 1795—96 Heede-Lyk; K 1796—97 Heede Lyk; TM Heede Lykke.

Hjortlund. U 1770—71 Hiortlund Agger, Hiortlund Heede; U 1774—79 Hiortlund; B 1795 Iordlund, Iordlundagerland; Jb 1795—96, K 1796—97 Hiortlund, Hiortlund-Heede; TM Hiortlund Lykke; I 1912 Hjortlund Mark. — Støder op til Hjortlund i Rurup, Branderup S., 3075.

Holmkær. U 1770—71 Holmkier, Holm-Kier; U 1774—79 Holmkier; K 1796—97 Holm-Kjer; TM Holm Kjaer. — Holm, se Indl.

Hug [*æ hœox*]. U 1770—71 Hug; U 1774—79 Hug, den Nør Hug-Ende; B 1795 Norhoch, Synderhoch; Jb 1795—96 Synder-Hog, Nörr-Hog; K 1796—97 Nørre-, Synder Hog; TM Nörre-, Sönder Hug. || **Hug Hale.** U 1770—71, U 1774—79 Hug Hale. || **Trinde-Hug.** U 1770—71, U 1774—79 Trind Hug. — Smal Dal med Eng. Jfr. Hugget i Roager S., 3084. Trinde-Hug indeholder Adj. trind „rund".

Hyrdeeng [*'hi·əɹ'æŋ'*]. U 1770—71 Hyrde Eng; B 1795 Hyrde Eng oder Hirten Wiese; K 1796—97 Hyrde-Eng; TM Hyrde Eng.

Hyrup Vad. U 1770—71 Hyrup Vad; B 1795 Hyrup Woed. — Efter Nabobyen Hyrup i Bevtoft S., 3073.

Højmose. Jb 1795—96 Hoi-Moes, Hoy-Moos; K 1796—97 Höi Moos.

Hørgaard [*höiəgœ*]. U 1770—71 Horregaard, Hørregaarden; U 1774—79 Hørre-Gaarden; B 1795 Hörregaard, Horregaard; K 1796—97 Hörre Gaard. || **Hørtoft.** B 1795 Huustoft oder Hörretoft.

Jenstoft. TM Jans Toft; I 1923 Jens' Toft.

Kaadnerskov. U 1774—79, TM Kaadner Skov. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalveløkke. TM Kall Lykke. || **Kalvetoft.** Jb 1795—96 Kalltoft; K 1796—97 Kall Toft.

Kiler. U 1774—79 Kielerne; B 1795, K 1796—97 Kiel.

Kirkevej. U 1770—71 Kirke Veyen.

Klavs Rabes Krog. U 1770—71 saa kaldet Claus Rabes Kroeg.

Kokhave. U 1770—71 Kock Hauge; U 1777—87 Kokke-Have, Kokhave, Kok-Have, Kockhave; B 1795 Kokhaue; K 1796—97 Kockhave, Kokhave; TM Kockhave. — Lille Areal ved Sognegrænsen. Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Langager. U 1770—71 Langagger; B 1795 Langager, Langagerblok; K 1796—97 Lang-Ager; TM Lang Ager.

Lergrav [*æ leɹəgrɑ̊*]. U 1770—71 Leergravene; B 1795 Leeregraf, Leeregrafager, Leeregravager, Leeregrafagerfold; Jb 1795—96 Lirregrav-Ager, Lirregrau-Ager; K 1796—97 Lirregrav Ager; TM Birregrav-Ager.

Lilleløkke. TM Lille Lykke.

Lund. U 1770—71 Lunden, Geestrup Lund; U 1777—87 Lund, Lunden; B 1795 das Buschland Lund genannt; K 1796—97 Lund; TM Lun; I 1912 Gestruplund, Lunden; Gst Geestruplund. — Tildels Kratskov (I 1912). || **Lundende.** U 1770—71, U 1777—87 Lund-Ende; B 1795 Lund Ende, Lunds Ende; K 1796—97 Lund Ende. || **Lundkobbel.** B 1795 Lund kovvel, Lundkoppel. || **Lundkrog.** U 1770—71 Lundkrog, stor-, Lild Lund Krog, Lild Lundkrog; U 1777—87 Lundkroeg, Stoer Lundkroeg, Lild-Lundkroeg, Øster Lundkroeg Blokke, Mellem Lundkrogene; B 1795 Stoer Lund krog, Lilde Lund krog, Lundkrogager; K 1796—97 Stor-Lundkrog, Lilde Lund Krog; TM Lundskrog. || **Lundsbjærg.** U 1770—71 Lunds-Bierg; U 1774—79 Lunds Bierg; B 1795 Lundbierg; K 1796—97 Lundsbierg; TM Lundsbjerg. || **Lundseng.** U 1770—71 Lunds Eng, Lunds Engs Lodd; B 1795 Lunds Eng, Auer-Lunds Eng, Nedder Lunds Eng; K 1796—97 Lunds-Eng, Over-, Nedder Lunds Eng; TM Lunds Eng, Lunds Enge.

Løkke. U 1770—71 Lykken; Jb 1795—96, K 1796—97 Lyk.

Løkkerdal [*lygə'dɑ̊l*]. 1692 (Fausbøl, Agerskov p. 19) Lykerdal; U 1770—71 Lykkerdall, Lykkerdals Heede, Lykkerdalls Heede, Lykker Alls Buske, Lykkerdal Block; U 1777—87 Lykkerdall, Lykkerdalls Block, Lykkerdalsblokke, Lykkerdals-Agger; B 1795 Lykkedall, Lykkedallheede, Lykkedalls Heede; K 1796—97 Lykedall, Lykedall-Heede. — Areal mellem Over- og Neder-Geestrup. Snarest et usammensat Stedn. *Løkker, Plur. af Løkke, hvorom se Indl., med senere tilføjet -dal.

Mandbjærg Løkke. TM Mannberg Lykke. — Efter Mandbjærg i Branderup S., 3075.

Melkær [*mælɣkjə*]. 1687 (Fausbøl, Agerskov p. 19) Meldkjærs; U 1774—79 Meldkier, Meldkier Skift; B 1795 Meilkier; Jb 1795—96 Meldkier, Öster Meld-Kier; K 1796—97 Meld Kjer; TM Meld Kjaer. — Adj. jy. meld- „midter".

Mellemskov. TM Mellem Skov.

Mergelland. TM Mergelland.

Midtby Gade. U 1770—71 Midtbye Gade. — Midtby maa være Navn paa en Del af Geestrup.

Moseeng. U 1770—71 Moos Engs Dam; U 1777—87 Moeß Engs damm, Moeß Engs-Siig; K 1796—97 Moos Eng; B 1795 Mooseng; TM Moos Enge.

Musvang Krog. TM Muuswang-Krog. — Efter Gaarden Musvang i Toftlund S., 3071.

Møllebjærg [*'møl¸bjæi'ə*]. U 1770—71 Mølbierg, Mølbierg dam; U 1774—79 Mølbierre Blok, Mølbierg-Blokke, Blokkene østen Mølbierg, Mølbierg Aggre, Lild Mølbierg, Mølbierg-Dam, Mølbiergdam; B 1795 Möllbierig fold; K 1796—97 Möll-Bierg; TM Mölbjerg.

Nederby Gade. U 1770—71 Nederbye Gade. — Nederby er et andet Navn paa Neder-Geestrup; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nederløkke. TM Neder Lykke.

Nyeng. TM Ny Eng.

Nørreager. TM Nörr Ager. || **Nørreeng.** TM Nörre Eng. || **Nørrefælled.** TM Nörrfälled. || **Nørrehede.** U 1777—87 Nørr Heeder; B 1795 Norheede, Norheede oder Fehlet; K 1796—97 Nörre-Heede; TM Nörre Hede. || **Nørrekær.** B 1795 Norkier; K 1796—97 Nörre-Kier; TM Nörrekiaer. || **Nørreløkke.** U 1774—79 den Nør Lykke; TM Nörre Lykke. || **Nørremark.** TM Nörre Mark. || **Nørretoft.** U 1774—79 Nør Toft; B 1795 Nordertoft, Nortoft; K 1796—97 Nørre Toft; TM Nörre Toft.

Oldemorsblokke. U 1777—87 Oldemoers Blokke. — Se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Overby Gade. U 1770—71 Overbye Gade. || **Overby Toft.** U 1770—71 Overbye Toft. — Overby er et andet Navn paa Over-Geestrup; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Præstenspold. TM Prestens Poll; I 1912 Præstenspold.

Purpyt. U 1770—71 Puurpyt.

Pytager. U 1777—87 Pytt-Agger, Pøttagger, Pytt agger; B 1795 Pottagerfold; Jb 1795—96 Pøtt-Ager; K 1796—97 Pott Ager.

Ribeløkke. TM Ribe Lykke. — Ved Vejen til Ribe.

Roost Bjærg. U 1770—71 Roost Bierg; U 1774—79 Roostbierg, Roostbiergs de lang Aggre. — Efter Roost i Arrild S., 3081. Geestrup støder ikke op til denne By.

Rugtoft [*'råə¸tåəst*]. U 1770—71 Rugtofft, den nør Rugtoft, Nor Rug Toft, Sønder Rugtoft; B 1795 Rautoft, Rautoft auch Aggermark genannt; K 1796—97, TM Rug Toft.

Røverkule. Fausbøl, Agerskov p. 80 Røverkulen. — En Udgravning i Lund. Røvere havde Tilhold her i gamle Dage og havde spændt Snore tværs over Vejen, der stod i Forbindelse med en Klokke i Hulen (Fausbøl anf. St.).

Savkule. K 1796—97 Sau Kuul, Sau Kuel. — Subst. Savkule „Savgrav" (ODS).

Skadbro. Jb 1795—96 Skadbroe.

Skalager. B 1795 Skallager.

Skindersig. U 1770—71, U 1777—87 Skinder-Siig; B 1795 Skiendersiig. — Subst. Skinder „Garver".

Skovløkke. TM Skov Lykke.

Skrøp [*sgrøəp*]. U 1770—71 Skrøb; U 1774—79 Skrøbs Aggre, Skrøbs-Aggre; B 1795 Skröp; Jb 1795—96, K 1796—97 Skröb; TM Skryb, Skryb Lykke. — Skrøp, se Indl.

Slader. U 1770—71 den Vester-, Øster Slaed, det saa kaldede Sladers Ley; U 1777—87 Slader. — Slade, se Indl.

Sleteng [*'slæ·d'æŋ', 'slæ'd'æŋ'*]. U 1770—71 Slet Eng, Slet Enges Heede, Slet Enges Lod; U 1777—87 Slet-Eng, Slet-Enge; B 1795 Sleet Eng, Sleet Engheede; K 1796—97 Slet-Eng, Slet-Eng-Heede; TM Slett Eng, Slett Engsheede. — Adj. slet „jævn".

Slibekrog. U 1770—71 Slibe Krog, Slibe Krogen; U 1777—87 Sliibe-Kroeg, Sliibekroeg, Slibe-Kroeg; B 1795, Jb 1795—96, K 1796—97 Sliefkrog; TM Slifkrog. — Lille Eng ved Fiskbæk. Forleddet er identisk med Sønavnet Slib i Diernæs, Hoptrup S., 3012; s. d. At der her skulde foreligge et glt.

Aanavn, er lidet sandsynligt. Antagelig har der eksisteret et Appellativ glda. *slīp, n. med Bet. „Dynd" el. lgn.

Smalager. U 1770—71 Smal Ager; U 1777—87 Small-Agger; K 1796—97 Small Ager; TM Smal Ager, Small Ager. || **Smalløkke.** TM Small Lykke.

Smedjetoft. U 1777—87 Smedie-Tofften.

Stenblok. U 1770—71 Steenblock; U 1777—87 Steenblokkene, Nørr-, Sønder Steenblokke; B 1795 Staenblock; K 1796—97 Stenn Blok; TM Steenblock.

Stodhestegrav. U 1770—71 Staaehest-Grav; U 1774—79 Staahest Gravene, Staahest-Gravene; B 1795 Stahaestegrav. — Subst. jy. Stodhest „Hingst" (Feilb.).

Storeholm. U 1774—79 Stoer-Holm. || **Storeløkke.** TM Stor Lykke. || **Storetoft.** B 1795 Stoertoft oder Gadlyk.

Stubholm. Jb 1795—96 Stoffholm; K 1796—97 Stoff-Holm. — Agerjord, i Jb 1795—96 Hede.

Susvind Bæk. U 1770—71 Suuswind Beck. || **Susvind Led.** U 1770—71 Suuswind-Leed. || **Susvind Toft** [*'su·svin̥ˌtâst*]. U 1770—71 Suuswind-Toft; K 1796—97 Suusvind Toft; TM Suuswind Toft. — Se Susvind ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Sønderager. TM Sönder Ager. || **Sønderhede.** U 1774—79 sønder Heede, søndre Heede; B 1795 Synderheede; K 1796—97 Synder Heede; TM Sönder Heede. || **Sønderløkke.** TM Sönder Lyk, Sönder Lykker. || **Sønder-mark.** TM Sönder Mark. || **Søndertoft.** B 1795 Syndertoft; K 1796—97 Synder Toft; TM Sönder Toft.

Tillgaardsmark. TM Tillgaardsmark. — Familienavnet Tillgaard, der forekommer i Byen i TM.

Trekant. TM Treekant.

Trædeager [*'træ·əˌi'aqə*]. U 1770—71 Træd Aggers Moose, Trædager Block; U 1777—87 Trædagger, Træd-Agger, Trædagers Blokke, Trædagers Moeße; B 1795 Treedagerblok und Treedager; Jb 1795 Treedager, Treedager-Moos; K 1796—97 Treed-Ager, Treedager-Moos. — Subst. Træde „Retstrætte, Proces".

Vandsted. U 1774—79 Vandsted-Leddet, Vand-Stædet.

Vesterager. TM Wester Ager. || **Vestereng.** U 1770—71 Vester Eng, Vester Enge; K 1796—97 Wester-Eng; TM Wester Eng, Wester-Engs-Heede. || **Vesterhede.** B 1795 Westerheede. || **Vesterkrog.** U 1777—87 Vester Kroeg. || **Vesterløkke.** TM Wester Lykke. || **Vestermark.** TM Wester Mark, Westermark. || **Vestertoft.** U 1774—79 Vester-Toft; K 1796—97 Vester Toft; TM Wester Toft.

Ølkonens Bod. U 1770—71 Øllkones Boed. || **Ølkonens Dal.** Sønderjy. Aarb. 1909 p. 46 Øllekonens Dal. — Paa Grænsen mellem Geestrup og Mandbjærg. Ifl. Sønderjy. Aarb. anf. St. fandtes her tidligere en Kro.

Østerager. TM Öster Ager. || **Østereng.** TM Öster Eng. || **Østerhede.** B 1795 Østerheede; K 1796—97 Oster-Heede; TM Öster Heede. || **Øster-kær.** U 1770—71 Øster-Kier; U 1774—79 Øster Kier, den nørrest Øster-Kiers Lykke; K 1796—97 Öster-Kier; TM Österkier, Öster Kiaer Ager. || **Østermark.** TM Öster Mark, Östermark. || **Østertoft.** U 1774—79 Øster Toft, Øster-Toft; K 1796—97 Øster-Toft; TM Öster Toft.

Goldbæk.

Fælledsløkke. B 1795 Fehletslyk. — Fælled, se Indl.

Gammellandspold. Jb 1795—96, K 1796 Gammellands-Pold; TM Gammelandspold. || **Gammeltoft.** B 1795 Gammeltoft; Jb 1795—96, K 1796 Gammel-Toft; TM Gammeltoft.

Goldbæk. Mejer 1649 Goldbeck; TM, TGst Goldbek; Gst Goldbæk. — Samme Vandløb som Goldbæk i Horsbyg, Egvad S., 3203. Se iøvrigt ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Græsgaard. B 1795 Greesgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Kirkevej. U 1791—92 Kirke-Veyen.

Lillehøj. Jb 1795—96 Lildhoi-Ager und Stykker; K 1796 Lildhöi-Ager; TM Lillhoy-Agger.

Nørreager. Jb 1795—96 Nörr- Vester & Tvorn-Ager; K 1796 Nörr-Ager; TM Nörre-Agger. || **Nørreløkke.** TM Nörre-Lücke. || **Nørremose.** Jb 1795—96, K 1796 Nörr-Moos.

Rundeløkke. TM Runde-Lücke.

Sønderhede. Jb 1795—96 Synder-Hede; K 1796 Synder-Heede. || **Sønderløkke.** TM Sönder-Lücke. || **Sønderpold Hede.** Jb 1795—96, K 1796 Suderpold-Heede; TM Süderpold-Heide.

Tornager. Jb 1795—96 Tvorn-Ager; K 1796 Torn-Ager; TM Tornagger.

Troldbjærg. Jb 1795—96 Troldbierg; K 1796 Trolbierg Heede. — Støder sikkert op til Troldbjærg i Rangstrup, der ligger paa Grænsen til Goldbæk.

Vesterager. Jb 1795—96 Vester & Tvorn-Ager; K 1796 Vester-Ager; TM Wester-Agger.

Østerløkke. Jb 1795—96, K 1796 Öster-Lyk; TM Oster-Lücke.

Langelund.

Blok. Jb 1795—96 Blok; K 1795—96 Blok-Ager. — Blok, se Indl.

Damager Fald. B 1795 Dammagerfold.

Gade. B 1795 Gadelyk; K 1795—96 Gad; TM Gade. || **Gadetoft.** B 1795 Gadetoft; K 1795—96, Jb 1795—96 Gad-Toft. — Gade, se Indl.

Graasten. B 1795 Groosteen.

Hedegaard. B 1795 Heeland oder Heedegaard; K 1795—96, Jb 1795—96, TM Heedegaard.

Langager. B 1795, K 1795—96 Langager; TM Lang-Acker.

Nedereng. B 1795 Nedder Eng.

Nørreager. B 1795 Norager; K 1795—96 Nörre-Ager; TM Norder-Acker. || **Nørrehede.** K 1795—96 Nörre-Heede; TM Norder-Heide. || **Nørretoft.** B 1795 Nordertoft; K 1795—96 Nörr-Toft.

Rullebæk. TM Rullebek, Ruthebek. — Se u. Rullebæk i Hinderup, Hellevad S., 3202. Da det er samme Vandløb som Rojbæk, er Navnet vel blot en Forvanskning af dette, idet Rullebek kan være en Fejllæsning af Ruthebek.

Sønderager. B 1795 Synderager. || **Sønderløkke.** B 1795 Synderlyk. || **Søndertoft.** Jb 1795—96, K 1795—96 Synder Toft.

Trægaard. TM Trägaard. — Se u. Trægaard i Bylderup S., 3134.

Vesterager. K 1795—96 Vester-Ager; Jb 1795—96 Vester Ager. || **Vestermark.** TM Westerfeld.

Østerager. TM Oster-Acker. || **Østerhede.** B 1795 Osterheede; K 1795—96 Öster-Heede; TM Oster-Heide. || **Østertoft.** K 1795—96, Jb 1795—96 Öster-Toft.

Mellerup.

Bjærg. B 1795 Bierig.

Brændinger. K 1795, B 1795, Jb 1795—96 Brenninger. — Agerjord. Antagelig Subst. Brænding i Bet. „afbrændt Hedeareal". Stedet støder op til Østerhede. Jfr. Brænding i Abild S., 3121.

Dalbjærg [ˈdaɬˌbjɛɬˈə].

Faarbjærg [ˈfå·ˌbjɛɬˈə]. K 1795 Faarbierg, Faar-Bierg; B 1795 Faer bierig; Jb 1795—96 Faarbierg; TM Faarburg. — Dyren. Faar eller muligvis glda. *farth, her i Bet. „Færdselsvej". Vejen til Agerskov (jfr. ndfr. u. Ribervej) gaar her over.

Gade. K 1795, Jb 1795—96, TM Gade. — Gade, se Indl.

Gammelpold. B 1795 Gammelpold.

Græsgaard. B 1795, U 1795—97 Greesgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Hedeager. K 1795, Jb 1795—96 Heede-Ager; TM Heide-Acker. || **Hedeland.** B 1795, U 1795—97 Heeland, Heedeland.

Kravlund. B 1795 Kravelund. || Kravlund Bjærg. K 1795 Kraulund-

Bierg; B 1795 Kravelundbierig; TM Kraulund-Berg. — Fuglen. Krage. Jfr. Landsbyn. Kravlund i Tinglev S., 3136.

Langager. K 1795 Lang Ager; B 1795 Langager; TM Landacker.

Lenesager. K 1795 Leenes-Ager; B 1795 Leenesager; Jb 1795—96 Leenes und Oxgaardsiges-Ager. — Maaske af Kvinden. Lene.

Lundvej. B 1795 Lundweg. — Vejen til Langelund?

Løkke. B 1795, Jb 1795—96 Lyk; TM Lük. — Løkke, se Indl.

Muspyt Sig [*mu·sbəd ˈsi'x*]. K 1795 Muspöttsiig Ager; B 1795 Muuspöttsiegager; Jb 1795—96 Muspöttsig; TM Muuspottsiig Acker. — Se Muspyt ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nytoft. B 1795 Nytoft.

Nørrehede. K 1795, Jb 1795—96 Nörr-Heede; TM Norder-Heide. || **Nørretoft.** K 1795 Nörr-Toft, Norr Toft; B 1795 Nortoft; TM Norder-Toft.

Oksgaardesig Ager. K 1795 Öger-, Leenes & Oxgaardsiig-Ager; B 1795 Ausgaardsiegager; Jb 1795—96 Oxgaardsiges-Ager. — Se Oksgaarde ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Potager. K 1795 Pott Ager; B 1795 Pottager; TM Pottacker. — Navnet kan komme af, at man har taget Ler til Potter her.

Ribervej. B 1795 Ribber Weg. — Maa være Vejen til Agerskov, en Del af den gamle Vej fra Flensborg til Ribe.

Sandager. K 1795 Sand-Ager, Sandagerne.

Stenbjærg [*ˈsdɛn‿bjɛi'ə*]. — Støder op til Skinbjærg i Vellerup og er utvivlsomt Fejl for dette Navn.

Storeløkke. TM Storlük.

Søndermark. TM Süder-Feld. || **Søndertoft.** K 1795 Synd. Toft; B 1795 Syndertoft; TM Süder-Toft.

Tidselager [*ˈtisəl‿aqə*]. K 1795 Tidsel Ager; B 1795 Tidselager.

Tværager. K 1795 Tver Ager; B 1795 Twerager.

Tøndervej. B 1795 Tonder Weg, den Tonderschen Weg. — Antagelig Vejen mellem Faarhus og Oksgaarde.

Vagthusblok. B 1795, U 1795—97 Wachthuusblok. — Jfr. u. Vagthusbjærg i Kelstrupskov, Holbøl S., 3231.

Vesterbjærg. K 1795 Vester-Bierg; TM Wester Berg. || **Vesterhede.** K 1795 Vester-Heede; Jb 1795—96 Vester und Nörr-Heede; TM Wester-Heide. || **Vesterløkke.** K 1795 Vester Lyk; B 1795 Westerlyk. || **Vestertoft.** K 1795 Vester Toft; TM Wester-Toft.

Vojemager. K 1795 Voyem-Ager; B 1795 Vauenager, Vauemager; Jb 1795—96 Voyemager, Voyem-Ager. — Jy. Hvoddemsager „den tværpløjede ager for enden af de lange agre, pladsen, hvor ploven vender" (Feilb.).

Øger. K 1795 Öger, Öger-Ager; B 1795 Øger; Jb 1795—96 Öger. — Plur. af Subst. Øge, antagelig om et nyt Stykke, der er lagt til en Mark; se DS I p. XII.

Østerhede. K 1795, Jb 1795—96 Öster-Heede; TM Oster-Heide. || **Østermark.** TM Oster-Feld.

Muspyt.

Faareklemme. TM Faareklemme. — Lille Stykke Agerjord ved Vejen til Goldbæk. Støder op til Østerhede ndfr. Formodentlig et spøgende Navn paa en snæver Passage (jfr. det oftere forekommende Hundeklemme) eller paa et Sted, hvor der er daarlig Græsning til Faarene. Smlgn. Faareperse i Rurup, Branderup S., 3075.

Gravede Agre. TM de gravede Agger. — Partcp. af grave i Bet. „forsyne med Grøfter, indgrøfte".

Lilleløkke. TM Lille-Lükke. || **Lilletoft.** B 1795 Lidentoft.

Nørreager. TM Nörre-Agger. || **Nørremark.** TM Norderfeld. || **Nørretoft.** K 1795—96 Nörre Toft; Jb 1795—96 Nörr-Toft.

Ravnsbjærg. K 1795—96 Rauens-Bierg; Jb 1795—96 Ravensbierg. — Fuglen. Ravn eller Mandsn. glda. Rafn.

Sprænager. B 1795 Spreenagerfold; K 1795—96 Spregen Ager; Jb 1795—96 Spregen-Ager. — Sønderjy. Spræn „Rhamnus frangula, Tørstetræ".

Storetoft. TM Storetoft.

Sønderhede. K 1795—96 Synder-Heede; Jb 1795—96 Synder- & Öster-Heede. || **Søndermark.** TM Süderfeld. || **Søndermose.** K 1795—96 Synder-Moos. || **Søndertoft.** B 1795 Syndertoft; K 1795—96 Synder Toft; TM Südertoft.

Vandsted. TM Wandsted, Wandstedt.

Vesterhede. B 1795 Westerheede; K 1795—96 Vester-Heede. || **Vestermark.** TM Westermark.

Østerager. B 1795 Østeragerfold; K 1795—96 Öster-Ager. || **Østerhede.** B 1795 Osterheede; K 1795—96 Öster-Heede; TM Oster-Heide, Osterheide. || **Østerløkke.** TM Oster-Lükke. || **Østermark.** TM Osterfeld. || **Østermose.** K 1795—96 Öster-Moos. || **Østerpold.** K 1795—96, Jb 1795—96 Öster-Pold.

Nitriskær.

Bjærgager. Jb 1795—96 Bierg-Ager; TM Bierg-Acker.

Gadetoft. B 1795 Gadtoft; Jb 1795—96 Gad-Toft. — Gade, se Indl.

Gejlbjærg. K 1795—96 Gaiel-Bierg; Jb 1795—96 Gaielbierg; TM Gaiel Berg. — Planten. jy. Gejl „Gyvel".

Hedeland. Jb 1795—96 Heedeland.

Løkke. B 1795 Lyk Eng; K 1795—96, TM Lyk. — Løkke, se Indl.

Magereng. B 1795, K 1795—96 Maver Eng; Jb 1795—96, TM Maver-Eng.

Moseryndel. K 1795—96, Jb 1795—96 Moos Ryndel.

Nørrehede. K 1795—96, TM Nörre-Heede.

Skindersig. B 1795 Skiendersieg, (her?) Syndersiegager; K 1795—96 Skindersiig, Skindersiiges-Ager, Skindersiigesmoos; TM Skindersiig. — Subst. Skinder „Garver". Ved Grænsen til Geestrup og støder sikkert op til Skindersig i denne By.

Sønderhede. B 1795 Synder und Østerheede.

Vesterhede. B 1795 Wester und Norheede; K 1795—96 Vester-Heede.

Østereng. B 1795 Øster Eng; K 1795—96 Öster-Eng; TM Oester-Eng. || **Østerhede.** K 1795—96 Öster-Heede; B 1795 Østerheede; Jb 1795—96 Öster-Heede; TM Oester-Heede.

Oksgaarde.

Bromade [*brœ'maj'*, *æ brœmaj*]. TM Bromai. — Ved Vejen til Svejlund.

Hedeland. B 1795 Osterheedeland; Jb 1795—96 Gammel-Heedeland; K 1795—96 Gammel Heedeland.

Lorensager. TM Lorens's Agger, Wasser am Lorens Agger.

Lundsager [*'luŋs|aqə*].

Nørreager [*'nöi|aq'ə*, *'nöi'|aq'ə*]. B 1795 Nor ager; K 1795—96 Nörre Ager; Jb 1795—96 Nörr und Vester-Ager; TM Nörre-Agger. || **Nørrehede.** B 1795 Nor und Westerheede; K 1795—96 Nörre Heede; Jb 1795—96 Nörr, Vester und Öster-Heede; TM Norderheide.

Pletter. B 1795 Lilde Pletter, Stoer Pletter; K 1795—96 Plett; TM Osterplet, Westerplet. — Agerjord. Plet, se Indl.

Ryndel. TM Rünnel. — Ryndel, se Indl.

Savgrave [*'såə·'grå:ə*]. — Ifl. Traditionen er Navnet et *Sovegrave og kommer af, at en Bonde fandt sin Dreng sovende her, mens Køerne gik i Kornet, og pryglede ham til Døde (Opt. 1940). Snarere dog Subst. Savgrav „Grav til at save i", skønt der ikke nu er Skov i Nærheden.

Søndertoft [*æ 'syŋə|tåst*]. TM Söndertoft.

Vesterager. B 1795 Westerager; K 1795—96 Vester-Ager. || **Vestertoft** [*væsdətåst*]. TM Westertoft.

Østerager. B 1795 Østerager; K 1795—96 Öster Ager. || **Østertoft.** B 1795 Østertoft; K 1795—96 Oster-Toft.

Rangstrup.

Aakrog. B 1795 Aakrog.

Baalsted [*æ bå·ɫsdəj*]. B 1795 Bahlstedt, Bahlstedtlyk; K 1795—96 Bahlsted; Jb 1795—96 Bahlsted, Bahlstedt; TM Balstedt, Balstedt Moose. — Se Baalsted ovfr. u. Bovlund.

Bisplund. B 1795 Bisplundfold; K 1795—96 Bisplund Ager; Jb 1795—96 Bisplundager. — Subst. Bisp. Biskoppen i Ribe havde i det 13. Aarh. Gods i Rangstrup (RO p. 12).

Bjærg [*ˈsyŋˈəˌbjɛɾˈə*]. B 1795 Biere, Bierig, Bierig- oder Enge Weg; K 1795—96 Bierre Ager; Jb 1795—96 Bierg-Ager; TM Bierg, Bierre Ager.

Bjørnskov. 1540 (Fausbøl, Agerskov p. 9) Bjørneskov. || Lange-Bjørnskov. K 1795—96 Langbiörnskau, Lang Biörnschau; Jb 1795—96 Langbiörnskau; TM Lang Biörnskov Heede, Lang Biörnskov Ager. || Stakket-Bjørnskov. B 1795 Stakketbiørnskov; K 1795—96 Stakket-Biörnschau. || Bjørnskov Mose. K 1795—96 Biörnskov Moos; Jb 1795—96 Biørnskov-Moos.

Blokpold. K 1795—96 Blok Pold; Jb 1795—96 Blokpold. — Blok, se Indl.

Bodbjærg. B 1795 Buedbierig; K 1795—96 Boed-Bierg, Boedbierg-Heede; Jb 1795—96 Boedbierg, Boedbierg-Heede; Gst Boldbjærg. — Subst. Bod „Skur, Hytte".

Brede. TM Brede.

?Bæksig. B 1795 Norkier auch Bek Zed. — Efter Beliggenheden snarest Fejl for *-sig. Nørrekær støder op til Ondsig.

Dodager. B 1795 Dued und Kampager Integt, Synderduedager, Norduedager, Doedager; K 1795—96 Nörr-, Synder Doedager; Jb 1795—96 Doedager. — Agerjord nær Byen, mellem Korsmose og Hundemose.

Drav [*æ dɾɑs*]. B 1795 Drav; K 1795—96 Drav, Drav Heede; TM, Gst Drav. — Drav, se Indl.

Elkærpold, Trinde-. B 1795 Treen Elkierspold; K 1795—96 Trind Ellkier Pold. — Adj. trind „rund".

Fenne. B 1795, K 1795—96, TM Fenn. — Fenne, se Indl.

Floager. B 1795 Floager, Floaager, Flooager, Floager Integt; K 1795—96 Flaa Ager; Jb 1795—96 Flaa-Ager; U 1795—98 Flaager; TM Flaa Ager. — Flo, se Indl.

Flydeager. TM Fly Ager. || **Flydeblok.** B 1795 Flyeblock, Flyblok; K 1795—96 Fly Blok Heede, Flye Blok Heede; Jb 1795—96 Fly-Blok. || **Flydemose** [*ˈfly·ˈmo·s*]. K 1795—96 Fly Moos, Flye Moos; Jb 1795—96 Flymoos; TM, TGst Fly Moos; Gst Fly Mose. — Flyde, se Indl.

Frihed. TM Freiheit.

Fælledsmade. B 1795 Felletsmay. || **Fælledstoft.** B 1795 Felletstoft. — Fælled, se Indl.

Gadeløkke. K 1795—96 Gade; TM Gaarde Lücke, Gaarde Lükke; I 1923 Gade Løkke. — Gade, se Indl.

Gammelhøj Mose. K 1795—96 Gammelhoi Moos, Gammel Hoimoos, Gammel Hoimoos-Heede; Jb 1795—96 Gammelhoi Moos, Gammelhoimoos-Heede. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Højmose ndfr.

?Gedeager. B 1795 Gierager; K 1795—96, Jb 1795—96 Gied-Ager.

Gejlbjærg. TM Geil Bierg. — Planten. jy. Gejl „Gyvel".

Goldbæk Mose. U 1795—98 Goldtbekmoos. — Her eller i Goldbæk? Se Goldbæk ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Gransø. K 1795—96 Grannsee, Grannsæ; Jb 1795—96 Grannsee; TM Granesee, Gransee; I 1923 Gramsø. — Højtliggende Agerjord paa Grænsen til Agerskov, omgivet af Kirkemose. Efterleddet kan maaske være en svækket Form af -høj.

Grimmose [*gɾɛmœs*]. B 1795 Grimmoos, Nor-, Synder Grimmoos, Synder Grimmoos, Nor Grimmoos Eng, Himmeres krog auch Synder Grimmoos genannt; K 1795—96 Grimm Moos, Nörr-, Synder Grimm Moos; TM Grimm Moos, Grim Mooseng; Gst Grimmose. — Paa Grænsen til Strandelhjørn i Bevtoft S., 3073. Denne By hørte tidligere til Sønder-Rangstrup Herred,

saaledes at Grimmose ligger paa den gamle Herredsgrænse. Af Subst. glda. grīmæ „mærke i træ" (Kalkar), her vel i Bet. „Grænse" el. „Grænsemærke"; jfr. Modéer, Färdvägar och sjömärken p. 65 ff.

Græsgaard. Jb 1795—96 Greesgaard; TM Gresgaard, Grasgaard; I 1923 Græsgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Harke. B 1795 Harkenschift, Harken Wiese; K 1795—96 Harker, Harkerne; Jb 1795—96 Harker; U 1795—98 Harken-Wiesen; TM Harke. — Eng. Støder op til Harke i Rangstrupgaarde. Subst. jy. Harke „en hårdbundet, tør eng" (Feilb.).

Havreland. K 1795—96, Jb 1795—96 Haver Land.

Havsted Toft. TM Havstedt Toft. — Se Havsted ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hedeager. TM Heede Ager. || **Hedekobbel.** TM Hede Koppel. || **Hedeland.** B 1795 Heeland, Synderheeland; K 1795—96 Synder-, Nörr Heedeland; TM Heede Land. || Hedelandsdige [*æ ˈhe·lənsˌdi·x*]. || **Hedeløkke.** TM Heede Lükke.

Himmereskrog. B 1795 Himmeres krog auch Synder Grimmoos genannt; TM Himmelrigskog. — Muligvis et opr. *Himmerigskrog; jfr. det oftere forekommende Himmerig.

Hodsbøl. TM Hosbüll. || Hodsbøl Hede. TM Hosbüll Heede. || Hodsbøl Mose. U 1795—98 Hoxböllmoos. — Ved Hodsbøl i Agerskov; s. d.

Hok. B 1795 Hok beim Hause; Jb 1795—96 Hock; TM Hook. — Hok, se Indl.

Holmeng. B 1795, K 1795—96 Holm Eng. — Holm, se Indl.

Holtue. B 1795 Holtue; K 1795—96 Holtue, Holltue; Jb 1795—96 Holltue. — Eng. Støder op til Holtue i Galsted. Forleddet er jy. Hol „Hul". Holtue er en oftere forekommende Sammensætning.

Hundehede. K 1795—96 Hund Heede. || **Hundeland.** K 1795—96 Hund Land. || **Hundemose** [*ˈhuŋ·ˌmo·s*]. B 1795 Hundmoos; K 1795—96 Hund Moos; Jb 1795—96 Hundmoos; TM Hund Moos. — Der er topografisk Forbindelse mellem disse Lokaliteter. Hundemose var tidligere daarlig Mosejord (Opt. 1940). Navnet er da antagelig nedsættende. Jfr. Brugen af Hundekød om daarlig, løs Tørvejord.

Hyrdeeng. B 1795 Hirten Wiese, Hyrde Eng oder Hirten Wiese Mallemshaal genannt; K 1795—96 Hyrde Eng.

Høgerede. B 1795 Høy reeh Eng; K 1795—96 Hoegree, Höegree; Jb 1795—96 Höegree. — Eng.

Højbjærg. TM Hoi-Bierg. || **Højmose.** K 1795—96 Hoi Moos; Jb 1795—96 Hoy-Moos; TM Hoi Moos; Gst Højmose.

Indvang. B 1795 Indvang; K 1795—96 Ind Vang.

Kaarbjærg [*ˈkå·ɫˌbjɛɹˀə*]. K 1795—96, Jb 1795—96 Kaarbierg; U 1795—98 Kaardbierg, Kaarbierg; Fausbøl, Agerskov p. 105 Kaarbjerg. — Agerjord, der skraaner ned mod en Eng umiddelbart Nord for Byen. Forleddet kunde maaske være Mandsn. glda. Kāri (DgP). Til Stedet er knyttet et Sagn om en gammel Kone, der sidder i en Høj og spinder (Fausbøl anf. St.). Sagnet er aabenbart forvansket. Det maa oprindelig være en Kone, der karter.

Kampager. B 1795 Kampager, Kampager Integt; K 1795—96, TM Kamp Ager. || **Kamphale.** B 1795 Kamphael, Kamperhael; K 1795—96 Kamphal, Kamphal Heede, Kamp-Heede; Jb 1795—96 Kamphal-Moos; U 1795—98 Kamperhal, Kamphal moes, Kamperhaelmoos; TM Kamphal Heede. — Ved Kampager. Kamp, se Indl.

Kirkemose [*æ ˈkiˌi·gˈmo·s*]. B 1795 Kierkemoos; K 1795—96 Kirk Moos, Kirkmoos Heede; TM Kirkmoos, Kirkmoos-Heede; TGst Kirke-Moos; Gst Kirkemose.

Klashede. B 1795 Claasheede, Klasheedeblok; K 1795—96 Klas Hede, Klas Heede Block, Klas Heede Blok; Jb 1795—96 Klasheede-Blok; TM Klas Heede, Clas Heede. — Af Mandsn. Klavs.

Korsmose [*kɔsˈmo·s*]. B 1795 Korsmoos; K 1795—96 Kors Moos; Jb 1795—96 Korsmoos; TM Kors Moos; Gst Korsmose. — Subst. Kors.

Krat. B 1795 im sogenannten Krat. || Krat Hede. K 1795—96, Jb 1795—96, TM Kratt Heede.

Kærager. TM Kjer Ager. || **Kærløkke.** TM Kier Lükke.

Langager. B 1795 Langager, Nor-, Synder Langager; K 1795—96 Langager, Nörr Langager. || **Langhede.** B 1795 Lang oder Norheede. || **Langtoft.** B 1795 Langtoft; K 1795—96 Lang-Toft; TM Lang Toft.

Lergravager. B 1795 Leeregravager; K 1795—96 Lirregrau Ager; TM Lehmkuhl.

Lillebjærgvej [*lilbjɛɹə'væj*]. || **Lillemose.** TM Lille Moos. || **Lilletoft.** TM Lille Toft.

Lindetoft [*æ le·ntåst*]. B 1795 Leentoft auch Lindtoft, Leentoft, Lindtoftagerfold; K 1795—96 Leen-Toft, Leend-Toft; Jb 1795—96 Leentoft; TM Leen Toft. — Trænavnet Lind. Udtalen med [*n*] maa være forvansket.

Lundager. TM Lun Ager. || **Lundhede.** K 1795—96 Lund Heede; Jb 1795—96 Lund-Heede. — Lund, se Indl.

Lysemose ['*ly·s'mo·s*]. K 1795—96 Lysmoos-Heede; Fausbøl, Agerskov p. 6 Lysmosen. — Ifl. Sagnet er her en Skat begravet; „der brænder en Ild over den" (Fausbøl anf. St.). Jfr. i øvrigt Lysemose, Tønder Lands., 3101. || **Lysevraa.** B 1795 Lyswraa, Lyswraaheede; K 1795—96 Lys-Vraa, Lysvraa, Lysvraa Heede; Jb 1795—96 Lysvraa, Lyswraa, Lysvraa-Heede; Fausbøl, Agerskov p. 5 Lysvraa. — Til Stedet er knyttet et Sagn om Skattegravning (Fausbøl p. 5 f.). Formodentlig har der med Sagnet været forbunden den samme Forestilling som ved foregaaende Navn.

Made [*maj'*]. B 1795, K 1795—96 May; TM Mai; Gst Maj. — Made, se Indl.

Mallemseng. K 1795—96 Mallems Eng; Jb 1795—96 Mallems-Eng. || **Mallemshale.** B 1795 Hyrde Eng oder Hirten Wiese Mallemshaal genannt; U 1795—98 Mallemshal. || **Mallemskrog.** B 1795 Mallems Krog. — Mallems- er sikkert Gen. af et ældre *Malholm; Mallemseng støder op til Holmeng ovfr. Forleddet er Subst. Malm „Myremalm" eller maaske glda. *mal „Sten, Grus" (se u. Malsland i Seem S., 2707).

Mattesbjærg. K 1795—96 Matteses Bierg; Jb 1795—96 Matteses-Bierg; TM Matteses Bierg. || **Mattesmose.** B 1795 Mattesesmoos, Matteses oder Siøvet Moos; U 1795—98 Matteses oder Siövetmoos. — Mandsn. Mattes. Jfr. u. Mattesmose i Bylderup S., 3134.

Midtbjærg. K 1795—96, Jb 1795—96 Mitt Bierg. || **Midtforte.** B 1795 Mitfort, Mitforte. || **?Midtløkke.** TM Möll Lükke, Mitt Lükke.

Møsthoved [*æ 'mø̥sd,ho'j, 'mø·sd,ho'j*]. B 1795 Møsthoved, Møsthovedager; K 1795—96 Möst-Hoved, Nörr Mösthoved Heede, Östen Mösthoved; Jb 1795—96 Mösthoved; U 1795—98 Mösthovet; TM Möst-Hoved, Most-Hoved, Möst-Hoved-Heede; Gst Møsthoved. — Bakke Sydvest for Byen. Om Møst- i Stedn. se F. Dyrlund i DSt 1911 p. 102 ff.; ifl. Dyrlund er Ordet beslægtet med Verb. miste. Formelt kunde Forleddet iøvrigt her være Partcp. af Verb. sønderjy. møse „knuse".

?Nederskov. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 259) Nedskou (forte Nødskou); B 1795 Needskov, Naedskov, Nedskovager, Nedskovblok, Naedskovmoes; K 1795—96 Nedskau Ager, Nedderschau-Ager, Nedskau Heede, Nedderschau-Heede; Jb 1795—96 Nedskau, Nedskau-Heede; TM Nederskov, Nedderskau Ager, Nedskau Heede.

Nørreager. B 1795, Jb 1795—96 Nörr-Ager. || **Nørrehede.** B 1795 Lang oder Norheede; K 1795—96 Nörr Heede. || **Nørrekær** [*nöikjə*]. B 1795 Stäengryed oder Norkier, Norkier auch Bek Zed; K 1795—96 Nörr Kier, Nörr-Kier; TM Nörre Kier; Gst Nørrekær. || **Nørreløkke.** TM Nörre Lükke. || **Nørremark.** B 1795 Normark Integt, Norderfelds Akkerland; TM Nörre Mark. || **Nørretoft.** B 1795 Huustoft oder Nortoft, Nor- oder Huustoft, Nordertoft; K 1795—96 Nörr Toft; TM Nörre Toft.

Ondsig Mose. K 1795—96 Undsiig-Moos, Undesiig Moos; U 1795—98 Uendsigmoos. — Ved Ondsig i Galsted; s. d.

Pletager. B 1795 Plettager. — Plet, se Indl.

Præstehede. K 1795—96 Preest Heede. || **Præstehøj** ['*præ·sd,hy'*]. Jb 1795—96 Præsthoi; U 1795—98 Praesthoi; TM Prest Hoi; Gst Præsthøj. || **Præsteland.** B 1795 Präestland; K 1795—96 Preest Land. — Syd for Byen. Der er topografisk Sammenhæng mellem de tre Lokaliteter.

Rangstrup Skov. Præsteindb. 1638 Rangsterup skow. — Se Rangstrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Rugbjærg. VSK Rovbierg; Oldekop Rovberg.

Rødsten. K 1795—96 Rödesteens Heede; Jb 1795—96 Rödesteens-Heede; TM Rosteen Ager.

Røreng [*ˈrø·əˌræŋˀ*]. B 1795 Røhr Eng, Røer Eng; K 1795—96 Rör-Eng; TM Böreng, Röreng; Gst Røreng. — Planten. Rør „Phragmites".

Sandager. B 1795, K 1795—96 Sandager; U 1795—98 Sandagermoos.

Savkulepold. B 1795 Sagekuulpold. — Subst. Savkule „Savgrav" (ODS).

Sivkrog Mose. K 1795—96 Sivekro-Moos; Jb 1795—96 Sievekrogmoos.

Sjøvet. U 1795—98 Siövet. || Sjøvet Hede. K 1795—96 Siövet Heede; TM Siövet Heede, Siövet Heede Ager. || Sjøvet Mose [*ˈsjæs'ət ˈmo·s*]. B 1795 Matteses oder Siøvet Moos; K 1795—96 Siövet Moose; U 1795—98 Sivetre-Moos, Matteses oder Siövetmoos; TM Siövet Moos. || Sjøvet Pold. B 1795 Siøvetheedepold; K 1795—96 Siövet Heede Pold, Siövet Pold; Fausbøl, Agerskov p. 13 Sjøvet Pold. — Sjøvet er sikkert sammensat af glda. siö „Sø" og glda. with „Skov" (se Indl. u. Ved). Jfr. ovfr. u. Gransø.

Skifteland. B 1795 Skeutland; K 1795—96 Skift-Land; Jb 1795—96 Skiftland. — Agerjord lige ved Byen. Forleddet er snarest Partcp. af Verb. skifte; jfr. u. Skifteland i Hostrup S., 3131.

Skovbjærg. B 1795 Skovbierg, Skovbierig Integt, Skovbierigager, Skovbierig Stykker; K 1795—96 Skov-Bierg, Skovbierg Ager. || **Skovdam.** B 1795 Skovdamm; K 1795—96 Skov Damm. || Skovdam Hede [*sgåsdam ˈheˑ*]. K 1795—96 Skaudamm Heede; Jb 1795—96, TM Skaudamm-Heede; Gst Skovdamhede. || **Skovland.** Jb 1795—96 Skauland, Skaulands-Heede; K 1795—96 Skaulands-Heede.

Spange [*æ sbɔŋˑ*]. B 1795 Spang Eng, Spang eine Wiese; K 1795—96 Spang; Jb 1795—96 Spang Eng; TM Spang; Gst Spange. — Eng, omgivet af Grøfter. En Markvej fører hertil. Spang, se Indl.

Spjæld [*sbjoˑlˀ*]. B 1795 Norspiol, Synderspiol, Spiolager, Norspiolager, Synderspiolager; K 1795—96 Spiol, Nörr Spiol; TM Spiol; Gst Spjold. — Plur. af Spjæld, hvorom se Indl.

Starkrog. B 1795 Staer krog; K 1795—96 Star Krog, Sterr Krog; Jb 1795—96 Star Krog; (her?) U 1795—98 Starkengwiese. — Navn paa en Eng. Planten. Star „Carex".

Stengryde. B 1795 Stäengryed oder Norkier. — Støder op til Stengryde i Galsted ovfr.

Sultenpold. TM Sulten Pol. — Nedsættende Navn, efter Jordens Ringhed.

Sønderager [*ˈsyŋˈəɹˈaqəˀ*]. TM Sönder Ager. || **Sønderballe Mose.** K 1795—96 Synderballe Moos. — Sønderballe er antagelig Navn paa den sydlige Del af Rangstrup By. || **Sønderløkke.** TM Sönder Lükke. || **Søndermark.** TM Sönder Mark. || **Søndertoft.** K 1795—96 Synder Toft; Jb 1795—96 Synder-Toft; TM Sönder Toft.

Tangsmose. K 1795—96 Tangs Moos, Tangsmoos Heede; Jb 1795—96 Tangsmoos, Tangsmoos-Heede; TM Tangs Moos; TGst Tangs-Moos. — Ved et fremspringende Bakkeparti. Forleddet er Gen. af Subst. Tang „Tange".

Tappesager [*tabɔsˈaqəˀ*]. B 1795 Tappes ager, Tapesager; K 1795—96 Tappes-Ager; Jb 1795—96 Tappes Ager, Tappes-Ager; TM Tappes Ager, Toppel Ager. || **Tappesgrue.** K 1795—96 Tappes Grue. — Muligvis af Tiln. glda. Tap(p), der kendes fra Sønderjylland (Eks. Nicholaus Tap $^{21}/_{10}$ 1308).

Terstenstoft. TM Tästens Toft; I 1923 Tæstens Toft. — Mandsn. sønderjy. Tersten (Kok II p. 52).

Tindelbjærg. K 1795—96 Tindelbierg Moos; Jb 1795—96 Tindelbiergmoos; U 1795—98 Tindelbieremoos, Tendelbierg-Moos; TM Tindelbierg. — Som en Mulighed til Forklaring af Forleddet kan nævnes, at der kunde foreligge en Afl. af Roden i jy. tinde „svulme op" (Feilb.), ags. þindan.

Tinghøj [*tɛŋˈhɣˀ*]. B 1795 Tingeshyager, Tings hy ager; K 1795—96 Tingshoi Ager; Jb 1795—96 Tinghoi-Sand- und Nörr-Ager; TM Tanghoi Ager; Fausbøl, Agerskov p. 36, Trap[4] Tinghøje; Gst Tinghøj. || Tinghøj Blokke. B 1795 Tingshyblok, Tingeshyblok, Tings hy ager & Blokerne. || Tinghøj

Hede. K 1795—96 Tingshoi Heede. || Tinghøj Mose. K 1795—96 Tingshois Moos, Tingshoi Moos; U 1795—98 Tinghymoos, Tingshoi-Moos, Tingeshois-Moos. — Maa være det gamle Tingsted for (Sønder-) Rangstrup H. Ifl. Fausbøl anf. St. var her oprindelig tre smaa Høje, hvoraf kun den ene er tilbage, desuden en Del store Sten, der har angivet Tingstedet.

Tomaskær [*tɑməsəsˈkjæɾ*]. B 1795 Thammeskier, Thammesseskier; K 1795—96 Tammeses-Kier; TM Thameses Kjer, Thames Kjer; Gst Tammelskær.

Torrebjærg. B 1795 Torrebierig; K 1795—96 Torre Bierg; Jb 1795—96 Torrebierg; Gst Tørrebjærg. || **Torremose.** (Her?) B 1795 Tonsmoos; Gst Tørremose. — Torremose støder op til Torrebjærg. Vel af Planten. sønderjy. Torre „Padderokke".

Trekant. TM Trekant.

Troldbjærg. VSK Trolbierg; B 1795 Troelbierig; K 1795—96 Troldbierg Heede; Jb 1795—96 Troldbierg, Troldbierg-Heede; Gst Troldbjærg.

Tuekrog. B 1795 Thue & Staer krog.

Tøndervej. B 1795 Tonderweg, den sogenannten Tonderschen Weg.

?**Vasebro.** B 1795 Vaasbryk, Vaasbrycke.

Vesterbjærg. K 1795—96 Vester-Bierg. || **Vestermark.** TM Westermark, Wester Mark. || **Vestertoft.** B 1795 Westertoft, Norderstewestertoft; Jb 1795—96 Vester Toft; TM Wester Toft.

Vieager. B 1795 Wieager; K 1795—96 Vie Ager; U 1795—98 Wieager. — Agerjord ved Made ovfr. Forleddet er snarest Planten. Vidie „Pil".

Vraagaard [*vrɔgœ*]. — Agerjord. Vraa, se Indl.

Østermade. B 1795 Østermay. || **Østertoft.** B 1795 Østertoft; K 1795—96 Öster Toft.

Rangstrupgaarde.

Agertoft. B 1795 Agertoft oder Huustoft.

Bjærg [*æ bjɛɾˈə*]. K 1795 Bierg; B 1795 Bierig Integt. || Norden Bjærg. K 1795 Norden Bierg; B 1795 Nordenbierig.

Bygager. U 1795 Bygacker. || **Bygland** [*ˈvæsdə ˈbyglaŋ*]. K 1795 Vester-Bygland; B 1795 Westerbykland; Jb 1795—96 Bygland; TM Byg Land, Bogg Land. — Planten. Byg.

Digegrav Eng. K 1795 Diiggrau-Eng; B 1795 Dieggrau Eng; Jb 1795—96 Diiggrau und Krog-Eng. — Ved Goldbæk.

Drav. K 1795, Jb 1795—96, TM Drav. — Drav, se Indl.

Engløkke [*æ ˈæŋ·ˈløkə*]. TM Eng Lükke.

Fenne. K 1795, B 1795 Fenn. — Fenne, se Indl.

Fruerstue [*æ ˈfʁu·ˈsdåə·*]. K 1795 Nörrfrustau Eng, Synderfrustau Eng; B 1795 Norfruestaue Eng, Synderfrustaue Eng; K 1795—96 Nörfrue-Staueng, Synderfrue Staueng. — Eng.

Gaarde Skov. Præsteindb. 1638 Gaardskov. — Sikkert den Skov, der hører til Rangstrup Gaarde; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Gammeljord. TM Gammel Jord. || **Gammelskov** [*gɑməlsgåə*]. K 1795 Synder Gammelskau; B 1795 Syndergammelskov, Gammelschau ager; TM Gammelskov.

Goldbæk Ryndel. B 1795 Goldtbek Ryndel; TM Goldbeck Rönd Eng. — Se Goldbæk ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Ryndel, se Indl.

?**Handlerkrog** [*æ ˈhanlə|kʁɔ.x*]. — Eng.

Harke [*hɑlkjə*]. TM Harke; Gst Harkær. — Støder op til Harke i Rangstrup; s. d. Endelsen er her omtydet til -kær ligesom i Harker i Diernæs, Hoptrup S., 3012.

Havegaard [*syŋə ˈhåə·gɔ ˈɑxə*]. K 1795 Havgaard; B 1795 Havgaard, Synder Havgaard, Norder und süder Havgaard; TM Nörre Havgaard. || Havegaard Damryndel. B 1795 Havgaard Damm Ryndel, Havgaards Damm Ryndel.

Hedeholm. B 1795 der Heideholm. — Stedn.?

Hesselsted [*hæjsəlsdəj*]. K 1795 Heiselsted; B 1795 Heyselstedt, Heisselstedt Integt, Heyselstedtagerland, (her?) Heiselstykker; Jb 1795—96 Heisel-

sted; TM Heiselsted Ager, Heiselsted-Moos. — Agerjord Øst for Gaardene. Trænavnet Hessel el. Kollektivet glda. hæslæ.

Hok. B 1795, K 1795—96 Hok; Jb 1795—96 Hock. — Hok, se Indl.

Holmeng. K 1795 Holm-Eng; B 1795 Holm Eng. — Holm, se Indl.

Hvirleng. K 1795 Virl-Eng; B 1795 Wirrel Eng; K 1795—96 Virrel Eng; Jb 1795—96 Virl. — Planten. Hvirl „Juncus squarrosus" (Jenssen-Tusch).

Hyrdeeng. K 1795, B 1795 Hyrde Eng; TM Hyrde, Hyrde Eng.

Høbjærg. VSK Høebierg; K 1795, U 1795 Hiöbierg; B 1795 Iøebierig; TM Hiöbierg; Oldekop Honberg. — Bakke, delvis omgivet af Eng. || Høbjærg Hede. B 1795 Iøebierigheede; U 1795 Hiöbierg-Heide. || Høbjærg Mose [*jǫbjɛlə'mo·s*]. Jb 1795—96 Hiöbierg-Moos.

Kalveløkke. TM Kall-Lykke.

Koløkke [*æ kœlyk*]. TM Kov Lükke.

Krogeng. K 1795 Krog-Eng; B 1795 Krog Eng. — Krog, se Indl.

Lilletoft. K 1795 Liden Toft; Jb 1795—96 Liden-Toft.

Løkke. K 1795, B 1795 Lyk. — Løkke, se Indl.

Mergelland. TM Mergel Land, Gammel Mergelland.

Morager [*mœ.iaqə*]. — Oppløjet Hede (Opt. 1940). Af Subst. jy. Mor „mosejord, tørveagtig jord; sand, farvet mørkt el. næsten sort af lyngens levninger" (Feilb.).

Nyløkke. TM Nye Lükke.

Nørreager. TM Nörre Ager. || **Nørrehede.** TM Nörre Heede. || **Nørreløkke.** TM Nörre Lükke. || **Nørremose** [*æ 'nö.i''mo·s*]. TM Nörre Moos; Gst Nørremose.

Otting [*ɔdəŋ*]. K 1795 Otting; B 1795 Ottings Integt; K 1795—96 Ottang; TM Odding. — Agerjord lige ved Gaardene. Otting, se Indl.

Ryndel. TM Ryndel, Rundel. — Ryndel, se Indl.

Stakketskifte. B 1795 Stakketschift; Jb 1795—96 Stakket-Skift. — Adj. stakket „kort".

Søndereng. TM Söndereng. || **Sønderhede.** K 1795 Synder-Heede; U 1795 Süder-Heide; TM Sönder Heede. || **Sønderløkke.** TM Sönder Lükke. || **Søndermark.** TM Söndermark. || **Søndertoft.** TM Sönder Toft.

Timothé. TM Thimolke. — Planten. Timothé.

Vesterager [*æ 'væsdə 'aqə*]. K 1795 Vester-Ager; B 1795 Westerager; TM Wester Ager. || **Vestergade.** TM Wester Gaade. || **Vesterhede.** TM Wester Heede. || **Vestertoft.** TM Wester Toft.

Østerhede. Jb 1795—96 Öster-Heede; TM Öster Heede. || **Østerløkke** [*jǫsdəlyk*]. TM Oster Lükke. || **Østertoft.** B 1795 Liden Østertoft.

Sindet.

Blokager. K 1795—96, Jb 1795—96 Blok-Ager. || **Blokdam.** K 1795—96 Blok-Damm. || **Blokpold.** K 1795—96 Blok-Pold; Jb 1795—96 Blokpold; TM Block-Pold. — Blok, se Indl.

Damtoft. K 1795—96 Damm Toft; Jb 1795—96 Damm-Toft.

Farvested. K 1795—96 Farvesteds-Holm; Jb 1795—96 Farvested. — Mose paa Grænsen til Mellerup. Maaske efter Forekomst af Farveplanter.

Grue. K 1795—96, Jb 1795—96, TM Grue. || Grue Mose. K 1795—96, Jb 1795—96 Grue-Moos. — Grue, se Indl.

Græsgaard. B 1795, Jb 1795—96 Greesgaard. — Se u. Græsgaard i Højrup S., 3082.

Hedeager. K 1795—96 Heede-Ager.

Langender. K 1795—96, Jb 1795—96 Lang-Ender; TM Lange Ender. — Agerjord.

Mattesmose. K 1795—96, Jb 1795—96 Matteses-Moos.

Mellemmose. K 1795—96, Jb 1795—96 Mellem-Moos; TM Mellem-Mose.

Nørremose. K 1795—96, Jb 1795—96 Nörr-Moos. || **Nørretoft.** K 1795—96, Jb 1795—96, TM Nörr-Toft.

Sindet Mose. Jb 1704 Sinnit Moeß. — Se Sindet ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skovbjærg. Gst Skovbjærg. || Skovbjærg Hede. K 1795—96 Skaubierg-Heede; Jb 1795—96 Skovbierghede; TM Skauberg-Heide.
Søndermark. K 1795—96 Synder-Mark; Jb 1795—96 Syndermark.

Vellerup.

Bjærgmose. U 1775—78 Bierg-Moosen, Nør Bierg-Moose; Dok. 1777 Bierre Moose; TM Bjergmoos, Bjergmosebach.
Blærre. U 1775—78 Blerre. — Blærre, se Indl.
Brinkmose. Jb 1704 brinck Moeß. — Brink, se Indl.
Brunbjærg [ˈbʁɯ·nˌbjɛɹˈə]. Jb 1795—96, K 1796 Brunbierg; TM Brunbjerg.
Bukselaar [æ ˈbåssˌlɑˈɹ]. TM Buxelaar. — Engstykke. Maa have Navn efter Formen.
Bulbro. U 1775—78 Bol-Broen; Fausbøl, Agerskov p. 68 Bolbro. — Subst. Bulbro „Plankebro".
Drav. U 1775—78 Drav, Dravene. — Drav, se Indl.
Engløkker. U 1775—78 Enge-Lykkerne.
Fladhøj. U 1775—78 Flad-Hyes Agger, Flad-Hye-Agger.
Flyde. U 1775—78 Flyen; Jb 1795—96, K 1796, TM Flye. — Flyde, se Indl.
Fælled. U 1775—78 Fælleden; B 1795 in der sogenannten Fehlet; K 1796 Fehled, Fehlet; TM Fählet, Midt-Fählet. || **Fælledseng.** U 1775—78 Fælleds Eng; B 1795 Wroo oder Fehlets Eng, Fehlets Eng oder Laanum Beek; K 1796 Fehlets Eng. — Fælled, se Indl.
Gaasetoft. B 1795 Goestoft; K 1796 Gaastoft.
Gadeeng [ˈgɑ·ɹˈæŋ·, gɑ·ɹəŋ]. Jb 1704 Gadeng; U 1775—78 Gad-Engen, Gad-Engene; B 1795 Gad Eng; K 1796 Gad-Eng; TM Gade Eng. || Ottings Gadeeng. B 1795 Ottings Gad Eng, Ottings Eng. — Jfr. Otting ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Gadeløkke.** B 1795 Gadlyk; K 1796 Gad-Lyk; TM Gade Lyk, Gade-Lyk. — Gade, se Indl.
Graashøj [gʁœsˈhyj]. U 1775—78 Graaß Hye, Graaß-Hy; B 1795 Groashy; Jb 1795—96 Grosshoy; K 1796 Grosshoi; TM Groszhöi. — Af Mandsn. eller Tiln. glda. Grä (DgP), eller muligvis af sønderjy. Graas „Graaspurv" (Feilb.).
Grønløkke. TM Grönne Lyk.
Haleeng [æ ˈhɑ·lˌæŋˈ]. TM Hale Eng. — Hale, se Indl.
Halvskifte. U 1775—78 Hal-Skift, Halsckift; B 1795 Halvschift; K 1796 Halvskift. — Eng.
Havreløkke. U 1775—78 Haver-Lykken; B 1795 Haverlandlyk; Jb 1795—96 Haverland; K 1796 Haverland, Haver-Land; TM Havlykke, Oester-, Wester-Havlyk.
Hedeløkke. Jb 1795—96 Heede-Lyk; K 1796 Heede Lyk; TM Hede-Lyk.
Hyrdeeng. U 1775—78 Hyrde Eng, Hyrde-Engen, Halen af Hyrde Engen, den Nør Hyrde Eng, den Sønder eller Halen; B 1795 Hyrde Eng oder Hirten Wiese; K 1796 Hyrde Eng. — „Halen af Hyrde Engen" er ikke identisk med Haleeng ovfr. || **Hyrdemose.** U 1775—78 Hyrde-Moosen.
Højholm [hyˈhoɫˈm]. Præsteindb. 1638 Høyholm; U 1775—78 Hyeholm, Hye-Holm; Jb 1795—96 Hoyholm; K 1796 Hoiholm; VSK Høyholm; Fausbøl, Agerskov p. 66 Hyholm; Gst Højholm. — Bakke. Ifl. Oldekop VI p. 25 er her flere Kæmpehøje. || **Højset.** U 1775—78 Høysett, Hoysett, Høyßett; B 1795 Heisset, Heissetheede; Jb 1795—96 Häuset; K 1796 Hauset, Häuset; TM Häuset; I 1923 Højset. — Højtliggende Agerjord Nordøst for Byen. Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Endelsen er muligvis det -sæt(æ), der synes at forekomme i enkelte Landsbynavne; se u. Højst, 3132.
Indermark [æ ˈinəˈmɑig, inəmɑig]. U 1775—78 Jnder Marken; TM Inder Mark, Nörre-, Sönder Indermark. — Stort Areal lige Nord for Byen.
Kalveløkke. TM Kalve Lyk.
Kelsbjærg Pold. B 1795 Kielsbierig pold. — Mandsn. glda. Kætil.
Kileløkke. TM Kile-Lyk.

Kirkevej. Jb 1704 den Kirchweg; U 1775—78 Kirk-Veyen.

Knavsager. U 1775—78 Knaus Agger, Knavs-Agger; Jb 1795—96 Knaus-Ager. — Muligvis af Subst. jy. Knavs „urenlighed i korn: avner, klinte osv." (Feilb. fra Mors og Thy). Jfr. dog u. Knav i Vandling, S.-Starup S., 3014.

Kvindelum. Præsteindb. 1638 Quindelum; U 1775—78 Quindlum; Jb 1795—96, K 1796 Quindelum. — Støder op til Kvindelum i Bovlund og til Kvindelum i Bedsted, Bedsted S., 3201; s. d.

Kællingsig. Dok. 1777 Kielling Stieg, Kielling Sieg; B 1795 Kiellingsieg; Jb 1795—96, K 1796 Kiellingsiig. — Eng.

Laanum. U 1775—78 Laanum Drav, Laanum-Kroeg; B 1795 Fehlets Eng oder Laanum Beek; Jb 1795—96 Laanum-Bek; K 1796 Laanum Beck; TM Lannengbach, Launengbach; I 1923 Langengbæk. — Lavtliggende Areal, der støder op til Vesterkær og Nørreskær ndfr. Jfr. u. Laaning i Brede S., 3116.

Langager. U 1775—78 Lang Agger, den Lang Agger vesten Stump; B 1795 Langager; K 1796 Lang Ager, Nörr-, Synder-Lang-Ager; TM Langager.

Lillegade. U 1775—78 Lild Gaden, den lille Gade. || **Lillehøj.** U 1775—78 lild Hyes Agger. || **Lilleløkke.** TM Lille Lyk. || **Lilletoft.** Jb 1795—96 Lild-Toft.

Løkke [*æ lyk, æ lygə*]. B 1795, K 1796, TM Lyk. || **Løkkehede.** U 1775—78 Lyck Heeden. || **Løkkekær.** Jb 1704 Lückkier.

Made. U 1775—78 Majen; K 1796 May; TM Mai. — Made, se Indl.

Mergelløkke. Jb 1795—96, K 1796 Mergel-Lyk; TM Mergel-Lykke.

Middagssted. U 1775—78 Middags-Stædet. — Se u. Middagssted i Løgumkloster Flække, 3118.

Midtager. U 1775—78 den Midt Agger.

Mose. K 1796, TM Moos. || **Moseløkke.** TM Moos-Lyk.

Munketoft. U 1775—78 Munk-Toft. — Løgum Kloster havde Gods i Vellerup; se SRD VIII p. 145 ff.

Møllekær [*mǫ̀lkjə, æ ˈmǫ̀lˌkjæ·*]. Jb 1704 Müllkiehr; U 1775—78 Mølkier, Lild-Mølkier, Møllkier; B 1795 Möllkier; K 1796 Möllkier, Möll-Kier; TM Mölle-Kier. — Støder op til Møllekær i Hinderup, Hellevad S., 3202. || **Møllestykker.** U 1775—78 Møll-Stykkene. || **Møllevej.** Jb 1704 den Mühlen weg; U 1775—78 den gamle Mølle-Vey.

Nedermose. TM Neder Moos.

Nyeng. U 1775—78 Nye-Eng; B 1795, K 1796 Ny Eng; TM Nye Eng.

Nørreager. TM Nörre Ager. || **Nørrehede.** B 1795 Norheede; K 1796 Nörr-Heede. || **Nørreløkke.** B 1795 Norlyk; TM Nörre-Lyk, Nörre Lyk. || **Nørremark** [*nöɔ̀mɑ̀ɪg*]. U 1775—78 Nør-Marken; TM Nörre Mark. || **Nørreskær** [*nöɔ̀sˈkjæɪ̯*]. Jb 1704 Norietzkehr; U 1775—78 Nørritz Kier, Nørretzkier, Nørretkier; B 1795 Norretskier; K 1796 Nörrets-Kier; TM Nörrits Kier. — Nørres- er antagelig et sammensat Stednavn, maaske et oprindeligt *Nørreris, eller et *Nørved, af Subst. glda. with „Skov" (se Indl. u. Ved). || **Nørretoft.** U 1775—78 Nør-Toft; K 1796 Nörr Toft. || **Nørrevej.** U 1775—78 den nør Vey.

Overmose. TM Over Moos.

Plet. Jb 1704 Plett; U 1775—78 Plett, Plett-Aggere; B 1795 Plettager, Plettagerfold; K 1796 Plett-Ager; TM Plet. — Plet, se Indl.

Rojken. U 1775—78 Roiken; Dok. 1777 Roykken; B 1795 Rämken, Røykenlyk; Jb 1795—96, K 1796 Royken; TM Roiken. — Ifl. Jb 1795—96 Hede. Muligvis af jy. Roddik „rødt vællingeagtigt, jærniltet bundfald i grøfter" (Feilb.). Endelsen er vel en Gengivelse af den foransatte Artikel.

Rugager. U 1775—78 den Øster Rug-Agger. || **Rugbjærg** [*rɑ́sbjɛ̀ɔ̯*]. U 1775—78 Roubierre, Roubierg, Rugbierre, Raugbierg; Dok. 1777 Roybierg; B 1795 Raubieriglyke; K 1796 Raubierg; VSK Rugberg; TM Rugbjerg; Oldekop Rugberg. || Rugbjærg Hoved. U 1775—78 Roubierre Hoved, Raugbierg-Hoved.

Rævestykker. U 1775—78 Ræve-Stykkerne.

Sjøvsager. U 1775—78 Sieus Agger; Jb 1795—96 Skovs-Ager; K 1796 Siovs Ager, Siövs Ager. — Sjøv, se Indl.

Skibelund [ˈ*sgɣəluŋ*]. U 1775—78 Skiflund, Skifflund, Skivelund; B 1795, Jb 1795—96, K 1796 Skiffelund. — Støder op til Skibelund i Agerskov. Se u. Skibelund i Løgumkloster Flække, 3118.

Skinbjærg [ˈ*sgenəbjɛiə*]. Præsteindb. 1766 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 260) Skin- eller Skienberg Høje; U 1775—78 Sønder-, Nør Skinbierg, Nør-, Sønder Skienbierre, Nørre Skienbierre-Agger-Vang, Skinbierg, Skinbiergene; (her?) Dok. 1780 Scheerberg; B 1795 Skienbiere, Skienbierig, Skienbierigagerland; K 1796 Skinbierg, Nörr-Skinbierg; TM Skienbjerg, Wester-, Oester-Skienbjerg. — Af Subst. Skin. Det et maaske lysende Dampe fra hensmuldrende Bens Indhold af fosforsur Kalk, der har givet Anledning til Navnet. Om Fænomenet se DSt 1921 p. 173. Ifl. Præsteindb. 1766 er der fundet brændte Menneskeben paa Skinbjærg.

Spjæld. Jb 1704 Sprol; U 1775—78 Spiold, Sønder-Spiold, Nør-Spiold. — Spjæld, se Indl.

Storehøj. U 1775—78 Stor Hye, den store Hye; B 1795 Stoerhyager; K 1796 Storhoi Ager. || **Storeløkke.** TM Store Lyk. || **Storemade** [*æ ˈsdo·ə·ˈmaj*ˈ].

Stump. U 1775—78, B 1795, K 1796 Stump.

Stykker. U 1775—78 Stykkerne.

Sønderager. TM Sönder Ager. || **Sønderfælled.** B 1795 Synder Fehlet; K 1796 Synder-Fehlet, Synder-Fehled; TM Sönder Fählet. || **Sønderhede.** U 1775—78 den Sønder Heede. || **Sønderløkke.** B 1795 Synderlyk, Synderlyke; TM Sönder Lyk, Sönder-Lyk. || **Søndermark** [*syŋəmaɪg*]. U 1775—78 Sønder-Marken; B 1795 Syndermarkes Fehlet; TM Söndermark, Oester-Söndermark, Oester Søndermark, Wester-Söndermark. || Søndermark Eng. TM Lille Söndermark-Eng, Store Söndermarks-Eng, Wester Söndermarks-Eng. || **Søndertoft.** TM Sönder Toft.

Tavl. U 1775—78 Øster Tavl, Øster-Tavl, Vester-Tavl; B 1795, K 1796 Tavel. — Højtliggende Agerjord. Tavl, se Indl.

Toreng. U 1775—78 Thor-Eng; Dok. 1777 Thor Engs Vey; B 1795 Tor Eng; Jb 1795—96 Torr-Eng; K 1796 Torr Eng; TM Torre-Eng, Torre Eng. — Planten. sønderjy. Torre „Equisetum".

Tøjreeng. U 1775—78 Tyder-Eng; Jb 1795—96, K 1796 Tyer-Eng. — Verb. tøjre.

Udvange. U 1775—78 Ud-Vangene.

Vesterager. U 1775—78 de Vester Agger; K 1796 Vester-Ager. || **Vesterkær** [*væsdəkjə*]. Jb 1704 Westerkehr; B 1795 Westerkier; K 1796 Vester-Kier; TM Wester-Kier, Lille-Wester Kier, Store Wester Kier. || **Vesterløkke.** TM Wester-Lyk. || **Vestermose.** U 1775—78 Vester-Moosen, den Vester Moose; K 1796 Vester Moos. || **Vestertoft.** B 1795 Westertoft; Jb 1795—96 Vester- und Öster-Toft; TM Wester-Toft.

Vraa. B 1795 Wroo oder Fehlets Eng; Jb 1795—96, K 1796 Vraa. — Vraa, se Indl.

Østerblokke. U 1775—78 de Øster-Blokke. || **Østergade.** U 1775—88 Øster-Gaden, den Øster Gade. || **Østerhede.** TM Oester-Hede. || **Østerløkke.** TM Oester-Lyk. || **Østertoft.** B 1795 Østertoft; Jb 1795—96 Öster-Toft.

3075. BRANDERUP SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Branderup, Sb [*bʀaŋəʀœp*]. Udat. 1250—1300 (LB) Branthorp; RO 1330—48 bramthorp; $^{9}/_{10}$ 1334 (LB) Bramthorp; $^{13}/_{11}$ 1345 (LB) Branthorp; $^{30}/_{11}$ 1345 (LB) Bramthorp; $^{17}/_{11}$ 1347 (LB) Brantorp; $^{30}/_{8}$ 1348 (LB) Brandrup; $^{17}/_{10}$ 1376 (LB) Bramthorp; $^{21}/_{4}$ 1444 (LB) Branderup; ^{5} el. $^{6}/_{5}$ 1455 (RegChr I) Brandorppe; s. Dok. (LB) Brandorpe; $^{9}/_{7}$ 1510 (LB) Branderup; $^{12}/_{11}$ 1510 Brandorppe; $^{11}/_{3}$ 1514 (LB) Branderup; Sk 1541—43 Brandorp; Sk 1542 Branderup; Jb 1542—43 Branderup, Branderupp; Sk 1543 Branderup; Reg 1580, Jb 1604—05 Brandorp; Jb 1639—40 Brambderup; Mejer 1649 Bronderup; Danckw 1652 Brönderup; Jb 1672, Jb 1690 Branderup; Mandt 1707 Brandrup; DAtl Branderup; VSK Branderup K. og B.; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1941 Branderup. — Af Mandsn. glda. *Brami, der ogsaa indgaar i Bramdrup, Moltrup S., 3021. Om Lydudviklingen se u. Ganderup, Fole S., 3059.

Bettenhof, forsv. Hs [*bædənhɔf*]. — I Branderup. Dannet efter Mønster af ty. Gaardnavne. Meddeleren har kendt Per Bett, som Huset har Navn efter.

Branderup Dal, Gde. Postadr 1941 Branderupdal.

Branderup Hede, Gde og Hse. Trap[4] Branderup Hede.

Branderup Kaadnere, Gd og Hse. Oldekop die Kätnerstraße; I 1928 Kaardnesteder [æ Kaarne]; Trap[4] Kaadnergade; Gst Branderup Kaadnere; Postadr 1941 Kaadner.

Branderup Mark, Hse. Trap[4] Branderup Mark; Gst Branderupmark; Postadr 1941 Branderup Mark.

Branderup Mølle. $^{26}/_{9}$ 1474 (LB) Branderup mølle, Branderup mhølle; Sk 1541—43 Branndorp Mhoell; Jb 1639—40 Branderrup Möll; Danckw 1652 Brönderupmühl; Jb 1672, Jb 1690 Branderup Mühl; VSK Braderup M.; Trap[1] Branderup Vandmølle; TGst Branderup M.; Gst Branderup Ml; Postadr 1941 Branderup Mølle.

Branderup Nørremark, Gde og Hse. TGst Branderup-Nordermark; Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Branderup Nørremark; Oldekop [Branderup-]Nordermark; Opt. 1920 [*nörmark*].

Branderup Vestermark, Gde og Hse. TGst Branderup-Westermark; Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Branderup Vestermark; Oldekop [Branderup-]Westermark.

Branderup Østermark, Gd og Hse. TGst Branderup-Ostermark; Opt. 1920 [*bʀaŋərəp jösdəmark*]; Trap[4] Branderup Østermark; Gst Østermark.

Damgaard, Gd. TM Dammgaard; I 1928 Damgaarden [æ Damgaar]. — Her laa en stor Dam (I 1928).

Edvardslund, Gd. Gst Edvardslund.

Egelund, Gd. Trap[4] Egelund.

Egely, Hs. Gst Egely.

Ellelund, Gd. Trap[4] Ellelund.

Fredensborg, Gd. Gst Fredensborg. — Subst. Fred. Navnet er vel paavirket af det bekendte Slotsnavn.

Friskær, Gde. TGst Friskjär; Opt. 1920 [*fri·skjœ*]; I 1928 Friskjær; Gst, Postadr 1941 Friskær. — Se Friskær ndfr. u. Naturnavne i Rurup.

Hjortlund, Gd. TGst Hjortlund; Opt. 1920 [*jårdlən*]; Trap[4] Hjortlund. — Se Hjortlund ndfr. u. Naturnavne i Rurup.

Kaadnergade. — Se ovfr. u. Branderup Kaadnere.

Kirkeskovgaard, Gd. I 1912 Kirkskovgaard; Gst Kirkeskov Gd. — Se Kirkeskov ndfr. u. Naturnavne i Branderup.

Kærgaard, Gd. Schröder 1837 Kjergaard; TGst Kjärgaard; Opt. 1920 [*kjärgå*]; Gst, Postadr 1941 Kærgaard.

Landsig, Gd [*lanṣix*]. U 1794—1806 Lundsieg; U 1806 Landsiig; Trap[1] Landsig; TGst Lansig; Nik. Andersen [*æ ˈlanṣix*]; Trap[4], Gst, Postadr 1941 Landsig. — Se Landsig ndfr. u. Naturnavne i Branderup.

Mandbjærg, Gd og Hse [ˈ*manˌ·ˌbjɛɹˈə*]. Præsteindb. c. 1768 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 267, 269) Mandbjerg, Mandbjerg Gaard; Rhode 1775, DAtl Manbierg; VSK Mandberg; Gst 1857—58 Mandbjerg; Lyngby 1859 [*manˌ·bjærə*]; Trap[1] Mandbjerg; TGst Mandberg; Gst Mandbjærg, Mandbjærg Gd; Postadr 1941 Mandbjerg. — Den nuværende Gaard er udflyttet efter at største Delen af Rurup var brændt i 1719 (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 42 f.). Der synes imidlertid at have ligget en ældre Bebyggelse her, som dog allerede var forsvundet før 1545; se Sønderjy. Aarb. 1909 p. 47 og jfr. Hussted ndfr. u. Naturnavne i Mandbjærg. Forleddet er vel Subst. Mand eller Mandsn. glda. Manni.

Mandbjærg, Lille-, fsv. Hs. Sønderjy. Aarb. 1909 p. 60 Lille Mandbjerg; I 1928 Lille-Mandbjerg.

Mjølsgaard. Fausbøl, Branderup-Roost p. 34 Mjølsgaard. — I Branderup. Af Slægtsnavnet Mjøls; Nis Miøls i Branderup nævnes 1701 (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 34). Navnet stammer fra Mjøls i Rise S., 3212.

Møllegaard, Gd. Gst Møllegaard. — I Rurup. Gaard med Mølle.

Møllegade, Gde og Hse. Oldekop die Mühlenstraße; Trap[4] Møllegade. — Bebyggelse ved Branderup Mølle.

Nygaard, Gd. TGst Nygaard; Opt. 1920 [*nygå*]; Gst, Postadr 1941 Nygaard.

Nørreby. Præsteindb. c. 1768 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 266) Nørrebyen. — Del af Branderup By.

Nørregaard, fsv. Gd. 1701 (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 33) Nørgaard; Fausbøl, Branderup-Roost p. 91 Nørregaard. — Gaard i Rurup, ifl. Fausbøl nedbrudt 1872.

Nørregade. Fausbøl, Branderup-Roost p. 71 Nørregade. — Del af Rurup By.

Revslund, Gde [*ræsslunˌ*]. [23]/6 1509 (LB) Reffslund, Reffslundt; [9]/7 1510 (LB) Reffsslundt; [12]/11 1510 Refßlundt; [14]/3 1530 (LB), [19]/3 1530 (LB), [4]/11 1531 (LB) Reffslundt; [27]/11 1531 (LB), [14]/5 1532 (LB) Reffslund; Sk 1542 Reffslunt; Jb 1542—43 Refslunt; Reg 1580 Reffs Lunt; Jb 1604—05, Jb 1639—40 Reffslundt; Mejer 1649 Rauffnsslundt; Danckw 1652 Rauffnslundt; Jb 1672, Jb 1690 Reffslund; DAtl Refslund; Gst 1857—58 Rævslund; Lyngby 1859 [*röwslonˌ*]; Trap[1] Rævslund; TGst Refslund; Gst, Postadr 1941 Revslund. — Forleddet er antagelig Dyren. Ræv, næppe det dermed identiske Personnavn. Ifl. Præsteindb. c. 1768 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 269) var der „ikke langt fra Husene ... nogle smaa Høje fulde af Rævehuller og Grave".

Revsminde, Gd. TGst, Trap[4] Refsminde; Opt. 1920 [*ræusˈmenˌ*]; Gst, Postadr 1941 Revsminde. — I Rurup.

Rojgaard, Gd. Trap[4] Røjgaard; Gst Rojgaard. — Se Roj ndfr. u. Naturnavne i Branderup.

Rundbjærg, Gde. U 1794—1806 Ausflüttern auf Rundbierg; Gst 1857—58 Rundbjerg; TGst Rundberg; Opt. 1920 [*ronˌbjärə*]; Gst Rundbjærg; Postadr 1941 Rundbjerg. — Se Rundbjærg ndfr. u. Naturnavne i Branderup.

Rurup, Lb [*ʀu.ʀœp* el. *ʀu·ʀœp*]. [9]/10 1334 (LB) Runtorph; [12]/11 1510 Rudorppe; Sk 1541, Sk 1541—43 Rurup; Sk 1542 Rwrup; Jb 1542—43 Rudorpp; KronSk [3]/1 1547 Rurrup; KronSk [25]/3 1583 Rofverup; Jb 1604—05, Jb 1639—40, Mejer 1649, Danckw 1652, Jb 1672, Jb 1690, DAtl, VSK, Gst 1857—58 Rurup; Lyngby 1859 [*ruˈrop*]; Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1941 Rurup. — Den ældste Form beror antagelig paa en Afskriverfejl i Løgumbogen, men Navnets Oprindelse er iøvrigt uklar. Kunde indeholde et Tiln. svarende til oldn. Hrúga (Lind, Bin. p. 158).

Rurup Mark, Gde og Hse. TGst, Oldekop Rurupmark.

Rurup Nørremark, Gd og Hse. Trap[4] Rurup Nørremark; Gst Nørremark.

Rurup Vestermark, Gd og Hse. Trap[4] Rurup Vestermark; Gst Vestermark.

Saddehytte, Hs. Fausbøl, Branderup-Roost p. 65 æ Sajthyt. — Navnet kommer af, at Huset „mestendels var opført af stærke Lyng- og Katskæg-Sadder" (Fausbøl anf. St.).

Skibelundgaard, Gd. Trap[4] Skibelundgd.; Gst Skibelund Gd; Postadr 1941 Skibelund. — Her utvivlsomt Opkaldelse, snarest efter Skibelund i Nabosognet Agerskov, 3074.

Skovbøl, fsv. Bebygg. [9]/10 1334 (LB) Schogbyll. — Af glda. skōgh „Skov".

Smedegade, Gde og Hse [*ˈsmæj̯·ˈga·ɫ*]. Oldekop die Schmiedestraße; Trap[4] Smedegade. — I Branderup.

Solbakken, Gd. Trap[4], Gst Solbakken.

Stjærtende, Gd. Sønderjy. Aarb. 1909 p. 45 Stjertenden. — Den vestligste Gaard i Rurup Sønderby. Af Subst. Stjært, vel i Bet. „Hale".

Storkerede, Hs. I 1928 Storkreden [æ Storkree]. — Navnet er ifl. I 1928 givet af Manden, der byggede Huset.

Sønderby. U 1771—77 Synder-Byen; Dok. 1802 sønder Byen. — Del af Rurup By.

Søndergade. Fausbøl, Branderup-Roost p. 71 Søndergade. — Del af Rurup By.

Terstensgaard, Gd. Fausbøl, Branderup-Roost p. 6 Tæstens Gaard. — I Branderup. Af Mandsn. sønderjy. Tersten (Testen), se Kok II p. 52, glda. Thorsten. En Bonde i Branderup 1718 hed Hein Torstensen (Fausbøl, l. c. p. 39).

Trodsenborg, forsv. Hs [*ˈtrɔsən̩ˌbœɫˀə*]. 1735 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 60) Trodsenborg. — Var fra 1792 Fattighus. Af Subst. Trods. Jfr. Trodsenborg i Notmark S., 3259, og Naturnavnet Trodsenborg i N.-Løgum S., 3117.

Vesterby. Fausbøl, Branderup-Roost p. 6 Vesterbyen. — Del af Branderup.

Vestergade. Fausbøl, Branderup-Roost p. 71 Vester- og Søndergade. — Del af Rurup By.

Østergade. Fausbøl, Branderup-Roost p. 71 Øster- og Nørregade. — Del af Rurup By.

B. NATURNAVNE.

Branderup.

Abildgaard. U 1772—74 Abbildgaard, Abbild-Gaard. — Subst. Abildgaard „Frugthave".

?Bassig. B 1805—06 Baß-Siig; TM Nörre-, Sonder Barsig.

Boleng. 1720 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 41) Bulengen. — Ifl. Dokumentet var Bulengen henlagt „til Bullens Vinterføde". || **Boltoft** [*æ bœɫ·tåst*]. 1718 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 38) Bultoften; U 1772—74 Boll-Tofften; U 1806 Bolltoft; TM, I 1912 Boltoft; I 1928 æ Boltovt. — Her stod Bytyren i gamle Dage (I 1928). Sønderjy. Bolle „Tyr".

Bregnebjærg. Præsteindb. 1638 Bregne bierg; U 1794—1806 Breedbiergs Agger; TM Brendbjerg.

Buske [*æ bœsg*]. U 1794—1806 Buske; TM Busk, Bei Busk; I 1912 æ Vesterbusk. — Eng.

Bykær. 1718 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 39) Bykær.

Dameng. 1579 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 52 f.) den søndre Dam-Eng; TM Dammeng. — Ved Branderup Mølle.

Dynd [*dø'ŋ*]. U 1806 Döndwiese; TM Dönd; I 1912 Dynd, æ Dynd; I 1928 Dynd [æ Døn]. — Blød Eng.

Egegade. TM Eggad; I 1923 Egegade. — Ved Vejen til Revslund.

Elleforte. I 1912 Elfort.

Engholm. TM Engholm.

?Flavhede. TM Flaihede. — Maaske Fejl for *Flauhede, af jy. Flave „Hedetørv".

Friskær [*fʁi·skjə*]. U 1772—74 Friiskiær, Friis Kiær, Friiß Kier; U 1794—1806 Frieskier, Friickier Agger; TM Friskier; I 1912 Friskjær; I 1928 Friskjæreng. || Friskær Skov [*fʁi·skjə ˈsgåə*]. I 1912 Friskjærskov. — Støder op til Friskær i Rurup; s. d.

Fælledløkke. TM Fälet, Fälled-Lykke. — Fælled, se Indl.

Gaasedam. B 1805—06 Gaasdamm, den sønder Gaasdamm. || **Gaaseløkke.** I 1912 Gaaslyk.

Gade. TM Gaade; I 1912 Gaden, æ Gad'; I 1928 Gaden [æ Gae]. — „Tofterne inden for det gamle Byhegn" (I 1912). Gade, se Indl.

Gammelforte. B 1805—06 den gamle Foorte.

Grueager. B 1805—06 Gruuagger. — Grue, se Indl.

Grønnegaard. U 1772—74 Grøn-Gaard, Grøngaard. — Jfr. jy. Grønnegaard „et lille vænge ved husmandens hus" (Feilb. fra Samsø). || **Grønning.** TM Grönning.

Guleagre. B 1805—06 de Guule-Agre; I 1928 Gule Ager [æ Gul Ager]. — Her var tidligere meget Ukrudt (I 1928).

Haardager [*æ ˈhå·ɹˌaqə*]. TM Harager; I 1928 haarde Ager. — Adj. haard. Ifl. I 1928 er „Undergrunden pletvis Ahl". || **Haardeng** [ˈ*hå·əˈnæŋ*']. U 1772—74 Haard Eng; TM Hareng; I 1912 Haardeng; I 1928 haarde Enge. — Støder op til Haardager.

Haleeng. U 1772—74 Præstens Hal-Eng. — Hale, se Indl.

Hedeager. TM Hede-Ager. || **Hedeløkke.** TM Lille-, Store Hedelykke. || **Hedevang.** TM Hedewang. || Gammel-Hedevang. U 1794—1806 Gammel Heede Vangs og Breedbiergs Agger; TM Gammel-Hedevang.

Holm [*æ hɔl'm*]. U 1772—74 Holmen; B 1805—06 Holmagger, Holmblokke; TM, I 1912 Holm. — Ifl. I 1928 „en lille Jordhøj, hvor der har ligget en Borg". || Holm Bæk. Præsteindb. c. 1768 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 268) Holm-Bæk. — Holm, se Indl.

Hyrdeagre. U 1794—1806 Hirten Äcker. || **Hyrdeeng** [*æ ˈhi·əˈnæŋ*']. U 1794—1806 Hirten Wiese, Hyrde Eng; B 1805—06 Hyrde-Engen; I 1912 Hiereng; I 1928 Hedeengen [æ Heeeng]. || **Hyrdehale.** B 1805—06 Hyrdehale.

Højkær. B 1805—06 Hyekier.

Jydding. U 1772—74 Agger-Blocke Jydding kaldet. — Antagelig s. Lok. som Jydding i Rurup.

Kaadnerhede. U 1794—1806 Kaadner Heede. || **Kaadnermark** [*æ ˈkɔɪnəɹˈmaɪg*]. U 1794—1806 Kätener-Felde, Kaadner-Mark. || **Kaadnersig.** B 1805—06 Kaadnersiigen. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalveløkke. TM Kallyk, Kalve Lykke, Halve-Lykke, Halve.

Keldbæk [*æ kœ·ɫbægə*]. TM Kjälbeck; I 1912 Kieldbæk, Kældbæk. — Subst. Kilde.

Kirkeager. B 1805—06 Kirkeagger; TM Kirke-Ager. || **Kirkeeng.** U 1772—74 Kirke Eng. || **Kirkeland.** U 1794—1806 Kirkelands Agger. || **Kirkeløkke** [*æ ˈkiɹəgˈlyk*]. U 1772—74 Kirkelykke; U 1794—1806 die Kirchenlykke; TM Kirke-Lykke; I 1912 Kirklykke. || **Kirkeskov.** U 1794—1806 Kirke-Skov; B 1805—06 Kirkesckovagger; TM Kirkeskov; I 1912 Kirkskov.

Kirsebærtoft. B 1805—06 Kirsebærtoft, Kirsebærtofte.

Kær [*æ kjæɹ·*]. B 1805—06 det egentlige Kier; TM Kier; I 1912 Kjær. || **Kærager.** U 1794—1806 Kieragger; B 1805—06 Kierrager, Kieragger; TM Kjer-Ager; I 1912 Kjærager. || **Kærløkke.** U 1772—74 Kier-Lykken.

Landsig [*æ ˈlanʂix ˈmaɪg*]. U 1772—74 Land-Siger; U 1794—1806 Land Siiger Agger; B 1805—06 Landsiigagger, Landsiig Eng; U 1806 Landsiig; I 1912 Landsig; I 1928 Lansigmark, Lansigeng. — Forleddet sigter til, at Sigen ligger nærmest ved det faste Land.

Langager. TM Lang-Ager. || **Langforte.** B 1805—06 den lange Foorte; U 1806 Langfoorte.

Lilletoft. U 1772—74 Lild Tofft, den Liden Tofft; TM Lille Toft.

Lundbusk. U 1794—1806 Lundbusch.

Lænder. U 1794—1806 Lender. — Plur. af Subst. Lænde „Landstrækning", hvorom se Indl.

Løkkeager. B 1805—06 Lykagger; TM Lykkes-Ager. — Løkke, se Indl.

Made [*æ ma·j, æ ma·jə*]. TM Mai; I 1912 Maj; I 1928 æ Maj.

Mergelgravløkke. TM Mergelgrav-Lykke.

Mette Lesses Sten. I 1928 Met Læskes Sten. — En Præstekone blev ifl. Sagnet nedmanet her (I 1928). Om Mette Less, f. 1648, der var gift med Præsten i Branderup Søren Lorensen Hytter, se J. Fausbøl, Branderup-Roost p. 14 f.

Middagssted. B 1805—06 Middagsted; TM Mirrested; I 1912 Middestej, æ Mirrestej. — Eng. Jfr. Middagssted i Løgumkloster Flække, 3118.

Midtløkke. U 1772—74 Midt Lykken, Mit-Lykken; TM Mittlyk.

Moseblokke. B 1805—06 Moosblokkene. || **Moseløkke.** TM Nörre Mosselykke, Sonder-Moselykke.

Mølledam. U 1772—74 Mølle Dammen; Jb 1795—96 Stor-, Lild-Mülldamm; K 1796—97 Stor Mölldamm, Lild Molldamm; TM Mühlendamm, Lille Mölledam, Stor-Damm; I 1928 æ stor, æ lille Møldam. || **Møllereng.** 1718 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 39) Mølle-Eng; U 1772—74 Møller-Eng; TM Mölleng; I 1912 Møllereng; I 1928 Mølleeng [æ Møleng]. || **Møllesig.** B 1805—06 Mølle-Siigen; U 1806 Möllsiigen. || **Møllestrøm.** Præsteindb. c. 1768 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 268) Møllestrømmen; U 1771—78 Mølle-Strømmen; TM Mühlenstrom, Mühlen-Strom; I 1912 Mølleaaen. — Et andet Navn paa Smedebæk. Har ligesom de foregaaende Lokaliteter Navn efter Branderup Mølle. || **Møllesunk** [*æ ˈmœl·ˌsɑŋg*]. I 1928 æ Mølsaank. — Eng i Nærheden af Møllesunk i Agerskov, Agerskov S., 3074. || **Mølletoft.** U 1772—74 Brandrup Mølle-Toft.

Nørreager. TM Nörre-Ager, Nörre Ager; I 1912 Nørager. || **Nørrehede** [*æ ˈnöɔ̈ˀəˈhe·*]. B 1805—06 nørre Heede; U 1806 Norderheide; TM Nörre-Hede; I 1912 Nørrhede. || **Nørreløkke.** TM Nörre-Lyk. || **Nørremark** [*æ nöimaig*]. U 1772—74 Nør-Marken, Nør Mark; TM Nörre Mark, Nörremark; I 1928 Nørremarken. — To forskellige Lokaliteter. || **Nørretoft.** TM Nörretoft, Norre Toft, Nörre-Toft.

Ole Fosses Forte. U 1794—1806 Fos Forte, Wolle-Foß-Forte.

Overbæk. Præsteindb. c. 1768 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 268) Overbæk.

Partdam. 1691 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 56) Partdam. — Ifl. Fausbøl anf. St. en Del af Mølledam, hvori Bovlund Bymænd havde Part.

Pavlund Aa. Præsteindb. 1638 Papelunds-Aa. — Et andet Navn paa Smedebæk: se u. Naturnavne i N.-Rangstrup H., 3070. Efter Pavlund i Agerskov, Agerskov S., 3074, der ligger ved Smedebæk paa Grænsen til Branderup.

Pebel. I 1928 Piplen [æ Pævvel]. — Ifl. I 1928 „en lille hurtig løbende Bæk". || **Pebelsted.** I 1928 Piplested [æ Pillestej]. — Kær. Pebel, se Indl.

Plet [*plæt*]. U 1794—1806 Plett, Plettet, Plett-Aggere; B 1805—06 Plett; TM Plet. — Agerjord. Plet, se Indl.

Præstensmark. B 1805—06 Præstensmark, den gamle Præstensmark; TM Präste-Mark.

Ribbel [*æ ʀɛvəl*]. U 1794—1806 Revel; B 1805—06 Ribbelagger, Ribbelaggre; U 1806 Ribbelagger; TM Revel; I 1912 Rivvel, æ Rivvel; I 1928 Revlen [æ Revl]. — Agerjord. Subst. Ribbel „Strimmel"; se Feilb. u. revl.

Roj [*ʀöj*]. U 1794—1806 Roy, Ray, Roy wiese; B 1805—06 Roj; U 1806 Royeng; TM Roy; I 1912 Roi; I 1928 æ Røj. — Roj, se Indl.

Rundbjærg [*æ ˈʀuŋ·ˈbjɛɔ̈ˀə*]. Præsteindb. 1638 Rundebierg, Rundebiergebech; U 1794—1806 Rundbierg, Rundbierg Acker; B 1805—06 Ryndbiergagger, Rundbiergagere, Ryndbier agger, Øster Ryndbierg, Øster Ryndbiergagger; U 1806 Rundbiergäckern.

Rævebjærg. Præsteindb. 1638 Ræffuebierg; U 1772—74 Rævebierg, Røv-Bierg; U 1794—1806 Ræv Bierg, Røv Bierg, Raubiergs [Agger]; B 1805—06 Rävbierg, Rävbiergagger; TM Rävebjerg-Ager; I 1912 Rævbjerg.

(Her?) **Sankt Mauritii Skov.** Præsteindb. 1638 S. Mauritji schow.

Sejlholm. U 1772—74 Seyel Holm; U 1794—1806, B 1805—06, U 1806 Seilholm. — Navnet forekommer ogsaa i Brede S., 3116.

Sige [*æ si·x*]. U 1794—1806 Branderupsiig; TM Sig; I 1928 æ Siig. — Sig, se Indl.

Skovland. U 1794—1806 Skaulænders og Kirkelands Agger, Schaulands-Blöcke; B 1805—06 Nørr-, Sønder Skovland; TM Skovland-Ager; I 1912 Skovlundager. || **Skovløkke.** TM Skov-Lykke.

Slaaryde [*æ ˈslɔˌʁyˑə*]. U 1772—74 Slaae-Ryer Lykke, Slaaryde, Slaa-Ryde; B 1805—06 Slaaryerblokke; U 1806 Slaaryer, Slaarye Wiese; TM Slaarye; I 1912 Slaary; I 1928 æ Slaarye. — Plantenavnet Slaaen. Jfr. Sammensætningerne jy. Slaabær og Slaatorn (Feilb.; det sidste u. Opslagsf. slåentorn).

Slagbom. I 1928 Slagbommen [æ Slovbom]. — Her hang en Bom over Vejen (I 1928).

Smedemark. I 1928 Smedemarken [æ Smejmark]. — Her laa en gammel Smedie (I 1928).

Steneng [*ˈsdeˑnˈæŋ'*]. U 1794—1806 Steeneng; B 1805—06 Steen-Eng; U 1806 Steeneng; TM Steen-Eng; I 1912 Steneng.

Svineager. TM Svine Ager; I 1928 Svineager [æ Svinager]. || **Svinshave** [*ˈsvinsˈhåːˑ*]. U 1772—74 Svins Hau, Svins-Hau; U 1794—1806 Svinshave, Sviins Have, die Schweins Haue; B 1805—06 Sviinshave; U 1806 Schwiins Have; TM Swins-Have. — Lille Skov paa Grænsen til Rurup. Dyren. Svin.

Sønderager. TM Sönder-Ager, Sönderager. || **Sønderenge.** U 1771—77 Sønder-Enge; I 1928 Sønderengen [æ Syndereng]. || **Søndergade.** U 1794—1806 süder Straße, Süderstraße; B 1805—06 den sønder Gade. || **Sønderløkke.** U 1772—74 Sønder-Lykke, Sønder-Lykken; TM Sonder-Lykke, Sönderlyk, Sönder Lykke. || **Søndertoft.** U 1772—74 den Sønder Tofft; TM Söndertoft, Sönder-Toft.

Tingvej Agre. U 1794—1806 Toug-Vey Äcker; B 1805—06 Tingveyagre. — Formodentlig Vejen fra Branderup til Geestrup i Agerskov S., hvor Herredstingstedet laa (Aagaard 1815 p. 282).

Tofteng. 1718 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 39), TM Tofteng.

Toppesbjærge. Præsteindb. 1638 Tops bierg; I 1912 Toppesbjerre; I 1928 Toppesbjærge. — Ifl. I 1928 er her mange smaa Forhøjninger. Toppes er dog sikkert Gen. af Slægtsn. Top, der kendes fra Sognet.

Troldenge [*ˈtʁœlˑˈæŋ·*]. TM Trold-Eng; I 1912 Troldeng; I 1928 Troldengen [æ Troldeng]. || **Troldmark.** TM Trold-Feld. — Ved Troldenge.

Tyvsmark [*ˈtyɥsˌmɑːig*]. 1718 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 39) Tyvsmark; U 1794—1806 Tyvs-Mark, Tyvsmark; TM Tövsmark; I 1912, I 1928 Tyvsmark. — En Tyv blev i sin Tid hængt her (Fausbøl, Branderup-Roost p. 6). Ifl. en Tradition kommer Navnet dog af, at der blev stjaalet Faar paa Tyvsmark (I 1928).

Ulvegrav. B 1805—06 Ullgrav; I 1928 Ulveslag [æ Ullslov]. — Placeringen i B 1805—06 tyder paa, at Ulvegrav er samme Lokalitet som Ulveslag. Her blev engang fanget Ulve (I 1928). Der er ingen topografisk Forbindelse med Ulvegrav i Mandbjærg.

Vaser [*æ vɑˑsə*]. U 1794—1806 die Wiesen Waase genannt, Waas-Wiesen; TM Was; I 1912 Hvos, Hvosfort; I 1928 Vasen [æ Vas]. — Eng, som en Markvej fører over. Vase, se Indl.

Vesterager. TM Westerager. || **Vestereng.** TM Westereng; I 1928 Vestereng. || **Vesterhede.** U 1794—1806 Westerheide; B 1805—06 den vester Heede, Vester Heede Andeel; TM Nedre-, Oevre-Westerheede. || **Vesterløkke.** TM Westerlyk, Wester-Lykke. || **Vestermark** [*æ væsdəmɑːig*]. U 1794—1806 Wester Felde; TM Wester-Mark; I 1928 Vestermark. || **Vesterroj.** U 1794—1806 Vester Roi Agger. || **Vestertoft.** TM Westertoft.

Vieeng. U 1772—74 Vie-Eng. — Planten. Vie „Pil".

Voldborg Hale. B 1805—06 Voldborghale, Voldborrighale; U 1806 Wollborghale.

Ørredbæk. U 1772—74 Ørrebek, Ørre-Bek; B 1805—06 Ørrebeckagger, Nørr-, Sønder Ørrebekagger; TM Övrebeck, Oevrebecklyk; I 1912 Ørrebæk; I 1928 Ørredebæk [Ørbæk], Ørredebæklykke [Ørbæklyk].

Østerager. TM Oester-Ager. || **Østereng** [*æ ˈjœsdəˈæŋ'*]. U 1772—74

Øster Eng; TM Oster-Eng; I 1928 æ Østereng, æ Præstes Østereng. || **Østergade.** 1718 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 39) Østergade; U 1794—1806 Osterstraße; B 1805—06 den Øster Gade; U 1806 Osterstraße. || **Østerhede.** U 1794—1806 Oster-Heide; B 1805—06 Øster Heede, Øster Heeden; TM Oester-Hede, Oster-Hede; I 1928 Østerhede. || **Østerløkke.** TM Oster-Lykke, Oester-Lykke. || **Østermark** [*æ jœsdəmaɹg*]. U 1794—1806 Øster Marken, den Branderup Øster-Mark; U 1806 Oster Felde; TM Östermark, Oestermark; I 1928 Østermarken.

Mandbjærg.

Blærre. I 1912 Blærre. — Blærre, se Indl.

Bremerholm [*bræ·mə'hɔl'm*]. L 1840, TM Bremerholm; I 1912 Bræmerholm, Bremerholm; I 1928 Bremmerholm. — Agerjord. Se u. Bremerholm i Spandet S., 3083.

Dynd [*æ dø'ŋ*]. L 1840 Store-, Lille Dynd; TM Storedynt, Lilledynt, Dyndlykke; I 1912 Dynd, Dyn, store og lille; I 1928 Dynd [æ Døn]; Gst Dyndeng.

Egeholm. L 1840 Egeholm; I 1912 Egholm. || **Egehøj.** L 1840 Egehoi, Egehøi; I 1912 Eghøj.

Ejsbøl [*æjsbøl*]. U 1771—77 Aisbüll; L 1840 Aisbul; TM Eisboel, Eisböl, Vester-, Oster-Eisböl; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Aispel; I 1912 Ejsbøl, Aisbøl, Aispold; I 1928 Ejsbøl; Gst Ejspold. — Højtliggende Areal paa Grænsen mellem Mandbjærg og Rurup. Forleddet kan være Gen. af Mandsn. gld. Æghil som i Ejsbøl, Gl.-Haderslev S., 3011, el. Gen. af Kollektivet gld. *ōki, n. „Egebevoksning". Udtalen med [*l*] viser, at Endelsen ikke kan være Ordet Pold.

Ellehale. L 1840 Ellehale, Ellehalelyk; I 1912 Elhal, Elhale, Elhalefort. || **Ellehave** [*'æl'hås*]. TM Elhave. || **Ellekær.** L 1840 Ellekjær; I 1912 Elkjær.

Favskov. L 1840 Fauskov; I 1912 Fauskov, (her?) Flaskovlyk. — Forleddet er muligvis af s. Opr. som i Favsbjærg, Klovtoft, Hellevad S., 3202; s. d.

Fællesager. I 1912 Fellesager.

Gammeltoft [*gaməltåst*]. L 1840, TM, I 1912 Gammeltoft.

Granløkke. L 1840 Huussted-Granlyk; I 1912 Granlyk.

Havepold. L 1840 Haugepul; I 1912 Haugpold.

Hedeager [*'he·'aqə*]. || **Hedeland.** L 1840 Hedeland norden Østerlykken, Synderheedeland, Sønderheedeland, Hedeland norden Vesterager; TM Hedelund.

Hesselhale. L 1840 Hesselhale; I 1912 Hejselhale, Heiselhal. — Del af Mandbjærg Skov.

Hjortlund. L 1840 Hjorlund, Hjortlund; I 1912 Hjortlund. — Støder op til Hjortlund i Rurup.

Hussted. L 1840 Huustedeng, Huusstedeng; I 1912 Hosted, Hostej. — Her er fundet Murstensbrokker og Rester af en gammel Brønd sat af Kampesten (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 47).

?Hældsted. I 1912 Hældsted; Fausbøl, Branderup-Roost p. 83 Hældsked.

Kalveløkke. TM Kalvelykke.

Kile. TM Kile.

Klint. 1701 (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 34) Klinten; L 1840, TM, I 1912 Klint. — Bakkeskrænt. || Klint Hale. L 1840, I 1912 Klinthale. || Klint Polde [*æ 'kliŋd 'pœl·*]. L 1840 Klintpul; I 1912 Klintpold; I 1928 Klintpulden [æ Klintpold]. — Klint, se Indl.

Kløverager. L 1840 Kløverager.

Kokhave. L 1840 Kokhauge, Kochhauge; I 1912 Kokhauge. — Agerjord i Udkanten af Mandbjærgs Omraade og uden topografisk Forbindelse med Kokhave i Rurup. Fuglen. jy. Kok „Hane".

Kongensholm. I 1912 Kogensholm, Kongensholm; Fausbøl, Branderup-Roost p. 83 Kongensholm. — Del af Mandbjærg Skov.

Krat. L 1840 Krat, Kratt, Ryt og Krat; I 1912 Krat.

Langeng [*æ 'laŋ·ˌæŋ'*]. TM, I 1912 Langeng.

Lyngvej. I 1912 Lyngvej.

Mandbjærg. 1545 (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 47) Mandbjerg; 1701 (sst. p. 32) Mandbjerg Mark. || **Mandbjærg Enge** [*manbjɛlə ˈæŋ·*]. L 1840, TM, I 1912 Mandbjergeng. || **Mandbjærg Høj** [*æ hʏˈ*]. Præsteindb. 1638 Mandebierge hoffuet; L 1840 Mandbjerghoi, Mandbjerghøi; TM Mandbjerghoi; I 1912 Mandbjerghøj; I 1928 Mandbjerghøj [Mandbjerghyt]; Gst Mandbjærg Høj. — Udtalen [-hyt] i I 1928 viser Klusilspring. || **Mandbjærg Pold.** I 1912 Mandbjergpold. || **Mandbjærg Skov** [*manbjɛlə ˈsgås*]. Præsteindb. 1638 Mandebierg schow; TM Mandberg Skov; I 1912 Mandbjergskov; Gst Mandbjærg Skov. — Se Mandbjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Midtløkke. TM Midtlykke.

Moseløkke. I 1912 Moselyk; I 1928 Moslykken [æ Moslyk].

Nørreløkke. L 1840 Norderlyk.

Runtløkke. I 1912 Rundtlyk. — Antagelig af Subst. jy. Runte „Træstub"; se Feilb.

Ryt. L 1840 Ryt og Krat; I 1912 Ryt. — Formen i L 1840 (som I 1912 kan gaa tilbage til) kan være fejlskrevet for *Ry under Paavirkning fra t-et i Krat. Ryde, se Indl.

Sandsbjærg [*sansˈbjɛɔˈə*]. L 1840, TM Sandbjerg; I 1912 Sandsbjerg. — Jfr. Sandsbjærg i Vilsbæk, Holbøl S., 3231.

Stenvad. L 1840 Steenvad; I 1912 Stenvad; Fausbøl, Branderup-Roost p. 83 Hosted-Stenvoj. — Lille Eng i Mandbjærg Skov. Der er intet Vandløb her i Nutiden.

Storeløkke. L 1840 Store Lyk; TM Store Lykke.

Svengdam [*æ ˈsvæŋ·ˈdam·*]. U 1771—77 Svengdammen, Sveng-Dammen; I 1912 Svengdam, Svingdam; I 1928 Svingdammen [æ Svengdam]. — Omtales i Dok. 1697, hvor Peder Pedersen forpligter sig til „at holde Dæmningen paa samme Dam forsvarligen ved magt og lige, saa den altid kan være bekvem til et Vandsted og Svengsted til Byens Nytte og Gavn" (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 27). Af Verb. jy. svænge „bringe til at svømme" (f. Eks. om Heste; se Ekss. hos Feilb.).

Svinshave. L 1840 Sviinshauge; TM Svineshave; I 1912 Svinshauge; I 1928 Svinshau. || Svinshave Hale. L 1840 Svinshaugehale, Svinshaughale. || Svinshave Hede. L 1840 Svinshaughede, Svinshaugehede.

Sønderhede. L 1840 Sønderheede. || **Sønderløkke.** L 1840 Sønderlyk, Synderlyk.

Tingvej. I 1912 Thingvej. — Vejen til Geestrup, hvor Herredstinget fandtes (Aagaard 1815 p. 282). Jfr. Tingvej ovfr. u. Branderup.

Trindeng. L 1840, I 1912 Trindeng. — Adj. trind „rund".

Ulvegrav. I 1912 Ulvgrav; I 1928 Ulvegrave [æ Ulgrav]. — Ifl. Sønderjy. Aarb. 1909 p. 48 var Rester af Ulvegraven synlige endnu for 30 Aar siden.

Vesterager. L 1840 Vesterager; TM Westerager. || **Vestermose.** TM Westermose. || **Vesterskov.** L 1840 Vesterskov.

Vie. L 1840 Viede; TM Vide; I 1912 Vie; I 1928 Vi [æ Vi]. — Agerjord og Eng. || **Lang-Vieskær.** L 1840, I 1912 Langviskjær. — „Langviskjær" støder op til Vie. Planten. Vie „Pil".

Østerløkke. L 1840 Østerlyk; TM Osterlykke. || **Østerskov.** L 1840 Østerskov.

Revslund.

Bredeng. TM Bredeeng.

Drav. TM Oester-, Wester-Drau. — Drav, se Indl.

Flydekær. U 1771—78 Flye-Kier. — Flyde, se Indl.

Gaasegaard. U 1771—78 Gaas-Gaarden. — Indhegning til Gæs.

Grønning. TM Grönning. — Grønning, se Indl.

Haleeng. U 1771—78 Halle-Eng. — Muligvis s. Lok. som Haleeng i Branderup. Hale, se Indl.

Kalveløkke. TM Kallyk.

Kirkevej. U 1771—78 Kirke-Veyen.

Lemmose. TM Lennmoos; I 1923 Lemmose. — Ved Lemmose i N.-Løgum S., 3117; s. d.

Lesholm. TM Leseholm; I 1923 Lesholm. — Maaske af Slægtsnavnet Less. Jfr. Mette Lesses Sten ovfr. u. Branderup.

Møllestrøm. — Se ovfr. u. Branderup.

Nørreager. TM Nörre Ager. || **Nørreeng.** TM Nörreeng.

Pølsekedel. TM Pülskjel. — Pølsekedel er et almindeligt Navn paa sumpede Enge o. lgn.

Regineshøl. 1778 (Fausbøl, Branderup-Roost p. 50) Regines Høl. — Ifl. Fausbøl anf. St. er der til Regineshøl knyttet det Sagn, at der „hver Midnat Kl. 12 kommer en Jomfru Nord fra og kaster sig i dette Høl, hvori der skal findes en Skat".

Sejlholm. U 1771—78 Seil Holm. — Formodentlig s. Lok. som Sejlholm i Branderup.

Sivkrog. U 1771—78 Sive-Krogen.

Skøthøl. U 1771—78 Skytt-Hyllet. — Første Led er vel Ordet Skøt „Sluse".

Smedeeng. U 1771—78 Smede-Engen.

Sønderager. TM Sönderager.

Teglovn. U 1771—78 Teigl-Ovnen, vesten Teigl Ovn Veyen.

Vesteragre. U 1771—78 de vester Aggere; TM Wester-Ager. || **Vesterenge** [*æ væsdəˈnæŋ·*]. TM Westereng. || **Vesterflyde.** U 1771—78 den vester Flye. || **Vesterhave.** U 1771—78 den Vester Haue; TM Westerhave. || **Vesterløkke.** U 1771—78 den vester Lykke; TM Westerlyk.

Voldeng. U 1771—78 den vester Vold Eng, dito den Øster; TM Wolleng. — Ifl. Trap[4] IX p. 201 findes der i Engen Syd for Revslund en Forhøjning, som muligvis kan være et Voldsted.

Østerager. TM Oesterager. || **Østerflyde.** U 1771—78 Øster Flyen, den Øster Flye. || **Østerhave.** U 1771—78 dito den Øster [dvs. Haue]; TM Oesterhave. || **Østerløkke.** U 1771—78 dito den øster [dvs. Lykke]; TM Osterlyk.

Rurup.

Aakørreter. TM Aakjörder; I 1912 Køreder. || **Aamade** [*ɔmaj, æ ˈɔˌmajə*]. — Ved Fiskbæk.

Aalegaardsblok. U 1771—77 Olgers-Blok; TM Aalgaardsblock; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Olgers Blok; I 1912 Holgersblok; I 1928 Aalgaardsblok, Aalgaars-blok. — I Nærheden af Fiskbæk.

Alvad [*halˈvaj*]. U 1771—77 Alwaad, Allvad, Alvad; TM Alvad. — Eng ved Fæbro ved Vejen til Toftlund. Forleddet er snarest glda. athæl- „hoved-", i saa Fald af samme Oprindelse som Gaardn. Adelvad i Højst S., 3132. Udtalen [*hal-*] er forvansket.

Birtesager [*ˈbɛɹ·dəsˌaqə*]. TM, I 1912 Birtesager; Fausbøl, Branderup-Roost p. 72, 82 Birrets Ager, Birrettes Ager; I 1928 Birtesager. — Efter Sagnet sidder her hver Nat Klokken 12 en Kone, der spinder (Fausbøl p. 72). || **Birteseng.** U 1771—77 Birrettes Eng, Berrettes Eng, Birretes Eng; I 1912 Birreteseng. || **Birtesvej.** U 1771—77 Berretes Vey. — Kvinden. Birte, ældre Birette (DgP u. Birgitte).

Blærrepold. TM Blärpol. — Blærre, se Indl.

Bojskov [*böjsgås*]. U 1771—77 Bøy Skov, Bøyskov; TM Bögeskov, Öster Bogeskov; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Bojeskov; I 1928 Bøjskov. — Agerjord ved Friskær. Af Træn. Bøg; jfr. u. Bojskov, Lb. i Tyrstrup S., 3033.

Bondesdam. U 1771—77 Bundes damm; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Bundes Dam. — Af Slægtsn. Bonde.

Bredebæk. U 1771—77 Breed Bek; TM Bredebach, Brede-Aae, Bredeaae; I 1912 Bredbæk. || Bredebæk Voldeng. Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Bredbæk Voldeng. — Bredebæk maa være et andet Navn paa Fiskbæk ovfr.

Byenge [*ˈbyˈæŋ·*]. U 1771—77 By-Eng, Bye-Engene, Bye-Eng skiffter, Bye Eng Skift; TM, I 1912 Byeng; I 1928 æ Byeng. — Ved Rurup By.

Dam. TM, I 1912 Dam; I 1928 æ Dam. — Tidligere Bydam (I 1928).

Ejsbøl. — Se ovfr. u. Mandbjærg.

Engblok. U 1771—77 Eng Blok; I 1912 Enngblok.

?Faareperse [*æ ˈfå·əˌpæs*]. I 1912 Faarepæs; I 1928 Faarepærsmark

[æ Faarpæs]. — Agerjord. Antagelig et spøgende Navn paa et Sted, hvor der var for lidt Græs selv til Faarene (I 1912: „Faarene blev tøjret der og plaget").

Farverseng [æ ˈfɑ.iəsˌæŋˀ].

Fiskedam. U 1771—77 Fisckdam; TM Fiskdam.

Friskær [*fʁi·skjə*]. Aagaard 1815 Friskjær; TM Friiskjaer; I 1912 Friskjærlyk, Friskjær. — „Et ubetydeligt Skovhoved" (Aagaard p. 292) ved Vejen fra Branderup til Rurup paa Grænsen mellem de to Byer. || Friskær Bro. Fausbøl, Branderup-Roost p. 73 Friskærbro. || Friskær Bæk. Præsteindb. c. 1768 (Sønderjy. Aarb. 1913 p. 268) Fries-kiær-Bæk; TM Frieskjer Bach; Gst Friskær Bæk. — Samme Vandløb som Friskær Bæk i Arrild S., 3081; s. d.

Fæbro [ˈfɛbʁɔ ˈɑqə]. U 1771—77 Fæbroen; TM Faebroager, Faebroeng; I 1912 Fæbro, Febroeng, Fæbroeng; I 1928 Febroen [æ Fæbro]. — Ved Vejen til Toftlund.

Fælled [æ ˈfɛ·ɫəd]. TM Faellet, Niels Juuls Faelled, Fälet; I 1928 Fælled [æ Fælet]. — Fælled, se Indl.

Gade. 1701 (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 32) Rurup Gade; TM Gaden; I 1912 Gade; Fausbøl, Branderup-Roost p. 4 Rurup-Gade. — Gade, se Indl.

Gammelby [*gɑməlby*]. U 1771—74 Sünder-Gammelby, sønder Gammelbye, Nør Gammelby, Nør Gammelbye, Gammelby; TM, I 1912, I 1928 Gammelby. || Gammelbyskrog. U 1771—77 Gammelbyeskrog, Gammelbyes Krog, Gammelbyeskroeg. — Agerjord Nordvest for Rurup. || **Gammelhede.** U 1771—77 Gamle Heede. || **Gammeltoft.** I 1912 Gammeltoft. || **Gammelvej.** U 1771—77 den gamle Vey.

Gedebukkeløkke [æ ˈgeˀəbogˌlykˀ]. I 1912 Gedebuklyk; I 1928 Gedebuklykken [æ Gjerboklyk]. — Her er altid tøjret mange Geder fra nogle smaa Huse i Nærheden (Opt. 1940). Udtalen er rigsmaalspaavirket.

Gejlbjærg [ˈgæjəlˌbjɛɹˀə]. 1701 (Sønderjy. Aarb. 1909 p. 34) Geilbierg; 1715 (sst. p. 40) Geilbjere; U 1771—77 Geilbierg, Geilbiergs Moose, Geilbiergs Mooß; TM Geilbjerg, Geilbjergmose; I 1912 Gejlbjerg, Geilbjerg; I 1928 Gejlbjerg; Gst Gejlbjærg. — Planten. jy. Gejl „Gyvel".

Grønsig. U 1771—77 Grøn-Sieg, Grøn Siig, Grønsiig; TM Grönsieg; I 1928 Grønsig.

Guldgrave [æ ˈguɫˈgʁɑə·]. I 1912 Guldgrave; I 1928 æ Guldgrav. — Agerjord ved Vejen fra Rurup til Roost.

Havreblok. U 1771—77 Haver-Blok; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 f. Haver-Blok.

Hedeager. TM, I 1912 Hedeager. || **Hedeland.** TM Hedeland.

Hellet [*hæɫəd*]. U 1771—77 Helvede, Helled, Hellet, Sønder Hellet, Lild Hellet, Helleds Skift; TM, I 1912, Gst Hellet. || Helletstoft [*hæɫəsˈtɑ̊st*]. U 1771—77 Helleds Tofft; TM Hellestoft; I 1912 Helletstoft; I 1928 Hellestoft. — Hellet „Helvede" er Navn paa en Engstrækning Nord for Byen.

Hesselbjærg [ˈhæjsəɫˌbjɛɹˀə]. U 1771—77 Heiselbierg, Heißel Bierg; TM Hesselbjerg; I 1912 Hejselbjerg, Hejselbjerg-Ager.

Hjortlund [*jɔɹdluŋ*]. U 1771—77 Hiortlund, Hiortlund Heede; TM Hjortung, Hjortlund; I 1912 Hjortlund. — Støder op til Hjortlund i Mandbjærg ovfr. og til Hjortlund i Geestrup, Agerskov S., 3074.

Horsfold. U 1771—77 Hos-Fold, Hosfold; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Horspold. — Subst. Hors „Hoppe".

Humleager. TM Hummelager. || **Humlekær** [*hœməlkjə*]. U 1771—77 Hommelkier, det store Hommelkier, det lild dito, Øster Hommelkier; TM Hummelkjär, Hummelkjaer, Store Hummelkjaer; I 1912, I 1928 Hummelkjær; Gst Humlekær. — Planten. Humle.

Hungerborg [ˈhœŋəˌbœɹˀə]. TM Hungerborg; I 1912 Hummelborg; I 1928 Hungerborg. — Eng.

Hyrdeeng. U 1771—77 Hyrde Eng; TM Hiereng.

Højdynd. U 1771—77 Høy-Dynden; TM Höidynt; I 1912 Hojdyn. || **Højtuer.** U 1771—77 Høy Tuer, Høytuer.

Hørmose [ˈhöɹˈmo·s]. U 1771—77 Hørr Mooße, Hør Mooße, Hørmooß,

Hørmooß Heede, Hørmos Gab, Hormos Gab; TM Hörmose; I 1912 Hørmose; I 1928 Hørmosen [æ Hørmos]; Gst Hørmose. — Planten. Hør. Der er formodentlig rødet Hør her.

Iversblok. Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Ivers Blok.

Jydding. U 1771—77 Jyding. — Jfr. Jydding ovfr. u. Branderup.

Kaalgaardkrog. U 1771—77 Kaalgaard-kroeg; Fausbøl, Branderup-Roost p. 83 Kaalgaard-Krogh.

Kalvedam. U 1771—77 Kalldammen, Kall-Dammene. || **Kalveløkke.** TM Kalvelykke, Kalvlykke.

Kileeng. I 1912 Kileng, (her?) Kile.

Klinteng [*ˈklinˌæŋˀ*]. U 1771—77 Klinteng, Klint Eng; TM, I 1912 Klinteng. — I Nærheden af Møllebjærg. Klint, se Indl.

Kokhave [*ˈkɔgˈhåːˑ*]. U 1771—77 Kok Have, Kokhave; TM, I 1912, I 1928 Kokhave. — Eng. Fuglen. jy. Kok „Hane".

Kortager [*ˈkɔːdˈaqəˑ*]. TM Kortager; I 1928 Kortagre [æ Kortager]. || Kortagersholm [*kɔːdəsˈhɔlˀm*]. U 1771—77 Kortes Holm; TM, I 1912, I 1928 Kortesholm. — Skønt [*kɔːdəsˈhɔlˀm*] ligger nogle Hundrede Meter Vest for Kortager, adskilt derfra ved Langager og Sønderfælled, er Forleddet sikkert Gen. af dette Navn.

Kravlund [*kʀåːˑˈluŋ*]. U 1771—77 Craulund; TM Kranlund; I 1912 Kraulund; I 1928 Kravlund. — Fuglen. Krage. Jfr. Landsbyn. Kravlund i Tinglev S., 3136.

Krogeng. U 1771—77 Krog-Eng, Kroeg Eng; (her?) I 1912 Kvægeng. — Krog, se Indl.

Kær. U 1771—77 Kieren, Kierene; TM Kjaer; I 1912 Kjær. || **Kærhale.** U 1771—77 Kierhale; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Kjærhal; I 1912 Kjærhalefort; I 1928 Kjærhale [Kjærhal].

Kørreter. — Se Aakørreter ovfr.

Langager [*ˈlɔŋˈaqəˑ*]. TM Langager; I 1928 Langagrene [æ Laangager]. || Langager Sig. U 1771—77 Langager-Siig, Blokkene i Langagersiig. || **Langeng.** U 1771—77 Lang Eng; TM Langeng. || **Langkær Slade.** U 1771—77 Langkier Slade, Langkierslade; Fausbøl, Branderup-Roost p. 83 Langkjær-Slade. — Slade, se Indl.

Lassesblok. U 1771—77, I 1912 Lasses Blok; I 1928 Larsblokke. || **Lasseskær.** U 1771—77 Lasses Kier.

Lavesblok. TM Laues Blok.

Lavst Gaardes Dam. Fausbøl, Branderup-Roost p. 74 Lavst Gaardes Dam. — Gadekær.

Lejehustoft. TM Leiehuus Toft; I 1912 Lejhustoft; I 1928 Lejehustoften [æ Lejhustovt]. — Her laa et Lejehus (I 1928).

Lillegade. U 1771—77 Lillegade, Lild Gaden. || **Lilletoft.** U 1771—77 den Lille Tofft, Lild-Toft; TM Lille Toft.

?Lodaa Vad. I 1928 Lodaavøj. — Areal ved Fiskbæk paa Grænsen til Toftlund Sogn. I 1928 oplyser, at Vejen fra Aabenraa til Ribe tidligere gik herover, men dette stemmer næppe med de faktiske Forhold (se Mejers Kort).

Løkke. U 1771—77, TM Lykken. — Løkke, se Indl.

Made. U 1771—77 May-Eng, May-Skifft, Mayscklfft; TM May; I 1928 Madeng [æ Maj].

Mandbjærg Toft. TM Mandbjerg Toft; I 1912 Mandbjergtoft; I 1928 Mandbjergtoften. — I Rurup By. Her laa Mandbjærg tidligere (I 1928); se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Marinesklint. Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Marines Klint. — Jfr. Klinteng ovfr.

Melkær [*mælkjəˑ*]. U 1771—77 Meldkier, Meldkier Heeden, Meld-Kier; TM Melkjaer; I 1912 Meldkjær; I 1928 Melkjær. — Adj. jy. meld- „midter".

Midtløkke. TM, I 1912 Midtlykke.

Mogensesskov. Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Maunses Skov.

Moseeng [*ˈmoˑsˈæŋˀ*]. U 1771—77 Moos Eng, Maaßeng; TM Moseeng; I 1928 Mosengen [æ Maaseng]. || **Moseland.** TM Nörremoosland, Söndermoosland.

Musvang Bæk. TM Muuswang Bach. || **Musvang Eng.** U 1771—77 Muuswang-Eng. — Efter Musvang i Toftlund S., 3071.

Myrbælg. U 1771—77 Myer-Belle; Fausbøl, Branderup-Roost p. 83 Myrbælle. — Antagelig s. Lok. som Myrbælg (s. d.) i Arrild S., 3071, nær Grænsen til Rurup.

Møllebjærg [*'møl¡bjɛi'ə*]. U 1771—77 Mølbierg; TM Möllebjerg, Möllebjergkjaer; I 1912 Mølbjerg, Molbjerg; I 1928 Mølbjerg, Mølbjergkjær; Gst Mølbjærg. || **Møllebjærgskær** [*møl'bjɛiəs'kjæi'*]. U 1771—77 Mølbiergs Kier, Mølbierreskier, Møllbierres Kier, Mollbierres-Kier; L 1840 Møllebjergkjær, Møllebjerg Kjær; TM Möllebjergkjaer; I 1912 Molbjergskjær. || **Mølleslade.** U 1771—77 den Neder Møll Slade, Neder Mølle-Sladen, Over Mølle Sladen, den over Mølleslade; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Neder-Mølle-Slade.

Nederløkke. TM Nederlykke.

Nyvej. U 1771—77 den Ny Vey.

Nørreaa. U 1771—77 Nøraae, Nør Aae, Nør-Aae Skift; L 1840 Norder Aae-Eng; TM Nörreaae. — Andet Navn paa Fiskbæk; se u. Naturnavne i N.-Rangstrup H., 3070. || **Nørreager.** I 1912 Norder Ager. || **Nørrefælled.** TM Nörrefaelled. || **Nørrekær** [*nöilkjə*]. U 1771—77 Vester Nørkier; TM Nörrekjaer; I 1928 Nørrekær [Nørkjær]. || **Nørreløkke.** TM Nörrelykke, Nörre Lykke, Norder-Lykke. || **Nørremose.** TM Nörremose. || **Nørretoft.** U 1771—77 Nør-Toft; TM Nörre Toft; I 1912 Nørretoft.

Overløkke. TM Overlykke.

Planereteng. I 1912 Planereng. — Partcp. af Verb. planere. Jfr. Planereteng i Abild S., 3121, udt. [*æ pla'ne·¡æŋ'*].

Pors. U 1771—77 J Possene. — Planten. Pors „Myrica Gale".

Rapsløkke. TM, I 1912 Rapslykke; I 1928 Rapslykken [æ Rapslyk]. — Planten. Raps.

Rodsig. U 1771—77 Rod-Siig, Rood-Siig; TM Rosieg; I 1912 Rødsig. — Antagelig af Subst. Rod „Trærod".

Rurup Aa. Præsteindb. 1638 Rurup-Aa. — Maa være et andet Navn paa Fiskbæk; se u. N.-Rangstrup H., 3070. Se iøvrigt Rurup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Rævebjærg [*'ræəs¡bjɛi'ə*]. U 1771—77 Rävbierg, Rævbiergs Slade, Rävbiergs Slade, rævbierg Slade, Rævbierg Heede, Rävbierrehøy; TM Rävebjerg, Nörre Rugbjerg, Rävebjerg höi; I 1928 Rævbjerg.

Røddergaard. U 1771—77 Røddergaarden. — Plur. Rødder „Rodfrugter" (Feilb. u. rod). Muligvis Betegnelse for en Have.

Sigeng [*'si·x'æŋ'*]. U 1771—77 Siig Eng; TM Siigeng; I 1912 Sideeng, Sigeng; I 1928 æ Sigeng. — Sig, se Indl.

Siveng. TM Siveng.

Skidengab. I 1928 Skidengab [Skirngaf]. — Agerjord. || **Skidenkær** [*sgi'ŋkjə*]. U 1771—77 Skiden Kier, Skidenkiers Bierg; TM Skaeringkjaer, Skjäringkjaer; I 1912 Skiddenkjær; I 1928 Skidenkær [Skirnkjær]; Gst Skiddenkær.

Skoveng [*æ 'sgås¡æŋ'*]. || **Skovland.** U 1771—77 Skovland, Skovlandet, Skov Landet; TM Skovland. || **Skovløkker.** U 1771—77 Skov-Lykker, Skovlyk, Skov Lyk, Skov-Lykken; TM Skovlykker; I 1912 Skovlyk.

Slade [*æ sla·d*]. TM Slae, Slade, Bredeslae; I 1928 æ Slar. — Slade, se Indl.

Smedetoft. TM Smede Toft; I 1912 Smedetoft; I 1928 Smedetoften [æ Smejtoft]. || **Smedsted Grønning.** U 1771—77 Smedsted Grønning. — „Smedsted" er formodentlig et Sted, hvor der har staaet en Smedie; jfr. Gaardsted og Hussted. Grønning, se Indl.

Smørlund [*smø·lun*]. I 1912 Smørlum, store og lille; I 1928 Langsmørlund, Bredsmørlund. — Agerjord, der støder op til Eng. Formen i I 1912 er sikkert oprindeligere og opstaaet af et ældre *Smørholm. Forleddet sigter da til Stedets Frugtbarhed; jfr. u. Smørpyt i Hviding S., 3085.

Sorthøj [*'so·id'hy'*]. I 1912 Sortehøj; I 1928 sorte Høj [æ sort Hyt]; Gst Sorthøj.

Sparretoft. U 1771—77 Sparre-Tofft, Sparre Toft; I 1928 Sparretoften [æ Spartovt]. — Fuglen. jy. Sparre „Spurv".

Spjæld. U 1771—77 Spiold, Spiold-Blok, Spiold Ley; Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Spjoldblok. — Spjæld, se Indl.

Stanggab. U 1771—77 Stang-Gabet, Stanggabet. — Navnet betegner formodentlig en Aabning i et Gærde, der lukkes med en Stang.

Storeeng. I 1918 Storengen [æ Storeng]. || **Storekær.** TM Storkjaier, Storkjær. || **Storeløkke.** TM Store Lykke.

Stubeng [*ˈsdœbˌæŋˈ*]. U 1771—77 Stofeng, Stof-Eng, Stob-Eng; TM Stubeng; I 1912 Stofeng; I 1928 Stubbeeng [æ Stofeng]. || **Stubkær.** TM Stubkjär.

Svengdam. — Se ovfr. u. Mandbjærg.

Svineblok. U 1771—77 Svin-Blok; Fausbøl, Branderup-Roost p. 83 Svinblok.

Sønderager. TM Sönderager. || **Sønderblok.** I 1912 Sønderblok [æ Synder-Blok]. || **Sønderfælled** [*æ ˈsyŋˈəˈfœ·ɫəd*]. TM Sönder Faellet. || **Sønderhede.** TM Sönderhede. || **Sønderkær.** U 1771—77 Sünder Kieren. || **Sønderløkke.** TM Sönderlykke. || **Søndertoft.** U 1771—77 Synder-Toft, Synder Tofft; TM Sönder-Toft.

Teglovnager. I 1912 Tejlovnager; I 1928 Teglovn [æ Telovn]. — Areal Vest for Byen.

Tingsted Pold. TM Tingstedpol. || **Tingsted Slade.** U 1771—77 Tingstedslad, Tingsted Slad; TM Tingsted-Slade. — Agerjord Vest for Rurup; støder op til Tingsted Pold.

Tofteng. U 1771—77 Øster Toft-Eng.

?Tomasbjærg. I 1912 Tamasbjerg.

Tornemade. U 1771—77 Tornmay, Torn Mai, Torn May, (her?) Tormay; TM Tommay; I 1912 Tornmaj.

Trekant [*æ trɛkaŋd*]. TM, I 1912 Trekant.

Trindslade. U 1771—77 den Trind Slad, Trindslad. — Adj. trind „rund".

Tværager. TM Tverager. || **Tværblokke.** U 1771—78 Tvær-Blokkene.

Tytteskær. U 1771—77 Tytteskier.

Tøjreeng [*tyˈəræŋ*]. U 1771—77 Tyder-Eng, Tyr-Eng, Tyver-Eng; TM Tyreng; I 1912 Tojreeng, Tyvereng; I 1928 Tyvreng. || Tøjreeng Bjærg [*tyŋəsˈbjɛɹˈə*]. U 1771—77 Tyrings-Bierg, Tyrings Bierg, Tyringsbierg; TM Thyringbjerg; I 1928 Tønnesbjerg. — [*tyŋəsˈbjɛɹˈə*] støder op til Tøjreeng.

?Tønnesblok. U 1771—77 Toneses-Blok; (her?) Fausbøl, Branderup-Roost p. 82 Tønneses Blød.

Vadested. U 1771—77 Vadstedet.

Vandblok. U 1771—77 Vand-Blok.

Ventileng. I 1912, I 1928 Ventileng. — Efter en Ventil i et Dræn.

Vesterager. U 1771—77 Vester Agger, Vesterager; TM Vesterager. || **Vesterbjærg** [*væsdəˈbjɛɹˈə*]. U 1771—77 Vester-Bierg, Lild-Vester-Bierg, neder Vesterbierg, Neder Vester-Bierg, over Vesterbierg; TM Vesterbjerg, Westerbjerglykker, Vesterbjerg-Ager, Vesterbjergager, Vesterbjergeng; I 1912 Vesterbjerg. || Høje-Vesterbjærg [*ˈhy· væsdəˌbjɛɹˈə*]. U 1771—77 Hoy-Vester-Bierg, Høy-Vester Bierg; I 1928 Højvesterbjerg [Hyvesterbjerg]. || **Vestereng** [*ˈvæsdəɹˌæŋˈ*]. U 1771—77 den Vester Eng. || **Vesterløkke.** TM Vesterlykke. || **Vestermose.** TM Vestermose. || **Vestertoft.** TM Wester-Toft, Westertoft.

Viekær [*viˈɬjə*]. U 1771—77 Vikier, Viekier, Vie-Kier, Viekier-Eng, Viekier Skift; L 1840 Vikjær; TM Hvidkjaer; I 1912, I 1928 Vikjær. || Viekær Hede [*viɬjəˈheˈ*]. I 1928 Vikjærhede [Vikjærhee]. — Planten. Vidie „Pil".

Villadseseng [*ˈvɛɫəsəsˌæŋˈ*]. U 1771—77 Willatzes Eng, Willatzes Enge; TM Villeses Eng; I 1928 Villesseseng.

?Voldingvraa. U 1771—77 Nald Eng Vraae, Stald Eng Vraae; I 1912 Voldingvraa. — Maaske et oprindeligt *Voldeng Vraa; jfr. Bredebæk Voldeng ovfr. En anden Mulighed er Subst. jy. Volding „jord, som opkastes af en grøft til hver side" (Feilb.).

Vraa. I 1912 Vraa. — Vraa, se Indl.

Østerager. TM Österager. || **Østerhede.** U 1771—77 Øster Heeden, Øster Heden; TM Österhede. || **Østermark.** TM Östermark. || **Østertoft.** U 1771—77 Øster Tofft, Øster-Toft; TM Oster-Toft, Östertoft.

DANMARKS STEDNAVNE NR. 4

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

II. HADERSLEV AMT

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1942

FORORD.

DET var oprindelig Hensigten i nærværende Bind II af „Sønderjyske Stednavne", der omfatter Haderslev Amt, ogsaa at medtage de tidligere sønderjyske Sogne, som nu ligger under Vejle og Ribe Amter, med Undtagelse af de forhen under Hviding Herred liggende Sogne (Ribe Domkirkes Landsogn, Seem Sogn og Vester-Vedsted Sogn), der allerede var behandlede i Sønderjyske Stednavne III, Tønder Amt. Under Trykningen viste det sig imidlertid, at i saa Fald vilde Bind II være blevet uforholdsmæssigt stort, og man har derfor foretrukket at sætte disse Afsnit i Registerbindet, Værkets Bind I, hvor der foruden Indledning, Stednavneregister (en Fortegnelse over samtlige i Værket behandlede Navne), og Efterledsregister (en Fortegnelse over de i Stednavnenes Sidsteled optrædende Ord), tillige vil komme et Supplement, indeholdende Tilføjelser og Rettelser til de tidligere trykte Afsnit. Af praktiske Hensyn vil Supplementet blive anbragt foran Registrene, saaledes at de heri meddelte Tillæg ogsaa kan komme med i disse. Forarbejderne til Registerbindet er langt fremskredne, og forhaabentlig vil det kunne blive trykt i Løbet af et Aars Tid.

Udarbejdelsen af nærværende Bind er sket efter samme Principper som ved de foregaaende Bind. Tilsynet med Udgivelsen er ført af Redaktionsudvalget, der bestaar af Professor, Dr. phil. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN, Professor PETER SKAUTRUP, Lektor, Dr. phil. HENRIK USSING og (siden 9. Dec. 1941) Professor, Dr. phil. KNUD FABRICIUS. Dr. phil. MARIUS KRISTENSEN, der havde været Medlem af Redaktionsudvalget saa længe dette har bestaaet, afgik ved Døden den 2. Nov. 1941. Han besad en enestaaende filologisk Sagkundskab og nærede overordentlig stor Interesse for Stednavneforskning; han har været virksom for Planlæggelsen af Udvalgets videnskabelige Publikationer og har med Interesse fulgt deres Udarbejdelse i alle Stadier og derved ogsaa været til stor Støtte for Medarbejderne; hans Død betyder et smerteligt Tab for dansk Stednavneforskning.

Manuskriptet er udarbejdet af cand. mag. ANDERS BJERRUM, mag. art. KNUD B. JENSEN og Udvalgets faste Assistent, mag. art. KRISTIAN HALD under Ledelse af Udvalgets Sekretær, cand. mag. GUNNAR KNUDSEN. Lyd-

skriftoptegnelsen er foretaget af Medarbejder ved „Udvalg for Folkemaal" mag. art. Frk. ELLA JENSEN; dog er Toftlund og Gram Sogne optegnet af ANDERS BJERRUM.

Teksten er som i de foregaaende Bind udarbejdet sognevis, og det meste af Materialet er udskrevet fra Arkivalierne af de Medarbejdere, der har behandlet de paagældende Sogne. Af ANDERS BJERRUM er behandlet Haderslev Købstad, Christiansfeld Flække og Sognene Gammel-Haderslev, Øsby, Aastrup, Bjerning, Hjerndrup, Magstrup, Nustrup, Gram og Toftlund, af KRISTIAN HALD Hoptrup, Fjelstrup, Aller, Sommersted, Oksenvad, Jegerup, Vojens, Hammelev, Jels, Skodborg, Lintrup, Fole, Agerskov og Branderup, og af K. B. JENSEN Vilstrup, S.-Starup, Grarup, Halk, Vonsbæk, Moltrup, Tyrstrup, Frørup, Stepping, Vedsted, Skrydstrup, Ø.-Lindet, Skrave, Rødding, Hjerting, S.-Hygum, Tislund og Bevtoft samt Herredsindledningerne.

Hele Manuskriptet er inden Trykningen gennemgaaet af samtlige Medarbejdere, af GUNNAR KNUDSEN og af Dr. MARIUS KRISTENSEN. Teksten er i adskillige Tilfælde fremkommet som Resultat af dette Samarbejde. Korrekturlæsningen er besørget af de Medarbejdere, der har udarbejdet Teksten til de paagældende Afsnit, men samtlige Korrekturer forelægges Redaktionsudvalgets Medlemmer og læses tillige af GUNNAR KNUDSEN. Paa Lydskriften læses en særlig Korrektur af ANDERS BJERRUM.

Udvalget bringer sin bedste Tak til de mange, der paa forskellig Maade har ydet Bistand ved Arbejdet. Stednavneoptegnelser med tilhørende Kort er indsendt af Amtslandinspektør LINDHARD og Postassistent ABEL, Haderslev (Gl.-Haderslev Sogn), S. H. SØRENSEN, Hoptrup og HARALD RYELUND, Marstrup (Hoptrup Sogn), Lærer J. PETERSEN, Grarup (Grarup Sogn), Førstelærer P. SCHJØTH og Lærer SCHMIDT, Moltrup (Moltrup Sogn), Lærer P. JEPSEN, Fjelstrup, m. fl. (Fjelstrup Sogn), Førstelærer KLAUS JUHL, Aller (Aller Sogn), Lærer M. J. ANDERSEN, Frørup (Frørup Sogn), Lærer LAUR. NIELSEN, Bjerndrup (Stepping Sogn), Lærer M. ERIKSEN, Jegerup (Jegerup Sogn), Lærer H. H. MØLLER, Magstrup (Magstrup Sogn), Lærer JENSEN, Hammelev, Lærer MADSEN, Ladegaard og Lærerinde Frk. BÄCK, Styding (Hammelev Sogn), Lærer CHR. SELBERG, Skrydstrup (Skrydstrup Sogn), Førstelærer J. SCHMIDT, Ø.-Lindet (Ø.-Lindet Sogn), Førstelærer K. M. HERMANSEN, Skodborg (Skodborg Sogn), Overlærer MØLLER og Rentier PETER LASSEN, Rødding (Rødding Sogn), pens. Lærer C. MAJBØLL, Jejsing (Lintrup Sogn), Overlærer SOPHUS BOAS, Gram (Gram Sogn), Lærer V. BAY, Tislund (Tislund Sogn), og H. ROLSKOV, Toftlund (Toftlund Sogn). Fremdeles har Amtslæge, Dr. med. H. LAUSTEN THOMSENS Samlinger af Marknavne været til stor Nytte ligesom ved de foregaaende Bind.

Endvidere bringer man en Tak til *Rigsarkivet* og *Landsarkivet for Sønderjylland*, der godhedsfuldt har givet Tilladelse til, at Arkivalierne maatte benyttes paa Udvalgets Kontor.

STEDNAVNEUDVALGET, i April 1942.

VIGGO BRØNDAL,
PROF. VED KBH.S UNIVERSITET, DR. PHIL.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN,
PROF. VED KBH.S UNIVERSITET, DR. PHIL.

KNUD FABRICIUS,
PROF. VED KBH.S UNIVERSITET, DR. PHIL.

FREDERIK GRAAE,
DEPARTEMENTSCHEF I UNDERVISNINGS-MINISTERIET, UDVALGETS FORMAND.

H. HJORTH-NIELSEN,
HOVEDARKIVAR I GENERALDIREKTORATET FOR POST- OG TELEGRAFVÆSENET.

F. O. JØRGENSEN,
OBERST,
CHEF FOR OFFICERSSKOLEN.

ANDREAS MØLLER,
DEPARTEMENTSCHEF I STATSMINISTERIET,
STATSRAADSSEKRETÆR.

N. E. NØRLUND,
PROF. VED KBH.S UNIVERSITET, DR. PHIL., DIREKTØR FOR GEODÆTISK INSTITUT.

H. O. RAVN,
KOMMANDØR, FHV. DIREKTØR FOR SØKORTARKIVET.

P. SKAUTRUP,
PROF. VED AARHUS UNIVERSITET.

J. SØRENSEN,
DIREKTØR FOR MATRIKULSVÆSENET.

HENRIK USSING,
LEKTOR, DR. PHIL.

GUNNAR KNUDSEN.

INDHOLD.

Side

KØBSTÆDER OG FLÆKKER.

3002. Haderslev Købstad 1
Gammel-Haderslev 16
Haderslev Købstad 19
Ladegaard 21
Sønder-Otting 21

3034. Christiansfeld Flække 24

3010. HADERSLEV HERRED 25

3011. Gammel-Haderslev Sogn 26
Erlev 28
Fredsted 31
Gammel-Haderslev med Ejsbøl 34
Langkær 37
Oksbøl med Knorborg 38
Stokkerhoved 40

3012. Hoptrup Sogn 41
Diernæs 47
Hoptrup 54
Hoptrup Kirkeby 59
Kestrup 60
Marstrup 68
Pamhule 75
Sønderballe 76

3013. Vilstrup Sogn 82
Grødebøl 85
Kelstrup 86
Nørre-Vilstrup 90
Sønder-Vilstrup 92

3014. Sønder-Starup Sogn 100
Brorsbøl 102
Lunding 103
Lønt 107
Vandling 108

3015. Grarup Sogn 112

3016. Halk Sogn 118
Halk 120

Side

Hejsager ... 127
Sode ... 131

3017. Øsby Sogn ... 134
Aarø ... 138
Flovt ... 144
Hajstrup ... 148
Hyrup ... 151
Kvistrup ... 154
Raade ... 156
Stevelt ... 159
Sverdrup ... 161
Tamdrup ... 164
Øsby ... 165

3018. Vonsbæk Sogn ... 167
Feldum ... 169
Vonsbæk med Bæk ... 171
Ørby ... 176

3019. Aastrup Sogn ... 181
Aastrup ... 183
Ladegaard ... 194

3021. Moltrup Sogn ... 196
Bramdrup ... 197
Moltrup ... 204
Rovstrup ... 208

3022. Bjerning Sogn ... 212
Errested med Bjerningroj ... 213
Kabdrup ... 218
Rørkær ... 221
Skovbølling ... 223

3030. SØNDER-TYRSTRUP HERRED ... 226

3031. Fjelstrup Sogn ... 227
Anslet ... 230
Fjelstrup ... 235
Knud ... 243
Sillerup med Keldet ... 247

3032. Aller Sogn ... 253
Aller med Brabæk ... 255
Meng ... 259
Skovhuse med Kobbersted ... 261
Stubbum ... 264

3033. Tyrstrup Sogn ... 271
Bojskov ... 275
Favrvraa med Tagkær ... 279
Hvinderup med Favstrup ... 282

Side

Seggelund med Kokær ... 287
Skovrup ... 291
Torning ... 294
Tyrstrup ... 296

3035. Hjerndrup Sogn ... 303

3036. Frørup Sogn ... 312

3037. Stepping Sogn ... 323
Anderup ... 326
Bjerndrup ... 330
Højrup ... 334
Kolstrup ... 340
Stepping ... 343

3040. GRAM HERRED ... 350

3041. Sommersted Sogn ... 351
Kastvraa ... 354
Lert ... 357
Revsø ... 359
Sommersted ... 361

3042. Oksenvad Sogn ... 364
Mølby ... 366
Oksenvad ... 370
Stursbøl ... 373
Ørsted ... 375

3043. Jegerup Sogn ... 380
Jegerup ... 381
Kestrup ... 386
Selskær ... 388

3043a. Vojens Sogn ... 390
Billund ... 390
Vojens ... 391

3044. Magstrup Sogn ... 394
Magstrup ... 395
Ringtved ... 400
Simmersted ... 402

3045. Hammelev Sogn ... 407
Hammelev ... 410
Jærnhyt ... 416
Gammel-Ladegaard ... 418
Styding ... 420
Tørning ... 425

3046. Vedsted Sogn ... 429
Abkær ... 434
Arnitlund ... 437
Høgelund ... 440

Side

Over-Jerstal ... 443
Skovby ... 445
Ustrup ... 453
Vedbøl ... 459

3047. Skrydstrup Sogn ... 463
Hørløkke ... 464
Lilholt ... 464
Skrydstrup ... 466
Uldal ... 469

3048. Nustrup Sogn ... 473
Aalkær ... 476
Brøndlund ... 477
Gabøl ... 478
Kolsnap ... 481
Nustrup ... 484
Nustrup-Bæk ... 489
Skibelund med Vraa ... 495

3050. FRØS OG KALVSLUND HERRED ... 498

3051. Øster-Lindet Sogn ... 501
Øster-Lindet ... 504
Mojbøl ... 508
Rojbøl ... 510
Stenderup med Terp ... 512

3052. Jels Sogn ... 515
Barsbøl ... 518
Grønnebæk ... 519
Jels ... 521
Klovtoft ... 528

3053. Skodborg Sogn ... 529
Skodborg ... 532
Skudstrup ... 541

3054. Skrave Sogn ... 545
Københoved ... 548
Langetved ... 552

3055. Rødding Sogn ... 557
Brændstrup med Hundebøl ... 559
Rødding med Brem ... 564

3056. Hjerting Sogn ... 569
Gastrupgaarde ... 570
Hjerting ... 571

3057. Lintrup Sogn ... 576
Aarlund ... 580
Dover ... 582
Foldingbro ... 583

Side

Kastbjærg ... 583
Lintrup ... 584
Mejlby ... 587
Nørre-Olling ... 589
Skovlund ... 590
Skærbæk Mølle ... 590
Tornum ... 591
Tornumgaard ... 592
Vimtrup ... 594

3058. Sønder-Hygum Sogn ... 596
Brøstrup ... 600
Fæsted ... 601
Harreby ... 604
Sønder-Hygum ... 608
Knorborg ... 611

3059. Fole Sogn ... 614

3061. Gram Sogn ... 622
Aarup ... 627
Aaskov ... 629
Enderupskov ... 629
Gram med Billeslund ... 631
Gramby ... 636
Kastrup ... 638
Vester-Lindet ... 642
Nybølgaard ... 644
Skjoldager ... 645
Tiset ... 647

3070. NØRRE-RANGSTRUP HERRED ... 651

3071. Toftlund Sogn ... 652
Allerup ... 655
Rømet ... 658
Stenderup ... 659
Toftlund ... 663
Ørderup ... 665

3072. Tislund Sogn ... 668
Aabøl ... 669
Gøttrup ... 673
Tislund ... 675

3073. Bevtoft Sogn ... 679
Bevtoft ... 682
Hjartbro ... 684
Hyrup ... 688
Neder-Jerstal ... 690
Strandelhjørn ... 693

Side

3074. Agerskov Sogn ... 700
Agerskov ... 706
Bovlund ... 709
Faarhus ... 714
Galsted ... 715
Gammelskov ... 718
Geestrup ... 719
Goldbæk ... 723
Langelund ... 724
Mellerup ... 724
Muspyt ... 725
Nitriskær ... 726
Oksgaarde ... 726
Rangstrup ... 727
Rangstrupgaarde ... 731
Sindet ... 732
Vellerup ... 733

3075. Branderup Sogn ... 736
Branderup ... 738
Mandbjærg ... 742
Revslund ... 743
Rurup ... 744

FORKORTELSER OG LYDBETEGNELSE

M. H. t. *Forkortelser* og *Lydbetegnelse* henvises til »Aabenraa Amtsraadskreds« p. X flg. Tillæg til Forkortelserne er:

Aagaard 1815: Knud Aagaard, Beskrivelse over Tørning Lehn. Kbh. 1815.

Nissen 1840: J. Nissen, Haderslev Amt. En statistisk-topographisk Fremstilling. Haderslev 1840.

Rhode 1775 = P. Rhode, Samlinger til Haderslev Amts Beskrivelse. Kbh. 1775.

Til Lydskrifttegnene maa føjes:

u̇ betegner en lidt fremskudt u-Lyd; forekommer kun i de nordligste Sogne i Forb. *u̇w* svarende til *u·* i de øvrige sønderjy. Sogne.

b̥ minder meget om *w*, men er urundet og udtales med snævrere Lukke; det forekommer især i Diftongen *ɔb̥*.

FORELØBIG OVERSIGT OVER DEN ANVENDTE
DANIA-LYDSKRIFT

i, *y*, *u* er Rigssprogets Lyd i ile, ryge, ude.
į, *ų*, *ə* ligger imellem henholdsvis *i* og *e*, *y* og *ø* og *u* og *o*.
u̇ betegner en lidt fremskudt u-Lyd; forekommer kun i de nordligste Sogne i Forb. *u̇w* svarende til de øvrige sønderjy. Sognes *u̇*.
e, *ø*, *o* er lidt mere lukkede end i Rigsspr. ene, øde, Ole; de lange Lyd er undertiden ret stærkt diftongerede.
ɛ, *ǫ*, *0*, *ɷ* ligger mellem *e* og *æ*, *ø* og *ɶ* og *o* og *å* (*0* er lidt mere lukket end *ɷ*).
æ, *ɶ*, *å* er undertiden lidt mere lukkede end i Rigsspr. æde, Høne, Aage.
æ, *ö* er Rigsspr. Lyd i sætte, Søn.
ɔ er i Regelen mere lukket og rundet end i Rigsspr. Kop, Haand.
ä, *ü* er Rigsspr. Lyd i stærk, grøn; forekommer kun i r-Forbindelser.
å, *ɔ̊* ligger mellem henholdsvis *a* og *ä* og *ɔ* og *ü*. I Diftongen *ɔ̊s* (*ɔ̊ƀ*), der kun forekommer i Haderslev Amts østlige Del, er *ɔ̊* dog stærkt afrundet.
a, Rigsspr. a-Lyd i Gade, Hat, forekommer kun foran Palatal og foran vokalisk r: *maŋ'* Mand, *gaɹ·* Gader.
ɑ Rigsspr. a i bange.
ạ er mere aaben og forekommer i Rigsspr. i r-Forb. som Arm.
ɨ, *æ̈*, *å̈* forekommer kun i Diftongerne *ɨs*, *æ̈s* og *å̈s* og betegner temmelig variable Lyd, hvis Rigtighedsbredde kan strække sig fra *i* (*į*) til *y* (*ų*), fra *æ* (*œ*) til *ö* (*ɵ*) og fra *ɔ* til *ạ*.
ə er den svage, ubestemmelige Mellemvokal (Rigsspr. e i tale).
ɜ, *ɻ*, *ɒ* betegner lidt stærkere Mellemvokaler, hvis Kvaliteter kan bestemmes som liggende i Nærheden af *œ*, *i*, *a*.

p, *t*, *k*, *b*, *d*, *g*, *m*, *n*, *v*, *f*, *s*, *h*, *j*, *l* svarer alle til Rigsspr. Lyd. Dog er p, t, k lidt mindre pustede end i Rigsspr.; den upustede Lyd betegnes altid ved *b*, *d*, *g*: *sde'n* Sten.
ƙ, *ɠ* betegner palatale k- og g-Lyd, noget mere fremskudte end i Rigsspr. kj- og gj-Forbindelser (Kjole, gjort).
ʃ er en palatal Klusil (d. v. s. en Lukkelyd, der frembringes paa den Del af Ganen, hvor j dannes).
ʈ er Rigssprogets t i tjene.
ʂ er en palataliseret s-Lyd, der forekommer i sj-Forbindelsen.
q er Rigsspr. g-Lyd i bage, Dige.
x er den tilsvarende ustemte Lyd (lidt svagere end ty. ch) i sønderjy. *ba·x* bage, *di·x* Dige.
w svarer omtrent til engelsk w.
ƀ minder meget om *w*, men er urundet og udtales med snævrere Lukke; det forekommer især i Diftongen *ɔ̊ƀ*.
ŋ betegner sidste Lyd i Rigsspr. lang.
ɳ, *ɭ* er palataliseret *n* og *l* (*n* og *l* med j-Klang): *maɳ'* Mand, *foɭ'* Fald.
ɫ er det hule l, som udtales med en noget stærkere Hævning af Bagtungen end det engelske l i full.
ɾ betegner snurret og usnurret Tungespids-r.
ʁ betegner snurret Bagtunge-r (Drøbel-r).
ɹ er et vokalisk Fortunge-r, f. Eks. i vestslesv. *sdöɹ·* større.
ɻ er et vokalisk Bagtunge-r som i Rigsspr. varm.

ˑ og . betegner, at den foreg. Lyd er henholdsvis lang eller halvlang.
ˈ og ˌ angiver, at den flg. Stavelse har henholdsv. Hovedtryk ell. Bitryk.
Naar der ikke er sat Tryktegn, betyder det, at Forleddet har Hovedtryk, mens Efterleddet er trykløst.
ʳ foran et Navn (el. Navneled) betegner, at dette udtales med sammensat musikalsk Accent (Tostavelsesaccent, Accent 2).

DANMARKS STEDNAVNE

Af denne Skriftserie, i hvilken efterhaanden Stednavnene fra alle Dele af Danmark vil blive Genstand for Behandling, er hidtil udkommet følgende Numre:

Nr. 1. **Samsøs Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr.

Nr. 2. **Frederiksborg Amts Stednavne.** 1929. Bogladepris 4 Kr. 50 Øre.

Under Udgivelse er:

Nr. 3. **Sønderjyske Stednavne** I, Indledning og Register. (i Trykken).

Nr. 4. **Sønderjyske Stednavne** II, Haderslev Amt. (afsluttet 1942).

Nr. 5. **Sønderjyske Stednavne** III, Tønder Amt. (afsluttet 1933).

Nr. 6. **Sønderjyske Stednavne** IV, Aabenraa Amt. (afsluttet 1936).

Nr. 7. **Sønderjyske Stednavne** V, Sønderborg Amt. (afsluttet 1939).

Sønderjyske Stednavne agtes udsendt i ca. 18 Leveringer à ca. 10 Ark til en Subskriptionspris af 3 Kroner for en Levering. Subskription, der er bindende for hele Værket, kan tegnes i alle Boglader. Enkelte Hæfter sælges ikke.

Til Udgivelse forberedes:

Nr. 8. Vejle Amts Stednavne.